

α. γρ. β. 36074

ΠΙΝΔΑΡΟΥ

(4)

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ

ΜΕΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΝ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ

καὶ

ΠΙΝΑΚΟΣ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

ΕΙΣ ΤΟΜΟΥΣ Ε΄.

ὑπὸ

Κ. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ

ΤΟΜΟΣ Δ΄.

1-5

von 1 u. 2

folien prope

Teile

ΕΝ ΤΕΡΤΕΣΤῃ

Ἐκ τῆς Τυπογραφίας Μορτέρόα καὶ Σ.

1887.

Α. Ζη. β. 3607 ^k/₄

ΠΙΝΔΑΡΟΥ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ

ΜΕΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΝ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ

καὶ

ΠΙΝΑΚΟΣ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

ΕΙΣ ΤΟΜΟΥΣ Ε΄.

ὁπὸ

Κ. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ

ΤΟΜΟΣ Δ΄.

ΕΝ ΤΕΡΓΕΣΤῃ

Ἐκ τῆς Τυπογραφίας Μορτέρρα καὶ Σ.

1887.

ΠΙΝΔΑΡΟΥ

ΤΑ ΔΥΟΜΕΝΑ

ΜΕΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΝ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ

ΠΙΣΑΚΟΥ ΤΟΥ ΔΕΒΕΟΥ

ΕΙΣ ΔΥΟΜΟΤ ΖΗ

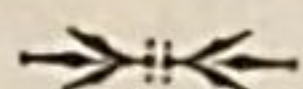
Α. ΚΥΕΛΛΙΝΟΥ

ΤΟΜΟΣ Α

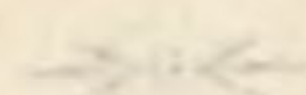
ΕΣ ΤΕΤΡΕΤΗ

Α. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΣΘΜΙΑ

AIMΘZI

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΙΣΘΜΙΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΠΑΛΑΙΟΥΣ

Ἐτελοῦντο μὲν οἱ παλαιοὶ πάντες ἀγῶνες ἐπὶ τισὶ τετελευτηκόσιν· ἐτελεῖτο γὰρ ὁ μὲν Ὀλυμπιακὸς τῷ Διὶ διὰ τὸν Πέλοπα· ὁ δὲ Πυθικὸς, τῷ Ἀπόλλωνι, διὰ τὸν δράκοντα, ὃν ἀπέκτεινε Πυθοῖ· ὁ δὲ Νεμεακὸς κατὰ τινος, τῷ Ἡρακλεῖ ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ τῇ τοῦ λέοντος ἀναιρέσει· ὁ δὲ Ἰσθμικὸς οὗτος, τῷ Ποσειδῶνι· ἔστι δὲ ἡ ἱστορία αὕτη. Ἰνοῦς καὶ Ἀθάμαντος παῖδες Λέαρχος καὶ Μελικέρτης· τὸν μὲν δὴ Λέαρχον μανεῖς ὁ Ἀθάμας ἀπέκτεινεν· εἶτα ἡ μήτηρ αὐτοῦ καθῆκεν αὐτὸν εἰς λέβητα ὕδατος ζεστοῦ· μανεῖσα δὲ καὶ αὐτὴ, τὸ τελευταῖον ἤλλετο μετὰ τοῦ Μελικέρτου εἰς θάλασσαν· καὶ ἐγένετο μὲν ἡ Ἰνώ μία τῶν Νηρείδων· ἥς καὶ ὁ ποιητὴς μέμνηται· ἔστι δὲ αὕτη Λευκοθέα· ὁ δὲ Μελικέρτης μετεβλήθη εἰς δαίμονα· ἔστι δὲ οὗτος ὁ Παλαίμων· χορεύουσαι τοίνυν ποτὲ αἱ Νηρείδες ἐπεφάνησαν τῷ Σισύφῳ, καὶ ἐκέλευσαν εἰς τιμὴν τοῦ Μελικέρτου ἄγειν τὰ Ἰσθμια.

Ἄλλως, Ὑπόθεσις τῶν αὐτῶν.

Τὸν τῶν Ἰσθμίων ἀγῶνα οἱ μὲν ἐπὶ Σίνιδι τῷ Προκρούστῃ διαθεῖναι φασὶ τὸν Θησέα, ἀνελόντα αὐτόν,

ὅτε περ καὶ τοὺς ἄλλους, ὥς φησι Σοφοκλῆς, λέγων περὶ αὐτοῦ· «ὅς παρακτίαν στείχων, ἀνημέρωσα κνωδάλων ὁδόν»· ὁ δὲ Σίνις Ποσειδῶνος παῖς· ὅς δένδρα κάμπτων, εἴτα συνδεσμῶν εἰς ταῦτα τοὺς παριόντας, ἀθρόως ἀφίεις τὰ δένδρα, οὕτω διέφθειρεν· οἱ δὲ, ἐπὶ Μελικέρτῃ, ὅτε τῷ Ἴσθμῳ ἄταφος προσεπελάσθη, καὶ μεταξὺ λιμοῦ τὴν Κορινθίων πόλιν κατασχόντος, τοῦ θεοῦ εἰπόντος οὐκ ἄλλην ἔσεσθαι τῶν κακῶν λύσιν, ἢ τὴν ἐκείνου κηδεῖαν καὶ τιμὴν δι' ἀγῶνος ἐπιταφίου· ταῦτα δὲ πρὸς ὀλίγον ποιησάντων τῶν Κορινθίων, λιμὸς πάλιν ἐπέθετο· καὶ ἔχρησεν ὁ θεὸς αἰώνιον τὴν εἰς τὸν ἥρωα τιμὴν ὑπάρχειν, καὶ στέφανον σελίνου, διὰ τὸ καταχθόνιον εἶναι τὸ φυτόν· ὕστερον μέντοι καὶ τῷ θεῷ προσένειμαν τὸν ἀγῶνα ἐναλλάξ ἐπιτελοῦντες· καὶ πίτυϊ λοιπὸν ἐστεφάνουν, διὰ τὴν πρὸς τὴν θάλασσαν ὁμοειδίαν τοῦ φυτοῦ, καὶ διὰ τὸ ἄκαρπον αὐτὴν εἶναι, ὥσπερ τὴν θάλασσαν· διὸ καὶ ἀτρύγετος· εἴτα σημαίνοντες, ὥς οὐδὲν κέρδος τοῖς νικῶσιν ἀπὸ τοῦ στεφάνου πλὴν δόξης, ὅπερ καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἐποίησαν, κοτίνῳ στεφανοῦντες· πάντας δὲ εἰκότως τοὺς γενομένους ὑπερηφάνους καὶ γενναίους Ποσειδῶνος παῖδας φασιν οἱ ποιηταί, εἰς τὸ τῆς θαλάσσης ἄγριον καὶ σταθερὸν ἀφορῶντες· ὅπερ καὶ Ὅμηρος ὑποδηλῶν λέγει· «Γλαυκὴ δέ σ' ἔτικτε θάλασσα, Πέτραι τ' ἡλίβατοι, ὅτι τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής» (Ἰλιάδ. π. 34). Οἱ δὲ κομίσαντες τὸ σῶμα τοῦ Μελικέρτου ἀπὸ τῆς Σχοινουντίας, ἐκεῖ γὰρ ἐξερρίφη, Ἀμφίμαχος καὶ Δονακῖνος ἐκαλοῦντο.

Ἄ λ λ ω ς.

Τὸν Ἴσθμιακὸν ἀγῶνα τεθῆναι φασὶ δι' αἰτίαν τοιαύτην. Ἰνῶ ἀπὸ Ἀθάμαντος ἀναιρεθῆναι μέλλουσα, κατὰ μανίαν προανηρημένου τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Λεάρχου,

καὶ αὐτὴ μανεῖσα, τὸν λοιπὸν παῖδα Μελικέρτην ἀρπά-
 σασα, διὰ Γερανείας τοῦ ὄρους τοῦ Μεγαρικοῦ φυγοῦσα,
 καὶ στᾶσα ἐπὶ τῆς καλουμένης Μολουρίδος πέτρας, ἤλ-
 λετο σὺν τῷ βρέφει εἰς τὴν ὑποκειμένην θάλασσαν·
 αὐτοὺς μὲν οὖν λόγος ἔχει ἀποτεθεῶσθαι· καὶ τὴν μὲν
 μετωνομάσθαι ἀντὶ Ἰνουῦ Λευκοθέαν· τὸν δὲ, ἀντὶ Με-
 λικέρτου Παλαίμονα· τὸ δὲ τοῦ παιδὸς σῶμα ἐκκομισθὲν
 ὑπὸ δελφῖνος εἰς τὸν Ἰσθμὸν εὔρε Σίσυφος ὁ τότε τῆς
 Κορίνθου βασιλεύων· καὶ ἔθαψε διὰ τὴν συγγένειαν· ἦν
 γὰρ Ἀθάμαντος παῖς· ἕτεροι δὲ, ὁ Σίσυφος τε, καὶ Ἀθά-
 μας, Αἰόλου παῖδες τοῦ Διός· ἐκάλεσε δὲ τὸν ἀγῶνα
 Ἰσθμια, ἀπὸ τοῦ διείργεσθαι τὰς δύο θαλάσσας δι' Ἰσ-
 θμοῦ· στέφος δὲ ἐστὶ τοῦ ἀγῶνος πῖτυς· τὸ δὲ ἀνέκαθεν
 σέλινα καὶ αὐτοῦ ἦν ὁ στέφανος.

Ἀ λ λ ω ς.

Ἀθάμαντος μανέντος διὰ χόλον τῆς Ἥρας, καὶ
 σφάξαντος ἓνα τῶν παίδων τὸν Λέαρχον, μέλλοντος δὲ
 ἅμα εἰς λέβητα βαλεῖν τὸν Μελικέρτην, προλαβοῦσα ἡ
 Ἰνώ κλέπτει· διωκομένη δὲ ἄλλεται εἰς θάλασσαν μετὰ
 τοῦ παιδός. Νηρείδες δὲ αὐτὴν ἔσωσαν· αἱ καὶ θεὸν
 αὐτὴν ἐποίησαν· φανεῖσα δὲ μία τῷ Σισύφῳ, εἶπεν ἄγειν
 τὸν ἀγῶνα· ἐσιωπήθη δὲ πρὸς χρόνον διὰ τοὺς ληστάς.
 Θησεὺς δὲ ἐλθὼν, ἐκάθηρε τοὺς τόπους, καὶ ἦγε δεύτερον.

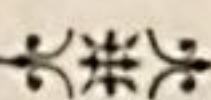

ΙΣΘΜΙΑ

ΕΙΔΟΣ Α'.

ΗΡΟΔΟΤΩΙ ΘΗΒΑΙΩ.

ΑΡΜΑΤΙ.

Μέτρα κατὰ τοὺς Π. Σ. τῆς στροφῆς καὶ ἀντιστροφῆς καὶ ἐπωδοῦ τοῦ εἴδους.

Ἡ στροφή καὶ ἀντίστροφος σύγκειται ἐκ κώλων ἑπτά.

- Κῶλον 1. $\dot{\text{—}} \text{—} \text{—} \dot{\text{—}} \text{—} \text{—} \dot{\text{—}} | \text{—} \dot{\text{—}} \text{—} \dot{\text{—}}$ Ἐγκωμιολογικόν.
- ” 2. $\dot{\text{—}} \text{—} \text{—} \dot{\text{—}} \text{—} \text{—} \dot{\text{—}} | \text{—} \dot{\text{—}} \text{—} \dot{\text{—}}$ Ὡσαύτως ἐγκωμιολογικόν· λείπει ὅμως ἡ τελευταία συλλαβὴ τοῦ πενθημιμεροῦς ἱαμβικοῦ.
- ” 3. $\dot{\text{—}} \text{—} \dot{\text{—}} \text{—} | \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} | \text{—} \text{—} \dot{\text{—}} \text{—}$ Ἐπιχοριαμβικὸν διαφέρον τοῦ Σαπφικοῦ, καθότι τοῦτο μὲν ἔχει τὴν κατακλείδα ἐξ ἀναπαίστου καὶ συλλαβῆς ἐκεῖνο δὲ ἐξ ἱάμβου καὶ συλλαβῆς.
- ” 4. $\dot{\text{—}} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} | \text{—} \dot{\text{—}} \text{—} \dot{\text{—}}$ Ἐγκωμιολογικόν, ὡς τὸ δεύτερον.
- ” 5. $\text{—} \text{—} \text{—} \text{—} | \dot{\text{—}} \text{—} \text{—} \dot{\text{—}}$ Προσοδιακόν.
- ” 6. $\dot{\text{—}} \text{—} \dot{\text{—}} \text{—} | \dot{\text{—}} \text{—} \text{—} \dot{\text{—}} | \text{—} \text{—} \dot{\text{—}} \text{—} | \text{—} \text{—} \dot{\text{—}}$ Ὅμοιον τῷ τρίτῳ προστεθειμένου ἐν τῷ τέλει ἀναπαίστου.
- ” 7. $\dot{\text{—}} \text{—} \dot{\text{—}} \text{—} | \dot{\text{—}} \text{—} \dot{\text{—}}$ Εὐριπίδειον.

Περὶ τῆς Ἐπωδοῦ.

Ἐκάστη ἐπωδὸς ἐκ κώλων ἑνδεκα.

- Κῶλον 1. $\text{—} \dot{\text{—}} \text{—} \dot{\text{—}} \dot{\text{—}} | \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \dot{\text{—}}$ Ἰαμβέλεγος.

- Κῶλον 2. — — — — — Ἰαμβικὸν μονόμετρον.
- „ 3. — — — — — Δακτυλικὸν τετράμετρον καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν.
- „ 4. — — — — — Δακτυλικὸν τετράμετρον ἀκατάληκτον Διολικόν· ὁ τρίτος ὅμως ποῦς ἀντὶ δακτύλου σπονδεῖος.
- „ 5. — — — — — Δακτυλικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν εἰς δισύλλαβον.
- „ 6. — — — — — Ἐπιχორιαμβικὸν δίμετρον.
- „ 7. — — — — — Ἰαμβέλεγος.
- „ 8. — — — — — Ἰαμβικὸν πενθημιμερές.
- „ 9. — — — — — Ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον.
- „ 10. — — — — — Ἀναπαιστικὸν δίμετρον καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν.
- „ 11. — — — — — Τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΕΙΔΟΥΣ.

Ἐν τῷ προοιμίῳ (ἀπὸ στ. 1-10) δέεται τῆς Δήλου νὰ μὴ νεμεσήσῃ αὐτῷ, διότι ἀφείς ἀτελῆ τὸν ὕμνον τοῦ Ἀπόλλωνος, περὶ οὗ τὴν σύνθεσιν ἠσχολεῖτο, προτιμᾷ τὸν Ποσειδῶνα συντιθεὶς ὕμνον εἰς τὸν πολίτην αὐτοῦ Ἡρόδοτον, Ἰσθμοῖ νικήσαντα. Εἶτα εἰπὼν (ἀπὸ στ. 11-16) τὸ αἶτιον, δι' ὃ προὔτιμήσῃ τὸν Ποσειδῶνα, ἐπαινεῖ τὴν αὐτοῦ πατρίδα ὡς γενέτειραν τοῦ Ἡρακλέους· εἶτα ἐπαινῶν τὸν Ἡρόδοτον, ἐφ' ᾧ ἠγωνίσαστο ἀγῶνι, ὕμνεῖ πρὸς τιμὴν καὶ δόξαν αὐτοῦ τὸν Κάστορα καὶ Ἰόλαον (ἀπὸ στ. 17-43). Ἐπαινεῖ τὸν πατέρα

αὐτοῦ Ἀσωπόδωρον (ἀπὸ στ. 44-57). Μέλλων νὰ εἰσέλθῃ εἰς τοὺς ἰδίους ἐπαίνους τοῦ Ἡροδότου νουθετεῖ τοὺς ἀνθρώπους νὰ μὴ φθονῶσι τοὺς διὰ δαπανῶν καὶ παντοδαπῶν μόχθων ἐπιδεικνυομένους τὰς εἰς μεγάλα κατορθώματα, πολεμικὰ ἢ ἀθλητικὰ, ἐμφύτους αὐτοῖς ἀρετὰς (ἀπὸ στ. 58-75). Ἐντεῦθεν καταριθμεῖ καὶ τὰς ἄλλας πολλὰς νίκας, ἃς ὁ Ἡρόδοτος ἤρατο ἐν ταῖς ἐορταῖς πολλῶν πόλεων (ἀπὸ στ. 76-84). Πολλὰς δὲ παρασιωπᾷ· διότι τὸ σχέδιον τοῦ μεγέθους τοῦ ὕμνου οὐ συγχωρεῖ νὰ μνημονεύσῃ πασῶν (ἀπὸ στ. 85-89). Εὐχόμενος νὰ νικήσῃ καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς Πανελληνίοις ἀγῶσιν, ἐπαινέσας τοὺς ἀναλίσκοντας τὸν πλοῦτον εἰς ἀθλητικὰς φιλοτιμίας, τελευτᾷ τὸν ὕμνον.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

«Οἱ Κεῖοι Δηλιακὸν παιᾶνα ἡξίουσι τὸν ποιητὴν γράψαι· ἀρχομένου οὖν γράφειν ἐκείνοις, ἐπῆλθεν ἡ νίκη Ἡροδότου Θηβαίου πολίτου, εἰς ὃν προέκρινε μᾶλλον σκέψασθαι, ἀναβαλλόμενος τὸ τῆς Δήλου καὶ τῶν Κείων· διὸ καὶ τὴν εἰσβολὴν πεποιήται τοῦ ἐπινικίου ὁ Πίνδαρος συγγνῶναι παρακαλῶν τὴν Δήλον αὐτῷ προὔργιαίτερον θεμένῳ τὴν πατρίδα τὰς Θήβας διὰ τὸ Ἡροδότῳ βούλεσθαι τὸν ἐπίνικον συντάξαι Θηβαίῳ ὄντι». Π. Σ. Ἡ χρονολογία τῆς ᾠδῆς οὔτε ἐκ τῶν περιεχομένων δύναται νὰ εἰκασθῇ, οὔτε ὑπὸ τῶν Π. Σ. ἀναφέρεται. Ὁ Ἡρόδοτος ἦν υἱὸς τοῦ Ἀσωποδώρου ἑνὸς τῶν μάλα ἐπιστήμιων ἐπὶ πλούτῳ καὶ τῇ κοινωνικῇ σχέσει Θηβαίων, ὥς εἰκάζεται ἐκ τῶν στ. 48-57. διότι εἰ μὴ ἦν τριουῦτος, οὐκ ἂν ἐξέπιπτε τῆς πατρίδος.

Σ. α. Κ. ζ'.

ΜΑΤΕΡ ἐμὰ, τὸ τεὸν, χρύσασπι Θήβα,
 Πρᾶγμα καὶ ἀσχολίας ὑπέρτερον
 Θήσομαι. μή μοι κραναὰ νεμεσάσαι
 Ἄλος, ἐν ᾧ κέχυμαι τί φίλτερον
 Κεδνῶν τοκέων ἀγαθοῖς; 5
 Εἶξον, ὦ ἑσπερίαν ἀμφοτέρων τοι χαρίτων
 Σὺν θεοῖς ζεύξω τέλος,

— Στ. 1-5. Μᾶτερ . . . ἀγαθοῖς] «Μῆτερ ἐμὴ
 Θήβη, τὸ πρὸς σέ χρέος θὰ θεωρήσω ὑπέρτερον παντὸς
 ἄλλου· εἴθε μὴ νεμεσήσειέ μοι ἡ πετρώδης Δῆλος, περὶ
 ἣν ἀσχολοῦμαι· διότι τί φίλτερον ἀγαθοῖς τῆς πατρίδος;»
 — μᾶτερ Θήβα] Πρὸς τὴν ἡρώϊδα Θήβην ἀποτείνει τὸν
 λόγον, ἐξ ἧς ἐκλήθη ἡ πόλις τῶν Θηβῶν, «ἣν Ἀσωποῦ
 καὶ Μετώπης τῆς Λάδωνός φασιν». Π. Σ. Ἐνταῦθα
 καλεῖ τὴν Θήβην χρυσάσπιδα, ἐν δὲ Ὀλ. ΣΤ'. 145.
 πλὴξιππον. — τὸ τεὸν πρᾶγμα] πρᾶγμα τῆς Θήβης
 λέγει τὸ ὑμνῆσαι τὸν Ἡρόδοτον, οὗ Θηβαίου ὄντος ἡ
 νίκη ἐστὶ κτῆμα τῆς πατρίδος τῶν Θηβῶν, καὶ ὡς εἰκὸς
 τῆς θεᾶς, ἣ ἄρχει τῶν Θηβῶν. — ἀσχολίας] τίς ἦν ἡ
 τότε ἀσχολία τοῦ Πινδάρου, αὐτὸς φησι «Δῆλος, ἐν ᾧ
 κέχυμαι»· ἡσχολεῖτο λοιπὸν, ὡς λέγουσιν οἱ Π. Σ. περὶ
 τὸ συντιθέναι Δηλιακὸν παιᾶνα τοῖς Κείοις. — ἐν ᾧ
 κέχυμαι] «τουτέστιν ἐφ' ἣ νῦν, τῇ Δήλῳ, τὴν σπουδὴν
 εἶχον τῆς γραφῆς» Π. Σ. — κεδνῶν τοκέων] τὴν Θήβην

στ. 3. νεμεσᾶσαι ἔν τισιν παλ. ἐκδ. δηλ. ἀπαρέμφ. ἀντι
 εὐκτικῆς.

καλεῖ οὕτως, καὶ συνεκδοχικῶς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα τὰς Θήβας.

— Στ. 6-10. εἶξον . . . Ἴσθμοῦ δειράδ'] «ὑποχώρησον, ὦ πατρίς τοῦ Ἀπόλλωνος, τῷ ἐμῷ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντι, ὥστε νὰ καταλίπω τὴν περὶ σὲ ἀσχολίαν· διότι «ἀμφοτέρων τὰς χάριτας, σοῦ τε καὶ τῆς πατρίδος, σὺν τῇ βοήθειᾳ τῶν θεῶν θὰ ἐπιτελέσω, σοῦ μὲν, ἄδων ἐν καιρῷ τὸν τε ἀκαιρεκόμεν Φοῖβον ἐν Κέφ σὺν θαλασσίοις ἀνδράσι, τῆς δὲ πατρίδος, ἄδων τὸν Ποσειδῶνα». — Ἀπολλωνιάς] καλεῖ οὕτω τὴν Δῆλον, ὡς πατρίδα τοῦ Ἀπόλλωνος. — ἀμφοτερᾶν] Σχῆμα ἀσύνδετον παραλειπομένου τοῦ «γάρ»· διότι ἐστὶ πρότασις αἰτιολογική· ἐστὶ δὲ ἅμα καὶ πῆδημα. Ἡ δὲ ἀναπλήρωσις καὶ συνάφεια τῶν ἐννοιῶν ἐστὶ τοιαύτη τις «εἶξον μοι, ὦ Ἀπολλωνιάς· διότι, εἰ ἐξυμνήσω πρότερον τὸν Ἴσθμόν, θὰ μείνῃ χρόνος νὰ ἐξυμνήσω καὶ σὲ, τοῦναντίον δὲ, οὐ μενεῖ μοι χρόνος νὰ ἐξυμνήσω τὸν Ἴσθμόν· ὁ μὲν γὰρ χρόνος τῆς πομπῆς τοῦ Ἡροδότου νῦν πάρεστι, ἡ δὲ ἐκ Κέω θεωρία οὐ νῦν πεμφθήσεται». Ταῦτα ἔχει ἐν τῷ νῷ ὁ ποιητής, καὶ τούτου ἕνεκα λέγει «ἀμφοτερᾶν τοι . . . Ἴσθμοῦ δειράδα»· ἀμφοτέρων καὶ σοῦ καὶ τῆς ἐμῆς πατρίδος. — ζεύξω τέλος χαρίτων] Τὴν αὐτὴν ἐννοιαν ἐν Νεμ. Α'. 10. ἐξέφρασε διὰ τοῦ «ζεύξω μέλος». Βούλεται δὲ νὰ εἴπῃ, ὅτι αἱ ἐορταὶ, καθ' ἃς θὰ πέμψωσι θεωρίαν οἱ Κεῖοι εἰς Δῆλον, οὐκ εἰσιν ἔτι ἐγγύς· ὅθεν· ἐστὶ μοι χρόνος νὰ συνθῶ καὶ τὸν παιᾶνα καὶ οὕτω ἀμφοτέρων τὰς χάριτας νὰ ἐπιτελέσω. — χορεύων] ἄδων διὰ τοῦ χοροῦ». — ἐν Κέφ] Παρὰ τοῖς Π. Σ. παρέσχε πράγματα τὸ χορεύων ἐν Κέφ ἀποροῦσι, πῶς τοῦ παιᾶνος συντιθεμένου, ἵνα ἐν Δήλῳ ἄσθῃ, ὁ Πίνδαρος λέγει, ὅτι θὰ χορεύσῃ, ἥτοι θὰ ἄσῃ ἐν Κέφ. Ὅθεν νομίζουσιν, ὅτι ὁ Πίνδαρος ἐννοεῖ τὰς ἐν Κέφ προγυμνάσεις τοῦ χοροῦ εἰς τὸν παιᾶνα· διότι ἀληθῶς ὁ χορὸς ἔμελλε νὰ συνιστῇται ἐκ Κείων· οὗτοι

Ἄ. α. Κ. ζ.

Καὶ τὸν ἀκειρεκόμαν Φοῖβον χορεύων
 Ἐν Κέφ ἀμφιρῦτῳ σὺν ποντίοις
 Ἀνδράσιν, καὶ τὰν ἀλιερκέα Ἴσθμοῦ 10
 Δειράδ'· ἐπεὶ στεφάνους ἐξ ὥπασε
 Κάδμου στρατῷ ἐξ ἀέθλων,
 Καλλίνικον πατρίδι κῶδος· ἐν ᾧ καὶ τὸν ἀδεί-
 μαντον Ἀλκμήνα τέκε

δὲ ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσωσι τὴν θεωρίαν εἰς Δῆλον γε-
 γυμνασμένοι ἤδη. Ἄλλ' ὁ Πίνδαρος οὐκ ἐννοεῖ τὰ προ-
 γυμνάσματα, ἀλλ' ἐννοεῖ ἀληθῶς τὸ ἄδειν ἐν Κέφ· διότι
 πρέπει νὰ θῶμεν ἐν τῷ νῷ, ὅτι αἱ θεωρίαι πεμπόμεναι
 δημοσίᾳ εἰς Δῆλον ἀνεχώρουν κατὰ τὸ εἶκος ἐν πομπῇ·
 ἐν δὲ τῇ πομπῇ τί ἄλλο ἦν πρέπον νὰ ἄδῃται ἢ ὁ εἰς
 Ἀπόλλωνα καὶ Δῆλον παιάν; Ὅθεν κυριολεκτικῶς
 πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ τὸ ἐν Κέφ χορεύων· διότι
 πρῶτον ἐν Κέφ ἔμελλε νὰ ἄσθῃ. Ὅτι δὲ ἐπέμποντο
 δημοσίᾳ αἱ θεωρίαι, ὁ Στράβων μαρτυρεῖ (Ι'· 485)
 λέγων «Ἐνδοξον δὲ ἐποίησαν αὐτὴν (τὴν Δῆλον) αἱ πε-
 ριοικίδες νῆσοι, καλούμεναι Κυκλάδες, κατὰ τιμὴν πέμ-
 πουσαι δημοσίᾳ θεωροῦς τε καὶ θυσίας καὶ χοροῦς παρ-
 θένων». Αἱ δὲ εἰς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Δήλῳ πα-
 νηγύρεις ἐτελοῦντο ἀνὰ πενταετηρίδα· ὁ Dissenius οὐ

στ. 11. ἐξ ὥπασε. Ὁ Heynius νομίζει, ὅτι Ἡρόδοτός
 ἐστὶν ὁ ἕκτος τῶν Θηβαίων, οἱ Ἴσθμοι ἐνίκησαν. Καὶ ἄλλος
 ἄλλα τῶν νεωτέρων νομίζει. Ἀλλὰ ἡ ἐννοια τοῦ Πινδάρου ἐστὶ
 σαφής, ὅτι Ἡρόδοτος ἐνίκησε καὶ τὰς ἐξ νίκας, οὐχὶ βεβαίως
 ἐν τῇ αὐτῇ Ἴσθμιάδι, καὶ ὁ μέγας οὗτος ἀριθμὸς τῶν νικῶν ἐστὶ
 τὸ αἷτιον, δι' ὃ ἀφείς τὸν παιᾶνα σπεύδει νὰ ὑμνήσῃ πρῶτον
 τὸν Ἴσθμόν, ἥτοι αὐτὸν τὸν Ἡρόδοτον. Τοῦτου τοῦ ἀριθμοῦ ἕνεκα
 ἀξιοῖ (στ. 21. κ. ἐξῆς) ἐν τῷ ὕμνῳ τοῦ Ἡροδότου (στ. 21. κ.
 ἐξῆς) νὰ ὑμνήσῃ τὸν Κάστορα καὶ Ἰόλαον, παραβάλλων τρόπον
 τινὰ τὸν Ἡρόδοτον πρὸς αὐτούς.

με πείθει νομίζων, ὅτι ὕμνος ὁ ὑπὸ τῶν Κείων παραγ-
 γελθεὶς τῷ Πινδάρῳ ἔμελλε νὰ ἄσθῃ ἐν Κέῳ τῶν Κείων
 τελούντων ἐν τῇ αὐτῶν νήσῳ πανήγυριν τοῦ Δηλίου
 Ἀπόλλωνος. — ἀμφιρῦτῳ . . . δειράδ] «καὶ τὸν ἄτμη-
 τον τὰς κόμας Ἀπόλλωνα ὕμνων ἐν τῇ Κέῳ σὺν τοῖς
 νησιώταις ἀνδράσι, καὶ τὴν προβεβλημένην καὶ ὑπὸ θα-
 λάσσης περιοριζομένην τοῦ Ἰσθμοῦ ἐξοχήν» Π. Σ.

— Στ. 11 16. ἐπεὶ στεφάνους . . . κύνες] Ἐν-
 ταῦθα ἐμβαίνει εἰς τὴν ὑπόθεσιν, ἀρχόμενος τῶν πρὸς
 τὴν πατρίδα τοῦ νικητοῦ ἐπαίνων. Πήδημα καὶ ἐνταῦθα·
 διότι παραλείπεται τοιαύτη τις πρότασις «ὕμνήσω δὲ τὴν
 Ἰσθμοῦ δειράδα». Ὅθεν ὁ νοῦς «ὕποχώρησον, ὦ Ἀπολ-
 λωνιάς· ἐγὼ θὰ ἐπιτελέσω τὸ πρὸς τὴν πατρίδα μου
 χρέος καὶ θὰ ὕμνήσω πρῶτον τὴν Ἰσθμοῦ δειράδα· ἐπεὶ
 αὕτη ἔδωκε τοῖς πολίταις τοῦ Κάδμου ἐξ στεφάνους ἐξ
 ἄθλων, κλέος τῇ ἐμῇ πατρίδι ἐκ καλῆς νίκης, ἣτις πα-
 τρίς ἐστὶν ἐπίσημος, καὶ διότι ἐν αὐτῇ Ἀλκμήνη ἐγέν-
 νησε τὸν ἀπτόγητον παῖδα, ὃν ποτε οἱ κύνες τοῦ Γηρυό-
 νου ἔφριξαν». — ἐπεὶ . . . ὥπασε] Καὶ ἐνταῦθα πολλὰ
 πράγματα παρέχει τοῖς ἐρμηνευταῖς τὸ ὑποκείμενον τοῦ
 ὥπασεν· διότι οἱ μὲν νομίζουσιν ὑποκείμενον τὴν δει-
 ράδα, ἥτοι τὸν Ποσειδῶνα, οἱ δὲ τὸν Ἡρόδοτον. Οἱ
 δὲ περὶ τὸν Ἀρίσταρχον νομίζοντες ὑποκείμενον τὸν Ἡρό-
 δοτον τρέπονται εἰς διορθώσεις τὸν ἀριθμὸν «ἐξ» ὃς τῷ
 ὄντι μέγας ἐστίν, εἰ εἷς μόνος τοσάκις ἐν τῷ αὐτῷ
 μέρει ἐνίκησε, μεταβάλλοντες εἰς ἐξ πρόθεσιν καὶ ἐνοῦν-
 τες αὐτὴν τῷ ὥπασαν εἰς «ἐξώπασαν». Ἡ ἀνακίνησις
 τοιοῦτου ζητήματος κατ' ἐμέ ἐστὶν ἀνωφελής· διότι τίς
 ἀπλουστέρα καὶ μᾶλλον ἀναντίρρητος ἔννοιά ἐστι ταύτης
 «προτιμῶ νὰ ἄσω τὸν Ποσειδῶνα πρότερον τοῦ Ἀπόλ-
 λωνος· διότι ὁ Ποσειδῶν ἔδωκε διὰ τοῦ Ἡροδότου τῷ
 λαῷ τοῦ Κάδμου ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἐξ νίκας, κλέος ταύτας
 τῇ πατρίδι». — στεφάνους ἐξ ὥπασε στρατῷ] Ὁ Ἡρό-
 दोτος ἐνίκησεν ἐξάκις ἐν Ἰσθμῷ· τῷ Ἡροδότῳ ἄρα

Ἐ. α. Κ. ια.

Παῖδα, θρασεῖαι τόν ποτε Γηρυόνα 15
Φρίξαν κύνες.

Ἄλλ' ἐγὼ Ἡροδότῳ τεύχων
Τὸ μὲν ἄρματι τεθρίππῳ γέρας,
Ἀνία τ' ἀλλοτρίαις οὐ
Χερσὶ νωμάσαντ', ἐθέλω 20

Ἡ Καστορείῳ ἢ Ἰολάου ἐναρ-

ῶπασεν· ἀλλ' ἐπεὶ αὐταὶ τιμῶσι τὸν λαὸν τῶν Θηβῶν, ἵνα
τὸ αὐτοῦ καθήκον τοῦ ὑμνῆσαι πρότερον τὸν Ποσειδῶνα
ποιήσῃται σεβαστότερον καὶ ἀγιώτερον, διὰ ταῦτα ἔφη,
ῶ π α σ ε τ ῶ σ τ ρ α τ ῶ· εἰ δὲ καὶ αἱ λοιπαὶ πέντε ἐν
Ἰσθμῷ νῖκαι ἦσαν ἄρματι καὶ ἐκείναι, ἢ κέλητι, ἢ ἐτέρῳ
τινὶ ἵππικῷ ἀγωνίσματι, τοῦτο ἄδηλον. Ἐπειδὴ δὲ αἱ
νῖκαι αὐταὶ εἰσι λίαν πολλαί, διὰ τοῦτο ὁ ποιητὴς πα-
ραβάλλει αὐτὸν παρακατιῶν πρὸς Κάστορα καὶ Ἰόλαον.
Οὐδεὶς ἄλλος τῶν ἀθλητῶν ἀναφέρεται ὡς νικητῆς ἐξ
ἀγωνισμάτων ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ· τοῦτο ὅμως οὐκ ἀρκεῖ
ὥστε νὰ ἐπενέγκῃ τις διόρθωσιν τῷ κειμένῳ, τῆς ἐννοίας
σαφοῦς οὕσης. — ἐν ᾧ καὶ τὸν . . . κύνες] Τὸ πρῶτον
κῶλον ἦν κοινὸς ἔπαινος τοῦ τε νικητοῦ καὶ τῆς πατρί-
δος· τοῦτο δὲ τὸ δεύτερόν ἐστιν ἔπαινος μόνῃς τῆς πα-
τρίδος· ὅτι δὲ τοῦτό ἐστι πρὸς ἔπαινον τῆς πατρίδος, σαφές.
— κύνες] «συλληπτικὸς ὁ τρόπος· εἰς γὰρ ἦν ὁ Γηρυόνου
κύων, ὥς γε καὶ Ἡσίοδος (Θεογ. 293.) μαρτυρεῖ
Ὁ ρ θ ο ν τ ε κ τ ε ῖ ν α ς καὶ β ο υ κ ὁ λ ο ν Ε ὕ ρ υ -
τί ω ν α». Π. Σ.

Καλεῖ πληθυντικῶς κύνες, διότι ὁ Ὁρθος ἦν δικέφα-
λος. (Ἀπόλλ. δ. Β'. κά) μάλιστα δὲ ὁ Πίνδαρος διὰ
τῶν ὀλίγων τούτων λέξεων «τόν ποτε . . . κύνες» βού-
λεται νὰ σημάνῃ ἅπασαν τὴν ἐπὶ τὴν Ἐρύθειαν πορείαν
τοῦ Ἡρακλέους, περὶ ἧς ὅρα Ἀπολλόδ. αὐτόθι.

— Στ. 17-22. Ἄλλ' ἐγὼ . . . ὕμνῳ] Ἐὰ νῦν τὴν πατρίδα καὶ ἐμβαίνει [εἰς τοὺς ἰδίους ἐπαίνους τοῦ Ἡροδότου. «Ἄλλ' ἐγὼ ὕμνων τὸν Ἡρόδοτον τὸ μὲν, διότι ἵπποτρόφησεν· τὸ δὲ, διότι αὐτὸς ταῖς ἰδίαις χερσὶ διώκησε τὰς ἡνίας, ἐθέλω πρὸς τιμὴν καὶ ἔπαινον αὐτοῦ νὰ ὕμνήσω τὸν Κάστορα καὶ Ἰόλαον». Ὡς ἐν τῷ εἰς Ἰέρωνα ὕμνῳ (Ὀλυμπ. Α'.) ὕμνησε πρὸς τιμὴν καὶ δόξαν τὴν σύστασιν τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων, καὶ ἐν τῷ εἰς Θήρωνα (Ὀλ. Γ'.) ἐποίησε τὸ αὐτὸ, οὕτω καὶ ἐν ταῦθα ἐπαινέσει τὸν Κάστορα καὶ Ἰόλαον πρὸς δόξαν τοῦ νικηφόρου. — Ἡροδότῳ τεύχων γέρας] Τὸ γέρας ὅπερ τεύχει τῷ Ἡροδότῳ, ἐστὶν ὁ ὕμνος. — τὸ μὲν . . . τεθρίππῳ, νωμάσαντί τε ἀνία οὐκ ἀλλοτρίαις χερσὶν] Ἀντὶ τοῦ νὰ εἴπῃ «τὸ μὲν, τὸ δὲ» ἔφη «τὸ μὲν, τε»· συμπλέκουσι δὲ τὰ συμπλεκτικὰ ταῦτα δύο αἰτίας, τὴν μὲν ἐκφερομένην διὰ τῆς δοτικῆς «ἄρματι τεθρίππῳ»· τὴν δὲ διὰ τῆς μετοχῆς «νωμάσαντι». — τεθρίππῳ ἄρματι] «διότι ἵπποτροφήσας παρέσχεν εἰς τὸν ἀγῶνα τέθριππον ἄρμα». — νωμάσαντί τε] «καὶ διότι αὐτὸς διώκησε, καὶ οὐκ ἔπεμψεν ἡνίοχον». Ἐν τοῖς ἵππικοῖς ἀγῶσιν ἔθος ἦν οἱ ἵπποτροφοῦντες νὰ πέμπωσι τοὺς ἵππους μετὰ τοῦ ἡνιόχου εἰς τοὺς ἀγῶνας, καὶ ἐν νίκῃ νὰ ἀναγράφωνται αὐτοὶ εἰς τοὺς νικητάς· «πλούτου γὰρ καὶ χορηγίας ἢ ἵπποτροφία ἐστὶ» λέγει πού ὁ Π. Σ. Ὁ δὲ Ἡρόδοτος οὐ μόνον ἐπεδείξατο πλοῦτον καὶ χορηγίαν, ἀλλὰ καὶ τόλμην καὶ τέχνην αὐτὸς διοικήσας. — ὕμνῳ Καστορείῳ] ἀντὶ τοῦ Καστορος. — ἐναρμόξαι μιν ὕμνῳ] «νὰ ἀξιόσω αὐτὸν ὕμνου τοιοῦτου» ἢ «νὰ ἐναρμόσω (μιν) τὸν ὕμνον αὐτοῦ τῷ ὕμνῳ τοῦ Καστορος καὶ Ἰολάου» ἦτοι «νὰ ἀξιόσω τὸν ὕμνον αὐτοῦ νὰ συνενωθῇ τῷ ὕμνῳ τοῦ Καστορος καὶ Ἰολάου, οὗς ζηλῶν ὁ Ἡρόδοτος ἐδιφρηλάτησεν ἐν Ἰσθμῷ, καὶ ἤρατο τοσαύτας νίκας». Καὶ εὐθὺς ἀρχεται τοῦ ὕμνου τῶν ἡρώων ἐκείνων «διότι ἐκεῖνοι ἐγένοντο ἄριστοι τῶν ἡρώων

μόξαι μιν ὕμνῳ.
 Κεῖνοι γὰρ ἡρώων διφρη-
 λάται Λακεδαίμονι καὶ Θή-
 βαις ἐτέκνωθεν κράτιστοι 25

Σ. β'. Κ. ζ'.

Ἐν τ' ἀέθλοισι θίγον πλείστων ἀγώνων
 Καὶ τριπόδεσιν ἐκόσμησαν δόμον
 Καὶ λεβήτεσιν φιάλαις τε χρυσοῦ,
 Γευόμενοι στεφάνων νικαφόρων.
 Λάμπει δὲ σαφῆς ἀρετὰ 30

Ἐν τε γυμνοῖσι σταδίοις σφίσιν, ἔν τ' ἀσπιδοδού-
 ποισιν ὀπλίταις δρόμοις,

Ἄ. β'. Κ. ζ'.

Οἶά τε, χερσὶν ἀκοντίζοντες αἰχμαῖς,

διφρηλάται κ. τ. λ.». Καὶ ἐν τῷ ὕμνῳ (Πυθ. ΙΑ'. 91)
 εἰς ἕτερον Θηβαῖον ὁμοῦ ἀναφέρει τὸν Ἰόλαον καὶ τοὺς
 Τυνδαρίδας. — μιν] αὐτὸν, τὸν Ἡρόδοτον καὶ συνεκ-
 δοχικῶς «τὸν ὕμνον τοῦ Ἡροδότου».

— Στ. 26-29. Ἐν τ' ἀέθλοισι . . . νικαφόρων] «ἐν τε
 τοῖς ἱεροῖς ἀγῶσι πλείστων ἀγωνισμάτων ἐπειράθησαν καὶ
 νικῶντες ἐκόσμησαν τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ τρίποσι καὶ λέ-
 βησι καὶ χρυσαῖς φιάλαις». — ἐν ἀέθλοισι . . . ἀγώνων] οἱ
 Π. Σ. θεωροῦσι τὸν λόγον τοῦτον ποιητικῶς τῷ τρόπῳ ἐκπε-
 φρασμένον κατὰ τὸ Ὀμηρικόν (Ιλ. δ. 535). «Ὁ δὲ χασ-
 σάμενος πελεμίχθη» ἀντὶ τοῦ «πελεμιχθεὶς ἐχάσσατο»·
 οὕτω καὶ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐνταῦθα θεωροῦσι τρόπον
 τινὰ προθύστερον ἀντὶ τοῦ «ἐν τ' ἀγῶσιν θίγον πλείστων
 ἀέθλων». Ἀλλὰ ἀέθλοισι ἐστὶν ἀρσενικοῦ γένους,
 ἐνταῦθα σημαῖνον γενικῶς ἢ «ἱεροῖς ἀγῶσιν» ὥς (ἐν Ὀλ.
 ΙΓ'. 21) ἱεροῖς εἰν ἀέθλοισιν· ἢ «ἐπικηδεῖοις
 ἀγῶσιν» οἷος ἦν ὁ ἐπὶ τῇ κηδεῖᾳ τοῦ Πελῖα ἀγών, περὶ

οὗ ἀναφέρει ὁ Π. Σ. Ἡ δὲ λέξις ἀγώνων ἐστὶν ἀντὶ ἀγωνισμάτων, οἷά εἰσιν οἱ ὀπλίται δρόμοι, τὰ γυμναστάδια, κ. τ. λ. ἃ συγκαταλέγει ἐν τοῖς στ. 31-34. Καὶ τῇ λέξει θίγον ἀρμόζει μᾶλλον ἢ σημασία τοῦ ἄλλοθι πειράσασθαι (ἐπειράσαντο ἀγωνισμάτων) ἢ ἡ σημασία τοῦ «ἔλαβον». Καὶ ἡ συνάφεια τῶν ἐννοιῶν δείκνυσιν, ὅτι ὁ ποιητὴς βούλεται νὰ εἴπῃ, ὅτι «ἐπειράσαντο πλείστων ἀγωνισμάτων (θίγον πλείστων ἀγώνων) καὶ νικήσαντες ἐκόσμησαν δόμον τριπόδεσσι κ. τ. λ.». — στεφάνων νικαφόρων] «στεφάνων νικητηρίων, ἐκ νίκης» οὕτω καὶ (Ὁλ. II'. 18) νικαφόρον ἀγλαΐαν.

— Στ. 30-43. Λάμπει . . . ἔδος] «Λάμπει δὲ ἡ ἀρετὴ αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς γυμνικοῖς σταδίοις καὶ ἐν τοῖς ἐνόπλοις δρόμοις καὶ ἐν τῷ ἀκοντίζειν καὶ ἐν τῷ δισκεύειν· διότι οὐκ ἦν ἔτι τότε πένταθλον, ἀλλὰ δι' ἕκαστον ἀγώνισμα χωρὶς ἔκειτο τὸ βραβεῖον· ἐκ τούτων δὲ τῶν ἀγωνισμάτων πλείστοις καὶ πλειστάκις ἀναδησάμενοι τὰς κόμας στεφάνοις ἐπανήρχοντο ὁ μὲν Ἰόλαος εἰς Θήβας ὁμόδημος ὢν τῷ Σπαρτῶν γένει, ὁ δὲ Τυνδαρίδης εἰς Ἐὐρώταν, οἰκῶν ἐν Ἀχαιοῖς τὸ ἔδος τῆς Θεράπνης». — γυμνοῖσι σταδίοις] ἐν οἷς ἔτρεχον ἢ ἄνευ ὀπλων, ἢ ἄνευ ἐσθῆτος. — σφίσιν] «λάμπει σφίσιν» (λάμπει ἐν αὐτοῖς) ἢ «ἀρετὴ σφίσιν» (ἡ ἀρετὴ αὐτῶν). — ὀπλίταις δρόμοις] «συλληπτικῷ κέχρηται τῷ σχήματι· ἐν γὰρ τῷ ἐπὶ Πελίας ἀγωνί ὁ Ἰόλαος τὸν ὀπλίτην νικᾷ, ὃν κοινὸν καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων ἔθηκεν· ὁ δὲ Κάστωρ τὰ δευτερεῖα ἔλαβε δισκεύων καὶ ἀκοντίζων, καὶ τοῦτο κοινὸν ἔταξεν». Π. Σ. Τὸν ὀπλίτην δρόμον καλεῖ ἐν Ὁλ. Δ'. 33. χαλκέοις ἐν ἑντεσι δρόμον. — οἷά τε χερσὶν . . . ἵεν] ἢ σύνταξις «λάμπει ἀρετὴ ἐν . . . δρόμοις, ἐν τε ἐκείνοις, οἷά (ἐστὶν), ὅποτε χερσὶν ἵεν ἀκοντίζοντες αἰχμαῖς καὶ λιθίνοις δίσκοις». ἦτοι «καὶ ἐν ἐκείνοις ἔλαμπεν ἡ ἀρετὴ αὐτῶν, ὅποια ἤθλου, ὅτε ἀκοντίζοντες αἰχμαῖς

Καὶ λιθίνοις ὅποτε δίσκοις ἴεν·
 Οὐ γὰρ ἦν πένταθλον ἔτ'· ἀλλ' ἐφ' ἐκάστω 35
 Ἔργματι κεῖτο τέλος· τῶν ἀθρόοις
 Ἀνδησάμενοι θαμάκισ
 Ἔρνεσιν χαίτας, ῥεέθροισί τε Δίρκας ἔφανε
 Καὶ παρ' Εὐρώτα πέλας,

Ἐ. β'. Κ. ιά.

Ἰφικλέος μὲν παῖς, ὀμίδαμος ἐὼν 40
 Σπαρτῶν γένει,
 Τυνδαρίδας δ', ἐν Ἀχαιοῖς ὁ-
 ψίπεδον Θεράπνας οἰκέων ἔδος.
 Χαίρετ'· ἐγὼ δὲ Ποσειδά-
 ωνι Ἰσθμῷ τε ζαθέα 45

(μὲ αἰχμάς), καὶ βάλλοντες λιθίνοις δίσκοις (δισκεύοντες) ἔρριπτον». — χερσίν] συντακτέον τῷ ἴεν. — ἀκοντίζοντες] ἐν μὲν τῷ «αἰχμαῖς» φυλάσσει τὴν κυρίαν σημασίαν, ἴσον τῷ «ἀκοντίζοντες τὰς αἰχμάς τῶν δοράτων ἦτοι τὰ δόρατα». ἐν δὲ τῷ λιθίνοις δίσκοις λαμβάνει μεταφορικὴν σημασίαν ἀντὶ τοῦ «δισκεύοντες». — ἴεν] Δωρικῶς ἀντὶ τοῦ «ἴεσαν». — οὐ γὰρ ἦν πένταθλον τότε] «οὐπω γὰρ ἦν ἐπὶ Κάστορος καὶ Ἰολάου τὸ πένταθλον, ὅπερ ἦν ἄλμα, δίσκος, ἀκόντιον, δρόμος καὶ πάλη». Π. Σ. καὶ ὁ μὲν δρόμος καὶ ἡ πάλη ἐχωρίζοντο ἀπὸ τοῦ πεντάθλου καὶ ἠθλοῦντο ὑπὸ ἰδίων ἀθλητῶν· τὸ δὲ ἄλμα καὶ ὁ δίσκος καὶ τὸ ἀκόντιον οὐκ ἐχωρίζοντο. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ Πίνδαρος εἶπεν, ὅτι ὁ Κάστωρ καὶ Ἰόλαος ἠκόντιζον καὶ ἐδίσκευον, χωρίσας ἀπὸ τοῦ πεντάθλου τὰ ἀχώριστα ταῦτα· διὰ τοῦτο ἐνταῦθα αἰτιολογῶν φησιν, ὅτι οὐκέτι ἦν τότε πένταθλον. — ἀλλ' ἐφ' ἐκάστω . . . τέλος] «οὐκ ἐπὶ πᾶσιν ὁμοῦ τοῖς πέντε ἀγωνίσμασιν ἔκειτο βραβεῖον, ἀλλ' ἐπὶ ἐκάστω χωριστά».

— τῶν ἀθροίσις ἔρνεσιν] «ὄντινων (ἐργμάτων) βλαστή-
μασι καὶ στεφάνοις πλείστοις». Π. Σ. — ἔφανε] ἐφάνησαν
κατὰ διάλεκτον» Δούκας. Τὸ δὲ «ἔφανε παρὰ ῥείθροις
Δίρκης καὶ παρ' Εὐρώτα» ἴσον τῷ «ἐνδοξοὶ ὥφθησαν κατὰ
τὰς Θήβας καὶ τὴν Σπάρτην» ἐπειδὴ ἡ Δίρκη ἐστὶ πηγὴ
ἐν Θήβαις. — Σπαρτῶν γένει] τοῖς Θηβαίοις «οἱ γὰρ
ὑπὸ Σπαρτῶν ὑπολειφθέντες οἰκισταὶ τῶν Θηβαίων γεγό-
νασιν, Ὑπερήνωρ, Χθόνιος, Πέλωρος, Οὐδαῖος, Ἐχίος».
Π. Σ. — ἐν Ἀχαιοῖς . . . ἔδος] «τουτέστι Σπαρτιάτης
ὢν· ἡ γὰρ Θεράπνη κώμη ἐν Σπάρτῃ. Ἀχαιοὺς δὲ εἶρηκε
τοὺς Σπαρτιάτας· ἐπειδὴ πρότερον οἱ Ἀχαιοὶ τὴν Σπάρτην
ῥέκουν, αὐτοὶ δὲ τῶν Ἡρακλειδῶν μετὰ Δωριέων ἀφικο-
μένων Δωριεῖς προσωνομάσθησαν. Ἰστέον, ὅτι τῆς Λα-
κωνικῆς ἐν Θεράπναις τὸ ἱερόν ἐστι τῶν Διοσκούρων».
Π. Σ. — ὑψίπεδον ἔδος] «τὸ ὑψίπεδον ἔδος δοκεῖ ἐναν-
τίως εἰρησθαι τῷ Ὀμηρικῷ (Ὀδυσσ. δ. 1.)
Οἱ δ' ἔξ οὗ κοίλῃ Λακεδαιμόνα κητώ-
εσσαν.
Πίνδαρος δὲ ὑψίπεδον αὐτὴν φησὶ διὰ τὰς τῶν οἰκούντων
ἀρετάς τε καὶ εὐδοξίας». Π. Σ.
— Στ. 44-56. Χαίρετ' . . . συγγενῆς εὐαμερίας]
«Χαίρετε ἐγὼ δὲ περιορίζων τὴν ὥδὴν εἰς Ποσειδῶνα
καὶ εἰς Ἴσθμὸν καὶ εἰς Ὀγχηστὸν τιμῶν τὸν ἄνδρα
τοῦτον, ὕμνήσω τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀσω-
ποδώρου καὶ τὴν πατρικὴν γῆν τοῦ Ὀρχομενοῦ· ἡ αὐ-
τὸν φυγαδευθέντα καὶ εἰς μεγάλους κινδύνους ἐμπε-
σόντα ἐδέξατο εὐμενῶς· νῦν δὲ πάλιν ἡ συγγενῆς εὐμοι-
ρία ἐπεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἀρχαίας εὐημερίας». —
— χαίρετ'] «ἰλήκοιτε, ὦ ἥρωες» Π. Σ. ἦτοι, «εὐμενεῖς
ἔστε μοι, ὦ ἥρωες». Ποιεῖ τὸν χαιρετισμὸν ὡς ἀναχω-
ρῶν ἀπ' αὐτῶν. — Ποσειδάωνι . . . ἀοιδᾶν] Παραβάλλει
τὸν ὕμνον τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τοῦ Ἴσθμοῦ καὶ τῆς
Βοιωτίας πρὸς λαμπρὰν ἐσθῆτα· τὴν δὲ ἀοιδὴν πρὸς
μέλῃ (Νερμ. ΙΑ'. 20), ἦτοι σῶμα, ὃ θὰ περιστείλῃ,

Ὀγχηστίαισιν τ' αἰόνεσσιν περι-
 στέλλων ἀοιδὰν,
 Γαρύσομαι τοῦδ' ἀνδρὸς ἐν
 Τιμαῖσιν ἀγακλέα τὰν Ἀ-
 σωποδώρου πατρὸς αἴσαν, 50
 Σ. γ'. Κ. ζ'.

Ὀρχομενοῖό τε πατρώαν ἄρουραν·
 Ἄ νιν ἐρειδόμενον ναυαγίαις
 Ἐξ ἀμετρήτας ἀλὸς ἐν κρυέεσσα
 Δέξατο συντυχία· νῦν δ' αὖτις ἀρ-

ῆτοι θὰ ἐνδύσῃ καὶ κοσμήσῃ. — Ὀγχηστίαισιν αἰόνεσσιν] Ὀγχηστὸς πόλις τῆς Βοιωτίας ἀρχαιοτάτῃ περίφημος διὰ τὴν ἐν αὐτῇ λατρείαν τοῦ Ποσειδῶνος, ᾧ ἐτελευντο καὶ ἀγῶνες· κεῖται δὲ παρὰ τὴν Κωπαΐδα λίμνην· διὸ καὶ ἐκάλεσεν αὐτὴν Ὀ γ χ η σ τ ί α ς ἡ ἰ ό ν α ς (ὄχθας Ὀγχηστίας) ἐκ τῶν περὶ τὴν Κωπαΐδα ὄχθων. «Ὀγχηστὸς δὲ τῆς Βοιωτίας χωρίον πάραλον ἀνιερωμένον Ποσειδῶνι, ὡς καὶ Ὅμηρος (Ἰλ. β. 506) μαρτυρεῖ.

Ὀ γ χ η σ τ ό ν θ' ί ε ρ ό ν Π ο σ ι δ ή ι ο ν ἀ γ λ α ό ν
 ἄ λ σ ο ς.

αἰόνεσσι δὲ εἶπεν, ἐπειδὴ παράκειται τῇ Ὀγχηστῷ πόλει τῆς Βοιωτίας ἡ Κωπαῖς λίμνη» Π. Σ. Ἀπὸ τοῦ μέρους δὲ ὁ Πίνδαρος ἐννοεῖ ἅπασαν τὴν Βοιωτίαν. Ὅθεν «Ὀγχηστίαις αἰόνεσσιν» ἐστὶν ἴσον τῷ «Βοιωτία»· προϋτίμησε δὲ ἐν τῇ συνεκδοχῇ νὰ ὀνομάσῃ τὴν Ὀγχηστὸν μᾶλλον πάσης ἄλλης πόλεως τῆς Βοιωτίας ἀμφοτέρων ἕνεκα, τῆς τε ἐνταῦθα λατρείας τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς ἀρχαιότητος τῆς πόλεως, ἴσως δὲ καὶ διότι ἐνίκησεν ὁ Ἡρόδοτος ἐν ταῖς ἐορταῖς τοῦ αὐτόθι τιμωμένου Ποσειδῶνος. (ὄρα στ. 76-77). — περιστέλλων ἀοιδὰν] ὁ νοῦς ἀνευ ποιητικοῦ κόσμου «ἀφιεῖς πᾶσαν ἄλλην διήγησιν καὶ περιοριζόμενος εἰς ὅσα ἀναφέρονται μόνον εἰς τοὺς ἐπαί-

νους τῆς ἐν Ἴσθμῳ νίκης τοῦ Ἡροδότου καὶ εἰς τὴν
 πατρίδα αὐτοῦ Βοιωτίαν». — ἐν τιμαῖσιν τοῦδ' ἀνδρὸς]
 «ἐν ᾧ τιμῶ καὶ ὕμνῳ τοῦτον τὸν ἄνδρα, τὸν Ἡρόδοτον».
 — πατρός] αὐτοῦ τοῦ Ἡροδότου. — Ὀρχομενοῖό τε . . .
 ἄρουραν] «καὶ τὴν ἄρουραν τοῦ Ὀρχομενοῦ, ἣ ἐστὶ γῆ
 τῶν πατέρων αὐτοῦ, τοῦ Ἀσωποδώρου». Λέγων ταῦτα
 ὁ ποιητὴς ἐννοεῖ, ὅτι ὁ μὲν πατήρ, ἢ οἱ προπάτορες τοῦ
 Ἀσωποδώρου ἦσαν ἐξ Ὀρχομενοῦ, ὁ δὲ Ἀσωπόδωρος
 ἦ καὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ ἀποκαθεστήκει ἐν Θήβαις πολίτης
 γενόμενος. — ἅ νιν ἐν κρυέεσσα δέξατο συντυχία] «ἡ
 (ἄρουρα) ὑπεδέξατο αὐτὸν κατειλημμένον συντυχία φρι-
 κώδει». καλεῖ δὲ συντυχίαν κρυέεσσαν τὴν συμφορὰν,
 ἣν πάσχει ὁ φεύγων τὴν πατρίδα. — νιν] τὸν Ἀσω-
 πόδωρον, οὐχὶ τὸν Ἡρόδοτον· διότι αὐτοῦ τὴν αἴσαν
 γαρύει. — ἐρειδόμενον . . . ἄλός] στηριζόμενον ἐξ ἀμε-
 τρήτου θαλάσσης ἐπὶ ναυαγίοις (συντρίμμασι) τοῦ πλοίου
 αὐτοῦ, τοῦ ἐπὶ πέτρας ὑφάλου συντριβέντος». Ὁ πατήρ
 τοῦ Ἡροδότου φαίνεται, ὅτι ἐκ στάσεων καὶ μεγάλων
 πολιτικῶν ταραχῶν εἶχεν ἐξορισθῆ τῆς πατρίδος· ἡ δὲ
 περιουσία αὐτοῦ εἶχε δημευθῆ καὶ μόνον ἐλάχιστόν τι
 μέρος αὐτῆς διασώσας ἔφυγε ὑπὸ πολλῶν κινδύνων διω-
 κόμενος, μέχρις οὗ ἐλθὼν εἰς Ὀρχομενὸν ἠσφαλίσθη
 ὑποδεξαμένων τῶν Ὀρχομενίων. Ἐνταῦθα λοιπὸν παρα-
 βάλλει πρὸς πλεῖον τὴν πρὸ τῆς ἐξορίας περιουσίαν αὐ-
 τοῦ, πρὸς ὕφαλον δὲ, ἐφ' ἧς συνετρίβη ὡς πλοῖον ἡ πε-
 ριουσία, τὰς πολιτικὰς στάσεις· πρὸς ναυάγιον δὲ, ἐφ'
 οὗ καλυμβῶν ἐσώθη εἰς Ὀρχομενὸν, τὸ μικρὸν ἐκεῖνο
 μέρος τῆς περιουσίας, ὃ ἠδυνήθη νὰ λάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ·
 πρὸς ἀμέτρητον δὲ θάλασσαν τοὺς πολλοὺς καὶ μεγάλους
 κινδύνους, οὓς ὑπέστη μέχρι τῆς εἰς Ὀρχομενὸν ἀποκα-
 ταστάσεως. — πότμος συγγενῆς] «ἡ ἀγαθὴ μοῖρα ἡ
 συγγεννηθεῖσα, ἡ σύμφυτος αὐτῷ». — εὐαμερίας ἀρχαίας
 ἐπέβασε] «ἐπεβίβασεν αὐτὸν, ἐπανήγαγεν ἐπὶ τὴν ἀρ-
 χαίαν εὐημερίαν καὶ δόξαν». βούλεται νὰ σημάνῃ, ὅτι

χαίας ἐπέβασε πότμος 55
 Συγγενῆς εὐαμερίας. ὁ πονήσας δὲ, νόῳ
 Καὶ προμάθειαν φέρει.

Ἄ. γ'. Κ. ζ'.

Εἰ δ' ἀρετὰ κατὰ κεῖται πᾶσαν ὀργάν 60
 Ἀμφοτέρων δαπάναις τε καὶ πόνοις,
 Χρὴ γινεῖν εὐρόντεσσιν ἀγάνορα κόμπον
 Μὴ φθονεραῖσι φέρειν γνώμῃς· ἐπεὶ
 Κούφα δόσις ἀνδρὶ σοφῷ

ὁ Ἀσωπόδωρος κατῆλθεν εἰς Θήβας καὶ ἐπανελάβε τὴν
 εὐημερίαν τὴν προτέραν καὶ ἐτιμᾶτο ὑπὸ τῶν πολιτῶν,
 ὥς πρότερον.

— Στ. 56-57. ὁ πονήσας . . . φέρει] «τοῦτό
 φησιν, ὁ παθὼν καὶ τῷ νῷ προμαθῆς γίνεται. Ἀλκμάν.
 Π ε ῖ ρ ἄ τ ο ι μ α θ ῆ σ ι ο ς ἄ ρ χ ἄ· καὶ Ἡσίοδος (Ἔργα
 καὶ Ἡμερ. 218.) . . . παθὼν δέ τε νήπιος
 ἔγνων (τοῦ Ὀμήρου δὲ, ὃν ἀναφέρει ὁ Π. Σ. ἔχει
 οὕτως· ῥ ε χ θ έ ν δ έ τ ε ν ή π ι ο ς ἔ γ ν ω. Ἰλ. ρ. 32.
 καὶ υ. 198.)» Π. Σ.

— Στ. 58-64. Εἰ δ' ἀρετὰ . . . καλόν] Τελειώ-
 σας τοὺς ἐπαίνους τοῦ πατρὸς, ἤδη προοιμιαζόμενος ἐκ
 γενικῶν γνωμικῶν μεταβαίνει εἰς τοὺς ἐπαίνους αὐτοῦ
 τοῦ νικηφόρου. «Ἐὰν δὲ ἡ ἀρετὴ κατὰ πάντα τὰ με-
 γάλα ἀγαθὰ, ὅσων σπουδάζομεν νὰ ἀπολαύσωμεν, ἀναφαί-
 νεται καὶ λάμπει διὰ τῶν δύο ὁμοῦ, τῶν δαπανῶν καὶ
 τῶν πόνων, πρέπει τὸν κομπῶδη ἔπαινον καὶ ὕμνον τῶν
 ποιητῶν εἰς τοὺς ἐπιδειξαμένους ταύτην τὴν ἀρετὴν νὰ
 μὴ φθονῶμεν· ἐπειδὴ σοφῷ ποιητῇ ῥαδιόν ἐστιν ὕμνήσας
 κατὰ τὸ προσῆκον νὰ ἀνεγείρῃ κοινὸν καλὸν ὀλοκλήρῳ
 τῇ πόλει τοῦ ἀνδραγαθίας κατορθώσαντος». — ἀρετὰ κατὰ
 πᾶσαν ὀργάν] ὁ ρ γ ῆ σημαίνει σφοδρὰν διάθεσιν καὶ
 κλίσιν πρὸς τι ὅθεν «ἀρετὴ . . . ὀργάν» σημαίνει «ἡ

ἀρετὴ καθ' οἷαν δῆποτε κλίσιν πρὸς ἀγαθόν τι δηλονότι». διότι ἱκανότης πρὸς ἐκτέλεσιν πονηροῦ τινος οὐ δύναται νὰ λεχθῇ ἀρετὴ· ἦτοι ἡ «ἱκανότης πρὸς ἐκτέλεσιν οἷου δῆποτε ἀγαθοῦ, οὐ σφοδρῶς ἐπιθυμοῦμεν». — κεῖται δαπάναις τε καὶ πόνοις] «κεῖται ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τῶν δαπανῶν καὶ πόνων» ἦτοι «ἐξήρτηται ἐκ τῶν δαπανῶν καὶ πόνων»· ὁ δὲ νοῦς· ἡ ἱκανότης ἀναφαίνεται διὰ δαπάνης καὶ κόπου. — ἀμφοτέρων] ἴσον «συνάμα»· ἦτοι διὰ τοῦ ἐνὸς μόνου οὐκ ἀναφαίνεται ἡ ἀρετὴ, ἀλλὰ χρεῖα ἐστὶ καὶ τῶν δύο ὁμοῦ. — νιν] «αὐτὴν, τὴν ἀρετὴν». — νιν εὐρόντεσσιν] «τοῖς εὐρόυσι, τοῖς κεκτημένοις αὐτὴν τὴν ἀρετὴν καὶ ἱκανότητα εἰς τὸ ἐπιτελέσαι μεγάλα κατορθώματα ἐπιδεδειγμένην διὰ πόνων καὶ δαπανῶν». ὅπερ ἐστὶ «τοῖς ἐπιδειξαμένοις ἀρετὴν ἐν τῇ διὰ δαπανῶν καὶ μόχθων κατορθώσει μεγάλων ἀγαθῶν». Ἐξήρτηται δὲ τὸ «εὐρόντεσσιν» ἐκ τοῦ «κόμπον» ἢ ἀντὶ τοῦ «κόμπον εἰς τοὺς εὐρόντας». — ἀγάνορα κόμπον] καλεῖ οὕτω τὸν ὕμνον, ὃς μεγαλύνει τοὺς ἄνδρας διὰ κομπωδῶν λόγων. — μὴ φθονεραῖς . . . γνώμαις] ἴσον τῷ «μὴ φθονερῶς ἔχειν» πρὸς τὸν κόμπον δηλονότι. — ἐπεὶ . . . καλὸν] ἡ σύνταξις «ἐπεὶ ἀνδρὶ σοφῷ (δι' ἄνδρα σοφόν) ἔπος εἰπόντα ἀγαθὸν ἀντὶ μόχθων παντοδαπῶν (νὰ εἴπῃ λόγον ἀγαθόν, νὰ ὑμνήσῃ πρὸς ἀμοιβὴν τῶν παντοδαπῶν μόχθων τοῦ πράξαντος ἀνδραγαθίας) ξυνὸν ὀρθῶσαι καλὸν (καὶ νὰ ὀρθώσῃ καὶ στήσῃ μνημεῖον πρὸς τιμὴν ἀπάσης κοινῶς τῆς πόλεως) ἐστὶ κούφη δόσις (ταῦτα πάντα, λέγω, δι' ἄνδρα σοφὸν εἰσιν ῥάδια)». — δόσις] «μισθοῦ» ὡς αὐτὸς ἐξηγεῖται ἐν τοῖς ἐπομένοις, λέγων «μισθὸς γὰρ ἄλλοις κ. τ. λ.». Ὅθεν «κούφα δόσις ἐστὶ σοφῷ» σημαίνει «ὁ σοφός· ἦτοι ὁ ποιητὴς ῥαδίως δίδωσι μισθόν, ἀνταμείβει τὸν ἀνδραγαθήσαντα». Τίς δὲ ἐστὶν ἡ δόσις τοῦ μισθοῦ; ὁ ἀγάνωρ κόμπος· ἢ, τὸ εἰπόντα τὸν σοφὸν ἔπος ὀρθῶσαι. — σοφῷ] ὅτι σοφὸς παρὰ Πινδάρῳ σημαίνει καὶ τὸν ποιητὴν,

Ἄντι μόχθων παντοδαπῶν ἔπος εἰπόντ' ἀγαθὸν
 Ξυνὸν ὀρθῶσαι καλόν.

E. γ'. K. ιά.

Μισθὸς γὰρ ἄλλοις ἄλλος ἐφ' ἔργμασιν ἀν- 65
 θρώποις γλυκὺς,

Μαλοβότα τ' ἀρότα τ' ὀρνι-

χολόχῳ τε καὶ ὄν πόντος τρέφει.

Γαστρὶ δὲ πᾶς τις ἀμύνων

Λιμὸν αἰανῇ τέταται

70

Ὅς δ' ἀμφ' ἀέθλοις, ἣ πολεμίζων ἄρη-
 ται κῶδος ἄβρῶν,

γνωστὸν (Ὁλ. B'. 154. Ἰσθ. H'. 105. καὶ ἀλλαχοῦ).

— ἀντὶ μόχθων] «πρὸς ἀμοιβὴν μόχθων»· προσδιορίζει
 δὲ οὐ μόνον τὸ «δόσις» ἀλλὰ καὶ τὸ «ἔπος ἀγαθόν».

Ἐν τῷ «παντοδαπῶν μόχθων» συμπεριλαμβάνεται καὶ
 τὸ «δαπανῶν»· διότι ἐν στ. 59. ἤγνωσεν ἀμφοτέρω.

ἔπος ἀγαθόν] «ἔπαινον, ὕμνον». — ξυνὸν καλὸν ὀρθῶσαι]

Τὸν ὕμνον τοῦ ἀνδραγαθήσαντος καλεῖ κοινὸν καλόν,
 διότι ὕμνεῖται καὶ ἡ πόλις τοῦ ἀνδραγαθήσαντος. Τὸ δὲ
 ὀρθῶσαί ἐστι μεταφορὰ ἐκ μνημείου τινὸς ἢ ἀνδριάντος
 ἢ στήλης. Ὅθεν τὸν ὕμνον τοῦ νικηφόρου παραβάλλει
 πρὸς ἀνδριάντα σταθέντα πρὸς τιμὴν καὶ δόξαν τῆς ὅλης
 πόλεως.

— Στ. 65-75. μισθὸς γὰρ . . . ἄωτον] «διότι οὐ
 πάντες ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἔργοις λογιζόμεθα τὸν ἔπαινον
 γλυκεῖαν ἀνταμοιβήν· πρὸς ἐν δὲ μόνον πάντες ἀνεξαι-
 ρέτως σπεύδομεν, πρὸς τὸ ἔχειν τὰ πρὸς τὸ ζῆν· ὁ δὲ
 εὐδοκιμήσας ἐν ἱεροῖς ἀγῶσιν ἢ ἐν πολέμῳ κέρδος ὕψι-
 στον καὶ γλυκύτατον μισθὸν νομίζει τὸν ἔπαινον τῶν πο-

στ. 71. πολεμίζων ἄρη. Ὁ παλεμβάχχειος μίζων α
 ἐνταῦθα ἐτέθη ἀντὶ δακτύλου διὰ λόγον γνωστὸν τῷ ποιητῇ.

λιτῶν καὶ τῶν ξένων· διὸ οὐ χρὴ τὸν ἀγάνορα κόμπον τοῖς εὐροῦσιν (εἰς τοὺς ἔχοντας καὶ ἐπιδειξαμένους) τὴν κατὰ πᾶσαν ὀργάν αὐτῶν δαπάναις τε καὶ πόνοις ἀναφανείσαν ἀρετὴν φθονεραῖσι φέρειν γνῶμαις». — μισθός] κατὰ τὸ σύνηθες τοῦ Πινδάρου ἐτέθη ὕστερον ἐκεῖνο, ὃ ὁ ἀναγνώστης ἐζήτει πρότερον. Οὕτως ὁ ἀναγνώστης ἀπορῶν ἐπεθύμει νὰ μάθῃ (ἐν στ. 62), τίνας πράγματος δόσεις· ἐνταῦθα λοιπὸν μανθάνει ἐντελῶς τὸ πρᾶγμα, οὗ τὴν δόσιν ἐνόει ὁ ποιητής. Σημαίνει δὲ καὶ ἐνταῦθα ἡ λέξις ἀμοιβὴν ἐξ ἐπαίνου καὶ οὐχὶ ἐκ χρημάτων. — μαλοβότα . . . τρέφει] Ἄπαντες οὗτοι μισθὸν γλυκὺν νομίζουσιν ἕκαστος τὸ ἐπαινέσθαι ἐπὶ τῷ ἑαυτῶν ἔργῳ καὶ οὐχὶ τὸν ἐκ χρημάτων μισθόν. — ὃν πόντος τρέφει] ἐστὶν ὁ ἁλιεὺς καὶ ὁ ναυτικός. — γαστρί τε . . . τέταται] Ἔθηκε ταῦτα, ἵνα ποιήσῃ τὴν ἀντίθεσιν πρὸς τὰ μισθὸς ἄλλοις . . . γλυκὺς βουλόμενος νὰ εἴπῃ «τὸν μισθὸν ὅμως τὸν ἐκ χρημάτων ἅπαντες ζητοῦμεν, ἐπειδὴ ἅπαντες ἀνάγκη φροντίζομεν περὶ τῆς γαστρούς». Τὸ χωρίον ἀπὸ στ. 60-70 δύναται νὰ λάβῃ καὶ ἐτέραν ἐξήγησιν ταύτην. Τῷ μηλοβότῃ καὶ ἀρώτῃ καὶ ὀρνιθολόγῳ καὶ ναύτῃ μισθὸς γλυκὺς ἐστὶν ὁ ἐκ χρημάτων· διότι πᾶς τις τούτων ἔχει προσηλωμένην τὴν ὀργάν (τὴν ἑαυτοῦ σπουδὴν) εἰς τὸ ἀποσοβεῖν τὸν λιμὸν ἐκ τῆς γαστρούς». Ἴσως ἡ ἐξήγησις αὕτη ἐστὶ κρείσσων. — ἀμύνων τέταται λιμόν] «ἔχει ἐντεταμένην τὴν ἑαυτοῦ σπουδὴν εἰς τὸ ἀμύνειν ἀποσοβεῖν τὸν λιμὸν ἐκ τῆς γαστρούς». — εὐαγορηθεὶς . . . ἄωτον] Ὁ νοῦς «δέχεται κέρδος γλυκύτατον, ἀνταμοιβὴν γλυκυτάτην τὸ νὰ εὐαγορηθῇ, νὰ ὑμνηθῇ ὑπὸ τῶν ποιητῶν καὶ νὰ ἐπαινῇται ὑπὸ τῶν πολιτῶν καὶ ξένων». — εὐαγορηθεὶς] ὑπὸ τῶν ποιητῶν. Ἀπλουστάτη σύνταξις ἂν ᾔην, εἰ ἀντὶ μεταχῆς «εὐαγορηθεὶς» ᾔην ὄνομα «εὐαγορίαν»· διότι τότε καὶ τὸ «εὐηγορίαν» τὸ «ἄωτον γλώσσας» ἐγίνετο ἀντικείμενον τοῦ

Εὐαγορηθεὶς κέρδος ὕ-
ψιστον δέχεται, πολιατᾶν
Καὶ ξένων γλώσσας ἄωτον. 75

Σ. δ'. Κ. ζ'.

Ἄρμι δ' ἔοικε Κρόνου σεισίχθον' υἷον
Γείτον' ἀμειβομένοις εὐεργέταν
Ἄρμάτων ἵπποδρόμιον κελαδῆσαι,
Καὶ σέθεν, Ἀμφιτρύων, παῖδας προσει-
πεῖν, τὸν Μινύα τε μυχόν, 80

«δέχεται»· ἀλλ' ἡ αἰτιατική «εὐηγορίαν» ἐφειλκύσθη ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου, καὶ ἐγένετο μετοχή κατ' ὀνομαστικήν. Σημειωτέον δὲ, ὅτι τούτοις κατασκευάζει τὰ (ἐν τοῖς στ. 60-61) «χρή νιν . . . γνώμαις»· ὅθεν ἐν τοῖς «εὐαγορηθεὶς πολιατᾶν . . . ἄωτον» ἐμπεριέχεται καὶ ἡ ἔννοια τοῦ «καὶ μὴ φθονηθεὶς, ὅταν ὑμνῆται ὑπὸ τῶν ποιητῶν».
— κέρδος ὕψιστον] ταῦτόν τῳ ἀνωτέρω «γλυκὺς μισθός».

— Στ. 76-84. Ἄρμι δ' ἔοικε . . . συμβάλλομαι]
Ἀποδείξας διὰ πολλῶν γνωμικῶν, ὅτι πρέπει νὰ μὴ φθονῶνται οἱ ἐπιδειξάμενοι μεγάλα καὶ καλὰ κατορθώματα, ὅταν ὑπὸ τῶν ποιητῶν ἐπαινῶνται, ἐμβαίνει ἤδη εἰς τοὺς ἰδίους ἐπαίνους τοῦ νικηφόρου ἀπαριθμῶν τὰς νίκας, ἃς ἤρατο ἐν ἑτέραις χώραις· διότι τὰς ἐν Ἰσθμῳ εἴρηκεν ἤδη (στ. 11), ὅτι εἰσὶν ἐξ τὸν ἀριθμόν· «ἡμῖν λοιπὸν προσήκει νὰ κελαδήσωμεν τὸν γείτονα Ποσειδῶνα πρὸς ἀμοιβήν τῆς εὐεργεσίας, ἣν ἔσχεν ὁ Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἄρμασι νίκη, καὶ νὰ προσαγορεύσωμεν τοὺς παῖδας σοῦ, ὦ Ἀμφιτρύων, καὶ τὸν Ὀρχομενὸν καὶ τὴν Ἐλευσίνα καὶ Εὐβοίαν, διὰ τὰς νίκας, ἃς ἐν ταύταις ταῖς πόλεσιν ἐνίκησε ἐν ἵπποδρομίαις· καὶ τὸ σὸν ἐν Φυλάκῃ, ὦ Πρωτεσίλαε, τέμενος συμπεριλαμβάνω εἰς τὴν προσαγόρευσιν». Ἐξ

στ. 73. εὐαγορηθεὶς, Δωρικῶς ἀντὶ τοῦ εὐηγορηθεὶς.

λοιπὸν ἔτι νίκας τοῦ Ἡροδότου ἐν διαφόροις πόλεσι καταριθμεῖ. — γείτον] τὸν ἐν Ὀγχηστῷ τιμώμενον, ὅπου ἐνίκησεν ὁ Ἡρόδοτος. Ἀνωτέρω ἐκ τῆς Ὀγχηστοῦ ἐκάλεσεν ἅπασαν τὴν Βοιωτίαν Ὀγχηστίας αἰόνας. — ἀμειβομένοις . . . ἄρμάτων] «ἀνταμείβουσι τὴν εὐεργεσίαν, ἣν προσήνεγκε τῷ ἄρματι τοῦ Ἡροδότου, διὰ τοῦ κελαδεῖν αὐτόν». ἦτοι κελαδοῦντες τὸν Ποσειδῶνα ἀνταμείβομεν τὴν εὐεργεσίαν αὐτοῦ. Τὸ «εὐεργέτην τῶν ἄρμάτων» ἴσον τῷ «τὸν εὐεργετήσαντα τὰ ἄρματα τοῦ Ἡροδότου». τὸ δὲ ἄρμάτων ποιητικῶς ἀντὶ ἐνικοῦ «τοῦ ἄρματος». — ἵπποδρόμιον] διὰ τοῦτο ἀποδίδωσι τὴν νίκην τοῦ Ἡροδότου τῇ εὐεργεσίᾳ τοῦ Ποσειδῶνος, διότι ἐστὶν ἵπποδρόμιος, ἦτοι προστάτης τῆς ἵπποδρομίας. — σέθεν . . . παῖδας] «Ἰολάεια ἐν Θήβαις ἀγὼν καὶ Ἡράκλεια· κατὰ σύλληψιν οὖν ἔφη παῖδας τοῦ Ἀμφιτρύωνος τὸν τε Ἡρακλέα καὶ Ἰόλαον, ὄντος τοῦ Ἰολάου υἱοῦ τοῦ Ἰφικλέους τοῦ Ἀμφιτρύωνος». Π. Σ. — προσειπεῖν] διὰ τὴν ἐν τοῖς εἰς τιμὴν αὐτῶν τελουμένοις ἀγῶσι νίκην τοῦ Ἡροδότου, ἐν ἣ εὐηργέτησαν τὸν Ἡρόδοτον. Ἡ σύνταξις «καὶ σέθεν παῖδας (ἔοικεν ἡμῖν) προσειπεῖν εὐεργέτας ἐν γναμπτοῖς δρόμοις». τὸ μὲν «εὐεργέτας» παραληπτέον ἐκ τοῦ ἡγουμένου «εὐεργέτην» τὸ δὲ «ἐν γναμπτοῖς δρόμοις» ἐκ τοῦ ἐν στ. 82. — τὸν Μινύα μυχόν] «τὸν Ὀρχομενόν, ὃς καὶ Ὀρχομενὸς Μινύειος λέγεται· ταύτῃ γὰρ ἐνώκησεν ὁ Μινύας. Τούτον δὲ τὸν Μινύαν οἱ μὲν λέγουσιν υἱὸν τοῦ Ὀρχομενοῦ, οἱ δὲ πατέρα τοῦ Ὀρχομενοῦ. Διονύσιος δὲ τὸν Μινύαν Ἄρεος ἀναγράφει. Ἀριστόδημος δὲ Ἀλεοῦ τὸν Μινύαν, καὶ τοὺς Ἀργοναύτας δὲ Μινύας ἐντεῦθεν γράφει προσαγορεύεσθαι». Π. Σ. Καλεῖ δὲ τὸν Ὀρχομενὸν μυχόν· διότι περικυκλοῦται ἐν ἐπιπέδῳ ὑπὸ ὀρέων. Ἐν Ὀλ. ΙΔ'. 27. καλεῖ τὴν πόλιν τοῦ Ὀρχομενοῦ Μινύειαν. Ἐν ταύτῃ λοιπὸν τῇ πόλει ἐτελοῦντο οἱ ἀγῶνες τὰ Μινύεια, ἐν οἷς ἐνίκησεν ὁ Ἡρόδοτος. Ἡ δὲ σύνταξις ὡς ἡ τοῦ

Καὶ τὸ Δάματρος κλυτὸν ἄλσος Ἐλευσίνα, καὶ

Εὐβοίαν,

ἐν γναμπτοῖς δρόμοις·

Ἄ. δ'. Κ. ζ'.

Πρωτεσίλα, τὸ τὸν δ' ἀνδρῶν Ἀχαιῶν

Ἐν Φυλάκῃ τέμενος συμβάλλομαι.

Πάντα δ' ἐξείπειν, ὅς' ἀγώνιος Ἑρμᾶς 85

Ἡροδότῳ ἔπορεν ἵπποις, ἀφαι-

ρεῖται βραχὺ μέτρον ἔχων

Ὕμνος· ἥ μὰν πολλάκι καὶ τὸ σεσωπαμένον εὐ-

ἡγουμένου κώλου. — καὶ τὸ . . . Ἐλευσίνα] «καὶ τὴν Ἐλευσίνα, τὸ κλυτὸν ἄλσος τῆς Δήμητρος ἔοικεν ἡμῖν προσεῖπειν ἐν γναμπτοῖς δρόμοις». Τὸ βραβεῖον ἐν τοῖς ἀγῶσι τούτοις ἦν κριθαί, ὥς φησιν ὁ Π. Σ. λέγων «ὅτι ἐν Ἐλευσίνῃ Δήμητρός ἐστιν ἀγὼν καὶ στέφανους ἦν κριθαί». — καὶ Εὐβοίαν] Κατὰ τὴν σύνταξιν ὁ ποιητῆς καλεῖ κλυτὸν ἄλσος τῆς Δήμητρος οὐ μόνον τὴν Ἐλευσίνα, ἀλλὰ καὶ τὴν Εὐβοίαν. Ἄν δὲ καλῇ τὴν Εὐβοίαν ἄλσος ἄλλου τινὸς θεοῦ ἢ ἥρωος, οὐδὲν λέγει· οὐδὲ οἱ Π. Σ. ἀναφέρουσι περὶ τούτου ἄλλο, ἢ ὅτι «ἐν Εὐβοίᾳ τελεῖται ἀγὼν Βασίλεια». Τὰ δὲ Πάτρια σχόλια ταῦτα ἀναφέρουσιν «ἐν Εὐβοίᾳ ἀγὼν τελεῖται τὰ Βασίλεια καὶ Γεραίστεια, ἐν δὲ Θεσσαλίᾳ Πρωτεσίλεια» — ἐν γναμπτοῖς δρόμοις] τοῦτο παραληπτέον ἐν ἅπασιν τοῖς ἡγουμένοις κώλοις. Καλοῦνται δὲ οἱ ἐν τῷ σταδίῳ δρόμοι τοῦ ἅρματος γναμπτοί· διότι ὀκτάκις ἢ δωδεκάκις ἔπρεπε τὸ ἅρμα νὰ διαδράμῃ τὸ στάδιον γνάπτον, ἥτοι κάμπτον περὶ τὴν νόσσαν. — τὸ τεὸν . . . συμβάλλομαι] «καὶ τὸ σὸν δὲ τέμενος, ὦ Πρωτεσίλαε, τὸ ἐν Φυλάκῃ συγκαταριθμοῦμαι ταῖς τοῦ Ἡροδότου νίκαις» «ἔστι δὲ Πρωτεσιλάου τέμενος ἐν Φυλάκῃ· αὐτῷ δὲ τῷ Πρωτε-

σιλάφ κατὰ τὴν Φυλάκην ἐπιτάφιος ἀγών, καθ' ὃν ὁ νικηφόρος ἐνίκησεν». Π. Σ.

— Στ. 85-87. Πάντα δ' ἐξείπειν . . . ἔχων ὕμνος] «Πάντα [δὲ διεξελθεῖν, ὅσα ὁ τῶν ἀγώνων προστάτης Ἑρμῆς τῷ Ἡροδότῳ ἐχαρίσατο στέμματα ἵπποις ἀγωνιζομένῳ, βραχὺς ὢν ὁ λόγος οὐ συγχωρεῖ μοι». Π. Σ. — ἔπορεν ἵπποις] «διὰ τῶν ἵππων ἔπορεν» ὅπερ ἐστὶ ταῦτόν τῳ τοῦ Π. Σ. «ἵπποις ἀγωνιζομένῳ ἔπορεν». — βραχὺ . . . ὕμνος] «ἦτοι ὅτι πρὸς τὸν διδόμενον μισθὸν καὶ τὰς ᾠδὰς ἐξέτεινεν, ἵν' ἢ οὕτως· πάντα αὐτοῦ τὰ ἀγωνίσματα εἰπεῖν βραχὺν μισθὸν ἔχων ὁ ὕμνος οὐ συγχωρεῖ μοι· ἢ ὅτι ἡ συμμετρία τῶν εἰρημένων λόγων ἀφαιρεῖται τὴν ἔκτασιν καὶ τὸ μῆκος» Π. Σ. Ὅτι προδιωρίζετο ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ὕμνον καὶ συνεφωνεῖτο τὸ μέγεθος αὐτοῦ, τοῦτο παρ' ἐμοί ἐστὶ βέβαιον· ὅπερ καὶ τεθμὸν ὕμνου καλεῖ· ἐνταῦθα ὅμως «βραχὺ μέτρον» ἴσως σημαίνει βραχυλογία, ἵνα ἢ οὕτως «τὸ ὅλου τοῦ ὕμνου ἐν βραχυλογίᾳ συντεθὲν ἀφαιρεῖται». Τὸ δὲ πιθανώτερον πάντων ἐστὶ τοῦτο, ὅτι σπεύδει νὰ τελειώσῃ τὸν εἰς Ἡρόδοτον ὕμνον, ἵνα λάβῃ καιρὸν νὰ τελειώσῃ καὶ τὸν εἰς Ἀπόλλωνα παιᾶνα, ὃν τοῖς Κείοις ὑπέσχετο. Δυνατὸν δὲ καὶ τὸ ἐξῆς· αἱ λοιπαὶ νῆκαι, αἷσιωπᾶ, ἦσαν μὲν πολλαί, ἀλλ' οὐχὶ ἄξιαι λόγου· διὸ ἐπίτηδες λεγεί, ὅτι τὸ μέτρον τοῦ ὕμνου ἐστὶ βραχὺ, ἵνα δικαιολογήσῃ τὴν ἀποσιώπησιν, ἀφιεῖς τῷ ἀναγνώστῃ νὰ ἐκλάβῃ τὸ μέτρον καθ' ἣν ἐννοιαν βούλεται· διότι δύναται νὰ ἐκληφθῇ καὶ οὕτω «τὸ σχεδιασθὲν ὑπ' ἐμοῦ μέτρον τοῦ ὕμνου βραχὺ ὃν ἀφαιρεῖται». Ἴσως δὲ φοβεῖται, μὴ διεγείρῃ καὶ τὸν φθόνον τῶν πολλῶν τοσαύτας διηγούμενος νίκας· καὶ ὅτι ἐφοβεῖτο τοῦτο ὁ ποιητής, δῆλον· διότι πολλὸν ἐποίησε λόγον (ἀπὸ στ. 58-75) συμβουλεύων νὰ μὴ φθονῶσι τοὺς μέγα τι κατορθώσαντας, ὅταν ἐπαινῶνται.

— Στ. 88-89. ἢ μὲν . . . φέρει] «ἀλλὰ συμβαίνει πολλάκις καὶ ὁ σεσιώπηται, πλείω παρέχειν

θυμίαν μείζω φέρει.

Ἐ. δ'. Κ. ια.

Εἴη μιν, εὐφώνων πτερύγεσσιν ἀερ- 90

θέντ' ἀγλααῖς

Πιερίδων, ἔτι καὶ Πυθό-

θεν Ὀλυμπιάδων τ' ἐξαιρέτοις

Ἀλφειοῦ ἔρνεσι φράξαι

Χεῖρα, τιμὰν ἑπταπύλοις 95

Θήβαισι τεύχοντ'. εἰ δέ τις ἔνδον νέμει

εὐφροσύνην» Δούκας. Τοῦτο δὲ δύναται νὰ λεχθῇ καὶ τῷ φθονοῦντι καὶ τῷ ἐπαινουμένῳ· καὶ ὅτι μὲν τῷ φθονοῦντι παρέχουσιν εὐθυμίαν καὶ καταπραΰνουσι μᾶλλον τὸν φθόνον σιωπώμενα τὰ πολλὰ κατορθώματα, τοῦτο ἕκαστος ἐννοεῖ· ὁ δὲ ἐπαινούμενος εὐθυμεῖ μᾶλλον, ὅταν κατόρθωμά τι οὐχὶ τοσοῦτον ἄξιον λόγου παρέρχηται ἐν σιωπῇ ὁ ὕμνων, ὥς ἐνταῦθα παρῆλθεν ὁ Πίνδαρος πολλὰς τῶν τοῦ Ἡροδότου νικῶν· διότι νομίζει, ὅτι σιωπώμενον οἱ ἀκούοντες φαντάζονται αὐτὸ μείζον, ἢ πράγματι ἐστίν. — σεσωπαμένον] Καὶ ἡ νῦν καθομιλουμένη σ ὡ π α λέγει καὶ σ ὡ π α ἰ ν ω.

— Στ. 90-96. Εἴη μιν . . . Θήβαισι τεύχοντ'] «γένοιτο, μετεωρισθεὶς ἤδη ὁ Ἡρόδοτος τοῖς ὕμνοις τῶν Πιερίδων, νὰ στεφανωθῇ ἔτι καὶ ἐν Πυθῶνι καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ ἐν πομπῇ ἀφιερώνταις χερσὶ τοὺς στεφάνους τοῖς βωμοῖς τῶν θεῶν τῆς πατρίδος νὰ τιμήσῃ τὰς ἑπταπύλους Θήβας». Ἐπειδὴ ἐνταῦθα παραλείπει ὁ ποιητὴς τὴν Νεμέαν, ἐκ τούτου τινὲς τῶν Π. Σ. ὑποπτεύουσιν, ὅτι ἀγωνιζομένῳ τῷ Ἡροδότῳ ποτὲ ἐν Νεμέᾳ

στ. 96. ἔνδον νέμει καὶ ἐνταῦθα ἐτέθη παλιμβάκχειος ἐνδον νε ἀντὶ δακτύλου.

συνέβη ἀτύχημα. Ἄλλ' εἰ ἔχεται ἡ ὑποψία αὕτη ἀληθείας, ἡδύνατο ὁ ποιητὴς νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐχὴν οὕτως, ὥστε ἐν τοῖς μεγάλοις τοῦ νικηφόρου ἐπαίνοις μηδεμίαν νὰ ὑπαινίξῃται ἀποτυχίαν, ἵνα μὴ περιπέσῃ εἰς ἄτοπον· διότι εἰ ἀνέφερεν ἐν τῇ εὐχῇ μόνον τὴν Ὀλυμπίαν, ὥς καὶ ἄλλοθι που ἐποίησεν, ἀφήρει πᾶσαν ὑποψίαν, ὅτι ὑπαινίσσεται ἀτύχημα· καίτοι ἡ ἐλευθέρα αὕτη εὐχὴ, ἐν ἣ ἀναφέρει σὺν τῇ Ὀλυμπίᾳ καὶ τὰ Πύθια, δείκνυσιν, ὅτι ἀτυχία οὐδεμία ἐν Νεμέοις συνέβη. — πτερύγεσσι Πιερίδων] καλεῖ οὕτω τὸν νῦν ἀδόμενον ἐν πομπῇ ὕμνον. — ἀερθέντα] ἔνεκα τῆς Ἰσθμοῦ νίκης· «ἤγουν τοῖς ὕμνοις καὶ ταῖς ᾠδαῖς ὥσπερ τισὶ πτέρυξιν ἀερθέντα καὶ μετεωρισθέντα. — Πυθόθεν . . . ἔρνεσι] τὸ Πυθόθεν ταῦτ' οὗ «ἐκ Πυθίων». Ὅθεν ἡ σύνταξις «ἔρνεσιν ἐκ Πυθίων ἔρνεσί τε Ἀλφειοῦ ἐξ Ὀλυμπιάδων». — φράσαι χεῖρα] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν «στεφανώσασθαι» ἔφη φράσαι, ἥτοι πληρῶσαι χεῖρα, ἔχων ἐν τῷ νῷ τὴν πομπὴν τὴν μετὰ τὰς νίκας ταύτας τελεσθησομένην ἐν Θήβαις, καθ' ἣν ὁ νικηφόρος κρατῶν ταῖς χερσὶ τοὺς στεφάνους ἀφιερῶσει τῷ βωμῷ.

— Στ. 96-100. Εἰ δέ τις ἔνδον . . . ἀνευθεν] «εἰ δέ τις τῶν ἀνθρώπων ἔνδον ἀποταμιεύσας ἄδοξον πλοῦτον, τοῖς δι' εὐδοξίαν ἀναλίσκουσιν ἐπεμβαίνων καταγελᾷ, οὐ διαλογίζεται τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἄδοξον Ἀδὴ περιστέλλων καὶ πέμπων· ἥτοι οὐ διανοεῖται τῷ Ἀδὴ τηρῶν τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἀνευ δόξης· οἷον οὐ νοεῖ, ὅτι ἀνευ δόξης τελευτήσει». Π. Σ. Heynius δὲ οὕτως «ὅστις τὸν πλοῦτον διαφυλάττει ἐν τῷ οἴκῳ, ἵνα καταναλίσκῃ αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγῶνας, καὶ εὐφραίνεται νικῶν τοὺς ἀγωνιζομένους ἀντιπάλους· οὗτος ἔγνω, ὅτι ἀποθανεῖται οὐκ ἄδοξος». Τὴν δὲ ἔννοιαν ταύτην ἐφαρμόζει ταῖς λέξεσιν οὕτως «εἴ τις νέμει (fovet, servat, ταμιεύει) ἔνδον (in domo) πλοῦτον κρυφαῖον (simpliciter reconditum) ἄλλοισι δὲ ἐμπίπτων γελᾷ (ἐπαίρεται,

Πλοῦτον κρυφαῖον,
 Ἄλλοισι δ' ἐμπίπτων γελᾷ,
 Ψυχὰν Ἀΐδα τελέων οὐ
 Φράζεται δόξας ἄνευθεν. 100

ἔστι νικητῆς, ἀντὶ τοῦ ἐμπίπτει, ὑπέρτερος τῶν ἄλλων γίνεται), ἐκεῖνος φράζεται (οἶδε) τελέων (ὅτι ἀποδίδωσι) ψυχὰν Ἀΐδα οὐκ ἄνευ δόξης». Ἡ ἐξήγησις αὕτη τοῦ Heynii ἠδύνατο νὰ ᾗ ὀρθή, εἰ τὸ κρυφαῖον ἐλάμβανε τὴν προσήκουσαν σημασίαν· διότι λίαν ἄτοπόν ἐστι νὰ εἴπη τις, ὅτι ὁ ἀναλίσκων εἰς ἀθλητικὰς φιλοτιμίας φυλάσσει τὸν πλοῦτον κεκρυμμένον. Ἔτι δὲ καὶ ἡ πρότασις «ἄλλοισι . . . γελᾷ» βεβιασμένην ἔννοιαν ἔχει κατὰ ταύτην τὴν ἐξήγησιν. Ὅθεν παραδεκτέα ἡ τῶν Π. Σ. μετὰ μικρῶν τινῶν μεταβολῶν. — κρυφαῖον] πάνυ ὀρθῶς ἐρμηνεύει ὁ Π. Σ. «πλοῦτον ἄδοξον». — ἄλλοισιν ἐμπίπτων] «μὴ ὁμοίοις αὐτῷ, ἵτοι μὴ φυλάττουσι τὸν πλοῦτον κρυφαῖον, ἀλλὰ καταναλίσκουσιν εἰς φιλοτιμίας, τοιούτοις ἐμπίπτων (προσκούων, ἐντυγχάνων). — γελᾷ] «γελᾷ αὐτοὺς (τοὺς περιπαίζει)». — τελέων Ἀΐδα δόξας ἄνευθεν] ὁ νοῦς «οὐ φροντίζων περὶ δόξης ἀφιεροῖ (τελεῖ) τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν τῷ Ἀδῇ μόνῳ οὐχὶ δὲ καὶ τῇ μνήμῃ τῶν ἀνθρώπων». Εἰρωνικῶς λέγει «τελέων Ἀΐδα τὴν ψυχὴν».

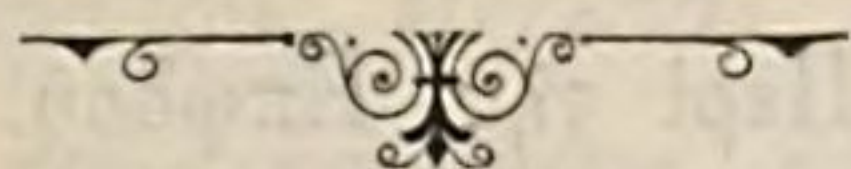
ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ.

Μῆτηρ ἐμὴ χρύσασπι Θήβη, τὸ πρὸς σὲ καθήκον καὶ τοῦ ἐμοῦ ἔργου θεωρήσω ὑπέρτερον·

εἴθε μή μοι νεμεσήσοι ἡ πετρώδης Δῆλος, περὶ
ἣν ἐσπευσμένως ἀσχολοῦμαι· τί φίλτερον ἀγαθοῖς
τέκνοις κεδνῶν γονέων. Ὑποχώρησον, ὦ πατὴρ
τοῦ Ἀπόλλωνος· διότι οὕτω σὺν τῇ βοηθείᾳ τῶν
θεῶν ἀμφοτέρων τὰς χάριτας ἐπιτελέσω, καὶ τὸν
ἀκερσεκόμην ἐν τῇ ἀμφιῤῥύτῳ Κέῳ σὺν ποντίοις
ἀνδράσιν ἄσω διὰ χοροῦ, καὶ τὸν ἐκ θαλάσσης
περιπεφραγμένον λαιμὸν τοῦ Ἴσθμοῦ· (ἐπιβάλλει δέ
μοι τὸ πρὸς τὴν πατρίδα καθῆκον νὰ ἐξυμνήσω
αὐτὸν) ἐπειδὴ παρέσχεν ἐξ ἄθλων τῷ λαῷ τοῦ
Κάδμου ἐξ στεφάνους καλλίνικον κλέος τῇ ἐμῇ
πατρίδι· ἐν ἣ καὶ τὸν ἀτρόμητον ἐγέννησεν ἡ
Ἀλκμήνη παῖδα, ὅν ποτε αἱ θρασεῖαι κύνες τοῦ
Γηρυόνου ἔφριξαν. Ἀλλ' ἐγὼ ἔῶν τὰ ἄλλα ἐθέλω,
κατασκευάζων γέρας Ἡροδότῳ τὸ μὲν, διὰ τὴν
ἵπποτροφίαν τοῦ τεθρίππου ἄρματος, τὸ δὲ, διότι
οὐκ ἀλλοτρίαις χερσὶ διώκησε τὰ ἡνία, νὰ ἀξιώσω
αὐτὸν ὕμνου Καστορείου ἢ Ἰολαίου· διότι ἡρώων
ἐκεῖνοι ἐγεννήθησαν ἄριστοι διφρηλάται· ὁ μὲν
Λακεδαιμόνιος, ὁ δὲ Θηβαῖος· καὶ ἐν τοῖς ἄθλοις
ἐπειράθησαν πλείστων ἀγωνισμάτων καὶ ἐκόσμησαν
τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ λέβησι καὶ φιάλαις χρυ-
σαῖς αἰσθανόμενοι τὴν τέρψιν στεφάνων νικητη-
ρίων· λάμπει δὲ φαεινὴ ἡ ἀρετὴ αὐτῶν καὶ ἐν
τοῖς γυμνικοῖς καὶ ἐν τοῖς ἀσπιδοδούποις ὀπλίταις
δρόμοις, καὶ ἐν ἐκείνοις, οἳ εἰσιν, ὅποτε ἔρριπτον
ταῖς χερσίν, ἀκοντίζοντες αἰχμαῖς καὶ δισκεύοντες
λιθίνοις δίσκοις· διότι οὐκ ἦν ἔτι τότε πένταθλον,
ἀλλ' ἐφ' ἐκάστῳ ἀγωνίσματι προὔκειτο βραβεῖον·

τούτων συχνάκις στεφάνοις πολλοῖς ἀναδησάμενοι
 τὰς χαίτας ἐφάνησαν καὶ παρὰ τοῖς ρείθροις τῆς
 Δίρκης καὶ παρὰ τῷ Εὐρώτᾳ, ὁ μὲν παῖς Ἴφι-
 κλέους ὁμόδημος ὢν τῷ γένει τῶν Σπαρτῶν, ὁ
 δὲ Τυνδαρίδης οἰκῶν ἐν Ἀχαιοῖς τὴν ὑψίπεδον
 ἔδραν τῆς Θεράπνης. Καὶ ὑμεῖς μὲν χαίρετε, ἐγὼ
 δὲ τῷ Ποσειδῶνι καὶ τῷ ἀξιοθεάτῳ Ἴσθμῳ καὶ
 ταῖς Ὀγχηστίαις ἀκταῖς κοσμῶν τὴν ᾠδὴν ὑμνήσω
 ἐν ταῖς τιμαῖς τούτου τοῦ ἀνδρὸς τὴν κλυτὴν τοῦ
 πατρὸς Ἀσωποδώρου εὐδαιμονίαν καὶ τὴν γῆν
 τῶν πατέρων αὐτοῦ, τὸν Ὀρχομενόν· ἢ αὐτὸν κο-
 λυμβῶντα στηριζόμενον ἐπὶ ναυαγίων ἐξ ἀμετρή-
 του θαλάσσης ὑπεδέξατο ἐν φρικτῇ συμφορᾷ· νῦν
 δὲ πάλιν ἢ σύμφυτος ἀγαθὴ μοῖρα ἐπεβίβασεν
 ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν εὐημερίαν· ὁ δὲ μοχθήσας γίνε-
 ται διὰ τοῦ νοὸς προμαθήs. Ἐὰν δὲ ἢ ἱκανότηs,
 ἣν ἔχομεν ἕκαστος πρὸς τινα σπουδὴν, κεῖται ἐν
 τῇ ἐξουσίᾳ συνάμα τῶν τε δαπανῶν καὶ τῶν μό-
 χθων, πρέπει νὰ μὴ φέρωμεν φθονερῶs τὸν πομ-
 πώδη εἰς τοὺς ἐπιδειξαμένους αὐτὴν ὕμνον· ἐπειδὴ
 σοφῷ ποιητῇ εὐκόλόν ἐστι νὰ ἀνταμείψῃ ἀντὶ
 μόχθων παντοδαπῶν, εἰπὼν ἀγαθὸν λόγον, καὶ νὰ
 ἐγείρῃ κοινὸν καλόν· ἀμοιβὴ δὲ γλυκεῖα τοῖς ἀν-
 θρώποις οὐχ ἢ αὐτῇ ἐπὶ ἐκάστῳ ἐπιτηδεύματί ἐστιν,
 ἀλλ' ἄλλη ἄλλοις, μηλοβότῃ, γεωργῷ, ὀρνιθοθήρᾳ,
 καὶ ᾧ ἢ θάλασσα τρέφει· διότι πᾶς τις τούτων
 ἔχει ἐντεταμένην τὴν ἑαυτοῦ σπουδὴν εἰς τὸ ἀπο-
 σοβεῖν τὸν χαλεπὸν λιμὸν τῆς γαστρός· ὅστις δ' ἂν
 ἢ ἐν ἀθλοῖς ἢ ἐν πολέμῳ ἄρῃται ἄβρὸν κλέος·

ὑψίστην ἀμοιβήν θεωρεῖ, ἐὰν ὑμνηθεὶς ὑπὸ τῶν
 ποιητῶν λαμβάνῃ τὸ ἄνθος τῆς γλώσσης τῶν
 πολιτῶν καὶ ξένων. Διὸ ἡμῖν προσήκει ἀνταμεί-
 βοντες τὸν εἰς τὰ ἄρματα εὐεργέτην τοῦ Ἡροδό-
 του, τὸν γείτονα υἱὸν τοῦ Κρόνου, τὸν τὴν γῆν
 σείοντα, τὸν προστάτην τῆς Ἱπποδρομίας, νὰ ὑμνή-
 σωμεν αὐτόν· καὶ σοῦ τοὺς παῖδας, ὦ Ἀμφιτρύων,
 νὰ προσαγορεύσωμεν· καὶ τὴν πόλιν τοῦ Μυνία
 καὶ τὸ κλυτὸν ἄλσος τῆς Δήμητρος, τὴν Ἐλευ-
 σῖνα, καὶ τὴν Εὐβοίαν, διὰ τὴν ἐν τοῖς γναμπτοῖς
 δρόμοις εὐεργεσίαν αὐτῶν· καὶ τὸ σὸν, ὦ Πρωτε-
 σίλαε, ἐν τῇ ἀνδρῶν Ἀχαιῶν (πόλει) Φυλάκῃ
 συγκαταριθμοῦμαι. Πάντα δὲ νὰ καταριθμήσω, ὅσα
 ὁ προστάτης τῶν ἀγώνων Ἑρμῆς ἐπόρισεν τῷ
 Ἡροδότῃ ἐν ταῖς Ἱπποδρομίαις, ὁ ὕμνος ἐν βραχεῖ
 σχεδιασθεὶς μέτρῳ κωλύει· ἀλλ' ὅμως πολλάκις
 καὶ τὸ σεσιωπημένον παρέχει χάριν. Εἴθε γένοιτο
 αὐτῷ δυνατὸν μετεωρισθεὶς ἤδη ταῖς ἀγλααῖς πτέ-
 ρυξι τῶν γλυκυφώνων Πιερίδων νὰ πληρώσῃ τὴν
 χεῖρα καὶ βλαστοῖς ἐκ τῶν Πυθίων καὶ ἐκείνοις
 τοῦ Ἀλφειοῦ ἐξ Ὀλυμπιάδων, τιμὴν ταῖς ἑπταπύ-
 λοις Θήβαις κατασκευάζων· εἰ δέ τις κεκρυμμένον
 ἐντὸς τὸν πλοῦτον φυλάσσει, ἐντυγχάνων δὲ τοῖς
 εἰς φιλοτιμίας ἀναλίσκουσι καταγελαῖ αὐτῶν, οὐ
 διανοεῖται, ὅτι ἀφιεροῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἄνευ
 δόξης τῷ Ἄδῃ.

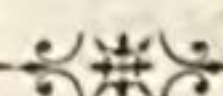

ΙΣΘΜΙΑ

ΕΙΔΟΣ Β'.

ΞΕΝΟΚΡΑΤΕΙ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΩ.

ΑΡΜΑΤΙ.

Μέτρα κατὰ τοὺς Π. Σ. τῆς στροφῆς καὶ ἀντιστροφῆς καὶ ἐπωδοῦ τοῦ εἵδους.

Ἡ στροφή καὶ ἀντίστροφος σύγκειται ἐκ κώλων ὀκτώ.

- Κῶλον 1. — — — — | — — — — | — Προσοδιακὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον.
- ” 2. — — — — | — — — — Εὐριπίδειον.
- ” 3. — — — — | — — — — = Τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον.
- ” 4. — — — — | — — — — — Ἰαμβέλεος λείποντος ἐν ἀρχῇ ὅλου ποδὸς ἰάμβου ἢ σπονδείου. Ἐν ἄλλοις δὲ λείπει μία μόνη συλλαβή.
- ” 5. — — — — | — — — — = Τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον.
- ” 6. — — — — | — — — — Δακτυλικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον.
- ” 7. — — — — | — — — — = Ἐγκωμιολογικόν.
- ” 8. — — — — | — — — — | — — — — = Τροχαϊκὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, ἥτοι Στησιχόρειον.

Περὶ τῆς Ἐπωδοῦ.

Ἐκάστη ἐπωδὸς ἐκ κώλων ἑπτά.

Κῶλον 1. — — — — | — — — — | — Δακτυλικὸν πενθημιμερές.

- Κῶλον 2. — — — — — | — — — — — | — — — — — Σύνθετον ἐκ προσ-
οδιακοῦ καὶ ἰαμβικῆς συζυγίας.
- " 3. — — — — — | — — — — — | — — — — — Σύνθετον ἐκ τριῶν
δακτύλων καὶ τροχαϊκῆς συζυγίας, τὸ καλού-
μενον Πραξιλλειον.
- " 4. — — — — — | — — — — — Τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατά-
ληκτον.
- " 5. — — — — — | — — — — — | — — — — — Τροχαϊκὸν τρίμετρον
καταληκτικόν.
- " 6. — — — — — | — — — — — | — — — — — Τροχαϊκὸν δίμετρον ὑ-
περκατάληκτον.
- " 7. — — — — — | — — — — — Τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκα-
τάληκτον.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΕΙΔΟΥΣ.

Προσλαλεῖ τῷ Θρασυβούλῳ, ᾧ πέμπει τὸν ὕμνον τοῦ πατρὸς (ἀπὸ στ. 1-19). Ἀρχόμενος τοῦ ὕμνου ἐξηγεῖται τίνα νίκην τοῦ πατρὸς Ξενοκράτους ὕμνεϊ (ἀπὸ στ. 20-25). Ἐντεῦθεν διηγεῖται καὶ τὰς λοιπὰς νίκας τοῦ Ξενοκράτους (ἀπὸ στ. 26-33). Ἐπαινεῖ τὸν ἡνίοχον Νικόμαχον, ἐν ᾧ λαμβάνει εὐκαιρίαν νὰ μνημονεύσῃ καὶ τῆς ἐν Ὀλυμπίᾳ νίκης τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ξενοκράτους Θήρωνος, ἧς τῆς τιμῆς ποιεῖ κοινωνὸν καὶ τὸν Ξενοκράτη (ἀπὸ στ. 34-43). Ἐπαινεῖ ἀμφοτέρους τοὺς οἴκους ὁμοῦ ἐπὶ ταῖς πολλαῖς νίκαις (στ. 44-50). Μέλλων νὰ ἄρξηται τῶν ἰδίων ἀρετῶν τοῦ Ξενοκράτους εὐχεται νὰ ποιήσῃ τοσοῦτον μεγάλους τοὺς ἐπαίνους, ὅσον καὶ αἱ ἀρεταὶ αὐτοῦ ἦσαν ὑπὲρ ἄνθρωπον (ἀπὸ στ. 51-53).

Ἐκτίθησι λοιπὸν τὰς ἀρετὰς τοῦ Ξενοκράτους σύμφωνα τῇ εὐχῇ (ἀπὸ στ. 54-62). Ἔρχεται εἰς τὸν ἐπίλογον, ἐν ᾧ παραγγέλλει τῷ Θρασυβούλῳ νὰ ᾄσῃ διὰ χοροῦ τὸν παρόντα ὕμνον κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἣν ὁ πατὴρ ζῶν ἐώρταζε τὴν Ἰσθμιακὴν νίκην.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

Εἰς Ξενοκράτη δύο ὕμνοι σώζονται δύο νίκας ὕμνουντες, ὁ μὲν τὴν ἐν Πυθίοις (Πυθ. ΣΤ΄.) ὁ δὲ τὴν παροῦσαν Ἰσθμοῖ. Ἦν δὲ ὁ Ξενοκράτης ἀδελφὸς τοῦ Θήρωνος. Ἐν τῇ εἰς Θήρωνα ᾠδῇ (Ὅλ. Β΄. 88. κ. ἐξῆς) ἀναφέρονται καὶ αἱ δύο νίκαι τοῦ Ξενοκράτους. Ὁ δὲ Θήρων ἐνίκησε τὴν Ὀλυμπιακὴν νίκην, εἰς ἣν ἡ Β΄. Ὀλυμπιακὴ ᾠδὴ συνετέθη, τὴν 76. Ὀλυμπιάδα. Ἄρα αἱ δύο νίκαι τοῦ Ξενοκράτους ἐγένοντο πρὸ τῆς 76. Ὀλυμπιάδος. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ ὕμνῳ Πυθίων οὐκ ἀναφέρεται ἡ ἐν τῇ παρούσῃ ᾠδῇ ὕμνουμένη νίκη· αὕτη ἄρα ἐστὶ μεταγενεστέρα ἐκείνης. «Οὗτος ὁ ἐπίνικος γέγραπται μὲν εἰς Ξενοκράτη Ἀκραγαντῖνον, πέμπεται δὲ Θρασυβούλῳ διὰ τινος Νικασίππου. Οὗτος ὁ Ξενοκράτης οὐ μόνον Ἰσθμια νενίκηκεν ἵπποις, ἀλλὰ καὶ Πύθια τὴν εἰκοστὴν τετάρτην Πυθιάδα, ὥς Ἀριστοτέλης ἀναγράφει καὶ Σιμωνίδης δὲ ἐπαινῶν αὐτὸν ἀμφοτέρας αὐτοῦ τὰς νίκας κατατάσσει». Π. Σ. Ὁ δὲ Θρασύβουλος, ᾧ πέμπεται ἡ ᾠδὴ, ἦν υἱὸς τοῦ Ξενοκράτους. Ὡς δὲ ἐν τῷ Πυθικῷ ὕμνῳ διηγεῖται τοὺς ἐπαίνους τοῦ πατρὸς πρὸς τὸν υἱόν, τὸν Θρασύβουλον, οὕτω καὶ ἐνταῦθα· καὶ ἐκεῖ μὲν, διότι ὁ κῶμος ἐτελεῖτο ἐν Πυθῶνι τοῦ υἱοῦ ὑπὲρ τοῦ ἀπόντος πατρὸς ἀγωνισαμένου καὶ νικήσαντος καὶ

τοῦ κώμου προεστῶτος· ἐνταῦθα δὲ, διότι ὁ πατήρ ἦν τεθνηκώς. Διαπορεῖται δὲ πρὸς τίνα σκοπὸν ὁ ποιητὴς πρὸ τοῦ ὕμνου ποιεῖ τὸν πρόλογον ἐκεῖνον (ἀπὸ στ. 1-19) πρὸς τὸν Θρασύβουλον, καὶ ἔπειτα ἄρχεται τοῦ ὕμνου. Ἐγὼ οὐδένα ἄλλον σκοπὸν ἢ αἴτιον δύναμαι νὰ εὔρω ἢ τὸ ἐξῆς. Ὁ Ξενοκράτης ζῶν ἐώρταζε βεβαίως ἢ ἐτησίως ἢ ἐν ἐκάστη Ἰσθμιάδι τὴν ἡμέραν τῆς Ἰσθμιακῆς νίκης· ἥδη δὲ μετὰ τὸν θάνατον ἐκεῖνου ἐπιούσης τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ λίαν φιλοπάτωρ υἱὸς τιμῶν τὸν πατέρα παρεσκευάζετο νὰ ἐορτάσῃ αὐτός. Τοῦτο καλῶς γινώσκων ὁ ποιητὴς, χρημάτων δὲ ἀπορῶν καὶ μὴ βουλόμενος νὰ αἰτήσῃ δι' ἀπλῆς ἐπιστολῆς συνθεῖς τὸν παρόντα ἐπινικὸν πέμπει τρόπον τινὰ ὡς δῶρον, ἵνα εὔρη ἀφορμὴν νὰ ἐκφράσῃ αὐτῷ μετὰ ποιητικῆς χάριτος τὴν ἑαυτοῦ ἔνδειαν. Ὁ ὕμνος λοιπὸν οὗτος προσδιώρισται νὰ ἀσθῇ ἐν κώμῳ. Ὡς περ νῦν ποιητὴς τις συνθεῖς ποίημα εἷς τινα, πρὸς ὃν οἰκειότατα ἔχει καὶ φιλικώτατα διάκειται, πέμπει αὐτῷ κλείων ἐντὸς ἐπιστολῆς, οὕτω καὶ ὁ Πίνδαρος ἔκλεισε τὸν ὕμνον ἐν τῇ ἐπιστολῇ (ἀπὸ στ. 1-9) καὶ τῷ ἐπιλόγῳ αὐτῆς (ἀπὸ στ. 63-69).

Σ. α. Κ. ή.

Οἱ μὲν πάλαι, ὦ Θρασύβουλε,
 Φῶτες, ὅσοι χρυσαμπύκων
 Ἔς δίφρον Μοισᾶν ἔβαινον
 Κλυτᾶ φόρμιγγι συναντόμενοι,
 Ῥίμφα παιδείους ἐτόξευ- 5
 ον μελιγάρυας ὕμνους,
 Ὃς τις ἐὼν καλὸς εἶχεν Ἀφροδίτας
 Εὐθρόνου μνάστειραν ἀδίσταν ὀπώραν.

Ἀ. α. Κ. ή.

Ἄ Μοῖσα γὰρ οὐ φιλοκερδής

-- Στ. 1-8. Οἱ μὲν πάλαι . . . ὀπώραν] «Οἱ μὲν πρὸ ἐμοῦ λυρικοὶ ποιηταὶ ἄνευ χρημάτων ἐποιοῦν ὕμνους εἰς παῖδας καλοῦς». — ὅσοι . . . συναντόμενοι] «οἱ τῶν μουσικῶν ἐπέβησαν ἀρμάτων καὶ τῆς λύρας μετέσχον». Π. Σ. — χρυσαμπύκων] «ἄμπυξ μὲν κυρίως κόσμος τις (ταινία) περὶ τὰς γυναικείας κεφαλὰς». Π. Σ. — ἐς δίφρον] Τίς ἐστὶν ἡ παραβολὴ τοῦ ἀναβαίνειν τοὺς ποιητὰς εἰς δίφρον Μουσῶν, ὅρα Σημ. εἰς Ὅλ. Θ'. 121. — φόρμιγγι συναντόμενοι] «τῇ φόρμιγγι συντυγχάνοντες» ἢ, ὡς λέγει ὁ Π. Σ. «τῆς λύρας μετασχόντες». Εἰς δίφρον Μουσῶν βαίνουνσι καὶ ὀχοῦνται ἅπαντες οἱ ποιηταί· προσθεῖς λοιπὸν τὰς λέξεις ταύτας ἐννοεῖ μόνους τοὺς λυρικοὺς ποιητὰς. — ῥίμφα] «ἄνευ παραγγελίας, ἦτοι ἄνευ μισθοῦ»· διότι οὐ βούλεται ἐνταῦθα νὰ ἐπαινέσῃ τὴν εὐκολίαν, ἢ ἐτόξευον, ἦτοι ὕμνουν, ἀλλὰ τὴν εὐκολίαν τοῦ πείθεσθαι εἰς τὸ ὕμνεῖν.

ἡ γὰρ Μοῦσα οὐ φιλοκερδής πω τότ' ἦν.
ἐτόξευον] ἀπὸ τοῦ δίφρου. — ὕμνους παιδείους] Τὰ
βέλη, ἃ ἔβαλλον, ἦσαν ὕμνοι παίδων. — ὅστις] ἀνα-
φέρεται κατὰ σύνεσιν πρὸς τὸ «παιδείους» ἴσον «παί-
δων». Ὁ δὲ Π. Σ. θεωρεῖ τὸ ὅστις ἄνευ ἀνάγκης
ἀντὶ τοῦ «εἷ τις». — καλὸς . . . ὁπώραν] «ὦν
καλὸς εἶχε τοῦ σώματος ὥραν μνήμην ἐμποιοῦσαν τῆς
Ἀφροδίτης. Ὅτι δὲ περὶ παιδικοῦ ἔρωτος ἦν τοῖς λυρι-
κοῖς ἢ τῶν ποιημάτων σπουδὴ, δημώδης ὁ λόγος· ταῦτα
δὲ τείνει καὶ εἰς τοὺς περὶ Ἀλκαῖον καὶ Ἰβυκον καὶ
Ἀνακρέοντα καὶ εἴτινες τῶν πρὸ αὐτοῦ δοκοῦσι περὶ
τὰ παιδικὰ ἡσχολῆσθαι· οὗτοι γὰρ παλαιότεροι Πινδάρου.
Ἀνακρέοντα γοῦν ἐρωτηθέντα, φασὶ, διὰ τί οὐκ εἰς
θεοὺς γράφει ὕμνους, ἀλλ' εἰς παῖδας, εἰπεῖν, ὅτι οὗτοι
ἡμῶν οἱ θεοὶ εἰσιν». Π. Σ.

— Στ. 9-14. Ἀ Μοῖσα γὰρ . . . ἀοιδαί] «διότι
ἡ Μοῦσα οὐκ ἦν ἔτι τότε φιλοκρήματος, οὔτε ἐργάτις
ἐπὶ μισθῷ· οὐδὲ αἱ γλυκεῖαι καὶ μελίφθογγοι καὶ μαλ-
θακόφωνοι ᾠδαὶ περιήγοντο ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῶν Τερ-
ψιχόρης, ἵνα ἀργυρώνητόν τὸ κάλλος αὐτῶν γένηται». —
ἀ Μοῖσα] ἡ Τερψιχόρη, ὡς αὐτὸς κατωτέρω ἐπεξηγεῖται.
— οὐ φιλοκερδής οὐδὲ ἐργάτις] «νῦν φησι, μισθοῦ συν-
τάττουσι τοὺς ἐπινίκους, πρώτου Σιμωνίδου προκαταρξά-
μενου· οὐδ' ἐργάτις, ὅ ἐστιν αἰτοῦσα μισθόν, ἐφ'
οἷς ἔπραττεν. Λέγει δὲ ταῦτα πρὸς Σιμωνίδην, ὡς φι-
λάργυρον διασύρων τὸν ἄνδρα· ἔνθεν καὶ Καλλίμαχος.

Οὐ γὰρ ἐργάτιν τρέφω
τὴν Μοῦσαν, ὡς ὁ Κεῖτος Ὑλλίχου νέπους.
(ὡς τὸ Λατινικὸν nepos)» Π. Σ. Οἱ Π. Σ. καθὰ σχο-
λιάζουσι θεωροῦσι τὰς λέξεις φιλοκερδής καὶ ἐρ-
γάτις σχεδὸν ταυτοσημάντους. Καλλίμαχος δὲ βεβαίως
ἔφη ἐργάτιν ὑπὸ τὴν σημασίαν τοῦ φιλοκερδῆ· ἀλλ'
ἐμοὶ φαίνεται ἀδύνατον νὰ μεταχειρισθῇ ὁ Πίνδαρος δύο
λέξεις ὑπὸ τὴν αὐτὴν σημασίαν· ὅθεν νομίζω, ὅτι τὸ μὲν

Πω τότε ἦν, οὐδ' ἐργάτις 10

Οὐδ' ἐπέρναντο γλυκεῖαι

Μελίφθογγοι ποτὶ Τερψιχόρας,

Ἀργυρωθεῖσαι πρόσωπα,

Μαλθακόφωνοι ἀοιδαί.

Νῦν δ' ἐφίητι, τ' Ὀργείου φυλάξαι 15

Ῥῆμα, τῆς ἀλαθείας ἄγχιπτα βαῖνον,

φιλοκερδῆς ἔθηκεν ὑπὸ τὴν γνωστὴν σημασίαν ὑπαινισσόμενος τὸν Σιμωνίδην καὶ τοὺς ὁμοίους ἐκείνῳ, τὸ δὲ ἐργάτιν ὑπὸ ταύτην τὴν ἐννοιαν «ἐργάτιν ἐπὶ μισθῷ, ἵνα μόνον τὰ τοῦ βίου πορίζηται» ἐννοῶν διὰ τούτου ἑαυτόν· διότι καὶ αὐτὸς ἐλάμβανε μισθόν, ὡς ἐν τισι τῶν ᾠδῶν καταφαίνεται (Νεμ. Ε'. ἐν ἀρχῇ· καὶ ἄλλοι οἵπου προτρέπει τοὺς νικηφόρους νὰ ἀναλίσκωσιν εἰς τοὺς ποιητάς), ἀλλ' οὐχὶ πρὸς κέρδος ἀλλὰ ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τῆς πενίας. — οὐδ' ἐπέρναντο . . . ἀοιδαί] παραβάλλει τὴν Τερψιχόρην πρὸς μητέρα, ἣ ἔχουσα κόρας καλὰς περιάγει ἀργυρώνητον τὸ κάλλος αὐτῶν ἐκτιθεῖσα. — ἐπέρναντο ἀργυρωθεῖσαι πρόσωπα] Πέρνασθαι λέγεται παρ' Ὀμήρῳ ἐπὶ ἀνθρώπων, οἱ αἰχμάλωτοι ὄντες περιάγονται ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ὑπὸ τοῦ κυρίου αὐτῶν πρὸς πώλησιν (Ἰλιάδ. χ. 45. π. 752). ὡς αἰχμαλώτους λοιπὸν καὶ ἡ Τερψιχόρη τὰς αὐτῆς θαγατέρας περιῆγε πωλοῦσα τὸ κάλλος αὐτῶν. Τὸ δὲ ἀργυρωθεῖσαι πρόσωπα διατιμηθεῖσαι (ὑπὸ τῆς μητρὸς) κατὰ τὰ πρόσωπα (κατὰ τὸ κάλλος τοῦ προσώπου) εἰς ἄργυρον· ἦτοι ἡ μήτηρ προσδιώρισε τῷ ἀγοράζοντι τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ἦτοι τὸ κάλλος εἰς ἄργυρον· ὡς δὲ ἐν Νεμ. Ι'.

στ. 15. τὸ τ' Ὀργείου. Νῦν ἐφίητι δὲ τ' Ὀργείου. Νῦν δ' ἐφίητι τὸ Ἀργείου, ὅλαι αὗται διορθώσεις ἐνεκα τοῦ μέτρου. Ἡ κρείσσω μοι δοκεῖ ἡ τελευταία· ἐν τῷ κειμένῳ ὁμῶς παρεδεξάμην τὴν κοινὴν γραφήν.

80. ἐκάλεσεν ἄργυρωθέντας τοὺς βραβευθέντας· ἐπειδὴ τὸ βραβεῖον ἦν ἄργυρος, οὕτω, καὶ ἐνταῦθα ἐκάλεσε τὰς ᾧδὰς ἄργυρωθείσας, ἐπειδὴ ἡ προσδιωρισμένη τιμὴ ἦν ἄργυρος. Ἐφη δὲ πρόσωπα τὸ κάλλος τῶν ᾧδῶν, ἵνα ἡ παραβολὴ πρὸς γυναῖκας, ὧν τὸ πρόσωπον ἢ τὸ κάλλος πωλεῖται, γένηται καταφανεστέρα· Ὅθεν ὁ νοῦς· «περιήγοντο ὑπὸ τῆς μητρὸς ὡς ἀλχμάλωτοι πωλούμεναι, οὔσης τῆς τιμῆς τοῦ κάλλους αὐτῶν προσδιωρισμένης εἰς ἄργυρον. — γλυκεῖαι, μελίφθογγοι, μαλθακόφωνοι] Τὰ τρία ταῦτα ἐπίθετα ἐφάνησάν τισι πολλὰ, τῆς Τερψιχόρης μηδὲν ἐχούσης, διὸ προὔτειναν διόρθωσιν τοῦ μελίφθογγοι εἰς μελιφθόγγου. Τοῦτο δὲ ἐποίησαν· διότι οὐκ ἐνόησαν, ὅτι ἐνταῦθα γίνεται παραβολή, καὶ ὅτι ὁ ποιητὴς λυπεῖται, διὰ τί αἱ κόραι αὗται, αἱ τοσοῦτον πολλὰς ἔχουσαι ἀρετὰς, πωλοῦνται νῦν ὑπὸ τῆς μητρὸς· ὅθεν τῇ τοιαύτῃ μητρὶ οὐδὲν τῶν τριῶν τούτων ἐπιθέτων ἀρμόζει. Ὅτι δὲ διὰ τῆς Τερψιχόρης ἐννοεῖ τοὺς ποιητάς, φανερόν.

— Στ. 15-18. Νῦν δ' ἐφίητι . . . καὶ φίλων] Ταῦτα οὐ παραβολικῶς λέγει. Εἰ δ' ἐβούλετο νὰ ἐξακολουθήσῃ λαλῶν παραβολικῶς, ἤρκει νὰ εἴπῃ «νῦν δὲ πέρνανται»· ἀντὶ λοιπὸν τούτου λέγει «νῦν δὲ συγχωρεῖ ἡ Τερψιχόρη νὰ πράττωσιν οἱ λυρικοὶ ποιηταὶ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦ Ἀργείου, ὅπερ ἐγγύτατα τῆς ἀληθείας ἐστίν· ἔφη δὲ ὁ Ἀργεῖος οὗτος, ἀφ' οὗ σὺν τῷ πλούτῳ ἀπώλεσε καὶ τοὺς φίλους· χρήματα, χρήματα ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος». — ἐφίητι] Δωρικῶς ἀντὶ τοῦ ἐφίησι συγχωρεῖ. Ἐτέθη δὲ οὐκ ἀπροσώπως, ἀλλὰ «ἡ Μοῦσα Τερψιχόρη ἐφίητι». — τ' Ὀργείου] κατὰ συναλοιφήν ἀντὶ τοῦ «τοῦ Ἀργείου». Τὸ δὲ ῥῆμα τοῦ Ἀργείου τούτου ἦν «χρήματα, χρήματα ἀνὴρ»· ὅπερ ἀναφέρεται καὶ παρὰ Σουΐδα καὶ παρὰ Ζηγοβίῳ ἐν ταῖς παροιμίαις. «Τοῦτο δὲ (τὸ ῥῆμα) ἀναγράφεται μὲν εἰς τὰς παροιμίας ὑπ' ἐνίων, ἀπόφθεγμα δὲ ἐστὶν Ἀριστοδήμου, κα-

Ἔ. α. Κ. ζ'.

Χρήματα, χρήματ' ἀνὴρ,
 Ὃς φᾶ, κτεάνων θ' ἅμα λειφθεὶς καὶ φίλων.
 Ἔσσι γὰρ ὦν σοφὸς, οὐκ ἀγνώτ' αἰίδω·
 Ἴσθμίαν ἵπποισι νίκαν, 20
 Τὰν Ξενοκράτει Ποσειδάων ὑπάσαις,

θάπερ φησὶ Χρύσιππος ἐν τῷ περὶ παροιμιῶν. Τοῦτον δὲ τὸν Ἀριστόδημον Πίνδαρος μὲν οὐ τίθησιν ἐξ ὀνόματος, ὥς δήλου ὄντος, ὅς ἐστιν ὁ τοῦτο εἰπὼν, μόνον δὲ ἐσημειώσατο τὴν πατρίδα, ὅτι Ἀργεῖος. Ἀλκαῖος δὲ καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὴν πατρίδα τίθησιν, οὐκ Ἄργος, ἀλλὰ Σπάρτην. Ὡς γὰρ δὴ ποτέ φασιν Ἀριστόδημον. Ἐν Σπάρτῃ λόγον οὐκ ἀπάλαμνον εἶπεν· Χρήματ' ἀνὴρ· πενιχρὸς δὲ οὐδεὶς πέλετ' ἐσλὸς οὐδὲ τίμιος· καὶ τάχα ἂν τὸν Σπαρτιάτην εἶρηκε Πίνδαρος Ἀργεῖον, παρόσον ἢ πᾶσα Πελοπόννησος Ἄργος καλεῖται ὁμωνύμως τῇ πόλει. Ὅμηρος οὖν τὴν Ἑλένην Ἀργεῖαν φησὶν ἀντὶ τοῦ εἶπεν Λακεδαιμονίαν. Ἀργεῖαν δὲ εἶπεν ἀντὶ τοῦ Πελοποννησιακὴν. Σπαρτιάτην δὲ Ἀριστόδημον ἐν τοῖς ἑπτὰ σοφοῖς ἀναγράφεται Ἀνδρῶν ὁ Ἐφέσιος». Π. Σ. — τῆς ἀλαθείας . . . βαῖνον] Παραδέχεται λοιπὸν καὶ ὁ Πίνδαρος, ὅτι ὁ μὴ ἔχων χρήματα παρὰ τοῖς ἀνθρώποις οὔτε τιμᾶται οὔτε ἐσθλὸς λογαριάζεται· τὸ δὲ ἐκ τῆς παραδοχῆς ταύτης συμπέρασμα ἀφίησι τῷ Θρασυβούλῳ νὰ ποιήσῃται· ἐστὶ δὲ τοιοῦτόν τι «διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ ἔχων φίλτατον τοιοῦτον ἄνδρα, οἷος εἶσαι σὺ προστάτης τῶν σοφῶν, αἰτοῦμαι τὴν σὴν φιλοδορίαν, καὶ ἕτερα τοιαῦτα». Εἰ μὴ ὁ ποιητὴς προσετίθη ἀνωτέρω τὴν λέξιν ἐργάτις καὶ ἐνταῦθα τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος λέξεις «τῆς ἀληθείας . . . βαῖνον» ἡδύνατο νὰ συμπεράνη τις, ὅτι πάντα ταῦτα λέγει μόνον κατὰ τῶν ἀντιπάλων ποιητῶν, καὶ οὐδὲν καθ' ἑαυτοῦ. — χρήματα . . . φίλων] ἢ

σύνταξις «τ' Ὀργείου, δς κτεάνων θ' ἅμα λειφθεὶς καὶ φίλων ἔφη, Χρήματα, χρήματ' ἀνὴρ».

— Στ. 19. ὁ νοῦς «Ἐὼ τὰ λοιπά· διότι εἶσαι σοφὸς καὶ γινώσκεις ταῦτα, ὅτι δηλαδὴ εἶμι ἐνδεὴς καὶ ἔχω ἀνάγκην τῆς σῆς χορηγίας». — οὐκ ἀγνώτ' ἀεῖδω] «καὶ ἄδω σοι (τὴν Ἰσθμίαν νίκην) οὐκ ἀγνώτι, γινώσκοντι ἔνεκα τῆς σοφίας σου τὸν σκοπὸν, δι' ὃν εἵρηκα τὰ ἀνωτέρω. Ἔστι δὲ σχῆμα ἀσύνδετον παραλειπομένου τοῦ καί. Ἔτεροι τὸ οὐκ ἀγνώτ' θεωροῦσιν αἰτιατικὴν οὐκ ἀγνώτα θηλυκ. γένους συνάπτοντες τῷ νίκαν καὶ ἐρμηνεύοντες «οὐκ ἄγνωστον Ἰσθμίαν νίκην» ὥς καὶ ἄλλοτε ποτε ὑπὸ Σιμωνίδου, ὥς λέγει ὁ Π. Σ. (ὄρα εἰσαγωγὴν) ὑμνηθεῖσαν. Ἔστι μὲν ἡ ἐξήγησις αὕτη μηδὲν συντακτικὸν βίαιον ἔχουσα, ἐννοίαν δὲ ἀνάρμοστον. Κατὰ δὲ τὴν ἐμὴν ἐξήγησιν ἄριστα συμβιβάζεται τὸ «ἐσσί γάρ ὢν σοφὸς» πρὸς τὸ ἀγνώτι κατὰ δοτικὴν ἐν σημασίᾳ ἐνεργητικῇ· ἢ τε ἐννοιά ἐστίν ἀρίστη «εἶσαι μὲν οὖν σοφὸς καὶ οὐκ ἀγνοεῖς, ἀ ὑπηgniξάμην· διὸ ἄδω σοι τὴν νίκην». Ὁ πρόλογος λοιπὸν ἔχει διττὴν ἐννοίαν, τὴν μὲν κατὰ λέξιν, καθ' ἣν ἀπλῶς μέμφεται ὁ Πίνδαρος τοὺς ἐπὶ μισθῷ γράφοντας ὕμνους· τὴν δὲ ὑπαινιγματικὴν, καθ' ἣν ὁ ποιητὴς αἰτεῖ χρηματικὴν συνδρομὴν τὸν φίλτατον αὐτοῦ καὶ προστάτην τῶν ποιητῶν Θρασύβουλον· καὶ τῆς μὲν κατὰ λέξιν ἐννοίας ἀντιλήφεται τὸ κοινόν, τὴν δὲ αἰνιγματικὴν μόνος ἐκεῖνος, ᾧ πέμπεται, ὁ κατὰ τὸν ποιητὴν σοφὸς Θρασύβουλος.

— Στ. 21-25. Τὰν Ξενοκράτει . . . φάος] «ὁ νοῦς· ἄδω τὴν Ἰσθμιακὴν νίκην, ἣν τοῖς ἵπποις ἀγωνίζομένῳ τῷ Ξενοκράτει ὁ Ποσειδῶν δωρησάμενος ἀπὸ Κορινθιακῶν αὐτῷ σελίνων στέφανον αὐτοῦ ταῖς κόμαις ἐπιτεθῆναι παρέσχετο, τιμῶν τὸν ἵππικώτατον ἄνδρα δόξαν καὶ φῶς ὄντα τῷ τῶν Ἀκραγαντίνων δήμῳ» Π. Σ. — πέμπεν αὐτῷ στεφάνωμα Δωρίων σελίνων] Ὁ Π. Σ. τὸ «πέμπεν» μεταφράζει διὰ τοῦ παρέσχετο· ἀλλ'

Δωρίων αὐτῷ στεφάνωμα κόμαν

Πέμπεν ἀναδεῖσθαι σελίνων,

Σ. β'. Κ. ή'.

Εὐάρματον ἄνδρα γεραίρων,

Ἀκραγαντίνων φάος·

25

Ἐν Κρίσῃ δ' εὐρυσθενῆς εἶ-

δ' Ἀπόλλων μιν, πόρε τ' ἀγλαΐαν

Καὶ τόθι· κλειναῖς δ' Ἐρεχθει-

ή λέξις ἐκληπτέα κυριολεκτικῶς· διότι ὁ ποιητής βού-
λεται νὰ εἴπῃ, ὅτι ὁ Ποσειδῶν ἔπεμψε τὸν στέφανον διὰ
τοῦ ἡνιόχου ἢ καὶ διὰ τοῦ Θρασυβούλου τῷ Ξενοκράτει
μὴ παρόντι ἐν τοῖς ἀγῶσιν· διότι, ὡς εἰς Πυθῶνα ὁ Ξε-
νοκράτης ἔπεμψε τὸ ἄρμα μετὰ τοῦ ἡνιόχου, ἐπιστάτην
δὲ καὶ προεστῶτα τῆς ἵππικῆς τὸν Θρασύβουλον· οὕτω
καὶ εἰς Ἴσθμόν. Δωρίων δὲ σελίνων φησὶν ἀντὶ
τοῦ Ἴσθμίων, «Δωριεῖς ἐπεὶ περ ἐπώκησαν τὴν Πελο-
πόννησον· ἢ Δωρίων σελίνων τῶν Κορινθιακῶν, ὅτι Δω-
ριεῖς ἐπώκησαν τὴν Κόρινθον· ἢ δὲ Κόρινθος πύλαι τῆς
Πελοποννήσου. Ἀλήτην γὰρ αὐτὴν φασιν οἰκίσαι, ὅθεν
καὶ Ἀλητίδαι οἱ Κορίνθιοι. Τοῖς οὖν τὰ Ἴσθμια ἀγω-
νιζομένοις σέλινον ξηρὸν ὁ στέφανος, ὑγρὸν δὲ τοῖς τὰ
Νέμεα». Π. Σ. — ἀναδεῖσθαι κόμαν] ὥστε ἀναδεῖσθαι τὴν
κόμην. — Εὐάρματον] τὸν εἰς ἵπποτροφίας φιλοτιμούμενον.

— Στ. 26-27. Ἐν Κρίσῃ . . . ἀγλαΐαν καὶ τόθι]
«τοῦτό φησιν ὡς τὰ Πύθια νενικηκότος αὐτοῦ· ἢ γὰρ
Κρίσα τῆς Φωκίδος ἐστὶ χωρίον. Ὁ δὲ νοῆς. Ἐν δὲ
τῇ Κρίσῃ εὐμενῶς ὁ Ἀπόλλων ἐθεάσατο τὸν Ξενοκρά-
τη καὶ ἀγωνιζομένῳ τὴν νίκην ἐδωρήσατο». Π. Σ. —
καὶ τόθι] «καὶ ἐν Κρίσῃ, ἐν Δελφοῖς, ὡς ὁ Ποσειδῶν
Ἴσθμοι.

— Στ. 28-43. Κλειναῖς δὲ . . . ἔμιχθεν] «Ἐλ-
θὼν δὲ εἰς Ἀθήνας ὁ Ξενοκράτης καὶ ἀγωνισάμενος

ἐπήνεσε τὴν χεῖρα τοῦ Νικομάχου, ἥτις ἐν καιρῷ καὶ προσηκόντως ἀπάσας χαλαρώσασα τὰς ἡνίας παρέσχευεν αὐτῷ τὴν νίκην. Τοῦτον δὲ τὸν Νικόμαχον καὶ Ἡλεῖοι σπονδοφόροι ἀνεγνώρισαν, φιλοξενηθέντες πού τῶν Ἀθηνῶν ὑπ' αὐτοῦ. Οὗτοι δὲ ἐν τῇ ἑαυτῶν γῇ, ἣν καλοῦσιν ἄλλος τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἡδύπνῳ φωνῇ ἀνευφήμουν τὸν Νικόμαχον, ὅτε τὸ ὑπ' αὐτοῦ διοικούμενον ἄρμα τοῦ Θήρωνος ἐνίκη». Τοῦ Ξενοκράτους ἀναφέρει καὶ ἑτέραν νίκην ἐν Ἀθήναις, οὐκ ὀνομάζων, ἐν τίνι ἑορτῇ. Ἐν τῇ ἑορτῇ ὅμως οἷα δῆποτε ταύτῃ ἦν παρὼν καὶ ὁ Ξενοκράτης. Ἦρατο δὲ τὴν νίκην ταύτην μετὰ τὴν ἐν Ἰσθμῷ, τὴν ἐν τῇ ᾧδῃ ταύτῃ ὑμνουμένην, ὥς κατωτέρω λεχθήσεται· ὁ δὲ Νικόμαχος ὁ ἡνίοχος τοῦ Ξενοκράτους ἦν Ἀθηναῖος, δι' αὐτοῦ δὲ τούτου ἡνιοχοῦντος ἤρατο καὶ Θήρων τὴν Ὀλυμπιακὴν νίκην· «ὁ γὰρ Νικόμαχος Ἀθηναῖος ὢν ἀμφοτέροις ἡνιόχει Θήρωνι καὶ Ξενοκράτει» Π. Σ. — κλειναῖς . . . Ἀθάναις] «Ὁ Ξενοκράτης ἐν ταῖς πλουσίαις Ἀθήναις ἀραρώς (ἀφομοιώσας καὶ συναρμόσας τὸν ἑαυτοῦ βίον) κλειναῖς χαρίτεσσι (ταῖς κλειναῖς εὐθυμίαις καὶ χαραῖς) Ἐρεχθειδῶν (τῶν Ἀθηναίων)». — κλειναῖς χαρίτεσσιν] «κλειναῖς εὐθυμίαις καὶ χαραῖς καὶ πανηγύρεσιν». Ἐκ τῆς λέξεως «κλειναῖς» δύναται τις νὰ εἰκάσῃ, ὅτι ἐννοεῖ τὰς εὐθυμίας τῶν μεγάλων Παναθηναίων. — ἀραρώς] Τῇ λέξει ταύτῃ βουλεται νὰ εἴπῃ, ὅτι ὁ Ξενοκράτης διέτριψεν ἐν Ἀθήναις ἐπὶ πολυημέρους ἑορτάς καθ' ἃς συνεώρταζε τοῖς Ἀθηναίοις εὐθυμοῦσι καὶ χαίρουσι συγχαίρων καὶ αὐτὸς καὶ συνευθυμῶν. — Οὐκ ἐμέμφθη τὴν χεῖρα] Ἐν ταῖς ἑορταῖς λοιπὸν ταύταις ἡγωνίσασατο τὸ ἄρμα αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς οὐκ ἐμέμφθη τὴν χεῖρα τοῦ ἡνιόχου, ἐνίκησε δηλονότι. — ῥυσιδίφρον χεῖρα] χεῖρα, ἥτις διὰ τῆς διοικήσεως σώζει τὸν δίφρον· ὥς εἰ ἦν «ἐρυσίδιφρον», — φωτὸς, τὰν Νικόμαχος] σύνηθες σχῆμα τῷ Πινδάρῳ νὰ λέγῃ ἀορίστως περὶ προσώπου

δᾶν χαρίτεσσιν ἀραρώς
 Ταῖς λιπαραῖς ἐν Ἀθάναις, οὐκ ἐμέμφθη 30
 Ῥυσίδιφρον χεῖρα πλαξίπποιο φωτός,

Ἄ. β'. Κ. ή.

Τὰν Νικόμαχος κατὰ καιρὸν
 Νώμ' ἀπάσαις ἀνίαις.
 Ὅν τε καὶ κάρυκες ὥρᾶν
 Ἀνέγνων, σπονδοφόροι Κρονίδα 35
 Ζηγὸς Ἀλεῖοι, παθόντες
 Πού τι φιλόξενον ἔργον·
 Ἀδυπνόω τέ νιν ἀσπάζοντο φωνᾶ

τινὸς ἢ πράγματος καὶ ἔπειτα νὰ ὀρίζη αὐτὸ, λέγων τὸ ὄνομα. Οὕτως ἐνταῦθα ἔφη φωτός, καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ ὥρισε διὰ τοῦ «Νικόμαχος». — τὰν Νικόμαχος . . , ἀνίαις] Φαίνεται, ὅτι ἐπὶ τῶν ἡνιόχων, ὅταν ἐῷσι τοὺς ἵππους νὰ τρέχωσιν ὅλως ἀνειμένους, ἦτοι χαλαρὰς κρατοῦντες τὰς ἡνίας, ἣν φράσις δημώδης τοιαύτη τις «διευθύνει (ὁ ἡνίοχος) ἀπάσαις ἡνίαις» ἴσον «διευθύνει ταῖς χερσὶ τὸ ἄρμα κρατῶν ὅλως ἀνειμένους τὰς ἡνίας». Τοιαύτην λοιπὸν τινα φράσιν ἐξέφρασεν ὁ ποιητὴς διὰ τοῦ «τὴν χεῖρα ἐνώμα ἀπάσαις ἡνίαις»· τὸ μὲν «διεύθυνε ταῖς χερσὶ τὸ ἄρμα» τρέψας εἰς τὸ ἐνώμα τὴν χεῖρα»· τὸ δὲ λοιπὸν μέρος τῆς φράσεως ἐτήρησεν. Τὸ ἀ π ά σ α ι ς ἀ ν ί α ι ς ἐστὶ δοτικὴ τροπικὴ· ἐννοουμένης τῆς μετοχῆς «ἀνειμέναις». Τὸ δὲ «κατὰ καιρὸν» σημαίνει «ὅτε ἦν καιρὸς» ἢ ὡς καλῶς ἐρμηνεύει ὁ Heynius «ἐν ἐκείνῃ τῇ στιγμῇ τοῦ χρόνου, καθ' ἣν ἔδει ταχυτέρου δρόμου, ἵνα τοὺς λοιποὺς σπεύδοντας εἰς τὴν νύσσαν παρέλθῃ». — κάρυκες ὥρᾶν] «οἱ τὸν καιρὸν καὶ τὰς ὥρας τοῦ Ὀλυμπιακοῦ ἀγῶνος ἐκήρυσσον (ταῖς πόλεσι), καθ' ἃς ἐτελεῖτο» Π. Σ. — σπονδοφόροι] τοὺς κήρυκας τῶν ὥρων καλεῖ

καὶ σπονδοφόρους· διότι ἐκήρυσσον ἅμα ταῖς ἐν πολέμῳ οὔσαις πόλεσι σπονδὰς ποιῆσθαι καὶ ἐκεχειρίαν. — παθόντες . . . ἔργον] Οὗτοι λοιπὸν οἱ Ἑλεῖοι ἱερεῖς τοῦ Διὸς ἐλθόντες εἰς Ἀθήνας, ἵνα κηρύξωσι τὴν ὥραν τοῦ Ὀλυμπιακοῦ ἀγῶνος καὶ παραγγείλωσιν αὐτοῖς, εἰ ἐπολέμουν, ποιῆσθαι σπονδὰς ἐκεχειρίας, ἐλθόντες, καθ' ὃν χρόνον διέτριβεν ἐν Ἀθήναις μετὰ τοῦ Ξενοκράτους· ἐφιλοξενήθησαν ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἀνεγνώρισαν, ὅτι αὐτός ἐστιν ἐκεῖνος, ὃς ἡνίοχος ὢν ποτε τοῦ Θήρωνος ἐνίκησεν ἐν τῇ σφετέρᾳ γῇ, τῷ ἄλλει τοῦ Ὀλυμπίου Διός. — που] οὐ σημαίνει «ἐν τινι μέρει τῆς Ἑλλάδος»· διότι οὕτω ἅπασα ἡ ἔννοια τοῦ «παθόντες . . . ἔργον» ἀργή ἐστίν· οὔτε «ἐν τινι μέρει τῶν Ἀθηνῶν» διότι καὶ ἡ ἀοριστία αὕτη ἐστὶν ἄτοπος· ἀλλὰ σημαίνει τὸ καθ' ἡμᾶς «βεβαίως»· δηλονότι ὁ ποιητὴς οὐ γινώσκει, ἀλλὰ θεωρεῖ ὡς βέβαιον, ὅτι ὁ Νικόμαχος ἐλθόντας τοὺς σπονδοφόρους εἰς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα ἐξένισε, ἐποιήσατο φιλόξενόν τι ἔργον πρὸς αὐτούς. Θαυμάζω, εἰ εὐρέθησάν τινες ἀμφιβάλλοντες περὶ τοῦ «ποῦ ἐγένετο ἡ φιλοξενία»· καίτοι αὐτὸ τὸ «παθόντες φιλόξενον ἔργον» δείκνυσι σαφῶς, ὅτι ἐφιλοξενήθησαν ἐν Ἀθήναις, ἥτοι ἐν τῇ πατρίδι τοῦ ξενίζοντος Νικομάχου, διότι κατὰ τὸν Π. Σ. ὁ Νικόμαχος ἦν Ἀθηναῖος. Ἡ δὲ ἔλευσις τῶν σπονδοφόρων εἰς Ἀθήνας, καθ' ὃν χρόνον ὁ Νικόμαχος διέτριβεν ἐν τῇ ἑαυτοῦ πατρίδι, ἐστὶ ποιητικὸν πλάσμα, ἵνα κοσμήσῃ ὁ ποιητὴς τὴν κυρίαν αὐτοῦ ἔννοιαν, ἥτις ἄνευ κόσμου ἐστὶν αὕτη «ὁ Νικόμαχος ἐστὶν ἐκεῖνος, ὅστις καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ διευθύνων τὸ ἅρμα τοῦ Θήρωνος παρέσχεν αὐτῷ τὴν νίκην». Ἵνα λοιπὸν ἐκφράσῃ ὁ ποιητὴς αὐτὴν μετὰ ποιητικῆς χάριτος, ἔπλασε ταῦτα. Ὁ Π. Σ. οὐκ εἰκάζων λέγει, ὅτι ὁ Νικόμαχος ἦν Ἀθηναῖος, ἀλλὰ γινώσκων· διότι ἐκ τοῦ χωρίου τούτου οὐ δύναται τις νὰ εἰκάσῃ τὴν πατρίδα τοῦ ἀνδρός. — ἀσπάζοντό τε . . . ἀνὰ γαῖαν σφετέραν] Τὸ σχῆμά ἐστι μὲν πρωθύστερον·

Χρυσέας ἐν γούνασιν πιτνῶντα Νίκας

Ἐ. β'. Κ. ζ'.

Γαῖαν ἀνὰ σφετέραν, 40

Τὰν δὴ καλέοισιν Ὀλυμπίου Διὸς

Ἄλσος· ἔν' ἀθανάτοις Αἰνησιδάμου

Παῖδες ἐν τιμαῖς ἔμιχθεν.

Καὶ γὰρ οὐκ ἀγνώτες ὑμῖν ἐντὶ δόμοι

Οὔτε κώμων, ὧ Θρασύβουλ', ἐρατῶν, 45

Οὔτε μελικόμπων ἀοιδᾶν.

Σ. γ'. Κ. ή.

Οὐ γὰρ πάγος, οὐδὲ προσάντης

Ἄ κέλευθος γίνεται,

Εἴ τις εὐδόξων ἐς ἀνδρῶν

Ἄγοι τιμὰς Ἑλικωνιάδων, 50

Μακρὰ δισκήσαις ἀκοντί-

διότι πρῶτον ἡσπάζοντο αὐτὸν ἀνὰ σφετέραν γῆν, καὶ ἔπειτα ἀνέγνων ἐν Ἀθήναις· θαυμαστὴ δὲ ἡ χάρις αὐτοῦ. Εἵπομεν ἀνωτέρω, ὅτι ὁ Ξενοκράτης ἤρατο τὴν ἐν Ἀθήναις νίκην μετὰ τὴν ἐν Ἰσθμῷ. Ἴδου δὲ πῶς. Ἐν τῷ ὕμνῳ τῆς Ὀλυμπιακῆς νίκης τοῦ Θήρωνος (Ὀλ. Β'. 88. κ. ἐξῆς) ἀναφέρονται δύο μόνον νῖκαι τοῦ Ξενοκράτους· ἡ δὲ Ἀθηναϊκὴ οὐκ ἀναφέρεται· ἄρα ἐστὶ μεταγενεστέρα οὐ μόνον ταύτης τῆς Ἰσθμοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐν Ὀλυμπίᾳ τοῦ Θήρωνος. — ἀσπάζοντο νιν] «ἐπευφήμουν αὐτὸν τὸν Νικόμαχον»· ἀλλὰ δύναται νὰ ἐκληφθῇ καὶ κυριολεκτικῶς. — πιτνῶντα ἐν γούνασι Νίκας] ἐν Νεμ. Ε'. 76. αὐτὸν τὸν νικητὴν λέγει «Νίκας ἐν ἀγκώνεσσι πιτνῶντα»· ἐνταῦθα δὲ λέγει τὸν ἡνίοχον. — γαῖαν ἀνὰ

στ. 44. ὑμῖν ἡ συλλαβὴ ὅ ἐστιν ἀδιάφορος ἕνεκα τοῦ ἐπομένου ὄγρου.

σφετέραν] ἀντίθετον πρὸς τὸ «ἐν Ἀθάναις» τὸ ἐν στ. 30. κείμενον καὶ ἐν τῇ λέξει παθόντες (στ. 36.) ἐννοούμενον. — ἵν' ἀθανάτοις. . . ἔμιχθεν] «ὅπου οἱ παῖδες τοῦ Αἰνησιδάμου Θήρων καὶ Ξενοκράτης ἀθανάτους τιμὰς ἔλαβον». Μόνος ὁ Θήρων ἐνίκησεν· ἀλλ' ὥς ἐν τῷ ἐπὶ ταύτῃ τῇ νίκῃ ὕμνῳ τοῦ Θήρωνος (Ὁλ. Β'. στ. 88. κ. ἐξῆς) τὰς νίκας τοῦ Ξενοκράτους ποιεῖ κοινὰς καὶ τῷ Θήρωνι κατὰ τὴν τιμὴν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα λέγει, ὅτι ἡ νίκη ἐκείνη ἔμιξεν ἀμφοτέρους τιμαῖς. Τιμὰς δὲ λέγει τοὺς ἐπὶ τῇ νίκῃ ὕμνους τῶν ποιητῶν.

— Στ. 44-46. Καὶ γὰρ οὐκ . . . ἀοιδᾶν] «καὶ γὰρ οὐκ ἀγνώτες, ἀντὶ τοῦ ἀπειροί, εἰσιν ὕμνων οἱ οἴκοι, ὦ Θρασύβουλε, οὔτε ὕμνων ἐπεράστων, οὔτε ὑψηλῶν ῥόδων. Τὸ δὲ ἐν τῇ ἀντὶ τοῦ εἰσὶ Δωρικῶς». Π. Σ. Ἐξηγεῖται διὰ τούτων, πῶς ἔμιχθεν τιμαῖς. — ὕμῃν δόμοι] «οἱ οἴκοι τοῦ σοῦ πατρὸς καὶ τοῦ Θήρωνος». — οὔτε κώμων, οὔτε ἀοιδῶν] δι' ὧν ἐτιμῶντο καὶ ἐδοξάζοντο ἐπὶ ταῖς νίκαις.

— Στ. 47-50. Οὐ γὰρ πάγος . . . Ἐλικωνιάδων] «οὐ τραχεῖα, φησὶν, ἡ ὁδὸς γίνεται τοῖς τοὺς ἐνδόξους ἐπαινοῦσιν ἄνδρας, τοῦναντίον δὲ ῥάδιος καὶ εὐεπίφορος· αὐτοὶ γὰρ ἀφορμὰς εἰς τοὺς ἐπαίνους διδόασιν· τιμὰς γὰρ Ἐλικωνιάδων τὰς τῶν Μουσῶν φησι, τουτέστι τοὺς ὕμνους καὶ τὰς ῥοδάς». Π. Σ. — οὐ πάγος γίνεται] «οὐ παγετώδης ἐστίν. — εἴ τις] «ἐκείνῳ, ὅστις». — ἐς εὐδόξων ἀνδρῶν] «εἰς τοὺς οἴκους».

— Στ. 51-53. Μακρὰ . . . γλυκεῖα ἔσχεν] ὁ νοῦς «ὅσον ὑπερβολικοὺς καὶ ἂν ποιήσω τοὺς ἐπαίνους, οὐδέποτε δυνήσομαι παρ' ἀξίαν νᾶ ἐπαινέσω τοὺς ὑπὲρ ἄνθρωπον γλυκεῖς τρόπους τοῦ Ξενοκράτους». — μακρὰ δισκήσαις] «ἐὰν ρίψω μακρὰν (ὅσον δύναμαι) τὸν δίσκον». Ἡ παραβολὴ τῶν ἐπαίνων πρὸς τὰ βέλη συνηθεστάτη παρὰ Πινδάρῳ. — τοσοῦτον ἀκοντίσαιμι] «οὐ πλέον, ἀλλὰ τοσοῦτον μόνον μῆκος δύναται νᾶ ἀφίκηται τὸ ἀκόντιον»

σαιμι τοσοῦθ', ὅσον ὀργάν
 Ξεινοκράτης ὑπὲρ' ἀνθρώπων γλυκεῖαν
 Ἔσχεν. αἰδοῖος μὲν ἦν ἀστοῖς ὀμιλεῖν,

Ἄ. γ'. Κ. ἦ.

Ἴπποτροφίας τε νομίζων 55

Ἐν Πανελλάνων νόμῳ·

Καὶ θεῶν δαῖτας προσέπτυ-

κτο πάσας· οὐδέ ποτε ξενίαν

Οὔρος ἐμπνεύσαις ὑπέσται-

λ' ἰστίον ἀμφὶ τράπεζαν· 60

ἦτοι οἱ ἔπαινοι οὐ μείζονες δύνανται νὰ ᾧσιν, ἀλλὰ τοσοῦτοι. Ἐν τῷ ἀκοντίσαιμι παραλείπεται τὸ ἄν καίτοι δύναται νὰ ἐκληφθῇ καὶ χωρὶς τοῦ ἄν ἐκφράζουσα εὐχὴν ἢ ἔγκλισις, ὡς ἐρμηνεύει Dissenius «Εἶθε μακρὰν ρίπτων τὸν δίσκον τοσοῦτον ἀκοντίσαιμι»· ὡσαύτως ἐκλαμβάνει καὶ ὁ ἡμέτερος Δούκας. — ὅσον . . . ἔσχεν] «ὅπόσον καὶ ὁ Ξεινοκράτης τρόπον γλυκὺν καὶ σπουδαιότερον πάντων ἀνθρώπων ἔσχεν». Π. Σ.

— Στ. 54-58. αἰδοῖος μὲν . . . πάσας] Ἀρχεται νῦν τῶν ἐπαίνων τῆς ὀργῆς, ἦτοι τῶν ἀγαθῶν τρόπων τοῦ Ξεινοκράτους. — αἰδοῖος . . . ὀμιλεῖν] «ἐντροπῆς ἄξιος, αἰδέσιμος ἦν τοῖς πολίταις συναναστρεφόμενος» Π. Σ. — ἵπποτροφίας τε νομίζων] «ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἦν» Π. Σ. Συμπλέκεται ὁμῶς παρὰ Πινδάρῳ τὸ ῥῆμα τῇ μετοχῇ. Ὁ νοῦς «καὶ ἵπποτροφεῖ κατὰ τὸν νόμον τῶν Πανελλήνων». Νομίζων ἦν· ἦτοι ἐνόμιζεν ἵπποτροφίας σημαίνει «εἶχεν ἔθος τὸ ἵπποτροφεῖν» ἢ «ἐπείθετο τῷ ἔθει τοῦ ἵπποτροφεῖν». — ἐν νόμῳ Πανελλάνων] «κατὰ τὸν κοινὸν νόμον τὸν ἅπασι τοῖς Ἑλλησιν ἐπικρατοῦντα τοῦ τρέφειν ἵππους ἐπὶ τοὺς ἱεροὺς ἀγῶνας. — καὶ θεῶν . . . πάσας] Ἐν τῷ πρώτῳ κῶλῳ ἔφη,

οἷος ἦν τοὺς τρόπους ὁ Ξενοκράτης καὶ πρὸς τοὺς αὐτοῦ πολίτας καὶ πρὸς τὰ ἥθη καὶ ἔθη ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ κώλῳ λέγει, οἷος ἦν πρὸς τοὺς θεούς. Περὶ δὲ τῆς κοινῆς χρήσεως τῶν συνδεικῶν μορίων ὀλίγον κατὰ τὸ ἔθος αὐτοῦ ἐφρόντισεν. Ὅθεν ἀντὶ τῶν μ. ἐ ν . . . δὲ ἐχρήσατο τοῖς μ. ἐ ν . . . καὶ. — δαῖτας θεῶν] τὰς θυσίας καλεῖ οὕτως· ἐπειδὴ ὁ θύων ἐποίει τοῖς θύμασι δαῖτας τοῖς φίλοις καὶ ξένοις χάριν τοῦ θεοῦ, ᾧ ἐτέλει τὴν θυσίαν.

— Στ. 58-60. οὐδέποτε . . . τράπεζαν] «ἀλληγορικώτερον ἐχρήσατο τῷ λόγῳ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν οὐριοδρομουσῶν καὶ μὴ συστελλουσῶν τὰ ἱστία νεῶν». Π. Σ. Παραβάλλει δὲ τὰς μὲν ἐν ταῖς ἐορταῖς μεγάλας καὶ συνεχεῖς περὶ τὰς ξενίας τραπέζας (τὰς θυσίας) δαπάνας πρὸς οὐριον ἄνεμον· τὴν δὲ αὐτοῦ ψυχὴν, πρὸς ναῦν, ἥτις καὶ χειμῶνος καὶ θέρους ἀεὶ τοὺς ἐκτεταμένους πλοῦς πλέει, τὸ μὲν θέρος μέχρι τοῦ πρὸς βορρᾶν ἄκρου, τὸν δὲ χειμῶνα μέχρι τοῦ πρὸς μεσημβρίαν· πρὸς τὸ ἱστίον δὲ τῆς νεῶς παραβάλλει τὴν εὐσέβειαν τοῦ Ξενοκράτους καὶ τὴν πρὸς τὸ δαπανᾶν εἰς θυσίας ἀγάπην καὶ προθυμίαν. Ἐὰν δέ τις θέλῃ καὶ αἱ λέξεις θέρος καὶ χειμῶν νὰ ᾧσι παραβολικαί· ὁ μὲν χειμῶν σημαίνει τὸν χρόνον τοῦ πολέμου, τὸ δὲ θέρος, τῆς εἰρήνης· ἵνα ὁ ναῦς ἢ «οὔτε ἐν εἰρήνῃ οὔτε ἐν πολέμῳ παύεται θύων τοῖς θεοῖς καὶ ἐστιῶν τοὺς ξένους. — οὐρος ἐμπνεύσαις] ἄνευ ἀλληγορίας «ἐορτὴ ἐπελθοῦσα». — οὐδέποτε ὑπέστειλ' ἱστίον] «οὐδέποτε συνέστειλε τὴν εὐσέβειαν τοῦ Ξενοκράτους καὶ προθυμίαν εἰς τὰς θυσίας καὶ τὰς τραπέζας». — ἀλλ' ἐπέρα . . . πρὸς ἀκτὰς] «ὥσπερ ναῦς καὶ ἐν χειμῶνι καὶ ἐν θέρει περᾶ πρὸς τὰ ἔσχατα τῆς οἰκουμένης, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐτήρει τὴν εὐσέβειαν καὶ προθυμίαν εἰς τὸ δαπανᾶν ἀμφοτέρω τραπεζᾶς ἐπιπνεύσαντος οὐροῦ, ἥτοι ἐπελθούσης ἐορτῆς, εἴτε εἰρήνης, εἴτε πόλεμος ἦν».

Ἄλλ' ἐπέρα ποτὶ μὲν Φᾶσιν θερείαις,
Ἐν δὲ χειμῶνι πλέων Νείλου πρὸς ἀκτάς.

Ἐ. γ'. Κ. ζ'.

Μὴ νυν, ὅτι φθονεραὶ
Θνατῶν φρένας ἀμφικρέμανται ἐλπίδες,
Μήτ' ἀρετάν ποτε σιγάτω πατρώαν, 65
Μηδὲ τούσδ' ὕμνους ἐπεὶ τοι
Οὐκ ἐλινύσοντας αὐτοὺς εἰργασάμην.
Ταῦτα, Νικάσιππ', ἀπόνειμον, ὅταν
Ξεῖνον ἐμὸν ἡθαῖον ἔλθῃς.

— Στ. 63-66. Μὴ νυν, . . . ὕμνους] ἐντεῦθεν ὁ ἐπίλογος· ἀποτείνει δὲ αὐτὸν πρὸς τὸν Νικάσιππον, δι' οὗ πέμπει τῷ Θρασυβούλῳ τὴν ᾠδὴν. — ὅτι φθονεραὶ . . . ἐλπίδες] ὁ νοῦς «Ἐπειδὴ οἱ θνητοὶ φθονοῦσι τὰς μεγάλας ἀρετάς». — φθονεραὶ ἐλπίδες] φθονεραὶ διαθέσεις». Π. Σ. «ἐπιθυμίαι, προσιρέσεις». Δούκας. Ἐπειδὴ ὁ φθονῶν ἐλπίζει, ὅτι τὸ ἀγαθόν, δι' ὃ φθονεῖ τὸν φθονούμενον, ἐλαττωθήσεται· διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸν φθόνον φθονεράς ἐλπίδας. — μήτε σιγάτω πατρώαν ἀρετάν] «μὴ σιγάτω τὴν τοῦ πατρὸς ἀρετὴν ὁ Θρασύβουλος, ἀλλὰ ὕμνειτω αὐτὴν διὰ τῶν ποιητῶν». — μηδὲ τούσδ' ὕμνους] ὁ νοῦς «μηδὲ τούσδε τοὺς ὕμνους σιγάτω, ἀλλὰ ᾄσάτω διὰ χοροῦ τὴν ἡμέραν, ἥ ζῶν ὁ πατήρ ἐώρταζε τὴν Ἴσθμοι νίκην».

— Στ. 67. ἐπεὶ τοι οὐκ , . . εἰργασάμην] «ἐπεὶ οὐκ ἐφιλοτέχνησα αὐτοὺς ὡς ἄγαλμα, ἵνα ἐπ' αὐτὰς βαθμίδους ἐστῶσιν (ὅρα Νεμ. Ε'. 3) ἀλλ' ἐπὶ πᾶσαν γῆν στείχωσιν· ὥστε ἦν καὶ τῶν ἀστῶν τινες φθονήσωσιν, αἱ λοιπαὶ ὅμως τῆς Ἑλλάδος πόλεις θαυμάσουσι τὴν ἀρετὴν τοῦ ἀνδρός».

— Στ. 68. ἀπόνειμον] «ἀπόδος» καὶ οὐχὶ «ἀνάγνωθι» ὡς οἱ Π. Σ. ἐρμηνεύουσιν.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ.

Οἱ μὲν πάλαι, ὦ Θρασύβουλε, ὅσοι ἀνέβαινον ἐπὶ τοῦ δίφρου τῶν χρυσαμπύκων Μουσῶν κλυτῇ φόρμιγγι χρώμενοι, ῥαδίως ἐτόξευον ὕμνους παίδων τερπνοῦς, οἳ καλοὶ ὄντες εἶχον ἡλικίαν ἡδίστην μιμνήσκουσιν τῆς εὐθρόνου Ἀφροδίτης· διότι ἡ Μοῦσα οὐκ ἦν ἔτι τότε φιλοκερδῆς, οὐδ' ἐργάτις, οὐδὲ περιήγοντο πρὸς πώλησιν ὑπὸ τῆς Τερψιχόρης διατιμηθεῖσαι εἰς ἄργυρον κατὰ τὸ κάλλος τοῦ προσώπου αἱ γλυκεῖαι, μελίφθογγοι καὶ μαλθακόφωνοι ᾠδαί. Νῦν δὲ ἐπιτρέπει νὰ φυλάττωσιν οἱ ποιηταὶ τὸ τοῦ Ἀργείου, ὅπερ βαίνει ἔγγιστα τῆς ἀληθείας· ὅς μετὰ τῶν κτημάτων στερηθεὶς ἅμα καὶ τῶν φίλων ἔφη «χρήματα, χρήματά ἐστιν ὁ ἀνὴρ». Εἶσαι δὲ σοφὸς καὶ οὐκ ἀγνοοῦντί σοι ταῦτα, ἄδω τὴν Ἰσθμίαν ἵπποις νίκην, ἣν Ξενοκράτει Ποσειδῶν παρασχὼν ἔπεμπεν αὐτῷ στέφανον Δωρίων σελίνων, ἵνα ἀναδῇται τὰς κόμας, ἄνδρα εὐάρματον γεραίρων, τὸ φῶς τῶν Ἀκραγαντίνων. Ἐν Κρίση δὲ εἶδεν αὐτὸν ὁ εὐρυσθενῆς Ἀπόλλων καὶ ἐπόρισε λαμπρότητα καὶ ἐκεῖ. Ἐν δὲ ταῖς πλουσίαις Ἀθήναις προσαρμοσάμενος ταῖς κλειναῖς εὐθυμίαις τῶν Ἑρεχθιδῶν οὐκ ἐμέμφθη τὴν σώζουσιν τὸν δίφρον χεῖρα τοῦ Νικομάχου, ἣν διεύθυνε κρατῶν τὰς ἡνίας ἀπάσας ἀνειμένας ἐν καιρῷ τῷ δέοντι. Τοῦτον τὸν Νικόμαχον

καὶ Ἡλεῖοι κήρυκες τῶν ὥρων (τῶν Ὀλυμπιακῶν
 ἑορτῶν) καὶ σπονδοφόροι τοῦ Κρονίδα Διὸς ἀνε-
 γνώρισαν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐφιλοξενήθησαν ὑπ'
 αὐτοῦ· διότι ἐπευφήμουν αὐτὸν φωνῇ ἡδύπνῳ, ὅτε
 ἔπιπτεν εἰς τὰ γόνατα τῆς χρυσῆς Νίκης ἐν τῇ
 αὐτῶν γῇ, ἣν δὴ καλοῦσιν ἄλλος Ὀλυμπίου Διός·
 ὅπου οἱ παῖδες τοῦ Αἰνησιδάμου ἔλαβον ἀθα-
 νάτους νικητηρίους τιμάς· διότι οἱ δόμοι ὑμῶν, ὦ
 Θρασύβουλε, οὐκ ἄπειροί εἰσιν οὔτε κώμων ἐπερά-
 στων, οὔτε μελικόμπων ῥόδων· διότι ἡ ὁδὸς οὐκ
 ἔστι παγετώδης οὐδὲ ἀνωφερῆς, ἐάν τις ἄγῃ εἰς
 εὐδόξους ἄνδρας τιμάς Ἑλικωνιάδων. Εἴθε μακρὰν
 ῥίψας τὸν δίσκον τοσοῦτον ἀκοντίσαιμι, ὅσον ὁ
 Ξενοκράτης ἔσχε γλυκεῖς τρόπους ὑπὲρ πάντας
 ἀνθρώπους. Αἰδέσιμος μὲν ἦν τοῖς ἀστοῖς ἐν τῇ
 συναναστροφῇ καὶ ἐπείθετο τοῖς περὶ ἵπποτροφίας
 νομίμοις κατὰ τὸν κοινὸν τῶν Πανελλήνων νόμον·
 τὰς δὲ θυσίας μετὰ μεγίστης προθυμίας τοῖς θεοῖς
 ἐτέλει πάσας· οὐδέποτε οὔριος ἄνεμος ἐμπνεύσας
 συνέστειλε τὸ περὶ τὰς εἰς τοὺς ξένους τραπέζας
 ἰστίον· ἀλλ' ἐπέρα θέρους μὲν πλέων πρὸς Φᾶσιν,
 χειμῶνος δὲ πρὸς τὰς ὄχθας τοῦ Νείλου. Μὴ λοι-
 πὸν, διότι οἱ θνητοὶ ἐλπίζουσι φθονερά, μήτε ἀρε-
 τὴν πατρίαν σιγάτω (ὁ Θρασύβουλος), μηδὲ τούσδε
 τοὺς ὕμνους· ἐπειδὴ οὐκ εἰργασάμην αὐτοὺς, ἵνα
 σχολάζωσιν. Ταῦτα, ὦ Νικήσιππε, ἀπόδος, ὅταν
 ἔλθῃς, τῷ ἐμῷ προσφιλεῖ ξένῳ.

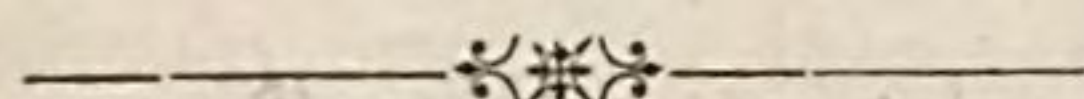

ΙΣΘΜΙΑ

ΕΙΔΟΣ Γ'.

Μ Ε Λ Ι Σ Σ Ω Θ Η Β Α Ι Ω

Ι Π Π Ο Ι Σ.

Μέτρα κατὰ τοὺς Π. Σ. τῆς στροφῆς καὶ ἀντιστροφῆς καὶ ἐπωδοῦ τοῦ εἵδους.

Ἡ στροφή καὶ ἀντίστροφος συνίσταται ἐκ κώλων δέκα.

- Κῶλον 1. $\text{—} \cup \text{—} | \text{—} \cup \text{—}$ Τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατά-
ληκτον.
- " 2. $\text{—} \cup \text{—} | \text{—} \cup \text{—}$ Τὸ αὐτό.
- " 3. $\text{—} \cup \text{—} | \text{—} \cup \text{—}$ Ἐπιχοριαμβικόν.
- " 4. $\text{—} \cup \text{—} | \text{—}$ Ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκα-
τάληκτον.
- " 5. $\text{—} \cup \text{—} \cup \text{—} \cup \text{—} | \text{—} \text{—}$ Ἐγκωμιολογικόν.
- " 6. $\text{—} \cup \text{—} \cup \text{—} \cup \text{—} | \text{—} \text{—}$ Τὸ αὐτό.
- " 7. $\text{—} \cup \text{—} | \text{—} \cup \text{—}$ Τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατά-
ληκτον.
- " 8. $\text{—} \cup \text{—} \cup \text{—} \cup \text{—} \cup \text{—}$ Δακτυλικὸν ἐφθημιμερές.
- " 9. $\text{—} \cup \text{—} | \text{—} \cup \text{—}$ Τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατά-
ληκτον.
- " 10. $\text{—} \cup \text{—} | \text{—} \cup \text{—}$ Τὸ αὐτό.

Περὶ τῆς Ἐπωδοῦ.

Ἐκάστη ἐπωδὸς ἐκ κώλων ἑνδεκα.

- Κῶλον 1. $\text{—} \text{—} \cup \text{—} | \text{—} \cup \text{—}$ Προσοδιακόν.
- " 2. $\text{—} \text{—} \cup \text{—}$ Μονόμετρον ἀναπαιστικόν.
- " 3. $\text{—} \cup \text{—} \cup \text{—} \cup \text{—}$ Δακτυλικὸν τρίμετρον ἀκατά-
ληκτον.

- „ 4. $\dot{\text{—}} \text{—} \dot{\text{—}} \text{—} | \dot{\text{—}} \text{—} \dot{\text{—}}$ Εὐριπίδειον.
 „ 5. $\text{—} \dot{\text{—}} \text{—} \dot{\text{—}} | \text{—} \dot{\text{—}} \text{—} \dot{\text{—}}$ Ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατά-
 ληκτον.
 „ 6. $\text{—} \dot{\text{—}} \text{—} \text{—} \dot{\text{—}} | \text{—} \text{—} \dot{\text{—}} \text{—}$ Ἀναπαιστικὸν δίμετρον κα-
 ταληκτικὸν εἰς συλλαβήν.
 „ 7. $\dot{\text{—}} \text{—} \dot{\text{—}} \text{—} | \dot{\text{—}} \text{—} \dot{\text{—}} \text{—}$ Τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατά-
 ληκτον.
 „ 8. $\dot{\text{—}} \text{—} \text{—} \text{—} | \dot{\text{—}} \text{—} \dot{\text{—}}$ Εὐριπίδειον.
 „ 9. $\text{—} \text{—} \text{—} \text{—} | \dot{\text{—}} \text{—} \text{—} \dot{\text{—}}$ Προσοδιακὸν δίμετρον, ὥς
 τὸ πρῶτον τῆς ἐπιδόου.
 „ 10. $\text{—} \text{—} \text{—} \text{—} | \text{—} \text{—} \text{—}$ Εὐριπίδειον.
 „ 11. $\text{—} \dot{\text{—}} \text{—} \dot{\text{—}} | \text{—} \dot{\text{—}} \text{—} \dot{\text{—}} | \text{—} \dot{\text{—}} \text{—} \dot{\text{—}}$ Ἰαμβικὸν τρίμετρον
 ἀκατάληκτον.
-

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΕΙΔΟΥΣ.

Ὁ ἐπὶ ἀνδραγαθήμασιν ἢ μεγάλῳ πλούτῳ
 εὐτυχήσας αὐτὸς μὲν ὀφείλει νὰ μὴ ᾖ ὑβριστής·
 οἱ δὲ πολῖται νὰ εὐλογῶσιν αὐτὸν (ἀπὸ στ. 1-
 14). Διηγεῖται τὰς δύο νίκας, ἐφ' αἷς ὁ Μέλισσος
 κωμάζει (ἀπὸ στ. 15-21). Ἐπαινῶν τὸ γένος τοῦ
 νικηφόρου ἐπὶ τῇ ἐν ἄρμασι δόξῃ λέγει, ὅτι οὐδαμῶς
 ἐγένετο ἥττων ὁ Μέλισσος τῶν προγόνων (στ. 22-
 28). Γνωμολογῶν ὀλίγα ἐπὶ τῶν δυστυχημάτων,
 οἷς ἐνέπεσον οἱ πρόγονοι αὐτοῦ, τελευτᾷ τὴν ᾠδὴν.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

Ἐν ταῖς πλείσταις τῶν ἐκδόσεων φέρονται αἱ δύο
 ᾠδαὶ ἢ τρίτη καὶ τετάρτη ἡνωμέναι εἰς μίαν. Ἀλλὰ ἡ ἔνω-
 σις αὕτη ὀρθῶς ἂν εἶχε, εἰ μὴ δύο αἷτια ἐκώλυον· καὶ τὸ

μὲν πρῶτόν ἐστιν, ὅτι ἡ ἀδομένη ἐνταῦθα (στ. 17. καὶ ἐξῆς) Ἰσθμιακὴ νίκη ἐστὶν ἵπποδρομία καὶ οὐχὶ παγκρατίῳ· καίτοι τινὲς λέγουσιν, ὅπερ οὐκ ἐστὶν ἀληθές, ὅτι ἡ νίκη αὕτη ἀναφέρεται χωρὶς νὰ ὀρίζηται τὸ εἶδος τοῦ ἀγωνίσματος. Δεύτερον δὲ καὶ ἀκαταμάχητον αἴτιον, ὃ κωλύει τὴν ἔνωσιν, ἐστὶν, ὅτι ἡ πρώτη στροφὴ τοῦ τετάρτου εἴδους ἐστὶν ἐπανάληψις τῆς ἐννοίας τῆς ἐπιδου τοῦ τρίτου εἴδους· ὅπερ οὐκ ἐπιτρέπεται τῷ Πινδάρῳ. Διὰ ταῦτα λοιπὸν ἐπόμενοι καὶ ἡμεῖς τοῖς τε Π. Σ. καὶ τῇ γνώμῃ τῶν νεωτέρων τῶν μὴ βουλομένων τὴν ἔνωσιν τῶν δύο ῥόδων ἐξέδομεν αὐτὰς χωρὶς. Ἦδη ἐξεταστέον, τίς τῶν δύο ῥόδων ἐστὶ προγενεστέρα τῆς ἐτέρας. Εἰ μὲν ἡ τετάρτη ῥοδὴ ἦν μεταγενεστέρα τῆς τρίτης, αἱ ἐνταῦθα ὑμνούμεναι δύο νῖκαι ἔπρεπε νὰ ἀναφέρονται καὶ ἐν ἐκείνῃ, ὅπου μνημονεύει ὅλων τῶν ἄλλων νικῶν τοῦ Μελίσσου. Μὴ ἀναφερομένων λοιπὸν, ἔπεται ὅτι ἡ παροῦσα ῥοδὴ ἐστὶ μεταγενεστέρα τῆς τετάρτης. Ἐπειδὴ δὲ ἡ τρίτη ῥοδὴ ἐστὶν οἷον συντομωτάτη περίληψις τῶν ἐν τῇ τετάρτῃ ἀδομένων, διὰ τοῦτο οὐκ ἀναφέρει καὶ τὰς λοιπὰς νίκας, ἀλλὰ μόνον τὴν Νεμεαίαν, ἥτις καὶ αὕτη ἐστὶ, φαίνεται, μεταγενεστέρα τῆς ἐν τῇ τετάρτῃ ὑμνουμένης. Ὅρα δὲ περὶ τούτων καὶ κατωτέρω Σημ. εἰς στ. 15-21. καὶ 22-25. Προσδιώρισται δὲ νὰ ἀσθῇ ἐν κώμῳ, ὡς δύναται τις νὰ εἰκάσῃ ἐκ τοῦ στ. 13-14. Περὶ δὲ τῆς χρονολογίας αὐτῶν οὐδὲν δύναται τις νὰ εἴπῃ ὁπωσοῦν θετικόν. «Γέγραπται Μελίσσῳ Θηβαίῳ. Οὗτος ἐνίκησεν Ἰσθμια καὶ Νέμεα. Πρόσκειται δὲ τῇ ῥοδῇ Ἰπποῖς διὰ τὸ μὴ δηλοῦν τὸν Πίνδαρον τὸ τοῦ ἀγωνίσματος εἶδος, πότερον κέλητι ἢ τεθρίππῳ· μόνον δὲ Ἴπποδρομίᾳ λέγει ἐστεφανῶσθαι». Π. Σ. Ὁρθότερα ἂν ἔγραψεν ὁ Π. Σ. εἰ ἔλεγεν οὕτως «Πρόσκειται δὲ τῇ ῥοδῇ Ἰπποῖς διὰ τὸ ἵπποδρομίᾳ λέγειν ἐστεφανῶσθαι».

Σ. α. Κ. ι'.

Εἰ τις ἀνδρῶν εὐτυχήσῃς,
 ἢ σὺν εὐδόξοις ἀέθλοισι,
 ἢ σθένει πλούτου, κατέχει
 Φρασὶν αἰαντὴ κόρον, —
 Ἄξιός ἐυλογίαις ἀστῶν μερίχθαι. 5
 Ζεῦ, μεγάλαι δ' ἀρεταὶ θνατοῖς ἔπονται
 Ἐκ σέθεν· ζῶει δὲ μάσσων
 Ὀλβος ὀπιζομένων· πλαγίαις
 Δὲ φρένεσσιν οὐχ ὁμῶς πάν-
 τα χρόνον θάλλων ὁμιλεῖ. 10

Α. α. Κ. ι'.

Εὐκλέων δ' ἔργων ἄποινα·
 Χρὴ μὲν ὑμνῆσαι τὸν ἐσλόν.
 Χρὴ δὲ κωμάζοντ' ἀγαναῖς

— Στ. 1-5. Εἴ τις . . . μερίχθαι] «Τοσοῦσφ δύσκολόν ἐστιν ὁ εὐτυχήσας ἢ ἐνδόξοις ἀθλοῖς ἢ μεγάλῳ πλούτῳ νὰ κατέχῃ καὶ νὰ ἄρχῃ ἐν τῇ ψυχῇ τῆς ὕβρεως, ὥστε ἐστὶν ἄξιός νὰ εὐλογῇται παρὰ τῶν ἀστῶν ὁ τοιοῦτος». Ὁ Μέλισσος λοιπὸν ἦν καὶ μεγάλου πλούτου.

— Στ. 6-14. Ζεῦ, μεγάλαι . . . βαστάσαι] Ἐν τούτοις συμβουλεύει τὸν μὲν εὐτυχοῦντα νὰ μὴ ἐπαίρηται ἐπὶ τῷ πλούτῳ καὶ ταῖς ἀρεταῖς αὐτοῦ· ἵνα μὴ γίνηται ἀκρατὴς τῆς ὕβρεως· διότι ὁ Ζεὺς παρέχει τὸν τε πλοῦ-

τον καὶ τὰς ἀρετάς· ἵνα λοιπὸν ἐμμένωσιν αἱ ἀρεταὶ καὶ ὁ ὄλβος τοῖς ἔχουσιν, ὀφείλουσι γὰρ σκέπτονται τὰ μέλλοντα καὶ τὴν ἐκ τῶν θεῶν τιμωρίαν καὶ γὰρ ἔχωσι τὰς φρένας ὀρθάς· τοὺς δὲ πολίτας συμβουλεύει γὰρ ἀνταμείβωσι τὰ εὐκλεᾶ ἔργα καὶ ἀποδέχωνται τοὺς ὕμνους καὶ τοὺς κώμους εὐμενῶς. — Ζεῦ . . . ἐκ σέθεν] «ἐκ σέθεν εὐτυχοῦσιν οἱ ἄνθρωποι· καὶ γὰρ οὐ δι' αὐτοὺς, ἀλλὰ διὰ θεῶν πρόνοιαν· ἐξ ὧν αὐτοῖς καὶ μεγάλα ἀρεταὶ ἔπονται» Π. Σ. — ζῶει . . . ὀπιζομένων] «ὅπῃς μὲν ἡ τοῦ μέλλοντος καὶ τοῦ μετὰ ταῦτα ἐπομένου. Ὅμηρος (Ὀδυσσ. ξ. 82). Οὐκ ὀπιδα φρονέοντες. Ὁ δὲ λόγος· ζῇ δὲ ἐπὶ πλείονα χρόνον ὁ ὄλβος καὶ συναυξανόμενος παραμένει τοῖς ὀπιζομένοις καὶ ἐντρεπομένοις· κομίζονται γὰρ ἐπαίνους οἱ μὴ ὑπεροπτικοί». — ὀπιζομένων] «ὀπίζομαι, πρόνοιαν μὲν λαμβάνω τῶν μελλόντων, ἀλλ' εὐλαβούμενος καὶ τὴν πολύστροφον τύχην οὐκ ἀφίσταμαι τοῦ θείου, φοβούμενος, μή τι ἀνάξιον αὐτοῦ πράξω· οὕτω δὲ καὶ παρ' Ὀμήρῳ (Ἰλ, σ. 216.)

. . . Μητρος γὰρ πυκινὴν ὀπίζετ' ἐφετμήν». Δούκας.

— πλαγίαις δὲ φρένεσσιν] «τοῖς δὲ σκολιόφροσι καὶ παρανόμοις ἀνθρώποις». Π. Σ. — οὐχ ὁμῶς θάλλων ὀμιλεῖ] «οὐ παραμένει ἀνθηρὸς ὁμοίως, ὥς ἅπαξ παρὰ σοῦ, ὦ Ζεῦ, ἐδόθη». Τὰ μέχρι τοῦδε ἦν συμβουλή πρὸς τοὺς εὐτυχοῦντας μεγάλῳ πλούτῳ καὶ ἐνδόξοις κατορθώμασιν· τὰ δὲ ἐπόμενά εἰσι χρέη τῶν ἄλλων ἀνθρώπων πρὸς τοὺς δι' ἀρετὴν καὶ πλοῦτον ἐνδοξὰ ἔργα κατορθώσαντας. — ἔργων ἀποινα] Ἀναπλήρου «ἔστι τάδε»· ἦτοι τῶν εὐκλεῶν κατορθωμάτων ἀμοιβή ἐστὶν ἡ ἐξῆς· χρὴ μὲν κ. τ. λ.» — χρὴ . . . τὸν ἐσλὸν] «πρέπει μὲν οἱ ποιηταὶ γὰρ ὑμνήσωσι τὸν ἀγαθόν, ἦτοι τὸν πράξαντα τὰ εὐκλεᾶ ἔργα καὶ οἱ πολῖται γὰρ ἀποδέχωνται ἀσμένως τοὺς ὕμνους». — χρὴ δὲ . . . βαστάσαι] «πρέπει δὲ αὐτὸν κωμάζοντα, ἦτοι ἐορτάζοντα τὰς νίκας ἢ ἐν πομπῇ ἢ ἐν κώμῳ γὰρ ὑψώσω-

Χαρίτεσσι βαστάσαι.

Ἔστι δὲ καὶ διδύμων ἀέθλων Μελίσσῳ 15

Μοῖρα, πρὸς εὐφροσύναν τρέψαι γλυκεῖαν

Ἦτορ· ἐν βάσσαισιν Ἰσθμοῦ

Δεξαμένῳ στεφάνους· τ. δὲ κοί-

λα λέοντος ἐν βαθυστέρ-

νου νάπα κάρυξε Θήβαν 20

Ἐ. α. Κ. ιά.

Ἱπποδρομία κρατέων.

Ἀνδρῶν δ' ἀρετὰν

μεν καὶ μετεωρίσωμεν αὐτὸν ἱλαραῖς εὐθυμίαις καὶ πανηγύρεσιν. — χαρίτεσσιν] Τῇ αὐτῇ σημασίᾳ ἐχρήσατο τῇ λέξει καὶ ἐν τῷ ἡγουμένῳ Β'. εἶδει 29.

— Στ. 15-21. Ἔστι δὲ . . . κρατέων] «ὑπάρχει δὲ τῷ Μελίσσῳ ἔτι καὶ διπλῶν νικῶν ἀθλων μερίς ἐκτὸς ἐκείνων, ἃ ἄλλοτε ὑμνήσαμεν· διότι καὶ Ἰσθμοῖ ἐστεφανώθη κρατῶν Ἱπποδρομία καὶ ἐν Νεμέᾳ». — καὶ διδύμων ἀέθλων] Ἡ θέσις τοῦ καὶ οὐδὲν ἄλλο δύναται νὰ σημάνη, ἢ ὅτι ἐστὶ τῷ Μελίσσῳ μοῖρα καὶ ἐτέρων ἀθλων ἢ ἐκείνων, ἃ ἀριθμεῖ ἐν τῇ τετάρτῃ ᾠδῇ. Ὅθεν ἡ ἐνταῦθα ὑμνουμένη Ἰσθμοῖ νίκη ἐτέρα ἐστὶ τῆς ἐν τῷ τετάρτῳ εἶδει ὑμνουμένης, Ἰσθμοῖ καὶ ἐκείνης. Σημαίνει ἔτι ὁ καὶ, ὅτι αἱ δύο αὗται νικαὶ εἰσι μεταγενέστεραι τῆς ἐν τῇ τετάρτῃ ᾠδῆς· καὶ ἐπομένως ἡ ᾠδὴ αὕτη ἐστὶ νεωτέρα ἐκείνης. Οὐκ ἀναφέρει δὲ ἐνταῦθα τὰς λοιπὰς νίκας τοῦ Μελίσσου πρῶτον, διότι τὴν ᾠδὴν ἐποίησε (διὰ τίνας δὲ λόγους, αὐτὸς οἶδε) πολὺ μικράν· δεύτερον, διότι ἀμφότεραι αἱ νικαὶ φαίνεται, ὅτι συνέβησαν μετὰ μικρὸν διάστημα ὕστερον τῆς ἐκεῖ ὑμνουμένης, καὶ τούτου ἕνεκα οὐκ ἀρεστὴ ἐφαίνετο τῷ ποιητῇ ἡ ἐπανάληψις. — ἐν

στ. 15. ἀέθλων· αἱ δύο συλλαβαὶ αε συνιζάνουσιν.

βάσσαισιν . . . κρατῶν] ἡ τακτικὴ ἐξήγησις τῶν διδύμων ἄθλων ἐστὶν αὕτη «τὰ μὲν ἐν βάσσαισιν Ἰσθμοῦ δεξαμένῳ στεφάνους, τὰ δὲ κοίλα . . . νάπα καρύξαντι Θήβαν, ἵπποδρομίᾳ κρατοῦντι». Ἀντὶ δὲ τούτων ἐν μὲν τῷ πρώτῳ κώλῳ τὸ «τὰ μὲν» παρέλιπε κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔθος· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἀντὶ τοῦ «καρύξαντι» ἔθηκε ῥῆμα «κάρυξε». τὸ δὲ «κρατοῦντι» ὅπερ προσδιορίζει καὶ τὸ «δεξαμένῳ» ἐξ ἀνάγκης ἔτρεψεν εἰς ὀνομαστικὴν. — βάσσαισιν] «ἐν ταῖς βήσαις, ταῖς κοιλάσιν». — δεξαμένῳ στεφάνους] ἐκ τοῦ «ἵπποδρομίᾳ κρατέων» ἀναπλήρου «ἵπποδρομίᾳ κρατέοντι». Ἐκ τούτου ἐπέγραψαν οἱ παλαιοὶ τῇ ᾠδῇ Ἰπποῖς. Ὅτι δὲ ἀμφότεραι αἱ νῖκαι καὶ ἡ Ἰσθμοῖ καὶ ἡ ἐν Νεμέᾳ ἦσαν τοῦ αὐτοῦ εἶδους, δείκνυσιν καὶ ἡ λέξις διδύμων. — λέοντος ἐν νάπα] «ἐν ἣ ἐνέμετο ὁ ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους φονευθεὶς λέων»· ἦτοι ἐν Νεμέᾳ. — κάρυξε] διὰ τοῦ κήρυκος. — Θήβαν] τὴν νύμφην ἀντὶ τὰς Θήβας.

— Στ. 22-25. Ἀνδρῶν . . . κατελέγχει] «Τῶν δὲ Κλεωνυμιδῶν τὴν ἀρετὴν σύμφυτον οὕσαν αὐτοῖς οὐκ ἄρμαυροῖ. Διότι γινώσκετε βεβαίως τὴν παλαιὰν ἐν ἄρμασι δόξαν τοῦ Κλεωνύμου». Παρατηρητέον ἐν τούτοις καὶ τοῖς ἐπομένοις, ὅτι ὁ Πίνδαρος ἐπαινεῖ τοὺς Κλεωνυμίδας ἐπὶ ἄρμασι καὶ τετραορίαις· ἐνταῦθα δὲ λέγει, ὅτι ὁ Μέλισσος οὐ κατελέγχει τὴν ἐπὶ ἄρμασι δόξαν αὐτῶν. Τί λοιπὸν ἄλλο σημαίνουσι ταῦτα, ἢ ὅτι ὁ Μέλισσος ἤρατο νίκην, ὥσπερ ἐν Νεμέᾳ, ἵπποις, οὕτω καὶ Ἰσθμοῖ; Ἀτοπὸν δ' ἂν εἴη, εἴ τις εἴποι, ὅτι ὁ ποιητὴς παραβάλλει τὴν δόξαν τοῦ Μελίσσου πρὸς τὴν ἐπὶ ἄρμασι δόξαν τῶν προγόνων ἕνεκα τῆς ἐν Νεμέᾳ νίκης, ἢ σαφῶς ἄρμασι νίκη ἐστίν· διότι οὕτω σημαίνει, ὅτι ὁ Πίνδαρος ἐπιλαθόμενος τῆς ὑποθέσεως τοῦ ποιήματος, τῆς μὲν ὕμνουμένης νίκης ἡμέλησε, τὴν δὲ ἐπὶ αὐξήσε μόνον τῆς δόξης τοῦ νικηφόρου ἀναφερομένην ἐποιήσατο ὑπόθεσιν τοῦ ποιήματος. Ἀλλ' οὐκ ἔστι ταῦτα· ἀλλὰ

Σύμφυτον οὐ κατελέγχει.

Ἴστε μὲν Κλεωνόμου

Δόξαν παλαιὰν ἄρμασι.

25

Καὶ ματρόθε Λαβδακίδαισι

Σύγνομοι πλούτου, διέστι-

χον τετραοριᾶν πόνοις.

Αἰὼν δὲ κυλινδομέναις

Ἀμέραις ἄλλ' ἄλλοτ' ἐξ-

30

άλλαξεν· ἄτρωτοί γε μὲν παῖδες θεῶν.

ἀμφότεραι αἱ νῖκαί εἰσιν ἵπποις· καὶ ἡ καὶ ἀμφότεραι ὥς ἐν διαλείμματι ὀλίγου χρόνου συμβᾶσαι ὕμνουνται ἐνταῦθα ὡς κύριον θέμα τῆς ᾠδῆς· ἡ μόνη ἡ Ἰσθμιακὴ τῆς ἐτέρας ὡς ἐν δευτέρῳ λόγῳ ἀναφερομένης. Ὅθεν σφόδρα ἀπατῶνται οἱ ἐνοῦντες τὴν ᾠδὴν ταύτην, τῇ ἐπομένῃ νομίζοντες, ὅτι ἡ ἐνταῦθα ἀναφερομένη Ἰσθμία νίκη ἐστὶν ἡ αὐτὴ τῇ ὕμνουμένῃ ἐν τῇ τετάρτῃ ᾠδῇ, ἥτις ἐστὶ παγκρατίῳ· (ὄρα καὶ Σημ. εἰς Ἰσθμ. Γ'. 8-10) — ἀνδρῶν] Καὶ ἐνταῦθα τῷ ἰδίῳ ἔθει ὁ Πίνδαρος ἐχρήσατο· εἰπὼν ἀορίστως ἀνδρῶν, ἐν τῷ ἐπομένῳ κώλῳ ὥρισε διὰ τοῦ «Κλεωνόμῳ», τίνων ἀνδρῶν· ἦτοι τῶν Κλεωνυμιδῶν. Οὕτω καὶ ἐν τῷ ἡγουμένῳ εἶδει (στ. 31.) εἰπὼν ἀορίστως «φωτὸς» ὥρισεν ἐν τῷ ἐπομένῳ κώλῳ, τίνα φῶτα. — σύμφυτον] «τοῖς ἀνδράσι, τοῖς ἀπὸ Κλεωνόμου». — Κλεωνόμου] «τούτου τοῦ Κλεωνόμου ὡς προγόνου τοῦ Μελίσσου κατὰ πατέρα μέμνηται. Ὁ μὲν γὰρ πατὴρ αὐτοῦ Τελεσιάδας ἐστὶν (Ὅρα τῆς ἐπομένης ᾠδῆς στ. 77), ἐν δὲ τῇ ἐξῆς ᾠδῇ καθόλου τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ Κλεωνυμίδας κέκληκεν». Π. Σ.

— Στ. 26-28. καὶ ματρόθε . . . πόνοις] «Οἱ Κλεωνυμίδαι εἶχον σύμφυτον τὴν εἰς τὰς ἵπποδρομίας ἀρετὴν οὐχὶ μόνον ἐκ πατρὸς, ἀλλὰ καὶ ἐκ μητρὸς ὄντες συγγενεῖς τῶν Λαβδακιδῶν καὶ χρώμενοι, ὡς ἐκεῖνοι,

τῷ πλούτῳ εἰς ἵπποτροφίας». — καὶ] οὐ συμπλέκει τὰς προτάσεις· διότι αὗται ἐτέθησαν ἀσυνδέτως· ἀλλ' ἔστι προσθετικός, οὕτω «οἱ ἄνδρες, οὗτοι (οἱ Κλεωνυμίδαι) καὶ ματρώθε σύννομοι ὄντες (καὶ διότι ἐκ μητρὸς ἦσαν σύννομοι) πλούτου Λαβδακίδαισι, διέστιχον κ. τ. λ.». — ματρώθε Λαβδακίδαισι σύννομοι πλούτου] ἐν τῇ λέξει «σύννομοι» συμπύσσεται καὶ ἡ ἔννοια «συγγενεῖς τοῖς Λαβδακίδαισι. Ὅθεν ὁ νοῦς «συγγενεῖς ὄντες ἐκ μητρὸς τῶν Λαβδακιδῶν, καὶ ὡς συγγενεῖς νεμόμενοι, καρπούμενοι τὸν πλοῦτον τοῦ γένους τούτου κοινὸν αὐτοῖς διέστιχον». Ὅτι οἱ Λαβδακίδαι ἐκ τοῦ Λαβδάκου τοῦ ἐγγόνου τοῦ Κάδμου καὶ πάππου τοῦ Οἰδίποδος, γνωστόν. Πῶς δὲ οἱ Κλεωνυμίδαι ἦσαν συγγενεῖς τῶν Λαβδακιδῶν; Ὁ Κλεώνυμος ἢ μητέρα ἢ σύζυγον ἔσχε Λαβδακίδα. — διέστιχον . . . πόνοις] «διήρχοντο τὸν βίον μετὰ πόνων εἰς τετραορίας». Ἐν Νεμ. Α'. 38. 98. ἀντὶ τοῦ στίχειν κεῖται στείχειν· ἐν δὲ Πυθ. Ε'. 17. ἀντὶ τοῦ στείχειν ἢ στίχειν ἔντινι, σύντινι, τινὶ κεῖται ἔρχεσθαι ἔντινι.

— Στ. 29-31. Αἰὼν δὲ . . . θεῶν] «τὰ τῶν ἀνθρώπων εὐμετάπτωτα, φησὶν, ἐστίν, οἱ θεοὶ δὲ μόνοι οὐκ ἔχουσι μεταβολὴν εἰς κακόν· ἄτρωτοι γὰρ οὗτοι». Π. Σ. — αἰὼν . . . ἐξάλλαξεν] «ὑποφαίνει διὰ τούτων ὡς ποικίλαις χρωμένων τύχαις τῶν τοῦ Μελίσσου προγόνων. Ὁ γὰρ βίος, φησὶν, ἐν ταῖς ἡμέραις εἰλούμενος καὶ ἐν τοῖς ἐνιαυτοῖς ἀλλοίᾳς καὶ ἀλλοίᾳς ἀπογεννᾷ περιστάσεις. Ἀποβλέπει δὲ εἰς τὰ ἐν τῇ ἐξῆς ᾠδῇ λεγόμενα· τέσσαρας γὰρ φησι κατὰ πόλεμον συγγενεῖς τοῦ Μελίσσου τελευτῆσαι». Π. Σ. (ὄρα τῆς ἐξῆς ᾠδῆς στ. 25-28).

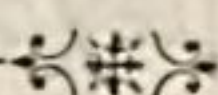
ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ.

Εἴ τις ἀνδρῶν εὐτυχήσας ἢ ἐν εὐδόξοις ἀγῶ-
σιν, ἢ ἐν μεγέθει πλούτου, κατέχει, τῇ ψυχῇ τὴν
ἀλγεινὴν ὕβριν, οὗτός ἐστιν ἄξιος νὰ εὐλογῇται
ὑπὸ τῶν ἀστῶν. Διότι αἱ μεγάλαι ἀρεταὶ ἐκ σοῦ,
ὦ Ζεῦ, παραγίνονται τοῖς θνητοῖς· μείζων δὲ ζῇ
ὁ ὄλβος τῶν φοβουμένων τὸ μέλλον· τοῖς δὲ ἔχουσι
τὰς φρένας σκολιάς οὐχ ὁμοίως θάλλει κατὰ πάντα
τὸν χρόνον. Τῶν δὲ εὐκλεῶν κατορθωμάτων ἀμοιβή
ἐστὶ τάδε· ὅτι πρέπει μὲν νὰ ὑμνῶμεν τὸν ἀγα-
θόν· πρέπει δὲ ἐορτάζοντα τὰς νίκας νὰ ἐξαίρω-
μεν ἱλαραῖς εὐθυμίαις. Ἔστι δὲ τῷ Μελίσσῳ καὶ
διπλῶν ἄθλων μερίς, ἵνα τὴν καρδίαν αὐτοῦ τρέψῃ
εἰς γλυκεῖαν εὐφροσύνην· διότι κρατῶν ἵπποδρο-
μίας, τὸ μὲν ἐδέξατο στεφάνους ἐν ταῖς κοιλάσι
τοῦ Ἰσθμοῦ· τὸ δὲ ἐν τῇ κοίλῃ νάπηι τοῦ βαθυ-
στέρνου λέοντος ἐκήρυξε τὴν Θήβην· τὴν δὲ σύμ-
φυτον τοῖς προγόνοις ἀρετὴν οὐκ ἀμαυροῖ. Γινω-
σκετε βεβαίως τὴν ἐπὶ ἅρμασι παλαιὰν δόξαν τοῦ
Κλεωνύμου· οἱ Κλεωνυμίδαι καὶ ἐκ μητρὸς τῶν
Λαβδακιδῶν ὄντες συγγενεῖς καὶ τῷ πλούτῳ, ὥς
ἐκεῖνοι, χρώμενοι διῆγον πονοῦντες εἰς τετραορίας·
ἀλλ' ὁ χρόνος, ἐν ᾧ αἱ ἡμέραι κυλινδοῦνται, ἄλ-
λοτε ἄλλα μεταβάλλει· μόνοι δὲ οἱ θεοὶ εἰσιν
ἀπαθεῖς.

ΙΣΘΜΙΑ

ΕΙΔΟΣ Δ'.

ΤΩ ΑΥΤΩ ΜΕΛΙΣΣΩ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

Οί Π. Σ. ἐπιγραφὴν μὲν τῷ δ'. εἶδει οὐ γράφουσιν· περὶ τοῦ μέτρου ὅμως γράφουσι ταῦτα. «Περὶ τῶν κώλων τῆς στροφῆς καὶ ἀντιστροφῆς καὶ τῆς ἐπιδόου τοῦ τετάρτου τῶν Ἰσθμίων εἵδους.

Τοῦ τετάρτου εἵδους ἡ στροφή καὶ ἀντίστροφος καὶ ἡ ἐπίδοσις ταῦτόν μέτρον ἔχει τῷ τρίτῳ». Π. Σ. Τοῦτο μὲν ἐστὶν ἀληθές· οὐκ ἔστιν ὅμως ἡ ταυτότης τοῦ μέτρου ἀρκοῦν αἷτιον νὰ ἐνωθῶσιν εἰς μίαν καὶ αἱ δύο ᾠδαὶ ἡ τρίτη καὶ ἡ τετάρτη. Ὅρα εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Γ'. ᾠδὴν, ὅπου εἴρηται ἔτι, ὅτι ἐκείνη ἐστὶ μεταγενεστέρα τῆς παρούσης. Ὑμνεῖται δὲ ὁ Μελίσσος νικήσας παγκράτιον, ὅρα στ. 75. Ἐκ τῶν ἐν στ. 47, κ. ἐξῆς συμπεραίνεται, ὅτι οἱ Κλεωνυμίδαι οὐδέποτε πρὸ ταύτης τῆς Ἰσθμοῦ νίκης τοῦ Μελίσσου ἐνίκησαν ἐν τοῖς Πανελληνίοις ἀγῶσιν, εἰ καὶ πολλάκις ἠγωνίσθησαν.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΕΙΔΟΥΣ.

Προοιμιαζόμενος ἀπὸ τῆς νίκης, ἥ ἐστὶν ὑπόθεσις τῆς ᾠδῆς, ἐμβαίνει εἰς τοὺς ἐπαίνους τοῦ γένους τοῦ νικηφόρου, τῶν Κλεωνυμιδῶν, ὕμνων

τάς τε ἠθικὰς ἀρετὰς, δι' ἃς οἱ περίοικοι ἡγάπων καὶ ἐτίμων αὐτοὺς, τάς τε ἐπὶ ἵπποτροφίαις φιλοτιμίας καὶ τὰς ἐν πολέμῳ ἀνδραγαθίας, ὧν ἕνεκα εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν τῆς δόξης ἀνέβησαν (ἀπὸ στ. 1-24). Ἀλλ' ὅμως μετὰ τὴν κτῆσιν τοιαύτης ἀνυπερβλήτου δόξης ὑφίσταντο μεγάλας καὶ αὐτοὶ συμφορὰς καὶ λύπας, μέχρῃς οὖ νῦν νικήσας ὁ Μέλισσος ἀνεγείρει τὴν κοιμηθεῖσαν παλαιὰν φήμην τῶν εὐκλεῶν ἔργων αὐτῶν, ἣτις ἤδη λάμπει ὥς ὁ Ἑωσφόρος ἐν τοῖς ἄλλοις ἄστροις (ἀπὸ στ. 25-42). Διηγεῖται καταλλήλως δύο ἐν ἄρματι νίκας αὐτῶν τὴν μὲν ἐν Ἀθήναις, τὴν δὲ ἐν Σικυῶνι (43-46). Οὐδέποτε δὲ ἐπαύσαντο ἐρίζοντες πρὸς πάντας τοὺς Ἑλληνας περὶ δαπανῶν εἰς ἵπποτροφίας καὶ πειρώμενοι ἀγώνων ἐν ταῖς πανελληνίοις τέσσαρσιν πανηγύρεσιν (ἀπὸ στ. 47-50). ἄλλ' εἰ καὶ ἡ τύχη δύσνους ἦν αὐτοῖς στεροῦσα αἰεὶ τῆς νίκης, ὁ ὕμνος ὅμως ἀνορθοῖ τὴν ἐπὶ τοῖς ἔργοις δόξαν αὐτῶν, ὥς ἡ Μοῦσα τοῦ Ὀμήρου ἠνώρθωσε τὴν ἐπὶ τοῖς ἔργοις δόξαν τοῦ Αἴαντος ἀδικηθέντος ἐν τῇ περὶ τῶν ὅπλων τοῦ Ἀχιλλέως δίκη (ἀπὸ στ. 51-72). Ἐμβαίνει εἰς τοὺς ἰδίους ἐπαίνους τοῦ Μελίσσου· λέγει ὅτι ἐνίκησε τὸ παγκράτιον οὐχὶ ἕνεκα τοῦ μεγέθους τοῦ σώματος, ὃ ἦν λίαν μικρόν· ἀλλ' ἕνεκα τῆς τόλμης καὶ τῆς δυνάμεως (ἀπὸ στ. 73-86). Παραβάλλει αὐτὸν πρὸς τὸν Ἡρακλέα λέγων, ὅτι καὶ ἐκεῖνος μικρὸς μὲν ἦν τὸ σῶμα ὥς πρὸς ἐκείνους, πρὸς οὓς ἡγωνίζετο· ἕνεκα ὅμως τῆς τόλμης καὶ δυνάμεως ἀπέ-

κτεινε τὸν ξενοκτόνον Ἀνταῖον καὶ ἐκάθηρε τήν
τε γῆν καὶ θάλασσαν ἀπὸ τῶν ληστῶν καὶ θη-
ρίων· διὸ ὡς βραβεῖον ὁ μὲν Ἡρακλῆς ἀναβὰς εἰς
οὐρανὸν ἔσχε σύζυγον τὴν Ἥβην, ὁ δὲ Μελίσσος
ἔσχε δόξαν ἀθάνατον (ἀπὸ στ. 86-103). Εἶτα πε-
ριγράφει τὴν ἐορτὴν, ἣν οἱ Θηβαῖοι ἄγουσιν εἰς
τιμὴν τοῦ Ἡρακλέους, ἵνα διηγήσῃται τὰς ἐν
αὐτῇ τρεῖς τοῦ Μελίσσου νίκας (ἀπὸ στ. 104-122).
Ἐν δὲ τῷ μικρῷ ἐπιλόγῳ ὑμνεῖ σὺν τῷ νικηφόρῳ
καὶ τὸν ἀλείπτην Ὀρσέαν.

Σ. α. Κ. ι'.

ΕΣΤΙ μοι θεῶν ἑκατι
 Μυρία παντᾶ κέλευθος,
 ὦ Μέλισσ', εὐμαχανίαν
 Γὰρ ἔφανας Ἴσθμίοις,
 Ὑμετέρας ἀρετὰς ὕμνῳ διώκειν· 5
 Αἴσι Κλεωνυμίδαί θάλλοντες αἰεὶ
 Σὺν θεῷ θνατὸν διέρχον-
 ται τὸ βίου τέλος. Ἄλλοτε δ' ἄλ-
 λοῖος οὖρος πάντας ἀνθρώ-

— Στ. 1-5. Ἔστι . . . διώκειν] Ἄ ἐν τῷ νῶ ἔχει ὁ ποιητὴς λέγων ταῦτά, εἰσιν τὰ ἐξῆς. Πρὸ τῆς νίκης ταύτης πολὺν ἤδη χρόνον οἱ Κλεωνυμίδαί ἐπειρῶντο ἐν ταῖς πανελληνίοις ἐορταῖς ἀγώνων, πολλὰ ἔδαπάνων εἰς ἵπποτροφίας· ἀλλ' ἡ τύχη οὐδέποτε ἠνύόει αὐτοὺς ὥστε νὰ νικήσωσιν (ὄρα στ. 47. καὶ ἐξῆς). Ὁ δὲ ποιητὴς πάλαι ἐπόθει νὰ εὔρη τρόπον, ὥστε νὰ ὑμνήσῃ τὰς περὶ τὰς ἵπποτροφίας φιλοτιμίας καὶ τὰς περὶ τοὺς πολέμους ἀρετὰς αὐτῶν, ἀλλ' οὐδέποτε εὔρισκεν· διότι οὐκ ἐδίδετο αὐτῷ εὐκαιρία· νῦν δὲ δοθείσης τῆς εὐκαιρίας ἐκ τῆς τοῦ Μελίσσου Ἴσθμιακῆς νίκης λέγει «Νῦν, ὅτε οἱ θεοὶ ἔδοσαν σοι, ὦ Μέλισσε, τὴν Ἴσθμοι νίκην, ἔχω μυρίας ὁδοὺς ἀνοικτάς εἰς τὸ ὑμῆσαι σέ τε καὶ τὸ σὸν γένος τῶν Κλεωνυμιδῶν». — θεῶν ἑκατι] «ἐνεκα τῶν θεῶν, οἳ ἔδοσαν σοι, ὦ Μέλισσε, τὴν νίκην». Οὐκ ὀρθῶς δὲ ἐρμηνεύει ὁ Π. Σ. οὕτως «ἐνεκα τῶν Μουσῶν καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος, αἵτινες βοήθοῦσί με εἰς τὸ ὑμνεῖν»· παράβαλε πρὸς τὸ (στ. 30-31) ἄ ν θ η σ α ν ῥ ὁ δ ο ι ς

δαίμονων βουλαῖς. — μυρία κέλευθος] «μυρία
 ὁδοὶ καὶ τρόποι τοῦ ὑμνῆσαι σέ τε καὶ τὸ σὸν γένος τῶν
 Κλεωνυμιδῶν». — παντᾶ] πρὸς ἐπίτασιν τοῦ «μυρία».
 — εὐμαχανίαν γὰρ ἔφανα] «οἱ θεοὶ βοηθοῦσί μοι κατὰ
 μυρίους τρόπους νᾶ σε ὑμνήσω, ὦ Μέλισσε, διότι ἔδει-
 ξας ἐμοὶ εὐμηχανίαν, εὐμάρειαν εἰς τὸ διώκειν». —
 Ἴσθμίοις] «νικήσας Ἴσθμοῖ παγκράτιον». Ἐνίκησε καὶ
 πρότερον αὐτὸς μὲν ἐν ταῖς Ἡρακλείοις τρεῖς νίκας (στ.
 117. κ. ἐξῆς), οἱ δὲ πρόγονοι αὐτοῦ δύο, τὴν μὲν ἐν
 Ἀθήναις τὴν δὲ ἐν Σικυῶνι (στ. 42. κ. ἐξῆς). ἀλλ' ὁ
 ποιητὴς περιέμενε νίκην ἐν τινι τῶν Πανελληνίων ἀγώ-
 νων, ἵνα εὖρη ἀφορμὴν νᾶ ἐπαινέσῃ τὴν περὶ τὸ εἰς ἵπ-
 ποτροφίας δαπανᾶν προθυμίαν αὐτῶν καὶ σπουδὴν νᾶ
 νικήσωσιν ἐν τινι τῶν τεσσάρων τούτων πανηγύρεων· ὅπερ
 ποιεῖ ἐν στ. 47-72. — ὑμετέρας ἀρετάς] «τὰς ἀρετάς
 τοῦ ὑμετέρου γένους, ἥτοι τοῦ γένους τῶν Κλεωνυμιδῶν».

— Στ. 7-8. σὺν θεῷ . . . τέλος] ἄριστα μετα-
 φράζει ὁ Δούκας «θεοῦ συνάρσει τὸν βίον πορεύονται».
 — τὸ βίου τέλος] συνεκδοχῇ ἀπὸ τοῦ ὅλου τὸ μέρος
 ἀντὶ τοῦ «τὸν βίον».

— Στ. 8-10. Ἀλλοτε δ' . . . ἐλαύνει] Καὶ εἰ
 μηδὲν ἕτερον ἐκώλυε τὴν ἔνωσιν τῶν δύο ᾠδῶν, τῆς
 ἡγουμένης καὶ ταύτης, μόνον τὸ ἀξίωμα τοῦτο καὶ τὰ
 ἐπόμενα ἀπὸ στ. 11-28. ἤρκουν, ἵνα ἄνευ δισταγμοῦ
 ἀποχωρίσωμεν αὐτάς· διότι ἐν μὲν τῇ ἡγουμένῃ ᾠδῇ
 ἀπὸ στ. 22-28. διηγεῖται συντομώτατα ἐπαινῶν τὰς
 ἀρετάς καὶ τὴν περὶ τὰς ἵπποτροφίας ἀρετάς τῶν Κλεω-
 νυμιδῶν καὶ ἐν τέλει ἐκτίθησι τὸ ἀξίωμα Αἰὼν δὲ
 . . . ἐξάλλαξεν (στ. 29-30). καὶ μετὰ τὸ ἀξίωμα
 ὑπαινίσσεται διὰ τῶν ἄτρωτοί γε . . . θεῶν τὰς ἀτυ-
 χίας αὐτῶν. Ἐνταῦθα δὲ τῆς παρούσης ᾠδῆς οὐδὲν
 ἄλλο ἢ τὸ αὐτὸ ποιεῖ ἀντιστρόφως, ἥτοι πρῶτον ἐκτίθησι
 τὸ αὐτὸ ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἀξίωμα (ἀπὸ στ. 8-10).
 Δεύτερον ἐκτίθησι κατὰ μείζονα ἔκτασιν τὰς ἀρετάς καὶ

πους ἐπαΐσσων ἐλαύνει. 10

Ἄ. ἀ. Κ. ι.

Τοὶ μὲν ὦν Θήβαισι τιμά-
εντες ἀρχᾶθεν λέγονται

Πρόξενοί τ' ἀμφικτιόνων

Κελαδεννᾶς τ' ὁ φανοὶ

Ὑβριος· ὅσσα δ' ἐπ' ἀνθρώπους ἄηται 15

Μαρτύρια φθιμένων ζωῶν τε φωτῶν

Ἀπλέτου δόξας, ἐπέψαυ-

σαν κατὰ πᾶν τέλος· ἀγορέαις

Δ' ἐσχάταισιν οἴκοθεν στά-

λαισιν ἄπτονθ' Ἡρακλείαις, 20

εὐτυχίας των Κλεωνυμιδῶν (ἀπὸ στ. 11-24)· τελευταῖον δὲ τὰς ἀτυχίας αὐτῶν (ἀπὸ στ. 25-28). Τὴν τοιαύτην λοιπὸν ἐπανάληψιν ἐν τῇ αὐτῇ ᾠδῇ μετὰ πέντε στίχους δύναται τίς ποτε νὰ ἀνεχθῇ παρὰ Πινδάρῳ; — οὗρος] ἀπλῶς ἀντὶ τοῦ ἄνεμος.

— Στ. 11-14. τοὶ μὲν ὦν . . . ὀρφανοὶ ὕβριος] ἐντεῦθεν ἐφαρμύζει τὸ ἀξίωμα τοῖς Κλεωνυμίδαις· «ὁ νοῦς οὕτως· οἱ μὲν οὖν Κλεωνυμίδαι ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς διαβεβόηνται κατὰ τὰς Θήβας ἐπίτιμοι καὶ ἐνδοξοὶ γεγονέναι καὶ προξενίαν τοῖς περιοίκοις παρέχειν, τῆς θορυβώδους ὕβρεως παντελῶς ὄντες ἀλλότριοι». Π. Σ. — κελαδεννᾶς] «Χρύσιππος οὖν πιθανῶς (φησὶ) τὴν ὕβριν κελαδεινὴν εἶρηκε διὰ τὸ λάλους εἶναι τοὺς ὕβριστάς». Π. Σ. — ὀρφανοί] «οἷον ἐστερημένοι ὕβρεως, οὐκ ὄντες ὕβρισταί, ἀλλὰ τοῦναντίον ἥμεροι καὶ ἐπιεικεῖς». Π. Σ.

— Στ. 15-18. Ὅσα δ' ἐπ' . . . τέλος] «εἴ τις καὶ πρὶν τεθνηκῶς ἢ νῦν ὦν ἔσχεν ἐξαίρετόν τι, τοῦτο ἔσχον οἱ Κλεωνυμίδαι». Π. Σ. — ὅσσα . . . δόξας] ἢ σύνταξις «ὅσα μαρτύρια ἀπλέτου δόξης φωτῶν φθι-

μένων ζωῶν τε ἄηται ἐπ' ἀνθρώπους»· ἦτοι «ὅσα ἀκούουσιν οἱ ἄνθρωποι κηρυσσόμενα ὑπὸ τῶν ποιητῶν καὶ ἱστορικῶν μαρτύρια ἐξόχου ἀρετῆς, ἣν ποτε ἔσχον ἢ τεθνεῶτες ἢ ζῶντες». — ἐπ' ἀνθρώπους ἄηται] μεταφορικῶς ἀπὸ τοῦ ἀνέμου ἀντὶ τοῦ φέρεσθαι. — ἐπέψαυσαν . . . τέλος] «τόσων ἐπέψαυσαν καθ' ὅλην τὴν ἐντέλειαν».

— Στ. 19-22. ἀνορέαις δ' ἐσχάταισιν . . . ἀρετάν] ὁ νοῦς «μείζονες τῶν ἀρετῶν καὶ ἀνδραγαθιῶν τῶν Κλεωνυμιδῶν οὐχ ὑπάρχουσιν»· ὅπερ ποιητικῶς ἐκφράζει «διότι διὰ τῶν ἀνδραγαθιῶν (ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀνδραγαθίας) ἄπτονται τῶν Ἡρακλείων στηλῶν καὶ τοῦ μηκέτι ζητεῖν μείζονα ἀρετὴν»· ἢ ὡς ἐρμηνεύει τις τῶν Π. Σ. «ταῖς οἰκείαις δὲ ἀρεταῖς καὶ τῶν Ἡρακλέους ἄπτονται στηλῶν καὶ προσήκει ταύτης τῆς ἀρετῆς (ἀντὶ «τούτων τῶν ἀρετῶν») μὴ ζητεῖν μείζονα». Ὅσοι δὲ νομίζουσιν, ὅτι ὁ ποιητὴς λέγει ἐνταῦθα περὶ τῆς φήμης τῶν ἀρετῶν τῶν Κλεωνυμιδῶν, ὅτι ἀπὸ τῶν Θηβῶν ἀφίκετο μέχρι τῶν Ἡρακλείων στηλῶν· καὶ οὐ περὶ τοῦ μεγέθους τῶν ἀρετῶν, οὗτοι οὐκ ὀρθῶς νομίζουσιν. — ἀνορέαις δὲ ἄπτονται στήλαις] ὁ νοῦς «διότι τοσοῦτον μεγάλαί εἰσιν αἱ ἀνορέαι τῶν Κλεωνυμιδῶν, ὥστε τὸ νὰ ζητῇ τις μείζονάς ἐστι νὰ θέλῃ νὰ πλεύσῃ πέραν τῶν Ἡρακλείων στηλῶν». Ὁ δὲ ἴσος τῷ γὰρ κατασκευάζει τὴν πρότασιν «ἐπέψαυσαν κατὰ πᾶν τέλος». — οἴκοθεν] ἵνα ἐννοήσῃς τὸ κάλλος καὶ τὸ ὕψος τοῦ ποιητοῦ, ποιήσον ὑποκείμενον τὸ ἀνορέαις οὕτως «αἱ ἀνορέαι τῶν Κλεωνυμιδῶν ἀπὸ τοῦ οἴκου αὐτῶν ἄπτονται τῶν Ἡρακλείων στηλῶν». — ἄπτονται στήλαις] Τὰ ἀφῆς σημαντικὰ ὁ Πίνδαρος συντάσσει καὶ δοτικῇ «ἀγλαΐαις ἀπτόμεσθα» (Πυθ. Ι'. 44) «στήλαις δὲ εἶπεν ἀντὶ τοῦ στηλῶν, ὡς καὶ Στεφάνοισι θίγον, ἀντὶ τοῦ στεφάνων» Π. Σ. — καὶ μηκέτι . . . ἀρετάν] οὔτε πρότασις ἰδία ἐστίν, ὡς Heynius συντάσσει «καὶ μηκέτι ἐξῆν μακροτέραν ἀρετὴν σπεύδειν»· οὔτε τὸ σπεύδειν ἐστὶν ἀντὶ

Ἐ. α'. Κ. ιά.

Καὶ μηκέτι μακροτέραν
Σπεύδειν ἀρετάν.

Ἴπποτρόφοι τ' ἐγένοντο,
Χαλκέω τ' Ἄρει ἄδον.

Ἄλλ' ἀμέρα γὰρ ἐν μιᾷ
Τραχεῖα νιφὰς πολέμοιο
Τεσσάρων ἀνδρῶν ἐρήμω-
σεν μάκαιραν ἐστίαν.

25

Νῦν δ' αὖ μετὰ χειμέριον

Ποικίλων μηνῶν ζόφον

30

Χθὼν ὥτε φοινικίοισιν ἀνθῆσαν ῥόδοις

Σ. β'. Κ. ι.

Δαιμόνων βουλαῖς· ὁ κινη-

προστακτικῆς «σπεῦδε»· ἀλλὰ τὸ σ π ε ὑ δ ε ι ν ἐστὶν ὀνοματικὸν ἀπαρέμφατον τῆς συντάξεως βαινούσης οὕτω «(οἱ Κλεωνυμίδαι) ἄπτονται στήλαισιν Ἡρακλείαις καὶ τῷ μηκέτι σπεύδειν». Τὸ καὶ λοιπὸν συμπλέκει τὰς δύο δοτικὰς τὴν «στήλαις» καὶ τὴν «σπεύδειν» παραλειπομένου τοῦ ἄρθρου τῷ.

— Στ. 24. χαλκέω . . . ἄδον] «καὶ ἤρκεσαν τῷ Ἄρει, ἢ ἤρεσκον, ὁ καὶ κρεῖττον· τουτέστι καὶ πολέμων ἦσαν ἔμπειροι, ὅ ἐστι πολεμικοί». Π. Σ.

— Στ. 25-28. Ἄλλ' ἀμέρα . . . ἐστίαν] «ὁ νοῦς· ἀλλ' ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τραχύτατος χειμῶν πολέμου τὴν μακαριωτάτην ἐστίαν τεσσάρων ἀνδρῶν ἔρημον ἐποίησεν». Π. Σ. --- νιφὰς πολέμοιο] Ἐν Νεμ. Θ'. 90. ἀντὶ τοῦ

στ. 31. ἄτε ἐν ταῖς πλείσταις ἐκδόσεσιν· τὸ δὲ ὥτε ἢ ὥτε εὐρηται ἐν χειρογράφ. — ἄνθος ἢ κοινὴ τῶν χειρογράφ. γραφῇ· ἐκ δὲ τῆς ἐξηγήσεως τῶν Π. Σ. διορθοῦσιν ὀρθῶς εἰς ἀνθῆσαν ἢ ἀνθῆσεν (δηλονότι ἢ ἐστία).

νιφᾶς λέγει νεφέλη φόνου. — ἐστὶαν] τὸν οἶκον τῶν Κλεωνυμιδῶν.

— Στ. 29-32. Νῦν δ' αὖ . . . βουλαῖς] ὁ νοῦς «Νῦν δὲ μετὰ ποικίλας βαρυθυμίας καὶ λύπας λάμπει πάλιν τῇ τῶν θεῶν βουλήσει ἐκ νέου διὰ τὴν νίκην τοῦ Μελίσσου ἢ χαρὰ ἐν τῷ οἴκῳ τῶν Κλεωνυμιδῶν». — ποικίλων μηνῶν] τούτοις βούλεται νὰ ἱσημάνῃ, ὅτι τῷ γένει τούτῳ τῶν Κλεωνυμιδῶν οὐ μόνον ὁ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τεσσάρων θάνατος συνέβη, ἀλλὰ καὶ ἕτεραι πολλαὶ καὶ ποικίλαι ἀτυχίαι, ἐν αἷς περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἐν τοῖς τέσσαρσιν ἀγῶσιν ἀποτυχίαι, ὧν ἐπειρῶντο μὲν αἰεὶ, αἰεὶ δὲ ἀπετύγγανον· (στ. 48. κ. ἐξῆς). Παραβάλλει λοιπὸν τὰς κατὰ συνέχειαν συμβαινούσας ἀτυχίας πρὸς τοὺς μῆνας τοῦ χειμῶνος· τὴν δὲ ποικιλίαν αὐτῶν πρὸς τὴν ποικιλίαν τῶν μηνῶν, ὅτινες ὅτε μὲν εἰσι χιονώδεις, ὅτε δὲ ὑετώδεις κ. τ. λ. Ἡ δὲ θέσις τῶν λέξεων τούτων κειμένων ἐν τῷ μέσῳ τῶν «χειμέριον» καὶ «ζόφον» ἱκωλύει νὰ θεωρήσωμεν αὐτάς ὡς γενικὴν προσδιορίζουσαν τὸν χρόνον τοῦ ἄνθησαν. Οἱ δὲ ἐκλαβόντες οὕτως τὰς λέξεις παρεπίσθησαν ὑπὸ τοῦ Π. Σ. λέγοντος «εἰς ἕαρ μετέβαλε, φησὶν, ἢ οἰκία Μελίσσου· τὸ γὰρ ποικίλων μηνῶν, ἥτοι καθὸ ποικιλία ἐν τῷ χρόνῳ γίνεται, ἥτοι ποικίλων τῶν καρπῶν, καθ' οὓς ὅλη ἢ γῆ ποικίλῃ γίνεται τῇ τῶν φυτῶν ἐξανθήσει, ὅπερ ἄμεινον». — χθῶν . . . ῥόδοις] ἢ σύνταξις «ἄνθησαν (οἱ Κλεωνυμιδαί) ὥτε (ὡς) ἀνθεῖ φοινικίοισι ῥόδοις χθῶν»· ἢ μὲν χθῶν ἀνθεῖ τοῖς ῥόδοις, ὁ δὲ οἶκος τῶν Κλεωνυμιδῶν τῇ ἐκ τῆς νίκης τοῦ Μελίσσου χαρᾷ. — ὥτε χθῶν] εἶωθεν ὁ Πίνδαρος νὰ παραβάλλῃ (Νεμ. ΣΤ'. 15. κ. ἐξῆς· καὶ ἰά. 50. καὶ ἐξῆς) τὰς κατ' ἐναλλαγὴν τῶν γενεῶν τῶν ἀνθρωπίνων γενῶν ἀναδεικνυομένας ἀρετάς πρὸς τὴν ἐναλλαγὴν τῶν ἐτῶν ἀφθόνου καρποφορίας τῶν ἀρουρῶν. Φαίνεται ὅτι καὶ ἐνταῦθα τοιαύτην τινὰ παραβολὴν διανοεῖται ὁ ποιητής, ἀλλὰ κατ' ἐναλλαγὴν οὐχὶ ἐτῶν, ἀλλὰ χειμῶνος καὶ

τῆρ δὲ γᾶς, Ὀγχηστὸν οἰκέων
 Καὶ γέφυραν ποντιάδα
 Πρὸ Κορίνθου τειχέων, 35
 Τόνδε πορῶν γενεᾷ θαυμαστὸν ὕμνον,
 ἐκ λεχέων ἀνάγει Φάμαν παλαιὰν
 Εὐκλέων ἔργων. ἐν ὕπνῳ
 Γὰρ πέσεν· ἀλλ' ἀνεγειρομένα
 Χρῶτα λάμπει, Ἄωσφόρος θα- 40
 ητὸς ὥς ἄστροις ἐν ἄλλοις.

Ἄ. β'. Κ. ι.

Ἄτε κ' εἰν γουνοῖς Ἀθανᾶν
 Ἄρμα καρύξαισα νικᾶν,
 Ἐν τ' Ἀδραστείοις ἀέθλοις

θέρους· καὶ οὐχὶ παραβολὴν καρπῶν πρὸς ἀρετὰς ἀθλη-
 τικὰς ἀλλὰ ἀνθέων.

— Στ. 33-41. Ὁ κινητὴρ δὲ γᾶς . . . ἐν ἄλλοις]
 «ὁ δὲ τῆς γῆς κινητὴρ Ποσειδῶν ὁ τὸν Ὀγχηστὸν οἰκῶν
 καὶ τὴν θαλασσίαν γέφυραν τὴν πρὸ τῶν τειχῶν τῆς
 Κορίνθου, τοῦτον ἐπὶ τῇ νίκῃ χαρισάμενος τὸν ὕμνον
 τῷ τοῦ Μελίσσου γένει τὴν παλαιὰν αὐτῶν δόξαν ἀσθε-
 νήσασαν καὶ νοσηλευομένην ἀναρρώωννυσι πάλιν· ἦν γὰρ
 ἀφυπνώσασα καὶ ἀφανὴς γενομένη· ἀλλὰ ἀνεγειρομένη
 λάμπει, ὥς ὁ ἑωσφόρος συγκρινόμενος τοῖς ἄλλοις ἄ-
 στροις». Π. Σ. — Ὀγχηστὸν] Περὶ τῆς πόλεως ταύτης
 ὄρα Σημ. εἰς Ἴσθμ. Α'. 44-56. — γέφυραν ποντιάδα]
 «τὸν Ἴσθμὸν ἔφη οὕτως διὰ τὸ ἐκατέρωθεν θάλασσαν
 εἶναι καὶ τὴν διατείνουσαν ζώνην γεφύρα εἰκέναι». Π.
 Σ. — τὸν δὲ θαυμαστὸν ὕμνον] ἀντὶ «τὴν θαυμαστὴν
 νίκην, ἐφ' ἣ οὗτος ὁ ὕμνος»· καλεῖ δὲ τὴν νίκην ἢ τὸν

στ. 40. Ἄωσφόρος. Αἱ συλλαβαὶ ἄω συνιζάνουσιν.

ὕμνον θαυμαστόν· διότι ὥς ἐκ θαύματος ἐφάνη συμβᾶσα μετὰ τοσαύτας πείρας ἀγώνων ἀποτυχίας. — ἐκ λεχέων ἀνάγει Φάμαν] «τὴν (ἐν λέχει) καθυπνωκυῖαν Φήμην ἀνεγείρει καὶ ἀνανεοῦται· παρόσον ἐν ταῖς δυστυχίαις καὶ ὁ πλοῦτος ἡλαττώθη καὶ ἡ ἱππικὴ ἐσιγήθη, νῦν δὲ ταῖς νίκαις ἐπέτυχεν». Π. Σ. — παλαιάν] «ἤγουν τὴν ἤδη πεπαλαιωμένην καὶ σβεσθεῖσαν» Σ. Πάτρμ. Πολὺς λοιπὸν χρόνος παρῆλθεν, ἀφ' οὔτου οἱ Κλεωνυμίδαι ἔπαυσαν ἵπποτροφοῦντες καὶ πειρώμενοι ἄθλων ἐν τοῖς πανελληνίοις ἀγῶσι καὶ ἀνδραγαθοῦντες. — ἐν ὕπνῳ γὰρ πέσεν] καλῶς μετὰ τὸ «ἐκ λεχέων ἀνάγει». — ἐν ὕπνῳ] «ἀντὶ τοῦ εἰς λήθην». Σ. Πάτρμ. — ἀλλ' ἀνεγειρομένα . . . ἐν ἄλλοις] «ὁ νοῦς· ἀλλὰ πάλιν ἀναστᾶσα καὶ διαφανῆς γενομένη οὕτω τὸν χρῶτα λάμπει, ὥσπερ ὁ ἑωσφόρος ἐν τοῖς ἄλλοις ἀστροῖς ἐκδηλότερός ἐστιν». Π. Σ. — Ἄωσφόρος] ἀστήρ ἀνατέλλων πρὸ τῆς ἡοῦς. Όμ. Ἰλ. ψ. 226.

— Στ. 42-51. Ἄτε κ' εἶν . . . σιωπαῖ] Ἐν τούτοις διηγεῖται τὰς νίκας, ἃς τὸ πάλαι ἤρσαντο οἱ Κλεωνυμίδαι καὶ τὰς ἐπὶ ἵπποτροφίαις φιλοτιμίας. Ἐνίκησαν λοιπὸν ἄρματι ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Σικυῶνι· νίκην δὲ οὐδεμίαν ἤρσαντο ἐν τοῖς πανελληνίοις ἀγῶσι πρὸ τοῦ Μελίσσου· ἐπαινοῦνται δὲ μόνον ἐπὶ τῇ φιλοτιμίᾳ καὶ τόλμῃ· διότι εἰ καὶ ἡ τύχη οὐκ ἡβύνοει, οὐδὲν ἤττον ὅμως αὐτοὶ διετέλουν πέμποντες τὸ ἄρμα εἰς τοὺς κοινοὺς ἀγῶνας καὶ ἤριζον πρὸς πάντας περὶ δαπάνης εἰς ἵπποτροφίας αἰεὶ ἀγώνων πειρώμενοι. — ἄτε] ἦτις Φήμη. Ἡ θεὰ Φήμη, ἦτοι ἡ θεὰ παρέχουσα τὴν φήμην τοῖς ἀνδράσιν. Ὅθεν καλῶς ἔχει «ἡ Φήμη ὥπασε». — κ' εἶν γουνόις Ἀθανᾶν] «ἐν τοῖς γονίμοις ἀγροῖς τῶν Ἀθηνῶν», ἵσον τῷ ἄλλοθι πολλαχοῦ «λιπαραῖς ἐν Ἀθήναις». — ἄρμα] τῶν Κλεωνυμιδῶν. — ἐν τ' Ἀδραστείοις . . . Σικυῶνος] «ἐν τε τοῖς ἱππείοις ἄθλοις Σικυῶνος, ᾧ Ἀδραστος θῆκεν» Νεμ. Θ'. 20. Ἐνίκησαν λοιπὸν οἱ Κλεωνυμίδαι

Σικυῶνος, ὥπασε 46

Τοιάδε τῶν τότε ἐόντων φύλλ' αἰοῖδ'.

Οὐδὲ παναγυρίων ξυνᾶν ἀπείχον

Καμπύλον δίφρον· Πανελλά-

νεσσι δ' ἐριζόμενοι, δαπάνα

Χαῖρον ἵππων. τῶν ἀπειρά- 50

των γὰρ ἄγνωστοι σιωπαί.

Ε. β'. Κ. ιά.

Ἔστιν δ' ἀφάνεια τύχας

Καὶ μαρναμένων,

Πρὶν τέλος ἄκρον ἰκέσθαι.

Τῶν τε γὰρ καὶ τῶν διδοῖ 55

καὶ ἐν τοῖς ἐν Σικυῶνι Πυθίοις. — ὥπασε . . . αἰοῖδ'] «τοιαύτας ἔσχον καὶ οἱ πρόγονοί σου παρὰ τῶν τότε ποιητῶν ᾠδὰς». Π. Σ. — τοιάδε] «τοιαῦτα, οἷα ἐγὼ νῦν ὑπάζω σοι, ὦ Μέλισσε. — τῶν τότε ἐόντων] ἐκ τοῦ «φύλλ' αἰοῖδ'» ἀνάγκη νὰ ἀναπληρωθῇ τῶν τότε ἐόντων ποιητῶν». — φύλλ' αἰοῖδ'] φύλλα· ἦτοι στεφάνους ἐξ ᾠδῶν. — οὐδὲ παναγυρίων . . . δίφρον] Φαίνεται, ὅτι ἐν ταῖς κοιναῖς πανηγύρεσιν, ἦτοι ἐν τοῖς τέσσαρσι Πανελληνίοις ἀγῶσιν ἠγωνίζοντο μὲν αἰεὶ ἄρματι, ἀλλ' αἰεὶ ἀπετύγχανον· δι' ὃ οὐδεμίαν ἀναφέρει νίκην· ἐπαινεῖ δὲ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐπομένῃ προτάσει μόνον, διότι ἔχαιρον δαπανῶντες εἰς ἵπποτροφίας ἐρίζοντες περὶ τούτου πρὸς τοὺς Πανέλληνας. Πανέλληνας δὲ καλεῖ τοὺς ἀγωνιζομένους ἐν τοῖς τέσσαρσι πανελληνίοις ἀγῶσιν. Ὅρα σημ. εἰς Νερμ. Ι'. 46-52 ὅπου τοὺς ἐνταῦθα Πανέλληνας καλεῖ Ἑλλαναστράτον. — τῶν ἀπειράτων . . .

στ. 55. Τῶνδε γὰρ διδοῖ τέλος ἡ κοινὴ γραφή. Ἐν τῇ Aldina ἐκδόσει ἐστὶν ἡ ἀρίστη διόρθωσις. Τῶν τε γὰρ καὶ τῶν διδοῖ στηριζομένη τῇ ἐξηγήσει τῶν Π. Σ. οἵτινες ἀναμφιβόλως ἀνέγνωσαν ταύτην τὴν γραφὴν, καὶ ἐν δυοῖ χειρογράφοις.

σιωπαί] Ἐν ταύτῃ τῇ προτάσει καὶ ἐν τοῖς ἐπομένοις βούλεται νὰ εἴπῃ, ὅτι οἳ τε νικῶντες ἐν τοῖς Πανελληνίοις ἀγῶσιν, οἳ τε τολμῶντες μὲν πειρᾶσθαι ἄθλων, ἀποτυγχάνοντες δὲ, ἀμφότεροί εἰσιν ἄξιοι μνήμης· διότι εἰ καὶ οἱ πειρώμενοι οὐκ ἐνίκησαν, οὐκ αὐτοὶ αἴτιοί εἰσιν, ἀλλ' ἡ τύχη· «τῶν γὰρ μὴ καθιέντων αὐτοὺς εἰς ἄμιλλαν καὶ πειρωμένων ἀγῶνος οὐδεμία μνήμη ἐστίν, ὃ ἐστι σιωπᾶται ὁ βίος τῶν μὴ πονούντων ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἀνδρῶν». Π. Σ. Ὁ γὰρ αἰτιολογεῖ πρότασιν παραλειπομένην τοιαύτην «Ἵμνῶ δὲ αὐτοὺς καίπερ οὐ νικήσαντας ἐν ταῖς ξυναῖς πανηγύρεσιν· τῶν ἀπειράτων γὰρ. κ. τ. λ.». — ἄγνωστοι] ἐφειλκύνθη ὑπὸ τοῦ «σιωπαί» ἀρμόζον τῷ «τῶν ἀπειράτων» οὕτως «τῶν ἀπειράτων (τῶν μὴ πεῖραν ἱερῶν ἀγῶνων λαβόντων) ἀγνώστων (ὄντων, μενόντων) σιωπαί (εἰσιν)». Ὅθεν ὀρθῶς ἐρμηνεύει ὁ ἡμέτερος Δούκας «οἱ γὰρ πεῖραν ἄθλων μὴ λαμβάνοντες, ἅτε δὴ ἀποσιωπώμενοι ἐν τῇ ἱστορίᾳ, ἄγνωστοι μένουσιν». Μετὰ τὴν λέξιν σιωπαί οὐκ ἔστιν ἀνάγκη τελείας στιγμῆς, διότι ἐξακολουθεῖ ἡ αἰτιολογία.

— Στ. 52-54. Ἔστιν . . . ἰκέσθαι] «Ἔστι δὲ ἄγνωστος ἡ τύχη τῆς ἐκβάσεως οὐ μόνον τοῖς ἐν ἱεροῖς ἀγῶσιν ἀγωνιζομένοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐν πολέμῳ μαχομένοις, μέχρις ἂν εἰς τὸ ἄκρον τέλος τῆς νίκης ἀφίκωνται». Παραβάλλει τοὺς ἐν πολέμῳ μαχομένους πρὸς τοὺς ἐν ἄθλοις ἀγωνιζομένους, ἵνα δηλώσῃ, ὅτι ὥς οἱ ποιηταὶ ὕμνοῦσι καὶ ἀθανάτους ποιοῦσι τοὺς ἐν μάχῃ ἀνδρείους μὲν, ἡττηθέντας δὲ, οὕτω καὶ τοὺς ἐν ἱεροῖς ἀγῶσιν· διότι ἀμφοτέρων ἡ νίκη ἐξήρτηται ἐκ τῆς τύχης. — ἀφάνεια τύχας] Ἴσον τῷ «ἀφανῆς (ἄδηλος) ἡ τύχη. — καὶ μαρναμένων] «οὐ μόνον (τῶν) ἀθλούντων, ἀλλὰ καὶ (τῶν) μαρναμένων». — πρὶν . . . ἰκέσθαι] «πρὶν λάβωσι τελείαν νίκην».

— Στ. 55. τῶν τε γὰρ καὶ τῶν διδοῖ] Ἡ σύνταξις «ἡ τύχη διδοῖ τέλος τῶν καὶ τῶν» Τὸ ἀντικείμενον

Καὶ κρέσσον' ἀνδρῶν χειρόνων
 Ἐσφαλλε τέχνα καταμάρψαι-
 σ'. ἴστε μὰν Αἴαντος ἀλκὰν
 Φοίνιον, τὰν ὀψία
 Ἐν νυκτὶ ταμῶν περὶ ᾧ
 Φασγάνῳ, μομφὰν ἔχει
 Παῖδεςσιν Ἑλλάνων, ὅσοι Τρώανδ' ἔβαν.

60

Σ. γ'. Κ. ι.

Ἄλλ' Ὅμηρός τοι τετίμα-
 κεν δι' ἀνθρώπων, ὅς αὐτοῦ

«τέλος» παραλαμβάνεται ἐκ τοῦ ἡγουμένου· «τέλος τῶν τε καὶ τῶν» σημαίνει τελείαν νίκην καὶ τελείαν ἥτταν καὶ τούτων (τῶν μαρναμένων) καὶ ἐκείνων (τῶν ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἀθλούντων).

— Στ. 56-57. καὶ κρέσσον' . . . καταμάρψαις'] Ἐν τούτοις λέγει τὸ αἷτιον, δι' ὃ ἡ τύχη δίδωσι τὸ τέλος τῆς νίκης ἢ τῆς ἥττης τοῖς ἰσχυροῖς καὶ ἀνδρείοις· ἔστι δὲ τοῦτο ἡ τέχνη καὶ ὁ δόλος. Ὅθεν ἡ πρότασις ἐστὶν αἰτιολογικὴ παραλειπομένου κατὰ σχῆμα ἀσύνδετον τοῦ «γάρ». Ὁ νοῦς «διότι καὶ ἡ τέχνη (ὁ δόλος) ἀνδρῶν χειρόνων καὶ ἐν ἀγῶσι καὶ μάχαις καταβάλλει τὸν κρείσσονα». — καταμάρψαις'] ὁ κρείσσων πειράται νὰ μὴ καταληφθῇ ὑπὸ τοῦ δόλου· ἀλλ' οὗτος φθάς καταλαμβάνει αὐτόν.

— Στ. 58-62. ἴστε . . . ἔβαν] παράδειγμα τοῦ ὅτι νικάται καὶ ὁ κρείσσων διὰ δόλου ὑπὸ τοῦ χείρονος φέρει τὸν Αἴαντα, ὅστις ἐνίκηθη ἐν τῇ περὶ τῶν ὅπλων τοῦ Ἀχιλλέως κρίσει τέχνη ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως· «γι-

στ. 57. ἔσφαλλε ἐν δυοῖ χειρογράφοις. Ἡ δὲ γραφὴ ἔσφαλλε ἐστὶν ἡ κοινὴ, ἣν παρεδεξάμην ὡς ὀρθήν· διότι ἐξ αὐτῆς δύναται νὰ παραχθῇ ὡς γλῶσσημα ἡ γραφὴ ἔσφαλλε.

νώσκετε τὸν ἰσχυρὸν καὶ φονικὸν Αἴαντα· οὗτος ταμῶν ὁφεί τῆς νυκτὸς τὸ ἑαυτοῦ ἄλκιμον σῶμα περιπεσὼν τῷ ἑαυτοῦ ξίφει ὑπὸ φιλοτιμίας, ὅτι ἐνικήθη τὴν κρίσιν, παρέσχε μομφὴν καὶ ὕναιδος τοῖς Ἑλλησιν, ὅσοι εἰς Τροίαν ἔβησαν». — Αἴαντος ἀλκάν] ἐν διὰ δυοῖν ἀντὶ τοῦ «ἄλκιμον Αἴαντα»· ἐν Νερ. Ζ'. 40. καλεῖ αὐτὸν ἀντὶ τούτου κ ρ ά τ ι σ τ ο ν ᾽Α χ ι λ έ ο ς ἄ τ ε ρ· τὰ Π. Σχ. ἔχουσι «τὸν φονίαν (ἀντὶ τοῦ «τὸν φόνιον») καὶ πολεμικόν»· ἐκλαμβάνει δηλονότι καὶ ὁ σχολιαστὴς αὐτῶν ἐν διὰ δυοῖν. — ἀλκάν φοίνιον] οὐχὶ «αἵματόφυρτον ἔνεκα τῆς τομῆς»· ἀλλὰ «τὴν φονικὴν, τὴν φόνον πολὺν ποιοῦσαν». — τάν] καθὼ ἀναφέρεται πρὸς τὸ ἀ λ κ ά ν, διανοεῖται ὁ ποιητὴς τὸ σῶμα τοῦ Αἴαντος. Ὅθεν τὸ «τάν ταμῶν» ἴσον τῷ «ὅς ταμῶν τὸ ἑαυτοῦ σῶμα». — ὁφεία ἐν νυκτὶ] «ὅτε ἐστὶ τῆς νυκτὸς ὁφεί πρὸ τοῦ ὄρθρου (κατὰ τὰ ἐξημερώματα). Τοῖς δὲ τὸν ὄρθρον ἀκούουσι καὶ τὰ ἀπὸ τῆς ἱστορίας συνάδει· ὁ γὰρ τὴν Αἰθιοπίδα γράφων περὶ τὸν ὄρθρον φησὶ τὸν Αἴαντα ἑαυτὸν ἀνελεῖν». Π. Σ. — ταμῶν] διότι ἡττήθη ὑπὸ τοῦ χείρονος (ὅρα ἐνθα ἀνωτέρω). — μομφάν ἔχει παίδεσσιν] «ποιεῖ τοὺς ἀνθρώπους νὰ μέμφωνται τοὺς Ἑλληνας· διότι ἡπατήθησαν ὑπὸ τῶν λόγων τοῦ Ὀδυσσεύος, ὥστε νὰ κρίνωσιν αὐτὸν κρείσσονα τοῦ Αἴαντος».

— Στ. 63-72. ἀλλ' Ὅμηρος . . . αἰεὶ] ὁ νοῦς τοῦ ποιητοῦ ἀπὸ στ. 52-72. ἔστιν οὗτος «εἰ καὶ οἵ τε ἐν τοῖς ἄθλοις, οἵ τε ἐν τοῖς κινδύνοις τοῦ πολέμου ἀνδρεῖοι ἀδικοῦνται ὑπὸ τῆς τύχης (ὥς οἱ Κλεωνυμίδαι ἡδικήθησαν μηδέποτε νικήσαντες ἐν τοῖς πανελληνίοις ἀγῶσιν) ἔνεκα τῆς τέχνης καὶ τοῦ δόλου τῶν ἀντιπάλων (ὥς ὁ Αἴας)· ὁ ἀγαθὸς ὅμως ποιητὴς δύναται νὰ διαχύσῃ φήμην περὶ αὐτῶν ἀθάνατον ἀνὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην». Ἐν δὲ τοῖς (ἀπὸ στ. 63-72) ἀντὶ νὰ ἐκφράσῃ μόνον τὴν γενικὴν ἔννοιαν «ἀλλ' οἱ ἀγαθοὶ ποιηταὶ ἀνορθοῦσι τὴν ἀρετὴν αὐτῶν λαμπρύνοντες τὰ αὐτοῖς εἰργασμένα»,

Πᾶσαν ὀρθώσαις ἀρετὰν 65
 Κατὰ ῥάβδον ἔφρασεν
 Θεσπεσίων ἐπέων λοιποῖς ἀθύρειν.
 Τοῦτο γὰρ ἀθάνατον φωνᾶεν ἔρπει,
 Εἴ τις εὖ εἴπῃ τι καὶ πάγ-
 καρπον ἐπὶ χθόνα καὶ διὰ πόν- 70
 τον βέβακεν ἐργμάτων ἀ-
 κτὶς καλῶν ἄσβεστος αἰεὶ.

Ἄ. γ'. Κ. ι.

Προφρόνων Μοισᾶν τύχοιμεν,

προκαταληφθεὶς ὑπὸ τοῦ παραδείγματος τοῦ Αἴαντος λέγει
 πρῶτον μερικῶς (ἀπὸ στ. 63-67), ὅτι ὁ Ὅμηρος ἠνώρ-
 θωσε τοῖς θεσπίοις ἔπεσι πάσας τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ· εἶτα
 ἐπιφέρει τὴν γενικὴν ἔννοιαν (ἀπὸ στ. 68-72) ὅτι «τὸ
 ἐγκώμιον, ὃ ἂν εὖ ὑπὸ ἀγαθοῦ ποιητοῦ ῥηθῇ, φωνὴν
 ἔχον ἔρπει μένον ἀθάνατον καὶ ἵπορεύεται ἄσβεστος ἀκτὶς
 τῶν καλῶν ἔργων καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν».
 — ἀλλ' Ὅμηρος . . . ἀθύρειν] «ἀλλ' Ὅμηρος τῇ ἑαυτοῦ
 ποιήσει τιμιώτατον ἀπειργάσατο τὸν Αἴαντα, ὅστις αὐτοῦ
 πᾶσαν ἀρετὴν τοῖς ἐγκωμίοις ἀνορθώσας κατὰ ῥαψωδίαν
 ἐξέφρασε θείων ἐπῶν συνθέσει καὶ δέδωκε τοῖς μετὰ
 ταῦτα ἐν παιδιαῖς καὶ θυμηδίαις ἄδειν τὴν Αἴαντος ἀρε-
 τήν». Π. Σ. Πανταχοῦ τῆς Ἰλιάδος ἔτι δὲ καὶ ἐν Ὀδυσσ.
 λ. 468. 542-563. ω. 17-18. ἐπιλανθανόμενος ὁ ἀνα-
 γνώστης τῆς περὶ τῶν ὅπλων τοῦ Ἀχιλλέως κρίσεως
 τῶν Ἀχαιῶν αἰὲ ἐκλαμβάνει τὸν Αἴαντα κρείσσονα τοῦ
 Ὀδυσσεύος. Ὅθεν ἀπορεῖ τις πόθεν ὀρμηθέντες τινὲς τῶν
 Π. Σ. ἀμφιβάλλουσιν, εἰ ταῦτα ἀρμόζουσι τῷ Αἴαντι
 μᾶλλον ἢ τῷ Ὀδυσσεϊ. — τετίμακεν] τὸν Αἴαντα. —
 δι' ἀνθρώπων] «παρὰ, ἐν τοῖς ἀνθρώποις». — ὀρθώσαις
 ἀρετὰν] «πесоῦσαν ἐκ τῆς κατὰ τὴν δίκην νίκης τοῦ
 Ὀδυσσεύος ἀναστήσας καὶ ἀνορθώσας». — κατὰ ῥάβδον

θεσπεσίων ἐπέων ἔφρασεν] Ἐὰν ἡ ἀληθὲς, ὅτι οἱ ῥαψῳδοὶ ἀπήγγελλον ἢ ἡδὸν τὰ ἔπη τοῦ Ὀμήρου μετὰ ῥάβδου (Ὅρα Σημ. εἰς Νέμ. Δ'. ἐν ἀρχῇ), δύναται τὸ «ῥάβδος θεσπεσίων ἐπέων, νὰ σημάνη τοὺς ῥαψῳδοὺς· καὶ οὕτω τὸ «κατὰ ῥάβδον . . . ἐπέων» δύναται νὰ σημαίνει «ἔφρασε διὰ τῶν ῥαψῳδῶν τῶν θεσπεσίων ἐπέων». Εἰ δὲ πάλιν οἱ στίχοι ῥάβδοι ἐκαλοῦντο (ᾧρα, ἐνθα ἀνωτέρω) κατὰ ταύτην τὴν σημασίαν ἐξάγεται ἀρίστη ἔννοια· διότι τὸ «κατὰ ῥάβδον θεσπεσίων» σημαίνει «κατὰ στιχουργίαν, διὰ στιχουργίας . . . ἐπέων»· συντακτέον δὲ «ὀρθώσας ἀρετὴν κατὰ ῥάβδον θεσπεσίων ἐπέων ἔφρασεν». Προσδιορίζει λοιπὸν τὸ «κατὰ ῥάβδον . . . ἐπέων» οὐ μόνον τὸ ὀρθώσας, ἀλλὰ καὶ τὸ ἔφρασεν. — ἔφρασεν . . . ἀθύρειν] «εἶπε, δέδωκε τοῖς λοιποῖς ποιηταῖς νὰ μιμῶνται αὐτὸν ἐν τῇ αὐτῶν ποιήσει». — λοιποῖς] ἐν οἷς ἦν καὶ αὐτὸς ὁ Πίνδαρος. — ἀθύρειν] καλῶς ἐλέχθη ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ μιμεῖσθαι· διότι ὁ μιμούμενος τὸ πλεῖστον οὐδὲν ἄλλο, ἢ ἀθύρει. — Τοῦτο γὰρ . . . αἰεὶ] Ταῦτα λέγει γενικῶς περὶ πάντων, οἵτινες πονοῦσι μὲν ἐνδοξα καὶ λαμπρὰ ἔργα, ὡς οἱ πρόγονοι τοῦ Μελίσσου, ἀδικοῦνται δὲ ὑπὸ τῆς τύχης. Ὁ δὲ νοῦς «καὶ τὴν μὲν ἀρετὴν τοῦ Αἴαντος τὴν ἕνεκα τῆς δίκης πεπτωκυῖαν ἠνώρθωσαν τὰ θεσπέσια ἔπη τοῦ Ὀμήρου· τὰς δὲ ἀρετὰς τῶν Κλεωνυμιδῶν, τῶν προγόνων τοῦ Μελίσσου, θὰ ἀνορθώσῃ καὶ καταλαμπρύνη ὁ ἐμὸς οὗτος ὕμνος». — ἔρπει] ἀντὶ τοῦ ζῆ. — εἴ τι] ἀντὶ τοῦ «ὅ τι». — τις] ποιητῆς ἢ ῥήτωρ. — καὶ βέβακεν] «καὶ τοῦτο, ὃ ἂν τις εὖ εἶπῃ, ἔρπον ἀθάνατον φωνᾶεν βέβηκεν». — καὶ διὰ πόντον] Ὁ μὲν καὶ ἐπιδοτικός· τὸ δὲ «διὰ πόντον» ἀντὶ τοῦ «διὰ πόντου»· ὅθεν «οὐ μόνον διὰ ξηρᾶς, ἀλλὰ καὶ διὰ θαλάσσης βέβηκεν». — ἀκτὶς ἐργμάτων] «τοῦτο βέβηκεν ἀκτὶς ἔργων λαμπρόντων, ὡς ὁ ἥλιος».

73-77. Προφρόνων . . . Τελεσιάδα] Ἦδη ἀφείς

Κεῖνον ἄψαι πυρσὸν ὕμνων
 Καὶ Μελίσσῳ παγκρατίου 75
 Στεφάνωμ' ἐπάξιον,
 Ἑρνεῖ Τελεσιάδα· τόλμα γὰρ εἰκὼς
 Θυμὸν ἐριβρεμετᾶν θηρῶν λεόντων
 Ἐν πόνῳ· μῆτιν δ' ἀλώπηξ,
 Αἰετοῦ ἅτ' ἀναπιτναμένα 80
 Ῥόμβον ἴσχε'. χρή δὲ πᾶν ἔρ-
 δοντ' ἀμαυρῶσαι τὸν ἐχθρόν.

Ἑ. γ'. Κ. ιά.

Οὐ γὰρ φύσιν Ὠαριω-

τοὺς προγόνους ἔρχεται εἰς αὐτὸν τὸν νικηφόρον. «Εἴθε
 προθύμων τῶν Μουσῶν τύχοιμεν, ἐκεῖνον τὸν πυρσὸν,
 τουτέστι, τὸν τοιοῦτον πυρσὸν τῶν ἐγκωμίων ἀναφᾶναι
 καὶ τῷ τοῦ Μελίσσου παγκρατίῳ ἐπάξιον αὐτῶν τῶν
 κατορθωμάτων ὄντα στέφανον». Π. Σ. — ἐκεῖνον] ὃν
 ἄπτει, εἴ τις εὖ εἶπη τι. — πυρσὸν ὕμνων] Τοὺς λόγους
 τοῦ εὖ εἰπόντος, ἥτοι τοὺς ὕμνους παρέβαλεν ἐν τοῖς
 ἡγουμένοις πρὸς ἀκτῖνα ἐκ τῶν λαμπρῶν ἐργμάτων ἐκπεμ-
 πομένην καὶ πανταχόσε διῆκνουμένην· νῦν δὲ διὰ ποικιλίαν
 εἶπε τοὺς ὕμνους πυρσὸν ἀντὶ ἀκτίνος ἐπὶ τῆς αὐτῆς
 ἐννοίας· διότι ὡς διὰ τῆς ἀκτίνος ὁράται τὸ πρᾶγμα, ἐξ οὗ
 πέμπεται, οὕτω καὶ διὰ τοῦ πυρσοῦ κατανοεῖται τὸ πρᾶγμα,
 οὗ ὁ πυρσὸς ἐστὶ σημεῖον· ἐνταῦθα δὲ τὸ πρᾶγμα, οὗ ἐστὶ
 σημεῖον ὁ πυρσὸς τῶν ὕμνων ἐστὶν ἡ παγκρατίῳ νίκη
 τοῦ Μελίσσου. — καὶ Μελίσσῳ] τὸ καὶ ἐπιδοτικὸν
 οὕτω «ὥσπερ τοῖς ἄλλοις ἦψα πυρσὸν ἄξιον τοῦ ἀγω-
 νίσματος, ὃ ἡγωνίσαντο, τυχὼν τῶν Μουσῶν προφρόνων,
 οὕτως ἄψαιμι καὶ Μελίσσῳ κ. τ. λ.» — παγκρατίου στε-
 φάνωμ'] ἀνευ ποιητικοῦ κόσμου ἴσον τῷ «(πυρσὸν) σημεῖον
 νίκης παγκρατίου». — ἔρνεϊ Τελεσιάδα] «Μελίσσῳ τῷ

Τελεσιάδου βλαστήματι, ὥς ὄντος Τελεσιάδου πατρός». Π. Σ.

— Στ. 77-82. τόλμα γάρ . . . τὸν ἐχθρόν] «διότι ἐν τῷ ἀγωνίζεσθαι παγκράτιον ἔχει τὴν τόλμην καὶ δύναμιν τῶν λεόντων, κατὰ δὲ τὴν φρόνησιν ἐστὶν ἀλώπηξ, ἣτις ὑπὲρ ἀνακεκλιμένη κρατεῖ καὶ ἀναχαιτίζει τὴν ὀρμὴν τοῦ αἰετοῦ· διότι πᾶς τις ὀφείλει διὰ παντός τρόπου νὰ νικήσῃ τὸν ἐχθρόν». — τόλμα λεόντων] ἐν διὰ δυοῖν ἀντὶ τοῦ «τολμηροῖς λέουσιν». — εἰκώς] ἐστίν· ὁμοιάζει. — θυμὸν] κατὰ τὸν θυμόν. — ἐν πόνῳ] ἐν τῷ πονεῖν, ἐν τῷ ἀγωνίζεσθαι παγκράτιον. — μῆτιν ἀλώπηξ] ἐστίν· ἦτοι ὁμοιάζει ἀλώπεκι. — αἰετοῦ . . . ἴσχει] «ἣτις ἀνακεκλιμένη ὑπὲρ πρὸς τὸ ἐτοίμως ἀμύνεσθαι, ἐπέχει τὴν τοῦ αἰετοῦ ὀρμὴν, ὅταν ἐπιρρόμβῃ βουλόμενος αὐτὴν ἀρπάσαι· εἶκοι δὲ διδάσκειν αὐτοῦ τὸ πάλαισμα, ὥς χαμαὶ κειμένου καὶ τὸν μείζονα τέχνη νενικηκότος· καὶ γὰρ ἡ ἀλώπηξ ὑπὲρ τοῖς ποσὶν ἀμύνεται, τὰ μὲν συλλαμβανομένη, τὰ δὲ ἀμύσσουσα». Π. Σ. — χρή δὲ . . . τὸν ἐχθρόν] «προσθήκει δὲ πᾶσαν ἀνακινουῦντα μηχανὴν ἄδοξον καταστήσαι τὸν ἐχθρόν· τοῦτο δὲ λέγει ὡς τοῦ νικηφόρου μηχανῇ νικήσαντος». Π. Σ. — ἀμαυρῶσαι] «ἐλαττώσαι. Ἡσίοδος (Ἔργ. καὶ Ἡμ. 325) φησί. Περὶ αὐτῶν δὲ μιν μαυροῦσι θεοί· διὰ δὲ τούτων παρίστησιν, ὅτι κυλιστικὸς ἦν ὁ Μέλισσος, καὶ ἑαυτὸν ἐξυπτιάσας περιεγένετο». Π. Σ.

— Στ. 83-86. οὐ γὰρ φύσιν . . . βαρὺς] «τού-
τέστιν οὐχ ὑπερμεγέθης ἦν, ἀλλὰ τοῦναντίον μεμπτὸς
καὶ εὐτελής κατὰ τὴν τοῦ σώματος ὕψιν, συμπεσεῖν δὲ
κατὰ τοὺς ἀγῶνας βαρύτατος». Π. Σ. — φύσιν Ὠαριω-
νείαν] «ὑπερμεγέθη γὰρ τὸν Ὠρίωνα ἱστοροῦσιν, ὥς
καὶ Ὅμηρος (Ὀδυσσ. λ, 308).

Τοὺς δὲ μηχανίστους θρέψε ζείδωρος
ἄρουρα,

νείαν ἔλαχεν.
 Ἄλλ' ὀνοτὸς μὲν ἰδέσθαι, 85
 Συμπεσεῖν δ' αἰχμᾶ βαρύς.
 Καί τοι ποτ' Ἀνταίου δόμους
 Θηβᾶν ἀπὸ Καδμηϊᾶν, μορ-
 φὰν βραχὺς, ψυχὰν δ' ἄκαμπτos,
 Προσπαλαίσων ἦλθ' ἀνὴρ 90
 Τὰν πυροφόρον Λιβύαν,
 Κρανίοις ὄφρα ξένων
 Ναὸν Ποσειδάωνος ἐρέφοντα σχέθαι,
 Σ. δ'. Κ. ι.
 Υἱὸς Ἀλκμήνας· ὅς Οὔλυμ-
 πονδ' ἔβα, γαίης τε πάσας 95
 Καὶ βαθυκρήμνου πολιᾶς

Καὶ πολὺ καλλίους μετὰ γε κλυτὸν
 Ὠρίωνα». Π. Σ.

— Στ. 87-103. καί τοι ποτ' Ἀνταίου . . . Ἡρας]
 Ἄρμοδίως καὶ εὐφυῶς παραβάλλει τὸν Μελίσσον πρὸς
 τὸν Ἡρακλέα· ἄρμοδίως μὲν, διότι καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἦν
 Θηβαῖος· εὐφυῶς δὲ, διότι οὐ παραβάλλει τὸ σῶμα καὶ
 τὴν ἀνδρείαν τοῦ Μελίσσου πρὸς τὴν τοῦ Ἡρακλέους,
 ἀλλὰ οὕτως «ὥσπερ ὁ Ἡρακλῆς τὸ μὲν σῶμα ἦν ὀνο-
 τὸς ὡς πρὸς τοὺς Γίγαντας, οὗς κατηγωνίσαστο (Νεμ. Α'.
 100. κ. ἐξῆς. Ζ'. 132), καὶ τὸν Ἀνταῖον, τὴν δὲ ψυ-

στ. 85. ἀκμᾶ διόρθωσις Pauwii κακῶς ὁμως· διότι
 αἰχμῇ λέγεται μὲν ἐπὶ τῆς διὰ τῶν ὅπλων μάχης, δύναται
 ὁμως κάλλιστα καὶ ποιητικώτατα νὰ λεχθῇ μεταφορικῶς καὶ ἐπὶ
 τῆς διὰ τῶν χειρῶν μάχης, οἷα ἐστὶ τὸ παγκράτιον. Οὐδὲ δύνα-
 μιν καὶ ἀκμὴν σώματος (vigorem corporis) βούλεται νὰ σημάνῃ
 διὰ τῆς λέξεως ὁ ποιητής, ὡς νομίζουσιν οἱ διορθοῦντες· ἀλλὰ
 ἀπλῶς μάχην ἐν τοῖς ἀγῶσιν, ἀγῶνας, ὡς ἄριστα ἐρμηνεύει ὁ Π. Σ.

χήν καὶ αἰχμήν βαρύς· οὕτω καὶ Μέλισσος ὡς πρὸς τὸν ἀντίπαλον, ὃν ἐν παγκρατίῳ ἐνίκησεν». Ὁ δὲ νοῦς «καὶ ὁ υἱὸς τῆς Ἀλκμήνης Ἡρακλῆς βραχὺς μὲν ἦν τὸ σῶμα, ἄκαμptos ὅμως τὴν ψυχὴν ἦλθέ ποτε εἰς Λιβύην πρὸς Ἀνταῖον, ἵνα παλαίσῃ καὶ ἐπίσχη αὐτὸν ἐμφράττοντα τὸν ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος τοῖς κρανίοις τῶν ξένων· ὁ αὐτὸς δὲ καὶ τὸ πλάτος τῆς θαλάσσης ἐξεῦρε καὶ τοὺς πορθμοὺς τοῖς ναυτιλλομένοις ἡμέρωσεν· νῦν δὲ πρὸς ἀμοιβὴν τούτων συνέζευκται ἐν Ὀλύμπῳ τὴν Ἥβην γαμβρὸς γενόμενος τῆς Ἥρας». — Ἀνταίου δόμους ἦλθε προσπαλαίσων] «ὁ γὰρ Ἀνταῖος τὴν ἔρημον τῆς Λιβύης οἰκῶν καὶ τὴν ἐρημίαν ἐφόδιον τῆς ἀπανθρωπίας ἐσχηκὼς πάλῃ καταγωνιζόμενος τοὺς παριόντας ἀνῆρει, ὃν ἐπιστάς ὁ Ἡρακλῆς ἀπέκτεινεν». Π. Σ. — μορφὰν βραχὺς] οὐχὶ κατὰ σύγκρισιν πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ἀλλὰ πρὸς τὸν Ἀνταῖον καὶ τοὺς λοιποὺς, οὓς κατηγωνίσαστο· «ἐπεὶ τινες σύμμετρον εἶναί φασι τῷ σώματι. Ἡρόδωρος γοῦν ἐν Οἰδίποδί φησι τῶν ἄλλων αὐτὸν περιττεύειν, ὥστε τὸ ὅλον σῶμα πηχῶν εἶναι τεσσάρων καὶ ποδός». Π. Σ. — τὰν πυροφόρον Λιβύαν] ὅρα Σημ. εἰς Πυθ. 179-187. ἐν τέλει. — ὕφρα σχέθαι] «ἵνα νικήσας ἐν τῇ πάλῃ καὶ κτείνας ἐπίσχη». — ναὸν ἐρέφοντα] Ἀνταῖον, ἐκ τοῦ ἐν στ. 87. Ἀνταίου· «ὅπως ταῖς τῶν ἀναιρουμένων κεφαλαῖς τὸ αὐτόθι τοῦ Ποσειδῶνος τέμενος ἐμφράττοντα Ἀνταῖον ἐπίσχη. Π. Σ. «Μαθὼν δὲ ποῦ τυγχάνοιεν τὰ μῆλα καὶ αἱ Ἑσπερίδες, Λιβύην διεξῆει. Ταύτης ἐβασίλευε παῖς Ποσειδῶνος Ἀνταῖος, ὃς τοὺς ξένους ἀναγκάζων παλαίειν ἀνῆρει· τούτῳ δὲ παλαίειν ἀναγκαζόμενος Ἡρακλῆς, ἀράμενος ἄμμασι μετέωρον κλάσας, ἀπέκτεινεν· φαύοντα γὰρ γῆς ἰσχυρότατον συνέβη γενέσθαι, διὸ καὶ Γῆς τινες ἔφασαν τοῦτον εἶναι παῖδα (Ἀπόλλοδ. Β'. κβ'. 6). — ὃς Ὀλύμπόνδ' . . . ναίει] Τὸ ἀναβῆναι τὸν Ἡρακλέα εἰς Ὀλυμπον καὶ γενέσθαι σύζυγον τῆς Ἥβης, τοῦτο βού-

Ἄλως ἐξευρών θέναρ,
 Ναυτιλίαισί τε πορθμὸν ἀμερώσας.
 Νῦν δὲ παρ' Αἰγιοχῶ κάλλιστον ὄλβον
 Ἀμφέπων ναίει, τετίμα-

100

ταί τε πρὸς ἀθανάτων φίλος, Ἥ-
 βαν τ' ὀπυίει, χρυσέων οἶ-
 κων ἄναξ καὶ γαμβρὸς Ἥρας.

Ἄ δ'. Κ. ι.

Τῷ μὲν Ἀλεκτρᾶν ὕπερθεν

λεται νὰ εἴπῃ ὁ ποιητής, ὅτι ἐστὶ βραβεῖον καὶ ἀμοιβή τοῦ ὅτι ἀπέκτεινε τὸν Ἀνταῖον καὶ ἐξεῦρε τὸ θέναρ τῆς θαλάσσης καὶ ἡμέρωσε τοὺς πορθμοὺς τοῖς ναυτιλλομένοις. Ἡ κατ' ἐννοιαν λοιπὸν τάξις τῶν λεγομένων ἐστὶν αὕτη «ἦλθ' ἀνὴρ . . . υἱὸς Ἀλκμήνας, ὃς γαίας τε πάσας καὶ . . . ἄλως ἐξευρών θέναρ, ναυτιλίαισί τε πορθμὸν ἀμερώσας Οὐλυμπόνδ' ἔβη, παρὰ δὲ Αἰγιοχῶ . . . ναίει». Τὸ ν ὕ ν ἔλαβε θέσιν δι' οὐδένα ἄλλον λόγον ἢ διότι τὰ ῥήματα ἔ β α καὶ ν α ί ε ι, τὰ διὰ τοῦ δ ἐ συμπλεκόμενα ἐτέθησαν πολὺ μακρὰν ἀπ' ἀλλήλων. Τὸ δὲ βραβεῖον τοῦ Ἡρακλέους διηγήσατο πρὸς τοιαύτην παραβολήν· «ὥς ὁ Ἡρακλῆς ἔλαβε σύζυγον τὴν Ἥβην ὡς βραβεῖον, οὕτω καὶ ὁ Μέλισσος τὴν δόξαν». — βαθυκρήμνου] «τῆς πολυβαθοῦς». — πολιᾶς . . . θέναρ] ἐννόει «καίτοι βραχὺς ἦν, ὅμως διὰ τὸ ἄκαμπτον τῆς ψυχῆς πολιᾶς ἄλως ἐξευρών θέναρ». Θ έ ν α ρ δὲ ἐστὶ κυρίως τὸ μεταξὺ τῶν δακτύλων καὶ τοῦ καρποῦ τῆς χειρός· «θέναρ μὲν γὰρ τὸ κοῖλον τῆς χειρός παρὰ τὸ θένειν ἡμᾶς αὐτῷ καὶ τύπτειν». Π. Σ. γενικῶς δὲ πᾶσα ἐπιφάνεια. — πορθμὸν] ἀντὶ πληθυντικοῦ «τοὺς πορθμούς». — ἀμερώσας] «καθάρας ἀπὸ τῶν ληστῶν καὶ θηρίων». Π. Σ. — τετίμαται . . . φίλος] «ἔσχε τὴν τιμὴν φίλος τῶν θεῶν γεγονέναι». — γαμβρὸς τῆς Ἥρας] Ἥρας, ἡ

ἐν τῇ γεννήσει αὐτοῦ ἔπεμψε δύο δράκοντας (Νεμ. Α'. 60), νῦν γαμβρὸς γέγονεν.

— Στ. 104-116] Τὴν εἰς τοὺς παῖδας τοῦ Ἡρακλέους ἑορτὴν ταύτην, ἥτοι τὰ Ἡράκλεια περιγράφει ὁ ποιητὴς καὶ πρὸς τιμὴν τῆς πατρίδος τοῦ νικηφόρου καὶ ἵνα ὑμνήσῃ, ὅς ἐν αὐτῇ τρεῖς ἤρατο νίκας. «Τῷ μὲν οὖν Ἡρακλεῖ τῶν Ἡλεκτρίδων πυλῶν ὑπεράνω τὴν θυσίαν παρέχοντες οἱ πολῖται καὶ τὰ νεαρὰ στέμματα τῶν βωμῶν, αὔξομεν τὰς θυσίας τῶν πολεμικῶν ὀκτὼ θανόντων αὐτῷ παίδων, οὓς ἡ Μεγάρᾳ ἡ Κρέοντος θυγάτηρ ἔτεκεν· τούτοις τῶν ἡλιακῶν αὐγῶν κατὰ δεσμὰς ἡ τῶν θυσιῶν ἀναφαινομένη φλόξ συνεχῶς λάμπει διὰ πάσης τῆς νυκτός· μετὰ δὲ τὰς θυσίας τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ τῶν ἐνιαυσίων ἀγωνισμάτων τὸ τέλος αὐτοῖς συντελεῖται· τοῦτο δὲ ἀνδρείας ἔργον». Π. Σ. — Ἀλεκτρᾶν ὕπερθεν] «Ἡλεκτρίδες πύλαι ἐν Θήβαις, ἐφ' ὧν ἱεουργοῦσι Θηβαῖοι τιμῶντες Ἡρακλέα καὶ τοὺς ἐκ Μεγάρας τῆς Κρέοντος ὀκτὼ παῖδας αὐτῷ γεγονότας, κατὰ δὲ χόλον Ἡρας ἀναιρεθέντας ὑπ' αὐτοῦ μεμηνότος, καὶ ἀγῶνας ἐπιταφίους αὐτοῖς ἄγουσιν. Χρύσιππος πρὸς ταῖς καλουμέναις, φησὶν, Ἡλέκτραις πύλαις ὥκησεν Ἀμφιτρύων, μετὰ ταῦτα Ἡρακλῆς, ἐφ' αἷς κατ' ἔτος Θηβαῖοι ἐναγίζουσιν». Π. Σ. — τῷ δαῖτα πορσύνοντες] «εἰς τιμὴν αὐτοῦ τοῦ Ἡρακλέους παρασκευάζοντες ἐστιάσεις καὶ στεφανώματα». — νεόδμητα . . . βωμῶν] Αἱ λέξεις «νεόδμητα στεφανώματα». ἐκλαμβάνονται συνήθως ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ «νεωστὶ κατεσκευασμένους ἐξ ἀνθέων στεφάνους»· ἀλλ' ἡ ἐκδοχὴ αὕτη οὐχ ἀρμόζει τῇ συνεπείᾳ τοῦ ὅλου ἐντελῶς. Ὁ δὲ παρὰ τοῖς Π. Σ. Χρύσιππος λέγει· ὅτι ἐκ περιφράσεως εἴρηκεν ὁ ποιητὴς τοὺς βωμοὺς αὐτοὺς στεφανώματα βωμῶν· ἡ ἐξήγησίς ἐστι μᾶλλον ἀρμόζουσα τῷ ὅλῳ. Ἀρίστη δὲ κατ' ἐμὲ ἐξήγησίς ἐστιν ὥδε· ἡ λέξις νεόδμητα ἀρμόζει μᾶλλον τοῖς βωμοῖς ἢ τοῖς στεφάνοις. Ὅθεν τὸ σχῆμά ἐστιν ἐναλλαγὴ πτώσεων ἀντὶ τοῦ «νεοδημάτων

Δαῖτα πορσύνοντες ἄστοι
Καὶ νεόδματα στεφανώ-

105

ναῶν στεφανώματα». ἦτοι «νεωστὶ ὠκοδομημένων βωμῶν στεφανώματα». ἡ δὲ λέξις στεφανώματα οὐ σημαίνει τοὺς κυρίως στεφάνους, ἀλλὰ μεταφορικῶς τὰ θύματα· ἢ διότι, ὥς παντὸς ἔργου δύναται νὰ λεχθῇ στέφανος ἡ ἐκτέλεσις καὶ ἐπίτευξις τοῦ σκοποῦ, δι' ἣν γίνεται τὸ ἔργον· οὕτω καὶ τοῦ νεοδμήτου βωμοῦ ὁ στέφανός ἐστι τὰ θύματα, ἃ εἰσιν ὁ σκοπὸς τῆς δομῆς· ἢ διότι τὰ θύματα ἴστανται περὶ τὸν βωμὸν οἷον στέφανον ἀποτελοῦντα. Κατὰ ταύτην τὴν ἐκδοχὴν ἡ συνέπεια βαίνει καλῶς· «παρασκευάζοντες οἱ ἄστοι δαῖτα καὶ θύματα περὶ νεοδμήτους βωμοὺς (νεοδμήτων βωμῶν), αὔξομεν ἔμπυρα κ. τ. λ». — αὔξομεν ἔμπυρα] τελοῦμεν θυσίας διὰ πυρός. — χαλκοαρᾶν . . . θανόντων] «ὑπὲρ τῶν ὀκτὼ πολεμιστῶν παίδων τοῦ Ἡρακλέους, οἵτινες ἀνῆρέθησαν ὑπὸ τοῦ πατρὸς μεμηνότος». — ὀκτὼ θανόντων] «περὶ τῶν Ἡρακλέος ἐκ Μεγάρας παίδων Λυσίμαχος φησὶ τινὰς ἱστορεῖν, μὴ ὑπὸ Ἡρακλέος, ἀλλ' ὑπὸ τινῶν δολοφονηθῆναι ξένων· οἱ δὲ Λύκον τὸν βασιλέα φασὶν αὐτοὺς φονεῦσαι. Σωκράτης δὲ ὑπὸ Αὐγέου φησὶν αὐτοὺς δολοφονηθῆναι· καὶ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ δὲ διαλλάττουσι. Διονύσιος μὲν ἐν πρώτῳ Κύκλων Θηρίμαχον καὶ Δηϊκόωντα, Εὐριπίδης δὲ προστίθουσιν αὐτοῖς καὶ Ἀριστόδημον. Δεινίας δὲ ὁ Ἀργεῖος Θηρίμαχον, Δηϊκόωντα, Δηΐονα· Φερεκύδης δὲ ἐν δευτέρῳ Ἀντίμαχον, Κλύμενον, Γλῆνον, Θηρίμαχον, Κρεοντιάδην, λέγων αὐτοὺς εἰς τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐμβεβλήσθαι. Βάτος δὲ ἐν δευτέρῳ Ἀττικῶν ἱστοριῶν Πολύδωρον, Ἀνέκτητον, Μηκιστόφονον, Πατροκλέα, Τοξόκλειτον, Μενεβρόντην, Χερσίβιον. Ἡρόδωρος δὲ καὶ δῖς φησὶ μανῆναι τὸν Ἡρακλέα· ἐκαθάρθη δὲ ὑπὸ Σικάλου, ὥς φησὶ Μενεκράτης λέγων αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς εἶναι ὀκτὼ καὶ καλεῖσθαι οὐχ Ἡρακλείδας, οὐδέπω

γὰρ Ἡρακλῆς ὠνομάζετο, ἀλλ' Ἀλκαΐδας». Π. Σ. —
Μεγάρα Κρεοντίς] ἡ θυγάτηρ τοῦ Κρέοντος.

Καὶ Μεγάρην, Κρεῖοντος ὑπερθύμου θυ-
γατρα,

Τὴν ἔχεν Ἀμφιτρύωνος υἱὸς μένος αἰὲν
ἀτειρής

(Ὅμ. Ὀδυσσ. Λ. 269). Ὁ δὲ Κρέων ἦν Θηβαῖος ὁ
υἱὸς τοῦ Μεναικέως, ὃς μετὰ τὸν Λαῖον ἐβασίλευσεν ἐν
Θήβαις καὶ εἶτα μετὰ τὸν θάνατον τῶν υἱῶν τοῦ Οἰδί-
ποδος. — τοῖσιν] τούτοις τοῖς υἱοῖς τοῦ Ἡρακλέους. —
ἐν δυσμαῖσιν . . . παννυχίζει] «τοῦτό φησιν ὡς περὶ τὴν
ἐσπέραν τελουμένων τῶν νομίμων τοῖς Ἀλκαΐδαῖς δι'
ὅλης οὖν φησι νυκτὸς τὴν πυρκαϊάν μένειν μέχρις ἀνα-
τολῆς ἡλίου. Ἔθος δὲ ἦν πρὸς δυσμάς μὲν ἱερουργεῖν
τοῖς ἥρωσι κατὰ τὰς ἀνατολάς δὲ τοῖς θεοῖς· καὶ συμ-
βολικῶς ἐκάστῳ τὸ τῆς θυσίας πρὸς τε τὴν αὔξησιν καὶ
φθορὰν ἐκατέροις ὀφειλομένην». Π. Σ. — ἐν δεσμαῖσιν
ἀγῶν] «ὅτε δύοι ὁ ἥλιος». — ἀνατελλομένη] ἐκ τῶν
βωμῶν. — παννυχίζει] «δι' ὅλης τῆς νυκτὸς λάμπει»
ἦτοι «δι' ὅλης τῆς νυκτὸς τελοῦνται ἐπὶ τῶν βωμῶν
θυσίαι». — αἰθέρα . . . καπνῷ] Τὴν μεταφορὰν ταύτην
εὗρίσκει ὁ Π. Σ. σκληράν· παραβάλλει δὲ πρὸς τὸ Ὅμ.
Ἰλ. α. 317)

Κνίση δ' οὐρανὸν ἔκεν ἐλίσσομένη περὶ
καπνῷ.

— καὶ δεύτερον . . . γίνεται] Τὸ πρῶτον ἡμᾶρ πορσύ-
νομεν, ἦτοι παρασκευάζομεν οἱ ἄστοι δαῖτας καὶ θύματα
περὶ τοὺς βωμοὺς, τὴν νύκτα ἅπασαν θύομεν ἐπὶ τῶν
βωμῶν, τὸ δεύτερον ἡμᾶρ συντελοῦμεν ἀγῶνας. — δεύ-
τερον ἄμαρ] Ὁ Π. Σ. ἀμφιβάλλει, εἰ ἐκληπτέον ἐστὶ
ἀντὶ τοῦ «δύο ἡμέρας» ἢ ἀντὶ τοῦ «τὴν ὕστεραίαν, ὡς
ἡμεῖς ἡρμηνεύσαμεν, λέγων «ἀμφίβολον πότερον μετὰ
τὴν θυσίαν ταῖς ἐξῆς ἡμέραις δύο ὁ ἀγὼν τῶν Ἡρα-
κλείων συντελεῖται, τῇ μὲν προτέρᾳ πένταθλος καὶ ἵππι-

ματα βωμῶν, αὔξομεν
 Ἐμπυρα χαλκοαρᾶν ὀκτὼ θανόντων,
 Τοὺς Μεγάρᾳ τέκεν οἱ Κρεοντὶς υἱοῦς,
 Τοῖσιν ἐν δυσμαῖσιν αὐγᾶν 110
 Φλὸξ ἀνατελλομένα συνεχῆς
 Παννυχίζει, αἰθέρα κνι-
 σάντι λακτίζοισα καπνῶ·

Ἐ. δ'· Κ. ιά.

Καὶ δεύτερον ἄμαρ ἐτεί-
 ων τέρμ' ἀέθλων 115
 Γίνεται, ἰσχύος ἔργον.
 Ἐνθα λευκωθεῖς κάρᾳ
 Μύρτοις ὅδ' ἀνὴρ διπλόαν
 Νίκαν ἀνεφάνατο, παίδων
 Τὴν τρίταν πρόσθεν, κυβερνα- 120
 τῆρος οἰακοστροφου
 Γνώμα πεπιθὼν πολυβού-
 λῳ· σὺν Ὀρσέᾳ δέ νιν
 Κωμάζομαι, τερπνὰν ἀποστάζων χάριν.

κός, τῇ δὲ ἐχομένη γυμνικός· ἢ δεύτερον ἡμᾶρ τὸ μετὰ
 τὴν θυσίαν, ὡς τῇ ἐπιφωσκούσῃ τοῦ ἀγῶνος ἀγομένου,
 τῇ ὑστεραίᾳ». Π. Σ. — τέρμ' ἀέθλων] «τελεῖται γὰρ
 αὐτόθι ἀγὼν τὰ Ἡράκλεια». Π. Σ.

— Στ. 117-124. Ἐνθα . . . χάριν] «ἐν οἷς
 ἀγῶσιν ὁ νικηφόρος Μέλισσος τρεῖς νίκας ἤρατο τὴν μὲν
 πρώτην ἐν παισὶ, τὴν δὲ δευτέραν καὶ τρίτην ἐν ἀνδρά-
 σιν· ἀλλὰ τὰς τε τρεῖς ταύτας καὶ τὴν νῦν ἰσθμιακὴν
 παγκρατίῳ ἐνίκησε τῇ βοηθείᾳ τοῦ τεχνικοῦ ἀλείπτου
 Ὀρσέα· διὸ σὺν τῷ Ὀρσέᾳ ἀνυμνῶ τὸν νικηφόρον με-
 τὰ τερπνῆς μουσικῆς χάριτος». — λευκωθεῖς μύρτοις

νίκαν ἀνεφάνατο] «στεφανωθείς μύρτοις, ἀνέφηνε διὰ τοῦ στεφάνου τὴν ἑαυτοῦ νίκην». — μύρτοις] «Τὸ μύρτοις, ὅτι μυρσίνης στεφάνοις ἐν Θήβαις στεφανοῦνται οἱ νικῶντες τὰ Ἰολαίαι· μυρσίνη γὰρ στεφανοῦνται διὰ τὸ εἶναι τῶν νεκρῶν στέφος» Π. Σ. — ἀνὴρ] οὐχὶ «ὅδ' ἀνὴρ» ἀλλὰ «ἀνεφάνατο ἀνὴρ». ἥτοι «ἐν ἀνδράσιν ἀγωνιζόμενος» ἀντιθέτως πρὸς τὸ «παίδων τὴν τρίτην ἀνεφάνατο». — πρόσθεν] «πρὸ τοῦ νικῆσαι ἄνδρας». — κυβερνατῆρος οἰακοστροφου] Καὶ ἐνταῦθα τῷ ἔθει αὐτοῦ ἠκολούθησεν· διότι ἀφείς ἀόριστον, τίς ἦν οὗτος ὁ οἰακοστροφος, ἥτοι ὁ ἀλείπτης, ὀρίζει αὐτὸν ἐν τοῖς ἐπομένοις διὰ τοῦ «σὺν Ὀρσέα». — σὺν Ὀρσέα . . . χάριν] Ἐπειδὴ ταῦτά εἰσιν ἐπίλογος τῆς ὅλης ᾠδῆς· διὰ τοῦτο αἴτιον τοῦ νᾶ κωμάζεται ὁ νικηφόρος σὺν τῷ ἀλείπτῃ Ὀρσέα ἐστὶν οὐ μόνον τὸ ὅτι τῇ συνεργείᾳ τούτου ἐνίκησε τὰς τρεῖς ἐνταῦθα εἰρημένους νίκας· ἀλλὰ καὶ τὸ ὅτι τῇ τοῦ αὐτοῦ συνεργείᾳ ἐνίκησε καὶ τὴν δι' ἣν συνετέθη ἡ ᾠδὴ νίκην, τὸ παγκράτιον. «Σὺν τῷ τεχνικῷ Ὀρσέα τὸν νικηφόρον ὕμνων καὶ χορεύων ἀνυμνήσω, τερπνὴν ἐγκωμίαν ἐπιστάζων τὴν παρὰ τῶν Μουσῶν χάριν. Ὀρσέας δὲ ὄνομα κύριον τοῦ ἀλείπτου» Π. Σ. — τερπνὰν χάριν] καλεῖ οὕτω τὴν ἐκ τῆς μελωδίας τοῦ ὕμνου τέρψιν.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ.

Υπάρχουσί μοι ἔνεκα τῶν θεῶν μυρίαὶ ὁδοὶ εἰς τὸ ὑμνῆσαι (σὲ καὶ τὸ σὸν γένος), ὦ Μέλισσε· διότι νικήσας ἐν Ἰσθμῷ ἔδειξάς μοι εὐμηχανίαν νᾶ διώκω δι' ὕμνου τὰς ἀρετὰς τοῦ ὑμετέρου γένους· αἷς θάλλοντες οἱ Κλεωνυμίδαι διέρχονται αἰὲ τὸν

θνητὸν βίον τῇ τῶν θεῶν βοηθείᾳ. Ἄλλοτε δὲ ἄλλοῖος ἄνεμος ἐπιπνέων πάντας ἀνθρώπους ἐλαύνει. Οὗτοι μὲν οὖν λέγονται, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ἐν Θήβαις ἐπίτιμοι ἦσαν καὶ τῶν περιοικούντων πρόξενοι καὶ τῆς θορυβώδους ὕβρεως ἀλλότριοι. Ὅσα δὲ μαρτύρια περὶ δόξης ἀνυπερβλήτου ἀνδρῶν ζώντων τε καὶ τεθνηκότων ἐν τοῖς ἀνθρώποις περιφέρονται, τούτων κατὰ πᾶσαν τὴν ἐντέλειαν ἐψάυσαντο· διότι ταῖς ἀνδραγαθίαις ἀπὸ τοῦ οἴκου ἄπτονται τῶν Ἡρακλείων στηλῶν καὶ τοῦ μηκέτι ζητεῖν μακροτέραν ἀρετὴν· καὶ ἵπποτρόφοι ἐγένοντο, καὶ τῷ χαλκῷ Ἄρει ἤρεσκον. Ἄλλ' ὅμως ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τραχεῖα νιφὰς πολέμου τεσσάρων ἀνδρῶν ἠρήμωσε τὴν εὐδαίμονα ἐστίαν· νῦν δὲ πάλιν μετὰ χειμέριον ποικίλων μηνῶν ζόφον ἤνθησαν βουλήσει θεῶν πάλιν, ὥς ἡ γῆ φοινικίοις ῥόδοις. Ὁ γῆς δὲ κινητῆρ, ὁ Ὀγχηστὸν οἰκῶν καὶ τὴν πρὸ τῶν τειχῶν τῆς Κορίνθου ποντιάδα γέφυραν, πορίσας τῷ γένει τοῦ Μελίσσου τοῦτον τὸν θαυμαστὸν ὕμνον, Φήμην παλαιὰν εὐκλεῶν ἔργων ἐγείρει ἐκ τῆς εὐνῆς· διότι ἐν ὕπνῳ ἔκειτο· ἀλλ' ἀναστᾶσα οὕτω τὸν χρῶτα λάμπει, ὥς ὁ Ἑωσφόρος ἐστὶν ἐν τοῖς ἄλλοις ἄστροις ἀξιοθέατος. Αὕτη ἔν τε ταῖς πλουσίαις Ἀθήναις κηρύξασά ποτε, ὅτι τὸ ἄρμα τῶν Κλεωνυμιδῶν νικᾷ, καὶ ἐν τοῖς Ἀδραστείοις ἀγῶσι τῆς Σικυῶνος, ἔδωκεν αὐτοῖς τοιαῦτα φύλλα ῥόδων τῶν τότε ποιητῶν. Οὐδὲ τῶν κοινῶν πανηγύρεων ἀπεμάκρυνον τὸ καμπύλον αὐτῶν ἄρμα· πρὸς δὲ τοὺς Πανέλληνας

ἐρίζοντες, ἔχαιρον δαπανῶντες εἰς ἵππους· διότι οἱ μὴ πειρώμενοι ἀγώνων ἄγνωστοι μένοντες σιωπῶνται· ἔτι δὲ καὶ τῶν ἐν πολέμῳ μαχομένων ἡ τύχη ἐστὶν ἄδηλος, πρὶν ἂν εἰς τὸ ἄκρον τέλος τῆς νίκης ἀφίκωνται· διότι αὕτη δίδωσι τὸ τέλος τῶν τε καὶ τῶν· διότι ἡ τέχνη καὶ ἀνδρῶν χειρόνων κρείσσονα καταλαβοῦσα καταβάλλει αὐτόν. Γινώσκετε δήπου τὸν ἄλκιμον καὶ φονικὸν Αἴαντα· οὗτος ὁφεί τῆς νυκτὸς ἑαυτὸν περὶ τῷ ἑαυτοῦ ξίφει τεμῶν προξενεῖ μομφὴν τοῖς παισὶ τῶν Ἑλλήνων, ὅσοι εἰς Τροίαν ἔβησαν· ἀλλ' Ὅμηρος ἐτίμησεν αὐτὸν ἐν ἀνθρώποις, ὃς πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ἀρετὴν ἀνορθώσας ἔφρασε τοῖς λοιποῖς διὰ στιχουργίας θεσπεσίων ἐπῶν νὰ τέρπωνται μιμούμενοι· διότι ἔάν τις καλῶς εἴπη τι, τοῦτο ἀθάνατον ζῇ λαλοῦν, καὶ ὥς ἀκτὶς καλῶν ἔργων ἄσβεστος βαίνει αἰεὶ καὶ ἐπὶ γῆν καὶ ἐπὶ θάλασσαν. Εἴθε τύχοιμεν προφρόνων τῶν Μουσῶν ὥστε ἐκεῖνον τὸν ἐκ τῶν ὕμνων φανὸν νὰ ἀνάψωμεν καὶ διὰ τὸν Μέλισσον, τὸ Τελεσιάδα βλάστημα, στεφάνωμα παγκρατίου ἐπάξιον. Διότι ἐν τῷ ἀγωνίζεσθαι ὁμοιάζει τὴν ψυχὴν τοῖς τολμηροῖς ἐριβρεμέταις θηρσὶ, τοῖς λέουσιν· κατὰ δὲ τὴν σύνεσιν ἐστὶν ἀλώπηξ, ἡ ἀναπίπτουσα ἀπερύκει τὸν ῥόμβον τοῦ ἀετοῦ· διότι προσήκει πᾶν πράττων νὰ ἀμαυρώσῃ τὸν ἐχθρόν· διότι οὐκ ἔλαχε φύσιν Ὠρίωνος· ἀλλὰ μεμπτὸς μὲν ἐστὶ τὸ σῶμα ὁρώμενος, βαρὺς δὲ τὴν αἰχμὴν συμπλακείς. Οὕτω ποτὲ ἀπὸ τῶν Καδμείων Θηβῶν ἦλθεν εἰς τὴν σιτοφόρον Λιβύην εἰς τὸν

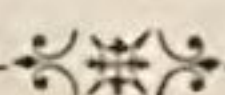
οἶκον τοῦ Ἀνταίου ἀνὴρ βραχὺς μὲν τὸ σῶμα, ἀνίκητος δὲ τὴν ψυχὴν, ἵνα παλαίσῃ αὐτῷ καὶ κατάσχη τοῦ ἐμφράττειν τὸν ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος κρανίοις ξένων, ὁ υἱὸς τῆς Ἀλκμήνης· ὃς ἐπειδὴ ἐξεῦρε πάσας τὰς γαίας καὶ τῆς βαθείας λευκῆς θαλάσσης τὸ πλάτος, καὶ τοῖς ναυτιλλομένοις ἐξημέρωσε τοὺς πορθμοὺς, ἔβη εἰς τὸν Ὀλυμπον, καὶ οἰκεῖ νῦν παρὰ τῷ Αἰγιόχῳ ἀπολαύων καλλίστης εὐδαιμονίας, καὶ τιμᾶται τῇ φιλίᾳ τῶν ἀθανάτων καὶ συνέζευκται τῇ Ἥβῃ χρυσῶν οἴκων ἀναξ καὶ γαμβρὸς τῆς Ἥρας. Τούτῳ ὑπεράνω τῶν Ἥλεκτρίδων πυλῶν δαῖτα παρασκευάζοντες οἱ ἄστοι καὶ θύματα περὶ νεοδμήτους βωμοὺς, τελοῦμεν ἐμπύρους θυσίας ὑπὲρ τῶν ὀκτὼ ἀποθανόντων πολεμιστῶν υἱῶν αὐτοῦ, οὓς ἡ Μεγάρᾳ ἢ τοῦ Κρέοντος ἔτεκεν. Τούτοις φλόξ ἐν τῇ δύσει τοῦ ἡλίου (ἐκ τῶν βωμῶν) ἀνατελλομένη λάμπει συνεχῶς πᾶσαν τὴν νύκτα λακτίζουσα τὸν αἰθέρα κνισσώδει καπνῷ· καὶ τὴν δευτέραν ἡμέραν γίνεται τὸ τέλος τῶν ἐνιαυσίων ἀγώνων ἔργον ἰσχύος. Ἐνταῦθα οὗτος μύρτοις τὴν κεφαλὴν στεφανωθείς ἀνέφηνε δύο ἑαυτοῦ ἐν ἀνδράσι νίκας, τὴν δὲ προτέραν τρίτην ἐν παισὶ, πειθόμενος τῇ συνετῇ γνώμῃ τοῦ διδάσκοντος ὁδηγοῦ· διὸ σὺν τῷ Ὀρσέα αὐτὸν ἀνυμνῶ ἀποστάζων τέρψιν μελωδίας.

ΙΣΘΜΙΑ

ΕΙΔΟΣ Ε΄.

ΦΥΛΑΚΙΔΑΙ ΑΙΓΙΝΗΤΗΙ ΠΑΓΚΡΑΤΙΩ.

Μέτρα κατὰ τοὺς Π. Σ. τῆς στροφῆς καὶ ἀντιστροφῆς καὶ
ἐπωδοῦ τοῦ εἵδους.

Ἡ στροφή καὶ ἀντίστροφος συνίσταται ἐκ κώλων ὀκτώ.

Κῶλον 1. $\dot{\cup} \cup \dot{\cup} - | \dot{\cup} \cup \cup \dot{\cup} \cup \cup - | -$ Ἰαμβέλεγος τῆς
πρώτης συλλαβῆς τοῦ πενθημιμεροῦς Ἰαμβικοῦ
μετατεθείσης εἰς τὸ τέλος τοῦ πενθημιμεροῦς
δακτυλικοῦ.

” 2. $\cup \cup \dot{\cup} \cup | \dot{\cup} \cup \dot{\cup} \cup | \dot{\cup} \cup \cup \dot{\cup}$ Τροχαϊκὸν τρίμε-
τρον καταληκτικόν.

” 3. $\dot{\cup} \cup \dot{\cup} - | - \cup \cup - \cup \cup - | -$ Ἰαμβέλεγος, ὡς τὸ
πρῶτον.

” 4. $\dot{\cup} \cup \cup \dot{\cup} \cup \cup \dot{\cup}$ Δακτυλικὸν πενθημιμερές.

” 5. $\dot{\cup} \cup \dot{\cup} - | \dot{\cup} \cup \cup \dot{\cup} \cup \cup \dot{\cup} | -$ Ἰαμβέλεγος, ὡς τὸ
πρῶτον.

” 6. $\cup \cup \dot{\cup} - | \dot{\cup} \cup \dot{\cup} -$ Τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκα-
τάληκτον.

” 7. $\dot{\cup} \cup \dot{\cup} - | - \cup \cup -$ Τροχαϊκὸν δίμετρον καταλη-
κτικόν.

” 8. $\dot{\cup} \cup \dot{\cup} - | \dot{\cup} \cup \dot{\cup} \cup$ Τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατά-
ληκτον.

Περὶ τῆς Ἐπωδοῦ.

Ἐκάστη ἐπωδὸς ἐκ κώλων ἑνδεκα.

Κῶλον 1. $\dot{\cup} \cup \dot{\cup} - | - \cup \cup - \cup \cup - | -$ Ἰαμβέλεγος, ὡς τὸ

- Κῶλον 1. πρῶτον τῆς στροφῆς καὶ ἀντιστροφῆς.
 „ 2. $\dot{\cup} \cup \dot{\cup} - | \dot{\cup} \cup - - | \dot{\cup} \cup \dot{\cup}$ Τροχαϊκὸν τρίμετρον
 καταληκτικόν, Ἀρχιλόχειον.
 „ 3. $\dot{\cup} \cup \dot{\cup} - | \dot{\cup} \cup \cup \dot{\cup} \cup \dot{\cup}$ Ἰαμβέλεγος λειπούσης
 τῆς πρώτης συλλαβῆς τοῦ πενθημιμεροῦς ἰαμβικοῦ.
 „ 4. $\dot{\cup} \cup \dot{\cup} - - | \dot{\cup} \cup \dot{\cup}$ Τροχαϊκὸν δίμετρον καταλη-
 κτικόν.
 „ 5. $\dot{\cup} \cup \dot{\cup} - | \dot{\cup} \cup \dot{\cup} - | \dot{\cup} \cup \cup -$ Τροχαϊκὸν τρίμετρον
 καταληκτικόν.
 „ 6. $\dot{\cup} \cup \dot{\cup} - | - \cup \cup - - \cup \cup - | -$ Ἰαμβέλεγος, ὡς τὸ
 πρῶτον.
 „ 7. $\dot{\cup} \cup \dot{\cup} \cup | - \cup \cup - \cup \cup -$ Ἰαμβέλεγος, ὡς τὸ τρίτον.
 „ 8. $\dot{\cup} \cup \cup \dot{\cup} \cup \cup \dot{\cup}$ Δακτυλικὸν πενθημιμερές.
 „ 9. $\cup \cup - - | \dot{\cup} \cup \dot{\cup}$ Ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος δίμετρον
 καταληκτικόν.
 „ 10. $\dot{\cup} \cup \cup \dot{\cup} \cup \cup \dot{\cup}$ Δακτυλικὸν πενθημιμερές.
 „ 11. $- \dot{\cup} \cup \dot{\cup} | -$ Ἰαμβικὸν πενθημιμερές.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΕΙΔΟΥΣ.

Προοιμιάζεται ἀπὸ τῆς μητρὸς τοῦ Ἥλιου
 Θείας, ὡς αἰτίας τοῦ φωτός, δι' οὗ ἅπαντα τὰ
 καλὰ καὶ τερπνὰ γίνονται γνωστὰ τοῖς ἀνθρώποις.
 δι' οὗ καὶ οἱ ἀγῶνες γίνονται, ἐν οἷς οἱ στεφα-
 νούμενοι κλέος λαμβάνουσιν (στ. 1-12). Καταλή-
 ξαντος δὲ τοῦ προοιμίου εἰς τὸ κλέος τῶν ἐν τοῖς
 ἀγῶσι νικῶντων μεταβαίνει ἡρέμα εἰς τὴν ὑπό-
 θεσιν, εἰς τὸν νικητὴν (ἀπὸ στ. 13-17). Ἄδει ἀμ-
 φοτέρας τὰς Ἰσθμιακὰς νίκας τοῦ Φυλακίδου τὴν τε
 ἐνταῦθα ὑμνουμένην καὶ τὴν προγενεστέραν,^ε ἔτι δὲ
 καὶ τὴν ἐν Νεμέᾳ τοῦ πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ Πυ-
 θεοῦ (ἀπὸ στ. 18-23). Ἐντεῦθεν παρασκευάζεται

νὰ ἔμβη εἰς τὸν ὕμνον τῶν Αἰακιδῶν· ἡ δὲ παρασκευὴ ἐστὶ μακρὰ, ἐπειδὴ διηγεῖται τὰ αἵτια, δι' ἃ ἐν ἀπάσαις ταῖς ᾠδαῖς, ἃς ἐποίησεν εἰς Αἰγινήτας, αἰ τοὺς Αἰακίδας ὕμνεῖ (ἀπὸ στ. 24-44). Εἰσέρχεται εἰς τὸν ἔπαινον τῶν Αἰακιδῶν ἐπαινῶν συνεκδοχικῶς ἐξ ἀπάντων τὸν Τελαμῶνα, τὸν Νεοπτόλεμον καὶ μάλιστα τὸν πατέρα αὐτοῦ τὸν Ἀχιλλέα (ἀπὸ στ. 44-54). Ἐπαινεῖ τὴν Αἰγιναν ὡς πατρίδα τοιούτων ἡρώων, ἐπιλέγων, ὅτι ἡ νῆσος τοσοῦτον ὑψηλαῖς ἀρεταῖς τῶν τε παλαιῶν ἡρώων αὐτῆς καὶ τῶν νῦν ἐν Σαλαμῖνι ἀνδραγαθησάντων κεκόσμηται, ὥστε τὸ ὕψος τοῦ ὕμνου οὐ δύναται νὰ ἀναβῇ εἰς τὸ ὕψος τῶν ἀρετῶν (ἀπὸ στ. 55-64). Βούλεται νὰ εἴπῃ καὶ ἄλλα πρὸς ὕμνον τῆς ἐν Σαλαμῖνι νίκης τῶν Ἑλλήνων· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἔργον φαίνεται ὑπὲρ ἄνθρωπον, φοβούμενος μὴ διεγείρῃ τὸν φθόνον τῶν θεῶν παύει (ἀπὸ στ. 65-67). Ἔρχεται εἰς τὴν γενεὰν τοῦ πρὸς πατρὸς πάππου τοῦ Φυλακίδου· ἐπαινεῖ τοὺς ἄνδρας αὐτῆς ὡς οὐδέποτε ἀποκαμόντας ἐπὶ μακρὸν χρόνον νὰ μοχθῶσι περὶ τὰ ἄθλα καὶ πλεῖστα νὰ δαπανῶσι νίκην αἰ ἐλπίζοντες (ἀπὸ στ. 67-74). Ἐπαινέσας καὶ τὸν Πυθέαν τελευτᾷ τὴν ᾠδὴν δι' ἐπιλόγου ποιητικωτάτης φαντασίας.

Εἰσαγωγή.

Ὁ Φυλακίδας ἦν ἀδελφὸς τοῦ Πυθέα, νεώτερος τὴν ἡλικίαν· εἰς δὲ ὃ Πίνδαρος τὸ Ε' τῶν Νεμέων ἐποίησεν. Περὶ δὲ τῆς χρονολογίας ὅρα Εἰσαγ. εἰς Νεμ. Ε'.

Ἐν τῇ ἐπομένῃ ΣΤ'. ὦδῃ εἰς τὸν αὐτὸν πεποιημένην
 φέρεται ὁ Φυλακίδας ὡς ἅπαξ Ἴσθμοι νικήσας, ἐν δὲ τῇ
 παρούσῃ ὡς δῖς. Ὅθεν ὀρθῶς ὁ παρὰ τοῖς Π. Σ. Ἡφαι-
 στίων λέγει «ταύτην τὴν ὦδὴν μετὰ τὴν ἐξῆς γεγράφθαι
 τὴν Θάλλοντος ἀνδρῶν». Ἄλλος δὲ Π. Σ. λέγει
 «τὸ μὲν οὖν πρώτως τετάχθαι τῆς Μᾶτερ Ἀελίου
 τὴν Θάλλοντος ἀνδρῶν ὑγιές· οὐκ αἰτιατέον δὲ
 τοὺς διατάξαντας τὸν Πίνδαρον· οὐ γὰρ κατὰ χρόνους
 συνέταπτον αὐτὸν, ἀλλὰ κατ' εἶδη». Ἀδεσται δὲ ἡ ὦδῃ
 ἐν κώμῳ.

Σ. α. Κ., ή.

ΜΑΤΕΡ Ἀελίου πολυώνυμε, Θεία,
Σέο γ' ἕκατι καὶ μερυσθενῇ νόμισαν
Χρυσὸν ἄνθρωποι περιώσιον ἄλλων.

— Στ. 1-12. Μᾶτερ . . . ποδῶν] «ὦ μήτερ τοῦ Ἥλιου Θεία, διὰ σέ τιμῶσι τὸν χρυσὸν πλεον τῶν ἄλλων· διότι σὺ παρέχεις αὐτῷ τὴν λαμπρότητα· διὰ σέ τὴν πάροχον τοῦ φωτὸς θεώμενοι τὰς ναῦς ἀμιλλωμένας ἐν πόντῳ καὶ τοὺς ἵππους ἐν ἄρμασιν θαυμάζομεν αὐτοὺς διὰ τὴν ταχύτητα· καὶ ἐν τοῖς ἀγωνίοις ἄθλοις διὰ σέ οἱ νικῶντες στεφανούμενοι λαμβάνουσι ποθεινὸν κλέος· διότι εἰ μὴ σὺ παρείχες τὸ φῶς, οὐκ ἂν θεώμενοι ἐθαυμάζομεν». Ἐν ὀλίγοις τοῦτο βούλεται νὰ εἴπῃ, ὅτι ἄρα ἔνεκα τοῦ φωτὸς ποιεῖ ὁ ἄνθρωπος ἅπαντα τὰ ἔνδοξα καὶ θαυμαστά. Οὐκ ἀναγκαῖόν ἐστι νὰ ὑποθῶμεν, ὅτι ἐν ἐορτῇ τῆς Θείας ἄγεται ὁ κῶμος, ἵνα ἐξηγησώμεθα τὸ αἶτιον, δι' ὃ ὁ ποιητὴς προσιμιάζεται ἐκ τῆς θεᾶς ταύτης· διότι οὐκ ἀπεικός ἐστιν, ὅτι, ἐν ᾧ ὁ ποιητὴς ἐσκέπτετο, ἀπὸ τίνος προσιμίου νὰ ἔμβῃ εἰς τὴν ὑπόθεσιν, ἐπῆλθεν αὐτῷ ἡ εὐεργεσία, ἣν παρέχει θεοῖς καὶ ἀνθρώποις τὸ φῶς, καὶ ἐκ τούτου ἡ θεὰ ἡ γεννήσασα αὐτό. — σέο γ' ἕκατι . . . ἄλλων] «Πολυώνυμε καὶ τιμία Θεία, σοῦ χάριν καὶ ἄγαν ἰσχυρὸν τὸν χρυσὸν ἐνόμισαν οἱ ἄνθρωποι περισσῶς τῶν ἄλλων κτημάτων» Π. Σ. Τὸν χρυσὸν τιμῶσιν οἱ ἄνθρωποι περιώσιον ἄλλων ἐπειδὴ διαπρέπει ἕξοχα πλούτου ἅτε νυκτὶ

στ. 1. Ἀλίου ἐκ διορθώσεως ἔνεκα τοῦ μέτρου· ἀλλὰ ἡ τῶν χειρογράφων Ἀελίου καὶ πρὸς τὸ μέτρον ἔχει καλῶς συνιζανουσῶν τῶν συλλαβῶν αε.

Καὶ γὰρ ἐριζόμεναι
 Νᾶες ἐν πόντῳ, καὶ ἐν ἄρμασιν ἵπποι, 5
 Διὶ τεῶν, ὧ ἴνασσα, τιμᾶν,
 Ὠκυδινάτοις ἐν ἀμίλ-
 λαισι θαυμασταὶ πέλονται·

Ἄ. ἀ. Κ. ἦ.

Ἐν τ' ἀγωνίοις ἀέθλοισι ποθεινὸν
 Κλέος ἔπραξεν, ὅν τιν' ἀθρόοι στέφανοι 10
 Χερσὶ νικάσαντ' ἀνέδησαν ἔθειραν
 Ἡ ταχυτάτι ποδῶν.
 Κρίνεται δ' ἀλκὰ διὰ δαίμονας ἀνδρῶν.
 Δύο δέ τοι ζωᾶς ἄωτον

αἰθόμενον πῦρ· ἦτοι ἐπειδὴ διαπρέπει ἕνεκα τῆς
 ἐξόχου λαμπρότητος· τὴν δὲ λαμπρότητα ταύτην τοῦ χρυ-
 σοῦ καταδεικνύει ὁ Ἥλιος· μήτηρ δὲ τοῦ Ἥλιου ἐστὶν ἡ
 Θεία· ἄρα ἕνεκα τῆς Θείας τιμῶσι τὸν χρυσὸν οἱ ἄν-
 θρωποι. Ἡ Θεία ἐστὶ οὐ μόνον μήτηρ τοῦ Ἥλιου, ἀλλὰ
 κατὰ τὸν Ἡσίοδον, ὃν ἀναφέρει ὁ Π. Σ. καὶ τῆς Σελή-
 νης καὶ τῆς Ἥους·

Θεία δ' Ἡελιόν τε μέγαν λαμπράν τε
 Σελήνην

Ἡὼθ', ἥ πάντεσσιν ἐπιχθονίοισι φαίνει
 Ἀθανάτοις τε θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐ-
 ρὺν ἔχουσι,

Γείναθ' ὑποδμηθεῖς Ὑπερίονος ἐν φι-
 λότῃτι (Ἡσιόδ. Θεογ. 371).

Τὰ αὐτὰ λέγει καὶ Ἀπολλόδωρος Α. β. 4. Ἐκ τούτων
 εἰκάζουσιν, οὐχὶ ἀπεικότως, ὅτι ἦν τὸ πάλαι μῦθος περὶ
 τῆς Θείας, ὅτι αὕτη ἦν ἡ παρέχουσα τοῖς λάμπουσι
 πράγμασι τὴν λαμπρότητα. Ἀλλ' ἵνα κατανοήσωμεν τὰ
 ἐνταῦθα ὑπὸ Πινδάρου λεγόμενα, ἀρκεῖ ἡμῖν τοῦτο μόνον,

ὁ λέγει ὁ Πίνδαρος, ὅτι ἄρα ἦν μήτηρ τοῦ Ἥλιου, καὶ ἐπομένως τοῦ φωτός. — σέο ἕκατι] «σοῦ ἔνεκα, ἣ ἐγέννησας τὸ φῶς». — καὶ μεγασθενῇ] «οὐ μόνον διαπρέποντα καὶ τίμιον (βαρύτιμον), ἀλλὰ καὶ μεγασθενῇ». — καὶ γάρ] «ἔτι δέ». — ἐριζόμεναι] ἐν ταχυτῇτι. — καὶ ἐν ἄρμασιν ἵπποι] «καὶ ἐν ἄρμασιν ἵπποι ἐριζόμεναι κατὰ γῆν» ἐκ τοῦ ἡγουμένου «ἐν πόντῳ» ἄκουε ἐνταῦθα τὸ ἀντίθετον «ἐν γῇ». — διὰ τεὰν τιμάν] συνεκδοχικῶς ἀντὶ τοῦ (ἐν στ. 2.) σέο ἕκατι. Ἡ δὲ συνεκδοχὴ καταφαίνεται οὕτω «θαυμάζοντες ταῦτα γινώσκομεν, ὅτι σὺ εἶ ἡ αἰτία· διὸ σὲ τιμῶμεν. Ὅθεν διὰ τεὰν τιμῆν ἦτοι διὰ νὰ τιμῶμεν σὲ, θαυμάζομεν». — ὠκυδινάτοις πέλονται] «ἐν ᾧ ποιοῦσι τὰς ἀμίλλας μετὰ στροφῶν ταχειῶν θαυμάζονται». — ἐν τ' ἀγωνίοις . . . ποδῶν] Ἐνταῦθα ἡρέμα εἰσέρχεται εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς ὥδης. — ἐν τ' ἀγωνίοις ἀέθλοισι] «καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀγῶσιν». — κλέος ἔπραξεν] ἄκουε «σοῦ ἔνεκα»· ὁ νοῦς «εἰ μὴ ἦν τὸ φῶς τὸ φαεῖνον παντὸς ἐπιχθονίοισι, οὐδ' σὺ, ὦ Θεία, εἶσαι μήτηρ, οὐκ ἂν ἔπραξεν (ἔλαβε) ποθεινὸν κλέος· οὐκ ἂν ἡγωνίζετο, οὐδὲ ἐνίκα, ἵνα λάβῃ ποθεινὸν κλέος.

— Στ. 13. Κρίνεται . . . ἀνδρῶν] «ὁ μὲν ἀγὼν γίνεται τῇ βοηθείᾳ τῆς Θείας, ἦτοι τοῦ φωτός· ἡ δὲ ἀλκὴ τῶν ἀγωνιζομένων διακρίνεται τῇ τῶν θεῶν εὐμενείᾳ· ἦτοι νικᾷ, ὃν οἱ θεοὶ εὐνοοῦσιν».

— Στ. 14-17. Δύο δὲ . . . ἀκούῃ] «Δύο μόνον εἰσὶν, αἱ ἡνωμένα τῷ μεγάλῳ πλούτῳ τηροῦσι τὸν βίον ἥδυστον τὸ ἀποβαίνειν εὐτυχῶς, οἷς ἐπιχειρεῖ τις, καὶ τὸ ὕμνεισθαι». — ζωᾶς ἄωτον τὸν ἄλπνιστον] ἀντὶ τοῦ «τὸν ἄωτον τῆς ἄλπνιστου ζωᾶς». Τὸ θετικὸν τοῦ ἄλπνιστοῦ ἐστὶν «ἀλπνὸν» ὡς ἑπαλπνος ἐν Πυθ. Η'. 120. «τὸν ἄλπνιστον, τὸν ἥδιστον καὶ προσηγέστατον». Π. Σ. εὐανθεῖ σὺν ὄλβῳ] σύνταττε τῷ «δύο μόνον» οὕτω· «δύο μόνον ἡνωμένα σὺν εὐανθεῖ ὄλβῳ (πλούτῳ) ποιμαίνουσιν». — εἴ τις . . . ἀκούῃ] ἴσον «τό τε εὖ πάσχειν

Μοῦνα ποιμαίνοντι τὸν ἄλ- 15
πνιστον εὐανθεῖ σὺν ὄλβῳ·

Ἐ. ἀ. Κ. ιά.

Εἴ τις εὖ πάσχων λόγον ἐσλὸν ἀκούῃ·
Μὴ μάτευσε Ζεὺς γενέσθαι· πάντ' ἔχεις,
Εἴ σε τούτων μοῖρ' ἐφίκοιτο καλῶν.

Θνατὰ θνατοῖσι πρέπει. 20

Τὴν δ' ἐν Ἴσθμῳ διπλόα θάλλοις ἄρετὰ,
Φυλακίδα, κεῖται, Νεμέα δὲ καὶ ἀμφοῖν,
Πυθέα τε, παγκρατίου· τὸ δ' ἐμὸν
Οὐκ ἄτερ Αἰακιδᾶν
Κέαρ ὕμνων γεύεται. 25

τινὰ καὶ τὸ ἐσλὸν ἀκούειν»· διότι ταῦτά ἐστι τὰ δύο.
Εὖ πάσχοντα ἐννοεῖ τὸν ἐπιτυγχάνοντα πάντων, ὅσων
πειρᾶται.

— Στ. 18. μὴ . . . γενέσθαι] στρέφει ἤδη τὸν
λόγον πρὸς τὸν Φυλακίδαν. Παράβ. πρὸς τὰ ἐν Ὀλ. Ε'.
54. κ. ἐξῆς. Τὸν ἐπιθυμοῦντα πλείονα τούτων παραβάλλει
συχνὰ πρὸς τὸν βουλόμενον νὰ πλεύσῃ πέραν τῶν
Ἡρακλείων στηλῶν (Νεμ. Γ'. 37. κ. ἐξῆς καὶ ἀλλαχοῦ).

— Στ. 19. Εἴ σε . . . καλῶν] Μετέσχες τούτων τῶν
καλῶν· διότι καὶ εὖ πάσχεις νικήσας Ἴσθμοι, καὶ ἐσθλὸν
λόγον ἀκούεις ὑμνούμενος ἤδη.

— Στ. 20. Θνατὰ . . . πρέπει] «τοῖς γὰρ φθαρ-
τοῖς ἐφάμιλλα τῇ φύσει προσήκει καὶ τὰ τῆς εὐδαιμο-
νίας παρεῖναι». Π. Σ.

— Στ. 21-23. Τὴν δ' ἐν . . . παγκρατίου] «διότι
ἐν Ἴσθμῳ δις ἐνίκησας μόνος, Φυλακίδα, παγκράτιον· ἐν
Νεμέα δὲ ἐνίκησατε ἅπαξ ἀμφότεροι, σὺ καὶ ὁ Πυθέας».

Τοῖς ἐκ τῶν «Νεμέα δὲ καὶ ἀμφοῖν, Πυθέα τε» νομίζουσιν, ὅτι ὁ Φυλακίδας ἐνίκησε καὶ ἐν Νεμέα, οὐ συγκατατίθεμαι· ἀλλὰ συμφωνῶ τῷ παρὰ τοῖς Π. Σ. Ἡφαιστίωνι λέγοντι «διηπατῆσθαι τοὺς προθέντας ταύτην τὴν ῥοδὴν ἴσως, ὅτι φησὶν (ὁ Πίνδαρος ἐν τῇ ἐπομένῃ ῥοδῇ στ. 2). Δεύτερον κρατῆρα Μοισαίων μελέων κίρναμεναι· ὑπέλαβον γὰρ τὸν Πίνδαρον λέγειν ταύτης ἐκείνην δευτέραν· τὸ δὲ οὐκ ἔχει οὕτως· ἀλλὰ δευτέραν αὐτῷ κατασκευάζει ἐκείνην διὰ τὸ γεγράφθαι καὶ Νεμεακὴν εἰς αὐτοὺς ῥοδὴν, ἥς ἡ ἀρχή. (Νεμ. Ε') Οὐκ ἀνδριαντοποιός εἰ μὲν ὥστε· ἦτις ἦν καὶ πρώτη, ὡς φανερόν ἐκ τῶν ποιημάτων». — ἀρετὰ παγκρατίου κεῖται] «ἡ ἀρετὴ, ἣν ἐπέδειξας ἀγωνιζόμενος παγκράτιον, ἀνάκειται ὡς ἄγαλμα ἀφιερωμένον». — κεῖται] ἐν Ὀλυμ. Γ'. 49. ἐν τῇ αὐτῇ σημασίᾳ ἐχρήσατο «ἀνάκειται». — Νεμέα . . . Πυθέα τε] Σύνταττε «ἐν Νεμέα δὲ κεῖται ἀρετὰ παγκρατίου καὶ ἀμφοῖν, τίν τε Πυθέα τε». Ὁ Φυλακίδας οὐκ ἐνίκησεν ἐν Νεμέα, ἀλλ' ὁ Πυθέας, ὡς εἵπομεν ἀνωτέρω κατὰ τὸν Ἡφαιστίωνα. Ἀλλ' ἵνα ὁ ποιητὴς μεγαλύνῃ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ Φυλακίδα μεταδίδωσι καὶ αὐτῷ ἀδελφῷ ὄντι τῆς νίκης τοῦ Πυθέα· οὕτω καὶ τὴν ἐν Ὀλυμπίᾳ νίκην, ἣν μόνος ὁ Θήρων ἐνίκησεν, ἐν Ἰσθμ. Β'. 42-43. ποιεῖ ὁ Πίνδαρος κοινὴν καὶ τῷ ἀδελφῷ τοῦ Θήρωνος Ξενοκράτει.

— Στ. 24-28. τὸ δ' ἐμὸν οὐκ . . . πάλιν] «Ἡ δὲ ἐμὴ ψυχὴ, ὅταν ὑμνῶ Αἰγινήτην, οὐ τέρπεται τοῖς ὕμνοις, ἣν μὴ ὑμνῶνται οἱ Αἰακίδαι». Παράβ. Ἰσθμ. ΣΤ'. 27. ἐξῆς. — Οὐκ ἄτερ . . . γεύεται] Ἡ βραχυλογία αὕτη προῆλθεν ἐκ τοῦ ἔθους τοῦ Πινδάρου νὰ προτάσῃ τι ἀορίστως, καὶ εἶτα νὰ ὀρίξῃ αὐτὸ ἐν τοῖς ἐπομένοις· οὕτω καὶ ἐνταῦθα ἔφη ἀορίστως «οὐ γεύεται» καὶ ἐν τοῖς ἐπομένοις «ἔμολον τάνδ' ἐς εὖνομον πόλιν» ἵνα ἐκ τούτων ὀρισθῇ τὸ, ποτὲ οὐ γεύεται ὕμνων ἄτερ Αἰακιδῶν. Ὅθεν ἡ βραχυλογία ὀρισθήσεται οὕτω

Σὺν Χάρισιν δ' ἔμολον

Λάμπωνος υἱοῖς

Σ. β'. Κ. ή.

Τάνδ' ἐς εὖνομον πόλιν· εἰ δὲ τέτραπται

Θεοδότων ἔργων κέλευθον ἀν' καθαράν·

Μὴ φθόνει κόμπον τὸν εἰκότ' αἰοιδᾶ 30

Κιρνάμεν ἀντὶ πόνων.

Καὶ γὰρ ἡρώων ἀγαθοὶ πολεμισταὶ

Λόγον ἐκέρδαναν· κλέονται

Δ' ἐν τε φορμίγγεσσιν ἐν αὖ-

λῶν τε παμφώνοις ὁμοκλαῖς 35

«τὸ δὲ ἐμὸν κέαρ, ὅταν εἰς τάνδε πόλιν μάλω (ὅταν Αἰγινήτην ὕμνῳ) οὐ γέβεται ὕμνων ἄτερ Αἰακιδῶν (ἐὰν μὴ ὕμνήσω καὶ Αἰακίδας)». — γεύεται ὕμνων] Ἀναπλήρου καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ ἐπομένου «σὺν Χάρισιν» οὕτω «οὐ γέβεται τῆς χάριτος τῶν ὕμνων». Ὅθεν ἡ ἔννοια· «τῆς χάριτος, καὶ ἡδύτητος τῶν ὕμνων, οὗς νῦν ποιῶ εἰς Αἰγινήτας ἄνδρας χωρὶς τοῦ καὶ τοὺς Αἰακίδας συμπαραλαβεῖν, τῆς ἡδύτητος, λέγω, ταύτης τὸ ἐμὸν κέαρ οὐ γέβεται, οὐκ αἰσθάνεται». Τὶ ἐννοοῦσιν οἱ ἐρμηνευταὶ μεταφράζοντες «*meum pectus hymnos tractat ἢ attingit*» ἐγὼ οὐκ οἶδα· ἐὰν ὅμως ἐννοοῦσιν «ὕμνους μεταχειρίζεται» ἦτοι «ὕμνους ποιεῖ» κακῶς καὶ βεβιασμένως ἐρμηνεύουσι τὸ «γεύεται». — σὺν Χάρισιν . . . πόλιν] «οὐκ αἰσθάνεται τὸ ἐμὸν κέαρ τῆς ἡδονῆς τῶν ὕμνων τούτων· διότι ὕμνῳ τοὺς υἱοὺς τοῦ Λάμπωνος τοὺς πολίτας τῆς εὐνόμου Αἰγίνης σὺν τῇ βοήθειᾳ τῶν Χαρίτων

στ. 26. χάρισιν ἐν ταῖς ἐκδόσεσιν· ἀλλὰ κρεῖσσον Χάρισιν (ταῖς θεαῖς).

στ. 33. ἐκέρδανον. ἡ κοινὴ γραφή· ἡ δὲ γραφὴ ἐκέρδαναν ἐστὶ διόρθωσις ἐκ τῆς ἐξηγήσεως τῶν Π. Σ. εὗρηται δὲ καὶ ἐν χειρογράφῳ.

τῶν τοῦ καλοῦ καὶ ἡδέος παρόχων· ὅθεν θὰ συμπεριλάβω καὶ τοὺς Αἰακίδας τοῖς ὕμνοις, ἵνα τὸ ἐμὸν κέαρ γεύηται, αἰσθάνηται τῆς ἡδονῆς». Ἡ πρότασις ἐστὶν αἰτιολογική, τοῦ «δέ» ἀντὶ τοῦ γὰρ κειμένου. — σὺν Χάρισιν] «μετὰ τῶν θεῶν Χαρίτων» αἱ παρέχουσιν, ὡς πολλάκις ἐλέχθη, τὰ τερπνὰ καὶ ἡδέα. Ὅτι ἔχει μεθ' ἑαυτοῦ τὰς Χάριτας, αὐτὸς φησὶν ἐν Πυθ. Θ'. 158. — ἔμολον . . . πόλιν] τροπικὸς ὁ λόγος· διότι οὐ βούλεται νὰ εἴπῃ, ὅτι πάρεστι τοῖς υἱοῖς τοῦ Λάμπωνος ἐν Αἰγίνῃ, ἵνα αὐτὸς χοροστατήσῃ· ἀλλ' ὅτι ὑπόθεσιν τοῦ ὕμνου ἐποιήσατο νίκην Αἰγινητῶν ἀνδρῶν. — εὖνομον] Ἡ λέξις αὕτη ἐτέθη οὐχὶ ἀπλῶς πρὸς ποιητικὸν κόσμον· ἀλλὰ ἵνα δείξῃ, ὅτι ἡ Αἰγινὰ ἐστὶν ἀξία νὰ ἐπαινῶνται οἱ ἐξ αὐτῆς ἥρωες, ἦτοι οἱ Αἰακίδαι.

— Στ. 28-31. εἰ δὲ τέτραπται . . . πόνων] Ἐνταῦθα ἡδύνατο εὐθὺς νὰ ἔμβῃ εἰς τοὺς ἐπαίνους τῶν Αἰακιδῶν οὕτω πως «διὸ ὕμνήσω τοὺς Αἰακίδας, ἵνα τὸ ἐμὸν κέαρ γεύσῃται τῆς ἡδονῆς τῶν ὕμνων»· ἀλλὰ προεισάγει καὶ ἑτέρας ἔτι αἰτιολογίας μέχρι τοῦ στ. 44. ἵνα δικαιωθῇ, ὅτι ἐν ἀπάσαις ταῖς ᾠδαῖς, ἃς εἰς Αἰγινήτας ἐποίησεν, αἰεὶ τοὺς Αἰακίδας ὕμνεϊ. — τέτραπται] ἡ Αἰγίνα διὰ τῶν Αἰακιδῶν· ὅπερ ἐστὶν ἴσον τῷ «οἱ Αἰακίδαι τετραμμένοι εἰσὶν». — καθαρὰν] δικαίαν καὶ λαμπράν. Καλῶς δὲ ἔχει ἡ λέξις αὕτη μετὰ τὸ «εὖνομον πόλιν». — μὴ φθόνει . . . πόνων] «τὸν λόγον ἀποτείνεται πρὸς ἑαυτὸν ὁ Πίνδαρος» Π. Σ. ὁ νοῦς «μὴ φθόνει νὰ μιγνύῃς τῇ ᾠδῇ τὸν προσήκοντα τοῖς Αἰακίδαις πομπώδη ἔπαινον πρὸς ἀμοιβήν τῶν πόνων αὐτῶν». — κόμπον] Καὶ ἐν Ἰσθμ. Α'. 60. τὸν ἐν πομπώδεσιν ἐννοίαις καὶ λέξεσιν ὕμνον κ ό μ π ο ν ἐκάλεσεν. — τὸν ἐοικότ'] «τῇδε τῇ πόλει» καὶ κατὰ συνεκδοχὴν «τοῖς Αἰακίδαις». — ἀοιδᾶ] συντακτέον οὐχὶ τῷ «ἐοικότ'» ἀλλὰ τῷ «κιρνάμεν».

— Στ. 32-36. Καὶ γὰρ ἡρώων . . . χρόνον] «καὶ

Ἄ. β'. Κ. ἡ.

Μυρίον χρόνον μελέταν δὲ σοφισταῖς
Διὸς ἕκατι πρόσβαλον, σεβιζόμενοι
Ἐν μὲν Αἰτωλῶν θυσίαισι φαενναῖς
Οἰνεῖδαι κρατεροί·

Ἐν δὲ Θήβαις ἵπποσόας Ἰόλαος 40
Γέρας ἔχει· Περσεὺς δ' ἐν Ἀργεῖ·
Κάστορος δ' αἶχμ' Πολυδεύ-
κεος τ' ἐπ' Εὐρώτα ῥεέθροις.

Ἐ. β'. Κ. ιά.

Ἄλλ' ἐν Οἰνῶνα μεγαλήτορες ὄργαι
Αἰακοῦ παίδων τε· τοὶ καὶ σὺν μάχαις 45
Δῖς πόλιν Τρώων πρᾶθον, ἐσπόμενοι
Ἡρακλῆϊ πρότερον,
Καὶ σὺν Ἀτρεΐδαις. Ἐλα νῦν μοι πεδόθεν.

γὰρ τῶν ἡρώων οἱ ἀγαθοὶ καὶ ἀνδρεῖοι τὸν ἐγκωμιαστικὸν λόγον καὶ μετὰ θάνατον παρὰ τῶν ποιητῶν ἐκέρδαναν· ὕμνοῦνται δὲ πάντα τὸν χρόνον ἐν τε κιθάρᾳ καὶ αὐλῶν ποικίλαις συμφωνίαις». Π. Σ. — ἀγαθοὶ πολεμισταί] οἷοί εἰσιν οἱ Αἰακίδαι. — λόγον] ἄριστα ἐρμηνεύει ὁ Π. Σ. «παρὰ τῶν ποιητῶν»· διότι ὁ ποιητὴς βούλεται νὰ εἴπῃ, ὅτι καὶ ποιηταί, καὶ φορμικταὶ καὶ αὐληταὶ κλείζουσι τοὺς ἀγαθοὺς πολεμιστάς.

— Στ. 36-45. μελέταν δὲ παίδων τε] Ἐν ταῖς παραδείγμασι, δι' ὧν κατασκευάζει τὰ ἡγούμενα, ἀναφέρει τελευταίους τοὺς Αἰακίδας, ἵνα συνεπῶς ἔμβῃ εἰς τὸν ὕμνον αὐτῶν. — μελέταν] «ὑπόθεσιν τῶν ὕμνων» ἢ κατὰ τοὺς Π. Σ. «ἐγκωμίων φροντίδα καὶ σύνθεσιν». — σοφισταῖς πρόσβαλον] «παρέσχον τοῖς ποιηταῖς». — σοφισταῖς] «σοφιστὰς μὲν καὶ σοφοὺς ἔλεγον καὶ τοὺς ποιητάς. Σοφοκλῆς. Μέν' εἰς σοφιστὴν ἐμόν». Π. Σ.

— Διὸς ἕκατι] «βουλήσει τοῦ Διὸς πολλὰ κατορθώματα ἐργασάμενοι καὶ ἀνδραγαθήσαντες». — πρόσβαλον . . . κρατεροὶ] σύνταπτε «πρόσέβαλον Οἰνεΐδαι μὲν κρατεροὶ σεβιζόμενοι ἐν Αἰτωλῶν θυσίαισιν». — ἐν θυσίαισι φαενναῖς Οἰνεΐδαι] «ἐν ταῖς πανηγύρεσι ταῖς ἐπιδόξοις καὶ λαμπραῖς οἱ τοῦ Οἰνέως παῖδες». Π. Σ. «Παῖδες δὲ τοῦ Οἰνέως βασιλέως τῆς Καλυδῶνος ἐν Αἰτωλίᾳ ἦσαν ἐκ μὲν τῆς Ἀλθαίας Μελέαγρος, Μελάνιππος, Κλύμενος· ἐκ δὲ τῆς Περιβοίας Τυδεύς». Δούκας. (Ὅρα Ἀπολλόδ. Α΄. Ι΄. κ. ἐξῆς). — Ἰόλαος γέρας ἔχει] τοῦτο, τὸ θυσίαις φαενναῖς σεβίζεσθαι. Ἐτρεψε δὲ τὴν σύνταξιν ἀντὶ τοῦ «γέρας ἔχων» ἵνα ἢ «Ἰόλαος δὲ πρόσέβαλεν, ἐν Θήβαις ἔχων γέρας». Περὶ τῶν ἐν Θήβαις τιμῶν τοῦ Ἰολάου ὅρα Σημ. Θ΄. 148. καὶ Πυθ. Θ΄. 137. καὶ ἐξῆς Σημ. καὶ ἀλλαχοῦ. — ἐπ' Εὐρώτα ρεέθροις] ἔδραιοις Θεράπνυας (Πυθ. ΙΑ΄. 95. Νεμ. Ι΄. 97. κ. ἐξῆς). — ἐν Οἰνῶνα] «τουτέστιν ἐν τῇ Αἰγίνῃ· οὕτω γὰρ τὸ πρότερον ἐκαλεῖτο πρὶν ὑπὸ Διὸς Αἶγιναν τὴν Ἀσωποῦ τοῦ Βοιωτικοῦ ποταμοῦ θυγατέρα αὐτόθι ἐνενεχθῆναι». Π. Σ. — μεγαλήτορες . . . παίδων τε] ἀντὶ τοῦ «μεγαλήτορες τὰς ὀργὰς Αἰακὸς παῖδές τε». — μεγαλήτορες ὀργαί] «οἱ μεγαλήτορες καὶ ἀνδρεῖοι τρόποι». Π. Σ.

— Στ. 45-48. τοὶ καὶ σὺν . . . Ἀτρεΐδαις] «οἵτινες ταῖς ἑαυτῶν συμμαχίαις τὴν τῶν Τρώων ἐπόρθησαν πόλιν, τὸ μὲν πρότερον συστρατεύσαντες Ἡρακλεῖ διὰ τὴν Λαομέδοντος ἀδικίαν, ὥς καὶ Ὅμηρος ἱστορεῖ λέγων (Ἰλιάδ. ε. 640)

Ὅς ποτε δεῦρ' ἐλθὼν ἔνεχ' ἱππῶν Λαομέδοντος.

τὸ δὲ δευτέρον σὺν Ἀτρεΐδαις». Π. Σ. — δις] τὸ μὲν πρότερον Τελαμῶν ὁ Αἰακοῦ σὺν Ἡρακλεῖ· τὸ δὲ δεύτερον Νεοπτόλεμος, Αἰακίδης καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀχιλλέως ὢν, σὺν Ἀτρεΐδαις.

Λέγε, τίνες Κύκνον, τίνες Ἕκτορα πέφνον,
 Καὶ στράταρχον Αἰθιόπων ἄφοβον 50
 Μέμνονα χαλκοάραν.
 Τίς ἄρ' ἐσλὸν Τήλεφον
 Τρῶσεν ἐφ' ὁδοὶ Κα-
 ἴκου παρ' ὄχθαις.

Σ. γ'. Κ. θ'.

Τοῖσιν Αἴγιναν προφέρει στόμα πάτραν 55
 Διαπρεπέα νᾶσον· τετείχισται δὲ πάλαι

— Στ. 48. Ἐλα . . . πεδόθεν] «Ἐλαυνέ μοι τὸ ἄρμα, ὦ Μοῦσα, διὰ τοῦ πεδίου καὶ οὐχὶ διὰ δυσχωριῶν». Ὁ ποιητὴς ὀχεῖται ἐπὶ τοῦ δίφρου τῶν Μουσῶν καὶ ἐξ αὐτοῦ ρίπτει τὰ βέλη, ἥτοι τοὺς ὕμνους· ὅρα Ἰσθμ. Β'. ἐν ἀρχῇ. Ὅθεν ὁ μὲν ποιητὴς τοξεύει, ἡ δὲ Μοῦσα ὡς παραιβάτης ἐλαύνει. Ὁ δὲ νοῦς ἄνευ ποιητικοῦ τρόπου «Λέγε μοι, ὦ Μοῦσα, ἀπλουστάτῳ τρόπῳ (πεδόθεν).

— Στ. 49-51. Περὶ τοῦ Κύκνου, Ἕκτορος καὶ Μέμνονος ὡς ὑπὸ Ἀχιλλέως φονευθέντων ὅρα Ὀλ. Β'. 145-148. καὶ Σημ.

— Στ. 52-54· τίς ἄρ' . . . παρ' ὄχθαις] «τίς δὲ τὸν ἀνδρεῖον Τήλεφον ἔτρωσε τῷ ἑαυτοῦ δόρατι παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ τῆς Μυσίας ποταμοῦ Καίικου». Π. Σ. Περὶ τοῦ ὑπ' Ἀχιλλέως φόνου τοῦ Τηλέφου ὅρα Ἰσθμ. Η'. 107. κ. ἐξῆς. Ὀλ. Θ'. 112. καὶ Σημ. εἰς 101-119.

— Στ. 55-57. Τοῖσιν . . . ἀναβάνειν] Ἀποκρίνεται ἡ Μοῦσα «ἐκεῖνοι ἔπεφνον τὸν Κύκνον καὶ τοὺς λοιποὺς, οἷς πατρίς ἐστὶν ἡ διαπρεπὴς νῆσος Αἴγινα· ἣν χαλεπὸν ἐστὶ νὰ ἐξυμνήσῃ ἀξίως ὁ ποιητὴς, ἕνεκα τῶν ὑψηλῶν ἀρετῶν τῶν πάλαι αὐτῆς ἡρώων». — τοῖσιν . . . πάτραν] «οὗτοι τάδε καὶ τάδε (τοὺς ἀνωτέρω φόνους) ἔπραξεν, οἷς ὁ λόγος τὴν Αἴγιναν πατρίδα δίδωσιν· ὁ δὲ

βούλεται λέγειν, τοιοῦτόν ἐστιν· εἴ τις ἐρωτήσῃ, τίνες εἰσὶν οἱ τὰ προκείμενα διαπεπραγμένοι, πάντες ἂν εἴποιεν, ὅτι οἱ ἀπὸ Αἰγίνης» Π. Σ. — στόμα] «κατὰ ἀπόδοσιν, ὁ λόγος» Π. Σ. — τετείχισται] ἐν Αἰγίνῃ. — τετείχισται . . . ἀναβαίνειν] Ὅταν ὁ ποιητὴς καλῇ τοὺς λόγους, δι' ὧν ὕμνῃ, βέλη, τοξεύματα, ὅταν ἐκ τοῦ δίφρου τῶν Μουσῶν ρίπτῃ βέλη, ἅπερ συχνότατα λέγονται παρὰ Πινδάρῳ, τί ἄλλο ἔχει ἐν τῷ νῷ ἢ μάχας; καὶ τοῦτό ἐστιν ἀναμφισβήτητον· διότι μόνον ἐν μάχαις τοξεύουσιν· ἄρα ὁ ποιητὴς μάχεται πρὸς πολέμιόν τινα. Οἱ δὲ πολέμιοι διὰ τί μάχονται ἀλλήλοις; ἵνα ὁ ἕτερος τοῦ ἑτέρου περιγένηται· ἄρα καὶ ὁ Πίνδαρος ποιῶν ὕμνον μάχεται πολέμιῳ, ἵνα αὐτοῦ περιγένηται. Τίς δὲ ἐστὶν ὁ πολέμιος τῷ ποιητῇ; αὐτὸς ὁ ὑμνούμενος· διὰ τί μάχεται τῷ ὑμνουμένῳ; ἵνα αὐτοῦ περιγένηται· πότε περιγίνεται τοῦ ὑμνουμένου; ὅταν πείσῃ αὐτόν, ὅτι ὑμνήθη ἀξίως. Ὅτι δὲ ὁ Πίνδαρος παραβάλλει τὸν ὑμνούμενον πρὸς πολέμιον, δῆλον ἐκ τῶν (Ὁλ. Θ'. 8. ἐξῆς.) Ἀλλὰ νῦν ἐκ αὐτῶν Μοισῶν ἀπὸ τόξων Δία τε φοινικοστερόπαν σεμνὸν τ' ἐπὶ νειμαί τοιοῖσδε βέλεσσιν· ἅπασαι αὗται αἰλέξεις οὐ μεταφορικαί· εἰσιν ἐκ τῶν μαχομένων; Τὸ περὶ οὗ λοιπὸν ὁ λόγος χωρίον ἐξηγητέον οὕτως «ἐν Αἰγίνῃ οἱ Αἰακίδαι διὰ τῶν μεγάλων αὐτῶν ἀρετῶν κατεσκεύασαν τείχη οὕτως ὑψηλὰ, ὥστε ὁ ποιητὴς βουλόμενος νὰ γένηται κύριος αὐτῶν δυσκόλως τῷ δίφρῳ τῶν Μουσῶν νὰ ἀναβῇ ἐπ' αὐτὰ καὶ νὰ ἀναγκάσῃ τὴν Αἰγίνα νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι ἐνικήθη, ἥτοι ὅτι ἀξίως ὑμνήθη». Ἡ λέξις «ὑψηλαῖς» ἀρμόζει μᾶλλον τῷ πύργῳ. Ὅθεν ἐστὶ ἐναλλαγὴ πτώσεως ἀντὶ τοῦ «πύργος ὑψηλός»· ἡ δὲ δοτικὴ σημαίνει τὸ ἐνεργοῦν αἷτιον, ἥτοι «ὑπὸ τῶν ἀρετῶν τετείχισται πύργος». Τὴν ἔννοιαν ταύτην ὁ Π. Σ. ἡρμήνευσεν συντομώτατα οὕτως «κατεσκεύασται δὲ ἐκ πολλοῦ ταῖς τῶν Αἰακιδῶν ἀρεταῖς πύργος

Πύργος ὑψηλαῖς ἀρεταῖς ἀναβαίνειν.

Πολλὰ μὲν ἀρτιεπῆς

Γλῶσσά μοι τοξεύματ' ἔχει περὶ κείνων

Κελαδῆσαι καὶ νῦν ἐν ἄρει

60

Μαρτυρῆσαι κεν πόλις Αἴ-

αντος, ὀρθωθείσα ναύταις

Ἄ. γ'. Κ. ή.

Ἐν πολυφθόρῳ, Σαλαμῖς, Διὸς ὄμβρῳ,

Ἀναρίθμων ἀνδρῶν χαλαζᾶεντι φόνῳ.

ὑψηλότατος τῷ ὕμνῳ (εἰς τὸν ὕμνον, διὰ τὸν ὕμνον) ἀναβαίνειν καὶ ὑφοῦσθαι (ὥστε νὰ ἀναβαίνῃ καὶ ὑφῶται ὁ ὕμνος) ἐφ' ὅσον βούλεται». — ἀναβαίνειν] «πύργος ὑψηλὸς ὥστε ἀναβαίνειν (τῷ δίφρῳ τῶν Μουσῶν) τὸν ποιητήν». Τῶν δὲ Π. Σ. τις νομίζει, ὅτι ὑποκείμενον τοῦ «ἀναβαίνειν» ἐστὶ «τοὺς Αἰγινήτας» ἐρμηνεύων οὕτω πως (ὡς ἐγὼ νομίζω, ὅτι βούλεται νὰ εἴπῃ ὁ παλαιὸς οὗτος Σ.) «ἀλληγορῶν πρότερον ἐπὶ τῆς εὐδοξίας τῶν Αἰακιδῶν καλεῖ αὐτὴν τεῖχος ὑψηλόν, θέλων νὰ εἴπῃ, ὅτι ὑφέστηκεν αὐτοῖς ἡ εὐδοξία, ὥστε διὰ τῆς ἀρετῆς νὰ ἀναβαίνωσιν ἐπ' αὐτὴν οἱ Αἰγινήται». Ἀλλὰ οὔτε ὁ Π. Σ. οὗτος, οὔτε τῶν ἄλλων οἱ νομίζοντες ὑποκείμενον τοῦ ἀναβαίνειν τοὺς Αἰγινήτας ἐπαναπαύονται τῇ ἑαυτῶν ἐρμηνείᾳ.

— Στ. 58. περὶ ἐκείνων] τῶν Αἰακιδῶν.

— Στ. 60-64. καὶ νῦν ἐν . . . φόνῳ] «Καὶ πάλαι τετείχισται ἐν τῇ διαπρεπεῖ νήσῳ Αἰγίνῃ ὑπὸ τῶν ἀρετῶν τῶν Αἰακιδῶν πύργος ὑψηλός, ὥστε νὰ μὴ δύνηται ὁ ὕμνων νὰ γένηται κύριος αὐτοῦ, καὶ νῦν ἡ πόλις τοῦ Αἴαντος Σαλαμῖς ἐν τῷ Περσικῷ πολέμῳ ὀρθωθείσα διὰ ναυμαχίας δύναται νὰ μαρτυρήσῃ, ὅτι τετεί-

στ. 60. Κελαδέμεν, διόρθωσις ἐνεκα τοῦ μέτρου.

χισται καὶ πάλιν ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ Αἰγίνη ἕτερος πύργος ταῖς μεγάλαις ἀρεταῖς τῶν νῦν Αἰγινήτων ὑψηλός». — ἐν ἄρει] ἡ σύνταξις «ἐν ἄρει, ἐν πολυφθόρῳ Διὸς ὕμῳ πόλις Αἶαντος Σαλαμῖς, ὁρθωθείσα ναύταις φόνῳ ἀνδρῶν, μαρτυρήσειεν». — μαρτυρήσαι] τί; ὅτι καὶ νῦν τετελείχισται πύργος κ. τ. λ. «ἐμβαλόντων γὰρ τῶν Περσῶν τῇ Σαλαμῖνι συμμαχήσαντες οἱ Αἰγινήται καὶ κατορθώσαντες τὸ πλεόν τοῦ πολέμου κατειργάσαντο· δι' οὗ τὰ ἀριστεῖα τῆς περὶ τὴν Σαλαμῖνα ναυμαχίας ἔλαβον οἱ Αἰγινήται καθά φησιν Ἡρόδοτός τε (Η'. 93-122) καὶ Ἑφορος (σελ. 221. Μαρχ.)» Π. Σ. — ὁρθωθείσα ναύταις] «ἀνορθωθείσα, σωθεῖσα ὑπὸ τοῦ ναυτικοῦ τῶν Ἑλλήνων». Κακῶς νομίζουσιν, ὅτι διὰ τῆς λέξεως ναύταις ἐννοεῖ τοὺς Αἰγινήτας, ἥτοι, ὡς λέγει ὁ Π. Σ. «ἀνορθωθείσα ἐκ τῶν κινδύνων τοῖς Αἰγινήταις». Ὁ Πίνδαρος παντοῦ φαίνεται προφυλακτικώτατος ἐν ταῖς αὐτοῦ ἐκφράσεσι, φοβούμενος μὴ διεγείρῃ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων τὸν τε φθόνον πρὸς ἐκείνους, οὓς ὕμνεῖ, καὶ τὸ μῖσος πρὸς ἑαυτὸν, καὶ ὅλως ἀπεχθάνεται τὰς πρὸς ἀλλήλους τῶν Ἑλλήνων ζηλοτυπίας. Ἐλαβον μὲν οἱ Αἰγινήται τα ἀριστεῖα· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἠνέσχοντο μὲν τῆς γενικῆς ταύτης ψήφου τῶν Ἑλλήνων, δυσμενέστατα δὲ πρὸς τὸν Πίνδαρον ἂν ἔσχον, καὶ ἐχθρικώτατα πρὸς τοὺς Αἰγινήτας, εἰ ὁ Πίνδαρος, ἔλεγεν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἠνωρθώθη ἐν τῇ ναυμαχίᾳ ἐκείνῃ ὑπὸ τῶν Αἰγινήτων. — ἐν πολυφθόρῳ Διὸς ὕμῳ] Τὸν ἄρη καλεῖ οὕτως· «ὕμῳ μὲν τὸν πόλεμον εἴρηκεν, οἷον τὸν ὑπὸ τοῦ θεοῦ καταπεμφθέντα διὰ τὸ τῆς βαρβαρικῆς στρατιᾶς πλῆθος». Π. Σ. — φόνῳ] Ἡ μὲν δοτικὴ «ναύταις» σημαίνει τὸ ἐνεργῆσαν αἷτιον· ἡ δὲ ἐνταῦθα δοτικὴ τὸ μέσον, δι' οὗ ὠρθώθη ἡ Ἑλλὰς· «γενομένου φόνου χαλαζάεντος». — ἀνδρῶν] βαρβάρων. — χαλαζάεντι] «τὸ τῶν πεπτωκότων πλῆθος ἰσάριθμον ἦν τῷ χαλαζήεντι Διὸς ὕμῳ». Π. Σ.

Ἄλλ' ὅμως καύχημα κατάβρεχε σιγᾶ. 65
 Ζεὺς τάδε καὶ τὰ νέμει,
 Ζεὺς, ὁ πάντων κύριος· ἐν δ' ἐρατεινῷ
 Μέλιτι καὶ τοιαῖδε τιμαὶ
 Καλλίνικον χάρμ' ἀγαπά-

— Στ. 65-67. Ἄλλ' . . . κύριος] «Ἄλλ' ὅμως τὴν ἐν Σαλαμῖνι ἀνδρείαν τῶν Ἑλλήνων, δι' ἣν καυχῶνται ὅτι ἔσωσαν τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐν ἣ κλέος μέγα ἔσχεν ἡ Αἴγινα, ὡς συντελέσασα τὰ μέγιστα εἰς τὴν σωτηρίαν, ταῦτα κατάβρεχε καὶ ἐπικάλυπτε τῇ σιγῇ· παῦσαι ἤδη περὶ τούτων λέγων· ἀρκοῦσι τὰ ἤδη εἰρημένα, ἵνα μὴ πλείονα λέγοντες διεγείρωμεν τὸν φθόνον τοῦ Διὸς, ὃς πάντα ἀπονέμει τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ φαῦλα, καὶ ἐστὶ κύριος πάντων». — καύχημα] οὕτως ἐπιθεσίως διηγήσατο τὰ περὶ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας πρὸς ἔπαινον τῶν Αἰγινήτων, ὥστε τὸ καύχημα νὰ μὴ ᾖ μόνον τῶν Αἰγινήτων, ἀλλὰ ἀπάντων τῶν συμμάχων Ἑλλήνων. Ὅτι δὲ ὁ ποιητὴς ἐννοεῖ «τὸ καύχημα τῶν Ἑλλήνων ἀπάντων καὶ οὐ μόνον τῶν Αἰγινήτων, δηλοῦται ἐκ τῶν ἐπομένων· διότι τὸν φθόνον τοῦ Διὸς φοβεῖται ὑπὲρ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος· ἄτοπον δ' ἂν ᾖ, εἰ μόνον ὑπὲρ τῆς Αἰγίνης ἐφοβεῖτο. — κατάβρεχε σιγᾶ] τὸ ἐναντίον ἐστὶ «καταβρέχειν μέλιτι» (Ὀλ. ΙΑ'. 118-119). Ὅθεν «μὴ κατάβρεχε τῷ μέλιτι τοῦ εἰς Φυλακίδαν ὕμνου»· καὶ ἐκ τούτου «μὴ ὕμνει». Περὶ δὲ τῆς μεταφορᾶς ὄρα τὴν ἐπομένην σημείωσιν. — Ζεὺς . . . κύριος] «τοσοῦτον μέγα ἀγαθὸν ἐστὶν ἡ ἐν Σαλαμῖνι νίκη, ἐφ' ἣ καυχῶνται οἱ Ἕλληνες, ὥστε φοβοῦμαι, μὴ καταβρέχων τῷ μέλιτι ὕμνου τὴν νίκην ταύτην καὶ τὸ καύχημα αὐτῶν, διεγείρω τὸν φθόνον τοῦ Διὸς, ὃς παρέσχεν αὐτήν».

— Στ. 67-69. ἐν δ' ἐρατεινῷ . . . ἀγαπάζοντι] «ἐν δὲ τῷ ὕμνῳ τοῦ νικηφόρου ἀγαπῶσι νὰ ἀναφέρωνται καὶ ὑμνῶνται οὐ μόνον αἱ ἡρώϊκαὶ πράξεις τῆς πατρίδος (οἷαί εἰσι νῦν αἱ ἐν Σαλαμῖνι πράξεις τῶν Αἰγινητῶν), ἀλλὰ καὶ αἱ τιμαὶ καὶ ἱεραὶ νῖκαι τῶν προγόνων καὶ συγγενῶν αὐτοῦ, οἷαί εἰσιν αἱ τοῦ Κλεονίκου καὶ λοιπῶν».

— ἐν ἐρατεινῷ μέλιτι] Ἐν Νερμ. Γ'. 134. κ. ἐξῆς παραβάλλει τὸν ὕμνον τῆς νίκης πρὸς μέλι, οἱ δὲ ἐν τῷ ὕμνῳ ἔπαινοι τῶν προγόνων, τῶν συγγενῶν κ. τ. λ. παραβάλλονται πρὸς γάλα μεμιγμένον τῷ μέλιτι· ἀλλ' ἐνταῦθα παραβάλλει μὲν τὸν ὕμνον τῆς νίκης πρὸς μέλι, οὐ κεράννυσι δὲ ποτὸν τῇ ψυχῇ, ὥσπερ ἐκεῖ, ἀλλὰ ἀναμιγνύει διαφόρους ἀγαθὰς πράξεις τῆς πατρίδος καὶ τῶν συγγενῶν τοῦ νικηφόρου αὐτῇ τῇ νίκῃ τοῦ νικηφόρου· καὶ τὸ οὕτω μεμιγμένον παραβάλλει πρὸς πέμματι, ἢ πλακοῦντά τινα. Τὴν σύμμιξιν λοιπὸν τῶν ποικίλων πράξεων ὑμνῶν καταβρέχει τῷ μέλιτι τοῦ ὕμνου, ὥσπερ τὸν πλακοῦντα καταβρέχουσιν τῷ μέλιτι. Ὅθεν τὸ ἐνταῦθα «ἐν ἐρατεινῷ μέλιτι» σημαίνει «ἐν τῷ γλυκυτάτῳ ὕμνῳ τῆς νίκης τοῦ νικηφόρου Φυλακίδα». — καὶ τοιαῖδαι τιμαί] ὅς μέλλει νὰ εἴπῃ, ἦτοι αἱ τιμαὶ τῆς γενεᾶς τοῦ Κλεονίκου κ. τ. λ. Τὸ δὲ «καὶ» ταύτην· τὴν ἔμφασιν ἔχει «οὐ μόνον τὸ καύχημα τῶν Αἰγινητῶν μετὰ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ τοιαῖδε τιμαί». — καλλίνικον χάρμα] καλεῖ ἀπλῶς τὴν νίκην τοῦ Φυλακίδα, ἢ τὴν ἐκ τῆς νίκης χαρὰν αὐτοῦ. Οὕτω καὶ ἐν Ὀλ. Γ'. 26. τὴν νίκην καὶ οὐχὶ τὸν ὕμνον αὐτῆς καλεῖ χάρμα.

— ἀγαπάζοντι] «ἀγαπητῶς συμφύρονται τῷ καλλινίκῳ χάρματι, τῇ νίκῃ τοῦ Φυλακίδα». Ὅθεν τὸ χωρίον «ἐν δὲ ἐρατεινῷ . . . ἀγαπάζοντι» ἐρμηνευτέον «καὶ τοιαῖδε τιμαὶ (νῖκαι) ἀγαπητῶς συμφύρονται τῇ νίκῃ τοῦ Φυλακίδα ἐν τῷ ἐρατεινῷ μέλιτι τοῦ ὕμνου»· ἦτοι «καὶ αἱ τοιοῦτου εἶδους τιμαὶ καὶ νῖκαι συνυμνοῦνται ἀγαπητῶς τῇ νίκῃ τοῦ Φυλακίδα».

ζοντι· μαρνάσθω τις ἔρδων

70

Ἐ. γ'. Κ. ιά.

Ἄμφ' ἀέθλοισιν, γενεάν Κλεονίκου

Ἐκμαθών· οὐ τοι τετύφλωται μανρὸς

Μόχθος ἀνδρῶν· οὐδ', όπόσαι δαπάναι,

Ἐλπίδων ἔκνιξ' ὅπιν·

— Στ. 70-71. μαρνάσθω . . . Κλεονίκου ἐκμαθών] ἄρχεται νὰ καταβρέχη τῷ μέλιτι τὰς τιμὰς, αἱ ἀγαπῶσι νὰ συμφύρωνται τῇ χαροποιᾷ νίκῃ τοῦ Φυλακίδα. «Ἀγωνιζέσθω τις ἐν ἀγῶσι καὶ ἀντιχέσθω τῶν ἄθλων τῶν περὶ τὴν νίκην, τοῦ Κλεονίκου τὸ γένος ζηλώσας» Π. Σ. — Κλεονίκου] «Κλεόνικος πατήρ ἐστι τοῦ Λάμπωνος, ὁ δὲ Λάμπων τοῦ Φυλακίδα» Π. Σ. — ἐκμαθών] «γενεάν Κλεονίκου ἐπειδὴν ἐκμάθη, ζηλώσας».

— Στ. 72-74. οὐ τοι τετύφλωται . . . ὅπιν] «οὐδὲ ὁ πολυχρόνιος μόχθος τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς τοῦ Κλεονίκου ἡλαττώθη, οὐδὲ αἱ τοσαῦται δαπάναι, αἳ εἰσιν ἀναγκαῖαι τῷ παρασκευαζομένῳ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ στάδιον τῶν ἱερῶν ἀγώνων, κατίσχυσαν αὐτῶν ὥστε νὰ ἀποβάλωσι τὰς ὑπὲρ τῆς καλῆς ἐκβάσεως ἐλπίδας». Ταῦτα διδάσκει περὶ τῆς γενεᾶς τοῦ Κλεονίκου τὸν βουλόμενον μαθὼν αὐτὴν νὰ ἀγωνίζεται ἔρδων ἀμφ' ἀέθλοισιν. — οὐ τετύφλωται] οἱ Π. Σ. νομίζοντες, ὅτι αἱ προτάσεις αὗται αἰτιολογοῦσι τὸ ἐκμαθὼν ἐρμηνεύουσιν «οὐδαμῶς γὰρ ἀποκέκρυπται καὶ ἀφανὴς ἐστίν». Ἀλλ' ὁ ποιητὴς οὐκ αἰτιολογεῖ, ἀλλὰ διδάσκει τὸν [μὴ γινώσκοντα, ἵνα μάθῃ, ὅτι οὐ τετύφλωται κ. τ. λ. Ὅθεν τὸ «οὐ τετύφλωται» σημαίνει μεταφορικῶς ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν μακραίωνος ἀνθρώπου «οὐκ ἡμβλύνθη, οὐκ ἡλαττώθη». ὁ δὲ νοῦς «καίτοι ὁ μόχθος τῶν ἀνδρῶν τούτων καὶ ἡ

στ. 74. ἔκνις', ἡ κοινὴ γραφή. Ἐγὼ παρεδεξάμην τὴν τῶν Π. Σ. ἦν καὶ πολλὰ παλαιὰ ἐκδόσεις τηροῦσιν.

σπουδὴ περὶ τὰ ἄθλά ἐστι πολυχρόνιος, ὅμως οὐκ ἐσμι-
κρύνθη, ἀλλ' αἰεὶ ὁ αὐτὸς μένει». — μακρός] καλῶς
ἔχει ἡ λέξις πρὸς τὸ «τετύφλωται» ἵνα ἡ μεταφορὰ ἀπὸ
τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ μακροβίου ἀνθρώπου καταδηλοτέρᾳ
γένηται. — οὐδὲ . . . ὅπιν] Τὸ «ὀπόσαι δαπάναι, ἔκνισε»
δύναται νὰ θεωρηθῇ σχῆμα Πινδαρικόν· δηλονότι τὸ
«ἔκνισεν» ἀντὶ τοῦ «ἔκνισαν»· κατὰ ταύτην ὅμως τὴν
σύνταξιν «οὐδ' ὀπόσαι δαπάναι (γίνονται, ἐγένοντο), ἔκνι-
σαν ὅπιν ἐλπίδων»· καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Π.
Σ. «οὐδὲ τετύφλωνται (αἱ τοσαῦται δαπάναι), ὅσαι ἔκνι-
σαν ἐλπίδων ὅπιν»· δύναται δ' ἔτι τὸ «ὀπόσαι δαπάναι»
νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑποκείμενον τοῦ ἔκνισεν, ὅπερ ἔσεται
ἴσον τῷ «τὸ πλῆθος, ὀπόσαι δαπάναι (ἐγένοντο), ἔκνισεν».
— ἐλπίδων] «ὅπιν ἐλπίδων» καὶ οὐχὶ «δαπάναι ἐλπίδων».
— ἐλπίδων ἔκνιξ' ὅπιν] «διήγειρεν ἐν τῇ ψυχῇ τῶν ἀν-
δρῶν τούτων τὴν σκέψιν καὶ φροντίδα περὶ τοῦ μέλλοντος
νὰ ὑπάρξῃ τέλους τῶν ἐλπίδων» ἥτοι «ἐποίησε τοὺς
ἀνδρας τούτους νὰ φροντίζωσι καὶ φοβῶνται περὶ τῶν
ἐλπίδων, μὴ ἀποτύχωσιν». Τὸ «ὅπιν» ἐκ τοῦ ἔπεσθαι
σημαίνει τὸ τελευταῖον ἐκβάν οὔτινος δῆποτε· τὸ ἄρα
«ὅπιν ἐλπίδων» σημαίνει τὴν ἀποτυχίαν ἢ ἐπιτυχίαν τῶν
ἐλπίδων· καὶ ἐπομένως τὴν σκέψιν καὶ φροντίδα καὶ φό-
βον, μὴ ἀποτύχωσι τῆς νίκης. Ἡ δὲ εἰκὼν ἐστὶν αὕτη·
ἐν τῇ ψυχῇ ὑπάρχει ἡ σκέψις περὶ τῆς καταναλώσεως
τῶν χρημάτων ἐξ ἑνός, ἐξ ἑτέρου δὲ ὁ φόβος περὶ ἀπο-
τυχίας τῶν ἐλπίδων. Ὅταν λοιπὸν τὰ ἀναλώματα ᾧσι
πολλὰ, τότε ἡ περὶ αὐτῶν σκέψις ἐρεθίζει, κνίζει τὸν
περὶ ἀποτυχίας τῶν ἐλπίδων φόβον, ὅστις ποιεῖ τὸν ἀνα-
λίσκοντα νὰ παύσῃ ἀναλίσκων· καίτοι εἰ τὰ ἀναλώματα
ἦσαν σμικρὰ, καὶ ὁ φόβος ἂν ἦν μικρὸς, καὶ οὐκ ἂν
κατίσχυε νὰ κωλύσῃ τὴν ἀνάλωσιν. Προσθεθεὶς δὲ ἐν
τῇ ἀρχῇ τοῦ χωρίου τὸ μόριον «οὐδ'» ὁ ποιητὴς λέγει,
ὅτι ὁ φόβος οὗτος οὐκ ἐγένετο τῇ ψυχῇ τῶν ἀνδρῶν τῆς
γενεᾶς τοῦ Κλεονίκου.

Αἰνέω καὶ Πυθέαν ἐν γυιοδάμαις 75
 Φυλακίδα πλαγᾶν δρόμον εὐθυπορήσαι
 Χερσὶ δεξιόν, νόφ ἀντίπαλον.
 Λάμβανέ οἱ στέφανον.
 Φέρε δ' εὖμαλλον μίτραν.
 Καὶ πτερόεντα νέον 80

— Στ. 75-77. Αἰνέω . . . ἀντίπαλον] Ἡ σύνταξις «ἐν γυιοδάμαις (Φυλακίδου) Αἰνέω δὲ καὶ Πυθέαν δεξιόν Φυλακίδα χερσὶν εὐθυπορήσαι πλαγᾶν δρόμον, (κατὰ δρόμον πληγῶν), νόφ (εὐθυπορήσαι) ἀντίπαλον»· ἦτοι μεταξὺ τῶν ἀλειτουργῶν καὶ γυμναστῶν τοῦ Φυλακίδα αἰνῶ καὶ τὸν Πυθέαν γενόμενον ἐπιδέξιον αὐτῷ (τῷ Φυλακίδα) ὥστε ταῖς μὲν χερσὶ νὰ εὐθυπορήσῃ (ὁ Φυλακίδας) εἰς τὸν δρόμον τῶν πληγῶν, τῷ δὲ νῷ νὰ εὐθυπορήσῃ, εἰς τὴν πάλην». Τὸν ἐπὶ τῇ ἐνταῦθα νίκῃ τοῦ Φυλακίδα ἔπαινον τοῦ Πυθέα ἀποδίδωσιν ἐν τῇ ἐπομένῃ ᾠδῇ (στ. 106. καὶ ἐξῆς) τῷ πατρὶ Λάμπωνι. — Πυθέαν] Ὁ Πυθέας οὗτος ἦν ὁ ἀδελφὸς τοῦ Φυλακίδου, καλεῖ δὲ αὐτὸν δεξιόν ἐν γυιοδάμαις, οὐχὶ ὅτι καὶ αὐτὸς ἦν γυιοδάμης ἦτοι ἀλείπτης τοῦ ἀδελφοῦ Φυλακίδα, ἀλλ' ὅτι ἐπεστάτει τῆς γυμνάσεως καὶ ὥς πρεσβύτερος συνεβούλευε καὶ προὔτρεπε τὸν παῖδα καὶ ἐφιλοτίμει εἰς τὴν μελέτην· ὅπερ ἐποίει ὁ πατὴρ Λάμπων, ὅτε ἐγυμνάζετο ὁ αὐτὸς Φυλακίδης εἰς τὴν περὶ ἧς ἐν τῇ ἐπομένῃ ᾠδῇ νίκην· (ὄρα στ. 106-108). — ἐν γυιοδάμαις δεξιόν Φυλακίδα] γυιοδάμης ἐστὶν ὁ διὰ τῆς γυμνάσεως δαμάζων τὰ ἀκατέργαστα μέλη τοῦ γυμναζομένου καθιστὰς αὐτὰ ἐπιτήδεια εἰς τὸ ἀγωνίζεσθαι· τοιοῦτος δὲ ἐστὶν ὁ ἀλείπτης ἢ γενικῶς ὁ διδάσκαλος τῆς γυμναστικῆς. Ἐπαινεῖ λοιπὸν τὸν Πυθέαν ὥς δεξιόν καὶ ἐπιτήδειον μεταξὺ τῶν ἀλειτουργῶν τοῦ Φυλακίδου. Ἡ δὲ δοτική «Φυλακίδα» συντακτέα τῷ «δεξιόν». — πλαγᾶν

. . . χερσὶ] ὑποκείμενον τοῦ «εὐθυπορήσαι» ἐστὶν οὐχὶ τὸν δρόμον τῶν πληγῶν, ἀλλὰ τὸν Φυλακίδα· ὁ δὲ δρόμος τῶν πληγῶν ἐστὶν ἡ πυγμὴ· τὸ δὲ «χερσὶ» οὐ συντακτέον τῷ «δεξιὸν» ἀλλὰ τῷ «εὐθυπορήσαι»· ἦτοι «νὰ εὐθυπορήσῃ, νὰ νικήσῃ ὁ Φυλακίδας ταῖς χερσὶ (μὲ τὰς χεῖρας) εἰς τὴν πυγμὴν». — νόῳ ἀντίπαλον] οὐχὶ τὸν Πυθέαν ἀντίπαλον· ἀλλὰ «νόῳ εὐθυπορήσαι ἀντίπαλον τὸν Φυλακίδα». Ἐπειδὴ τὸ παγκράτιον ἦν ἀγὼν πυγμῆς καὶ πάλης ἐν ταυτῷ· καὶ ἐν μὲν τῇ πυγμῇ ἐνεργοῦσι μᾶλλον αἱ χεῖρες, ἐν δὲ τῇ πάλῃ μᾶλλον ὁ νοῦς· διὰ τοῦτο εἶπεν, ὅτι ὁ Πυθέας παρεσκεύασε τὸν Φυλακίδα· ταῖς μὲν χερσὶ νὰ νικήσῃ (εὐθυπορήσας) ἐν τῇ πυγμῇ (δρόμον πλαγᾶν), τῷ δὲ νῷ νὰ νικήσῃ ἀντίπαλος, ἀντιπαλαίων τῷ ἀνταγωνιστῇ· ὅπερ ἐστὶ «νὰ νικήσῃ ἐν τῇ πάλῃ».

— Στ. 78-81. Λάμβανε καὶ ἐξῆς] Ὁ ποιητὴς ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ καὶ τῇ μουσοληψίᾳ φαντάζεται, ὅτι ἔχει πρὸ αὐτοῦ τὸν στέφανον τῆς νίκης τοῦ Φυλακίδου καὶ τὴν Μοῦσαν ἐμπνεύουσαν τὸν εἰς τὸν στέφανον ὕμνον· τελειώσας λοιπὸν τὸν ὕμνον, ἀποτείνεται τὸν ἐπίλογον πρὸς τὴν Μοῦσαν. — Λάμβανέ σί] «Λάμβανε, ὦ Μοῦσα, αὐτῷ τῷ Φυλακίδῃ· ἵνα δηλονότι πέμψῃς αὐτῷ». Ἄλλοι δὲ, ἐπειδὴ ὁ εἰρημένος Πυθέας, ὁ γυμνάσας τὸν Φυλακίδα, ἦν ὁ πρεσβύτερος ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἀποδέχονται, ὅτι ὁ ποιητὴς ἀποτείνεται οὐχὶ πρὸς τὴν Μοῦσαν, ἀλλὰ πρὸς τὸν Φυλακίδα, ἐρμηνεύοντες «δέχου αὐτῷ τῷ Πυθέᾳ τὸν στέφανον, ἦτοι ποίησον κοινωνὸν τοῦ στεφάνου αὐτοῦ, τὸν Πυθέαν»· ἀλλὰ καίτοι καὶ αὐτὸς ὁ ποιητὴς πολλαχοῦ τὴν νίκην ἑνὸς τῶν ἀδελφῶν ποιεῖ κοινήν πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς, ὅμως τὸ ἀποτείνεσθαι πρὸς τὴν Μοῦσαν, ὃ καὶ τῶν Π. Σ. τινες ἀποδέχονται, ποιητικώτερόν ἐστιν. — εὐμαλλον μίτραν] «εὐμαλλον μίτραν τὴν ταινίαν τὴν ἐξ ἐρίου ξανθοῦ τοῖς στεφάνοις προσπλεκομένην» Π. Σ. — νέον ὕμνον] «τὸν ἤδη νυνὶ συντεθει-

Σύμπεμφον ὕμνον.

μένον». — σύμπεμφον] «σὺν τῷ στεφάνῳ καὶ τῇ μίτρᾳ πέμφον οἱ αὐτῷ τῷ Φυλακίδῃ».

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ.

Μῆτερ Ἡλίου πολυώνυμε, Θεία, διὰ σέ τὸν χρυσὸν ἐνόμισαν οἱ ἄνθρωποι καὶ μεγασθενῇ πλέον τῶν ἄλλων κτημάτων· ἔτι δὲ καὶ νῆες ἐρίζουσαι ἐν πόντῳ ἀλλήλαις, καὶ ἄρματα κατὰ γῆν, θαυμάζονται ἐν ταῖς ταχυστρόφοις ἀμίλλαις, ἵνα σε τιμῶμεν, ὦ ἄνασσα· καὶ ἐν τοῖς ἀθλητικοῖς ἀγῶσι διὰ σέ ποθεινὸν κλέος ἔλαβεν ἐκεῖνος, ὅντινα ἢ χερσὶν ἢ ταχυτῇτι ποδῶν νικήσαντα πολλοὶ στέφανοι τὴν κόμην ἀνέδησαν. Ἡ δὲ ἀλκὴ τῶν ἀνδρῶν κρίνεται τῇ τῶν θεῶν εὐμενείᾳ. Δύο δὲ μόνα πράγματα ἠγνωμένα εὐανθεῖ πλούτῳ διατηροῦσι τὸ ἥδιστον ἄνθος τῆς ζωῆς, τὸ νὰ εὐτυχῇ τις ἅμα καὶ νὰ ἐπαινῇται. Μὴ ζήτηί νὰ γένησαι Ζεὺς· πάντα ἔχεις, ἐὰν μετάσχῃς τούτων τῶν καλῶν· θνητὰ γὰρ τοῖς θνητοῖς πρέπουσιν! Σοὶ δὲ, ὦ Φυλακίδα, κεῖται ἐν Ἰσθμῷ διπλῇ θάλλουσα ἀρετὴ παγκρατίου, ἐν Νεμέᾳ δὲ καὶ τοῖς δυσὶ, σοὶ τε καὶ Πυθείᾳ. Ἡ δὲ ἐμὴ καρδία οὐκ αἰσθάνεται τῆς χάριτος τῶν ὕμνων χωρὶς τῶν Αἰακιδῶν· διότι ὕμνῳ μετὰ τῶν Χαρίτων τοὺς υἱοὺς τοῦ Λάμπωνος

ἐν ταύτῃ τῇ εὐνόμῳ πόλει. Εἰ δὲ αὕτη ἐστὶ τετραμμένη εἰς λαμπρὰν ὁδὸν θεοδότων ἔργων, μὴ φθονεῖτω τις νᾶ κεραννύμεν πρὸς ἀμοιβὴν τῶν πόνων τὸν προσήκοντα κόμπον τῇ ὁδῇ· διότι οἱ ἀγαθοὶ πολεμισταὶ τῶν ἡρώων ἔπαινον ἐκέρδαναν· διότι διὰ παντὸς τοῦ χρόνου καὶ ἐν φόρμιγξί καὶ ἐν ποικίλαις συμφωνίαις αὐλῶν κλεῖζονται· τοῖς δὲ ποιηταῖς Διὸς βουλήσει μελέτην παρέσχον καὶ σεβίζονται ἐν μὲν ταῖς Αἰτωλῶν φαειναῖς θυσίαις οἱ ἰσχυροὶ Οἰνεῖδαι· ἐν δὲ Θήβαις ὁ ἵππικὸς Ἴόλαος ἔχει γέρας. Περσεὺς δὲ ἐν Ἀργεὶ ὁ δὲ πολεμιστῆς Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης παρὰ τὰ ρεῖθρα τοῦ Εὐρώτα· ἀλλ' ἐν Οἰνῶνῃ οἱ μεγαλήτορες τοὺς τρόπους Αἰακός τε καὶ οἱ παῖδες· οὗτοι καὶ ἐν μάχαις δις τὴν πόλιν τῶν Τρώων εἶλον, σὺν Ἡρακλεῖ τὸ πρότερον, ἀκολουθήσαντες αὐτῷ, σὺν Ἀτρεΐδαις τὸ δεύτερον. Ἀλλ' ἔλαυνε, ὦ Μοῦσα, κατὰ τὸ ὁμαλόν· λέγε μοι, τίνες Κύκνον, τίνες Ἑκτορα ἐφόνευσαν, καὶ τὸν στρατάρχην τῶν Αἰθιοπῶν τὸν ἀτρόμητον πολεμιστὴν Μέμνονα· τίς ἄρ' ἔτρωσε τῷ ἑαυτοῦ δόρατι παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Καΐκου τὸν ἀνδρεῖον Τήλεφον; Ἐκεῖνοι, οἷς τὰ στόματα προφέρουσι πατρίδα τὴν διαπρεπῆ νῆσον Αἴγιναν· τετείχισται δὲ ἀρεταῖς ἐν αὐτῇ πάλαι ὑψηλὸς πύργος, ὥστε νᾶ μὴ δύνανται νᾶ ἀναβαίνωσιν ἐπ' αὐτὸν οἱ ποιηταί· πολλὰ μὲν ἔχει ἢ ἐμὴ ἀληθοῦς γλῶσσα τοξεύματα νᾶ κελαδήσῃ περὶ τῶν παλαιῶν ἐκείνων ἀνδρῶν· ἀλλὰ καὶ νῦν ἢ ἐν Ἀρεὶ ἐν πολυφθόρῳ παρὰ τοῦ Διὸς ὄμβρῳ κατὰ θάλασσαν

ὀρθωθείσα ἀναριθμήτων ἀνδρῶν φόνῳ χαλαζώδει
 πόλις τοῦ Αἴαντος δύναται νὰ μαρτυρήσῃ περὶ
 τῆς ἀρετῆς τῶν νέων τέκνων τῆς Αἰγίνης. Ἄλλ'
 ὅμως κατὰβρεχε τῇ σιωπῇ τὸ περὶ τούτων καύ-
 χημα· διότι ὁ Ζεὺς παρέχει καὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ
 τὰ φαῦλα, Ζεὺς ὁ πάντων κύριος· τῇ δὲ ἐν ἐρα-
 τεινῷ μέλιτι χαροποιᾷ νίκη καὶ αἱ τοιαῦται τιμαὶ
 ἀγαπῶσι νὰ μιγνύωνται. Ἀγωνιζέσθω τις ἔργῳ
 περὶ ἄθλων ζηλώσας, ἐπειδὰν ἐκμάθῃ τὴν γενεὰν
 τοῦ Κλεωνίκου· οὐ δῆπου ἡλαττώθη ὁ μακρὸς
 περὶ ἄθλων μόχθος τῶν ἀνδρῶν τούτων, οὐδὲ αἱ
 τοσαῦται τὸ πλῆθος δαπάναι διήγειράν ποτε τὸν
 περὶ ἐπιτυχίας τῶν ἐλπίδων φόβον. Ἐπαινῶ καὶ
 τὸν Πυθέαν τὸν μεταξὺ τῶν ἀλειπτῶν ἐπιδέξιον τῷ
 Φυλακίδᾳ, ὥστε αὐτὸς ταῖς μὲν χερσὶ νὰ εὐθυπο-
 ρήσῃ κατὰ τὸν δρόμον τῶν πληγῶν, τῷ δὲ νῦν
 κατὰ τὴν πάλην. Λάμβανε αὐτῷ τὸν στέφανον,
 ὦ Μοῦσα, φέρε τὴν ἐκ καλοῦ ἐρίου μίτραν, καὶ
 μετ' αὐτοῦ σύμπεμψον τὸν ἤδη νῦν τελεωθέντα
 πτερωτὸν ὕμνον.

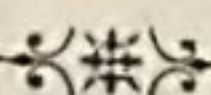

Ι Σ Θ Μ Ι Α

ΕΙΔΟΣ ΣΤ'.

Φ Υ Λ Α Κ Ι Δ Αι

(ΕΝ ΠΑΙΣΙ)

Μέτρα κατὰ τοὺς Π. Σ. τῆς στροφῆς καὶ ἀντιστροφῆς καὶ ἐπὶ τοῦ εἴδους.

Ἡ στροφή καὶ ἀντίστροφος σύγκειται ἐκ κώλων δεκατριῶν.

- Κῶλον 1. — ◡ — ◡ — | ◡ — ◡ — ◡ — ◡ — ◡ — ◡ — Ἰαμβέλεγος.
- „ 2. ◡ — ◡ — | ◡ — ◡ — | ◡ — — ◡ — Τροχαϊκὸν τρίμετρον καταλήγον εἰς ἴαμβον.
- „ 3. ◡ — ◡ — | ◡ — ◡ — Τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον.
- „ 4. ◡ — ◡ — ◡ — ◡ — ◡ — Δακτυλικὸν ἐφθημιμερές.
- „ 5. — ◡ — ◡ — | — ◡ — ◡ — | ◡ — Ἰαμβικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον.
- „ 6. ◡ — ◡ — ◡ — ◡ — Δακτυλικὸν πενθημιμερές.
- „ 7. — ◡ — ◡ — | — ◡ — ◡ — Ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον.
- „ 8. ◡ — ◡ — ◡ — ◡ — — Ἰαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον.
- „ 9. ◡ — ◡ — | — ◡ — ◡ — Τροχαϊκὸν δίμετρον καταληκτικόν.
- „ 10. ◡ — ◡ — | ◡ — — — | ◡ — ◡ — Τροχαϊκὸν τριμέτρον καταληκτικόν.
- „ 11. — ◡ — ◡ — | ◡ — ◡ — | Ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον· τῆς α. καὶ γ'. στροφ. καὶ α. καὶ γ'. ἀντιστρ., ἢ δευτέρα συζυγία ἐστὶ — ◡ — ◡ —.

Κῶλον 12. — — — — | — — — Ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος δίμετρον καταληκτικόν.

„ 13. — — — — | — — — — | — Ἰαμβικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον.

Περὶ τῆς Ἐπωδοῦ.

Ἐκάστη ἐπωδὸς ἐκ κῶλων ἑνδεκα.

Κῶλον 1. — — — — | — — — — | — — — — ἢ — — — — | — — — — | — — — — | — — — — | — Σαπφικὸν ἑνδεκασύλλαβον. Τῆς κατακλειδὸς ἢ παρατελευταία συλλαβὴ μακρά ἐστὶν ἔνεκα τοῦ τόνου· ἢ μᾶλλον ἐστὶν δακτυλικὸν Διολικὸν πεντάμετρον καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν.

„ 2. — — — — | — — — — | — — — — Ἰαμβέλεγος τῆς πρώτης συλλαβῆς τοῦ πενθημιμεροῦς Ἰαμβικοῦ μετατεθείσης κατὰ τὸ σῶνθηθες εἰς τὸ τέλος τοῦ πενθημιμεροῦς δακτυλικοῦ.

„ 3. — — — — | — — — — — Τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον.

„ 4. — — — — | — — — — Δακτυλικὸν πενθημιμερές.

„ 5. — — — — | — — — — Τροχαϊκὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἥτοι Εὐριπίδειον.

„ 6. — — — — | — — — — | — — — — | — Προσοδιακὸν μετὰ πενθημιμεροῦς Ἰαμβικοῦ.

„ 7. — — — — | — — — — — Τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον.

„ 8. — — — — | — — — — — Ἐγκωμιολογικόν.

„ 9. — — — — | — — — — — Ἐγκωμιολογικὸν λειπούσης τῆς τελευταίας συλλαβῆς τοῦ πενθημιμεροῦς Ἰαμβικοῦ.

„ 10. — — — — | — — — — | — — — — Ἐπιχοριαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον.

„ 11. — — — — | — — — — | — — — — Τροχαϊκὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἥτοι Εὐριπίδειον ἀρχόμενον ἀπὸ ἰαμβικῆς συζυγίας.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΕΙΔΟΥΣ.

Ἐν τῷ προοιμίῳ παραβάλλει τὴν εὐτυχίαν τοῦ οἴκου τοῦ Λάμπωνος πρὸς συμπόσιον· τοὺς δὲ ὕμνους εἰς τὰς νίκας τῶν υἱῶν αὐτοῦ πρὸς τοὺς κρατῆρας, οὓς ἐν τῷ συμποσίῳ κερνῶσιν· καὶ ἐπειδὴ δύο νίκας ἤραντο, τὴν μὲν ἐν Νεμέᾳ, τὴν δὲ περὶ ἧς ἐν τῇ παρούσῃ ᾠδῇ ὁ λόγος, ἐν Ἴσθμῳ· διὰ τοῦτο λέγει, ὅτι νῦν ὁ δεύτερος κρατὴρ κερνᾶται, πρῶτον κρατῆρα καλῶν τὸν εἰς τὴν ἐν Νεμέᾳ νίκην ὕμνον. Εὐχεται δὲ νᾶ νικήσῃ καὶ τρίτην νίκη, ταύτην δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἵνα κερασθῇ καὶ ὁ τρίτος τῷ σωτῆρι Διὶ κρατὴρ, καὶ οὕτω τὸ συμπόσιον, ἥτοι ἡ εὐδαιμονία, καταστῇ τελεία· ἐν ταύτῃ δὲ τῇ τελείᾳ εὐδαιμονίᾳ, λέγει, ἐπιθυμεῖ σφόδρα νᾶ διέλθῃ καὶ ὁ Λάμπων τὸ γῆρας καὶ οὕτω νᾶ ἀποθάνῃ (στ. 1-26). Εὐθὺς ἐντεῦθεν μεταβαίνει εἰς τὸ ὑμνεῖν τοὺς Αἰακίδας. Ὑμνήσας πρῶτον τὸν Πηλέα ἔρχεται εἶτα εἰς Τελαμῶνα· διηγεῖται τὰς μετὰ Ἡρακλέους ἀνδραγαθίας Τελαμῶνος, τὸν ἐπὶ Τροίαν πλοῦν καὶ τὴν ἄλωσιν αὐτῆς, τὸν ὄλεθρον τῶν Μερόπων, τὸν θάνατον τοῦ Ἀλκυονέως (στ. 27-50). Τὸν δὲ Αἴαντα ὑμνεῖ διὰ τῆς διηγήσεως τῆς εὐχῆς καὶ μαντείας τοῦ Ἡρακλέους, ἣν προπίνων ηὔξατο τῷ Τελαμῶνι, ὅτε ἐλθὼν, ἵνα καλέσῃ αὐτὸν εἰς τὸν ἐπὶ Τροίαν πλοῦν, εὔρεν ἅπαντας ἐν συμποσίῳ (στ. 51-81). Ἐπανέρχεται εἰς τὸν Φυλακίδαν, ὃν ὑμνεῖ σὺν τῷ

ἀδελφῶ Πυθέα καὶ τῷ ἐκ μητρὸς συγγενεῖ Εὐθεμένει διηγεῖται τὰς νίκας αὐτῶν. Ἀναφέρει καὶ τὴν φυλὴν τῶν Ψαλυχιδῶν, ἣ προσήκει ὁ Φυλαδας. Ὡσαύτως ἀναφέρει καὶ τὸν Θεμίστιον τὸν πρὸς μητρὸς πάππον (στ. 82-96). Τελευταῖον ἐπαινέσας τὸν Λάμπωνα, ὡς ἐπιμελέστατον τῶν ἑαυτοῦ ἔργων καὶ ὡς πατέρα μετ' ἐπιτυχίας συμβουλευόντα καὶ παροτρύνοντα τοὺς υἱοὺς εἰς εὐκλεᾶ ἔργα, καὶ ὡς ἀγαπώμενον ὑπὸ πάντων διὰ τε τὰς τῶν ξένων εὐεργεσίας, καὶ διότι καὶ αὐτός ἐστιν ἐν τε τοῖς λόγοις καὶ πράξεσι μετριοφρων, καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐπιθυμεῖ νὰ εὕρισκῃ τὴν αὐτὴν μετριοφροσύνην· ἔτι δὲ καὶ διότι οὐδὲν ἐκφέρει ἐκ τοῦ στόματος πρὶν καλῶς σκέψηται· δι' ἅπαντα ταῦτα ἀποδίδωσι τὴν αἰτίαν τῆς νίκης τοῦ υἱοῦ τῷ πατρὶ ὡς ὀξύναντι τὸν νοῦν αὐτοῦ διὰ τῶν παραινέσεων, καὶ φρονίμως ἐπιστατήσαντι τῆς γυμνάσεως (στ. 97-107). Ἐν δὲ τῷ ἐπιλόγῳ εἰς πάντας ἀπλῶς ἀποτεινόμενος τὸν ὕμνον τελευτᾷ τὴν ᾠδὴν.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

Καὶ αὕτη ἡ ᾠδὴ τῷ αὐτῷ Φυλακίδᾳ πεποιήται. Ὅτι δὲ ἐστὶ προγενεστέρα τῆς ἡγουμένης, ἐκεῖ εἴρηται ἐν τῇ εἰσαγωγῇ. Παρὰ τοῖς Π. Σ. εὔρηται ἐπιγεγραμμένη ἡ ᾠδὴ Φυλακίδᾳ Πυθέα, Εὐθεμένει. Ἀδεται δὲ ἐν κώμῳ. Περὶ δὲ τῆς χρονολογίας ἡ ὑπόθεσις, ὅτι ἐποιήθη ὀλίγον πρὸ τῶν Μηδικῶν, δυνατὴ ἐστίν. Τὸ προοίμιον ἔχει ὁμοιότητα μεγάλην τῷ τῆς Ὀλυμ. Ζ'.

Σ. α. Κ. ιγ'.

ΘΑΛΛΟΝΤΟΣ ἀνδρῶν ὥς ὅτε συμποσίου,
Δεύτερον κρατῆρα Μοισαίων μελέων

— Στ. 1-13. Θάλλοντος . . . ἀοιδαῖς] «ὥσπερ ἐν θάλλοντι συμποσίῳ κινῶσι τρεῖς κρατῆρας τὸν μὲν πρῶτον Διὸς, τὸν δὲ δεύτερον ἄλλων θεῶν, τὸν δὲ τρίτον πάλιν Διὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς τὸν μὲν πρῶτον κρατῆρα τῶν Μουσικῶν μελῶν σοί, ὦ Ζεῦ, ἐκεράσαμεν ὑπὲρ τῆς εὐάθλου γενεᾶς τοῦ Λάμπωνος νικησάσης ἐν [Νεμέᾳ, νῦν δὲ κινῶμεν τὸν δεύτερον τῷ δεσπότῃ τοῦ Ἴσθμοῦ καὶ ταῖς πεντήκοντα θυγατράσι τοῦ Νηρέως, ἐν Ἴσθμῳ τοῦ νεωτέρου τῶν ἀδελφῶν Φυλακίδα νικήσαντος· εἴθε δὲ κεράσαιμεν καὶ τὸν τρίτον τῷ Ὀλυμπίῳ Διὶ ὑπὲρ τῆς αὐτῆς γενεᾶς». Τὴν μὲν θάλλουσαν εὐδαιμονίαν τῆς γενεᾶς τοῦ Λάμπωνος παραβάλλει πρὸς συμπόσιον, τοὺς δὲ ὕμνους τῶν νικῶν πρὸς τοὺς κινναμένους κρατῆρας τοῦ συμποσίου. Ἐν ταῖς συμποσίοις «τὸν μὲν πρῶτον κρατῆρα Διὸς ἐκίρνασαν, τὸν δὲ δεύτερον ἡρώων, τὸν δὲ τρίτον Διὸς σωτῆρος· καθὰ καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἐπιγόνοις Λοιβᾶς Διὸς μὲν πρῶτον ὠραίου γάμου Ἦρας τε.

εἶτα Τὴν δευτέραν γε κρᾶσιν ἥρωσιν νέμω

εἶτα Τρίτον Διὸς σωτῆρος εὐκταίαν λίβα
καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ναυπλίῳ

Ζεῦ παυσίλυπε, καὶ Διὸς σωτηρίου

Σπονδὴν τρίτου κρατῆρος» Π. Σ.

— ὥς ὅτε] Ἀναπλήρου «ὥς ὅτε κίρναμεν θάλλοντος

στ. 2. μοισέων, ἡ γραφή τῶν χειρογράφων· μοισαίων δὲ ἀρίστη διόρθωσις Heynii.

Κίρναμεν Λάμπωνος εὐά-

θλου γενεᾶς ὕπερ· ἐν Νεμέα

Μὲν πρῶτον, ὦ Ζεῦ, τὴν, ἄωτον

5

Δεξάμενοι στεφάνων·

Νῦν αὖτ' ἐν Ἴσθμῳ, δεσπότη

Νηρεΐδεσσί τε πεντή-

κοντα, παίδων ὀπλοτάτου

Φυλακίδα νικῶντος· εἴη δὲ τρίτον

10

Σωτῆρι πορσαίνοντας Ὀλυμ-

πίῳ Αἴγιναν κατα-

σπένδειν μελιφθόγγοις αἰδαῖς.

Ἄ. α. Κ. ιγ'.

Εἰ γάρ τις ἀνθρώπων δαπάνη τε χαρεῖς

Καὶ πόνῳ πράσσει θεοδμάτους ἀρετὰς,

15

συμποσίου». — δεύτερον κρατῆρα] ὁ δεύτερος κρατῆρ ἐστὶν ἐκεῖνος, περὶ οὗ ἐξηγεῖται ἐν στ. 7. καὶ ἐξῆς. — γενεᾶς] Πυθέου καὶ Φυλακίδου. — ἐν Νεμέα . . . στεφάνων] «δεξάμενοι (γάρ· διότι ἡ πρότασις ἐστὶν αἰτιολογικὴ παραλειπομένου κατὰ τὸ ἀσύνδετον σχῆμα τοῦ γάρ) τὸ ἄνθος τῶν στεφάνων ἐν Νεμέα, σοὶ, ὦ Ζεῦ, πρῶτον ἐκίρναμεν κρατῆρα» Π. Σ. — δεξάμενοί] ἐν ταῖς συγγενέσι τοῦ νικητοῦ καταριθμεῖ ποιητικῶς καὶ ἑαυτόν. — πρῶτον] καλεῖ π ρ ὠ τ ο ν κρατῆρα τὸν ὕμνον τῆς Νεμεαίας νίκης τοῦ Πυθέου (Νεμ. Ε') ὅρα Σημ. εἰς Ἴσθμ. Ε'. 21-23. Ὁ πρῶτος λοιπὸν κρατῆρ ἦν, ὡς ἐν συμποσίῳ, Διά. — Νῦν αὖτ' . . . νικῶντος] ἡ σύνταξις «ἐν Ἴσθμῳ νικῶντος Φυλακίδα, κίρναμεν τὸν δεύτερον τοῦτον κρατῆρα δεσπότη». — δεσπότη] τοῦ Ἴσθμοῦ. — Νηρεΐ-

στ. 5. τεῖν, τίν γ', διορθώσεις ἕνεκα τοῦ μέτρου· ἀλλὰ καὶ μόνον τότιν δύναται νὰ γένηται μακρὸν ἕνεκα τοῦ ὕγρου ν.

δεσσι] καλῶς, ὄντος τοῦ Ποσειδῶνος ἄρχοντος τῆς θαλάσσης. — εἴη . . . ἀοιδαῖς] «εἴθε δὲ γένοιτο τρίτον κεραννύντες Δὲ σωτῆρι Ὀλυμπίας προστάτῃ νὰ καταβρέξωμεν τὴν Αἴγιναν σπονδαῖς μελιφθόγγων ῥόδων». ἦτοι, ὡς λέγει ὁ Π. Σ. «γένοιτο αὐτὸν καὶ Ὀλύμπια νικῆσαι». — τρίτον σωτῆρι] «Διὸς σωτῆρος ἔλεγον τὸν τρίτον διὰ τοὺς τοῦτον πίνοντας σταθεροὺς γίνεσθαι, τοὺς δὲ μετὰ τοῦτον εἰς ἄτην καὶ ἀνομίαν καὶ ἀσέλγειαν τρέπεσθαι· ἔλεγον δὲ αὐτὸν καὶ τέλειον διὰ τὸ τέλειον εἶναι τὸν τρίτον ἀριθμὸν ἀρχὴν ἔχοντα καὶ μέσον καὶ τέλος». Π. Σ. Εἰ οὖν ἡ παράδοσις αὕτη τοῦ Π. Σ. ἐστὶν ἀληθής, ἄριστα ἔχει πρὸς τὸν νοῦν τοῦ ποιητοῦ· διότι τοῦτο βούλεται νὰ εἴπῃ «ὥσπερ ὁ τρίτος κρατῆρ σῶζει καὶ ποιεῖ τοὺς συμπότας σταθεροὺς καὶ τελείαν τὴν ἡδονήν, οὕτω καὶ ἡ τρίτη ἐν Ὀλυμπίᾳ νίκη τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἀνθρώπων τελείαν καὶ σταθεράν ποιεῖ» ὡς ἐν τοῖς ἐπομένοις αὐτὸς ἐπεξηγεῖται. — Ὀλυμπίῳ] ὅτι ἡ λέξις αὕτη ἐτέθη, ἵνα δηλώσῃ, ὅτι εὐχεται ὑπὲρ τοῦ ἀγωνίσασθαι τὸν Φυλακίδαν ἔτι καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ τυχεῖν τῆς νίκης, φανερόν· ἄδηλον δὲ, εἰ διανοεῖτο καὶ ὁ Φυλακίδας καὶ παρεσκευάζετο εἰς τοῦτον τὸν ἀγῶνα. — Αἴγιναν . . . ἀοιδαῖς] Φυλάσσων τὴν ἀπὸ τοῦ συμποσίου μεταφορὰν ἔφη κατασπένδειν Αἴγιναν, ἀντὶ τοῦ ὕμνεῖν τὴν Αἴγιναν.

— Στ. 14-19. εἰ γάρ τις . . . ἐὼν] Ἦδη ἐπεξηγεῖται, τί ἐννοεῖ παραβάλλων τὸν ὕμνον τῆς ἐν Ὀλυμπίᾳ νίκης, ἧς εὐχεται νὰ τύχῃ ἡ γενεὰ τοῦ Λάμπωνος, πρὸς τὸν τρίτον τοῦ συμποσίου κρατῆρα. «Διότι ἐάν τις τῶν ἀνθρώπων μετὰ χαρᾶς καὶ προθυμίας δαπανᾷ καὶ τῷ σώματι πονῇ ἐργαζόμενος θείας ἀρετάς, ὁ δὲ θεὸς συγκατασκευάζῃ ἐπιτυχίαν, ἐξ ἧς δόξα ἐπήρατος· οὗτος εἰς τὸ ἔσχατον τοῦ ὄλβου ἀφίκετο». — χαρεῖς] ἀντὶ τοῦ χαίρων. — πράσσει] ἐργάζεται, τελεῖ. — θεοδμάτους] «ὑπὸ θεῶν δεδομημένας καὶ κατεσκευασμένας» Π. Σ.

Σύν τέ οί δαίμων φυτεύει
 Δόξαν ἐπήρατον· ἐσχατιαῖς
 Ἦδη πρὸς ὄλβου βάλλετ' ἄγκυ-
 ραν θεότιμος ἐών.

Τοίαισιν ὀργαῖς εὖχεται 20

Ἀντιάσαις αἶδαν γῆ-
 ράς τε δέξασθαι πολὺν

Ὁ Κλεονίκου παῖς· ἐγὼ δ' ὑψίθρονον
 Κλωθὴ κασιγνήτας τε προσεν-
 νέπω ἔσπεσθαι κλυταῖς 25

Ἀνδρὸς φίλου Μοίρας ἐφετμαῖς.

Ἐ. α'. Κ. ιά.

Ὑμμε τ', ὦ χρυσάρματοι Αἰακίδαι,

Ἐννόει δὲ τὸ «ἐν αὐτῷ» καὶ οὕτω τὸ «θεοδμάτους ἀρετάς» ἴσον τῷ «συμφύτους ἀρετάς», ὡς ἐν Ἰσθμ. Γ'. 23. καλεῖ. Σημειῶσαι δὲ, ὅτι ἐν ταῖς θεοδμήτοις ἀρεταῖς περιλαμβάνεται, ἐάν τις ἐφαρμόσῃ τὰ ἐνταῦθα λεγόμενα ταῖς ἀρεταῖς τῆς γενεᾶς τοῦ Λάμπωνος, οὐ μόνον ἡ ἀρετὴ, ἣν ἐπεδείξαντο ὁ Πυθέας καὶ Φυλακίδας νικήσαντες ἐν Νεμέᾳ καὶ Ἰσθμῷ, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρετὴ, ἣν εὖχεται νὰ ἐπιδείξωσι καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ. — σύν τε . . . δόξαν] «καὶ συμφυτεύει ἐν αὐτῷ μετὰ τῶν θεοδμήτων ἀρετῶν» ἢ «καὶ φυτεύει ἐν αὐτῷ σὺν ταῖς ἀρεταῖς, ἃς ἔχει ἐμφύτους, καὶ δόξαν ἐπήρατον» δηλονότι «οὐ μόνον ἀρετὰς ἐνεφύτευσεν αὐτῷ ὁ θεὸς, ἀλλὰ καὶ ἐκτελοῦντι τὰς ἀρετάς ταύτας περιποιεῖ καλὴν ἔκβασιν, ὥστε νὰ δοξάζεται». — δόξαν ἐπήρατον] συνεκδοχικῶς ἀντὶ τοῦ «ἀγαθὴν ἔκβασιν» ἐξ ἧς ἡ ἐπήρατος δόξα. — ἐσχατιαῖς . . . ἄγκυραν] παράβαλε πρὸς τὴν ἔννοιαν Ἰσθμ. Ε'. 17. καὶ ἐξῆς. — θεότιμος ἐών] διότι καὶ τὰς ἀρετάς ἐν αὐτῷ οἱ θεοὶ ἐδόμησαν καὶ τὴν ἔκβασιν καὶ δόξαν αὐτοὶ συνεφύτευσαν.

«οὕτω καὶ ἡ γενεὰ τοῦ Λάμπωνος πρὸς ταῖς ἐσχατιαῖς τοῦ ὄλβου ῥίψει ἄγκυραν θεότιμος ἐοῦσα, εἰ πρὸς τοῖς δυσὶν ἄθλοις ἀθλήσει καὶ τρίτον ἐν Ὀλυμπίᾳ».

— Στ. 20-23. Τοίαισιν . . . παῖς] «ἐν μέσῳ τοιαύτης εὐτυχίας εὐχεται ὁ παῖς τοῦ Κλεονίκου νὰ διέλθῃ τὸ πολιὸν γῆρας καὶ εἶτα νὰ ἀποθάνῃ». — τοίαισιν ὀργαῖς ἀντιάσαις] Τὸ «ὀργαῖ» ἐνταῦθα σημαίνει σφοδρὰς ἐπιθυμίας. Ὅθεν τὸ «τοίας ὀργάς» σημαίνει «τὰς σφοδρὰς ἐπιθυμίας τοῦ Λάμπωνος νὰ ἴδῃ τὴν ἑαυτοῦ γενεάν, τοὺς υἱοὺς νικήσαντας καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ οὕτω βαλομένους ἄγκυραν πρὸς ἐσχατιαῖς ὄλβου». Ὅθεν «ἀντιάσαις τοίαισιν ὀργαῖς» ἴσον τῷ «ἰδὼν τὴν ἐκτέλεσιν τοιούτων ἐπιθυμιῶν». — αἶδαν . . . πολιόν] Τὸ σχῆμά ἐστιν οὐ μόνον πρωθύστερον· διότι ὥφειλε νὰ εἴπῃ «πολιόν τε γῆρας αἶδαν τε»· ἀλλὰ καὶ ζευγμα, ἢ βραχυλογία· διότι τὸ δέξασθαι ἀρμόζει μὲν καλῶς τῷ αἶδαν, τῷ δὲ «πολιόν γῆρας» ἀρμόζει τὸ διελθεῖν. Ὅθεν οὕτως ἀναπληρωτέον καὶ συντακτέον «εὐχεται πολιόν τε γῆρας διελθεῖν καὶ αἶδαν δέξασθαι ἀντιάσαις (ἐπειδὴν ἴδῃ) τοίαισιν ὀργαῖς (τοιαύτας ὀργὰς τετελεσμένας)». — αἶδαν] τὸν θάνατον.

— Στ. 23-26. ἐγὼ δ' ὑψίθρονον . . . ἐφετμαῖς] «ἐγὼ δὲ τὴν τιμίαν Κλωθὴν καὶ τὰς αὐτῆς ἀδελφὰς παρακαλῶ τελειῶσαι τὰς εὐχὰς αὐτοῦ, ὅ ἐστιν ἐπακοῦσαι καὶ ἐπακολουθῆσαι ταῖς εὐχαῖς τοῦ φίλου ἀνδρὸς καὶ τέλος ἐπιθεῖναι» Π. Σ. — κασιγνήτας τε Μοίρας] ἴσον «καὶ τὰς ἄλλας Μοίρας (Λάχεσιν καὶ Ἄτροπον) τὰς κασιγνήτας αὐτῆς». — φίλου ἀνδρὸς] τοῦ Λάμπωνος. — ἐφετμαῖς] «ἐφετμαὶ οὐ κυρίως αἱ εὐχαὶ, ἀλλ' αἱ ἐντολαί· εὐχὴ δὲ ἡ παρὰ τῶν ὑπερεχόντων αἵτησις» Π. Σ.

— Στ. 27-30. Ὑμμε τ' . . . εὐλογίαις] «Καὶ ὑμεῖς, ὦ Αἰακίδαι, νόμιμόν μοι κατέστη σαφέστατον, ὅταν ἐγκωμιάζω τέκνον τῆς νήσου ταύτης, εὐλογίαις νὰ ῥαίνω». Παράβαλε πρὸς τὴν ἔννοιαν Ἰσθμ. Ε'. 23. καὶ ἐξῆς.

Τέθμιόν μοι φαμί σαφέστατον εἶναι,
 Τάνδ' ἐπιστείχοντα νᾶσον
 ῥαινέμεν εὐλογίαις. 30

Μυρία δ' ἔργων καλῶν
 Τέτμηγθ' ἐκατόμπεδοι ἐν σχερῷ κέλευθοι,
 Καὶ πέραν Νεῖλοιο παγάν,
 Καὶ δ' Ὑπερβορέους· οὐδ' ἔστιν οὕτω
 Βάρβαρος οὔτε παλίγγλωστος πόλις, 35
 Ἄτις οὐ Πηλέος αἶψι κλέος
 Ἥρωος, εὐδαίμονος γαμβροῦ θεῶν.
 Σ. β'. Κ. γ'.

Οὐδ' ἄτις Αἴαντος Τελαμωνιάδα
 Καὶ πατρός· τὸν χαλκοχάρμαν ἐς πόλεμον
 Ἄγε σὺν Τυρυνθίοισι 40
 Πρόφρονα σύμμαχον ἐς Τροίαν
 Ἥρωσι μόχθον, Λαομεδοντί-

— ὕμμε τ'] «πρὸς τῷ ὕμνουμένῳ καὶ ὑμᾶς»· διότι ἐξυπακούεται «τόν τε ὕμνούμενον». — χρυσάρματοι] «τίμιμοι κατὰ τὰ ἄρματα». Π. Σ. Καλεῖ τοὺς Αἰακίδας χρυσαρμάτους ὡς ἰσχυρῶς καὶ ἀνδρείως ἀπὸ τῶν ἀρμάτων μαχομένους. — τέθμιον] ἀντὶ τοῦ «ἔθος». — σαφέστατον] διότι ἐν ἅπασι τοῖς ὕμνοις, οὗς εἰς Αἰγινήτας ἐποίησεν, ἐγκωμιάζει τοὺς Αἰακίδας. — ἐπιστείχοντα ῥαινέμεν] καλῶς ἔχει ἡ αἰτιατική ἐμὲ ἐπιστείχοντα, καίτοι τὸ ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος τῆς προτάσεως «φαμί» ἐστὶ τὸ αὐτό· διότι τὸ «εἶναι» ἐτέθη ἀπροσώπως. Τὸ δὲ

στ. 36. Πηλέος· αἱ συλλαβαὶ εὐς συνίζανουσιν.

στ. 42. Λαομεδοντί· καὶ τὸ μέτρον βαίνει καλῶς· διότι ομεδον ἐστὶν ἀνάπαιστος, ὃν δέχονται τὰ Ἰαμβικά. Ὅθεν οὔτε διορθωτέα ἐστὶν ἡ λέξις εἰς Λαομεδοντί-, οὔτε συνίζησις ἐστὶν ἀναγκαία νὰ γένηται τῶν συλλαβῶν Λαο.

ἐπιστείχοντα τὰ νδενᾶσον (τὴνδε νῆσον ἐπιπορευόμενον) ἴσον τῷ «ὕμνοῦντα Αἰγινήτην».

— Στ. 31-34. Μυρίαι . . . Ὑπερβορέους] Ἐν-
τεῦθεν ἄρχεται τῶν ἐπαίνων τῶν Αἰακιδῶν· «ἐπὶ τὰ πέ-
ρατα τῆς οἰκουμένης μέχρι Νείλου καὶ Ὑπερβορέων ἦκει
ὕμῶν ἢ εὐκλεία». Π. Σ. Παράβαλε πρὸς Νεμ. ΣΤ'.
81-83. Ὁ νοῦς τοῦ ἐνταῦθα χωρίου δύναται νὰ ἐκφρασθῇ
κάλλιον οὕτως «τοῖς καλοῖς ἔργοις, αἱ πανταχοῦ τῆς οἰ-
κουμένης ἔπραξαν οἱ Αἰακίδαι, τέτμηνται πλατεῖαι καὶ
συνεχεῖς ὁδοί, δι' ὧν ἀφικνεῖται τὸ κλέος αὐτῶν μέχρι
τῶν πηγῶν τοῦ Νείλου καὶ μέχρι τῶν Ὑπερβορείων».
— μυρίαι ἔργων καλῶν κέλευθοι] «μυρίαι ὁδοί, δι' ὧν
διαβαίνει τὸ κλέος τῶν καλῶν ὕμῶν ἔργων». — τέτμη-
νται] ὑφ' ὕμῶν, ἢ τοῖς ἔργοις ὕμῶν. — ἐκατόμπεδοι]
ἐκατὸν ποδῶν, ὅπερ ἐστὶ πλατύταται. — ἐν σχερῷ] κέ-
λευθοι ἐν σχερῷ ἴσον «ὁδοὶ ἄγουσαι ἄνευ διακο-
πῆς πέραν τοῦ Νείλου καὶ μέχρις Ὑπερβορείων. — καὶ
πέραν . . . Ὑπερβορέους] «τὰ ἐκατέρωθεν παρείληφε
πέρατα, τὴν σύμπασαν οἰκουμένην θέλων εἰπεῖν» Π. Σ.

— Στ. 34-37. οὐδ' ἐστὶν οὕτω . . . θεῶν] «οὐδα-
μῶς δέ ἐστὶν οὕτω βάρβαρος οὐδὲ τὴν γλῶσσαν ἀλλόκο-
τος πόλις, ἥτις τοῦ Πηλέως οὐ κατακούει τὴν δόξαν» Π. Σ.

— Στ. 38-39. οὐδ' ἐστὶν . . . πατρὸς] «οὐδ' ἐστὶ
πόλις, ἥτις οὐ κατακούει τὴν δόξαν τοῦ Πηλέως καὶ Αἴ-
αντος τοῦ Τελαμωνιάδου καὶ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
Τελαμῶνος». — γαμβροῦ θεῶν] διὰ τὴν Θέτιν.

— Στ. 39-44. τὸν χαλκοχάρμαν . . . τέκος]
«ὄντινα Τελαμῶνα τὸ τέκνον τῆς Ἀλκμήνης, ὁ Ἡρα-
κλῆς, ἤγαγε φίλον σύμμαχον ἐν ναυσὶ μετὰ Τιρυνθίων
ἀνδρῶν εἰς πόλεμον ἐπὶ τὴν Τροίαν διὰ τὴν ἁμαρτίαν
τοῦ Λαομέδοντος». Ὅρα Σημ. εἰς Νεμ. Γ'. 61-63. —
χαλκοχάρμαν] ὁ Π. Σ. φαίνεται ὅτι συντάσσει τῷ πό-
λεμον, ἐρμηνεύων «εἰς ἰσχυρότατον πόλεμον»· ἀλλὰ
κρεῖσσον οἱ νεώτεροι «χαίροντα τῷ χαλκῷ, τοῖς ὅπλοις».

αν ὑπὲρ ἀμπλακίαν,
 Ἐν ναυσὶν Ἀλκμήνας τέκος·
 Εἶλε δὲ Περγαμίαν, πε- 45
 φνευ δὲ σὺν κείνῳ Μερόπων
 Τ' ἔθνεα, καὶ τὸν βουβόταν οὔρει ἴσον,
 Φλέγραισιν εὐρών, Ἀλκυονῇ,
 Σφετέρας δ' οὐ φείσατο
 Χερσὶν βαρυφθόγγοιο νευρᾶς 50
 Ἄ β'. Κ. ιγ'.

Ἡρακλέης· ἀλλ' Αἰακίδαυ καλέων
 Ἐς πλόον κάρυξε πάντων δαινυμένων.
 Τὸν μὲν ἐν ῥινῷ λέοντος

— ἐς Τροίαν ἥρωσι μόχθον] «ἤγεν εἰς Τροίαν οὔσαν
 μόχθον ἥρωσιν» Hēynius, ὁ δὲ Π. Σ. «ἤγε τὸν Αἴαντα
 εἰς Τροίαν μόχθον τοῖς κατὰ τὴν Τροίαν ἥρωσιν».

— Στ. 45-50. εἶλε δὲ . . . νευρᾶς Ἡρακλέης]
 «ἐπόρθησε δὲ ὁ Ἡρακλῆς τὴν Τροίαν, ἐφόνευσε τοὺς
 Κώους, ἐφόνευσε καὶ τὸν Ἀλκυονέα εὐρών ἐν Φλέ-
 γραις· ἅπαντα δὲ ταῦτα σὺν τῷ Τελαμῶνι κατώρθωσεν»
 ὅρα Νεμ. Δ'. 40. κ. ἐξῆς. — Περγαμίαν] Καλεῖ τὴν
 Τροίαν Περγαμίαν ἐκ τῆς ἀκροπόλεως αὐτῆς Περγάμου.
 — Μερόπων] Περὶ τῶν Κώων καλουμένων τότε Μερόπων
 ὅρα Σημ. εἰς Νεμ. Δ'. 40-49. — τὸν βουβόταν] διότι
 ἀπήλασε τὰς βοῦς τοῦ Ἡλίου ἐξ Ἐρυθείας (Ἀπολλόδ.
 Α. στ. 3.) — Φλέγραισιν εὐρών] ὅτε ἐπέστρεφεν ἐξ
 Ἐρυθείας παρελαύνων τὰς βοῦς τοῦ Γηρυόνου. «Φλέγρα
 τῆς Θράκης χωρίον· διέτριβε δὲ ὁ Ἀλκυονεὺς κατὰ τὸν
 Θρακικὸν Ἰσθμόν» Π. Σ. — σφετέρας . . . νευρᾶς]
 «ἀλλὰ καὶ οὕτως (καί τοι ἴσος ὄρει ἦν ὁ Ἀλκυονεὺς)
 ὁ Ἡρακλῆς οὐ φοβηθεὶς ἐτράπη εἰς φυγὴν, ἀλλὰ τείνας
 ταῖς χερσὶ τὸ τόξον ἐπεφνευ αὐτόν». — οὐ φείσατο δὲ

χερσὶ νευρᾶς] ἴσον τῷ «ἐτάνυσε ταῖς χερσὶ τὴν νευρὰν, τὸ τόξον· «ὁ δὲ νοῦς· ἐν δὲ τῇ Φλεγραΐᾳ ὁ Ἡρακλῆς ἰδὼν τὸν Ἀλκυονέα μέγαν καὶ ἐκτράπελον καὶ τερατώδη τὸ σῶμα οὐκ ἐφείσατο τοῦ ἑαυτοῦ τόξου» Π. Σ. Τὸ «δὲ» ἐστὶν ἀντιθετικὸν πρὸς τὸ νοούμενον «ἦν μὲν ὁ Ἀλκυονεὺς ἴσος ὕρει, ὁ Ἡρακλῆς δὲ οὐκ ἐφείσατο.

— Στ. 51-71. Ἀλλ' Αἰακίδα καλέων . . . ἐπέσθω] Τελειώσας τὸν ἔπαινον τοῦ Τελαμῶνος προὔθετο νὰ ἐπαινέσῃ καὶ τὸν Αἴαντα· ἀλλὰ ἀντὶ νὰ ὑμνήσῃ κατ' εὐθείαν τὴν ἀνδρείαν αὐτοῦ διηγούμενος τὰ κατορθώματα, ἃ ἐν ἄλλαις ᾠδαῖς ὑμνήσε, λαβόμενος τοῦ καιροῦ, ὄντος τοῦ λόγου περὶ Τελαμῶνος καὶ Ἡρακλέους, διηγεῖται τὴν εὐχὴν τοῦ Ἡρακλέους ὑπὲρ τῆς γενέσεως αὐτοῦ. Συμπεριλαβὼν δὲ ἐν τῇ εὐχῇ ἐν ὀλίγοις τὰς ἀρετάς, ἃς εἶχεν ὁ Αἴας, ὑμνήσεν οὕτως αὐτὸν θαυμασίως. — ἀλλ' Αἰακίδα . . . δαινυμένων] «καλῶν εἰς τὸν πλοῦν τὸν Τελαμῶνα ἐκήρυξεν αὐτὸν, ἐν ᾧ χρόνῳ εἰσιτιῶντο παρ' αὐτῷ ἅπαντες οἱ οἰκεῖοι καὶ φίλοι καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἥρωες». — ἀλλά] οὐκ ἀντιθετικὸς ἐνταῦθα· ἀλλὰ ἀπλῶς συνδετικὸς τῶν ἐννοιῶν ἀντὶ τοῦ «δέ». — ἐς πλόον] εἰς τὸν ἐπὶ Τροίαν πλοῦν. — κάρυξε . . . δαινυμένων] Τὸ κηρύσσειν διαφέρει τοῦ καλεῖν, καθότι τὸ μὲν κηρύσσειν ὑποτίθῃσι πολλοὺς τοὺς παρόντας, τὸ δὲ καλεῖν οὐχί. Ὅθεν ἐπειδὴ ἐκάλει εἰς τὸν πλοῦν τὸν Τελαμῶνα ἐπὶ παρουσίᾳ πολλῶν, οἱ ἐθαίνυντο· διὰ τοῦτο προσέθετο τὸ κάρυξε (τὸν πλοῦν), βουλόμενος νὰ εἴπῃ «καλῶν τὸν Τελαμῶνα εἰς τὸν πλοῦν οὐκ ἐποίησατο τὴν αἴτησιν κατ' ἰδίαν, ἀλλ' ἐκήρυξεν αὐτῷ (τῷ Τελαμῶνι) τὸν πλοῦν παρόντων καὶ συνεστιωμένων ἀπάντων». — πάντων] «μηδενὸς πάντων, οὗς ὁ Τελαμῶν ἐκάλεσεν εἰς τὴν εὐωχίαν, ἀπόντος»· ἢ «πάντων τῶν περὶ τὸν Τελαμῶνα ἡρώων καὶ οἰκείων καὶ φίλων. Ποιεῖ δὲ ὁ Πίνδαρος τὸν Ἡρακλέα ἀφικόμενον εἰς Τελαμῶνα, ἐν ᾧ συνευωχεῖτο μετὰ πάντων τῶν φίλων, κατὰ μίμησιν

Στάντα κελήσατο νεκταρέαις
 Σπονδαῖσιν ἄρξαι καρτεραίχμαν 55
 Ἀμφιτρυωνιάδαν,
 Ἄνδωκε δ' αὐτῷ φέρτατος
 Οἶνοδόκον φιάλαν χρυ-
 σῷ πεφρικυῖαν Τελαμών.
 Ο δ' ἀνατείνας οὐρανῷ χεῖρας ἀμάχους 60
 Αὔδασε τοιοῦτον ἔπος· εἴ
 Ποτ' ἐμάν, ὦ Ζεῦ πάτερ,
 Θυμῷ θέλων ἄραν ἄκουσας,
 Ε. β'. Κ. ιά.
 Νῦν σε, νῦν εὐχαῖς ὑπὸ θεσπεσίαις
 Λίσσομαι παῖδα θρασὺν ἐξ Ἑριβοίας 65
 Ἄνδρὶ τῷδε, ξεῖνον ἄμὸν
 Μοιρίδιον τελέσαι·

τοῦ Ὀμήρου. «Ἐννόει Ἡρακλέα παραγενόμενον Τελα-
 μῶνι καλέσοντα εἰς πλοῦν· εἰσελθὼν οὖν εἰς τὴν οἰκίαν
 εὐρίσκει Τελαμῶνα εὐωχίαν τελοῦντα (κατὰ τὸ ἔθος
 τῶν ἡρώων. Οὕτως Νέστορα Τηλέμαχος εὐρίσκει Ὀδυσσ.
 γ'. 5-61. οὕτως καὶ Μενέλαον Ὀδυσσ. δ'. 2. κ. ἐξῆς).
 ἄφνω παρίσταται ὁ Ἥρως λέοντος δέρμα ἐνδεδυμένος
 κατ' ἔθος τοῦ παλαιοῦ βίου Heynius». Ἐκ τῆς εὐχῆς,
 ἣν ὁ Ἡρακλῆς εὐχεται (στ. 65), εἰκάζεται, ὅτι ἐδαί-
 νοντο οἱ φίλοι παρὰ τῷ Τελαμῶνι πανυγηρίζοντες τοὺς

στ. 65. Ἡ σύνταξις καὶ ἐξηγήσεις τοῦ χωρίου τούτου, ἣν
 ποιοῦσιν οἱ νεώτεροι, ἄτοπος ὅλως ἐστίν, αὕτη «τελέσαι (νὰ
 τελέσῃς) ἐξ Ἑριβίας ἀνδρὶ τῷδε παῖδα θρασὺν, μοιρί-
 διον ξεῖνον ἐμόν». ἦτοι «νὰ τελέσῃς, ὦ Ζεῦ, τὸν παῖδα
 τοῦτον μοιρίδιον (εὐτυχῇ) φίλον καὶ ἐταῖρον ἐμόν». Θαυμαστὸν,
 ἐὰν ἀρμόζῃ αὕτη ἡ εὐχή νὰ γένηται παρ' ἀνδρὸς ὁμήλικος τῷ
 πατρὶ, ὑπὲρ οὗ εὐχεται νὰ γεννήσῃ παῖδα.

μετὰ τῆς Ἑριβοίας γάμους αὐτοῦ. — τὸν μὲν . . . ἄρ-
ξαι] «τοῦτον μὲν οὖν τὸν Ἡρακλέα σὺν τῇ τοῦ λέοντος
δορᾷ στάντα, ὡς εἶχεν ἦκων ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἐκέλευσεν ὁ
Τελαμῶν σπονδῶν ἀπάρξασθαι καὶ θῦσαι τοῖς θεοῖς· εἴ-
ληπται δὲ ἐκ τῶν μεγάλων Ἑοιῶν (τοῦ Ἑσιόδου) ἡ
ἱστορία· ἐκεῖ γὰρ εὐρίσκεται ἐπιξενούμενος ὁ Ἡρακλῆς
τῷ Τελαμῶνι καὶ ἐμβαίνων τῇ δορᾷ καὶ εὐχόμενος, καὶ
οὕτως ὁ διόπομπος αἰετὸς, ἀφ' οὗ τὴν προσωνυμίαν
ἔλαβεν ὁ Αἴας» Π. Σ. — ἐν ῥινῷ λέοντος στάντα]
«στάντα οὕτως ἐνδεδυμένον δορὰν λέοντος, ὡς ἦν ἐκ
τῆς πορείας, τουτέστι μὴ ἀποθέμενον τὸ δέρμα»· κατὰ
τοῦτο οὐκ ἀκολουθεῖ ὁ Πίνδαρος τῷ ἐν ταῖς μεγάλαις
Ἑοίαις Ἑσιόδῳ. — κελήσατο . . . ἄρξαι] ὁμοίον ἐστίν
τῷ (Ὀδυσσ. Γ' 43).

Εὐχέο νῦν, ὦ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ἄνακτι

Τὸ δὲ «νεκταρέαις σπονδαῖσιν ἄρξαι» ἐκ τοῦ Ὀμηρικοῦ

Δὸς . . . δέπας μελιηδέος οἴνου

Σπειῖσαι

— ἄνδωκε] ἄρας τὴν φιάλην προσήνεγκεν αὐτῷ. —

χρυσῷ πεφρικυῖαν] χρυσοῖς ποικίλμασι γεγλυμμένην, ὥστε

νὰ ἡ πεφρικυῖα, μὴ λεία. Τὰ δὲ Πατρ. Σχ. ἐρμηνεύουσι

«φιάλην ἐκ χρυσοῦ πεπληρωμένην οἴνου, ὥστε φρίσσειν

ἐπ' αὐτῷ τὸν ἀφρόν». — ὁ δ' ἀνατείνας . . . τελέσαι]

«Ὁ δὲ Ἡρακλῆς ἀνατείνας οὐρανῷ τὰς ἀκαταμαχήτους

αὐτοῦ χεῖρας τοιοῦτον ἐφώνησε λόγον· ὦ πάτερ Ζεῦ,

εἴποτε τῶν ἐμῶν εὐχῶν ἐκὼν καὶ μετὰ προθυμίας κατή-

κουσας, ἐπὶ τοῦ παρόντος θείαις εὐχαῖς καθικετεύω, ἀν-

δρειότατον Τελαμῶνι ἐκ τῆς γαμετῆς Ἑριβοίας γενέσθαι

παῖδα» Π. Σ. — θεσπεσίαις] «οἷας πρέπει νὰ ποιῇ τις

θεῷ». — λίσσομαι . . . τελέσαι] ἡ σύνταξις «λίσσομαι

ἀνδρὶ (μὲν) τῷδε (Τελαμῶνι) παῖδα θρασὺν ἐξ Ἑριβοίας

(σε) τελέσαι, ξεῖνον (δὲ) ἀμὸν μοιρίδιον (σε) τελέσαι».

Οὕτω συντάσσει καὶ ὁ Π. Σ. Ὅτι δὲ ἡ σύνταξις αὕτη

ἐστὶν ὀρθή, βεβαιοῦται καὶ ἐκ τοῦ ἐπομένου «τὸν μὲν»·

Τὸν μὲν ἄρρηκτον φυάν,
 ὥσπερ τόδε δέρμα με νῦν περιπλανᾶται
 Θηρὸς, δν πάμπρωτον ἀέθλων 70
 Κτεϊνά ποτ' ἐν Νεμέᾳ θυμὸς δ' ἐπέσθω.
 Ταῦτ' ἄρα οἱ φαμένω πέμψεν θεὸς
 Ἄρχον οἰωνῶν μέγαν αἰετόν.
 Ἀδεῖα δ' ἔνδον μοι ἔκνιξεν χάρις,

Σ. γ'. Κ. ιγ'.

Εἰπέν τε φωνάσαις ἄτε μάντις ἀνὴρ 75
 Ἔσσεταί τοι παῖς δν αἰτεῖς, ὦ Τελαμών.
 Καί νιν ὄρνιχος φανέντος
 Κέκλετ' ἐπώνυμον εὐρυβίαν
 Αἴαντα, λαῶν ἐν πόνοις ἔκ-
 παγλον Ἐνυαλίου. 80

ὁ δὲ νοῦς «τούτῳ μὲν τῷ ἀνδρὶ νὰ τελέσῃς ἐξ Ἐριβοίας παῖδα θρασὺν, τὸν δὲ ἐμὸν φίλον νὰ καταστήσῃς διὰ τῆς παιδοποιΐας ταύτης εὐτυχῇ». — ξεῖνον] σχῆμα ἀσύνδετον ἀντὶ τοῦ «ξεῖνον δέ». — τὸν μὲν . . . φυάν] Ἐπειδὴ ἠὐχθήθη ὑπὲρ ἀμφοτέρων, διὰ τοῦτο ἐκτίθησι τὴν ἐτέραν ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ εὐχὴν διὰ τοῦ ἀντιθετικοῦ «μὲν», ἔχων μὲν ἐν τῷ νῷ καὶ ὑπὲρ τοῦ πατρὸς ἐτέραν εὐχὴν, ἐξενεκτέαν διὰ τοῦ «δέ». οἷον «τὸν δὲ ἀκαμάχητον καὶ ἀβλαβῆ ἐν τοῖς ἀγῶσιν, εἰς οὓς καλῶ αὐτόν». ἀποσιωπῶν δὲ αὐτὴν καὶ διὰ πηδῆματος μεταβαίνων πάλιν εἰς εὐχὴν ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ, τὴν «θυμὸς δ' ἐπέσθω». — ὥσπερ . . . θηρὸς] «ὥσπερ ἐστὶν ἄρρηκτον τόδε δέρμα θηρὸς, ὃ με νῦν περιπλανᾶται». — περιπλανᾶται] «ἀντὶ τοῦ περικι-

στ. 69. μίμνοι ἢ τῶν χειρογρ. γραφῇ ἀντὶ τῆς ἀρίστης μὲ ν ὕ ν.

στ. 78. κέ κ λ ε ω διορθώσεως ἐξ εἰκασίας· ἦτοι, κέκλεο, κέκλου, ὦ Τελαμών.

νεῖται, ἢ περιλαμβάνει». Π. Σ. — ἀέθλων] τῶν ἐπιταχθέντων μοι ὑπὸ Εὐρυσθέως (Ἀπολλοδ. Β. ιβ').

— Στ. 72-75. Ταῦτ' ἄρα οἱ . . . ἀνὴρ] «ταῦτα εἰπὸν τῷ Ἡρακλεῖ ἀπέστειλεν ὁ Ζεὺς τῶν ὀρνίθων τὸν μέγαν καὶ ἑξοχὸν αἰτόν· ἡδεῖα δὲ αὐτὸν διεκίνησεν ἡδονή, καὶ εἶπε τοιαῦτα, ὥσπερ τις ἀκριβέστατος μάντις». Π. Σ. — ἅτε μάντις] «ὥσπερ εἰ ἦν ἀληθὴς μάντις»· βούλεται δὲ τούτοις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἃ ἔλεξε τῇ μαντείᾳ, ἀπέβησαν ἔργῳ.

— Στ. 76-80. Ἐσσεταί τοι . . . Ἐνυαλίου] «γενήσεται σοι παῖς, οἷον βούλει, ὦ Τελαμῶν, καὶ τοῦ ὀρνίθου ὑπὸ θεοῦ φανέντος παρακελεύεται ὁ πέμψας αὐτὸν νὰ καλῆς τὸν παῖδα Αἴαντα ἐπωνύμως τῷ ὀρνίθῳ, ὃς ἔσεται εὐρυβίας καὶ ἐν ταῖς μάχαις φοβερός». — ὀρνιχος φανέντος] ἀπόλυτος γενικῇ, οὐχὶ συντακτικῇ τῷ ἐ π ὠ ν υ μ ο ν· ἔστι δὲ ἴσον τῷ «τοῦ θεοῦ πέμψαντος τὸν ὀρνιχα». — κέκλετ'] οὐχὶ «κέκλετο» δηλονότι ὁ Ἡρακλῆς, ὡς βούλονται οἱ νεώτεροι· ἀλλὰ «κέκλεται» ἀπροσώπως, ἵνα ἐννοηθῇ οἴκοθεν ὁ θεός, παρ' οὗ ἐφάνη ἢ ἐπέμφθη ὁ αἰτός, ὡς ἄριστα ὁ Π. Σ. ἐρμηνεύει. Ἐτι δὲ καὶ ἐκ τῆς λέξεως ἐ π ὠ ν υ μ ο ν ἐννοεῖται εὐκόλως τὸ ὑποκείμενον «ὁ θεός». — ἐπώνυμον] ἐκ τοῦ «ὀρνιχος φανέντος» ὃ ἔστι γενικῇ ἀπόλυτος, ἄκουε ἑτέραν γενικὴν ὀ ρ ν ι χ ο ς. Ὁ Ἡρακλῆς λοιπὸν λέγει, ὅτι ὁ θεός κέ κ λ ε τ α ι, καλεῖ τὸν παῖδα· οἱ δὲ νεώτεροι ὡς μὴ ἔχοντες τὴν ἀκοήν γεγυμνασμένην, ὡς οἱ Π. Σ. μὴ δυνάμενοι νὰ ἀκούσωσιν ἔξωθεν τὴν ὀνομαστικὴν, ἡρμήνευσαν «κέκλετο» καὶ οὕτω κατ' αὐτοὺς οὐ λέγει ταῦτα ὁ Ἡρακλῆς· ἀλλ' ὁ Πίνδαρός φησιν, ὅτι ἔλεγε ταῦτα ὁ Ἡρακλῆς. Ἀπολλόδωρος δὲ (Γ'. ιζ'. 10) καλεῖ τὴν γυναῖκα τοῦ Τελαμῶνος Περίβοιαν ἀντὶ Ἐριβοίας. «Ὁ δὲ (Τελαμῶν) γαμεῖ Περίβοιαν τὴν Ἀλκάθου τοῦ Πέλοπος· καὶ ποιησαμένου εὐχὰς Ἡρακλέους, ἵνα αὐτῷ παῖς ἄρρην γένηται, φανέντος δὲ μετὰ τὰς εὐχὰς αἰτοῦ, τὸν γεννηθέντα ἐκάλεσαν Αἴαντα». — λαῶν . . . Ἐνυα-

Ὡς ἄρα εἰπὼν αὐτίκα

Ἔζετ' ἐμοὶ δὲ μακρὸν πά-
σας ἀγήσασθαι ἀρετάς.

Φυλακίδα γὰρ ἦλθον, ὦ Μοῖσα, ταμίας

Πυθέα τε κώμων Εὐθυμένει

85

Τε· τὸν Ἀργείων τρόπον

Εἰρήσεταιί που κ' ἐν βραχίστοις.

A. γ'. K. ιγ'.

Ἄραντο γὰρ νίκας ἀπὸ παγκρατίου

Τρεῖς ἀπ' Ἰσθμοῦ, τὰς γ' ἀπ' εὐφύλλου Νεμέας,

Ἄγλαοὶ παῖδές τε καὶ μά-

90

τρωες. ἀνὰ δ' ἄγαγον ἐς φάος οἴ-

αν μοῖραν ὕμνων· τὰν Ψαλυχι-

δάν δὲ πάτραν Χαρίτων

λίου] «φοβερόν ἐν τοῖς πόνοις, οὓς παρέχει τοῖς λαοῖς
ὁ Ἐνυάλιος, ἦτοι ὁ Ἄρης». Ἀμφότεραι αἱ γενικαὶ ἐξήρ-
τηνται ἐκ τοῦ «πόνοις». ἀλλ' ἡ μὲν μία «Ἐνυαλίου»
σημαίνει τὸ ἐνεργοῦν αἷτιον, τὸ παρέχον τοὺς πόνους, ἡ
δὲ ἑτέρα «λαῶν» τὸ πάσχον, τὸ πονοῦν.

— Στ. 82-85. Ἐμοὶ δὲ μακρὸν , . . Εὐθυμένει
τε] «ἐμοὶ δὲ μέγα καὶ ἀπερίγραπτον λόγῳ τὸ διηγῆσα-

στ. 83. ἀναγῆσασθ' ἐξ εἰκασίας διόρθωσις ἕνεκα τοῦ
μέτρου, ἵνα ὁ πρῶτος ποῦς τῆς συζυγίας τροχαῖος γένηται· ἀλλὰ
τίς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ Δωρικὸν α τὸ ἀντὶ τοῦ η οἱ Αἰολεῖς ἐφώ-
νουν καὶ βραχύ.

στ. 84. ὦ Μοῖσα, διόρθωσις Pauwii, ἥς τὸ ὀρθὸν κυ-
ροῦται καὶ ἐκ χειρογράφου. Ἡ κοινὴ γραφὴ τῶν χειρογρ. ἔστι
Μοῖσα ἄνευ τοῦ ὦ.

στ. 87. κ' ἐν οὐκ ἔστιν ἀντὶ τοῦ καὶ ἐν, ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ
κε ἐν, καίπερ συντεταγμένῳ ὀριστικῇ.

στ. 91. τρωες· αἱ δύο εἰς μίαν συλλαβὴν συνιζάνουσιν

στ. 92. Ψαλυχι ἢ συλλαβὴ λυ ἐτέθη ὡς μακρά.

σθαι πάσας τὰς τῶν Αἰακιδῶν ἀρετάς· ἦλθον δὲ, ὦ Μοῦσα, τῷ Φυλακίδῃ καὶ τῷ Πυθέῃ καὶ τῷ Εὐθυμένει τῶν ἐγκωμίων δοτὴρ καὶ ταμίας. Ὁ Εὐθυμένης οὗτος μητρῷδελφος ἦν» Π. Σ.

— Στ. 86-87. τὸν Ἀργείων . . . βραχίστοις] «κατὰ τὸν Ἀργείων τρόπον δύνανται νὰ λεχθῶσι τὰ ἐγκώμια ἐν βραχυτάτοις». — τρόπον Ἀργείων] «μακρολόγοι μὲν οὖν οἱ Ἴωνες, σύντομοι δὲ οὐ μόνον Λάκωνες, ἀλλὰ καὶ Ἀργεῖοι. Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ μαινομένῳ.

Πάντ' οἶσθα, πάντ' ἔλεξα πάντετα λμένα. Μῦθος γὰρ Ἀργολιστὶ συντέμνειν βραχύς» Π. Σ.

— Στ. 88-90. Ἄραντο γὰρ . . . καὶ μάτρωες] «ἐδέξαντο νίκας ἀγωνιζόμενοι παγκρατίῳ τρεῖς μὲν ἐν Ἴσθμῳ, τὰς δὲ αὐτῶν ἐκ τῆς ἐπιδόξου Νεμέας οἳ τε ἀγλαοὶ παῖδες τοῦ Λάμπωνος καὶ οἱ τούτων μάτρωες». Π. Σ. — τρεῖς ἀπ' Ἴσθμοῦ] ἡ μὲν μία ἐστὶν ἡ τοῦ Φυλακίδῃ αὕτη, ἣν ἔχει ὑπόθεσιν ἡ παροῦσα ᾠδὴ· τὰς δὲ δύο ἤρατο ὁ Εὐθυμένης. — τὰς δὲ . . . Νεμέας] Δυνατὸν τὸ «τὰς μὲν» νὰ ᾗ λελεγμένον ποιητικῶς ἀντὶ ἐνικοῦ «τὴν δὲ» ἐννοοῦντος τοῦ ποιητοῦ τὴν ἐν Νεμέᾃ νίκην τοῦ Πυθέου· ἐὰν δὲ τοῦτο μὴ ἔχῃ οὕτως· τὰς ἐν Νεμέᾃ ταύτας νίκας ἤρατο ὁ Πυθέας καὶ ὁ Εὐθυμένης. — παῖδες] υἱοὶ, καὶ ἐκ τούτου ἀδελφοί. — μάτρωες] ποιητικῶς ἀντὶ μάτρως δηλονότι ὁ Εὐθυμένης.

— Στ. 91-92. ἀνὰ δ' ἄγαγον . . . ὕμνων] «ὁποίους καὶ ἡλίκους ὕμνους καὶ αὐτοὶ καὶ τὸ γένος αὐτῶν καὶ ἡ πατρίς ἔσχον ἕνεκα τῶν νικῶν τούτων». — οἷαν] «τὸ οἷαν θαυμαστικῶς ἀντὶ τοῦ ὁποῖαν εἶρηκεν» Π. Σ.

— Στ. 92-94. τὰν Ψαλυχιδᾶν . . . δρόσῳ] θὰ ἀριθμήσῃ ἐκείνους, οἳ ἐκλείσθησαν ἐκ τῶν ὕμνων, οὓς εἰς φῶς ἀνήγαγον. Ἐκλείσθησαν λοιπὸν οἱ Ψαλυχίδαι, ὁ οἶκος τοῦ Θεμιστίου, καὶ ἡ πόλις, ἣν ναίουσιν· «τὴν δὲ τῶν Ψαλυχιδῶν φατρίαν τῇ τῶν Χαρίτων καλλίστῃ

Ἄρδοντι καλλίστα δρόσφ.
 Τόν τε Θεμιστίου ὀρθώ- 95
 σαντες οἶκον, τάνδε πόλιν
 Θεοφιλῇ ναίουσι. Λάμπων δὲ μελέταν
 Ἔργοις ὀπάζων, Ἡσιόδου
 Μάλα τιμᾷ τοῦτ' ἔπος,
 Υἱοῖσί τε φράζων παιραινεῖ, 100
 Ἐ. γ'. Κ. ιά.
 Εὐνὸν ἄστει κόσμον ἐφ' προσάγων.
 Καὶ ξένων εὐεργεσίαις ἀγαπᾶται.
 Μέτρα μὲν γνῶμα διώκων,
 Μέτρα δὲ καὶ κατέχων.
 Γλῶσσα δ' οὐκ ἔξω φρενῶν. 105

δρόσφ καταβρέχουσιν». — Ψαλυχιδῶν] «Ψαλυχίδαι φυλὴ ἐν Αἰγίνῃ, ἀφ' ἧς ὁ νικηφόρος» Π. Σ. — πάτραν] πατρίαν, φυλήν. — Χαρίτων] «τῶν ἐκ τῆς ποιήσεως ἐγκωμίων» Πάτρμ. Σχόλ.

— Στ. 95-97. τόν τε Θεμιστίου . . . ναίουσι] «καὶ τὸν τοῦ Θεμιστίου δὲ οἶκον ταῖς ἑαυτῶν εὐδοξίαις, ἥτοι τοῖς ὕμνοις, οὗς ἐς φάος ἄγαγον, ὀρθώσαντες, ταύτην τὴν πόλιν οἰκοῦσι τὴν θεοφιλῇ». Περὶ δὲ τοῦ Θεμιστίου, ὅτι ἦν πάππος αὐτῶν ἐκ μητρὸς ὄρα Σημ. εἰς Νεμ. Ε'. 78-80. — τάνδε πόλιν] ἀναφέρει καὶ τὴν πόλιν, ἵνα σημάνῃ, ὅτι καὶ ταύτην ἐλάμπρυναν τοῖς ὕμνοις, οὗς εἰς φάος ἀνήγαγον.

— Στ. 97-102. Λάμπων δὲ . . . ἀγαπᾶται] «ὁ δὲ Λάμπων διηνεκῶς τοῖς ἔργοις τὴν μελέτην διδοὺς τὸν τοῦ Ἡσιόδου τιμᾷ καὶ ἀποδέχεται λόγον καὶ τοῖς ἑαυτοῦ παισὶ λέγων τὸν στίχον, παραινεῖ ἄθλον καὶ εὐδοξίαν τεύχεσθαι, κοινὴν εὐδοξίαν τῇ ἑαυτοῦ πατρίδι συνάπτων· τιμᾶται δὲ καὶ ἐπὶ ταῖς τῶν ξένων εὐεργεσίαις». Π. Σ.

— μελέταν . . . ὑπάζων] «οὐδέποτε διακόπτων καὶ ἀναβάλλων τὰ αὐτοῦ ἔργα». Τὰ δὲ ἔργα Λάμπωνος ἦν νὰ φροντίζη περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν δύο αὐτοῦ υἱῶν καὶ νὰ καταστήσῃ αὐτοὺς ἀνδρείους ἀθλητάς καὶ δεξιούς, ἵνα νικῶντες ἐν τοῖς ἀγῶσι, κοινῶς καὶ τὸν αὐτοῦ οἶκον καὶ τὴν πατρίδα εὐκλείσωσιν. Τούτοις λοιπὸν τοῖς ἔργοις ὥπαζε μελέτην. Τὸ δὲ «μελέταν» σημαίνει τὴν συνεχῆ καὶ ἀδιάκοπον ἐνασχόλησιν. — μάλα . . . παραινεῖ] Τὸ ἔπος τοῦ Ἡσιόδου, ὅπερ ὁ Π. Σ. ἀναφέρει, ἐστίν (ἔργ. καὶ ἡμέρ. 412).
 . . . μελέτῃ δέ τοι ἔργον ὑφέλλει.

«Τοῦτο λοιπὸν τὸ ἔπος καὶ αὐτὸς μάλα τιμᾷ διδοὺς διηγεκῇ μελέτην τοῖς ἔργοις, καὶ τοῖς ἑαυτοῦ υἱοῖς φράζων αὐτὸ παραινεῖ νὰ τιμῶσιν ὑπάζοντες καὶ αὐτοὶ μελέτην τοῖς ἔργοις διηγεκῶς γυμναζόμενοι καὶ ἀσκοῦντες ἑαυτοὺς εἰς τοὺς ἀγῶνας». — ξυνὸν . . . προσάγων] «προσάγων τῇ παραινέσει ταύτῃ κοινὸν τῷ τε ἑαυτοῦ οἴκῳ καὶ τῇ ἑαυτοῦ πόλει κόσμον»· διότι αἱ ἐν τοῖς ἀγῶσι νῖκαι, δι' αἷς παραινεῖ ταῦτα ὁ Λάμπων, ἔσονται κόσμος οὐ μόνον τῷ ἑαυτοῦ οἴκῳ, ἀλλὰ κοινὸς καὶ τῷ ἄστει. — Καὶ . . . ἀγαπᾶται] «οὐ μόνον παραινεῖ τοῖς υἱοῖς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ξένους εὐεργετῶν ἀγαπᾶται ὑπὸ πάντων».

— Στ. 103-105. μέτρα μὲν . . . φρενῶν] «μετριοφροσύνην μὲν καὶ τοῖς ἄλλοις καὶ τοῖς ἑαυτοῦ υἱοῖς συμβουλεύων, μετριοφροσύνην δὲ καὶ αὐτὸς κατέχων· ἡ δὲ γλῶσσα αὐτοῦ οὐδέποτε λέγει τι, πρὶν ἂν αὐτὸ σκέψηται». — μέτρα] «μετριοφροσύνην τοῖς ἔργοις καὶ λόγοις». — γνώμα διώκων] «τῷ νῷ ζητῶν νὰ εὕρισκῃ παρὰ τοῖς ἄλλοις μετριοφροσύνην ἐν τοῖς ἔργοις καὶ λόγοις καὶ οὐχὶ ἐπιδείξεις καὶ κομπορρήμοσύνην» ὅθεν «συμβουλεύων ταῦτα τοῖς ἄλλοις». — κατέχων] «ἃ τοῖς ἄλλοις συμβουλεύων αὐτὸς ποιῶν». — γλῶσσα . . . φρενῶν] ἡ γλῶσσα οὐκ ἔστιν ἔξω φρενῶν· ἦτοι «ὅ, τι ἂν εἴπῃ πρῶτον σκέπτεται αὐτό». Διὰ τὰ τρία λοιπὸν ταῦτα, ἔτι δὲ καὶ διὰ τὰς εὐεργεσίας τῶν ξένων ἀγαπᾶται ὑπὸ πάντων.

Φαίης κέ νιν ἄνδρ' ἐν ἀεθληταῖσιν ἔμμεν
 Ναξίαν πέτραις ἐν ἄλλαις,
 Χαλκοδάμαντ' ἀκόναν. πίσω σφε Δίρκας
 Ἄγνόν ὕδωρ, τὸ βαθύζωνοι κόραι
 Χρυσοπέπλου Μναμοσύνας ἀνέ- 110
 τειλαν παρ' εὐτειχέσιν Κάδμου πύλαις.

— Στ. 106-108. Φαίης κέ νιν . . . ἀκόναν]
 «Ἐνεκα τῆς φροντίδος, ἣν ποιεῖται περὶ τῆς εἰς τοὺς
 ἀγῶνας ἐξασκήσεως τῶν ἑαυτοῦ υἱῶν, καὶ ἔνεκα τῶν
 παραγγελιῶν, ἃς παραγγέλλει αὐτοῖς νὰ μελετῶσιν ἀδια-
 κόπως τὰ αὐτῶν ἔργα, ἥτοι νὰ ἐξασκῶνται καὶ νὰ γυ-
 μνάζωνται διηνεκῶς· ἔνεκα, λέγω, τούτων δύναται νὰ
 εἴπῃ τις, ὅτι οὗτός ἐστι πρὸς τοὺς ἀλείπτας καὶ διδα-
 σκάλους τῆς γυμναστικῆς τῶν υἱῶν ὡς πρὸς τὸ ὀξύνειν
 τὸν νοῦν, τοιοῦτος ἀνὴρ, οἷα ἡ Ναξία λίθος πρὸς τὰς
 ἄλλας πέτρας ὡς πρὸς τὸ ἀκονᾶν τὸν σίδηρον». Ὁ
 Λάμπων οὐκ ἦν αὐτὸς ἀλείπτης τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ἀλλ'
 ἐφρόντιζε νὰ εὐρίσκη ἀλείπτας ἐξ ἐπαγγέλματος· καὶ
 τοιοῦτος ἦν ὁ ἀπ' Ἀθηνῶν Μένανδρος, ὃς ἦν ἀλείπτης
 τοῦ Πυθέα (Νεμ. Ε'. 77-89). Τοὺς δὲ ἀλείπτας τοῦ
 Φυλακίδα οὔτε ἐν ταύτῃ τῇ ᾠδῇ ἀναφέρει, οὔτε ἐν τῇ
 ἡγουμένῃ· ἀλλ' ὥσπερ ἐκεῖ (στ. 75-77) ἐπαινῶν τὸν
 ἀδελφὸν Πυθέαν ἐν τοῖς ἀθληταῖς ἥτοι τοῖς ἀλείπταις
 τοῦ Φυλακίδα μόνον, διότι ἐπεστάτησε τῆς ὑπὸ τῶν δι-
 δασκάλων γυμνάσεως τοῦ Φυλακίδα, καλεῖ αὐτὸν δε-
 ξιὸν ἐν γυιοδάμας, ὥστε ὁ Φυλακίδας
 νὰ ἄρῃται τὴν νίκη· οὕτω καὶ ἐνταῦθα ἐπαι-
 νῶν τὸν πατέρα· οὐχὶ διότι αὐτὸς ἦν ἀλείπτης τοῦ υἱοῦ,
 ἀλλὰ διότι καὶ ἐπεστάτει τῆς γυμνάσεως καὶ ἐφιλοτίμει
 διὰ τῶν παραινέσεων τὸν παῖδα· παραβάλλει πρὸς τοὺς
 ἐξ ἐπαγγέλματος ἀλείπτας, βουλόμενος νὰ εἴπῃ, ὅτι αὐτὸς
 διὰ τῶν συμβουλῶν καὶ προτροπῶν καὶ ἐπιστασίας ὥξυνε

τὸν παῖδα τοσούτῳ μᾶλλον τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος διδασκάλων αὐτοῦ, ὅσῳ μᾶλλον ὀξύνει τὸν σίδηρον ἢ Ναξία ἀκόνη τῶν ἄλλων πετρῶν. — ἐν ἀθληταῖσιν] «ἐν τοῖς ἀλείπταις καὶ διδασκάλοις τοῦ Φυλακίδα». Τοὺς ἐνταῦθα ἀθλητάς, ἥτοι ἀλείπτας καλεῖ ἐν στ. 75. τῆς ἡγουμένης ᾠδῆς γυιοδάμας. — Ναξίαν ἀκόναν] «νομίζονται γὰρ διαφορώταται τῶν ἄλλων ἀκονῶν αἱ κατὰ τὴν ἐν Κρήτῃ Νάξον» Π. Σ.

— Στ. 108-111. «Ποτιῶ αὐτοὺς τὸ ἀπὸ τῆς Δίρκης ὕδωρ, ὃ αἱ Μοῦσαι ἀνατεῖλαι ἐποίησαν» Π. Σ. Ἀλληγορεῖ τοὺς ἑαυτοῦ ὕμνους Θηβαίου ὄντος πρὸς τὸ ὕδωρ τῆς ἐν Θήβαις πηγῆς Δίρκης. — πίσω] πιπίσκω, πιπίζω, πίζω, ποτίζω, μέλλων, πίσω. — σφέ] τοὺς δύο ἀδελφοὺς καὶ τὸν πατέρα Λάμπωνα καὶ τὸν Εὐθυμένη. — κόραι Μναμοσύνης] αἱ Μοῦσαι. (Ἡσιόδ. Θεογ. 915.)

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ.

Ὡς ὅτε ἐν θάλλοντι συμποσίῳ κιρνῶσιν, οὕτω καὶ ἡμεῖς τὸν δεύτερον κρατῆρα Μουσικῶν μελῶν κιρνῶμεν ὑπὲρ τῆς εὐάθλου γενεᾶς τοῦ Λάμπωνος· ἐν Νεμέᾳ μὲν γὰρ σοι, ὦ Ζεῦ, τὸν πρῶτον ἐκεράσαμεν δεξάμενοι τὸ ἄωτον τῶν στεφάνων· νῦν δὲ πάλιν νικήσαντος Φυλακίδα τοῦ νεωτάτου τῶν υἱῶν ἐν Ἴσθμῳ (κιρνῶμεν) τῷ δεσπότῃ αὐτοῦ καὶ ταῖς πεντήκοντα Νηρεΐσιν· εἴθε δὲ γένοιτο κιρνῶντες τρίτον Διὶ σωτῆρι τῷ Ὀλυμπίας προστάτῃ νὰ καταβρέξωμεν τὴν Αἴγινα μελιφθόγγοις ᾠδαῖς· διότι ὅτε τις ἀνθρώπων τῇ τε δαπάνῃ καὶ τῷ πόνῳ χαίρων καταπράττει συμφύτους αὐτῷ ἀρετάς, ὃ

τε δαίμων συμφυτεύει αὐτῷ δόξαν ἐραστήν, ἥδη
 τότε οὗτος θεότιμος ὦν ῥίπτει ἄγκυραν πρὸς τὰς
 ἐσχατιὰς τῆς εὐδαιμονίας. Τοιούτων ἐπιθυμιῶν εὐ-
 χεται ὁ παῖς τοῦ Κλεονίκου τυχὼν νὰ διέλθῃ τὸ
 πολιὸν γῆρας καὶ νὰ δέξηται τὸν θάνατον. Ἐγὼ
 δὲ παρακαλῶ τὴν ὑψίθρονον Κλωθὴ καὶ τὰς ἄλλας
 αὐτῆς ἀδελφὰς Μοίρας νὰ εἰσακούσωσι τῶν ἐνδό-
 ξων δεήσεων φίλου ἀνδρός. Καὶ ὑμᾶς δ' ἔτι, ὦ
 χρυσάρματοι Αἰακίδαι, διαβεβαιῶ, ὅτι μοι ἔθος πα-
 σίδηλόν ἐστιν, ὅταν ἔρχωμαι εἰς ταύτην τὴν νῆσον,
 εὐλογίαις νὰ ῥαίνω· διότι μυρία πλατεῖαι συνεχεῖς
 ὁδοὶ καλῶν ἔργων εἰσὶν ὑφ' ὑμῶν τετμημέναι καὶ
 πέραν τῶν πηγῶν τοῦ Νείλου καὶ μέχρις Ὑπερ-
 βορείων· οὐδ' ὑπάρχει οὕτω βάρβαρος, οὐδ' οὕτω
 τὴν γλῶσσαν ἀλλόκοτος πόλις, ἣτις οὐ κατακούει
 τὸ κλέος τοῦ Πηλέως ἥρωος, γαμβροῦ θεῶν
 εὐδαίμονος· οὐδ' ἣτις, τὸ κλέος τοῦ Τελαμωνιά-
 δου Αἴαντος καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· ὄντινα χαί-
 ροντα ἐπὶ τῷ χαλκῷ τὸ τέκνον τῆς Ἀλκμή-
 νης μετὰ Τιρυνθίων εἰς Τροίαν τὴν αἰετοῖς
 ἥρωσι μόχθον παρέχουσαν ἤγεν ἐν ναυσὶ φίλον
 σύμμαχον διὰ τὴν ἁμαρτίαν τοῦ Λαομέδοντος·
 ἐπόρθησε δὲ τὴν Τροίαν· ἐφόνευσε δὲ σὺν ἐκείνῳ
 τὰ ἔθνη τῶν Μερόπων· καὶ τὸν νέμοντα τὰς βοῦς
 Ἀλκυονέα εὐρὼν ἐν Φλέγρᾳ, καίπερ ἴσον ὄντα
 ὄρει, ὅμως οὐκ ἐφείσατο τῆς βαρυφθόγγου νευρᾶς,
 ὥστε νὰ πανύσῃ ἐπ' αὐτὸν τὸ ἑαυτοῦ τόξον ὁ Ἡρα-
 κλῆς. Ὅτε δὲ ἐκάλει εἰς τὸν πλοῦν τὸν Αἰακίδα,ν,
 ἐκήρυξεν αὐτὸν, ἐν ᾧ πάντες εἰσιῶντο· καὶ τοῦτον μὲν

τὸν καρτεραίχμην Ἀμφιτρυωνιάδην σπάντα ἐν δορᾷ
λέοντος ἐκέλευσεν ὁ φέρτατος Τελαμὼν νὰ ποιήσῃ
σπονδὰς νεκταρείας· ἔδωκε δὲ αὐτῷ οἶνοδόχον φιά-
λην χρυσῷ πεποικιλμένην. Ἐκεῖνος δὲ ἀνατείνας
εἰς οὐρανὸν τὰς ἀμάχους χεῖρας τοιούτους εἶπε
λόγους· εἶποτε, ὦ Ζεῦ πάτερ, εὐμενῶς ἤκουσας
εὐχὴν, νῦν σου, νῦν θείαις εὐχαῖς δέομαι τούτῳ
μὲν τῷ ἀνδρὶ νὰ τελέσῃς ἐξ Ἐριβοίας παῖδα εὖ-
τολμον, τὸν δὲ ἐμὸν φίλον νὰ καταστήσῃς εὐτυχῇ·
ἐκεῖνον δὲ ἀδιάρρηκτον κατὰ τὸ σῶμα, ὥσπερ ἐστὶ
τοῦτο τὸ δέρμα, ὃ νῦν κινεῖται περὶ ἐμὲ, θηρίου,
ὃ πάμπρωτον τῶν ἄθλων ἐκτεινά ποτε ἐν Νεμέᾳ,
ἐνέστω δὲ αὐτῷ ψυχὴ ἀνδρεία. Ταῦτα ἄρα αὐτῷ
εἰπόντι ἔπεμψεν ὁ θεὸς βασιλέα τῶν πτηνῶν μέγαν
ἄετόν· ἠδεῖα δὲ ἔνδον ἢ χαρὰ ἐκέντησεν αὐτόν,
καὶ φωνήσας εἶπεν ὥς μάντις ἀνὴρ· γενήσεται
σοι παῖς, ὥς ἐπιθυμεῖς, ὦ Τελαμὼν· καὶ αὐτὸν τοῦ
ὄρνιθος φανέντος κελεύει (ὁ πέμψας) νὰ κα-
λῆς ἐπώνυμον τοῦ πτηνοῦ Αἴαντα, εὐρυβίαν, φο-
βερόν ἐν ταῖς μάχαις τῶν λαῶν. Οὕτως ἄρα εἰπὼν
αὐτίκα ἐκαθέζετο. Ἐμοὶ δὲ μακρόν ἐστι πάσας
τῶν Αἰακιδῶν τὰς ἀρετὰς νὰ διηγῆσωμαι· διότι
ἦλθον, ὦ Μοῦσα, Φυλακίδα καὶ Πυθέα καὶ Εὐ-
θυμένει ὕμνων δοτῆρ, οἳ ἐν βραχυτάτῳ κατὰ τὸν
Ἀργεῖον τρόπον ῥηθήσονται. Διότι ἦραντο νίκας
παγκρατίου οἱ ἀγλαοὶ παῖδες καὶ μάτρωες, τρεῖς
ἀπ' Ἰσθμοῦ, τὰς δὲ ἀπὸ τῆς πολυφύλλου Νεμέας·
οἴους δὲ καὶ ὁπόσους ὕμνους ἀνήγαγον εἰς φῶς·
τὴν δὲ Ψαλυχιδῶν φατρίαν ἀρδεύουσι καλλίστη

δρόσῳ χαρίτων· καὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεμιστίου ὀρ-
 θώσαντες οἰκοῦσι ταύτην τὴν θεοφιλῇ πόλιν. Λάμ-
 πων δὲ μελέτην τοῖς αὐτοῦ ἔργοις διδοὺς μάλα
 τιμᾷ τοῦτον τὸν λόγον τοῦ Ἡσιόδου, καὶ φράζων
 αὐτὸν τοῖς υἱοῖς παραινεῖ ἐπιθυμῶν δι' αὐτοῦ νὰ
 προσαγάγῃ τῇ ἑαυτοῦ πόλει κοινὸν κόσμον· καὶ
 τοὺς ξένους εὐεργετῶν ἀγαπᾶται· μετριοφροσύνην
 μὲν τοῖς ἄλλοις συμβουλεύων, μετριοφροσύνην δὲ
 καὶ αὐτὸς κατέχων· ἡ δὲ γλῶσσα αὐτοῦ οὐκ
 ἔστιν ἔξω τῶν φρενῶν. Τούτων λοιπὸν ἕνεκα δύ-
 νασαι νὰ εἴπῃς, ὅτι αὐτός ἐστι μεταξὺ τῶν ἀλει-
 πτῶν ἀνὴρ τοιοῦτος, οἷα ἐστὶν ἡ Ναξία σιδηροφάγος
 ἀκρόνη μεταξὺ τῶν ἄλλων πετρῶν. Ἄπαντας αὐ-
 τοὺς θὰ ποτίσω τὸ ἀγνὸν ὕδωρ τῆς Δίρκης, ὃ
 παρὰ τὰς εὐδμήτους πύλας τοῦ Κάδμου ἀνέδοσαν
 αἱ βαθύζωνοι κόραι τῆς χρυσοπέπλου Μνημοσύνης·

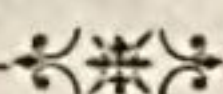

ΙΣΘΜΙΑ

ΕΙΔΟΣ Ζ'.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗ· ΘΗΒΑΙΩ·

ΠΑΓΚΡΑΤΙΩ·

Μέτρα κατὰ τοὺς Π. Σ. τῆς στροφῆς καὶ ἀντιστροφῆς καὶ ἐπωδοῦ τοῦ εἵδους.

Ἡ στροφή καὶ ἀντίστροφος συνίσταται ἐκ κώλων ὀκτώ.

- Κῶλον 1. — — — — | — — — — | — — — — Ἀντισπαστικὸν τρίμετρον καταληκτικόν.
- „ 2. — — — — | — — — — | — — — — | — — — — Ἰωνικὸν τετράμετρον βραχυκατάληκτον· ὁ τελευταῖος ὅμως ποῦς ἴαμβος.
- „ 3. — — — — | — — — — | — — — — Ἀσυνάρτητον ἐκ πενθημιμεροῦς ἱαμβικοῦ καὶ διμέτρου βραχυκατάληκτου τροχαϊκοῦ.
- „ 4. — — — — | — — — — | — — — — Ἰωνικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον.
- „ 5. — — — — | — — — — Δακτυλικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον.
- „ 6. — — — — | — — — — Ἰωνικὸν δίμετρον καταληκτικόν.
- „ 7. — — — — | — — — — Ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον.
- „ 8. — — — — | — — — — Ὡσαύτως ἱαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον.

Περὶ τῆς Ἐπωδοῦ.

Ἐκάστη ἐπωδὸς ἐκ κώλων ὀκτώ.

- Κῶλον 1. — — — — | — — — — | — — — — Ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον.

- Κῶλον 2. — — — — | — — — — | — — — — Ἰωνικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον· ἡ τρίτη συζυγία ἰωνικὴ ἀπ' ἐλάσσονος.
- „ 3. — — — — | — — — — Ἰωνικὸν ἐφθημιμερές.
- „ 4. — — — — | — — — — | — — — — Ἀντισπαστικὸν τρίμετρον καταληκτικόν.
- „ 5. — — — — | — — — — Δακτυλικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον.
- „ 6. — — — — | — — — — Ἰωνικὸν ὡς τὸ τρίτον.
- „ 7. — — — — | — — — — Δακτυλικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. Ὁ τελευταῖος ποῦς ἀμφίβραχυς.
- „ 8. — — — — | — — — — Ἀπ' ἐλάσσονος ἐπιωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΕΙΔΟΥΣ.

Προοιμιάζεται διηγούμενος τὰ ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις χρόνοις ἐπιχώρια ἀγαθὰ, ὧν ἀναμιμνησκόμενοι οἱ Θηβαῖοι δύνανται μάλιστα νὰ τέρπωνται καὶ καυχῶνται· τούτων δὲ οἱ λοιποὶ Ἕλληνες εἰσιν ἀμνήμονες, διότι οὐ γεγόνασιν ὑπόθεσις ποιήματος σοφωτάτου τινὸς ποιητοῦ (ἀπὸ στ. 1-26). Ἐμβαίνων εἰς τὴν ὑπόθεσιν συγκαταλέγει τοῖς ἐν Θήβαις τερπνοτάτοις συμβεβηκόσι καὶ τὴν νῦν ὑμνουμένην νίκην τοῦ Στρεψιάδου. Ἐπαινεῖ τὰς ψυχικὰς καὶ σωματικὰς ἀρετὰς αὐτοῦ (ἀπὸ στ. 27-33). Ἐκ τοῦ νικηφόρου μεταβαίνει εἰς τὸν μήτρωα καὶ δμώνυμον αὐτῷ Στρεψιάδην· ἐπαινεῖ αὐτὸν διότι ἀπέθανεν ἐν τῇ ἀνθηρᾷ ἡλικίᾳ μαχόμενος ὑπὲρ

πατρίδος ἐν τοῖς προμάχοις, ὅπου ἅπαντες οἱ ἄριστοι μέχρι θανάτου ἠγωνίσθησαν (ἀπὸ στ. 34-50). Ἐκφράζει τὴν μεγάλην αὐτοῦ χαρὰν ἐπὶ τῇ συμβάσῃ ἐν Ἴσθμῳ νίκη τοῦ Στρεψιάδου· διότι οἱ Θηβαῖοι τῷ τερπνῷ τούτῳ τῆς νίκης συμβάντι θὰ παρηγορήσωσι τὸ ἀμύθητον ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τούτων ἀρίστων πολιτῶν πένθος. Συμβουλεύει πлагίως τοὺς Θηβαίους νὰ ἐπιλάβωνται τῆς ἀρχαίας πολιτείας, ἣν μετὰ τὴν ἐν τῇ μάχῃ πτῶσιν τῶν ἀρίστων ἀπώλεσαν, καὶ νὰ ἐπιθυμῶσι τερπνῶν ἐφημέρων καὶ οὐχὶ μακρῶν, οἷόν ἐστι τὸ ἔμμονον τῆς αὐτῆς πολιτείας· διότι ὁ ἐπιθυμῶν ἐμμόνων τερπνῶν θνητὸς ὢν ἐπιθυμεῖ ἀδυνάτων· ὁ δὲ ἀδυνάτων ἐπιθυμῶν θηρεύει τὴν αὐτοῦ ἀπώλειαν. Οὐδὲ τερπνῶν ἀδίκων συμβουλεύει αὐτοὺς νὰ ἐπιθυμῶσιν· διότι τὸ παρὰ δίκην γλυκὺ περιμένει πικροτάτη τελευτή (ἀπὸ στ. 51-68). Ἐλθὼν εἰς τὸν ἐπίλογον εὐχεται νὰ νικήσῃ ὁ Στρεψιάδης καὶ ἐν Δελφοῖς, ἵνα πάλιν εὐφρανθῶσιν οἱ Θηβαῖοι.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

Ὁ ποιητὴς προοιμιάζεται ἐκ τῆς πατρίδος, ὡς καὶ ἐν Πυθ. Ι'. ἀλλ' ἐκεῖ εὐθὺς μεταβαίνει εἰς τὴν ὑπόθεσιν. Ἐν δὲ Νεμ. Ι'. συσσωρεύσας ἅπαντας τοὺς μύθους τοὺς τῇ πατρίδι τοῦ νικηφόρου ἐπιχωρίους ἐν τῷ προοιμίῳ μεταβαίνει εἴτα εἰς τὴν ὑπόθεσιν, ὡς καὶ ἐνταῦθα. Ὅθεν τὸ τῆς Νεμεαίας ἐκείνης ᾠδῆς προοίμιον οὐδὲν διαφέρει τοῦ τῆς παρούσης ᾠδῆς, ἢ ὅτι ἐκεῖ μὲν διηγεῖται τοὺς

μύθους ἀπλῶς, ἐνταῦθα δὲ ἐκφέρει αὐτοὺς ἐρωτηματικῶς. Ἡ δὲ κατ' ἐρώτησιν αὕτη ἔκχυσις τῶν μύθων οὐκ ἐμφαίνει νεανίαν, οἷος ἦν ὁ ποιητής, ὅτε ἔδειξε τῇ Κορίννῃ τὸν ὕμνον ἐκεῖνον·

Ἴ σ μ η ν ὀ ν ἧ χ ρ υ σ α λ ά κ α τ ο ν Μ ε λ ί α ν,

ἧ Κ ά δ μ ο ν καὶ ἐξῆς· (ὄρα ἀποσπ. Ὑμν. 1)

ἡ δὲ Κόριννα γελάσασα τῇ χειρὶ δεῖν ἔφη σπεῖρειν (μύθους), ἀλλὰ μὴ ὄλῳ τῷ θυλάκῳ. Ὁ Πίνδαρος βλέπων τοὺς ἑαυτοῦ πολίτας λίαν ἀθυμοῦντας ἐπὶ τε ταῖς συμφοραῖς, ἃς ὑπέστησαν ἐν τοῖς Μηδικοῖς πολέμοις, καὶ ἐπὶ τῇ ἐν Οἰνοφύτοις ἥττῃ ὑπ' Ἀθηναίων, βουλόμενος νὰ παρηγορήσῃ αὐτοὺς, ἀριθμεῖ ὅλα τὰ ἀγαθὰ, ὧν ἔκπαλαι ἐγεύσατο ἡ πόλις, ἵνα τούτων μεμνημένοι ἐπιλανθάνωνται τῶν συμφορῶν. Ποιεῖ δὲ ταύτην τὴν παρηγορίαν, ἵνα καὶ τὴν νίκην τοῦ Στρεψιάδου συγκαταλέξῃ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς τῆς πόλεως, ἐφ' ἧ οἱ Θηβαῖοι πρέπει νὰ χαίρωσι, καὶ, ὥς φαίνεται, πολὺ ἐχάρησαν· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ αἰτία, δι' ἣν ἐπροσιμιάσατο οὕτω ὁ ποιητής καὶ οὐχὶ νεανικὴ φαντασία. Δευτέρα δὲ αἰτία ἐστὶν ἡ ἐξῆς. Βλέπων ὁ ποιητής τοὺς ἄλλους Ἑλληνας τὴν ἑαυτοῦ πόλιν, καίκερ μίαν τῶν μεγίστων τῆς Ἑλλάδος πόλεων οὔσαν, αἰεὶ μικροῦ λόγου ἀξίαν τιθεμένους, ἀπηξίου καὶ ἡγανάκτει. Τὴν ἡγανάκτησιν λοιπὸν ταύτην ἐνδεικνύων ὁ ποιητής διηγεῖται ἐρωτηματικῶς τοὺς ἐπαίνους τῆς πατρίδος ὑπαινιττόμενος ταῦτα· «οὐ σὺ εἶσαι, ὦ πατρίς, ἣ ἐγέννησας τὸν Διόνυσον, τὸν Ἡρακλέα, τὸν Τειρεσίαν κ. τ. λ.; Διὰ τί οὐκ ἀναγνωρίζουσι χάριν τούτων οἱ ἄλλοι Ἑλληνες; Οὐ σὺ εἶσαι, ἣ τὴν μυρίαν στρατιάν τοῦ Ἀδράστου ἔφθειρας; διὰ τί νομίζεσαι ἥττων τοῦ Ἄργους; Οὐκ εἶσαι σὺ, ἥτις διὰ τῶν Αἰγιδῶν ἔστησας ἐπ' ἀσφαλείας τοὺς Λακεδαιμονίους; διὰ τί οὗτοι νομίζονται κρείσσονες σοῦ; Τοιαύτας λοιπὸν ἀπαξιώσεις βουλόμενος νὰ ὑπαινίξῃται ἐκχεῖ τοὺς μύθους ἐρωτηματικῶς· ὅτι δὲ οἱ Ἑλληνες πάλαι ἐχλεύαζον τοὺς Βοιωτοὺς, ὄρα Ὀλυμ.

ΣΤ'. 152. καὶ τὴν αὐτόθι σημείωσιν. Ἐκ δὲ τούτων εὐκόλως δύναται τις νὰ εἰκάσῃ, πόσον ὠνείδιζον αὐτοὺς οἱ Ἕλληνες, διότι συνεμάχησαν τοῖς Μήδοις. Σημειωτέον δὲ, ὅτι παρώρμησε τὸν ποιητὴν εἰς τὴν διὰ τοῦ ἐνθουσιαστικοῦ τούτου προοιμίου ἔνδειξιν τῆς αὐτοῦ ἀγανακτήσεως ἢ μεγάλη χαρὰ, ἣν ἐνεποίησεν αὐτῷ ἢ μετὰ τὴν ἐν Οἰνοφύτοις συμφορὰν Ἰσθμιακὴ νίκη τοῦ Στρεψιάδου. Ἐκφράζει δὲ τὴν χαρὰν ταύτην ἐν τοῖς (στ. 54) «ἀείσομαι χαίταν στεφάνοισιν ἀρμόζων»· τὴν δὲ ἀθυρίαν καὶ λύπην, ἣν εἶχον οἱ Θηβαῖοι ἔνεκα τῆς ἐν Οἰνοφύτοις συμφορᾶς μέχρις αὐτῆς τῆς νίκης τοῦ Στρεψιάδου, ἐκφράζει ἐν στ. 51-53. Συνετέθη δὲ ἡ ᾠδὴ αὕτη οὐχὶ πολὺ ὕστερον ἀπὸ τῆς ἐν Οἰνοφύτοις μάχης τῶν Ἀθηναίων πρὸς Βοιωτοὺς (Θουκυδ. Α'. 108). Περὶ τῆς χρονολογίας τῆς ᾠδῆς σοφώτατα ἐπραγματεύσατο ὁ Boeckhius (Ὅρα Εἰσαγωγὴν εἰς τὰς ὑπὸ Dissenii Explicationes ταύτης).

Σ. έ. Κ. ή.

ΤΙΝΙ τῶν πάρος, ὦ μάκαιρα Θήβα,
 Καλῶν ἐπιχωρίων μάλιστα θυμὸν τεδὸν
 Εὐφρανاس; ἦ ῥα χαλκοκρότου πάρεδρον
 Δαμάτερος ἀνίκ' εὐρυχαίταν
 Ἄντειλας Διόνυσον; ἦ 5
 Χρυσῷ μεσονύκτιον
 Νίφοντα δεξαμένα
 Τὸν φέρτατον θεῶν,

Ἄ. ά. Κ. ή.

Ὅπότ' Ἀμφιτρύωνος ἐν θυρέτροις
 Σταθεῖς ἄλοχον μετῆλθεν Ἡρακλείοις γοναῖς; 10

— Στ. 1-3. Τίτι . . . εὐφρανας] «Τίτι τῶν φθασάντων ἐπιχωρίων ἀγαθῶν, ὦ μακαριωτάτῃ Θήβῃ, μάλιστα τὴν σὴν ψυχὴν εὐφρανας;» Π. Σ. — Θήβα] «εἴτε τὴν πατρίδα, εἴτε τὴν ἡρωίδα καλεῖ, οὐδὲν διαφέρει· ἐρωτηματίζων δὲ, ἐγκώμιον λαμπρὸν τῆς ἑαυτοῦ ποιῆ πατρίδος» Δούκας.

— Στ. 3-5. ἦ ῥα χαλκοκρότου . . . Διόνυσον] «ἄρα εὐφρανας μάλιστα τὴν σὴν ψυχὴν, ὅτε ἐγέννησας τὸν Διόνυσον;» — χαλκοκρότου Δαμάτερος] διότι κυμβάλοις καὶ τυμπάνοις ἐζήτει τὴν ὑπὸ Πλούτωνος ἀρπασθεῖσαν Κόρην· «παρὰ τὰ ἐπικτυποῦντα ἐν ταῖς τελεταῖς τῆς Δήμητρος κύμβαλα· μετὰ γὰρ κυμβάλων καὶ τυμπάνων περιῖοῦσα ἡ θεὸς καὶ τούτοις ἡχοῦσα ἐζήτει πρὸς

τὸ πάντα ἀκούειν καὶ πυνθάνεσθαι ὅ, τι ζητεῖ». — Π. Σ. πάρεδρον Διόνυσον] ὥσπερ ἐν Ἐλευσῖνι ἐτελοῦντο τὰ μυστήρια τῆς Δήμητρος, οὕτω καὶ ἐν Θήβαις ἐν τῷ ἱερῷ τῶν Καβείρων· «οἵτινες δὲ εἰσιν οἱ Κάβειροι, καὶ ὅποιά ἐστιν αὐτοῖς καὶ τῇ μητρὶ τὰ δρώμενα, σιωπὴν ἄγοντι ὑπὲρ αὐτῶν συγγνώμη ἔστω μοι» λέγει ὁ Πausanias (Θ'. κέ. 5). Ὁ δὲ Π. Σ. «πάρεδρον Δήμητρος εἶπε τὸν Διόνυσον, κατὰ μὲν τὸν μυστικὸν λόγον, ὅτι παρεδρεύει αὐτῇ ὁ ἐκ Περσεφόνης γεγωνὼς Ζαχρεὺς Διόνυσος, ὁ κατὰ τινὰς Ἰακχος, κατὰ δὲ τὸν φυσικὸν λόγον, ἐπειδὴ τῇ ξηρᾷ τροφῇ, ἣ ἀνάκειται τῇ Δήμητρει, παρέπεται ἡ τοῦ οἴνου χρῆσις, ἣ ὅτι ἡ σταφυλὴ ἐδωδίμη ἐστὶ καὶ εἰς πόσιν ἐπιτηδεύα». — ἀντειλας] περὶ τῆς ἐκ Σεμέλης θυγατρὸς τοῦ Κάδμου γεννήσεως τοῦ Διονύσου ὅρα Ὁλ. Β'. 44. κ. ἐξῆς καὶ τὴν αὐτόθι Σημ. εἰς στ. 47.

— Στ. 6-10. ἡ χρυσῷ . . . γοναῖς] «ἡ μάλιστα εὐφρανὰς θυμὸν τεὸν, ὅτε τὸ μεσονύκτιον χρυσῷ καταστάζοντα ἐδέξω τὸν τῶν θεῶν ἑξαρχὸν Δία, ἡνίκα τοῦ Ἀμφιτρύωνος κατὰ τὰ πρόθυρα σταθεὶς τὴν γαμετὴν μετήλθε ταῖς θείαις γοναῖς» Π. Σ. — χρυσῷ νίφοντα] «ἰδίως (ἐξ ἑαυτοῦ) λέγει τὸν Δία ὕσαι χρυσόν, ἡνίκα ἐμίγη τῇ Ἀλκμήνῃ· ἡ τὰ ἐπὶ Δανάης μυθεύομενα ἐπὶ τὴν Ἀλκμήνην μετήγαγεν» Π. Σ. Ὁ Πίνδαρος κέχρηται τῇ ἀδείᾳ νὰ διορθοῖ, ὅσα! τῶν μυθολογουμένων φαίνονται αὐτῷ οὐχὶ πιθανὰ καὶ ἀξιοπρεπῆ, ὥς ἐποίησεν ἐν τῷ Α'. τῶν Ὀλυμ. ἐν τοῖς περὶ τοῦ Πέλοπος λεγομένοις (στ. 43. κ. ἐξῆς). Οὕτω καὶ ἐνταῦθα οὐκ ἐφάνη αὐτῷ ἀξιοπρεπὴς ἡ ἐν μεσονυκτίῳ εἰς τὰ θύρατρα τοῦ Ἀμφιτρύωνος ἀφίξις τοῦ φερτάτου τῶν θεῶν, ὥς τινος τῶν τυχόντων. Ἐκόσμησε λοιπὸν τὴν παρουσίαν αὐτοῦ χρυσῷ νυφετῷ, ὥς ἐστι κεκοσμημένη καὶ ἡ εἰς Δανάην, καὶ ὥς ὁ αὐτὸς ἐκόσμησε καὶ τὴν ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ Διὸς γέννησιν τῆς Ἀθηνᾶς (Ὁλ. Ζ'. 62. ἐξῆς). — ἄλοχον . . . γοναῖς] «ἐχρήσατο τῇ ἀλόχῳ τοῦ Ἀμφιτρύωνος εἰς γονὰς τοῦ Ἡρακλέους».

Ἦ ὅτ' ἀμφὶ πυκναῖς Τειρεσίαισιν βουλαῖς;

Ἦ ὅτ' ἀμφ' Ἰόλαον ἱππόμητιν;

Ἦ Σπαρτῶν ἀκαμαντολογ-
χᾶν; ἢ ὅτε καρτερᾶς

Ἀδραστον ἐξ ἀλαλᾶς

15

Ἀμπεμψας ὀρφανὸν

Ἐ. ἀ. Κ. ἦ.

Μυρίων ἐτάρων ἐς Ἄργος ἱππιον;

Ἦ Δωρίδ' ἀποικίαν ἀνίκ' ὀρθῶ

Ἔστασας ἐπὶ σφυρῶ

— Στ. 11. ἢ ὅτε . . . βουλαῖς] Ἦ σύνταξις· ἢ τότε μάλιστα ἔφρανας θυμὸν, ὅτε εὐφρανας θυμὸν ἀμφὶ Τειρεσίαισιν βουλαῖς. — ἀμφὶ βουλαῖς] ἐπὶ ταῖς βουλαῖς. Ὁ νοῦς «ἢ τότε μάλιστα εὐφρανας τὴν σὴν ψυχὴν, ὅτε ἐγέννησας τὸν σοφώτατον μάντιν Τειρεσίαν».

— Στ. 12. ἢ ὅτ' ἀμφ' . . . ἱππόμητιν] «ἢ εὐφρανας μάλιστα τὴν σὴν ψυχὴν, ὅτε ἐγέννησας τὸν περὶ τὰ ἱππικὰ φρονιμώτατον Ἰόλαον». — ἀμφ' Ἰόλαον] ἐπὶ τῷ Ἰολάῳ. — ἱππόμητιν] «τὸν Ἰόλαόν φησι, παρόσον ἡνιόχησεν Ἡρακλεῖ». Π. Σ.

— Στ. 13. «ἢ εὐφρανας τὴν σὴν ψυχὴν ἔνεκα τῶν πολεμικωτάτων Σπαρτῶν». — ἀκαμαντολογχᾶν] «τῶν κατὰ τὰς Θήβας ἀναδοθέντων ἐκ τῶν δρακοντείων ὀδόντων, ὧν καὶ Εὐριπίδης Φοιν. 802) μέμνηται· ὁ Φερεκύδης διττὰ φησιν εἶναι Σπαρτῶν γένη· τὸν γὰρ Ἄρη καὶ τὴν

στ. 11. ἢ ὅτ' ἀμφὶ Τειρεσίαισιν πυκναῖς βουλαῖς. ἡ γραφὴ τῶν χειρογράφων· ἡ δὲ ἐν τῷ κειμένῳ γραφὴ ἐστὶ δι-
ὀρθώσεις τοῦ Heynii. Αἱ τρεῖς πρῶται συλλαβαὶ ἢ ὅτ' αμ ἐστὶν
ἀνάπαιστος.

στ. 12. ἢ ὅτ' συνιζάνουσιν εἰς μίαν μακράν.

στ. 13. ὀνεκα, ἡνίκα, ἀνίκ' ἄρ'· διορθώσεις ἐνεκα
τοῦ μέτρου.

Ἀθηναῖον τοὺς μὲν ἡμίσεις τῶν ὀδόντων Κάδμῳ δοῦναι, τοὺς δὲ ἡμίσεις Αἰήτῃ. Ἀνδροτίων δέ φησι φυγόντα ἐκ τῆς Φοινίκης τὸν Κάδμον μετὰ ἱκανῶν σποράδων κατελθεῖν εἰς Θήβας, ὅθεν διὰ τὸ συμμιγῆς καὶ σποράδην εἶναι Σπαρτοὶ ἐκλήθησαν· οἱ δὲ Θηβαῖοι τὰ περὶ αὐτῶν ψευδῶς ἑτεροατούργησαν» Π. Σ. Παράβαλ. πρὸς Σημ. εἰς Πυθ. 145. λεξ. Σπαρτῶν.

— Στ. 14-17. ἢ ὅτε . . . ἵππιον] «ὁ νοῦς· ἢ ὅτε ἐκ τῆς ἰσχυροτάτης μάχης ἀπέπεμψας τὸν Ἀδραστον ὀρφανωθέντα, ὦ Θήβη, μυρίων καὶ ἀναριθμήτων στρατιωτῶν εἰς τὸ ἱππικὸν Ἄργος;» Π. Σ. Τὴν μάχην τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας μετὰ μεγίστης προφυλάξεως καὶ περισκέψεως διηγεῖται ἐν Νερμ. Θ'. 41. καὶ ἐξῆς, ἵνα μὴ διεγείρῃ τὸν φθόνον τῶν Πελοποννησίων. Νῦν δὲ τὴν αὐτὴν ταύτην διηγούμενος, σαφῶς οὕτως ὑπεραίρει τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, ἵνα δείξῃ, ὅτι οὐκ ἔστιν εὐκαταφρόνητος ἐν τοῖς Ἑλλησιν· καὶ ὅτι ἀδίκως ὀνειδίζουσιν αὐτήν. — ἀλαλάς] «τῆς μάχης, διὰ τὰς θορυβώδεις φωνάς» Π. Σ.

— Στ. 18-22. ἢ Δωρίδα . . . Πυθίοις] Καὶ ταῦτα λέγει, ἵνα δείξῃ, ὅτι οἱ Θηβαῖοι, οἵτινες κατὰ Πύθια μαντεύματα καὶ τὴν κάθοδον τῶν Ἡρακλειδῶν εὐωδίασαν καὶ ὕστερον ἐν τῷ πρὸς Ἀμύκλας πολέμῳ Λακεδαιμονίους ἔσωσαν, οὐκ εἰσιν ἄξιοι νὰ ὀνειδίζωνται ἐν τοῖς Ἑλλησιν· ὁ δὲ νοῦς· «ἢ εὐφράνθης, ὅτε οἱ Αἰγείδαι οἱ σοὶ ἔκγονοι τὸ μὲν πρῶτον τὴν ἐν Πελοποννήσῳ ἀποικίαν τῶν Δωριέων ἔστησαν ἐπὶ ἀσφαλείας, εἶτα δὲ ἰδίᾳ τοὺς Λακεδαιμονίους κινδυνεύοντας ἔσωσαν ἐλόντες Ἀμύκλας». — Δωρίδα ἀποικίαν Λακεδαιμονίων] Βούλεται νὰ εἴπῃ τὴν κάθοδον τῶν Ἡρακλειδῶν. Ὅθεν ἔρκει νὰ εἴπῃ μόνον «Δωρίδα ἀποικίαν». ἀλλ' ἵνα ποιήσῃ τὴν δόξαν τῶν Θηβῶν μείζονα, προσέθηκε τὸ «Λακεδαιμονίων», οἵτινες τότε ἦσαν προὔχοντες τῆς Ἑλλάδος. — ἐπὶ σφυρῷ ὀρθῷ] ἐπὶ ὀρθῷ ποδί· «ἐπὶ ἀσφαλοῦς» Π. Σ. — ἔλον δ' . . . ἔκγονοι] ὁ «δὲ» οὐκ ἔστιν ἀντὶ

Λακεδαιμονίων, ἔλον δ' Ἀμύκλας

20

Αἰγείδαι σέθεν ἔκγονοι,

Μαντεύμασι Ποθίοις;

Ἀλλὰ παλαιὰ γὰρ εὔδει

Χάρις, ἀμνάμονες δὲ βροτοί,

τοῦ «γὰρ» ὡς μεταφράζει ὁ Π. Σ. λέγων «ἔλαβον γὰρ τὰς Ἀμύκλας»· ἀλλὰ ἀπλοῦς συνδετικὸς, συνδέων δύο αἰτίας ἢ χρόνους, καθ' οὓς ἠϋφράνθη ἡ Θήβη· καὶ ὁ μὲν πρῶτος χρόνος ἐκφέρεται ἐν τῷ πρώτῳ κώλῳ «Δωριίδ' . . . Λακεδαιμονίων»· ὁ δὲ δεῦτερος ἐν τῷ παρόντι κώλῳ· διότι δις εὐεργέτησαν οἱ Θηβαῖοι διὰ τῶν Αἰγείδων τοὺς Λακεδαιμονίους· ὅτε κατὰ τὴν κάθοδον τὴν Ἡρακλειδῶν ἐστράτευσαν κοινῶς μετὰ πάντων τῶν Δωριέων, καὶ ὅτε ἰδίᾳ ἐστράτευσαν πρὸς Ἀμύκλας ὑπὲρ τῶν Λακεδαιμονίων· «διτταὶ αἱ τῶν Θήβηθεν Αἰγείδων εἰς Σπάρτην ἀφίξεις, προτέραν μὲν ἢ σὺν τοῖς Δωριεῦσι καὶ Ἀριστοδήμῳ, ἧς μέμνηται Ἐφορος ἐν τῇ πρώτῃ λέγων Ἵλλον καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἀποτυχόντας τῆς ἐπὶ τὴν Σπάρτην στρατείας ἐπερωτᾶν τὸν θεόν, τίνας τῶν Ἑλλήνων ποιήσονται πρὸς τὴν κάθοδον συμμάχους· τὸν δὲ ἀνελεῖν, τοὺς ὑπὸ Ἡρακλέους εὐεργετηθέντας, πρώτους δὲ τούτους κελεῦσαι Αἰγείδας παρακαλεῖν· ὑπολαμβάνοντας δὲ ταῦτα εὐλόγως προστεταχέναι τὸν θεὸν ἔλθειν εἰς τὰς Ἀθήνας πρῶτον, εἰδόμενος ὅτι τὸν Αἰγέως μέγιστα πάντων ὑφ' Ἡρακλέους εὐεργετημένον, εὖ δὲ ἔχειν τὴν μαντείαν νομίζοντας, καὶ πρώτους τοὺς Θησέως τοῦ Αἰγέως ἀπογόνους ἐκάλουν, τοῦ τῆς καθόδου μὴ διαμαρτεῖν· ἔπειτα, φασὶ, τὸν Ἀριστόδημον διὰ τῆς Βοιωτίας πορευόμενον καταλαβεῖν θύοντάς τινας τῶν Θηβαίων παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ τοῦ κήρυκος ἀκούσαντα τοῖς Αἰγείδαις εὐχομένου τὰ ἀγαθὰ, λαβεῖν περὶ τῆς μαντείας ἔννοιαν, καὶ νομίσαντα δεῖν, ἐπειδὴ τοὺς Ἀθήνηθεν Αἰγείδας πρώτους

παρακαλοῦντες διημάρτανον, τοὺς ἐκ τῶν Θηβῶν συμμάχους μετελθεῖν προτέρους· κατὰ τύχην δὲ ταύτῃ τῇ στρατείᾳ τῶν Ἡρακλειδῶν τὴν Πελοπόννησον κατασχόντων ἡγοῦντο τὸ μαντεῖον εἰρῆσθαι· περὶ τῶν ἐν Θήβαις Αἰγιδῶν· ἑτέρα δὲ ἐν ἣ ἦκον Θήβηθεν εἰς Σπάρτην Λακεδαιμονίοις βοηθήσοντες ἐν τῷ πρὸς Ἀμυκλαεῖς πολέμῳ ἡγεμόνι χρησάμενοι Τιμομάχῳ, ὃς πρῶτος μὲν πάντα τὰ πρὸς τὸν πόλεμον διέταξε Λακεδαιμονίοις, μεγάλων δὲ παρ' αὐτοῖς ἡξιώθη τιμῶν· καὶ τοῖς Ἰακινθίοις δὲ ὁ χάλκεος αὐτῷ θώραξ προτίθεται. Ταῦτα ἱστορεῖ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Λακῶνων πολιτείᾳ» Π. Σ. — Αἰγείδαι] περὶ τῆς ἐν Θήβαις φυλῆς τῶν Αἰγιδῶν ὅρα καὶ ἀσσημεῖται ἐν Πυθ. Ε'. 91-108. — μαντεύμασι Πυθίοις] διότι εἰς ἀμφοτέρας τὰς στρατείας προσεκλήθησαν οἱ Αἰγείδαι κατὰ μαντεύματα Πύθια.

— Στ. 23-26. Ἀλλὰ παλαιὰ . . . ζυγὲν] ὁ νοῦς «ἀλλὰ πᾶσα χάρις παλαιῶν ἔργων, ἃ οὐκ ἐγένοντο ὑπόθεσις λαμπροῦ τινος ποιήματος, ἀφυπνώττει καὶ εἰς λήθην ἐρπίπτει· διότι οἱ ἄνθρωποι ἀμνήμονές εἰσιν παντός, ὃ, τι ἂν μὴ συζευχθῇ καὶ ἐνωθῇ κλυτοῖς ἔπεσιν καὶ ἐγκωμίοις γενόμενον ὑπόθεσις ἄκρου ἀπανθίσματος σοφίας ποιητικῆς». Ἡ σύνταξις «ἀλλὰ γὰρ παλαιὰ εὖδει χάρις ἐκείνου, ὃ, τι μὴ ἐξίκηται (εἰς) σοφίας ἄωτον ἄκρον κλυταῖς ἐπέων ῥοαῖσιν ζυγὲν· οἱ δὲ βροτοὶ ἀμνήμονές εἰσι τούτου». Ὁ Ἀρίσταρχος νομίζει, ὅτι ὁ Πίνδαρος λέγει ταῦτα ἀποτεινόμενος μόνον πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους «Ἀρίσταρχος τοῦτο λεγόμενον, φησὶν, ὑπόνοιαν δίδωσιν, ὥς ὅτε ἔγραφεν ὁ Πίνδαρος, ἀχαριστουμένων τι τῶν Θηβαίων ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων» Π. Σ. Ἐκ δὲ τῆς γνώμης τοῦ Ἀριστάρχου ὁρμηθεὶς ὁ Boeckhkius προσδιώρισε καὶ τὸν χρόνον, καθ' ὃν οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐδείξαντο τὴν ἀχαριστίαν· δηλονότι καθ' ὃν ἐγένετο ἡ ἐν Οἰνοφύτοις μάχη, ἐν ἣ οὐδεμίαν παρέσχον βοήθειαν τοῖς Θηβαίοις. Ἀλλ' ὁ Πίνδαρος λέγων ταῦτα αἰνιγματωδῶς

Σ. β'. Κ. ή.

Ὅ, τι μὴ σοφίας ἄωτον ἄκρον 25

Κλυταῖς ἐπέων ῥοαῖσιν ἐξίκηται ζυγόν.

Κώμαζ' ἔπειτεν ἀδυμελεῖ σὺν ὕμνῳ

Καὶ Στρεψιάδα· φέρει γάρ Ἴσθμοῖ

Νίκαν πραγκρατίου, σθένει

Τ' ἔκπαγλος, ἰδεῖν τε μορ- 30

φάεις· ἄγει τ' ἀρετῶν

Οὐκ αἴσχιον φυᾶς.

Ἄ. β'. Κ. ή.

Φλέγεται δ' ἰοβοστρύχοισι Μοῖσαις,

μὲν ἀποτείνεται οὐ μόνον πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, ἀλλὰ πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἑλληνας, οἵτινες ἀμνημονοῦντες τῶν ἀγαθῶν, αἱ παρέσχεν αὐτοῖς ἢ αὐτοῦ πατρίς γεννήσασα τοὺς τὰ μέγιστα τοὺς ἀνθρώπους εὐεργετήσαντας Διόνυσον καὶ Ἡρακλέα κ. τ. λ. οὐ παύουσιν ὀνειδίζοντες τοὺς Θηβαίους. Οὐκ ἀγανακτεῖ λοιπὸν ἐνταῦθα ὁ Πίνδαρος ἐπὶ τῇ ἀχαριστίᾳ τῶν Λακεδαιμονίων, ὅτι οὐκ ἐβοήθησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς Θηβαίοις πρὸς Ἀθηναίους· ἀλλὰ ἐπὶ τῇ ἀχαριστίᾳ καὶ ἀμνημοσύνῃ ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ὀνειδίζουν τοὺς Θηβαίους ἐπὶ ἀμαθείᾳ καὶ τρόποις ἀκατεργάστοις. Κατὰ τὴν φαινομένην ὅμως ἔννοιαν ἀποτείνεται πρὸς τὴν Θήβην, ἥτοι πρὸς αὐτοὺς τοὺς Θηβαίους· οἵτινες οὐ μνημονεύουσι τῆς παλαιᾶς χάριτος καὶ εὐφροσύνης, ὅτι ἐγέννησαν τὸν Ἡρακλέα κ. τ. λ. καὶ οὐ μνημονεύουσι διὰ τοῦτο, διότι ταῦτα οὐκ ἐγένοντο ὑπόθεσις ἐξόχου τινὸς ποιήματος. — παλαιὰ χάρις] ἢ παλαιὰ τέρψις· τίνος; ἐκείνου, ὅ, τι μὴ σοφίας . . . — εὔδει] «ἐν ὕπνῳ πέπτωκεν», ὡς λέγει ἐν Ἴσθμ. Δ'. 38. — ἀμνάμονες] τίνος; ὅ, τι μὴ σοφίας . . . Ταῦτα δὲ, ὧν ἡ χάρις κοιμᾶται, καὶ

οὐ μνημονεύουσιν οἱ ἄνθρωποι, ἦτοι οἱ Θηβαῖοι, ἅπαντά
 εἰσιν, ἃ ἐρωτηματικῶς εἶρηκεν ἐν τῷ προοιμίῳ. — σοφίας
 ἄκρον ἄωτον ἐξίκεται] ἄ κ ρ ο ν ἄ ω τ ο ν σ ο φ ί α ς
 καλεῖ ἐξαίσιον καὶ θαυμαστὸν ὕμνον, ποίημα. Ὅθεν «ἐξί-
 κηται (εἰς) σοφίας . . . ἄκρον» σημαίνει «γέννηται ὑπό-
 θεσις θαυμαστοῦ ποιήματος». — ῥοαῖσιν ἐπέων] ἀπλῶς
 ἀντὶ τοῦ λόγου. Μέχρι λοιπὸν Πινδάρου οὔτε ἡ γέν-
 νησις τοῦ Διονύσου, οὔτε ἡ τοῦ Ἡρακλέους, οὔτε τὰ
 λοιπὰ τὰ ἐν τῷ προοιμίῳ ἐγένοντο ὑπόθεσις ποιήματος
 ἐξόχου.

— Στ. 27. Κώμαζ' ἔπειτεν . . . Στρεψιάδῃ] «Ἄπαντα
 τὰ ἀρχαῖα ἐπιχώριά εἰσι καλὰ καὶ ἄξια, ὥστε νὰ εὐφραί-
 νης, ὦ Θήβη, τὴν σὴν ψυχὴν· ἀλλὰ σὺ εἶσαι ἀμνήμων
 τῶν παλαιῶν, ἃ μὴ ἂν γένωνται ὑπόθεσις λαμπροῦ ποιή-
 ματος· τέρπου λοιπὸν νῦν καὶ κώμαζε καὶ χόρευε καὶ
 ἐπὶ τῷ Στρεψιάδῃ σὺν ἡδυμελεῖ ὕμνῳ». Λίαν καλῶς
 ἀπὸ τοῦ προοιμίου μεταβαίνει εἰς τὴν ὑπόθεσιν, ἦτοι εἰς
 τὴν νίκην τοῦ Στρεψιάδου· ὥσπερ ἐν Νεμ. Ι'. μεταβαίνων
 εἰς τὴν ὑπόθεσιν ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν Μοῦσαν λέγει
 (στ. 40) «καὶ παλαισμάτων λάβε φροντίδα», τῇ αὐτῇ
 μεθόδῳ καὶ ἐνταῦθα ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν Θήβην λέ-
 γει «κώμαζε καὶ Στρεψιάδῃ» ὕπερ ἐστὶν ἴσον τῷ «εὐ-
 φραίνου νῦν ἐπὶ ἱερᾷ νικηφορίᾳ».

— Στ. 31-32. ἄγει τ' . . . φυᾶς] «διάγει ἀρετὴν,
 δύναμιν τῆς ψυχῆς οὐκ αἴσχιον τῆς δυνάμεως καὶ εὐ-
 μορφίας τοῦ σώματος· ἀλλὰ ἴσον αὐτῇ». — φυᾶς] εἶ-
 πὼν, ὅτι ἐστὶ σθεναρὸς καὶ εὐμορφος ἰδεῖν, ἐνταῦθα τὴν
 εἰς τὸ ἰδεῖν εὐμορφίαν καὶ δύναμιν τοῦ σώματος ἐκάλεσε
 φυάν.

— Στ. 33-34. φλέγεται . . . θάλος] «ἄδεται δὲ
 καὶ φάλλεται νῦν ὑπὸ τοῦ χοροῦ μετὰ θερμῆς καὶ φλο-
 γεράς προθυμίας, τοῦ δὲ ὁμωνύμου μήτρωος τὴν δόξαν
 διὰ τῆς νίκης ταύτης ἐπηύξησεν». — φλέγεται] Ὑπὸ
 τοῦ φλογεροῦ τούτου ὕμνου καὶ τῆς θερμῆς προθυμίας,

Μάτρωϊ θ' όμωνόμω δέδωκε κοινόν θάλος,
Χάλκασπις ᾧ πότμον μὲν Ἄρης ἔμιξε· 35

Τιμὰ δ' ἀγαθοῖσιν ἀντίκειται·

Ἵστω γὰρ σαφές, ὅστις ἐν

Ταύτα νεφέλα χάλα-

ζαν αἵματος πρὸς φίλας

Πάτρας ἀμύνεται, 40

Ἐ. β'. Κ. ή.

Λοιγὸν ἀντί' αἰείρων πολεμίων στρατῶ,

Ἄστῶν γενεᾷ μέγιστον κλέος αὔξων

Ζώων τ' ἄπο καὶ θανόν.

Τὸ δέ, Διοδότοιο παῖ, μαχατὰν

μεθ' ἧς ἄδουσιν αὐτὸν αἱ Μοῦσαι, φλέγεται καὶ ὁ Στρεψιάδης· ἢ φλέγεται ἴσον τῷ λάμπει «καταλάμπεται καὶ περιφανῆς γίνεται τοῖς τῆς ποιήσεως δώροις» Πάτρμ. Σ. — Μοῖσαις] ἀλληγορικῶς ἀντὶ τοῦ χοροῦ. — μάτρωϊ όμωνόμω] τῷ ἐκ μητρὸς ἢ πάππῳ, καλουμένῳ καὶ αὐτῷ Στρεψιάδῃ, ἢ θείῳ. — δέδωκε . . . θάλος] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν «ἐπηρύξῃσε τὴν δόξαν τοῦ μήτρωος διὰ τῆς νίκης» ἔφη «δέδωκε τὸ θάλος τὸν στέφανον τῆς νίκης κοινὸν τῷ μήτρωϊ» λέγει δὲ κοινὸν τὸ θάλος, ἥτοι τὸν στέφανον οὐ μόνον, διότι ἡ ἀπὸ τῆς νίκης εὐδοξία ἐστὶ κοινή πᾶσι τοῖς συγγενέσιν· ἀλλὰ καὶ διότι ἐν τῷ παρόντι ὕμνῳ μέλλει νὰ ὑμνήσῃ καὶ τὸν μήτρωα.

στ. 41. ἀμύνων ἐναντίῳ, ἡ κοινή γραφή, ἐξ ἧς ἔννοια ἐξάγεται ἄτοπος. Αἱ κυριώτεραι διορθώσεις εἰσὶν Λοιγὸν ἄρ' ἀμύνων ἐναντίῳ στρατῷ ἀστῶν· ἢ Λοιγὸν ἐξαμύνων . . . ἀστῶν, τῇ ἐννοίᾳ «ἀποσοβῶν τὸν λοιγὸν ἀπὸ τῶν ἀστῶν εἰς τὸν ἐναντίον στρατόν. Ἐτέρα διορθώσεις, Λοιγὸν ἀντενάγων ἢ ἀντί' ἀγων . . . στρατῷ, Ἄστῶν. Ἐτέρα, Λοιγὸν ἅντα φέρων . . . στρατῷ. Ἐτέρα, Λοιγὸν ἀντιτίγων . . . στρατῷ. Ἡ δὲ ἐν τῷ κειμένῳ διορθώσις ἐστὶν ἐμμή.

— Στ. 35. ὃ πότμον Ἄρης ἔμιξεν] πιθανώτατα ἀνηρέθη ἐν Οἰνοφύτοις.

— Στ. 36. «ἔμιξε μὲν αὐτῷ πότμον Ἄρης, ἀγαθῷ δὲ γενομένῳ ὥς ὑπὲρ πατρίδος πεσόντι τιμὴ ἀντὶ τοῦ θανάτου κεῖται». — ἀντίκειται] ἢ ἀντὶ σημαίνει ἀμοιβήν· «πρὸς ἀμοιβήν τοῦ θανάτου».

— Στ. 37-43. Ἴστω γὰρ . . . θανῶν] «ὅστις ἐν πολέμῳ μάχεται ὑπὲρ πατρίδος πρὸς τὸν ἀπειλοῦντα χάλαζαν αἵματος, φέρων ὄλεθρον τῷ ἐναντίῳ στρατῷ, οὗτος γινωσκέτω, ὅτι μέγιστον κλέος τῇ ἑαυτοῦ γενεᾷ παρέχει καὶ ζῶν καὶ ἀποθανών». — ἐν ταύτῃ νεφέλῃ] «ἐν τῇ νεφέλῃ ταύτῃ τοῦ χαλκάσπιδος Ἄρεος». — χάλαζαν αἵματος ἀμύνεται] ἢ νεφέλῃ αὕτῃ τοῦ Ἄρεος, ἥτοι ὁ πόλεμος, ἀπειλεῖ ἔκρηξιν χαλάζης αἵματος τῆς πατρίδος· πρὸς ταύτην λοιπὸν τὴν χάλαζαν ἀμύνεται. — λοιγὸν . . . στρατῷ] «ἐναντίον φέρων ὄλεθρον τοῖς πολεμίοις» Π. Σ. Ἡ λέξις «ἀμύνων» οὕτως ἐστὶ διεφθαρμένη, ὥστε ἡ ἀντικατάστασις τῆς γνησίας ἐστὶν ἴσως ἀδύνατος· ἡ δὲ ἐμὴ διόρθωσις φαίνεται μοι μᾶλλον ἐγγίξουσα τῇ μεταφράσει τοῦ Π. Σ. ὅς, φαίνεται, τὴν γνησίαν ἡρμήνευσε γραφήν. — γενεᾷ] «τῇ αὐτοῦ γενεᾷ» καὶ οὐχὶ «γενεᾷ ἀστῶν»· διότι βούλεται τοῦ ἐπαίνου τοῦ μήτρωος νὰ μεταδῶ καὶ τῷ νικηφόρῳ Στρεψιάδῃ καὶ τοῖς λοιποῖς συγγενέσιν. — ἀστῶν αὔξων] «παρὰ τῶν ἀστῶν αὔξων» Π. Σ. ἡ δὲ μετοχὴ αὕξων συντακτέα τῷ ἐν ἀρχῇ «ἴστω». — ἄπο] ἀπὸ ἀστῶν· οὕτω συντάσσει καὶ Π. Σ. μεταφράζων «παρὰ τῶν ἀστῶν».

— Στ. 44-50. Τὸ δὲ Διοδότοιο . . . ἐλπίσιν] «Σὺ δὲ, Διοδότου παῖ, ἐν ἐπαίνῳ τιθέμενος Μελέαγρόν τε καὶ Ἑκτορα καὶ τὰς τούτων ζηλῶν ἀρετὰς κατὰ πόλεμον ἐτελεύτησας προμαχόμενος τῆς πατρίδος» Π. Σ. — Διοδότοιο παῖ] ὁ μήτρωος λοιπὸν τοῦ Στρεψιάδου ἦν υἱὸς Διοδότου. — αἰνέων Μελέαγρον] ἐπαινῶν καὶ μιμούμενος τὸν Μελέαγρον, ὅς ὑπὲρ πατρίδος πρὸς Κού-

Αἰνέων Μελέαγρον, αἰνέων 45

δὲ καὶ Ἑκτορα

Ἀμφιάραόν τε, εὖαν-

θέ' ἀπέπνευσας ἀλικίαν

Σ. γ'. Κ. ή.

Προμάχων ἀν' ὄμιλον, ἔνθ' ἄριστοι

Ἑσχον πολέμοιο νείκος ἐσχάταις ἐλπίσιν. 50

Ἐτλαν δὲ πένθος οὐ φατόν· ἀλλὰ νῦν μοι

Γαῖαοχος εὐδίαν ὅπασσεν

ρητας μαχόμενος ἀπέθανεν (Ἀπολλόδ. Α'. Ι'. 10). —
 Ἀμφιάραον] Τὸν μήτρων τοῦ Στρεψιάδου πρὸς μὲν τὸν
 Μελέαγρον καὶ Ἑκτορα παραβάλλει· διότι ἀμφότεροι ἔπε-
 σον, ὡς ὁ Στρεψιάδης, ἀμυνόμενοι ὑπὲρ πατρίδος· πρὸς
 δὲ τὸν Ἀμφιάραον οὐχὶ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον (διότι ὁ
 Ἀμφιάραος ἐστράτευσεν ἐπὶ τὰς Θήβας μετὰ τῶν ἄλλων,
 ἵνα καταστήσῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου τῶν Θηβῶν τὸν Πολυ-
 νείκη). ἀλλὰ διότι ἐπορεύθη εἰς πρόδηλον αὐτῷ θάνατον,
 ἵνα δειχθῇ εὐπειθέστατος τῇ βουλήσει τῆς ἑαυτοῦ πα-
 τρίδος. Εἰς πρόδηλον, λέγω, θάνατον· διότι μάντις ὢν
 ἐγίνωσκεν, ὅτι πάντες ἐν τῇ στρατείᾳ ταύτῃ πλὴν Ἀδρά-
 στου ἀπολεσθήσονται (ὄρα Σημ. εἰς Νεμ. Θ'. 37-41).
 διὸ αὐτός τε ὥκνει στρατεύεσθαι καὶ τοὺς ἄλλους ἀπέ-
 τρεπεν. Κατὰ τοῦτο ἄρα παραβάλλει τὸν υἱὸν τοῦ Διο-
 δότου πρὸς τὸν Ἀμφιάραον, καθότι ὥσπερ ὁ Ἀμφιά-
 ραος κελευσθεὶς ὑπὸ τῆς πατρίδος ἀπέθανε μαχόμενος ἐν
 τοῖς προμάχοις, οὕτω καὶ ὁ Διοδότου Στρεψιάδης. —
 εὖανθέ' ἀλικίαν] ἐκ τούτου εἰκάζεται, ὅτι ὁ μήτρως τοῦ
 Στρεψιάδου ἦν ὁ ἐκ μητρὸς ἀδελφὸς καὶ οὐχὶ ὁ πάππος·
 διότι ἡ ἐν Οἰνοφύτοις ὑπὸ Ἀθηναίων ἦττα τῶν Θηβαίων,
 ἐν ἣ μόνῃ ἔτλαν οἱ Θηβαῖοι πένθος οὐ φατόν

ἐγένετο 456 π. χ. ὁ δὲ μήτρως ἔχων τότε ἡλικίαν εὐ-
ανθῇ ἡγέ που τὸ 25.ον ἔτος· τὴν ἡλικίαν λοιπὸν ταύτην
ἀδύνατον ἦν νὰ ἔχῃ τότε ὁ πρὸς μητρὸς πάππος. —
πολέμοιο νεῖκος] ὁ Ὅμηρος (Ἰλ. ν. 271. καὶ ἀλλαχοῦ)
καλεῖ οὕτω τὴν μετὰ πεισμονῆς (πεισματώδη) μάχην. —
ἐσχάταις ἐλπίσι] «τὰ ἔσχατα ἐλπίζοντες, ὅ ἐστιν ἀπολέ-
σθαι» Π. Σ.

— Στ. 51-53. ἔτλαν δὲ . . . ἐκ χειμῶνος] οἱ
ἀνωτέρω ἔπαινοι (ἀπὸ στ. 37-50) ἀνεφέροντο κατ' εὐ-
θεΐαν μὲν πρὸς τὸν παῖδα τοῦ Διοδότου, πλαγίως δὲ
πρὸς ἅπαντας τοὺς ἀρίστους, οἱ ἐν ἐκείνῃ τῇ μάχῃ
ἐσχάταις ἐλπίσιν ἐμάχοντο· διὸ καὶ ἐνταῦθα τὸ
οὐ φατὸν πένθος ἐγένετο ἐπὶ τε τῷ θανάτῳ τοῦ
μάτρωος τοῦ νικηφόρου καὶ ἀπάντων τῶν ἀρίστων, καὶ
οὐ μόνον τῷ ποιητῇ ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ ἀπάσῃ τῇ πόλει.
Ὅθεν ἡ κυρία ἔννοια τοῦ Πινδάρου ἐστίν «Ὑπέμεινα δὲ
τότε καὶ ἐγὼ καὶ ἅπασα ἡ πόλις ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ σοῦ τε,
ὦ παῖ Διοδότου, καὶ τοσοῦτων ἄλλων ἀρίστων πολιτῶν
λύπην ἀμύθητον· ἀλλὰ νῦν ἡ ἐν Ἰσθμῷ νίκη τοῦ σοῦ
συγγενοῦς κατεύνασε τὴν τότε λύπην». — ἔτλαν] ὅτι τὸ
σχῆμά ἐστι συνεκδοχὴ ἀντὶ τοῦ ἔτλην ἐγὼ καὶ
ἅπασα ἡ πόλις, δῆλον· διότι οὐδαμοῦ ὁ Πίνδαρος
φαίνεται, ὅτι ἦν συγγενὴς τοῦ Στρεψιάδου, ὥστε νὰ εἴπη
τις, ὅτι αὐτὸς μὲν ὡς συγγενὴς ἐλυπήθη, τοῖς δὲ λοιποῖς
πολίταις ὁ θάνατος αὐτοῦ ἦν ἀδιάφορος· ἄρα ἔτλη ὁ
ποιητὴς οὐ μόνος, ἀλλὰ μετὰ πάσης τῆς πόλεως. Ἡ δὲ
ἐκφρασις «ἔτλη ὁ ποιητὴς καὶ ἅπασα ἡ πόλις πένθος
οὐ φατὸν» οὐ δύναται νὰ λεχθῇ ἐπὶ πένθους δι' ἓνα
μόνον ἄνδρα ἄριστον μὲν, οὐχὶ δὲ ἔσοχον τῶν ἀρίστων·
ὁ νοῦς ἄρα τοῦ «ἔτλαν . . . φατόν» ἐστίν, οἷον εἵπομεν
ἀνωτέρω «Ἐτλημεν ἅπαντες οἱ πολῖται ἐπὶ τῷ θανάτῳ
σοῦ, ὦ παῖ Διοτίμου, μετὰ τοσοῦτων ἀρίστων πένθος οὐ
φατόν». — ἀλλὰ νῦν μοι] «ἀλλὰ νῦν ἡμῖν»· ὥς τὸ «ἔτλαν»
ἐστὶ συνεκδοχὴ ἀντὶ τοῦ «ἔτλημεν» οὕτω καὶ τὸ ἐνταῦθα

Ἐκ χειμῶνος. αἰείσομαι
 Χαίταν στεφάνοισιν ἀρ-
 μόζων· ὁ δ' ἀθανάτων 55

Μὴ θρασσέτω φθόνος,

Ἄ. γ'. Κ. ή.

Ὅ τι περπνὸν ἐφάμερον διώκων

Ἐκαλος ἔπειμι γῆρας, ἔς τε τὸν μόρσιμον

Αἰῶνα· θνάσκομεν γὰρ ὁμῶς ἅπαντες·

Δαίμων δ' αἴσος· τὰ μακρὰ δ' εἴ τις 60

Παπταίνει, βραχὺς ἐξικέ-

σθαι χαλκόπεδον θεῶν

«μοί» ἐστὶν ἀντὶ τοῦ «ἡμῖν» ἦτοι τοῖς πολίταις. —
 Γαιάοχος] ἀντὶ τοῦ «ἡ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῦ Γαιαόχου
 Ποσειδῶνος νίκη τοῦ Στρεψιάδου». — εὐδίαν] καλεῖ τὴν
 χαρὰν καὶ δόξαν, ἣν παρέσχε τῇ πόλει ἡ νίκη τοῦ
 Στρεψιάδου. — ἐκ χειμῶνος] καλεῖ χειμῶνα τὸ οὐ
 φ α τ ὸ ν π έ ν θ ο ς.

— Στ. 53-60. αἰείσομαι . . . αἴσος] ὁ νοῦς «Το-
 σαύτη δέ ἐστι ἡ ἐμὴ χαρὰ ἐπὶ τῇ νίκῃ ταύτῃ τοῦ Στρε-
 ψιάδου, ὥστε θὰ ἄσω αὐτὸν ἐστεφανωμένος· εἴθε δὲ οἱ
 ἀθάνατοι μήτε τοῦτο τὸ ἐκ τῆς νίκης τερπνὸν ταραξοίεν,
 μήτε ὅ, τι ἄλλο ἐφήμερον τερπνὸν διατελῶ διώκων
 καὶ θηρεύων μεθ' ἡσυχίας μέχρι γήρωος καὶ θανά-
 του· ἐφήμερα δὲ τερπνὰ καὶ οὐκ αἰώνια θηρεύω καὶ
 αἰτῶ τοὺς θεούς· διότι ἅπαντες μὲν ἰοὶ ἄνθρωποι ἀπο-
 θνήσκομεν· τὰ δὲ ἐφήμερα τερπνὰ ὁ θεὸς οὐχ ὁμοίως
 ἅπασι νέμει». Λέγει ὁ ποιητὴς πρὸς ἑαυτὸν ἐκεῖνα, ὃ
 βούλεται νὰ συμβουλεύσῃ τῷ Στρεψιάδῃ, δηλαδὴ νὰ μὴ
 ζητῇ πλείονα ἀγαθὰ, ὧν κέκτηται νικήσας Ἴσθμοι· ἀλλὰ
 καὶ εἰ βούλεται πλείονα, ταῦτα νὰ ᾧσιν ἐφήμερα, οἷά
 εἰσιν ἡ ἑτέρα νίκη, ἣν εὔχεται (στ. 69. καὶ ἐξῆς) τῷ

Ἀπόλλωνι νὰ δώσῃ αὐτῷ Πυθοῖ. Ἔτι δὲ τούτοις, ὁ λέγει πρὸς ἑαυτὸν, συμβουλεύει καὶ τοὺς ἑαυτοῦ πολίτας νὰ μὴ λυπῶνται, ὅτι ἀπώλεσαν τὴν ἀρχαίαν πολιτείαν καὶ δύναμιν· διότι τοῦτο αἰνιγματωδῶς συμβουλεύει ἐν τοῖς «τὰ μακρὰ δ' εἴ τις παπταίνει κ. τ. λ.». — ἀείσομαι . . . ἀρμόζων] τούτοις ἐπιδεικνύει τὴν ἐκ τῆς Ἰσθμιακῆς νίκης χαράν. — χαίταν] τὴν ἐμὴν. — θρασσέτω] θράσσω καὶ θράπτω, ταράσσω, θραύω. Ἔστι δὲ τὸ «ὁ δὲ ἀθανάτων . . . φθόνος» ἴσον τῷ «εἴθε μοι διδοῖεν οἱ ἀθάνατοι ὅ, τι τερπνὸν κ. τ. λ.» — διώκων ἔπειμι] «πορεύομαι τὸν βίον διώκων». — γῆρας ἕς τε τὸν . . . αἰῶνα] ἕς γῆρας, ἕς τε τὸν . . . αἰῶνα· μέχρι γήρως καὶ θανάτου». — τὸν μόρσιμον αἰῶνα] τὸν ἐκ τῆς εἰμαρμένης προσδιωρισμένον βίον· συντακτέον δὲ τῷ διώκων. — θνήσκομεν . . . ἄϊσος] κατασκευάζει τὸ «ἐφάμερον διώκων» οὕτως «οὐ διώκω ἀθάνατα· διότι τὰ ἀθάνατα διώκουσιν οἱ ἀθάνατοι· ἡμεῖς δὲ οἱ ἄνθρωποι ἅπαντες ὁμοίως ἐσμέν θνητοί· ἀλλὰ εὐχομαι τοῖς θεοῖς ἐφήμερα· διότι ταῦτα νέμονται τοῖς ἀνθρώποις οἱ θεοὶ τοῖς μὲν πλείονα τοῖς δὲ ἐλάσσονα». Παρατήρει τὴν ἀντίθεσιν ὁ μ ὤ ς - ἄ ῖ - σ ο ς. — δαίμων ἄϊσος] «ὁ θεὸς ἐστὶν ἄνισος»· ἦτοι ὁ θεὸς τὰ ἐφήμερα τερπνὰ οὐ παρέχει ἴσα ἐκάστῳ ἀνθρώπῳ· διὸ εὐχομαι, ὅ, τι τερπνὸν θηρεύω, νὰ μοι παρέχῃ αὐτό.

— Στ. 60-63. τὰ μακρὰ . . . θεῶν ἔδραν] «ἐγὼ λοιπὸν θηρεύω τὰ ἐφήμερα τερπνὰ· ἐὰν δέ τις θηρεύῃ μὴ τὰ ἐφήμερα, ἀλλὰ τὰ ἔμμονα καὶ ἀφθαρτα· οὗτος βούλεται νὰ γένηται θεός, ὅπερ ἀδύνατον». — τὰ μακρὰ] τερπνὰ, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ ἐφήμερα τερπνὰ. Μ α κ ρ ᾶ δὲ ἐνταῦθα τῷ μὲν Στρεψιάδῃ ἐστὶν ἡ ἐντελής εὐδαιμονία· τοῖς δὲ ἑαυτοῦ πολίταις τὸ ἔμμονον τῆς αὐτῆς πολιτείας. — βραχὺς ἐξικέσθαι] ἐνταῦθα ἐγένετο πῆδημα· διότι τὸ πληρὲς ἐστὶν «τὰ μακρὰ δ' εἴ τις παπταίνει, οὗτος βούλεται ἐξικέσθαι θεῶν ἔδραν· ἀλλὰ βραχὺς

Ἔδραν· ὃ τε πτερόεις

Ἐρρίψε Πάγασος

Ἐ γ'. Κ. ή.

Δεσπόταν ἐθέλοντ' ἐς οὐρανοῦ σταθμοὺς 65

Ἐλθεῖν μεθ' ὁμάγυριν Βελλεροφόνταν

Ζηγός· τὸ δὲ πὰρ δίκαν

Γλυκὺ πικροτάτα μένει τελευτά.

Ἄρμιν δ', ὧ χρυσέα κόμα

Θάλλων, πόρε, Λοξία,

70

Τεαῖσιν ἀμίλλαισιν εὖαν-

ἐστιν ἐξικέσθαι»· βούλεται δηλονότι νὰ εἴπῃ ὁ ποιητής, ὅτι ὁ ἄνθρωπος, ὥσπερ ἐστὶ βραχὺς ἐξικέσθαι τὴν χαλκόπεδον Ἔδραν τῶν θεῶν (νὰ γένηται ἀθάνατος), οὕτως ἐστὶ βραχὺς καὶ νὰ τύχῃ τῶν μακρῶν, τῶν μὴ ἐφημέρων· ἦτοι, ὅστις ἐπιθυμεῖ τῶν μακρῶν, οὗτος ἐπιθυμεῖ τῶν ἀδυνάτων. — βραχὺς] ὅρα τὴν ἀντίθεσιν μακρὰ, βραχὺς. Ἔστι δὲ ἴσον τῷ «οὐχ οἷός τε». Ἐκφέρει τὰς γνώμας ταύτας παραμυθούμενος τοὺς Θηβαίους, οἵτινες ἐλυποῦντο, ὅτι μετὰ τὴν ἐν Οἶνοφύτοις μάχην ἀπώλεσαν τὴν ἀρχαίαν πολιτείαν. Βούλεται λοιπὸν νὰ εἴπῃ «ἡ πολιτεία ἐστὶν ἀνθρώπινον καὶ ἐφήμερον ἀγαθόν· ἐὰν δὲ λυπώμεθα, ὅτι ἀπώλεσαμεν τὴν ἐγχώριον πολιτείαν, παπταίνομεν καὶ διώκομεν μακρὰ καὶ ἔμμονα· ἄρα ἐπιθυμοῦμεν ἀδυνάτων».

— Στ. 63-66. ὃ τε πτερόεις . . . Βελλεροφόνταν Ζηγός] «ὁ νοῦς· καὶ Πήγασος τὸν ἑαυτοῦ δεσπότην ἀπεσείσατο καὶ κατέστρεψε τῶν ἀδυνάτων ἐπιθυμήσαντα καὶ εἰς τὸ τῶν θεῶν ἄθροισμα παραγενέσθαι βουλευθέντα» Π. Σ. Φέρει ὑπόδειγμα τὸ πάθος τοῦ Βελλεροφόντου βου-

στ. 71. σαῖς ἐν, διόρθωσις ἕνεκα τοῦ μέτρου· ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν χειρογρ. λέξεως τεαῖσιν αἱ συλλαβαὶ τεαι δύνανται νὰ συνιζάνωσιν.

λόμενος τοῦτο νὰ εἴπῃ, ὅτι ὅστις τὰ μακρὰ καὶ ἔμμονα
τερπνὰ διώκει, οὗτος διώκει τὰ ἀδύνατα· ὁ δὲ τὰ ἀδύ-
νατα διώκων βαίνει εἰς τὴν αὐτοῦ ἀπώλειαν· ὥσπερ ὁ
Βελλεροφόντης, ὅστις ἐπιθυμῶν τῶν ἀδυνάτων ἠθέλησε
νὰ ἀναβῇ σὺν τῷ Πηγάσῳ εἰς οὐρανόν, καὶ πεσὼν οἰ-
στροθέντος τοῦ Πηγάσου χωλοῦται· (Ὅρα Σημ. εἰς Ὀλυμ.
ΙΓ'. 130). — ἐς οὐρανοῦ σταθμούς] εἰς τὰς ἐν οὐρανῷ
οἰκήσεις τῶν θεῶν. — ὁμάγυριν Ζηγός] ὁμήγυριν τῶν
θεῶν, ἧς πρυτανεύει ὁ Ζεὺς.

— Στ. 67-68. τὸ δὲ πὰρ δίκαν . . . τελευτὰ]
«τὸ ἐξ ἀδικίας ἡδὺ γιγνόμενον πικρὸν τέλος λαμβάνει»
Π. Σ. Ἀνωτέρω (στ. 57) εἶπεν ὁ ποιητής, ὅτι διώκει
ἐ φ ἄ μ ε ρ α τ ε ρ π ν ἄ ἀορίστως· ὅ, τι λοιπὸν ἐκεῖ οὐχ
ᾤρισεν, ἵνα μὴ διακόψῃ τὸν εἰρμόν τοῦ λόγου, ὀρίζει ἐν-
ταῦθα· διότι ἐ φ ἄ μ ε ρ ο ν τ ε ρ π ν ὄ ν ἐστὶ καὶ τὸ ἐξ
ἀδικίας γλυκὺ. Ὅθεν ἡ ἐνταῦθα βραχυλογία οὕτω πως
ἀναπληρωτέα ἐστίν, «τὸ δὲ πὰρ δίκαν γλυκὺ οὔποτε
διώξω· πικροτάτα γὰρ μένει τελευτά». Ἐὰν δέ τις ἐθέλῃ
νὰ ζητήσῃ καὶ τὸν σκοπὸν, δι' ὃν ᾤρισεν ἐνταῦθα τὸ
ἐ φ ἄ μ ε ρ ο ν τ ε ρ π ν ὄ ν, καὶ ὃν διώκει ὁ ποιητής, σκο-
ποῦς δύναται νὰ εὔρῃ διαφόρους· ὁ κυριώτατος ὅμως
κατ' ἐμέ ἐστὶ νὰ εἴπῃ τοῖς Θηβαίοις, ὅτι ἰδοὺ καὶ ἡμεῖς
ἐν τοῖς Μηδικοῖς διώκοντες τὸ παρὰ δίκην γλυκὺ προσε-
τέθημεν τοῖς Πέρσαις· ἀλλὰ τὴν παρὰ τὸ δίκαιον ἐκείνην
συμμαχίαν περιέμενεν ἡ πικροτάτη τελευτή, ἡ ὑπὸ τοῦ
Ἑλληνικοῦ στρατοῦ πολιορκία τῆς ἡμετέρας πόλεως καὶ
ὕστερον ἡ ἐν Οἰνοφύτοις συμφορά.

— Στ. 69-72. Ἄμμιν . . . στέφανον] «ὦ Ἀπολ-
λον, παράσχου πρὸς τέρψιν ἡμῶν τῷ Στρεψιάδῃ ἐν τοῖς
σοῖς Πυθικοῖς ἀγῶσι στέφανον ἀνθηρόν νίκης». Παρα-
καλέσας ἀνωτέρω (στ. 55. καὶ ἐξῆς) τοὺς θεοὺς νὰ δι-
δῶσιν, ὅ, τι ἐφήμερον τερπνὸν διώκει, ἐνταῦθα προσδιο-
ρίζει, τί ἐφήμερον ζητεῖ· ἦτοι δευτέραν νίκην τοῦ Στρε-
ψιάδου ἐν Πυθῶνι. — ἄμμιν] πρὸς τέρψιν ἡμῶν τῶν

θέα καὶ Πυθοῖ στέφανον.

Θηβαίων καὶ παρηγορίαν τῆς ἐν Οἰνοφύτοις συμφορᾶς.
— πόρε] τῷ Στρεψιάδῃ. Ἡ βούλεται τούτοις νὰ πα-
ροτρύνῃ τὸν Στρεψιάδην νὰ ἀγωνισθῇ καὶ ἐν Δελφοῖς,
ἢ γινώσκων αὐτὸν παρασκευαζόμενον εἰς τὸν ἀγῶνα
τοῦτον εὐχεται ἐπιτυχίαν.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ.

Ἐπὶ τίνι τῶν πρότερον ἐπιχωρίων καλῶν
εὐφρανᾶς μάλιστα, ὦ μάκαιρα Θήβη, τὴν σὴν
ψυχὴν; ἢ ἄρα ὅτε ἐγέννησας τὸν εὐρυχαίτην Διό-
νυσον πάρεδρον τῆς κυμβαλοκρότου Δήμητρος; ἢ
ὅτε τὸ μεσονύκτιον ἐδέξω τὸν φέρτατον τῶν θεῶν
χρυσὸν ὕοντα, ὁπότε σταθεὶς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Ἀμ-
φιτρύωνος μετῆλθε τὴν σύζυγον αὐτοῦ εἰς γέννη-
σιν τοῦ Ἡρακλέους; ἢ εὐφράνθης διὰ τὰς σοφᾶς
βουλὰς τοῦ Τειρεσίου; ἢ διὰ τὸν σοφὸν τὰ ἵππικὰ
Ἰόλαον; ἢ διὰ τοὺς ἀκαταπονήτους ταῖς λόγχαις
Σπαρτούς; ἢ εὐφρανᾶς τὴν ψυχὴν, ὅτε ἀνέπεμ-
ψας πάλιν εἰς τὸ ἵππιον Ἄργος διὰ κρατερᾶς
μάχης τὸν Ἀδραστον ὀρφανὸν μυρίων ἐταίρων;
ἢ ὅτε ἔστησας ἐπὶ ἀσφαλεῖ ποδὶ τὴν Δωρίδα ἀποι-
κίαν τῶν Λακεδαιμονίων, εἶλον δὲ τὰς Ἀμύκλας
οἱ Αἰγεῖδαι οἱ σοῦ ἔκγονοι κατὰ μαντεύματα
Πύθια; Ἀλλ' ὅμως καθεύδει ἡ παλαιὰ εὐφροσύνη
διότι οἱ ἄνθρωποι εἰσιν ἀμνήμονες παντὸς, ὃ, τι

ἂν μὴ γένηται ὑπόθεσις ἐξόχου ποιητοῦ συζευχθὲν
 κλυταῖς λόγων ῥοαῖς. Τέρπου λοιπὸν νῦν μετὰ
 ἡδυμελοῦς ὕμνου καὶ ἐπὶ τῷ Στρεψιάδῃ· διότι φέ-
 ρει νίκην Ἰσθμίαν παγκρατίου καὶ ἔστι κατὰ δύ-
 ναμιν μὲν ἐκπληκτικὸς, κατὰ τὴν ὄψιν δὲ εὐμορ-
 φος· λαμπρύνεται δὲ ὑπὸ τῶν ἰοβοστρύχων Μουσῶν·
 δέδωκε δὲ τῷ ἑμωνύμῳ μήτρῳ τὸν στέφανον
 κοινόν, ᾧ συνέμιξε μὲν ὁ χάλκασπις Ἄρης θά-
 νατον, πρὸς ἀμοιβὴν δὲ κεῖται τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι
 τιμή· διότι ὅστις ἐν τῇ νεφέλῃ ταύτῃ τοῦ Ἄρεος
 μάχεται ὑπὲρ πατρίδος πρὸς χάλαζαν αἵματος,
 ἀποστρέφων τὸν ὄλεθρον πρὸς τὸν ἐναντίον στρα-
 τὸν, οὗτος ἅς γινώσκῃ, ὅτι καὶ ζῶν καὶ ἀποθα-
 νὼν αὖξει μέγιστον κλέος παρὰ τῶν ἀστῶν τῇ
 αὐτοῦ γενεᾷ. Σὺ δὲ, ὦ παῖ Διοδότου, Μελέαγρον
 μὲν τὸν μαχητὴν ζηλῶν, ζηλῶν δὲ καὶ Ἑκτορα καὶ
 Ἀμφιάραον ἀπέπνευσας τὴν ἀνθηρὰν ἡλικίαν ἐν
 τῷ ὁμίλῳ τῶν προμάχων, ὅπου οἱ ἄριστοι μετὰ
 πεισμονῆς ἡγωνίσαντο μέχρι θανάτου. Ὑπέμεινα
 δὲ πένθος οὐ φατόν· ἀλλὰ νῦν ὁ Γαιάοχος Πο-
 σειδῶν μοι παρέσχε εὐδίαν ἐκ χειμῶνος· θὰ ἄσω
 λοιπὸν ἀρμόζων τῇ ἐμῇ χαίτῃ στεφάνους· ὁ δὲ
 φθόνος τῶν ἀθανάτων ἅς μὴ ταράσῃ, ὅ, τι ἐφή-
 μερον τερπνὸν ἡσύχως ἐξακολουθῶ νὰ θηρεύω
 μέχρι γήρως καὶ μέχρι τοῦ μορσίμου βίου· διότι
 ὁμοίως μὲν ἅπαντες θνήσκομεν, (τῶν δὲ τερπνῶν)
 ὁ δαίμων ἐστὶν ἄνισος (διανομεύς). Ἐὰν δέ τις
 ζητῇ τὰ ἔμμονα (τερπνὰ), ἀσθενὴς ἐστὶ νὰ ἀφί-
 κηται εἰς τὴν χαλκόπεδον ἑδραν τοῦ Διός· καὶ ὁ

πτερωτὸς Πήγασος ἔρριψε τὸν ἑαυτοῦ δεσπότην
 Βελλεροφόντην ἐθέλοντα νὰ ἔλθῃ εἰς τὰ οὐράνια
 δώματα πρὸς τὴν ὁμήγουριν τοῦ Διός. Τὸ δὲ
 παρὰ τὸ δίκαιον γλυκὺ περιμένει πικρότατον τέ-
 λος. Ἡμῖν δὲ, ὦ χρυσῇ κόμῃ θάλλων Λοξία
 Ἀπολλων, παράσχου καὶ ἐν τοῖς σοῖς Πυθίοις
 ἀγῶσιν ἀνθηρὸν στέφανον.

ΙΣΘΜΙΑ

ΕΙΔΟΣ Η'.

ΚΛΕΑΝΔΡΩ ΑΙΓΙΝΗΤΗ

(ΠΑΓΚΡΑΤΙΩ)

Τὸ ὄγδοον εἶδος μονοστροφικὸν ἐστὶ διαιρούμενον εἰς ἑπτὰ στροφάς
ἐκάστην κῶλα εἰκοσιδύο περιέχουσιν.

- Κῶλον 1. $\cup \equiv \cup \cup | \cup \cup \cup \cup | \cup \cup \equiv$ Πινδαρικὸν ἑνδεκασύλ-
λαβον.
- " 2. $\cup \cup \cup \cup | \cup \cup \cup \cup \cup$ Ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατά-
τάληκτον.
- " 3. $\cup \cup \cup \cup | \cup \cup \cup \cup | \cup$ Ἐπιχοριαμβικὸν δίμετρον
ὑπερκατάληκτον.
- " 4. $\cup \cup \cup \cup | \cup \cup \cup \cup \cup | \cup \cup$ Ἰαμβικὸν τρίμετρον
βραχυκατάληκτον.
- " 5. $\cup \cup \cup \cup | \cup \cup \cup \cup | \cup$ Ἀντισπαστικὸν δίμετρον
ὑπερκατάληκτον τὸ καλούμενον Σαπφικὸν ἑννεα-
σύλλαβον ἢ Ἰππωνάκτιον.
- " 6. $\cup \cup \cup \cup | \cup \cup \cup \cup$ Ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατά-
ληκτον.
- " 7. $\cup \cup \cup \cup | \cup \cup \cup$ Τροχαϊκὸν ἐφθημιμερές ἀσυ-
νάρτητον τοῦ πρώτου ποδὸς τῆς πρώτης συζυ-
γίας ἰάμβου.
- " 8. $\cup \cup \cup \cup | \cup \cup \cup \cup$ Ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκα-
τάληκτον.
- " 9. $\cup \cup \cup \cup | \cup \cup \cup \cup$ Ἀντισπαστικὸν δίμετρον βραχυ-
κατάληκτον.
- " 10. $\cup \cup \cup \cup | \cup \cup \cup \cup$ Τὸ αὐτό.

- Κῶλον 11. — — — — Τὸ αὐτό.
- „ 12. — — — — | — — Τὸ αὐτό.
- „ 13. — — — — | — — Τροχαϊκὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον· ἀλλὰ τὸ ἀντιστοιχοῦν κῶλον τῆς α'. στ'. ἐστὶν ἰαμβικὸν δίμετρον καταληκτικόν· τῆς δὲ β'. στ'. καὶ ζ'. ἀντισπαστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον.
- „ 14. — — — — | — — — — | — — Ἀντισπαστικὸν ἐννεασύλλαβον ὡς τὸ πέμπτον.
- „ 15. — — — — | — — Ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος βραχυκατάληκτον.
- „ 16. — — — — | — — Ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον.
- „ 17. — — — — | — — — — Ἀντισπαστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον.
- „ 18. — — — — | — — Τροχαϊκὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον.
- „ 19. — — — — | — — Τροχαϊκὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον.
- „ 20. — — — — | — — Ἀντισπαστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον.
- „ 21. — — — — | — — — — | — — Ἰαμβικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον.
- „ 22. — — — — | — — Ἀντισπαστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΕΙΔΟΥΣ.

Ἐν τῷ προοιμίῳ παροτρύνει ὁ Πίνδαρος τὸν ἐκ νέων συνιστάμενον χορὸν νὰ ᾄσῃ ὕμνον, ὃν αὐτὸς, καίτοι ἐν μεγίστῃ ἀθυμίᾳ καὶ λύπῃ ἔνεκα τῶν τῇ πατρίδι αὐτοῦ συμβασῶν συμφορῶν ἔκειτο,

ὅμως ἐπειδὴ οἱ Θηβαῖοι εἰσιν ἀδελφοὶ τοῖς Αἰγινῆταις, καὶ ἐπειδὴ ἅπασα ἡ Ἑλλὰς ἀπηλλάγη τοῦ κινδύνου τοῦ Περσικοῦ ζυγοῦ, ἐμελώδησεν (ἀπὸ στ. 1-45). Οὕτω δὲ τεχνηέντως ἐμβαίνει μετὰ τὸ προοίμιον εἰς τὴν ὑπόθεσιν, ἥτοι εἰς τοὺς ἐπαίνους τῶν ἡρώων τῆς Αἰγίνης, ὥστε νομίζει τις, ὅτι ἡ ὑπόθεσις ἐστὶ συνέχεια τοῦ προοιμίου. Ὑμνεῖ λοιπὸν τὰς ἀρετὰς τοῦ Αἰακοῦ καὶ τῶν ἐκγόνων αὐτοῦ (ἀπὸ στ. 46-57). Διηγεῖται, ἃ ἡ Θέμις ἐδημηγόρησεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν θεῶν πείσασα αὐτοὺς νὰ δώσιν εἰς γάμον τῷ Πηλεΐ τὴν Θέτιδα διὰ τὴν μεγίστην αὐτοῦ σωφροσύνην καὶ εὐσέβειαν (ἀπὸ στ. 58-104). Μεταβαίνει εἰς τοὺς ἐπαίνους τοῦ Ἀχιλλέως, διηγούμενος τὰ κατορθώματα αὐτοῦ, καὶ ὅτι κτείνας τοὺς πρώτους ἡρώας τῶν Τρώων, παρεσκέυασε τοῖς Ἀτρεΐδαις τὴν ἄλωσιν τῆς Τροίας εὐκόλον (ἀπὸ στ. 105-123). Ἐκ τῆς περιγραφῆς τοῦ Ὀμήρου περὶ τῆς πυρᾶς καὶ τάφου τοῦ Ἀχιλλέως διηγεῖται τὸν θρῆνον τῶν Μουσῶν (ἀπὸ στ. 124-129). Ἐκ τῶν τιμῶν, ἃς ὁ νεκρὸς τοῦ Ἀχιλλέως ἔλαβε παρὰ τῶν Μουσῶν, συμπεραίνει, ὅτι ἐγένετο δόγμα παρὰ τοῖς θεοῖς νὰ ὑμνῶνται ἅπαντες οἱ ἀγαθοὶ καὶ θανόντες (ἀπὸ στ. 130-133). Εἶτα ἀπὸ τῶν ἡρώων τῆς πατρίδος (τῆς Αἰγίνης) μεταβαίνων εἰς τοὺς συγγενεῖς τοῦ νικηφόρου λέγει, ὅτι κατὰ τοῦτο τὸ δόγμα τῶν θεῶν ὑμνεῖται καὶ νῦν ὁ συγγενὴς τοῦ Κλεάνδρου Νικοκλῆς καὶ εὐθὺς ὑμνεῖ αὐτόν (ἀπὸ στ. 133-141). Τελευτᾷ τὴν ᾠδὴν ὑμνῶν αὐτὸν τὸν νικηφόρον.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

Ὅτι ἡ ᾠδὴ αὕτη συνετέθη καὶ ἤσθη οὐ πολὺ ὕστερον τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχης (Ὀλυμπιαδ. 75,3) δῆλον ἐκ τοῦ στ. 9. Ἐκ τε τοῦ προοιμίου ἔκ τε τοῦ στ. 145. δηλοῦται, ὅτι ὁ χορὸς συνέκειτο ἐκ νεανίσκων ὁμηλίκων τῷ Κλεάνδρῳ. Καὶ ὁ χορὸς ὁ ᾄδων τὴν ἐκ Πυθῶνος νίκην τοῦ Ἀρκεσίλα καίπερ μὴ νεανίσκου ὄντος συνέκειτο ἐκ νέων (Ὅρα Πυθ. Ε'. 138-141). Ὁρθῶς ὁ Heynius νομίζει, ὅτι ᾄδεται ἡ ᾠδὴ ἐν πομπῇ ἰούσῃ πρὸς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς τοῦ νικηφόρου νεανίσκου, Τελεσάρχου. Δύο νίκας ἀναφέρει ἐν τῷ προοιμίῳ, ἐφ' αἷς ἡ πομπὴ αὕτη ἄγεται, τὴν ἐν Ἴσθμῳ καὶ ἐν Νεμέᾳ. Ἐπειδὴ δὲ οὐ πορεύεται ἡ πομπὴ εἰς ναόν τινα, φαίνεται, ὅτι ἢ παρὰ τὴν αὐλὴν τοῦ οἴκου τοῦ Τελεσάρχου ἦν ναὸς, ἢ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ οἴκου ἦν βωμὸς θεοῦ τινος, ἐφ' οὗ προσδιώριστο νὰ ἀφιερωθῶσιν οἱ στέφανοι ἀμφοτέρων τῶν νικῶν. Ὅτι δὲ ἡ Ἴσθμοι νίκη ἐστὶ μεταγενεστέρα τῆς Νεμεαίας, καὶ ὅτι ἐπ' αὐτῇ κυρίως τελεῖται ἡ πομπὴ δῆλον· διότι προτέραν ταύτην ἀναφέρει· ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῶν στ. 142-148. δυνατόν τις νὰ εἰκάσῃ τοῦτο, ἀσφαλῶς ὁμῶς οὐχί· διότι φαίνεται ὅτι καὶ ἐν Νεμέᾳ παγκράτιον ἐνίκησεν.

Διαίρεσις α. Κ. κβ'.

ΚΛΕΑΝΔΡΩ: τις ἀλικία τε λύτρον
Εὔδοξον, ὧ νέοι, καμάτων,
Πατρὸς ἀγλαὸν Τελεσάρχου
Παρά πρόθυρον ἰὼν, ἀγειρέτω

— Στ. 1-8. Κλεάνδρῳ ἐξεῦρε] «Βαδίζοντες, ὧ νέοι, ἐν πομπῇ πρὸς τὴν αὐλήν τοῦ Τελεσάρχου ὑψώσατε ἅπαντες τὴν φωνὴν ὑμνοῦντες τὸν Κλέανδρον καὶ τὴν ῥωμαλέαν ἡλικίαν αὐτοῦ, λύοντες καὶ ἀμείβοντες τοὺς πρὸς ἐπίτευξιν τῆς τε Ἰσθμιάδος καὶ Νεμεαίας νίκης καμάτους». — Κλεάνδρῳ ἀλικία τε] σύντασσε τῷ «ἀγειρέτω». Ἀμφότερα δέ εἰσιν ἀντὶ τοῦ «Κλεάνδρῳ τῷ ἐν ἀνθηρᾷ καὶ ῥωμαλέᾳ ἡλικίᾳ ὄντι». — τις, ὧ νέοι] «πάντες, ὧ νέοι, οἱ τὸν χορὸν ἀποτελοῦντες». Ὅτι τό τις κεῖται πολλάκις ἀντὶ τοῦ «πάντες» (ὥς παρ' Ὀμήρ. Ἰλ. β'. 227) ὅρα λεξικά καὶ Duncanium. — λύτρον καμάτων] καλεῖ οὕτω τὸν κῶμον· οὕτω (Ὀλ. Ζ'. 141) καλεῖ «λύτρον συμφορᾶς» τὰς ἀπονεμομένας τῷ Τληπολέμῳ θείας τιμᾶς· ἐν δὲ Πυθ. Ε'. 143. καλεῖ τὸν ὕμνον «λυτήριον δαπανᾶν» ὅπου ὅρα ἐν ταῖς Σημ. πολλὰ τοιαῦτα. — ἰὼν παρὰ πρόθυρον] «πορευόμενος ἐν πομπῇ παρὰ πρόθυρον» Δίαν πιθανὸν νομίζω, ὅτι παρὰ τὸ πρόθυρον τῆς οἰκίας ἦν ναὸς, πρὸς ὃν ἐπορεύετο ἡ πομπή· διὸ καὶ λέγει «ἰὼν παρὰ πρόθυρον» ἀντὶ τοῦ «ἰὼν πρὸς τὸν

στ. 4. Οὐκ ἐννοῶ, διὰ τί διορθοῦσι τὴν τῶν χειρογρ. γραφὴν ἀγειρέτω εἰς συναγειρέτω ἢ εἰς διεγειρέτω, ἢ εἰς ἀνεγειρέτω. Κατ' ἐμὲ τοῦλάχιστον κατ' οὐδεμίαν συλλαβὴν λείπει τὸ κῶλον.

Κῶμον, Ἴσθμιάδος τε νίκας

5

Ἄποινα καὶ Νεμέα

Ἀέθλων ὅτι κράτος

Ἐξεῦρε. τῷ καὶ ἐγὼ,

Καίπερ ἀχνύμενος

Θυμὸν, αἰτέομαι

10

Χρυσέαν καλέσαι

Μοῖσαν. Ἐκ μεγάλων

Δὲ πενθέων λυθέντες,

παρὰ πρόθυρον ναὸν τοῦ δεινός θεοῦ». Τὸ «παρὰ πρόθυρον» κακῶς συντάσσουσι τῷ «ἀγειρέτω». — κῶμον ἀγλαὸν ἀγειρέτω] «ὕμνον ἀγλαόν τις, ὦ νέοι, ἦτοι ἅπαντες ὦ νέοι, ἄσατε». — κῶμον . . . ἐξεῦρε] ἡ σύνταξις «κῶμον (ὄντα) ἄποινα Ἴσθμιάδος τε νίκας καὶ (τοῦ) ὅτι (ἐν) Νεμέᾳ ἐξεῦρε κράτος ἀέθλων». ἦτοι κατὰ τὸν Π. Σ. «ὄντα τὸν ὕμνον (κῶμον) τῆς τε Ἴσθμιακῆς νίκης καὶ τῆς ἐν Νεμέᾳ λύσιν καὶ ἀμοιβήν». Πρόσεχε, μὴ ἀπατηθεὶς συντάξης «ὅτι ἐξεῦρεν ἄποινα Ἴσθμιάδος νίκας καὶ κράτος ἀέθλων Νεμέᾳ». — ἀέθλων . . . ἐξεῦρε] «ὅτι δὴ τῶν ἀέθλων νίκην καὶ ἐπικράτειαν εὔρεν ἀνδρείως ἀγωνισάμενος» Π. Σ.

— Στ. 8-12. τῷ καὶ ἐγὼ . . . Μοῖσαν] «πρὸς τοῦτο, πρὸς τὸ ἄσαι ὑμᾶς τοῦτον τὸν ὕμνον (τοῦτον τὸν κῶμον) ἐζητήθην καὶ ἐγὼ, καίπερ λυπούμενος τὴν ψυχὴν, νὰ καλέσω τὴν χρυσὴν καὶ τιμίαν Μοῦσαν». Ἐν ἀρχῇ παρώτρυνε τοὺς νέους, ἦτοι τὸν χορὸν νὰ ἀγείρῃ κῶμον, νὰ ἄσῃ ὕμνον. Ἀλλ' ἀνάγκη νὰ ᾗ συντεθειμένος ὁ ὕμνος, ἵνα ὁ χορὸς ἀγείρῃ κῶμον. Λέγει λοιπὸν ἐνταῦθα, ὅτι «ἐγὼ παρεκλήθην ἢ ὑπὸ τῶν συγγενῶν ἢ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ νικηφόρου νὰ συνθέσω τὸν ὕμνον, ὃν παρακελεύο-

μαι ὑμᾶς, ὦ νέοι, νᾶ ἄσητε. — τῷ] «ἐπὶ τούτῳ τῷ ἀγεῖραι ὑμᾶς, ὦ νέοι, κῶμον». ἦτοι «ἐπὶ τῇ συνθέσει τοῦ ὕμνου, ὃν παρακελεύομαι ὑμᾶς νᾶ ἄσητε». Κακῶς ἐρμηνεύουσι «τούτῳ τῷ Κλεάνδρῳ» ἢ «εἰς τιμὴν τούτου τοῦ Κλεάνδρου». Ἐξήρτηται δὲ ἡ δοτικὴ αὕτη ἐκ τοῦ καλέσαι. — καὶ ἐγὼ] «καὶ ὑμεῖς οἱ νέοι, ἵνα ἄσητε, καὶ ἐγὼ, ἵνα καλέσω τὴν Μοῦσαν». — καίπερ ἀχνύμενος θυμόν] καίπερ ἐπὶ τῇ ἀτιμίᾳ καὶ τοῖς κινδύνοις, οἷς ἐνέπεσεν ἡ ἐμὴ πατρίς, λυπούμενος. «Σφόδρα ἐμῆδισαν οἱ Θηβαῖοι καὶ συνετάξαντο τοῖς Πέρσαις ἐν Πλαταιαῖς πρὸς τοὺς Ἑλληνας· καὶ ταῦτα μεγάλως ἐλύπουν τὸν Πίνδαρον, τὸ δὲ τελευταῖον νικήσαντες οἱ Ἕλληνες κατὰ κράτος τὸν Μαρδόνιον αὐτίκα ἐστρατεύσαντο ἐπὶ τὰς Θήβας καὶ ἔτεμνον τὴν χώραν καὶ ἐποίουν προσβολὰς πρὸς τὸ τεῖχος αἰτοῦντες τοὺς αἰτιωτάτους τοῦ Μηδισμοῦ· καὶ οὐκ ἐπαύσαντο πολιορκοῦντες πρὶν ἢ ἔλαβον τοὺς αἰτιωτάτους (Ἡροδ. Θ. 86-87). Ἐπὶ ταύταις λοιπὸν ταῖς συμφοραῖς τῆς αὐτοῦ πατρίδος καὶ τοῖς ὀνείδεσιν μεγάλως ἠθύμει ὁ λίαν φιλόπολις καὶ Ἕλλην ποιητής. Ὑπὸ τῆς ἀθυμίας λοιπὸν ταύτης κατεχόμενος ἔτι παρακαλεῖται νᾶ ποιήσῃ τὸν ὕμνον τοῦτον· ἐξ οὗ φαίνεται, ὅτι οὐ πολλῷ ὕστερον τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχης συνετέθη ἡ ὥδή. — αἰτέομαι] ἐν παθητικῇ σημασίᾳ· «προσκαλοῦμαι, λαμβάνω παραγγελίαν παρὰ τοῦ Κλεάνδρου» — καλέσαι Μοῖσαν] καλῶς τὸ καλέσαι· διότι κατ' ἐκεῖνο τοῦ χρόνου οὐ συνῆν τῷ Πινδάρῳ ἡ Μοῦσα ἀχνυμένῳ καὶ ἀθυμοῦντι.

— Στ. 12-16· ἐκ μεγάλων . . . θεράπευε] ταῦτα λέγει πρὸς ἑαυτὸν, ἦτοι πρὸς τὸν ἑαυτοῦ θυμόν. Ἐπειδὴ εἶπεν, ὅτι αἰτεῖται καίπερ ἀχνύμενος νᾶ καλέσῃ τὴν Μοῦσαν, «νῦν, λέγει, ἐπειδὴ, ὦ θυμέ, ἀπηλλάγημεν τῶν μεγάλων κακῶν, μή τε τοὺς καιροὺς τοὺς διδομένους εἰς τὸ ὕμνεῖν στεφάνους πρέπει νᾶ ἀποδιώκωμεν, μήτε τὰς λύπας νᾶ θεραπεύωμεν». — μεγάλων πενθέων] τῶν ἐκ

Μήτ' ἐν ὀρφανία πέσωμεν
Στεφάνων, μήτε κά- 15

δεα θεράπευε. παυ-
σάμενοι δ' ἀπρήκτων κακῶν

Γλυκύ τι δαμωσώμεθα

Καὶ μετὰ πόνον· ἐπειδὴ

Τὸν ὑπὲρ κεφαλᾶς 20

Γε Ταντάλου λίθον παρά τις ἔ-

τρεψεν ἄμμι θεός,

Δ. β'. Κ. κβ'.

Ἀτόλματον Ἑλλάδι μόχθον. Ἀλλ' ἐ-
μοὶ δεῖμα μὲν παροιχόμενον

τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς τοὺς Μήδους. — ἐν ὀρφανία στεφάνων] Πίπτει ὁ ποιητὴς ἐν ὀρφανία στεφάνων, ὅτε οὐ λαμβάνει ἀφορμὴν νὰ ὑμνήσῃ στεφάνους· ἢ ὅτε εὐρίσκων ἀφορμὴν οὐ χρήται αὐτῇ, ὥσπερ ἂν συνέβη νῦν, εἰ μὴ ἐδέχετο τὴν αἵτησιν τοῦ καλέσαι τὴν Μοῦσαν. Ὅθεν ἡ λέξις «στεφάνων» κεῖται κατὰ συνεκδοχὴν ἀντὶ τοῦ «ὑμνων». — κάδεα] «τὰς λύπας τὰς ἐκ τοῦ αἵσχους καὶ τῶν συμφορῶν τῶν ἐμπεσουσῶν τῇ ἑαυτοῦ πατρίδι τοῦ τε Μηδισμοῦ ἔνεκα καὶ τῆς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων πολιορκίας τῶν Θηβῶν. — θεράπευε] «ἔστι κήδεα θεραπεύειν τὸ τὰ παρελθόντα κακὰ τρέφειν τοῖς δάκρυσι καὶ τῇ μνήμῃ» Δούκας.

— Στ. 17-19. παυσάμενοι . . . πόνον] καὶ ταῦτα πρὸς τὸν ἑαυτοῦ θυμὸν λέγει «ἀλλὰ παύσαντες, ὦ θυμέ, (ἅς παύσωμεν, ὦ θυμέ,) τῶν ματαίων τούτων καὶ ἀνωφελῶν λυπῶν καὶ ἀθυμιῶν, παίξωμεν γλυκύ τι καὶ ἀγάγωμεν εἰς τὸ κοινὸν καὶ μετὰ τοὺς πόνους τοῦ πολέμου». — ἀπρήκτων κακῶν] «Ἀπρακτα κακὰ» οὐκ ἔστι δυνατόν νὰ ὦσι τὰ ἀνωτέρω (στ. 13) λεχθέντα πένθη.

ἀλλ' ἐνταῦθα καλεῖ κακὰ τὰ κ α δ ε α, τὰς ἐπὶ τῷ Μη-
δισμῷ καὶ συμφοραῖς τῶν Θηβαίων λύπας ἑαυτοῦ. Τὰ
δὲ κακὰ ταῦτα καλεῖ ἄ π ρ α κ τ α· διότι οὐδὲν ὠφελοῦσιν.
— γλυκύ τι] εἰς ὃ αἰτούμεθα καλέσαι τὴν Μοῦσαν. —
δαμωσώμεθα] οὕτως ἀναγινώσκει, ὡς φαίνεται, καὶ ὁ
Π. Σ. ἐρμηνεύων «παίξωμεν καὶ ἀγάγωμεν εἰς τὸν δῆ-
μον». — καὶ μετὰ πόνον] ὁ κ α ἰ ταύτην ἔχει τὴν ἔμ-
φασιν «ὡς ἐδημούμεθα καὶ πρὸ τοῦ πόνου».

— Στ. 20-23. Ἐπειδὴ τὸν ὑπὲρ . . . μόχθον]
«δημωσώμεθα, ἐπειδὴ θεός τις παρέτρεψε τὴν ἐπικρεμα-
μένην ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἡμῶν δουλείαν, ἥτις εἰ ἔπιπτε
κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἤθελεν εἶσθαι μόχθος, οὗ οὐδέποτ'
ἂν ἡδυνάμεθα νὰ ἀπαλλαγῶμεν». — τὸν ὑπὲρ κεφαλᾶς
ἄμμι λίθον Ταντάλου] «τὸν ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἡμῶν ἐπηρ-
τημένον λίθον τοῦ Ταντάλου». Τὸ «ἄμμι» ἐστὶν ἀντὶ
γενικῆς ἡ μ ὠ ν. Πρὸς δὲ τὸν λίθον τοῦ Ταντάλου, ὃν
δηλονότι ὑ π ε ρ κ ρ ε μ α σ ε ν ὁ Ζεὺς αὐτῷ (᾽Ολ. Α'.
92), παραβάλλει τὸν ζυγόν, ὃν ἐπήρτησεν ὁ Ξέρξης ὑπὲρ
τῆς κεφαλῆς τὸν Ἑλλήνων. — ἀτόλματον . . . μόχθον]
Τὸν λίθον τοῦ Ταντάλου ἐκάλεσεν ἐν ᾽Ολ. Α'. 90.
«ὑπέροπλον Ταντάλῳ ἄταν». ἐνταῦθα κατὰ παραβολὴν
καλεῖ τὸν ἐπικρεμάμενον τῇ Ἑλλάδι ζυγόν ἀ τ ό λ μ α-
τ ο ν μ ό χ θ ο ν· ἔστι δὲ ἀτόλμητος μόχθος, ὃν οὐδεὶς
ἄνθρωπος δύναται νὰ τολμήσῃ νὰ ἀποβάλῃ. Τοῦτον ὅμως
τὸν μόχθον θεός τις παρέτρεψεν.

— Στ. 24-25. Ἀλλ' ἐμοὶ . . . μέριμναν] Τὰ ἀπὸ
τοῦ στ. 12. μέχρι τοῦ στ. 23. διαλέγεται ὁ ποιητῆς
πρὸς τὸν ἑαυτοῦ θυμὸν βουλόμενος νὰ πείσῃ αὐτὸν νὰ
καλέσῃ καίπερ ἀχνύμενος ἐπὶ τῇ συμφορᾷ τῶν Θηβαίων
τὴν Μοῦσαν εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ ὕμνου, ὃν ὁ χορὸς θὰ
ᾄσῃ. Τὰ δὲ ἐντεῦθεν μέχρι τοῦ στ. 36. ἀποκρίνεται ὁ
θυμὸς ὁμολογῶν, ὅτι πρέπει νὰ ὑμνήσῃ διὰ τῆς Μούσης
τὴν Αἴγιναν· καὶ ἐκεῖθεν γίνεται ἀρχὴ τοῦ ὕμνου. —
δεῖμα] «ὁ φόβος, ὃν μοι παρεῖχε ὁ ἐπικρεμασθεὶς τῇ

Καρτερὰν ἔπαυσε μέριμναν. 25
 Τὸ δὲ πρὸ ποδὸς ἄρειον αἰεὶ
 Χρῆμα πᾶν. δόλιος γὰρ αἰὼν
 Ἐπ' ἀνδράσι κρέμαται,
 Ἐλίσσων βίτου πόρον.
 Ἰατὰ δ' ἔστι βροτοῖς 30
 Σὺν γ' ἐλευθερίᾳ
 Καὶ τά. χρὴ δ' ἀγαθὰν
 Ἐλπίδ' ἀνδρὶ μέλιν.
 Χρὴ δ' ἐν ἑπταπύλοι-

Ἑλλάδι λίθος τοῦ Ταντάλου». — καρτερὰν μέριμναν] τὴν μεγάλην καὶ ἰσχυρὰν ἀδημονίαν καὶ ἀγωνίαν.

— Στ. 26-29. τὸ δὲ πρὸ ποδὸς . . . πόρον] «τὸ δὲ παρόν ἐστὶν αἰεὶ κρεῖσσον κατὰ πάντα τοῦ παρελθόντος, ὅπερ ἦν πλήρες δείματος· διότι ἐκινδυνεύομεν νὰ ὑποκύψωμεν εἰς τὸν ζυγὸν τῶν Περσῶν· καὶ εἰ καὶ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἄνευ συμφορῶν· ὅμως πρέπει νὰ παύσωμεν τῶν ἀπρὴκτων ἀθυριῶν καὶ νὰ μὴ θεραπεύωμεν τὰ κήδεα· διότι ὁ χρόνος ἐπικρέμαται τοῖς ἀνθρώποις ἀπατηλὸς, περιστρέφων τὴν πορείαν τοῦ βίου ποτὲ μὲν ἐν τοῖς κακοῖς ποτὲ δὲ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς». — τὸ πρὸ ποδὸς] «τὸ παρόν». Ἐπὶ τῆς σημασίας «τοῦ παρόντος» ἐν Πυθ. Γ'. 108 καὶ Ι'. 97. ἀντὶ τοῦ «πρὸ ποδὸς» λέγει «πὰρ ποδός». Ἡ δὲ σύνταξις «πᾶν δὲ τὸ πρὸ ποδὸς χρῆμα αἰεὶ ἄρειόν (ἐστὶ τοῦ ἐκ ποδός)». Ὁ δὲ νοῦς

στ. 26. ἀρήϊόν ἐστ' αἰεὶ ἢ ἀρήϊόν γ' αἰεὶ ἢ ἄρειον αἰεὶ πέλει διορθώσεις ἔνεκα τοῦ μέτρου.

στ. 29. βίου, διόρθωσις ἔνεκα τοῦ μέτρου· ἀλλ' ἡ κοινὴ γραφὴ καὶ πρὸς τὸ μέτρον ἔχει καλῶς· διότι ἀντὶ τροχαίου τίθεται καὶ δάκτυλος.

στ. 34. χρὴ, Ἡ ἐπανάληψις τῆς αὐτῆς λέξεως χρὴ (στ. 32) ἐγένετο πρὸς ἔμφασιν.

«ὁ παρὼν χρόνος μετὰ πάντων τῶν δεινῶν αὐτοῦ (διότι ἢ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων πολιορκία τῆς ἡμετέρας πόλεως τοσαῦτα δεινὰ ἐποίησεν ἡμῖν) αἰεὶ ἐστὶ κρεῖσσον τοῦ παρελθόντος πολέμου, (ἐν ᾧ ἐκινδύνευεν ἡ ἐλευθερία ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος)». — ἄρειον] «κρεῖσσον ἡμῖν τοῖς Θηβαίοις». — δόλιος γάρ] ἐνταῦθα ἐγένετο πῆδημα ἐννοουμένης τοιαύτης τινὸς προτάσεως «καὶ οὐ δεῖ ἄχνυσθαι ἐν στήθεσιν ἐπὶ τοῖς διὰ τὴν πολιορκίαν παθήμασιν, δόλιος γάρ κ. τ. λ». Το δὲ γνωμικὸν «δόλιος γάρ . . . πόρον» ἐφαρμόζεται τοῖς Θηβαίοις οὕτω· ἡμεῖς οἱ Θηβαῖοι ἐνομίζομεν, ὅτι μετὰ τὴν κατὰ κράτος ἥτταν τῶν βαρβάρων καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐλευθερίας θὰ παύσωσιν ἅπαντα ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων τὰ δεινὰ· ἀλλ' ἠπατήθημεν (ἐδολιεύθημεν ὑπὸ τοῦ χρόνου· διότι ὑπέστημεν τὰ δεινὰ τῆς πολιορκίας τῶν Ἑλλήνων). — αἰὼν δόλιος] «χρόνος ἀπατηλός». — ἐλίσσων . . . πόρον] Τὴν πορείαν τοῦ βίου φαντάζεται ὁ ποιητὴς περιστρεφομένην ὑπὸ τοῦ χρόνου ἐν κύκλῳ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος (ἦτοι ἐκ τῆς γεννήσεως τοῦ ἀνθρώπου) ἀρχομένην καὶ εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον (τὸ μὴ ὄν) ἐπανερχομένην.

— Στ. 32. καὶ τὰ] «καὶ ταῦτα τὰ ἐκ τῆς πολιορκίας παθήματα ἡμῶν τῶν Θηβαίων, ἃ δολιευσάμενος ὁ αἰὼν ἔδωκεν».

— Στ. 32-37. Χρὴ δ' ἀγαθὰν . . . προνέμειν] «Ἐπειδὴ λοιπὸν τὰ δεινὰ, ἃ πεπόνθαμεν οἱ Θηβαῖοι σὺν γ' ἐλευθερίᾳ εἰσὶν ἱατὰ, πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν ἀγαθὰ καὶ νὰ μὴ ἀθυμῶμεν· τραφεῖς δὲ ἐν Θήβαις (ταῦτα λέγει ὁ θυμὸς πρὸς τὸν ποιητὴν) πρέπει νὰ καλέσης τὴν Μοῦσαν καὶ νὰ προσνείμῃς τῇ Αἰγίνη τῇ ἀδελφῇ τῆς σῆς μητρὸς Θήβης τὸ ἄνθος τοῦ κήπου τῶν Χαρίτων ὕμνων τὸν Κλέανδρον· διότι ἐγένοντο δίδυμαι κ. τ. λ». Θαυμαστὴ ἐστὶν ἡ τέχνη, ἣ χρῆται, ἵνα ἔμβη εἰς τὴν ὑπόθεσιν ἀπὸ τοῦ προοιμίου. — χρὴ . . . μέλειν] Εἴπομεν ἀνωτέρω, ὅτι ταῦτα λέγει ὁ θυμὸς τοῦ

σι Θήβαις τραφέντα 35
 Αἰγίνα Χαρίτων ἄωτον
 Προνέμειν· πατὸς οὖ-
 νεκα δίδυμαι γέγον-
 το θύγατρες Ἀσωπίδων
 Θ' ὀπλόταται, Ζηνὶ θ' ἄ- 40
 δον βασιλῆϊ ὁ τὰν μὲν
 Παρὰ καλλιρόφ
 Δίρκα φιλαρμάτου πόλιος ᾤ-
 κισσεν ἀγεμόνα.

Δ. γ'. Κ. κβ'.

Σὲ δ' ἐς νᾶσον Οἰνοπίαν ἐνεγκῶν 45
 Κοιμάτο, δῖον ἔνθα τέκες
 Αἰακὸν βαρυσφαράγῳ πα-
 τρὶ κεδνότατον ἐπιχθονίων· ὁ καὶ
 Δαιμόνεσσι δίκας ἐπεῖραι-

ποιητοῦ πρὸς αὐτὸν τὸν ποιητήν. Τὸ «δὲ» ἀντὶ τοῦ οὖν.
 — ἀνδρὶ] οἷος εἶσαι σὺ (ὁ Πίνδαρος). — ἐν ἑπταπό-
 λοισι τραφέντα] ὁ νοῦς «ἐπειδὴ ἐτράφης ἐν Θήβαις, ἡ δὲ
 Θήβη ἐστὶν ἀδελφὴ τῆς Αἰγίνης».

— Στ. 37-41. Πατὸς . . . βασιλῆϊ] Ταῦτα λέ-
 γει ἡ Μοῦσα, ἣτις ὑποτίθεται, ὅτι προσεκλήθη, καὶ ἐπι-
 βεβαιοῦσα τοὺς τελευταίους λόγους τοῦ θυμοῦ ἄρχεται
 τοῦ ὕμνου. Ὁ νοῦς «Διότι ὁ Ἀσωπὸς ἐγέννησε τὴν
 Θήβην καὶ Αἰγίναν νεωτέρας πασῶν τῶν αὐτοῦ θυγατέ-
 ρων· ἀμφότεραι δὲ ἤρεσαν τῷ Διὶ βασιλεῖ». — Πατὸς]
 ἐννοητέον ἐκ τοῦ ἐπομένου Ἀ σ ω π ί δ ω ν «Ἀσωποῦ».

στ. 40. Θ' ὀπλόταται. Τὸ θ' ἤτοι τὸ συμπλέκει τὸ «δί-
 δυμαι» καὶ «ὀπλόταται». Περὶ δὲ τοῦ μέτρου τοῦ ὅλου κώλου
 οὐδεμία συλλαβὴ ἑλλεῖπει.

— οὕνεκα] γάρ. — γέγοντο] ἐννοητέον ἐκ τῶν ἡγουμένων «ἡ Θήβη καὶ Αἴγινα». — Ἀσωπίδων θ' ὀπλόταται] «τῶν Ἀσωποῦ Βοιωτικοῦ ποταμοῦ θυγατέρων νεώτεραι· ἦν γὰρ προτεχθεῖσαι καὶ ἄλλαι τινές». Π. Σ. Περὶ τοῦ Ἀσωποῦ τοῦ πατρὸς τῆς Θήβης καὶ Αἰγίνης εὔρηται παρὰ Πausανία (Β'. 5). «Τούτου δὲ τοῦ Ἀσωποῦ, οὗ τὴν θυγατέρα Αἴγιναν ἥρπακὼς εἶη Ζεὺς, ἄρχεται μὲν ἀπὸ τῆς Φλιασίας, ῥέων δὲ διὰ τῆς Σικυωνίας ἐκδίδωσιν εἰς τὴν ταύτη θάλασσαν· θυγατέρες δὲ αὐτοῦ γενέσθαι Φλιάσιοί φασιν, Κόρκυραν καὶ Αἴγιναν καὶ Θήβην· ἀπὸ μὲν δὴ Κορκύρας καὶ Αἰγίνης τὰς νήσους Σχερίαν καὶ Οἰνώνην καλουμένας μετονομασθῆναι· ἀπὸ δὲ Θήβης τὴν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ κληθῆναι. Θηβαῖοι δὲ οὐχ ὁμολογοῦσι, φάμενοι τοῦ Βοιωτίου τὴν Θήβην Ἀσωποῦ, καὶ οὐ τοῦ παρὰ Φλιασίοις εἶναι». — ἄδον] ἀμφοτέραι ἤρεσκον τῷ Δᾷ.

— Στ. 41-44. ὁ τὰν μὲν . . . ἡγεμόνα] «ὅστις Ζεὺς τὴν μὲν Θήβην ὥκισε παρὰ τῇ Δίρκῃ καὶ κατέστησεν ἡγεμόνα τῆς φιλαρμάτου πόλεως τῶν Θηβῶν». — Δίρκᾳ] Τῆς ἐν Θήβαις πηγῆς Δίρκης πολλάκις μνημονεύει ὁ ποιητής. — πόλιος] τῶν Θηβῶν. Ἡ δὲ σύνταξις «πόλιος παρὰ Δίρκᾳ» ἦτοι «ἡγεμόνα τῆς παρὰ καλλιῤῥόφῃ Δίρκῃ πόλεως».

— Στ. 45-49. σὲ δὲ ἐς νᾶσον . . . ἐπείραινε] «σὲ δὲ, ὦ Αἴγινα, ἀρπάσας καὶ ἐνεγκὼν εἰς τὴν νῆσον τὴν τότε καλουμένην Οἰνοπίαν συνεκοιμᾶτο· ὅπου ἔτεκες αὐτῷ τὸν Αἰακὸν, τὸν φρονιμώτατον τῶν ἀνθρώπων». — ἐς Οἰνοπίαν ἐνεγκὼν] «ὁ δὲ Ἀσωπὸς Μετώπην γημᾶμενος εἵκοσι θυγατέρας ἐγέννησεν· ὧν μὲν μίαν, Αἴγιναν, ἥρπασε Ζεὺς· εἰσκομίσας δὲ εἰς τὴν τότε Οἰνώνην λεγομένην νῆσον, νῦν δὲ Αἴγιναν ἀπ' ἐκείνης κληθεῖσαν, μίγνυται καὶ γεννᾷ παῖδα ἐξ αὐτῆς Αἰακὸν» Ἀπολλοδ. Γ'. 3. κ. ἐξῆς. — ὁ καὶ δαιμόνευσιν . . . ἐπείραινε] Ποίας δίκας θεῶν ἐδίκασεν ὁ Αἰακὸς, ἄγνωστον. Ὅτι δὲ τοῖς πάλαι

- νε· τοῦ μὲν ἀντίθεοι 50
 Ἄριστευον υἱέες
 Υἱέων τ' ἀρηϊφίλοι
 Παιδες ἀγορέα
 Χάλκεον στονόεν-
 τ' ἀμφεπειν ὄμαδον· 55
 Σώφρονές τ' ἐγένον-
 το πινυτοί τε θυμόν.
 Ταῦτα καὶ μακάρων ἐμέμναν-
 τ' ἀγοραί, Ζεὺς ὅτ' ἀμ-
 φί Θετίος ἀγλαός 60
 Τ' ἔρισαν Ποσειδᾶν γάμφ,
 Ἄλοχον εὐειδέα θέ-
 λων ἐκάτερος ἐὰν ἔμ-
 μεν. ἔρως γὰρ ἔχεν.
 Ἄλλ' οὐ σφιν ἄμβροτοι τέλεσαν εὐ- 65
 νάν θεῶν πραπίδες,
 Δ. δ'. Κ. κβ'.
 Ἐπεὶ θεσφάτων ἤκουσαν. εἶπε

ἣν γνωστὸν, αὐτὸ τοῦτο σημεῖον, ὅτι ὁ ποιητὴς οὐκ ἀναφέρει. Τὸ δὲ περ αἶνω λέγεται καὶ πειραίνω.

— Στ. 50-57. τοῦ μὲν ἀντίθεοι . . . θυμόν] «Τούτου μὲν τοῦ Αἰακοῦ οἱ ἰσόθεοι υἱοὶ, καὶ οἱ παῖδες τῶν παίδων ἔνεκα τῆς ἀνδρείας ἦσαν ἄριστοι νᾶ διοικῶσι μάχας καὶ ἐγένοντο σώφρονες καὶ συνετοὶ τὸν νοῦν». — ἀρίστευον

στ. 52. υἱέων, αἱ συλλαβαὶ εων συνιζάνουσιν.

στ. 61. ἐρίσας ἢ τῶν χειρογραφ. γραφῇ, καθ' ἣν παραλείπεται τὸ ῥῆμα «ἦν»· ἀλλὰ ἡ διόρθωσις τοῦ Heynii προτιμότερα, ἣν παρεδεξάμην ἐν τῷ κειμένῳ.

στ. 67. ἐσάκουσαν· καὶ ἄρ' ἄκουσαν· διορθώσεις ἔνεκα τοῦ μέτρου.

ἀνορέα ἀμφέπειν ὄμαδον] «ἦσαν ἄριστοι ἔνεκα τῆς ἀνδρείας νὰ διοικῶσιν ὄμαδον. — χάλκεον] χαλκῷ ὀπλισμένον. — στονόεντα] πολλοὺς παρέχοντα στεναγμοὺς καὶ θανάτους. — σώφρονες] ἔχει ἐν νῷ ὁ ποιητὴς τὴν σωφροσύνην τοῦ Πηλέως, ὅστις μετ' ὀργῆς κατεφρόνησε τοῦ αἰσχροῦ ἔρωτος τῆς Ἰππολύτης (Νεμ. Ε'. 48. καὶ ἐξῆς).

— Στ. 58-64. Ταῦτα . . . ἔχεν] «Τούτων τῶν ἀρετῶν ἐμνήσθησαν καὶ οἱ θεοί, ὅτε ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτῶν ὁ Ζεὺς καὶ Ποσειδῶν ἤρισαν περὶ τοῦ γάμου τῆς Θέτιδος θέλων ἕκαστος νὰ λάβῃ αὐτὴν σύζυγον· διότι ἔρως κατεῖχεν αὐτούς» ἢ «γενομένης ἐκκλησίας τῶν μακάρων, ἤρισαν ἐν αὐτῇ ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Ποσειδῶν». — ταῦτα ἐμέμναντο] τὸ μ ἐ μ ν η μ α ι συχνότατα μετὰ αἰτιατικῆς. — μακάρων . . . ἀγοραὶ] ἀντὶ τοῦ «οἱ μάκαρες ἐν ταῖς ἀγοραῖς (ἐκκλησίαις) ἐμέμναντο» τὸ δὲ «ἀγοραί» ἐστὶν ἀντὶ ἐνικοῦ. — Ζεὺς . . . γάμῳ] Ἡ σύνταξις «ὅτε Ζεὺς ἀγλαὸς τε Ποσειδῶν ἤρισαν ἀμφὶ γάμῳ Θέτιος. — ἔρως γὰρ ἔχεν] ἀμφοτέρω γὰρ ἠρῶντο αὐτῆς, καὶ ἡ ἐκκλησία τῶν θεῶν ὥφειλε νὰ ψηφισθῇ, τίνι τῶν δύο ἔπρεπε νὰ γένηται ἡ Θέτις ἄλοχος.

— Στ. 65-68. Ἄλλ' οὐ σφιν . . . Θέμις] «Ἄλλ' ἡ ἐκκλησία τῶν θεῶν, ἐπεὶ ἤκουσε τῆς Θέμιδος εἰπούσης τὰ θέσφατα, ἀπεψηφίσατο μηδετέρῳ τῶν ἐριζόντων νὰ γένηται ἡ Θέτις σύζυγος». — σφιν] τῷ Διὶ καὶ Ποσειδῶνι. — οὐ τέλεσαν εὐνάν] «οὐκ ἐψηφίσαντο τὴν εὐνὴν, τὸν γάμον τῆς Θέτιδος οὔτε τῷ Διὶ, οὔτε τῷ Ποσειδῶνι». — θεῶν] ἀπάντων τῶν μακάρων τῶν ἐκκλησιαζόντων. — θεσφάτων] τῶν προφητειῶν. — εἶπε . . . Θέμις] «στᾶσα δὲ ἐν μέσῳ τῆς ἀγορᾶς τῶν μακάρων ἡ εὐβουλος Θέμις εἶπε τὰ θέσφατα». — εὐβουλος] Τὰς ἀληθεῖς μαντείας τοῦ Τειρεσίου καλεῖ (ἐν Ἰσθμ. Ζ'. 11) π υ κ ν ἄ ς β ο υ λ ἄ ς. Ὅθεν ἡ λέξις εὐ β ο υ λ ο ς ἐνταῦθα σημαίνει «ἡ εὖ μαντεύουσα». Ἡ Θέμις παρ' Ὀμήρῳ (Ἰλ. ο. 4. κ. ἐξῆς) φέρεται ὡς συγκαλοῦσα κατὰ διαταγὴν

Δ' εὖβουλος ἐν μέσοισι Θέμις·
 Εἵνεκεν πεπρωμένον ἦν φέρ-
 τερον γόνον ἄνακτα πατρὸς τεκεῖν 70
 Ποντίαν θεὸν, ὃς κεραυνοῦ
 Τε κρέσσον ἄλλο βέλος
 Διώξει χερὶ τριό-
 δοντός τ' ἀμαιμακέτοι,
 Διὶ μισγομένην 75
 Ἡ Διὸς παρ' ἀδελ-
 φοῖσιν· ἀλλὰ τὰ μὲν
 Παύσατε· βροτέων
 Δὲ λεχέων τυχοῦσα
 Υἱὸν εἰσιδέτω θανόντ' ἐν 80
 Πολέμφ, Ἄρει

τοῦ Διὸς εἰς ἐκκλησίαν· παρ' Αἰσχύλῳ δὲ (Προμηθ. 870. κ. ἐξῆς) ὡς χρησμολόγος ἐν τοῖς θεοῖς.

— Στ. 70-78. Εἵνεκεν . . . παύσατε] Ἐντεῦθεν τὰ θέσφατα ἢ Θέμις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν θεῶν ἀγορεύει. «Ἐπειδὴ πέπρωται νὰ γεννήσῃ ἡ Θέτις γόνον φέρτερον τοῦ ἑαυτοῦ πατρός· διὰ τοῦτο παύσατε ἀμφοτέρωτεροι ἐρίζοντες ἀλλήλοις περὶ τοῦ γάμου αὐτῆς». Ἡ κυρία πρότασις ἐστὶ «τὰ μὲν παύσατε»· ἐπειδὴ δὲ ἐτέθη πολὺ μακρὰν τῆς οἰκείας θέσεως, διὰ τοῦτο ἄρχεται διὰ τοῦ ἀ λ λ ά. — εἵνεκεν] ἐπειδὴ. — πεπρωμένον ἦν] πρὸ ταύτης τῆς ἔριδος ὑμῶν (τοῦ Διὸς καὶ Ποσειδῶνος) ἦν πεπρωμένον. — φέρτερον . . .

στ. 70. Τὸ μέτρον τοῦ κώλου ἔχει καλῶς· ἡ τελευταία συλλαβὴ τῆς λέξεως γόνον ἐστὶ μακρὰ ἔνεκα τοῦ ὑγροῦ ν, ὥστε οὐδὲ τοῦ μέτρου ἔνεκα ἀνάγκη ἐστὶ διορθώσεως.

στ, 75. Διι μισγο, ἀντίσπαστος· διότι τῆς πρώτης συζυγίας τοῦ ἀντισπαστικοῦ ὁ πρότερος ποῦς δύναται νὰ τραπῇ εἰς τὰ τέσσαρα τοῦ δισυλλάβου σχήματα.

θεόν] ἡ σύνταξις «πεπρωμένον ἦν ποντίαν θεόν τεκεῖν (να γεννήσῃ ἡ ποντία θεός, ἡ Θέτις) γόνον ἀνακτα ὑπέρτερον τοῦ πατρός. Παρ' Αἰσχύλῳ (Προμηθ. 763) περὶ τῆς αὐτῆς Θέτιδος «ἡ τέξεται γε παῖδα φέρτερον πατρός». — ὅς] ὅς γόνος. — κεραυνοῦ . . . ἀμαιμακέτου] «διώξει (θα ῥίπτῃ) χειρὶ ἄλλο βέλος κρέσσον κεραυνοῦ τε τριόδοντός τε ἀμαιμακέτου». ὁ νοῦς «εἰ μὲν μιγήσεται τῷ Διὶ ἡ Θέτις, ὁ ἐξ αὐτοῦ παῖς θα ῥίπτῃ ἄλλο βέλος καυστικώτερον τοῦ κεραυνοῦ καὶ θα ἐξαναστήσῃ τοῦ θρόνου τὸν πατέρα· εἰ δὲ μιγήσεται τῷ Ποσειδῶνι, τὸ αὐτὸ γενήσεται· ὁ ἐξ αὐτοῦ υἱὸς θα χρήται ἄλλῳ ὅπλῳ ἰσχυρότερον καὶ ὀλεθριώτερον τῆς τριαίνης, δι' οὗ θα ἀφέληται τοῦ πατρός τὸ κράτος τῆς θαλάσσης». — μισγομένην] κατ' ἔφελξιν ἐκ τοῦ ἀνωτέρου «ποντίαν θεόν» ἀντὶ γενικῆς ἀπολύτου οὕτω «ὅς διώξει μισγομένης τῆς ποντίας θεοῦ». διότι ἀπὸ μὲν τοῦ «ὅς κεραυνοῦ» ἡ ἔννοια τῆς μίξεως ὀρίζεται μόνον ἐπὶ τοῦ Διὸς ἢ Ποσειδῶνος· ἐν δὲ τοῖς «φέρτερον . . . θεόν» ἡ ἔννοιά ἐστι γενικὴ ἐπὶ παντός εἴτε θεοῦ, εἴτε καὶ ἀνδρός· καὶ ἐπομένως ἡ πρώτη πρότασις ἐστι μείζων, ἐξ ἧς ἔπεται ἡ ἀναφορικὴ, ὡς συμπέρασμα· ὅθεν ἡ σύνταξις «πεπρωμένον ἦν . . . τεκεῖν ποντίαν θεόν Διὶ μισγομένην ἢ . . . ἀδελφοῖσιν» οὐκ ἔστιν ὀρθή. — Διὸς παρ' ἀδελφοῖσιν] ἴσον τῷ «τῶν ἀδελφῶν τοῦ Διὸς τινι». — ἀλλὰ παύσατε] προέθηκε τὸ «ἀλλά»· διότι οὐκ ἀπέβλεψεν πρὸς τὴν ἀμέσως ἀπὸ ταύτης ἐξηρτημένην πρότασιν «εἵνεκεν . . . θεόν», ἀλλὰ πρὸς τὰ πλησιέστερα ὧν τὸ «τὰ μὲν παύσατε» κεῖται ὡς συμπέρασμα· διὸ τὸ «ἀλλά» ἐστιν ἀντὶ τοῦ «οὖν». — τὰ μὲν] «ταύτην μὲν τὴν ἔριδα παύσατε»· ἀποτείνεται πρὸς τὸν Δία καὶ Ποσειδῶνα.

— Στ. 78-83. βροτέων . . . ποδῶν] «Ἐὰν δὲ ἔλθῃ εἰς γάμον βροτῶ τινι, τέξεται υἱὸν κρείσσονα μὲν τοῦ πατρός· διότι θα ἦ τὰς χεῖρας ἴσος τῷ Ἄρει καὶ τὴν ταχύτητα τῶν ποδῶν ἴσος τῇ ἀστραπῇ· ἀποθανοῦμε-

Χέρας ἐναλίγκιον

Στεροπαῖσί τ' ἀκμὰν ποδῶν.

Τὸ μὲν ἐμὸν, Πηλεΐ θεύ-

μοιρον ὀπάσαι γάμου Αἰ-

ακίδα γέρας, ὅν

85

Τε εὐσεβέστατόν φασ' Ἴωλ-

κοῦ τράφειν πεδῖον.

Δ. ἐ. Κ. κβ'.

Ἰόντων δ' ἐς ἄφθιτον ἄντρον εὐθὺς

Χείρωνος αὐτίκ' ἀγγελία·

90

Μηδὲ Νηρέως θυγάτηρ νει-

κέων πέταλα δις ἐγγυαλιζέτω

Ἄρμιν· ἐν διχομηνίδεσσι

Δὲ ἐσπέραις ἐρατὸν

νον δὲ κατὰ τὰ πεπρωμένα ἐν πολέμῳ θνητὸν ὄντα· εἰσιδέτω οὖν υἱὸν τοιοῦτον· καὶ μηδεὶς τῶν θεῶν ἐριζέτω περὶ τοῦ γάμου τῆς ποντίας ταύτης θεοῦ».

— Στ. 84·87. Τὸ μὲν ἐμὸν . . . πεδῖον] «ἡ μὲν ἐμὴ γνώμη ἐστὶ νὰ προσενέγκωμεν ταύτην εἰς γάμον Πηλεΐ τῷ Αἰακίδῃ ὥς θεῖον γέρας ἕνεκα τῆς αὐτοῦ μεγίστης εὐσεβείας». — τὸ μὲν ἐμὸν, ὀπάσαι] «τὸ μὲν ἐμὸν ἐστὶν (κατὰ μὲν τὴν ἐμὴν γνώμην ἐστὶν ἀνάγκη) νὰ ὀπάσωμεν». — θεύμοιρον . . . γέρας] «ὀπάσαι τὴν ποντίαν θεὸν τῷ Αἰακίδῃ ὥς θεόμορον (θεῖον) γέρας γάμου. — ὅν τε . . . πεδῖον] περίφρασις τοῦ αἰτίου, δι' ὃ θὰ ὀπάσωσιν οἱ θεοὶ τῷ Πηλεΐ τὸ θεῖον τοῦτο βραβεῖον· «καὶ γὰρ τοῦτόν φασὶ τὸ τῆς Ἴωλκοῦ πεδῖον τρέφειν εὐσεβέστατον». — ὅν τε] τὸ μὲν «ὄν» ἀντὶ δεικτικῆς «τοῦτον γάρ», τὸ δὲ «τε» ἀντὶ τοῦ «καὶ» ἦτοι «καὶ γὰρ τοῦτον». — εὐσεβέστατον] ἐννοεῖ τὴν εὐσέβειαν πρὸς τὸν ξένιον Δία, ἣν ὁ Πηλεὺς ἐπεδείξατο οὐκ ἐνδρὸς τοῖς ἔρωσι

τῆς Ἰππολύτης (Νεμ. Ε'. 61. καὶ ἐξῆς). — Ἰωλκοῦ] Ὁ Πηλεὺς ἐλὼν τὴν Ἰωλκὸν παρέδωκεν αὐτὴν τοῖς Θεσσαλοῖς (Νεμ. Δ'. 88. καὶ ἐξῆς). Οὐ διέτριβεν ἄρα ἐν Ἰωλκῷ ὁ Πηλεὺς τότε· ὅθεν «πεδίον Ἰωλκοῦ» συνεκδοχικῶς ἀντὶ τοῦ «πεδίον Θεσσαλίας». — τράφειν] Δωρικῶς ἀντὶ «τρέφειν».

— Στ. 89-90. Ἰόντων . . . ἀγγελίαι] «Ἰτωσαν τοίνυν ἀγγελίαι παρ' ὑμῶν (τῶν θεῶν) περὶ τοῦ δόγματος τούτου (νὰ γένηται σύζυγος τῷ Πηλεΐ ἢ Θέτις) αὐτίκα εἰς τὸ ἄντρον τοῦ Χείρωνος κατ' εὐθείαν, ἵνα οὗτος παρασκευάσῃ τὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ δόγματος (ὄρα Σημ. εἰς Νεμ. στ. 99-106). — εὐθὺς] ἐπιρρήματικῶς «κατ' εὐθείαν».

— Στ. 91-92. μηδὲ Νηρέως . . . ἐγγυαλιζέτω ἄμμιν] «μηδὲ ἢ Θέτις ἀπειθήσῃ τῷ δόγματι τούτῳ, ἵνα παράσχη ἡμῖν αἰτίαν καὶ δεύτερον νὰ ἐκκλησιάσωμεν περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος». — πέταλα νεικέων] «ψήφους συζητήσεων καὶ ἀμφισβητήσεων». ἦτοι ψήφους παρούσας τὰς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ συζητήσεις. — πέταλα] φύλλα. Φαίνεται, ὅτι ἀρχαιότατα ἐχρῶντο ἐν ταῖς ἐκκλησίαις εἰς ψηφοφορίαν πετάλοις, ἦτοι φύλλοις δένδρων· ἐξ οὗ ἔμεινε παρὰ τοῖς Συρακουσίοις ὁ πεταλισμός· καὶ ἐν Ἀθήναις ἢ ἐκφυλλοφορία, καθ' ἣν ἔγραφον τὰ ὀνόματα, περὶ ὧν ἐγίνετο ἡ ψηφοφορία, ἐν φύλλοις ἐλαίας. — ἐγγυαλιζέτω] «Ἐγγυαλίζειν πέταλα» (ἦτοι διδόναι, παρέχειν φύλλα, δηλονότι ψήφους) ἴσον συνεκδοχικῶς τῷ «διδόναι ἀφορμὴν ψηφοφορίας» καὶ ἐκ τούτου «διδόναι αἰτίαν τοῦ γενέσθαι ἐκκλησίαν».

— Στ. 93-96. ἐν διχομηνίδεσσι . . . παρθενίας] «τελεσθήτω δὲ ὁ γάμος ἐν ταῖς ἐπιούσαις ἑσπέραις τοῦ πανσελήνου». Φαίνεται, ὅτι τῶν παλαιῶν παρὰ μὲν τοῖς ἐθεωρεῖτο ὁ γάμος εὐτυχῆς, εἰ ἐγίνετο ἐν ἀρχῇ τοῦ σεληνιακοῦ μηνός, παρὰ δὲ τοῖς, ἐν τῷ μέσῳ. Ἡσίοδος (Ἔργα καὶ Ἡμέραι 800) συνίστησιν

Λύοι κεν χαλινὸν ὅ- 95
φ' ἥρῳι παρθενίας.

᾽Ως φατο Κρονίδαις

Ἐννέποισα θεά.

Τοὶ δ' ἐπὶ γλεφάροις

Νεῦσαν ἀθανάτοι- 100

σιν. ἐπέων δὲ καρπὸς

Οὐ κατέφθινε. φαντὶ γὰρ συν-

αλέγειν καὶ γάμον

Θέτιος ἄνακτα. καὶ

Νεαν ἀνέδειξαν σοφῶν 105

Στόματ' ἀπείροισιν ἄρε-

ταν Ἀχιλῆος· ὁ καὶ Μύ-

σιον ἀμπελόεν

Ἐν δὲ τετάρτῃ μηνὸς ἄγεσθ' εἰς οἶκον
ἄκοιτιν.

«Ἔθος ἦν, ὥς ἔοικε, πληρουμένης τῆς Σελήνης γίνε-
σθαι τοὺς γάμους· βεβαιοῦται δὲ τοῦτο καὶ ἐξ ὧν ἀστει-
εύεται Δίων ὁ Χρυσόστομος ἐν τῷ Εὐβοϊκῷ» Δούκας·
ὅπως καὶ ἦ, ὁ Πίνδαρος ἐνταῦθα συνίστησι τὴν παν-
σέληνον ἐσπέραν ἀγαθὴν εἰς γάμον. — ἐν διχομηνίδεσσιν]
οὐχὶ «ἐν οἰαδῇποτε διχομήνιδι ἐσπέρα»· διότι ἡ Θέμις
σπεύδει· ἀλλ' «εὐθὺς τὴν ἐπιούσαν πανσέληνον». — λύοι
κεν] ἀντὶ προστακτικῆς «λυέτω».

— Στ. 97. Κρονίδαις] διότι ἡ Θέμις ἀπέτεινεν ἐν
τῇ ἐκκλησίᾳ τὸν λόγον πρὸς τε τὸν Δία καὶ Ποσειδῶνα.

— Στ. 99-100. τοὶ δ' . . . ἀθανάτοισιν] «Οἱ δὲ
Κρονίδαι, ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Ποσειδῶν, ἐπένευσαν τοῖς βλε-
φάροις τῇ Θέμιδι, ὅτι ἀρεστοὶ οἱ λόγοι αὐτῆς εἰσιν». Ἐπένευσε δὲ πρῶτος ὁ Ζεὺς· εἶτα πεισθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ὁ
Ποσειδῶν ἐπένευσε καὶ αὐτός· (παράβ. Νεμ. Ε'. 67).

— Στ. 101-107. ἐπέων . . . Ἀχιλέος] «Οἱ δὲ λόγοι καὶ μαντεῖαι τῆς Θέμιδος ἐκαρποφόρησαν, ἐτελέσθησαν· διότι καὶ τῷ Χείρωνι παρήγγειλαν οἱ θεοὶ νὰ παρασκευάσῃ τὰ τοῦ γάμου, καὶ ἡ Θέτις μιγεῖσα εἰς γάμον τῷ Πηλεΐ οὐκ ἐνεγυάλιξε πέταλα νεικέων καὶ δεύτερον τοῖς θεοῖς, καὶ γόνος ἐγεννήθη κρείσσων τοῦ πατρὸς, ὁ Ἀχιλλεύς». — ἐπέων] τῶν λόγων, οὓς συνεβούλευσε τοῖς θεοῖς ἡ Θέμις, καὶ τῆς μαντείας περὶ τοῦ τεχθι-
 σομένου. — φαντὶ . . . ἄνακτα] ταῦτά ἐστιν ὁ καρπὸς, ὧν ἡ Θέμις συνεβούλευσε τοῖς θεοῖς· τὰ δὲ ἐπόμενα «καὶ νέαν . . . Ἀχιλέος» εἰσὶν ὁ καρπὸς, ὧν ἐμαντεύσατο· «διότι λέγουσιν, ὅτι καὶ τὴν Θέτιν ἔγημε τῇ συν-
 εργείᾳ τοῦ Χείρωνος ὁ ἄναξ Πηλεύς». — συναλέγειν] «ἀλέγειν σὺν τῷ Χείρωνι» ἔστι δὲ ἀντιχρονισμὸς ἀντὶ ἀορίστου· «βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ Χείρωνος κατώρθωσε τὸν γάμον». Τούτου ἕνεκα, ἵνα συμπράξῃ ὁ Χείρων, ἔπεμψαν ἀγγελίας αὐτῷ οἱ θεοὶ (στ. 89-90)· παράβαλ. καὶ πρὸς τὸ (Νερμ. Δ'. 98. καὶ ἐξῆς) Καὶ τὸ μὶορ-
 σιμον θεόθεν ἔκφερεν κ. τ. λ. — ἄνακτα] τὸν Πηλέα. — καὶ νέαν . . . Ἀχιλέος] «καὶ τὰ στόματα σοφῶν ποιητῶν ἐδίδαξαν, ὅτι ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ γάμου τούτου Ἀχιλλεύς ἐγένετο κρείσσων τοῦ πατρὸς, ὥσπερ ἐμαντεύσατο ἡ Θέμις». — νέαν ἀρετὰν Ἀχιλέος] ἴσον «τὴν ἀρετὴν τοῦ νέου Ἀχιλλέως» ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἀρετὴν τοῦ πατρὸς Πηλέως· ἢ τὸ «νέαν» ἐκλη-
 φθήτω ἀντιθετικῶς πρὸς τὴν παλαιὰν τὴν τοῦ πατρὸς. — ἀνέδειξαν] ἀναπλήρου «ὥσπερ ἐμαντεύσατο ἡ Θέμις»· ἦτοι «ἀνέδειξαν τὴν ἀρετὴν τοῦ Ἀχιλλέως φερτέραν τῆς τοῦ πατρὸς (ὅρ. στ. 70). — ἀπείροισιν] ἀνέδειξαν τοῖς ἀπείροις, ἀντιθέτως πρὸς τὸ «σοφῶν»· ἀντὶ τοῦ «πᾶσι τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις».

— Στ. 107-110. ὁ καὶ Μύσιον . . . πεδίον] «οὗτος, ὁ Ἀχιλλεύς, καὶ τὸ πλῆρες ἀμπέλων Μύσιον πε-
 δίον μέλανι ἔρρανεν αἵματι κτείνας Τήλεφον τὸν βασιλέα

Αἶμαξε Τηλέφου μέλανι ραί-
νων φόνω πεδίον· 110

Δ. στ'. Κ. κβ'.

Γεφύρωσέ τ' Ἀτρεΐδαισι νόστον,
Ἑλέναν τ' ἐλύσατο, Τροΐας
Ἴνας ἐκταμῶν δορὶ, ταί μιν
Ῥύοντό ποτε μάχας ἐναριμβρότου
Ἔργον ἐν πεδίῳ κορύσσον- 115
τα, Μέμνονός τε βίαν,

Ὑπέρθυμον Ἑκτορά
Τ' ἄλλους τ' ἀριστέας· οἷς
Δῶμα Περσεφόνας
Μανύων Ἀχιλεὺς, 120
Οὔρος Αἰακιδᾶν,

καὶ τοὺς ὑπ' αὐτὸν Μυσοὺς, ὅτε οὗτοι ἐπελθόντες ἐτρέ-
φαντο τοὺς Δαναοὺς». Περὶ τούτων ὅρα Ὀλυμ. 107-112.
καὶ τὰς αὐτόθι Σημ. Ἰσθ. Ε'. 52. καὶ Σημ.

— Στ. 111-118. γεφύρωσέ τ' . . . ἀριστέας]
«Τοῖς τε Ἀτρεΐδαις ἡσφάλισε τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἐπά-
νοδον, τῇ τε Ἑλένῃ τὴν ἐλευθερίαν, διαρρήξας τὰς δυ-
νάμεις τῆς Τροίας κτείνας Μέμνονα καὶ Ἑκτορα καὶ
τοὺς ἄλλους ἀριστέας». — γεφύρωσε . . . νόστον] «νό-
στον» ἐννοεῖ τὴν κέλευθον, δι' ἧς ἔπρεπε νᾶ νοστήσωσιν
οἱ Ἀτρεΐδαι. Ὅθεν «ἐγεφύρωσε νόστον» ἴσον τῷ «ἐγε-
φύρωσε τὴν κέλευθον τοῦ νόστου». τὸ γ ε φ υ ρ ο ὦ ν
κ έ λ ε υ θ ο ν ἔστιν ἐν χρήσει καὶ παρ' Ὀμήρῳ (Ἰλ. ο,
357). Ἄγει δὲ ἡ κέλευθος αὕτη εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ
τῆς ἀλώσεως τῆς Τροίας· διότι τὴν ἄλωσιν φαντάζεται
ποιητικῶς ὁ Πίνδαρος ὡς τόπον· ἀλλὰ ἀπὸ μὲν τῆς
ἀλώσεως τῆς Τροίας μέχρις Ἑλλάδος ἡ ὁδὸς οὐ δεῖται
γεφύρας· μέχρι δὲ τῆς ἀλώσεως δεῖται· διότι διακόπτεται

ἀπὸ εὐρείας τάφρους καὶ μεγάλους ποταμούς· ἦσαν δὲ οἱ ποταμοὶ οὗτοι καὶ τάφροι, οἱ ἐκώλυνον τοὺς Ἀτρεΐδας νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν ἄλωσιν, ὁ Μένων, ὁ Ἑκτωρ καὶ οἱ ἄλλοι ἥρωες. Τούτους λοιπὸν ἐξαφανίσας ὁ Ἀχιλλεὺς ἐγεφύρωσε τοῖς Ἀτρεΐδαις τὴν διὰ τῆς ἀλώσεως τῆς Τροίας ἄγουσαν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁδόν. — ἐλύσατο] συνεκδοχικῶς σημαῖνον «ἐγένετο αἷτιος τοῦ λυθῆναι τὴν Ἑλένην». Ἐθεώρουν δὲ οἱ Ἕλληνες ὡς ἀχμάλωτον τῶν Τρώων τὴν Ἑλένην. Παράβαλ. Ὅμηρ. Ἰλ. β. 356, 590. — ἵνας Τροΐας] καλεῖ ἵνας τὸν Μένονα κ. τ. λ. — ταί μιν ῥύοντο] «αἱ (ἵνες) αὐτὸν διεκώλυνον νὰ γεφυρώσῃ τὸν νόστον καὶ νὰ λύσῃ τὴν Ἑλένην». — ποτε] πρὶν ἐκτάμῃ αὐτάς. — μάχας . . . κορύσσοντα] «ὅτε ἐν τῷ πεδίῳ ἐμάχετο»· τὸ «κορύσσειν ἔργον μάχης» ἐστὶ τὸ τοῦ Ὀμήρου (Ἰλ. β'. 273) «κορύσσειν πόλεμον».

— Στ. 119-123. οἷς δῶμα . . . πρόφαινε] «Τούτους πέμπων εἰς τὸν Ἄδην ὁ Ἀχιλλεὺς, ὁ ἀνδρειότατος τῶν Αἰακιδῶν τὴν τε Αἴγιναν ἐλάμπρυνε καὶ τὴν ἑαυτοῦ γενεάν». — οἷς δῶμα . . . Ἀχιλλεὺς] οἱ παρ' Ὀμήρῳ ἥρωες, ὅτε ἔμελλον νὰ πλήξωσι τῷ δόρατι τὸν ἐχθρὸν ἠπειλοῦν οὕτω πως (Ὅμ. Ἰλ. λ. 441).

Ἄ δ ε ἰ λ' . . .

Σ ο ἰ δ' ἐ γ ὠ ἐ ν θ ᾶ δ ε φ η μ ἰ φ ὄ ν ο ν καὶ κ ῆ ρ α
μ ῑ λ α ἰ ν α ν

Ἦ μ α τ ι τ ῷ δ' ἔ σ σ ε σ θ α ι, ἐ μ ῷ δ' ὑ π ὀ δ ο υ ρ ἰ
δ α μ ῑ ν τ α

Ε ὕ χ ο ς ἐ μ ο ἰ δ ῶ σ ε ι ν, ψ υ χ ῆ ν δ' Ἄ ἰ δ ι
κ λ υ τ ο π ῶ λ φ.

τοιαύτην λοιπὸν τινα ἀπειλὴν ὑπαινίττεται ὁ Πίνδαρος, ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς ἠπεῖλει, ὅτε ἐφόνευσεν τοὺς ἥρωας ἐκείνους τῶν Τρώων. — οὔρος Αἰακιδᾶν] φέρτερος τῶν Αἰακιδῶν. Συνεπῶς τοῖς ἐν στ. 70. καλεῖ οὕτω τὸν Ἀχιλλέα. Σημαίνει δὲ ἡ λέξις «ὁ οὔρος» ἐκ τοῦ ὄρω, ὄρνυμι,

Αἶγιναν σφετέραν
 Τε ρίζαν πρόφαινε.
 Τὸν μὲν οὔτε θανόντ' αἰοῖδαι
 Ἐλιπόν γ'· ἀλλὰ οἱ 125
 Παρά τε πυρὰν τάφον
 Θ' Ἐλικώνιαι παρθένοι
 Ἔσταν, ἐπὶ θρῆνόν τε πολύ-
 φαμον ἔχευαν. ἔδοξεν
 Ἄρα δ' ἀθανάτοις, 130
 Ἐσλόν γε φῶτα καὶ φθίμενον ὕ-
 μνοις θεῶν διδόμεν.

Δ. ζ'. Κ. κβ'.

Τὸ καὶ νῦν φέρει λόγον, ἔσσυταί τε
 Μοῖσαιον ἄρμα Νικοκλέους
 Μνᾶμα πυγμάχου κελαδῆσαι, 135

ὁ φύλαξ, ἐπιστάτης, καὶ συνεκδοχικῶς, ὁ ἡγεμὼν, ὁ ὑπέρ-
 τατος. — σφετέραν ρίζαν] τὸ ἑαυτοῦ γένος, τοὺς Αἰα-
 κίδας. — πρόφαινε] ἐποίει λαμπροὺς ἢ καὶ φαεινοὺς.

— Στ. 124-129. Τὸν μὲν οὔτε θανόντ' . . . ἔχευ-
 αν] «Τοῦτον μὲν οὔτε θανόντα αἱ ᾠδαὶ ἀπέλιπον· ἀλλ'
 αἱ Ἐλικωνιάδες Μοῦσαι τῇ τε πυρᾷ καὶ τῷ τάφῳ αὐτοῦ
 παρέστησαν καὶ θρῆνον περίφημον ᾄδουσαι ἐθρήνησαν».
 Ταῦτά εἰσι περίληψις τῶν ἐν Ὅμ. Ὀδυσσ. ω. 36-94.
 — ἐπὶ θρῆνον . . . ἔχευαν] Μοῦσαι δ' ἐν νείᾳ πᾶ-
 σαι ἀμειβομέναι ὁπὶ καλῇ θρήνεον.
 (αὐτόθ. 60).

— Στ. 130-135. ἔδοξεν ἄρα . . . κελαδῆσαι]
 «φαίνεται δὲ, ὅτι οἱ ἀθάνατοι ὥρισαν οἱ ἐσθλοὶ ἄνδρες

στ. 128. Σταν ἐκ διορθώσεως ἕνεκα τοῦ μέτρου.

καὶ μετὰ θάνατον νὰ ὑμνῶνται ὑπὸ τῶν Μουσῶν· ὅτι δὲ τοιοῦτον δόγμα ἐποίησαν οἱ θεοί, τοῦτο δύναται τις νὰ εἰκάσῃ οὐ μόνον ἐκ τῶν ἀσμάτων καὶ θρήνων, ἀλλ' ἦσαν αἱ Μοῦσαι, ὅτε ἐκαίετο ὁ νεκρὸς τοῦ Ἀχιλλέως καὶ ἐθάπτετο, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλων ἀνδρῶν ἀγαθῶν, οἳ μετὰ θάνατον αἰεὶ ὑμνοῦντο, ἔτι δὲ καὶ νῦν ἐκ τοῦ Νικοκλέους, ὃν ἔρχονται αἱ Μοῦσαι νὰ κελαδήσωσιν». — ἔδοξε . . . διδόμεν] Ἐκ τῶν τιμῶν καὶ ῥόδων, ἃς ἦσαν εἰς Ἀχιλλέα, ὅτε ἐκαίετο καὶ ἐθάπτετο, αἱ Μοῦσαι, εἰκάζει ὁ Πίνδαρος, ὅτι δόγμα ἐποίησαν οἱ Ἀθάνατοι νὰ ὑμνῶνται οἱ ἀγαθοὶ καὶ μετὰ θάνατον. Γνωμολογεῖ δὲ ὁ ποιητὴς τοῦτο, ἵνα ποιήσῃ ὁδὸν εἰς τὸν ὕμνον Νικοκλέους τοῦ ἐκ πατρὸς συγγενοῦς ἐξαδέλφου τοῦ Κλεάνδρου, καὶ ἐντεῦθεν εἰς αὐτὸν τὸν Κλεάνδρον. — θεῶν] τῶν Μουσῶν. — διδόμεν] διδόναι τοὺς ἀνθρώπους. — τὸ καὶ νῦν φέρει λόγον] «τοῦτο τὸ δόγμα τῶν θεῶν καὶ νῦν ποιεῖ ἡμᾶς νὰ λέγωμεν, περὶ αὐτοῦ, τί; ὅτι τελεῖται ἐπὶ Νικοκλέους»· τῇ αὐτῇ φράσει ἐν τῇ αὐτῇ σημασίᾳ ἐχρήσατο καὶ ἐν Πύθ. Η'. 54. — καὶ νῦν] «οὐ μόνον ἄλλοτε ἐπὶ τῶν ἄλλων φθιμένων ἀγαθῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ νῦν ἐπὶ Νικοκλέους, ὅς ἐστι καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς ἐσλοῖς φθιμένοις». — ἔσσεται τε . . . ἄρμα] «καὶ ἰδοὺ κινεῖται, ἔρχεται τὸ ἄρμα τῶν Μουσῶν». Περὶ τοῦ ἄρματος ἢ δίφρου τῶν Μουσῶν, ἐξ οὗ ὁ ποιητὴς ρίπτει βέλη πρὸς τὸν νικηφόρον μαχόμενος πρὸς αὐτὸν, ἥτοι ὑμνεῖ αὐτὸν, ὅρα τὴν ἐξήγησιν τῆς μεταφορᾶς ἐν Σημ. εἰς Ἰσθμ. Ε'. 55-57. — μνᾶμα κελαδήσαι] «νὰ ὑμνήσῃ τὸ ἀθλητικῶν ἀρετῶν καὶ νικῶν σταθὲν μνημεῖον τοῦ Νικοκλέους». Ἐκ τούτου φαίνεται, ὅτι ὁ Νικοκλῆς ἐστι τεθνηκώς.

— Στ. 138-141. ἐπεὶ . . . κλονέων] «Ἐτυχε τοῦ Ἰσθμίου στεφάνου μετὰ τὰς νίκας, ἃς ἐνίκησεν ἐν διαφόροις πόλεσιν ἀγωνιζόμενος πρὸς ἀνδρας περιοικοῦντας τὴν Αἴγιναν καὶ κλονῶν αὐτοὺς ἰσχυρᾶ καὶ ἀφύκτω

Γεράραί τέ μιν, ὃς Ἴσθμιον ἄν ἀπὸ
 Δωρίων ἔλαχεν σελίνων·
 Ἐπεὶ περικτίονας
 Ἐνίκασε δῆποτε
 Κᾶκείνος ἄνδρας ἀφύ- 140
 κτω χερὶ κλονέων.
 Τὸν μὲν οὖ κατελέγ-
 χει κριτοῦ γενεᾶ
 Πατραδελφεοῦ· ἁ-
 λίκων τῷ τις ἄβρὸν 145
 Ἄμφι παγκρατίου Κλεάνδρῳ
 Πλεκέτω μυρσίνας
 Στέφανον· ἐπεὶ νιν Ἄλ-
 καθόου ἔ' ἀγῶν σὺν τύχα,
 Ἐν Ἐπιδαύρῳ τε νεό- 150

χειρί». — ἐπεὶ] «ὕστερον, ἀφ' οὗ». — περικτίονας ἄν-
 δρας] ἀντὶ τοῦ «ἄνδρας περικτιόνων (περιοικουσῶν τὴν
 Αἴγιναν) πόλεων» πρὸς διάκρισιν τῶν πανελληνίων τεσ-
 σάρων ἀγώνων. Περικτίονες δὲ τῇ Αἰγίνῃ πόλεις, ἐν αἷς
 ἐγίνοντο ἀγῶνες, ἦσαν αἱ Ἀθῆναι, τὰ Μέγαρα κ. τ. λ.
 ἐν ταύταις λοιπὸν ἐνίκησεν ὁ Νικοκλῆς, φαίνεται, πρὶν
 ἢ ἐνίκησεν ἐν Ἴσθμῳ. Ἐν τῇ αὐτῇ σημασίᾳ ἐχρήσατο

στ. 136. Τὸ κῶλον σαφῶς ἐστὶ διεφθαρμένον. Ἡ δὲ
 κρείσσων τῶν ἐξ εἰκασίας διορθώσεών ἐστὶ ἡ τοῦ Heynii αὕτη,
 γέραρε τέ μιν, ὃς Ἴσθμιον ἄνθεμον. Κατὰ τὴν εἰκασίαν
 ταύτην ὑποκείμενον τοῦ γεραρε, ἥτοι ἐγέραρε ἐστὶ τὸ μοι-
 σαῖον ἄρμα. Ὡσαύτως καὶ ἡ τοῦ Hermannii καὶ Boeckhii εἰ-
 κασία ἀρίστη ἐστίν, αὕτη, γεραίρετε (ὁμεῖς, ὁ χορὸς) μιν, ὃς
 Ἴσθμιον ἄν νάπος. Ἐγὼ δὲ ἐτήρησα τὴν τῶν χειρογράφων
 γραφὴν καίτοι διεφθαρμένην· διότι αἱ ῥηθεῖσαι εἰκασίαι οὐ στη-
 ρίζονται ἐπὶ χειρογράφοις.

τῇ λέξει καὶ ἐν Νεμ. ΙΑ'. 24. — κακεῖνος] ἔχει ἐν τῷ νῷ τὸν Κλέανδρον, ὃν θὰ παραβάλῃ εὐθὺς ἐν τοῖς ἐπομένοις πρὸς αὐτόν· διὰ τοῦτο λοιπὸν λέγει κακεῖνος· δηλονότι ὡς ὁ Κλέανδρος, οὕτω καὶ ἐκεῖνος.

— Στ. 142-144. τὸν μὲν . . . πατραδελφεοῦ] «τοῦτον μὲν τὸν Νικοκλέα οὐ καταισχύνει, ἀλλὰ ἀξίως ζηλοῖ ὁ γόνος τοῦ ἐκλεκτοῦ αὐτοῦ ἐκ πατρὸς θείου». — κριτοῦ] τὸν πατέρα τοῦ Κλεάνδρου ἐπαινεῖ καλῶν κριτὸν, ὃν ἐν ἀρχῇ (στ. 3) ὀνομάζει Τελέσαρχον· τὸ δὲ πρόθυρον τῆς οἰκίας αὐτοῦ καλεῖ αὐτόθι ἀγλαόν· ἣν λοιπὸν τις τῶν λίαν ἐπιφανῶν Αἰγινήτων. — πατραδελφεοῦ] «τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς τοῦ Νικοκλέους». Ὅθεν Νικοκλῆς καὶ Κλέανδρος ἦσαν δύο ἀδελφῶν παῖδες.

— Στ. 145-147. ἀλίκων τῷ τις . . . μυρσίνας στέφανον] «διὰ τοῦτο πάντες ὑμεῖς οἱ ὁμήλικες τῷ Κλεάνδρῳ, οἱ τὸν χορὸν συγκροτοῦντες πλέκετε αὐτῷ στέφανον μυρσίνης ἄδοντες τὸν ὕμνον τῆς ἐν παγκρατίῳ νίκης». — ἀλίκων τις] περὶ τῆς ἐνταῦθα σημασίας τοῦ «τις» ὅρα Σημ. εἰς στ. 1-8. — στέφανον μυρσίνας] καλεῖ τὸν ὕμνον. Ὅθεν «πλεκέτω . . . στέφανον» ἴσον «ἄδέτω τὸν ὕμνον τοῦτον».

— Στ. 148-151. ἐπεὶ νιν . . . ἔδεκτο] «ἐπειδὴ αὐτὸς ἠγωνίσατο εὐτυχῶς πρότερον καὶ ἐν Μεγάροις ἐν ταῖς εἰς τιμὴν τοῦ Ἀλκάθου τελουμέναις πανηγύρεσι καὶ ἐν Ἐπιδαύρῳ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς εἰς Ἀσκληπιὸν τελουμένοις». — ἔδεκτό νιν σὺν τύχῃ ἀγῶν Ἀλκαθόου] «ἐδέξατο αὐτὸν τὸν Κλέανδρον εὐτυχῶς (διότι ἐνίκησεν) ὁ εἰς τιμὴν τοῦ Ἀλκάθου (ἐν Μεγάροις) τελούμενος ἀγών». Περὶ τῶν ἐν Μεγάροις τελουμένων ἀγώνων ὅρα Σημ. εἰς Ὀλ. Ζ'. 157 159. — ἐν Ἐπιδαύρῳ τε νεότας] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν κατὰ τὸ προηγούμενον «ἐν Ἐπιδαύρῳ τε ὁ Ἀσκληπιοῦ ἀγών» λέγει συνεκδοχικῶς «νεότης» ἥτοι οἱ νέοι, πρὸς οὓς σὺν τύχῃ (εὐτυχῶς, μετὰ νίκης) ἠγωνίσατο. Τὸ «σὺν τύχῃ» ἐννοητέον καὶ ἐνταῦθα. — πρὶν] ἢ ἐνίκησεν Ἴσθμια·

τας πρὶν ἔδεκτο· τὸν αἰνεῖν
 Ἄγαθῳ παρέχει
 Ἦβαν γὰρ οὐκ ἄπειρον ὑπὸ χει-
 ᾱ καλῶν δάμασεν.

ὥσπερ καὶ Νικοκλῆς (ὃν οὐ κατελέγχει ὁ Κλέ-
 ανδρος) πρὸ τῆς Ἰσθμίας νίκης ἐνίκησε τοὺς περικτίονας.
 Παραληπτέον δὲ τὸ πρὶν καὶ εἰς τὸ πρῶτον ὑποκείμενον
 τὸ «ἀγών».

— Στ. 151-152. τὸν αἰνεῖν . . . παρέχει] «τοῦ-
 τον διὰ τὰς νίκας ταύτας θεμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ ἀγαθῷ νὰ
 ἐπαινῇ». Ὅτι τὸ παρέχει συχνότατα τίθεται ἀπρο-
 σώπως ὅρα Λεξικά.

— Στ. 153-154. ἦβαν γὰρ . . . δάμασεν] «οὐ
 γὰρ ἡξίωσε τὴν ἑαυτοῦ ἀκμὴν τῆς ἦβης ἔαν ἀπειρόκα-
 λον ἐν παραβύστῳ κεῖσθαι» Δούκας. — οὐκ ἄπειρον
 καλῶν, ἦβαν δάμασεν] «οὐ διῆλθε τὴν ἡβικὴν ἡλικίαν
 ἄπειρον τῶν καλῶν, ἀλλ' ἐν ἄθλοις καὶ νίκαις ἐπαινούμε-
 νος καὶ ὑμνούμενος. — ὑπὸ χειᾶ] «ἐν τρύπῃ ὄψεως, ὅπου
 κρύπτεται ὁ ὄφης» ἀντὶ τοῦ «ἐν τῷ κρυπτῷ καὶ ἐν ἀφανίᾳ».

στ. 154. Ὑπὸ τὸ τέλος τῆς ᾠδῆς ταύτης προστίθενται ἐν
 τισι χειρογράφοις καὶ ἕτεροι δέκα στίχοι, οἵτινες οὐ τῇ παρούσῃ
 ᾠδῇ ἀνήκουσιν, ἀλλ' ἑτέρα καὶ ἐκείνῃ εἰς Αἰγινήτην ἀθλοφόρον.
 Εἰσὶ δὲ οἱ στίχοι οὗτοι οἱ ἑξῆς.

Κλεινὸς Αἰακοῦ λόγος,
 κλεινὰ δὲ καὶ ναυσίκλυτος
 Αἴγινα· σὺν θεῷ δέ νιν αἶσα
 ὕλλουτε καὶ Αἰγιμιοῦ.
 Δωριεὺς ἐλθὼν στρατὸς 5
 ἐκτῆσατο· τὰ μὲν ὑπὸ στάθμα
 νέμονται, οὐ θέμιν οὐδὲ δίκαν
 ξείνων ὑπερβαίνοντες· οἷοι δ' ἄρετάν
 δελφῖνες ἐν πόντῳ, ταμίαι τε σοφοὶ
 Μοισᾶν ἀγωνίων τ' ἀέθλων. (ὅρα ἀπόσπ. Α'. 4).

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ.

Κλεάνδρω καὶ τῇ ἡλικίᾳ αὐτοῦ, ὦ νέοι, πομπεύοντες πρὸς τὸ ἀγλαὸν πρόθυρον τοῦ πατρὸς Τελεσάρχου ᾄδετε πάντες ὕμνον, εὐδοξὸν λυτήριον κόπων, ἀμοιβὴν τῆς τε Ἰσθμιάδος νίκης καὶ τοῦ ὅτι εὗρεν ἐν Νεμέᾳ κράτος ἄθλων· πρὸς τοῦτο καὶ ἐγὼ ζητοῦμαι νὰ προσκαλέσω, καίπερ λυπούμενος τὴν ψυχὴν, τὴν τιμιωτάτην Μοῦσαν. Μεγάλων δὲ συμφορῶν ἀπαλλαγέντες ἅς μὴ πέσωμεν (ὦ θυμέ) ἐν στερήσει ὕμνων, μήτε τὰς λύπας θεράπευε· ἅς παύσωμεν τῶν ἀνωφελῶν ἀθυμιῶν καὶ ἅς διαθέσωμεν ἡδέως τὸ κοινὸν καὶ μετὰ τὸν πόνον· ἐπειδὴ τὸν ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἡμῶν λίθον τοῦ Ταντάλου, μόχθον ἀκαταγώνιστον τῇ Ἑλλάδι θεός τις παρέτρεψεν. Ἀλλ' ἐμοὶ φόβος μὲν παρελθὼν ἔπαυσε τὴν ἰσχυρὰν ἀγωνίαν· τὸ δὲ παρόν ἐστὶν αἰὲ κατὰ πάντα κρεῖσσον· (ἅς μὴ ἀθυμῶμεν λοιπὸν διὰ τὰ παρόντα ἡμῖν τοῖς Θηβαίοις κακὰ)· διότι ὁ αἰὼν ἐπικρέμαται τοῖς ἀνθρώποις δόλιος, ἐν ᾧ τὴν πορείαν τοῦ βίου περιστρέφει· ἀλλὰ σὺν τῇ ἐλευθερίᾳ καὶ ταῦτά εἰσι θεραπευτὰ τοῖς βροτοῖς. Πρέπει λοιπὸν νὰ προτίθεται ὁ ἀνὴρ τὴν ἀγαθὴν ἐλπίδα· πρέπει δὲ τραφεὶς ἐν ἑπταπύλοις Θήβαις νὰ ἀπονεύμῃς τῇ Αἰγίνῃ τὸ ἄνθος τῶν Χαρίτων. (Καλοῦνται ἐνταῦθα αἱ Μοῦσαι καὶ εὐθὺς λαβοῦσαι τὴν συνέχειαν τοῦ λόγου τοῦ θυ-

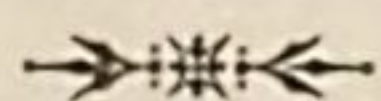
μοῦ ἄρχονται τοῦ ὕμνου). Διότι ἐγένοντο (ἡ Θήβη καὶ Αἴγινα) ἐκ τοῦ Ἀσωποῦ τοῦ πατρὸς δίδυμαι θυγατέρες καὶ νεώταται τῶν Ἀσωπιδῶν, καὶ ἤρεσαν τῷ Διὶ βασιλεῖ· οὗτος τὴν μὲν ὤκισε παρὰ τῇ καλλιρρόῃ Δίρκῃ ἡγεμόνα φιλαρμάτου πόλεως· σὲ δὲ (ὦ Αἴγινα) ἐνεγκὼν εἰς τὴν νῆσον Οἰνοπίαν συνευνάζετο· ὅπου ἐγέννησας τῷ βαρυβροντῶντι πατρὶ Αἰακὸν τὸν σοφώτατον τῶν ἐπιχθονίων. Οὗτος καὶ δαιμόνων δίκας ἔφερεν εἰς πέρας. Οἱ δὲ ἰσόθεοι υἱεῖς αὐτοῦ καὶ οἱ ἀριμανεῖς παῖδες τῶν υἱῶν ἦσαν ἄριστοι ἔνεκα τῆς ἀνδρείας νὰ διοικῶσι μάχας στονοέσσας, καὶ ἐγένοντο σώφρονες καὶ συνετοὶ τὴν ψυχὴν. Τούτων καὶ οἱ μάκαρες ἐμνήσθησαν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις αὐτῶν, ὅτε Ζεὺς καὶ ὁ ἀγλαὸς Ποσειδῶν ἤρισαν πρὸς ἀλλήλους περὶ τοῦ γάμου τῆς Θέτιδος, θέλων ἑκάτερος αὐτοῦ νὰ γένηται εὐειδὴς ἄλοχος· ἔρως γὰρ κατεῖχεν αὐτούς· ἀλλ' αἱ ἀθάνατοι σοφαὶ φρένες τῶν θεῶν, ἀφ' οὗ ἤκουσαν τὰς μαντείας, οὐκ ἐτέλεσαν αὐτοῖς τὸν γάμον· εἶπε δὲ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἡ ἀψευδὴς προφήτις Θέμις. Ἐπειδὴ ἦν ἤδη πεπρωμένον ἡ ποντία θεὸς νὰ γεννήσῃ γόνον ἄνακτα ἰσχυρότερον τοῦ ἑαυτοῦ πατρός, ὅστις, ἐὰν αὕτη μίσγῃται τῷ Διὶ, ἢ τινι τῶν ἀδελφῶν τοῦ Διὸς, θὰ μεταχειρίσῃται ὄπλον ἄλλο κρεῖσσον καὶ τοῦ κεραυνοῦ καὶ τῆς τρομερᾶς τριαίνης· παύσατε ταύτης τῆς ἔριδος· ἅς τύχῃ βροτείων γάμων, ἅς ἴδῃ υἱὸν θανόντα ἐν πολέμῳ, τὰς μὲν χεῖρας ἴσον τῷ Ἄρει, τὴν δὲ ταχύτητα τῶν ποδῶν ἴσον

τῇ ἀστραπῇ. Ἡ μὲν ἐμὴ γνώμη ἐστὶ νὰ δώμεν αὐτὴν εἰς γάμον τῷ Πηλεΐ Αἰακίδῃ ὡς θεῖον γέρας· διότι λέγουσιν, ὅτι τὸ πεδῖον τῆς Θεσσαλίας τρέφει αὐτὸν εὐσεβέστατον. Περμφθήτωσαν λοιπὸν αὐτίκα ἀγγελίαι κατ' εὐθεΐαν εἰς τὸ ἄντρον τοῦ Χείρωνος· μηδὲ ἡ θυγάτηρ τοῦ Νηρέως ἅς παρέχῃ ἡμῖν καὶ δεύτερον ψήφους ἀμφισβητήσεων· ἐν δὲ τῇ ἐπιούσῃ διχομηνίᾳ τὴν ἐσπέραν δύναται νὰ λύῃ ὑπὸ τὸν ἥρωα τὸν ἐρατὸν χαλινὸν τῆς παρθενίας· οὕτως εἶπε τοῖς Κρονίδαις ἡ θεὰ ἀγορεύουσα· ἐκεῖνοι δὲ ἐπένευσαν τοῖς ἀθανάτοις βλεφάροις· οἱ δὲ λόγοι αὐτῆς ἐτελέσθησαν· διότι καὶ λέγουσιν, ὅτι συγκατῶρθωσε τὸν γάμον ὁ ἄναξ, καὶ τὰ στόματα τῶν σοφῶν ἀνέδειξαν τοῖς ἀγνοοῦσι τὴν νέαν ἀρετὴν τοῦ Ἀχιλλέως· διότι οὗτος καὶ τὸ Μῦσιον πλήρες ἀμπέλων πεδῖον ἡμάτωσε ῥαίνων τῷ μέλανι τοῦ Τηλέφου αἵματι, καὶ τοῖς Ἀτρεΐδαις ἐξωμάλισε τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἐπάνοδον καὶ τὴν Ἑλένην ἔλυσεν, ἐκταμὼν τῷ δόρατι τὰς δυνάμεις τῆς Τροίας, αἱ ἐκώλυον αὐτόν ποτε νὰ ἐκτελῇ ἐν τῷ πεδίῳ τὸ ἔργον τῆς ἀνθρωποκτόνου μάχης φονεύσας τὸν ἰσχυρὸν Μέμνονα καὶ τὸν ὑπέρθυμον Ἑκτορα καὶ τοὺς ἄλλους ἀριστέας· τούτοις μηνύων τὸ δῶμα τῆς Περσεφόνης ὁ Ἀχιλλεὺς ὁ ἔξοχος τῶν Αἰακιδῶν τὴν τε Αἴγιναν καὶ τὸ ἑαυτοῦ γένος ἐλάμπρυνεν. Τοῦτον μὲν οὔτε θανόντα αἱ ᾤδαὶ κατέλιπον· ἀλλὰ καὶ παρὰ τὴν πυρὰν αὐτοῦ καὶ παρὰ τὸν τάφον ἐστάθησαν αἱ Ἑλικωνιάδες παρθένοι καὶ πολύφημον θρῆνον ἔχου-

σαν. Ἐδοξεν ἄρα τοῖς ἀθανάτοις τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα καὶ θανόντα νὰ παραδιδῶσι τοῖς ὕμνοις τῶν Μουσῶν· τοῦτο καὶ νῦν ποιεῖ νὰ λέγωμεν (ὅτι τελεῖται)· καὶ ἰδοὺ ἔρχεται τὸ ἄρμα τῶν Μουσῶν νὰ ὑμνήσῃ τὸ μνημεῖον τοῦ πυγμάχου Νικοκλέους, καὶ νὰ γεράρῃ αὐτὸν, ὅστις κατὰ τὸν Ἴσθμὸν ἔλαχε Δωρίων σελίνων (στέφανον) ὕστερον, ἀφ' οὗ καὶ ἐκεῖνος ἐνίκησε περιοίκους ἄνδρας ποτὲ κλονῶν αὐτοὺς χειρὶ ἀφύκτῳ. Τοῦτον μὲν οὐ καταισχύνει ὁ γόνος τοῦ ἐκλεκτοῦ ἐκ πατρὸς θείου· διὸ πλεκέτωσαν οἱ ὁμήλικες τῷ Κλεάνδρῳ διὰ τὸ παγκράτιον ἄβρὸν στέφανον μυρσίνης· ἐπειδὴ αὐτὸν καὶ ὁ ἀγὼν τοῦ Ἀλκάρου καὶ ἐν Ἐπιδαύρῳ οἱ νέοι (ἀνταγωνισταὶ) ἐδέξαντο πρότερον σὺν τύχῃ ἀγαθῇ· τοῦτον λοιπὸν δίδωσιν ὁ καιρὸς τοῖς ἀγαθοῖς νὰ αἰνῶσιν· διότι τὴν ἡβικὴν ἡλικίαν οὐχὶ ἄδοξον ἐπὶ στερήσει ἀγαθῶν ἔργων ἐν παραβύστῳ κατηνάλωσεν.

ΠΙΝΔΑΡΟΥ
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ

ΠΙΝΔΑΡΟΥ

ΑΤΑΜΣΑΠΣΟΠΑ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΠΙΝΔΑΡΟΥ

Εἰς τὴν κατάταξιν τῶν ἀποσπασμάτων ἠκολούθησα τὸν Boeckhium, ὅστις ὑπάγει αὐτὰ Α΄. εἰς τοὺς Ἴσθμιο-
νίκας, Β΄. εἰς τοὺς Ὑμνοὺς, Γ΄. εἰς τοὺς Παιᾶνας,
Δ΄. εἰς τοὺς Διθυράμβους, Ε΄. εἰς τὰ Προσόδια,
ΣΤ΄. εἰς τὰ Παρθένια, Ζ΄. εἰς τὰ Ὑπορχήματα,
Η΄. εἰς τὰ Ἐγκώμια, Θ΄. εἰς τὰ Σκόλια, Ι΄. εἰς τοὺς
Θρήνους, ΙΑ΄. εἰς τὰ Ἐξ ἀδήλων εἰδῶν.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΠΙΝΔΑΡΟΥ

Ἡ δὲ τῶν κατὰ τὸν τοῦ ἀποσπασμάτων ἀποσπασμάτων
τῶν Βοεχίου, οὗτοι οὗτοι ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν
ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν, ἡ δὲ τῶν ἰσχυρῶν
ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν, ἡ δὲ τῶν ἰσχυρῶν
ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν, ἡ δὲ τῶν ἰσχυρῶν
ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν, ἡ δὲ τῶν ἰσχυρῶν

Α'.

ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΑΙ.

1.

Ἀπολλώνιος Δύσκολος (περὶ συντάξεως Β'. 21. Σελ. 158. Ἐκδ. Sylburg καὶ περὶ ἀντωνυμ. Σελ. 321) τοῦ Πινδάρου ταῦτα, προηγηθείσης μνείας περὶ τοῦ Ἀθαμαντίδα, ἥτοι τοῦ Μελικέρτου, ἀναφέρει. «Ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν Ἰσθμιονίκαις Πινδάρου ἐτάραξε τοὺς ὑπομνηματισταμένους.

Αἰολίδαν δὲ Σίσυφον κέλοντο

ᾧ παιδὶ τηλέφαντον ὄρσαι

γέρας φθιμένῳ Μελικέρτῃ»

— — — — — Τροχαϊκὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον.

— — — — — Ἰαμβικὸν πενθημιμερές.

— — — — — Ἰαμβικὸν δίμετρον καταληκτικόν.

Μετάφρ. Σίσυφον δὲ Αἰολίδην παρεκελεύοντο τῷ αὐτῆς παιδὶ Μελικέρτῃ τεθνηκότι νὰ ἐγείρῃ τιμὴν ὑπέρλαμπρον.

Σημ. Αἰολίδαν] ὅτι ὁ Σίσυφος ἦν υἱὸς τοῦ Αἰόλου ὅρα Ἀπολλοδώρ. Α'. ιβ'. 9. καὶ ἀδελφὸς Ἀθάμαντος, αὐτόθι 9. — Σίσυφον κέλοντο ὄρσαι] «Αἰ Νηρεΐδες κέλοντο (παρεκελεύοντο) τὸν Σίσυφον νὰ ἐγείρῃ». — τηλέφαντον γέρας] ἥτοι τοὺς Ἰσθμιακοὺς ἀγῶνας. — ᾧ παιδί] «τῷ αὐτῆς παιδί» ἥτοι τῷ Μελικέρτῃ, τῷ παιδί αὐτῆς (τῆς Ἰνώς)» ἥτοι εἰς τιμὴν τοῦ Μελικέρτου. «Ἰνώς καὶ Ἀθάμαντος παῖδες Λέαρχος καὶ Μελικέρτης . . . Μανεῖσα δὲ ἡ μήτηρ (Ἰνώ) ἤλετο μετὰ τοῦ Με-

λικέρτου εἰς θάλασσαν καὶ ἐγένετο μὲν ἡ Ἰνώ μία τῶν Νηρείδων· ἔστι δὲ αὕτη ἡ Λευκοθέα. Ὁ δὲ Μελικέρτης μετεβλήθη εἰς δαίμονα· ἔστι δὲ οὗτος ὁ Παλαίμων. Χορεύουσαι τοίνυν αἱ Νηρείδες ποτὲ ἐφάνησαν τῷ Σισύφῳ, τῷ τότε τῆς Κορίνθου βασιλεύοντι, καὶ ἐκέλευσαν εἰς τιμὴν τοῦ Μελικέρτου ἄγειν τὰ Ἰσθμια» Π. Σ. ἐν εἰσαγωγῇ εἰς τὰ Ἰσθμια.

2.

Ἀπολλώνιος Δύσκολος (περὶ ἀντων. Σελ. 362) περὶ τῆς ἀντωνυμίας μιν λέγει «ἔτι καὶ ἡ νὶ ν τάσσεται ἐπὶ πλήθους· Ἰωνες διὰ τοῦ μ, Δωριεῖς διὰ τοῦ ν.

Ὅστις δὴ τρόπος ἐξεκυλίσθη νιν Πίνδαρος Ἰσθμιονίκαις».

Μετάφρ. Ὅστις δὴποτε τρόπος ἐξέκλινεν αὐτοῖς.

Διορθοῦσι τὸ χειρόγρ. ἐξεκυλίσθη εἰς ἐξεκύλισσε, ἢ ἐξεκύλισε.

— — — — — | — — — — — | — — — — — Ἀντισπαστικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον.

3.

Εὐστάθιος (Παρεκβολ. εἰς τὴν Ὀμ. Ὀδυσσ. Σελ. 1715. 63. Ἐκδ. Ῥωμ.) λέγει, «ὥς ἐμφαίνει Πίνδαρος ἐν Ἰσθμιονίκαις εἰπὼν τ ρ ί α κ ρ ᾱ τ α» ἦτοι κράατα.

4.

Ἐνταῦθα ὑπάγεται καὶ τὸ δεκάστιχον ἀπόσπασμα τὸ ἐν τέλει τοῦ Η'. εἶδους τῶν Ἰσθμίων ἐν χειρογρ. τισὶν εὐρημένον· ὅπερ ἀνάγνωθι ἐν τέλει τῶν εἰς τὸ εἶδος ἐκεῖνο σημειώσεων. Τὸ δὲ μέτρον ἔχει οὕτως·

1. — — — — — | — — — — — Τροχαϊκὸν δίμετρον καταληκτικόν.

2. — — — — — | — — — — — Ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον.

3. — — — — — | — — — — — | — — — — — Ἰαμβικὸν πενθημιμερές.

4. — — — — — | — — — — — Προσοδιακόν

5. — — — — — | — — — — — Τροχαϊκὸν δίμετρον καταληκτικόν.

6. — — — — | — — — — | — — — — Ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος δίμετρον ὑπερκατάληκτον.
7. — — — — | — — — — | — — — — Ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον.
8. — — — — | — — — — | — — — — Ἰαμβικὸν τρίμετρον καταληκτικόν.
9. — — — — | — — — — — Ἰαμβέλεγος.
10. — — — — | — — — — | — — — — Ἰαμβικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον.

Μετάφρ. Κλεινὸς ὁ περὶ Αἰακοῦ λόγος, κλεινὴ δὲ καὶ ἡ ἐπὶ ναυσὶ περιβόητος Αἴγινα· σὺν τῇ βοηθείᾳ δὲ τῶν θεῶν ἡ εὐτυχία τοῦ Ὑλλου καὶ Αἰγιμιοῦ, ἦτοι Δωριεὺς στρατὸς ἐλθὼν κατέλαβεν αὐτήν. Τὰ μὲν καθ' αὐτοὺς ἐν ἰσότητι διοικοῦσιν, τὴν πρὸς τοὺς ξένους θέμιν καὶ δικαιοσύνην οὐ παραβαίνοντες· τὴν δὲ ναυτικὴν ἐμπειρίαν εἰσὶν, οἷοι δελφῖνες ἐν πόντῳ· καὶ σοφοὶ διοικηταὶ τῶν Μουσῶν καὶ τῶν ἐν ἀγῶσιν ἄθλων.

Β΄.

Υ Μ Ν Ο Ι.

«Ὑμνοὶ γενικῶς λέγονται ὅλα τὰ εἶδη τῆς μελικῆς ποιήσεως· ὁ δὲ κυρίως λεγόμενος ὕμνος διαφέρει τῶν ἄλλων εἰδῶν, ὅτι πρὸς κιθάραν ᾄδεται ἐστώτων· περὶ δὲ μελικῆς ποιήσεως, φασὶν, ὥς πολυμερεστάτη, καὶ διαφόρους ἔχει τομὰς· αἱ μὲν γὰρ αὐτῆς, μεμέρισται θεοῖς, αἱ δὲ, ἀνθρώποις . . . καὶ εἰς θεοὺς μὲν ἀναφέρεσθαι ὕμνον, προσόδιον, παιᾶνα, διθύραμβον, νόμον, ἄδονίδα, ἰόβακχον, ὑπορχήματα . . . Ὁ δὲ κυρίως ὕμνος πρὸς κιθάραν ᾄδετο ἐστώτων» (Πρόκλου Χρηστομαθ. παρὰ Φωτ. Μυριοβιβλ. σελ. 984. Ἔκδ. Rothom).

1.

ΥΜΝΟΣ ΘΗΒΑΙΟΙΣ.

Πλούταρχος (περί δόξης Ἀθηναίων κεφ. 14) διηγείται «ἡ δὲ Κόρινθα τὸν Πίνδαρον ὄντα νέον ἔτι καὶ τῇ λογιότητι σοβαρῶς χρώμενον ἐνουθέτησεν ὥς ἄμουσον ὄντα, καὶ μὴ ποιῶντα μύθους, ὃ τῆς ποιητικῆς ἔργον εἶναι συμβέβηκεν· γλώσσας δὲ καὶ καταχρήσεις καὶ μεταφράσεις καὶ μέλη καὶ ῥυθμοὺς ἡδύσματα τοῖς πράγμασιν ὑποτίθεται· σφόδρα οὖν ὁ Πίνδαρος ἐπιστήσας τοῖς λεγομένοις ἐποίησεν ἐκεῖνο τὸ μέρος.

Ἴσμηνδὸν ἢ χρυσαλάκατον Μελίαν,
ἢ Κάδμον, ἢ σπαρτῶν ἱερὸν γένος ἀνδρῶν,
ἢ τὸ πάνυ σθένος Ἡρακλέος
ἢ τὰν . . .

δειξαμένου δὲ τῇ Κορίννῃ, γελάσασα ἐκείνη τῇ χειρὶ δεῖν ἔφη σπεῖρειν, ἀλλὰ μὴ ὄλῳ τῷ θυλάκῳ· τῷ γάρ ὄντι συγκεράσας καὶ συμφορήσας πανσπερμίαν τινὰ μύθων ὁ Πίνδαρος τὸ μέρος ἐξέχεεν». Ὁρθῶς ὁ Boeckhius ἐκ τοῦ Λουκιανοῦ καὶ τοῦ Σχολιαστοῦ εἰκάζει, ὅτι ἡ ᾠδὴ, ἣ ἀνήκει τὸ παρὸν ἀπόσπασμα, ἦν ἡ πρώτη τῶν ὕμνων. Διότι ἐν μὲν τῷ Ἰκαρομενίππῳ κεφ. 27. λέγει Λουκιανός. «Ἐν δὲ τῷ δείπνῳ ὃ τε Ἀπόλλων ἐκιθάρισε καὶ ὁ Σεληνὸς κόρδακα ὠρχήσατο, καὶ αἱ Μοῦσαι ἀναστᾶσαι τῆς τε Ἡσιόδου Θεογονίας ἦσαν ἡμῖν καὶ τὴν πρώτην ᾠδὴν τῶν Ὑμνων τοῦ Πινδάρου»· εἰς δὲ Δημοσθέν. ἐγκωμ. κεφ. 19. ὅπου ὁ Λουκιανὸς ἀναφέρει τὸ ἀπόσπασμα πληρέστερον

Ἴσμηνδὸν ἢ χρυσαλάκατον Μελίαν,
ἢ Κάδμον, ἢ σπαρτῶν ἱερὸν γένος
ἢ τὰν κυανάμπυκα Θήβαν,
ἢ τὸ πάντολμον σθένος Ἡρακλέος,

ἢ τὰν Διονύσου πολυγαθέα τιμὰν,
ἢ γάμον λευκωλένου Ἀρμονίας
ὕμνήσομεν . . .

εἰς τοῦτο τὸ ἀπόσπασμα ὁ Σχολιαστὴς σχολιάζων λέγει
« Ἀρχαὶ ταῦτα τῶν Πινδάρου τοῦ μελοποιοῦ Ὑμνων ». Ἐξ
ᾧ συμπεραίνεται, ὅτι τὸ ἀπόσπασμα ἀνήκει τῇ πρώτῃ
ᾠδῇ τῶν Ὑμνων, ἣν ᾗσαν ἐν τῷ δείπνῳ αἱ Μοῦσαι.

1. — — — — — | — — — — — Ἰαμβέλεγος.

2. — — — — — | — — — — — | — — — — — Ἰαμβικὸν τρίμετρον βραχυ-
κατάληκτον.

3. — — — — — | — — — — — Ἰαμβικὸν μονόμετρον ὑπερκατάληκτον.

4. — — — — — | — — — — — | — — — — — Τροχαϊκὸν δίμετρον ὑπερκα-
τάληκτον.

5. — — — — — | — — — — — | — — — — — Προσοδιακὸν τρίμετρον
ὑπερκατάληκτον.

6. — — — — — | — — — — — | — — — — — Τροχαϊκὸν τρίμετρον κα-
ταληκτικόν.

7. — — — — —

Περὶ τῆς Μελίας θαγατρὸς τοῦ Ὠκεανοῦ, ἐξ ἧς
καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος ὁ Ἰσμηνὸς, ὅρα εἰς Πυθ. ΙΑ'. 6.

2.

Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς (Στρωματ. Ε'. 731. Ἐκδ.
Potteri Venetiis) λέγει· « Πίνδαρος δ' ἄντικρυς καὶ Σω-
τῆρα Δία συνοικοῦντα Θέμιδι εἰσάγει, βασιλέα, Σωτῆρα,
δίκαιον, ἐρμηνεύων ὧδέ πως. Πρῶτα μὲν εὔβου-
λον Θέμιν οὐρανίαν, χρυσέαισιν ἔπποι-
σιν Ὠκεανοῦ παρὰ πάγον Μοῖραι ποτὶ
κλίμακα σεμνὰν ἄγον Ὀλύμπου λιπαρὰν
κάθοδον, Σωτῆρος ἀρχαίαν ἄλοχον Δι-
ὸς ἔμμεναι· ἀδὲ τὰς χρυσάμπυκας ἀγλαο-
κάρπους τέκτεν ἀγαθὰ σωτῆρας ». Τὸ τε-
μάχιον τοῦτο ὑπὸ διαφόρων ἀπὸ Henr. Stephano μέχρι
Boeckhii διορθωθὲν διηρέθη εἰς στ. οὕτως,

Πρῶτον μὲν εὖβουλον Θέμιν οὐρανίαν
 Χρυσέαισιν ἵπποις Ὠκεανοῦ παρὰ παγᾶν
 Μοῖραι ποτὶ κλίμακα σεμνὰν
 ἄγον Οὐλύμπου λιπαρὰν καθ' ὁδὸν
 σωτῆρος ἀρχαίαν ἄλοχον Διὸς ἔμμεν·
 ἃ δὲ τὰς χρυσάμπυκας ἀγλαοκάρπους τίκτεν ἀλα-
 θέας Ὠρας·

Μετάφρ. Πρῶτον μὲν τὴν οὐρανίαν εὖβουλον
 Θέμιν αἱ Μοῖραι χρυσαῖς ἵπποις ἤγον παρὰ τῶν
 πηγῶν τοῦ Ὠκεανοῦ πρὸς τὴν σεμνὴν ἀνάβασιν τοῦ
 Ὀλύμπου καθ' ὁδὸν λαμπρὰν, ἵνα ἀρχαία σύζυγος
 τοῦ σωτῆρος Διὸς ἥ· ἐκείνη δὲ ἐγέννησεν αὐτῇ
 τὰς χρυσῇ ταινίᾳ κεκοσμημένας ἀγλαοκάρπους
 ἀληθεῖς Ὠρας.

3.

Ἀριστείδης (Τ. Β'. Σελ. 106). «Πίνδαρος δὲ το-
 σαύτην ὑπερβολὴν ἐποιήσατο, ὥστε ἐν Διὸς γάμῳ καὶ
 τοὺς θεοὺς αὐτοὺς φησιν, ἐρομένου τοῦ Διὸς, εἴ του δέ-
 οιντο, αἰτῆσαι ποιήσασθαι τινὰς αὐτοῖς θεοὺς, οἵτινες τὰ
 μεγάλα ταῦτα ἔργα καὶ πᾶσάν γε δὴ τὴν ἐκείνου κατα-
 σκευὴν κατακοσμήσουσι λόγοις καὶ μουσικῇ».

Μετάφρ. Ἐν τῷ γάμῳ τοῦ Διὸς λέγει (ὁ
 Πίνδαρος), ὅτι ὅτε ὁ Ζεὺς ἠρώτησε τοὺς θεοὺς,
 ἐὰν ἔχωσιν ἀνάγκην τινὸς πράγματος, ἐκεῖνοι ἐζή-
 τησαν νὰ ποιήσῃ αὐτοῖς τινὰς θεοὺς, οἵτινες τὰ
 μεγάλα ταῦτα ἔργα καὶ πᾶσαν ἐκείνου τὴν τα-
 κτοποίησιν νὰ κατακοσμήσωσι λόγοις καὶ μουσικῇ.

Φαίνεται, ὅτι ὀρθῶς εἰκάζει ὁ Boeckhius, ὅτι τὸ
 τεμάχιον ταῦτο ἀνήκει τῷ αὐτῷ ὕμνῳ, ᾧ καὶ τὸ ἡγούμενον.

4.

Ἀριστείδης (T. B. Σελ. 295). «Οὐ μὲν οὐδὲ τῶν Πινδάρου διθυράμβων ὅτι χρή καταγνῶναι τοιοῦτον, οἷον Πλάτων ἐπητιάσατο, ἐγὼ ἔχω, οὐ μόνον αὐτὸ τοῦτο τοὺς διθυράμβους σκοπῶν ἀνδρειότερον δῆπουθεν ἔχοντας καὶ στερεώτερον ἢ ὥς ἐκείνον τῷ δοκεῖν ὑποπίπτειν, ἀλλ' ὅτι καὶ τοῖς ὕμνοις διεξιὼν περὶ τῶν ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ συμβαινόντων παθημάτων τοῖς ἀνθρώποις καὶ τῆς μεταβολῆς τὸν Κάδμον φησὶν ἀκούσαι τοῦ Ἀπόλλωνος μουσικὰν ὁρθὰν ἐπιδεικνυμένου· οὕτω καὶ Πίνδαρος τῆς ὁρθῆς μουσικῆς ἐραστὴς ἐστίν».

Πλούταρχος (περὶ Πυθ. χρησ. κεφ. 6). «Ὁ Πίνδαρος ἀκούσαί φησι τοῦ θεοῦ τὸν Κάδμον οὐ μουσικὰν ὁρθὰν, οὐχ ἡδεῖαν, οὐδὲ τρυφερὰν οὐδὲ ἐπικεκλασμένην τοῖς μέλεσιν». Ὁ αὐτὸς (περὶ γεννήσ. Ψυχ. κεφ. 33). «Ὁ δὲ τῷ Πινδάρῳ ποιήσας τὸ ἐπικήδειον,

Ἄρμενος ἦν ξείνοισιν ἀνὴρ ὅδε, καὶ φίλος ἀστοῖς, εὐαρμυστίαν δῆλός ἐστι, τὴν ἀρετὴν ἡγούμενος, ὥς που καὶ αὐτὸς ὁ Πίνδαρος τοῦ θεοῦ φησιν ἐπακούοντος οὐκ ἀνορέαν ἐπιδεικνύμενος τὸν Κάδμον». Οὕτως ἔχει τὸ ἐν τῷ Πλουτάρχῳ κείμενον· διωρθώθη δὲ ὑπὸ τῶν κριτικῶν « . . . τοῦ θεοῦ, φησιν, ὑπακούειν μουσικὰν ὁρθὰν ἐπιδεικνυμένου τὸν Κάδμον».

5.

Ἡφαιστίων (Σελ. 52). «Ἀντεστραμμένον δέ ἐστι τούτῳ τὸ Πινδαρικὸν καλούμενον

ὅς καὶ τυπεῖς ἀγνῶ πελέκει τέκετο ξανθὰν Ἀθάναν».

Τὸν στίχον τοῦτον, ὃν Ἡφαιστίων φέρει ὡς παράδειγμα μέτρου, οἱ μὲν συγκαταλέγουσι τοῖς ἀδήλοις ἀποσπάσμασι τοῦ Πινδάρου. Ὁ δὲ Boeckhius συγκαταλέγει τοῖς ὕμνοις, θεωρῶν τὸν στίχον ὡς ἀνήκοντα τῷ εἰς τὸν γάμον τοῦ Διὸς ὕμνῳ. Ἴσως πρὸς τὸν ὕμνον, οἷος δῆποτ' ἂν ἦ, ᾧ

ἀνήκει τὸ παρ' Ἡφαιστίωνι ἀποσπασμάτιον, ἀναφέρονται τὰ τοῦ Μ. Ἑτυμ. ἐν λέξει ἰππία «ἐκλήθη δὲ οὕτως ἡ Ἀθηνᾶ, ἐπεὶ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς μεθ' ἵππων ἀνήλατο, ὡς ὁ ἐπ' αὐτῆς ὕμνος δηλοῖ».

6.

Ἡφαιστίων ἀναφέρει ὡς παράδειγμα μέτρου δύο στίχους τοῦ Πινδάρου, ὧν ὁ πρῶτός ἐστι βεβαίως τοῦ εἰς τοὺς γάμους τοῦ Διὸς ὕμνου (ὄρα ἀπόσπ. ὕμνων 2). Ἴσως δὲ καὶ ὁ δευτέρός ἐστι τοῦ αὐτοῦ ὕμνου οὐχὶ ὅμως συνεχῆς τῷ πρώτῳ. Ἀναφέρονται δὲ οἱ στίχοι οὕτοι παρ' Ἡφαιστίωνι (σελ. 91) ὥδε «Τὸ δὲ ἀντεστραμμένον τούτῳ ἱαμβέλεγος καλεῖται· τούτῳ δὲ ἐν συνεχείᾳ οὐκ ἴσμεν τινὰ κεχρημένον, διεσπαρμένως δὲ

πρῶτον μὲν εὐβουλον Θέμιν οὐρανίαν.

κείνων λυθέντων σαῖς ὑπὸ χερσίν, ἄναξ».

Σημ. κείνων] τῶν Τιτάνων. Πυθ. Δ'. 518. Λ ὕ σ ε
δ ἑ Ζ ε ὕ ς ἄ φ θ ι τ ο ς Τ ι τ ᾱ ν α ς.

7.

ΕΙΣ ΑΜΜΩΝΑ.

Παυσανίας (Βοιωτικ. Θ'. 14). «Οὐ πόρρω δέ ἐστι ναὸς Ἀμμωνος, καὶ τὸ ἄγαλμα ἀνέθηκε μὲν Πίνδαρος, Καλάμιδος δὲ ἐστὶν ἔργον. Ἀπέπεμψε δὲ ὁ Πίνδαρος καὶ Λιβύης ἐπ' Ἀμμωνίους τῷ Ἀμμωνι ὕμνον· καὶ οὗτος ἐς ἐμὲ ἦν ὁ ὕμνος ἐν τριγώνῳ στήλῃ παρὰ τὸν βωμὸν, ὃν Πτολεμαῖος ὁ Λάγου τῷ Ἀμμωνι ἀνέθηκεν». Τούτου τοῦ ὕμνου ἀπόσπασμα κατὰ πᾶσαν πιθανότητά ἐστι τὸ παρὰ τῷ Π. Σ. εἰς Πυθ. Θ'. 89.

Ἀμμων Ὀλύμπου δέσποτα.

8.

Παυσανίας (Θ'. 23) «Λέγεται δὲ καὶ ὀνείρατος ὄψιν αὐτῷ γενέσθαι προήκοντι ἐς γῆρας· ἐπιστᾶσα ἡ

Περσεφόνη οί καθεύδοντι οὐκ ἔφασκεν ὕμνησθῆναι μόνη θεῶν ὑπὸ Πινδάρου· ποιήσῃν μέντοι καὶ ἐς αὐτὴν ᾠσμα Πινδάρου ἐλθόντα ὡς αὐτὴν· καὶ τὸν μὲν αὐτίκα τὸ χρεὼν ἐπιλαμβάνει, πρὶν ἐξῆκεν ἡμέραν δεκάτην ἀπὸ τοῦ ὀνείρατος· ἦν δὲ ἐν Θήβαις γυνὴ πρεσβύτις γένους εἵνεκα προσήκουσα Πινδάρῳ, καὶ τὰ πολλὰ μεμελετηκυῖα ἄδειν τῶν ᾠσμάτων· ταύτῃ Πίνδαρος ἐνύπνιον τῇ πρεσβύτιδι ἐπιστάς ὕμνον ᾗσεν εἰς Περσεφόνην· ἡ δὲ αὐτίκα, ὡς ἀπέλιπεν αὐτὴν ὁ ὕπνος, ἔγραψε ταῦτα, ὅποσα τοῦ ὀνείρατος ἤκουσεν ἄδοντος· ἐν τούτῳ τῷ ᾠσματι ἄλλαι τε ἐς τὸν Ἄδην εἰσὶν ἐπικλήσεις καὶ ὁ χρυσήνιος· δῆλα ὡς ἐπὶ τῆς Κόρης τῇ ἀρπαγῇ». Ἐάν τις καθαρίσῃ τὸ διήγημα τοῦ Πausανίου ἐκ τοῦ θαύματος, ἐξάγεται, ὅτι περὶ τὸ τέλος τοῦ βίου ἐποίησε τὸν εἰς Περσεφόνην ὕμνον, ὃν τῇ συγγενεῖ πρεσβύτιδι ἔδωκε νὰ μελετήσῃ· ἐκείνη δὲ ἀποθανόντος τοῦ Πινδάρου πρὸ τοῦ ἐκδοθῆναι τὸν ὕμνον ἔπλασε τὸ περὶ τοῦ ὀνείρατος διήγημα.

Τὴν ἀρχὴν τοῦ ὕμνου τούτου παραδίδωσιν ὁ Π. βιογράφος τοῦ Πινδάρου (ὅπου ὄρα) ἔχουσαν οὕτω

Πότνια θεσμοφόρε χρυσανίου

— — — — — | — — — — — Ἐγκωμιολογικὸν ἐλλειπούσης τῆς τελευταίας συλλαβῆς.

Σημ. θεσμοφόρε] θεσμοφόρος καλεῖται ἡ Δήμητρα· ἐνταῦθα δὲ συνεκδοχικῶς καλεῖ καὶ τὴν κόρην. — χρυσανίου] παρὰ τῷ βιογράφῳ ἐστὶ χρυσάννιον· ὀρθῶς δὲ διωρθώθη ἐκ τῶν τοῦ Pausanias «χρυσανίου» ὡς ἐπίθετον τοῦ Ἄδου. Ὅθεν κατὰ ἀναπλήρωσιν «Πότνια Περσεφόνη, ἄλοχε τοῦ κρατοῦντος χρυσᾶ ἡνία».

9.

Εἰς τὴν Τύχην.

Pausanias (Ἀχαϊκά. ΣΤ. 26) «Ἐν Αἰγείρᾳ . . . ἄγαλμα ἦν ἐν οἰκίᾳ Τύχης· παρὰ δὲ αὐτὴν Ἔρως

. . . Ἐθέλει δὲ σημαίνειν, ὅτι ἀνθρώποις καὶ τὰ ἐς ἔρωτα τύχῃ μᾶλλον ἢ ὑπὸ κάλλους κατορθοῦται· ἐγὼ μὲν οὖν Πινδάρου, τὰ τε ἄλλα πείθομαι τῇ ᾠδῇ, καὶ Μοιρῶν τε εἶναι μίαν τὴν Τύχην καὶ ὑπὲρ τὰς ἀδελφάς τι ἰσχύειν».

10.

ΕΚ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΥΧΗΝ ΥΜΝΟΥ.

Ὁ αὐτὸς (Μεσσηνιακὰ Δ'. 30 ἐν τέλει) «Ἦσε δὲ καὶ ὕστερον Πίνδαρος ἄλλα τε εἰς τὴν Τύχην, καὶ δὴ καὶ φερέπολιν ἀνεκάλεσεν αὐτήν». Πλούταρχος (de fort. Roman. c. 20) «τὴν δὲ Τύχην καὶ οἱ μετὰ Νουμᾶν ἐθαύμασαν βασιλεῖς, ὡς πρωτόπολιν καὶ τιθηνὸν καὶ φερέπολιν τῆς Ῥώμης ἀληθῶς κατὰ Πίνδαρον».

11.

Πλούταρχος (de fort. Roman. c. 4) «Οὐ μὲν γὰρ ἀπευθῆς (ἡ Τύχη) κατὰ Πίνδαρον, οὐδὲ δίδυμον στρέφουσα πηδάλιον». Φαίνεται μοι, ὅτι ὁρθότερον ἄλλοι κατατάττουσι τοῦτο τοῖς ἀδῆλοις.

12.

Καὶ τὸ ἐξῆς τὸ παρὰ Ἀριστείδῃ (Τ. β'. σελ. 256) μᾶλλον τοῖς ἀδῆλοις ἔπρεπε νὰ καταταχθῇ ἢ τῷ εἰς τὴν Τύχην ὕμνῳ· «ἀλλὰ κἀνταῦθα τὸ τοῦ Πινδάρου κρατεῖ· πάνυ γὰρ μετ' ἀληθείας τοῦτ' ἐκεῖνος ὕμνησεν.

Ἐν ἔργοισι δὲ νικᾷ τύχα,
οὐ σθένος.

13.

Ἀριστείδης (Τ. β'. σελ. 125). «Πέπονθας ταῦτόν τῷ Πινδάρου Πηλεῖ, ὃς τῆς τε θήρας διήμαρτε, καὶ τὸν Εὐρυτίωνα φίλον ὄντα αὐτῷ προσδιέφθειρεν»· ὅπου ὁ Σχολιαστὴς «Μέμνηται ἐν Ὑμνοῖς Πίνδαρος, ὅτι τὸν Εὐρυτίωνα τὸν τοῦ Ἴρου τοῦ Ἀκτορος παῖδα ἔν' ὄντα τῶν Ἀργοναυτῶν, συνθηρεύοντα ἄκων ἀπέκτεινε Πηλεὺς· φίλον δὲ λέγει, ἐπειδὴ συγγενῆς τούτου ἦν·

Πηλεὺς γὰρ πρὸ Θέτιδος θυγατέρα Ἄκτορος τὴν Πολυμήλην εἶχε γυναῖκα, ὁ δὲ Ἄκτωρ ἦν πατὴρ Ἴρου, ὃς παῖδα ἔσχε τὸν Εὐρυτίωνα».

14.

Ἑτυμολ. Μεγ. ἐν λέξει ὡ μ ἦ ρ η σ ε ν «Πίνδαρος δὲ ἐν ὕμνοις. Ἐρίφων μεθ' ὡ μ ἦ ρ ε ο ν· οἷον ὁμοῦ καὶ μετ' αὐτῶν πορευόμενον».

15.

Παλ. Σ. (εἰς Πυθ. Δ'. 288) «ἐκακώθη γὰρ διὰ τὴν μητρυνίαν (Φρίξος) . . . ταύτην δὲ ὁ μὲν Πίνδαρος ἐν Ὑμνοῖς Δημοδίκην φησίν».

16.

Antiatticista in Bekkeri Lexicis Seguerianis Σελ. 80,8. «Ἀρχαῖέστερον. Πίνδαρος ὕμνοις».

17.

(Λεξικ. Seg. σελ. 339. Bekkeri ἀνεκδ Τ. 1). «Ἀγριος ἔλαιος· ἦν οἱ πολλοὶ ἀγριέλαιον καλοῦσιν· ἔστι παρὰ Πινδάρῳ ἐν Ὑμνοῖς».

18.

Quintilianus (VIII. 6, 71). «Exquisitam vero figuram huius rei (τῆς ὑπερβολῆς) deprehendisse apud principem Lyricorum Pindarum videor in libro, quem inscripsit Ὑμνοῦς. Is namque Herculis impetum adversus Meropas, qui in insula Co dicuntur habitasse, non igni nec ventis nec mari, sed fulmini dicit similem fuisse: ut illa minora, hoc par esset».

Γ'.

ΠΑΙΑΝΕΣ.

«Ὁ δὲ Παιάν ἐστὶν εἶδος ᾠδῆς εἰς πάντας νῦν γραφόμενος θεοῦς· τὸ δὲ παλαιὸν ἰδίως ἀπενέμετο τῷ

Ἀπόλλωνι καὶ τῇ Ἀρτέμιδι ἐπὶ καταπαύσει λοιμῶν καὶ νόσων ἀδόμενος· καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὰ προσόδια τινες παιᾶνας λέγουσιν». (Πρόκλου χρηστομ. παρὰ Φωτίῳ Σελ. 985. Ἔκδοσ. Rothom).

1.

ΕΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΠΥΘΙΟΝ.

Παλ. Σχ. (ἐν Σημ. εἰς Νεμ. Ζ'. στ. 89-93). «Καθ' ὅλου γὰρ ἀπολογεῖσθαι βούλεται περὶ τοῦ Νεοπτολέμου θανάτου πρὸς τοὺς Αἰγινήτας· ἐκεῖνοι γὰρ ἠτιῶντο τὸν Πίνδαρον, ὅτι γράφων Δελφοῖς τὸν Παιᾶνα ἔφη, Ἀμφιπόλοισι μάρναμενον μοιριᾶν περὶ τιμᾶν ἀπολωλέναι». ἦτοι ὁ Νεοπτόλεμος μαχόμενος πρὸς τοὺς ἱεροὺς ὑπηρέτας περὶ τὴν ἐκ διανομῆς τῶν κρεῶν τιμῆς ἀπωλέσθη.

2.

Παυσανίας (Φωκικῶν Ι'. 5) «Τὰ δὲ εἰς τὸν τρίτον τῶν ναῶν (ἐν Δελφοῖς), ὅτι ἐγένετο ἐκ χαλκοῦ, θαῦμα οὐδὲν, εἴ γε Ἀκρίσιος μὲν θάλαμον χαλκοῦν τῇ θυγατρὶ ἐποιήσατο . . . οὕτω καὶ ναὸν τῷ Ἀπόλλωνι οὐκ ἂν ἄπο γε τοῦ εἰκότος εἶη γενέσθαι χαλκοῦν· τὰ μέντοι ἄλλα οὐκ ἔπειθεν ὁ λόγος, ἢ Ἡφαίστου τὸν ναὸν τέχνην εἶναι, ἢ τὰς εἰς τὰς ὥδους τὰς χρυσᾶς, αἱ δὲ Πίνδαρος ἦσεν ἐπ' ἐκείνῳ τῷ ναῷ

. . . Χρύσειαι

δ' ἐξ' ὑπερέφου ἄειδον

Κηληθόνες.

οὗτος μέντοι ταῦτα εἰς μίμησιν (ἐμοὶ δοκεῖν) τῶν παρ' Ὀμήρῳ Σειρήνων ἐποίησεν». Τὰ παρὰ Παυσανίᾳ τοῦ Πινδάρου ταῦτα κεῖνται ἐνταῦθα διηρημένα εἰς κῶλα κατ' Ἑρμάννον. Περὶ τῶν Κηληθόνων τοῦ Πινδάρου, αἶ ἐκ τοῦ ὑπερέφου τοῦ ναοῦ ἦδον, Ἀθήναιος Ζ'. Ε. Ἔκδ.

Lugduni. «Πρὸς τῶν θεῶν τί διαφέρειν οὗτος ὑμῖν δοκεῖ τῶν παρὰ Πινδάρῳ Κηληδόνων, αἱ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ταῖς Σειρήσι τοὺς ἀκροωμένους ἐποιοῦν ἐπιλανθανομένους τῶν τροφῶν διὰ τὴν ἡδονὴν ἀφαινεσθαι». Εὐστάθιος δὲ (Παρεκβολ. εἰς τὴν μ. Ῥαψ. Ὀδυσσ. Σελ. 1709. 56) «Ἰστέον δὲ, ὅτι ὁ Πίνδαρος Κηληδόνας λέγει ποιούσας τοὺς ἀκροωμένους ἐπιλαθέσθαι τῶν τροφῶν ὑφ' ἡδονῆς καὶ οὕτως ἀφαινεσθαι· οὐ πάνυ δὲ δῆλον εἶτε Κηληδόνας ἐκεῖνος ἐπιθετικῶς τὰς Σειρήνας λέγει διὰ τὸν κατ' αὐτάς, Ὅμηρος ἂν εἴποι, κηληθμὸν, εἶτε καὶ ἄλλα τινὰ ὥδικὰ δαιμόνια». Ὁ αὐτὸς (Παρεκβολ. εἰς τὴν λ. Ῥαψ. Ὀδυσσ. 36) «Ἐκ δὲ τοῦ κηλεῖν καὶ αἱ παρὰ τῷ Πινδάρῳ Κηληδόνες παράγονται, ὧν Ἀθήναιος μέμνηται, ὡς θελγουσῶν οὐδὲν ἔλαττον ἢ περ αἱ τοῦ μύθου Σειρήνες· ἀναλογίας δὲ ἐστὶν ὁ κηληθμὸς τῆς κατὰ τὸν ὀρχηθμὸν καὶ βρυχηθμὸν καὶ τὰ τοιαῦτα». Φιλόστρατος (εἰς τὸν Ἀπολλωνίου βίον βιβλ. 6. κεφ. 11. Σλ. 247. Ἐκδ. Λειψ.) τὰς Κηληδόνας τοῦ Πινδάρου ὀνομάζει Ἰυγγας· «καὶ ἄλλου ἐδεήθη (Ἀπόλλων ἐν Δελφοῖς) νεῶ καὶ μεγάλων ἤδη καὶ ἑκατομπύδων· ἑνὸς δὲ αὐτῶν καὶ χρυσᾶς Ἰυγγας ἀνάψαι λέγεται, Σειρήνων τινὰ ἐπεχούσας πειθῶ». Ἴσως αἱ Ἰυγγες ἢ ποιητικῶς κατὰ Πίνδαρον Κηληδόνες ἦσαν ἐγγεγλυμένοι ἐπὶ τοῦ χαλκίνου ὀρόφου τοῦ ναοῦ, ἢ καὶ ἀγάλματα κρεμάμενα ἀπ' αὐτοῦ, ὡς ἐκ τοῦ θόλου τοῦ ἀνδρῶνος τῶν ἐν Βαβυλῶνι ἀνακτόρων χρυσαῖ Ἰυγγες ἀποκρέμανται (ὄρα αὐτόθι βιβλ. 1. κεφ. 25).

3.

Πλούταρχος (Consol. ad Apollon. Σ. 109. Α) «Καὶ περὶ Ἀγαμήδους δὲ καὶ Τροφωνίου φησὶ Πίνδαρος, τὸν νεῶν τὸν ἐν Δελφοῖς οἰκοδομήσαντας αἰτεῖν παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος μισθόν, τὸν δ' αὐτοῖς ἐπαγγείλασθαι εἰς ἐβδόμην ἡμέραν ἀποδώσειν, ἐν τοσούτῳ δ' εὐωχεῖσθαι

παρακελεύσασθαι, τοὺς δὲ ποιήσαντας τὸ προσταχθὲν τῇ ἐβδόμῃ νυκτὶ κατακοιμηθέντας τελευτήσαι· λέγεται δὲ καὶ αὐτῷ τῷ Πινδάρῳ ἐπισκῆψαντι τοῖς παρὰ τῶν Βοιωτῶν πεμφθεῖσιν εἰς θεοῦ πυθέσθαι, τί ἄριστόν ἐστιν ἀνθρώποις, ἀποκρίνασθαι τὴν πρόμαντιν, ὅτι οὐδ' αὐτὸς ἀγνοεῖ, εἴ γε τὰ γραφέντα περὶ Τροφωνίου καὶ Ἀγαμήδους ἐκείνου ἐστίν». Ὅτι δὲ Τροφώνιος καὶ Ἀγαμήδης ἔκτισαν καὶ εἰργάσαντο τὸν τέταρτον τοῦ Ἀπόλλωνος ναὸν, ὅρα Πausαν. I'. 5. 811.

4.

Στράβων (Θ. Φωκίς. Σ. 193. Ἐκδ. Κοραῆ)
 «Ἐκάλεσαν (τὴν θέσιν τοῦ ἐν Δελφοῖς ναοῦ) τῆς γῆς ὀμφαλὸν, προσπλάσαντες καὶ μῦθον, ὃν φησι Πίνδαρος, ὅτι συμπέσοιεν ἐνταῦθα οἱ ἀετοὶ οἱ ἀφεθέντες ὑπὸ τοῦ Διὸς, ὁ μὲν ἀπὸ τῆς δύσεως, ὁ δ' ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς». Τὸν δὲ μῦθον, ὃν προσέπλασαν ὃν φησι Πίνδαρος, διηγεῖται ὁ Π. Σ. (εἰς Πυθ. Δ'. 6) «Λόγος τις τοιοῦτος περιηχεῖ, ὅτι ὁ Ζεὺς τὸ μεσαίτατον τῆς οἰκουμένης καταμετρήσασθαι βουλευθεὶς ἴσους κατὰ τὸ τάχος ἀετοὺς ἐκ δύσεως καὶ ἀνατολῆς ἀφῆκεν· οἱ δὲ διῆπτάμενοι συνέπεσον ἀλλήλοις κατὰ τὴν Πυθῶνα, ὥστε τὴν σύμπτωσιν ὀρίζειν αὐτόθι τῆς ὅλης οἰκουμένης τὸ μεσαίτατον· ὕστερον δὲ καὶ χρυσοῦς ἀετοὺς σημεῖον τοῦ γεγονότος κατασκευάσας ἀνέθηκε τῷ τοῦ θεοῦ τεμένει· ἤρθησαν δὲ ἐν τῷ Φωκικῷ πολέμῳ». Πausανίας (Φωκικῶν I'. 16) «Τὸν δὲ ὑπὸ Δελφῶν καλούμενον ὀμφαλὸν, λίθου πεποιημένον λευκοῦ, τοῦτο εἶναι τὸ ἐν μέσῳ γῆς πάσης αὐτοὶ λέγουσιν οἱ Δελφοὶ, καὶ ἐν ᾧδῃ τινι Πίνδαρος ὁμολογοῦντά σφισιν ἐποίησεν». Παραβάλλων τις πρὸς ἀλλήλας τὰς μαρτυρίας τοῦ Στράβωνος. Παλ. Σ. καὶ Πausανία, δύναται νὰ εἰκάζῃ, ὅτι ὁ Πίνδαρος οὐχ ὁμολογεῖ τῷ μύθῳ τούτῳ ἐν παιᾶνι, ἀλλ' ἐν ἐκείνῃ τῇ ᾧδῃ τῶν ἐπινίκων, ἐν ᾗ ὁ Π. Σ. σχολιάζει, ᾧ ἀνωτέρω ἐγράψαμεν.

διότι εἰ γέγραφεν ὁ ποιητὴς ἐτέρωθί που, ἀνέφερεν ἂν ὁ Π. Σ. Ἐβηκα ὅμως καὶ ἐγὼ τὰς μαρτυρίας ταύτας ἐν τῇ τάξει τῶν Παϊάνων μὴ τολμῶν νὰ διαφωνήσω τοῖς πρὸ ἐμοῦ.

5.

Σχολιαστὴς Αἰσχύλου (Εὐμεν. 2. εἰς λέξ. Πρωτόμαντιν Θέμιν) «Πίνδαρός φησι πρὸς βίαν κρατῆσαι Πυθοῦς τὸν Ἀπόλλωνα· διὸ καὶ ταρταρῶσαι ἐξήτει αὐτὸν ἢ Γῆ».

6.

ΕΙΣ ΔΙΑ ΔΩΔΩΝΑΙΟΝ.

Δωδωναῖε μεγάσθενες

Ἀριστοτέχνα πάτερ.

— — — — — Γλυκῶνειον.

— — — — — Ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον.

Τὸ ἀποσπασμάτιον τοῦτο εὔρηται παρὰ Δίῳνι τῷ Χρυσοστόμῳ (λόγος ΙΒ'. Σελ. 39. Ἐκδ. Δούκα), ὅπου ὅμως οὐκ ἀναφέρεται τὸ ὄνομα τοῦ ποιητοῦ· γνωστὸν δὲ γίνεται, ὅτι ἐστὶ τοῦ Πινδάρου ἐκ τῶν ἐπομένων. Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς (Στρωματ. Ε'. Σελ. 709. Τ. 2) «μυστικώτερον δὲ ὁ Βοιωτὸς Πίνδαρος, ἃ τε Πυθαγόριος ὦν.

Ἐν ἀνδρῶν, ἐν Θεῶν γένος·

Ἐκ μιᾶς δὲ μητρὸς πνέομεν ἅμφω.

Τῆς ὕλης παραδίδωσι καὶ ἓνα τὸν τούτων δημιουργόν, ὃν ἀριστοτέχναν πατέρα λέγει». Πλούταρχος (περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ βραδέως τιμωρουμένων· σελ. 11. Ἐκδ. Witt.) «Ὅτι γὰρ ἢ περὶ τὴν ψυχὴν ἰατρεία, δίκη δὲ, καὶ δικαιοσύνη προσαγορευομένη πασῶν ἐστὶ τεχνῶν μεγίστη, πρὸς ἑτέροις μυρίοις καὶ Πίνδαρος ἐμαρτύρησεν ἀριστοτέχναν ἀνακαλούμενος τὸν ἄρχοντα καὶ κύριον ἀπάντων θεῶν, ὡς δὴ δίκης ὄντα δημιουργόν». Ὁ αὐτὸς (πολιτικά παραγγέλ. Κεφ. 13) «ὁ δὲ πολι-

τικὸς ἀριστοτέχνας τις ὢν κατὰ Πίνδαρον καὶ δημιουργὸς εὐνομίας καὶ δίκης».

7.

Σχολιαστῆς Σοφοκλ. (Τραχ. 175) περὶ τῶν Δωδωναίων περιστερῶν «Εὐριπίδης δὲ τρεῖς γεγονέναι φησὶν αὐτάς· οἱ δὲ δύο, καὶ τὴν μὲν εἰς Λιβύην ἀφικέσθαι Θήβηθεν εἰς τὸ τοῦ Ἀμμωνος χρηστήριον, τὴν δὲ εἰς τὸ περὶ τὴν Δωδώνην, ὡς καὶ Πίνδαρος Παιᾶσιν».

8.

Πρὸς τὸν αὐτὸν Παιᾶνα ᾧ ἀνήκει τὸ ἀπόσπασμα 6. καὶ πρὸς ὃν ἀναφέρονται καὶ τὰ ἐν 7. λεγόμενα, ἀναφέρονται καὶ τὰ (Στραβ. Ζ'. Σελ. 56. Ἐκδ. Κοραῆ) «Περὶ δὲ Δωδώνης, τοὺς μὲν περιοικοῦντας τὸ ἱερὸν, διότι βάρβαροι, διασαφεῖ ἐκ τῆς διαίτης, ἀνιπτόποδας, χαμαιεύνας λέγων. Πότερον δὲ χρὴ λέγειν Ἑλλοὺς, ὡς Πίνδαρος, ἢ Σελλοὺς, ὡς ὑπονοοῦσι παρ' Ὀμήρῳ κεῖσθαι»· καὶ τὰ (Μέγ. Ἐτυμ. ἐν λέξει Σελλοί)· «καὶ οἱ μὲν Ἑλλοὺς αὐτοὺς ἐξεδέξαντο, ὡς Πίνδαρος, δεῖ δὲ ἀπὸ τοῦ Σ. ἄρχεσθαι τὴν λέξιν Σελλοὺς». Ὅρα καὶ Εὐσταθ. παρεκβολ. εἰς ρ τῆς Ἰλιάδ. Σελ. 1057. 57.

9.

Τῷ αὐτῷ Παιᾶνι ἀνήκει καὶ τὸ (Στραβ. Ζ. ἔνθα ἀνωτέρω) «Ἡ Δωδώνη τοίνυν τὸ μὲν παλαιὸν ὑπὸ Θεσπρωτοῖς ἦν . . . καὶ οἱ τραγικοὶ δὲ καὶ Πίνδαρος Θεσπρωτίδα εἰρήκασιν τὴν Δωδώνην».

10.

Κλήμης Ἀλεξανδρεὺς (Στρωματ. βιβ. Ε'. Σελ. 726) «Πίνδαρός τε ὁ μελοποιὸς εἰπὼν

τί θεός; ὃ, τι τὸ πᾶν

καὶ πάλιν

Θεὸς ὁ πάντα τεύχων βροτοῖς

ἐπ' ἂν δ' εἶπεν,

Τί ἔλπεται σοφίαν ὀλίγαν τοι ἀνὴρ ὑπὲρ ἀνδρὸς ἔχειν; Ζαθέων βουλευματα ἐρευνᾶσαι βροτέα φρενὶ δύσκολον· θνατᾶς ἀπὸ ματρὸς ἔφυ».

Τὰ αὐτὰ ἐκ τοῦ Κλήμεντος ἐπαναλαμβάνει καὶ Εὐσέβιος μεταβάλλων τέσσαρας λέξεις. (Προπαρασκ. Βιβλ. 13. 404) «Πίνδαρος δὲ ὁ μελοποιὸς οἶον ἐκβακχεύεται ἀντικρυς εἰπὼν,

Τί θεός; ὅ, τι τὸ πᾶν
καὶ πάλιν

Θεὸς ὁ πάντα τεύχων βροτοῖς.
ἐπὶ δ' εἶπη

Τί ἔλπεαι σοφίαν ὀλίγον τι ἀνὴρ ὑπὲρ ἀνδρὸς ἔχειν;
Τὰ θεῶν βουλευματα ἐρευνᾶσαι βροτέα φύσει δύσ-
κολον.

Θνατᾶς δ' ἀπὸ ματρὸς ἔφυ».

Τὸ αὐτὸ ἀπόσπασμά ἐστι παρὰ Στοβαίῳ (Ἑκλ. Φυσιολ. 2. σελ. 156. Cant.) «ἐκ Πινδάρου Παιάνων».

11.

Σχολιαστὴς Ἀπολλωνίου (εἰς α. 1086) «εἴληφε δὲ τὰ περὶ τῶν ἀλκυόνων παρὰ Πινδάρου ἐκ Παιάνων. Εὐλόγως δὲ ὅσσαν εἶπε τὴν ἀλκυόνος φωνήν· ὑπὸ γὰρ Ἥρας ἦν ἀπεσταλμένη, ὥς φησι Πίνδαρος».

12.

Σχολιαστὴς Λυκόφρονος (εἰς στ. 440) «οἱ μάντεις οἱ γνήσιοι οἱ ἐθάδες τοῦ ἐν Δηραίοις, τόπῳ Ἀβδήρων, τιμωμένου Ἀπόλλωνος, οὗ μνημονεύει καὶ Πίνδαρος ἐν Παιᾶσιν».

13.

Πλούταρχος (περὶ μουσικ. c. 15). «Πίνδαρος δὲ ἐν Παιᾶσιν ἐπὶ ταῖς Νιόβης γάμοις φησὶ Λύδιον ἀρμονίαν πρῶτον διδαχθῆναι ὑπὸ Ἀνθίππου».

14.

Τῷ αὐτῷ ἐπὶ τοῖς Νιόβης γάμοις Παιᾶνι ἀνήκει καὶ τὸ παρ' Αἰλιανῷ (Ποικ. Ἱστορ. ΙΓ'. 36) «'Αλκμᾶν δέκα φησὶ, Μίμνερμος εἴκοσι, καὶ Πίνδαρος τοσούτους».

15.

Ἀμμώνιος (περὶ ὁμ. καὶ διαφ. λεξ. ἐν Θ.) «Θηβαῖοι καὶ Θηβαγενεῖς διαφέρουσι, καθὼς Δίδυμος ἐν ὑπομνήματι τῷ πρώτῳ τῶν Παιάνων Πινδάρου φησὶν, καὶ τὸν τρίποδα ἀπὸ τούτου Θηβαγενεῖς πέμπουσι τὸν χρύσεον εἰς Ἰσμηνὸν πρῶτον».

16.

Παλ. Σχ. Πινδάρου (εἰς Πυθ. ΙΒ'. στ. 45) «εἴρηται δὲ καὶ ἐν Παιᾶσι περὶ ἀθλητικῆς».

17.

Παλ. Σχ. Πινδάρου (εἰς Ὀλ. Α'. στ. 26) «Περὶ δὲ τῆς Δωριστὶ ἀρμονίας εἴρηται ἐν Παιᾶσιν, ὅτι Δώριον μέλος σεμνότατόν ἐστιν».

18.

Παλ. Σχ. Πινδάρου (εἰς Ὀλ. Β'. στ. 70.) «Ἐν δὲ τοῖς Παιᾶσιν εἴρηται περὶ τοῦ χρησμοῦ τοῦ ἐκπεσόντος Λαΐφ, καθὰ καὶ Μνασέας ἐν τῷ περὶ χρησμῶν γράφει Λαΐε Λαβδακίδη, ἀνδρῶν περιώνυμε πάντων».

19.

Παλ. Σχ. Πινδάρου (εἰς Πυθ. ΣΤ'. στ. 4) «ὁ ὕμνος . . . ἀνάκειται ἐν τῇ πολυχρύσῳ Ἀπολλωνία νάπη, περὶ ἧς ἐν Παιᾶσιν εἴρηται . . . ἔνθα ἐν τῷ ναῷ τῷ ἐν Πυθοῖ· ἐκεῖ γὰρ ἡ Ἀπολλωνία νάπη, περὶ ἧς ἐν Παιᾶσιν εἴρηται».

Δ'.

ΔΙΘΥΡΑΜΒΟΙ.

«Ὁ δὲ Διθύραμβος γράφεται μὲν εἰς Διόνυσον, προσαγορεύεται δὲ ἐξ αὐτοῦ, ἥτοι διὰ τὸ κατὰ Νύσσαν

ἐπ' ἄνθρωπον διθυράμβῳ τραφεῖναι τὸν Διόνυσον, ἢ διὰ τὸ λυθέντων τῶν ῥαμμάτων τοῦ Διὸς εὗρεθῆναι αὐτόν, ἢ διότι δις δοκεῖ γενέσθαι, ἅπαξ ἐκ τῆς Σεμέλης, καὶ δεύτερον ἐκ τοῦ μηροῦ. Εὗρεθῆναι δὲ τὸν Διθύραμβον Πίνδαρος ἐν Κορίνθῳ λέγει (Ὀλ. ΙΓ'. 25). Τὸν δὲ ἀρξάμενον τῆς ᾠδῆς Ἀριστοτέλης Ἀρίωνα λέγει, ὃς πρῶτος τὸν κύκλιον ἤγαγε χορόν . . . Ἔστι δὲ ὁ μὲν Διθύραμβος κεκινημένος, καὶ πολὺ τὸ ἐνθουσιῶδες μετὰ χορείας ἐμφαίνων, εἰς πάθη κατασκευαζόμενος τὰ μάλιστα οἰκεῖα τοῦ θεοῦ καὶ σεσόβηται μὲν καὶ τοῖς ῥυθμοῖς, καὶ ἀπλουστέραις κέχρηται ταῖς λέξεσιν» (Προκλου χρηστ. παρὰ Φωτ. Μυριόβ. σελ. 985. Ἐκδ. Rothom). «Πίνδαρος δὲ φησι Διθύραμβον· καὶ γὰρ Ζεὺς τικτομένου αὐτοῦ ἐπεβόα λυθι ῥάμμα, ἔν' ἣ λυθίραμμος» (Μ. Ἑτυμολ. ἐν λέξει διθυράμβος Σελ. 274, 50). Ἀριστείδης λέγει, ὅτι οἱ Διθύραμβοι τοῦ Πινδάρου ἔχουσιν ἀνδρεῖόν τι καὶ στερεὸν (ὄρα ἀνωτέρω ὕμνων ἀπόσπασμα 4).

1.

Παλαιὸς Σχ. Πινδάρου (εἰς Ὀλ. ΙΓ'. 25) «ὁ Πίνδαρος δὲ ἐν μὲν τοῖς Ὑπορχήμασιν ἐν Νάξῳ φησιν εὗρεθῆναι πρῶτον διθυράμβον· ἐν δὲ τῷ πρώτῳ τῶν Διθυράμβων ἐν Θήβαις, ἐνταῦθα δὲ ἐν Κορίνθῳ».

2.

Μ. Ἑτυμολ. (ἐν λέξει θώραξ Σλ. 460. 35.) «Καὶ θώραξ ὁ δεκτικὸς τῆς τροφῆς τόπος· ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἐμπίμπλασθαι οἴνου θωράσασθαι λέγεται, ὡς παρὰ Ἀριστοφάνει. Πρὸς τοὺς συμπότας θωράξομαι, εὐωχηθήσομαι ἢ μεθυσθήσομαι· καὶ Πίνδαρος Διθυράμβων πρώτῳ.

ἄλόχῳ ποτὲ θώρη-

χθεὶς ἐπ' ἄλλοτρίᾳ».

ἦτοι πλησθεὶς οἴνου ποτὲ ἄλλοτρίᾳ ἄλόχῳ (ἐπέφερε βίαν).

3.

Τὸ ἐπόμενον ἀπόσπασμα Πινδαρικοῦ διθυράμβου ἐσώθη ἡμῖν παρὰ Διονυσίῳ τῷ Ἀλικαρνασεῖ (περὶ συνθέσε. ὀνομάτων Σελ. 23. Ἐκδ. Λειψίας ἔτει 1691. Τομ. 2) οὐχὶ διηρημένον εἰς κῶλα. Μεταφέρομεν δὲ αὐτὸ ἐνταῦθα ὡς διήρητό ποτε ὑπὸ Barnesii «Ποιητῶν μὲν οὖν Πίνδαρος ἀρκέσει παρακληθεῖς, συγγραφέων δὲ Θουκυδίδης, κράτιστοι γὰρ οὗτοι τῆς αὐστηρᾶς ἀρμονίας· ἀρχέτω δὲ Πίνδαρος, καὶ τούτου διθύραμβος, οὗ ἡ ἀρχή.

Δεῦτ' ἐν χορὸν Ὀλύμπιοι,
ἐπὶ τε κλυτὰν πέμπετε Χάριν, θεοὶ,
πολύβατον οὔτ' ἄστεος ὀμφαλὸν θυόεντα
ἐν ταῖς ἱεραῖς Ἀθάναις
οἰχνεῖτε πανδαίδαλόν τ' εὐκλέα ἀγοράν. 5

ἰοδέτων λάβετε στεφάνων
τῶν ἑαροδρέπτων λοιβάν.
Διόθεν τέ με σὺν ἀγλαΐᾳ ἴδετε
πορευθέντες αἰοδαῖς δεύτερον
ἐπὶ κισσοδέταν θεὸν, 10

ὄν Βρόμιον, ὄν Ἐριβόαν βροτοὶ καλέομεν.
Γόνον ὑπάτων πατέρων μέλπωμεν,
γυναικῶν τε Καδμείαν Σεμέλαν.
Ἐν Ἀργεῖα Νεμέα μάντιν οὐ λανθάνει
φοίνικος ἔρνος, ὅποτ' οἰχθέντος Ὠρᾶν θαλάμου 15
εὐδομον ἐπαΐωσιν ἔαρ
φυτὰ νεκτάρεια.

τότε βάλλεται,
τότ' ἐπ' ἄμβροντον χέρσον
ἔρατὰ τ' ἱὼν φόβα, 20
ρόδα τε κόμαισι μίγνυται

ἀχεῖτε ὀμφᾶ μελέων σὺν αὐλοῖς,
ἀχεῖτε Σεμέλαν ἐλικάμπυκα, χοροί».

Ἵνα κατανοήσῃ ὁ ἀναγνώστης καλῶς τὸ ἀπόσπασμα, πρέπη νὰ ἔχῃ ἐν νῷ, ὅτι κατὰ τὴν φαντασίαν τοῦ ποιητοῦ οἱ θεοὶ ἀπὸ τῶν Νεμεακῶν ἀγῶνων διαμένουσιν ἐν Νεμέᾳ μέχρι τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἐν πόλει τινὶ μεγάλαι ἐορταὶ καὶ θυσίαι τελοῦνται. Οὕτω λοιπὸν μετὰ τοὺς Νεμεακοὺς ἀγῶνας μεγάλαι ἐορταὶ ἐγίνοντο ἐν Ἀθήναις, τὰ Διονύσια, ἐν οἷς καὶ οἱ θεοὶ ἦσαν παρόντες ἐν Ἀθήναις.

Σημ. Στ. 3. ἄστεος ὀμφαλὸν] τὸ κέντρον τῆς πόλεως· οὐχὶ δὲ τὴν ἀγορὰν, ἣν ἐν τῷ ἐπομένῳ στ. ὀνομάζει· ἀμφοτέρω ὅμως, φαίνεται, οὐ πολὺ ἀλλήλων ἀπέχουσιν.

— Στ. 5. οἰχνεῖτε] διότι εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔαρος ἐλθόντες ἐκ Νεμέας περιεφέροντο τὸ κέντρον καὶ τὴν ἀγορὰν περὶ τοὺς βωμούς. — πανδαίδαλον] κεκοσμημένην ναοῖς καὶ βωμοῖς καὶ ἀγάλμασιν.

— Στ. 6-7. στεφάνων . . . λοιβάν] συνεκδοχικῶς· διότι λοιβὴ λέγεται θυσία ὑγρῶν.

— Στ. 8-10. Διόθεν . . . θεόν] σύνταττε «Διόθεν πορευθέντες δεύτερον ἐπὶ κισσοδέταν θεὸν ἴδετέ με σὺν ἀγλαΐᾳ, ἀοιδαῖς». Αἱ λέξεις ἀ γ λ α ῖ α, ἀ ο ι δ α ῖ ς διωρθώθησαν ὑπὸ Boeckhii εἰς ἀ γ λ α ᾱ, ἀ ο ι δ ᾱ. — Διόθεν] ἐκ τῆς Νεμέας, ὅπου διέτριβον περιμένοντες τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔαρος, ἵνα πορευθῶσιν εἰς Ἀθήνας ἐπὶ τὰς ἐορτάς τῶν Διονυσίων. — πορευθέντες] ἡ διόρθωσις π ο ρ ε υ θ έ ν τ α οὐ καλῶς ἔχει. — δεύτερον] πρῶτον ἐπορεύθησαν εἰς Νεμέαν ἐπὶ τὰς ἐορτάς τοῦ Διός· ἤδη δὲ τὸ δεύτερον εἰς Ἀθήνας. — ἀοιδαῖς] «με σὺν ἀγλαΐᾳ, ἀοιδαῖς» ἥτοι «ἀγλαΐζόμενον ᾠδαῖς, σὺν ἀγλαΐᾳ χοροστατοῦντα».

— Στ. 14-15. Ἐν Ἀργείᾳ . . . ἔρνος] ὁ νοῦς «ἐν Νεμέᾳ διατρίβοντας τοὺς θεοὺς οὐκ ἔλαθε τὸ ἔρνος

τοῦ φοίνικος· ἦτοι ἡ ἀρχὴ τοῦ ἔαρος, ὅτε τελεσθήσονται τὰ Διονύσια». — μάντιν] τὸν ἱερέα τοῦ Διός· διότι καθ' Ὅμηρον καὶ ὁ ἱερεὺς ἐστὶ μάντις (Ίλ. α. 62) Ἀλλ' ἄγε δὴ τινὰ μάντιν ἐρείομεν, ἣ ἱερῆα ἢ καὶ ὄνειροπόλον· συνεκδοχικῶς ὅμως ἐννοεῖ καὶ τοὺς ἐκεῖ διατρίβοντας θεούς. Ὅτι δὲ ἦν φοίνιξ ἐν Νεμέᾳ συμπεραίνεται ἐκ τῶν (Παυσαν. βιβ. Η'. 482) «Οἱ δὲ ἀγῶνες φοίνικος ἔχουσιν οἱ πολλοὶ στέφανον· ἐς δὲ τὴν δεξιάν ἐστι καὶ πανταχοῦ τῷ νικῶντι ἐστιθέμενος φοίνιξ».

— Στ. 22-23. ἀχεῖτε . . . χοροὶ] ὦ χοροὶ, ἤχεῖτε κ. τ. λ., ὅπερ ἐστὶν ἴσον τῷ «ἄγονται τὰ Διονύσια ἐν Ἀθήναις· ὅθεν ἀχεῖτε κ. τ. λ.».

Μετάφρ. «Παρίστασθε εἰς τὸν χορὸν καὶ ἐπιπέμπετε τὴν περίδοξον Χάριν, Ὀλύμπιοι θεοί, οἵτινες τὸν πλήθοντα ἐν ταῖς ἱεραῖς Ἀθήναις ὁμφαλὸν τοῦ ἄστεος θυμιαμάτων εὐωδιάζοντα περιφέρεσθε, καὶ τὴν πολυποίκιλον ἀγοράν· δέξασθε προσφορὰν στεφάνων ἐξ ἱῶν ἑαροδρέπτων· ἴδετέ με σὺν ἀγλαΐᾳ χοροστατοῦντα πορευθέντες τὸ δεύτερον ἐκ τοῦ Νεμαίου Διὸς εἰς τὸν κιοσοδέτην θεὸν, ὃν Βρόμιον, καὶ ὃν Ἐριβόαν οἱ βροτοὶ καλοῦμεν. Ἄς μέλπωμεν τὸν γόνον ὑπάτων πατέρων καὶ ἐκ τῶν γυναικῶν τὴν Καδμείαν Σεμέλην. Ἐν τῇ Ἀργείῳ Νεμέᾳ τὸν ἱερέα οὐ λανθάνει ὁ βλαστάνων κλάδος τοῦ φοίνικος, ὁπότε ἀνοιχθέντος τοῦ θαλάμου τῶν Ὠρῶν εὖοσμον αἰσθάνονται ἑαρφυτὰ νεκτάρεια· τότε ρίπτονται, τότε ἐπὶ τὴν ἀθάνατον χέρσον ἑραταὶ ἱῶν τρίχες, καὶ ῥόδα ταῖς κόμαις μίγνυνται· ἤχεῖτε φωνὴν μελῶν σὺν αὐλοῖς, μέλπετε, ὦ χοροὶ, τὴν ἐλικάμπυκα Σεμέλην».

4.

Σχολιαστής Ἀριστοφάνους (εἰς Ἀχαρν. στ. 637) «Πρῶτον μὲν Ἰοστεφάνους ἐκάλουν . . . παρὰ τὰ ἐκ τῶν Πινδάρου Διθυράμβων· Αἰ λ ι π α ρ α ἰ κ α ἰ ἰ ο σ τ έ φ α ν ο ι Ἀ θ ᾱ ν α ι» ὅρα καὶ Σουΐδ. ἐν λέξ. ἰ ο σ τ έ φ α ν ο υ καὶ Ζωναρᾶν Σ. 1114. Ἀριστοφάνης (Ἰππ. στ. 1326) «ὦ τ α ἰ λ ι π α ρ α ἰ κ α ἰ ἰ ο σ τ έ φ α ν ο ι κ α ἰ ἀ ρ ι ζ ῆ λ ω τ ο ι Ἀ θ ῆ ν α ι» ὅπου ὁ Σχ. «ἀπὸ Πινδάρου παρῳδῆται». Ὁ αὐτὸς (Νεφελ. 298) «ἔ λ θ ω μ ε ν λ ι π α ρ ᾶ ν χ θ ό ν α Π α λ λ ά δ ο ς, ε ὕ α ν δ ρ ο ν γ ᾶ ν Κ έ κ ρ ο π ο ς ὁ ψ ό μ ε ν α ι π ο λ υ ή ρ α τ ο ν» ὅπου ὁ Σχ. «Πίνδαρος· λ ι π α ρ α ἰ κ α ἰ ἀ ο ἰ δ ι μ ο ι, Ἑ λ λ ά δ ο ς ἔ ρ ε ι σ μ α, κ λ ε ι ν α ἰ Ἀ θ ῆ ν α ι». Λουκιανὸς (ἐν Δημοσθ. ἐγκωμ. κ. 10. σελ. 498) «οὐκ Ἀθῆναι μὲν αὐτῷ πατρίς αἰ λ ι π α ρ α ἰ κ α ἰ ἀ ο ἰ δ ι μ ο ι καὶ τῆς Ἑλλάδος ἔρεισμα». Δαμάσκιος (παρὰ Σουΐδ. ἐν λέξει Σουπηριανός) «Ἐν ταῖς λιπαραῖς καὶ ἀοιδίμοις Ἀθήναις ἀνηγορεύετο σοφιστής». Πλούταρχος (περὶ δόξης Ἀθην. κ. 7) «ταῦτα τὴν πόλιν ἡγείρεν εἰς δόξαν, ταῦτα εἰς μέγεθος· ἐν τούτοις Πίνδαρος ἔρεισμα τῆς Ἑλλάδος προσεῖπε τὰς Ἀθήνας, οὐχ ὅτι ταῖς Φρυγίχου τραγωδίαις καὶ Θέσπιδος ὄρθουν τοὺς Ἑλληνας, ἀλλ' ὅτι πρῶτον, ὥς φησιν αὐτὸς, ἐπ' Ἀρτεμισίῳ παῖδες Ἀθηναίων ἐβάλλοντο φαεινὴν κρηπίδ' ἐλευθερίας, ἐπὶ τε Σαλαμῖνι καὶ Μυκάλῃ καὶ Πλαταιαῖς ὥσπερ ἀδαμάντινοι στηρίξαντες τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος παρέδωσαν τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις». Ἰσοκράτης (περὶ Ἀντιδόσ.) «Εἰ Πίνδαρον μὲν τὸν ποιητὴν οἱ πρὸ ἡμῶν γεγονότες ὑπὲρ ἐνὸς μόνου ῥήματος, ὅτι τὴν πόλιν ἔρεισμα τῆς Ἑλλάδος ὠνόμασεν, οὕτως ἐτίμησαν, ὥστε καὶ πρόξενον ποιήσασθαι καὶ δωρεὰν μυρίας αὐτῷ δοῦναι δραχμάς». Αἰσχίνης (Ἐπιστολ. 4) «Ἐν ταῖς ἐκκλησίαις Μελανίππου ἐκάστοτε ἀκούεις λέγοντος. Αἴ τε λιπαραὶ καὶ ἀοί-

διμοι, Ἑλλάδος ἔρεισμα, Ἀθῆναι· καὶ ὅτι Πινδάρου τοῦ Θηβαίου τὸ ἔπος τοῦτ' ἔστι λέγοντος, καὶ ὅτι ἐζημίωσαν αὐτὸν Θηβαῖοι τοῦτο ποιήσαντα τὸ ἔπος, οἱ δὲ ἡμέτεροι πρόγονοι διπλῆν αὐτῷ τὴν ζημίαν ἀπέδοσαν μετὰ τοῦ εἰκόνι χαλκῇ τιμῆσαι, καὶ ἦν αὕτη καὶ εἰς ἡμᾶς ἔτι πρὸ τῆς βασιλείου στοᾶς καθήμενος ἐνδύματι καὶ λύρα ὁ Πίνδαρος, διάδημα ἔχων, καὶ ἐπὶ γουνάτων ἀνειλιγμένον βιβλίον». Πausanias (A'. 8) «καὶ Πίνδαρος ἄλλα τε εὐράμενος παρ' Ἀθηναίων καὶ τὴν εἰκόνα, ὅτι σφᾶς ἐπήνεσεν ᾄσμα ποιήσας».

5-6.

Στράβων (βιβλ. Ι'. Σ. 2. 6. Ἐκδ. Κοραῆ) «Μάρτυρες δ' οἱ ποιηταὶ τῶν τοιούτων ὑπονοιῶν· ὃ τε γὰρ Πίνδαρος ἐν τῷ διθυράμβῳ, οὗ ἡ ἀρχή,

Πρὶν μὲν εἶρπε σχοινοτενίας τ' αἰοδαὶ διθυράμβῳ,
μνησθεῖς δὲ τῶν περὶ τὸν Διόνυσον ὕμνων τῶν τε παλαιῶν καὶ τῶν ὕστερον, μεταβάς ἀπὸ τούτων φησὶν·

σοὶ μὲν καταχεῖ,

Μάτερ, πάρα μεγάλοι ῥόμβοι

Κυμβάλων, ἐν δὲ κεχλάδοντα κρόταλα

Αἰθομένα τε δαῖς ὑπὸ ξανθέσι πεύκαις».

Τὸ πρῶτον ἀπόσπασμα τοῦ διθυράμβου τούτου ἀναφέρει καὶ Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασεὺς (Περὶ συνθέσ. ὀνομ. Σελ. 13. Ἐκδ. Λειψίας 1691) οὕτω «ἄχαρι δὲ καὶ ἀηδὲς τὸ σ. καὶ εἰ πλεονάσειε, σφόδρα λυπεῖ· θηριώδους γὰρ καὶ ἀλόγου μᾶλλον ἢ λογικῆς ἐφάπτεσθαι δοκεῖ φωνῆς ὁ συριγμὸς· τῶν γοῦν παλαιῶν σπανίως ἐχρῶντό τινες αὐτῷ καὶ πεφυλαγμένως· εἰσὶ δὲ καὶ ἀσίγμους ᾠδὰς ὅλας ἐποιοῦν· δηλοῖ δὲ τοῦτο Πίνδαρος, ἐν οἷς φησιν. Πρὶν μὲν ἤριπε σχοινοτενῇ φωνήεντα διθυράμβων· καὶ τὸ σὰν κίβδαλον, ἄνθρωποι». Ἀθήναιος δὲ (Δειπνοσ. βιβ. 11. Σλ. 467. Α.

B. Έκδ. Casaubon) δὲ «τὸ σὰν ἀντὶ τοῦ σ Δωρικῶς εἰρήκασιν . . . καὶ Πίνδαρος δὲ φησι, πρὶν μὲν ἤρπε σχοινοτενεία τ' αἰοῖδ' αὖ καὶ τὸ σὰν κίβδηλον ἀπὸ στομάτων».

Ὅθεν τὸ πρῶτον ἀπόσπασμα δύναται νὰ τεθῇ οὕτω·
Πρὶν μὲν εἶρπε σχοινοτενείας τ' αἰοῖδαι διθυράμβῳ
καὶ τὸ σὰν κίβδηλον, ἄνθρωποι, ἀπὸ στομάτων.

Δηλονότι. «Πρότερον μὲν ἤδοντο ἀπὸ στομάτων σχοινοτενεῖς τ' ᾠδαὶ διθυράμβου καὶ τὸ σ, τὸ ἀπρεπὲς ὑμῖν, ὦ ἄνθρωποι».

Τοῦ δὲ δευτέρου ἡ ἐξήγησις. «Παρά σοὶ μὲν, ὦ μῆτερ (τῶν θεῶν), μεγάλοι κύκλοι κυμβάλων περιηχοῦσι, ἔτι δὲ σφριγῶντα κρόταλα καὶ λαμπὰς φέγγουσα ἐπὶ ξανθῶν δάδων πεύκης».

7.

Ἀριστείδης (or. Plat. T. 2. σελ. 53) «Τεκμαίρομαι (ὅτι δηλονότι ὁ Πίνδαρος οὐκ ἐγκρίνει τὰ κατὰ τοῦ Γηρυόνου βίαια ἔργα τοῦ Ἡρακλέους), ὅτι καὶ ἐτέρωθι μεμνημένος περὶ αὐτῶν ἐν διθυράμβῳ τινί· Σὲ δὲ ἐγὼ παρὰ μιν, φησὶν, αἰνέω μὲν, Γηρυόνη· τὸ δὲ μὴ Διὶ φίλτερον σιγῶμι πάνπαν· οὐ γὰρ εἰκόδες, φησὶν, ἀρπαζομένων τῶν ὄντων καθῆσθαι παρ' ἐστίᾳ καὶ κακὸν εἶναι· καίτοι τό γε πρὸς νόμον καὶ ταῦτα ἀνθρώπων ἅμα καὶ θεῶν βασιλέα μάχεσθαι οὐκ ἦν ἐπαινεῖν πρὸς Πινδάρου».

Τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο ἐκτεθειμένον παρ' Ἀριστείδη ὥς ἐν πεζῷ λόγῳ ὁ Boeckhius διέταξεν οὕτω

Σὲ δ' ἐγὼ παρ' ἅμιν αἰνέω μὲν, Γηρυόνα,
τὸ δὲ μὴ Διὶ φίλτερον σιγῶμι πάνπαν· οὐ γὰρ
εἰκόδες

ἄρπαζομένων τῶν ἐόντων καθῆσθαι παρ' ἐστία,
καὶ κακὸν ἔμμεναι.

Ὁ δὲ σχολιαστὴς οὕτως ἐρμηνεύει τὸν νοῦν τοῦ ἀποσπάσματος «Σὲ δὲ, ὦ Γηρυόνη, ἐπαινῶ παρ' αὐτὸν τὸν Ἡρακλέα· ὁ μὲν γὰρ τὰ οὐκ ὄντα αὐτοῦ ἀφείλετο ἐν βιαίᾳ χειρὶ, σὺ δὲ ὡς ἀδικιούμενος μάχην πρὸς αὐτὸν ἤρας, καὶ διὰ τοῦτο μᾶλλον ἀπόδεκτος· ἵνα δὲ μηδεὶς αὐτῷ εἴπῃ, ὡς Διὸς βουλῇ τοῦτο γέγονε, πῶς οὖν αὐτὸς πρὸς Ἡρακλέα δυσχεραίνεις; ἐπάγει· ὁ δὲ Ζεὺς οὐκ ἀποδέχεται, καὶ αὐτὸς σιγῶ». Ὁ σχολιαστὴς ἐξηγεῖ «παρ' αὐτὸν τὸν Ἡρακλέα» (ἦτοι μᾶλλον ἢ τὸν Ἡρακλέα) τὸ ἐν τῷ κειμένῳ «παρὰ μιν».

8.

Π. σχολιαστὴς Πινδάρου (ἐν εἰσαγωγῇ Πυθ. Β') «καὶ ἄλλας (πόλεις) λιπαράς καλεῖ . . . καὶ τὴν Αἴγυπτον ἐν Διθυράμβοις

Τὰν λιπαρὰν μὲν Αἴγυπτον ἀγχίκρημνον»

9.

Π. σχολιαστὴς Πινδάρου (Ὀλυμ. ΣΤ'. 152) «καθάπερ καὶ αὐτὸς (ὁ Πίνδαρος) ἐν Διθυράμβοις

Ἦν ὅτε σύας τὸ Βοιωτικὸν ἔθνος ἔλεγον»

10.

Στράβων (Βοιωτία βιβλ. Θ'. τελ. 170. Ἐκδ. Κορ.) «Ἔστι δὲ τῷ ἐκ Θηβῶν εἰς Ἄργος ἀπιόντι ἐν ἀριστερᾷ ἡ Τάναγρα· ἐν δεξιᾷ κεῖται ἡ Ὑρία· καὶ ἡ Ὑρία δὲ τῆς Ταναγραίας νῦν ἐστι, πρότερον δὲ τῆς Θηβαΐδος· ὅπου ὁ Ὑριεὺς μεμύθευται καὶ ἡ τοῦ Ὠρίωνος γένεσις, ἣν φησι Πίνδαρος ἐν ταῖς Διθυράμβοις».

11.

Πρὸς τὸν αὐτὸν περὶ Ὠρίωνος γενέσεως διθυράμβον ἀναφέρονται καὶ τὰ τοῦ Μ. Ἑτυμολ. (Σ. 675. 33. ἐν λέξει, Πλειάς) «Λέγει δὲ Πίνδαρος περὶ τοῦ καταστερισμοῦ αὐτῶν, ὅτι τῆς Πληϊόνης πορευομένης μετὰ

τῶν θυγατέρων κατὰ τὴν Βοιωτίαν συνήντησεν ὁ Ὠρίων, εἴτα ἐρασθεὶς ὥρμησε πρὸς τὸ ἀρπάσαι, τὴν δὲ φεύγουσαν μετὰ τῆς θυγατρὸς Ὠρίων ἐδίωκε· γενέσθαι δὲ αὐτῶν τὸν δρόμον πέντε ἔτη ἀδιάλειπτον· τὸν δὲ Δία διὰ τὴν κακοπάθειαν αὐτῶν οἶονεὶ μνήματα καταστερίσαι τὰς Πλειάδας φεύγούσας τὸν Ὠρίωνα, ὅς ἐστιν ἐνιαυτός». Ὁ δὲ Π. Σ. Πινδ. (εἰς Νεμ. Β'. 16) περὶ τοῦ αὐτοῦ λέγει «εἰσὶ δὲ αἱ Πλειάδες ἐπὶ τῇ οὐρᾷ τοῦ Ταύρου, καὶ ὅτε μὲν Πλειάδας καλεῖ (ὁ Πίνδαρος) πληθυντικῶς, ὅτε δὲ Πληϊόνην ὡς μίαν. Τρεχέτω δὲ μετὰ Πληϊόναν, ἅμα δ' αὐτῷ κύων. δοκεῖ γὰρ κατ' αὐτὸν τὸν Πίνδαρον ἐρασθῆναι αὐτῆς ὁ Ὠρίων, καὶ διώκειν αὐτὴν ἐπὶ πολλοῖς χρόνοις (ἔτεσιν)· ὑπομνήματα δὲ τούτων ὁ Ζεὺς κατηστέρισε· παρὸ δὲ, φησὶν, ὁ Ὠρίων ἐπιὼν ταῖς Πλειάσιν».

12.

Ἀρποκρατίων ἐν λέξει παλιναίρετος. «Ἐπὶ δὲ τῶν καθαιρεθέντων οἰκοδομημάτων καὶ ἀνοικοδομηθέντων Πίνδαρος ἐν Διθυράμβοις».

13.

Ὁ Boeckhius εἰκάζει, ὅτι καὶ τὸ παρὰ Πausανίᾳ (Γ. 25. 2) ἀπόσπασμα

ὁ ζαμενῆς δε, ὁ χοροτύπος, ὃν Μαλεάγονος
ἔθρεψε Ναῖδος ἀκοίτας Σειληνός·
ἀνήκει εἰς τοὺς Διθυράμβους.

Ε'.

ΠΡΟΣΟΔΙΑ.

«Ἐλέγετο δὲ τὸ προσόδιον, ἐπειδὴν προσίασι τοῖς βωμοῖς ἢ ναοῖς· καὶ ἐν τῷ προσιέναι ἤδετο πρὸς αὐλὸν . . . καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὰ προσόδια τινες Παιᾶνας λέγουσιν» (Πρόκλου χρηστομαθ. παρὰ Φωτίῳ Σελ. 985.

Ἐκδ. Rothmagi) «Προσόδια γὰρ Ἀθηναῖοι προσιόντες ναοῖς ἢ βωμοῖς πρὸς αὐλὸν ἤδον» (Μ. Ἑτυμολ. ἐν λέξει, ὕμνος).

1.

Φίλων (de corrupt. mundi T. B. σελ. 511. ἐκδ. Mang.) «διὸ καὶ Πίνδαρος ἐπὶ τῆς Δήλου φησὶν. Χαῖρ', ὦ θεοδμάτα, λιπαροπλοκάμου παίδεσσι Λατοῦς ἡμεροέστατον ἔρνος, πόντου θυγάτηρ, χθονὸς εὐρείας ἀκίνητον τέρας. ἄντε βροτοὶ Δᾶλον κυκλήσκουσιν, μάκαρες δ' ἐν Ὀλύμπῳ τηλέφατον κυανέας χθονὸς ἄστρον».

Μετάφρ. «Χαῖρε, ὦ θεόκτιστε, τοῖς παισὶ τῆς στιλπνοκόμου Λητοῦς ἀξιεραστότατε κλάδε, πόντου θυγάτηρ, τῆς εὐρείας χθονὸς ἀκίνητον θαῦμα· ἣν οἱ βροτοὶ Δῆλον καλοῦσιν οἱ δὲ ἐν Ὀλύμπῳ μάκαρες μακρὸν φεγγοβουλοῦν ἄστρον τῆς κυανῆς χθονὸς (τῆς θαλάσσης)». Ὁ Schneiders νομίζει, ὅτι τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο, ὡς καὶ τὸ ἐπόμενον 2. ἀνήκει τῷ προσοδιακῷ Παιᾶνι, περὶ οὗ ὁ Π. Σ. (εἰς Ἴσθμ. Α'. ἐν ἀρχῇ) λέγει «οἱ Κεῖοι Δηλιακὸν Παιᾶνα ἠξίουσιν τὸν ποιητὴν γράψαι»· καὶ πάλιν «μέλλοντος γὰρ Κείοις γράφειν προσοδιακὸν παιᾶνα καὶ ὑπογύου ὄντος τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἔδει συντετελέσθαι τὸ ποίημα τὸ Δηλιακόν. ἔτι περὶ τὴν γραφὴν ἀσχολούμενος, μεταξὺ Ἡροδότου Θηβαίου ὄντος καὶ νικήσαντος τὰ Ἴσθμια, ἔαςας ἀσυμπέραστον τὸ εἰς Δῆλον ποίημα συντάττει τῷ Ἡροδότῳ τὸν ἐπίνικον».

2.

Στράβων (βιβλ. Γ'. Κυκλάδ καὶ Σποράδ. Σελ. 219. Ἔκδ. Κοραΐ) «Μυθεύεται γὰρ ἐνταῦθα (ἐν Δήλῳ) ἡ Λητώ τὰς ὠδῖνας ἀποθέσθαι τοῦ τε Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος·

Ἦν γὰρ τὸ πάροιθε φορητὰ,
φησὶν ὁ Πίνδαρος,

Κυμάτεσσί τε Δᾶλος

Παντοδαπῶν τ' ἀνέμων

Ῥιπαῖσιν· ἀλλὰ Κοίου γένος

Ὅπότε δύναισι θείαις ἀγχιτόκοις ἐπέβαινεν,

Δὴ τότε τέσσαρες ὀρθαὶ

Πρέμνων ἀπώρουν χθονίων,

Ἄν δ' ἐπὶ κραναᾷ σχέθον

Πέτρα ἀδαμαντοπέδιλοι

Κίονες· ἔνθα τεκοῖ-

σ' εὐδαίμον' ἐπόψατο γένναν».

Μετάφρ. «Ἐφέρετο τὸ πρότερον ἡ Δῆλος καὶ ὑπὸ κυμάτων καὶ ὑπὸ πνοῶν παντοδαπῶν ἀνέμων· ἀλλ' ὅποτε ἡ θυγάτηρ τοῦ Κοίου ἐπέβη πόνους ἔχουσα θείων τοκετῶν, τότε δὴ τέσσαρες ὀρθαὶ κίονες ἀδαμάντιναι ἀπὸ τῶν χθονίων βάθρων ἀνυψώθησαν, ἀνέσχον δὲ αὐτὴν ἐπὶ τοῖς αὐτῶν κιονοκράνοις· ὅπου τεκοῦσα εὐδαίμονα εἶδε γένναν». — κραναᾷ πέτρα] καλεῖ οὕτω τὰ κιονόκρανα, ἐφ' οἷς ἀνυψοῦτο ἡ Δῆλος.

Καὶ τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο ἀνήκει κατὰ Schneiderum, ὡς εἶπον, Προσοδίῳ, ᾧ ἀνήκει καὶ τὸ ἡγούμενον.

3.

Σχολιαστῆς Ἀριστοφ. (εἰς Ἰππ. 1263) «τοῦτο ἀρχὴ Προσοδίου Πινδάρου· ἔχει δὲ οὕτω·

Τί κάλλιον ἀρχομένοισιν,
 ἢ καταπαυομένοισιν,
 ἢ βαθύζωνόν τε Λατῶ
 καὶ θοᾶν ἵππων ἐλάτειραν ἀεῖσαι».

Μετάφρ. «Τί κάλλιον, ὅταν ἀρχώμεθα (ῥδῆς),
 ἢ ὅταν παυώμεθα, ἢ νὰ ἄσωμεν καὶ τὴν βαθύ-
 ζωνον Λητῶ καὶ τὴν θοοὺς ἵππους ἐλαύνουσαν».
 Ἡ ἐλάτειρα ἵππων ἐστὶν ἡ Ἄρτεμις, ἣν
 (ἐν Ὀλ. Γ'. 46) καλεῖ Λατοῦς ἵπποσόαν
 θυγατέρα.

4.

Παυσανίας (Κορινθιακ. 2. 303). «Ἐν Αἰγίνῃ δὲ
 πρὸς τὸ ὄρος τοῦ Πανελληνίου Διὸς ἰοῦσιν ἐστὶν Ἀφαίας
 ἱερὸν, εἰς ἣν καὶ Πίνδαρος ᾄσμα Αἰγινήταις ἐποίησε·
 φασὶ . . . Διὸς καὶ Κάρμης τῆς Εὐβούλου Βριτόμαρτιν
 γενέσθαι· χαίρειν δὲ αὐτὴν δρόμοις τε καὶ θήραις, καὶ
 Ἀρτέμιδι μάλιστα φίλην εἶναι . . . ταύτην μὲν θεὸν
 ἐποίησεν Ἀρτεμις, σέβουσι δὲ οὐ Κρῆτες μόνον, ἀλλὰ
 καὶ Αἰγινῆται, λέγοντες φαίνεσθαι σφισιν ἐν τῇ νήσῳ τὴν
 Βριτόμαρτιν· ἐπὶ κλησίς δὲ οἱ παρά τε Αἰγινήταις ἐστὶν
 Ἀφαία καὶ Δίκτυнна ἐν Κρήτῃ». Τὸ παρὰ Παυσανίαν
 ἀναφερόμενον ᾄσμα Schneiderus μὲν πιθανώτατα ὑπάγει
 εἰς τὰ Προσόδια. Boeckhii δὲ ἡ εἰκασία, ὅτι τὸ ἀνωτέρω
 παρὰ τῷ Σχολιαστῇ Ἀριστοφάνους ἀπόσπασμα ἀνήκει
 τῷ παρὰ Παυσανίαν ᾄσματι, οὐ μεγάλης ἔχειται πιθανότητος.

5.

Ἀριστείδης (Τ. Β'. σελ. 395) μετὰ πολλοὺς, οὓς
 ἀναφέρει στίχους τοῦ Πινδάρου, λέγει «Ἐτέρωθι δὲ
 ἔτι λαμπρότερον·

. . . πρὸς Ὀλυμπί-
 ου σε Διὸς, χρυσέα κλυτόμαντι Πυθοῖ, λίσσομαι,

Χαρίτεσσί τε καὶ σὺν Ἀφροδίτᾳ,
ἐν ζαθέῳ με δέξαι χώρῳ αἰοίδιμον
Πιερίδων προφάταν».

Μετάφρ. «Πρὸς τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς σοῦ, ὦ
χρυσῇ κλυτόμαντι Πυθοῖ, μετὰ τε τῶν Χαρίτων
καὶ τῆς Ἀφροδίτης, δέξασθέ με ἐν θείῳ χώρῳ
αἰοίδιμον προφήτην τῶν Πιερίδων».

«Videtur fragmentum ad Paeonem in Delphos
spectasse Heynius». Ὁ δὲ Boeckhius προσθέμενος
τῇ εἰκασίᾳ τοῦ Heynii κατέταξεν ἐν τοῖς Προσοδίῳις.

6.

Πορφύριος (de Abstinen. ab E. A. III. σελ.
251. ἐκδ. Roer.) «Πίνδαρος δὲ ἐν Προσοδίῳις (ἢ Προ-
σφδίῳις) πάντας τοὺς θεοὺς ἐποίησεν, ὅποτε ὑπὸ Τυφῶ-
νος ἐδιώκοντο, οὐκ ἀνθρώποις ὁμοιωθέντας, ἀλλὰ τοῖς
ἄλλοις ζώοις».

ΣΤ΄.

ΠΑΡΘΕΝΙΑ.

Ἐν τοῖς Παρθενίῳις περιλαμβάνονται ἴσως καὶ τὰ
Δαφνηφορικὰ, ἃ ὁ Π. Σ. (εἰς Πυθ. Γ΄. 139) καλεῖ «τὰ
κεχωρισμένα τῶν Παρθενίων»· τῶν δὲ παλαιῶν βιογράφων
τις λέγει «φέρεται δὲ καὶ Παρθενίων β΄. καὶ γ΄. ὃ ἐπι-
γράφει κεχωρισμένων παρθενίων». Πρόκλος (Χρηστομ.
παρὰ Φωτ. Μυρ. σελ. 988) διασαφεῖ κάλιστα τὴν σχέ-
σιν τῶν Παρθενίων πρὸς τὰ Δαφνηφορικὰ, λέγων «Τὰ
δὲ λεγόμενα Παρθένια χοροῖς παρθένων ἐνεγράφετο, οἷς
καὶ τὰ Δαφνηφορικὰ ὥς εἰς γένος πίπτει· δάφνας γάρ
ἐν Βοιωτίᾳ δι’ ἐννεατηρίδος εἰς τὰ τοῦ Ἀπόλλωνος κο-
μίζοντες οἱ ἱερεῖς ἐξύμνουν αὐτὸν διὰ χοροῦ παρθένων».

καὶ ἡ αἰτία τῶν Αἰολέων, ὅσοι κατῴκουν Ἄρνην καὶ τὰ ταύτης χωρία· κατὰ χρησμὸν ἀναστάντες ἐκεῖθεν καὶ προσκαθεζόμενοι Θήβας ἐπόρθουν προκατεχομένας ὑπὸ Πελασγῶν· κοινῶς ἀμφοῖν ἐορτῆς Ἀπόλλωνος ἐνστάσης ἀνοχὰς ἔθεντο· καὶ δάφνας τεμόντες οἱ μὲν ἐξ Ἑλικῶνος, οἱ δὲ ἐγγὺς τοῦ μέλανος ποταμοῦ ἐκόμιζον τῷ Ἀπόλλωνι. Πολεμάτας δὲ, ὁ τῶν Βοιωτῶν ἀφηγούμενος ἔδοξεν ὄναρ νεανίαν τινὰ εὐχὰς ποιεῖσθαι προστάττειν τῷ Ἀπόλλωνι δαφνηφοροῦντας δι' ἐνναετηρίδος· μετὰ δὲ τρίτην ἡμέραν κρατεῖ τῶν πολεμίων· καὶ αὐτός τε τὴν Δαφνηφορίαν ἐτέλει καὶ τὸ ἔθος ἐκεῖθεν διατηρεῖται. Ἡ δὲ δαφνηφορία, ξύλον ἐλαίας καταστέφουσι δάφναις καὶ ποικίλοις ἄνθεσι· καὶ ἐπ' ἄκρου μὲν χαλκῇ ἐφαρμόζεται σφαῖρα, ἐκ δὲ ταύτης μικροτέρας ἐξαρτῶσι· κατὰ δὲ τὸ μέσον τοῦ ξύλου περιθέντες ἐλάσσονας τῆς ἐπ' ἄκρου τοῦ ξύλου καθάπτουσι πορφυρᾷ στέμματα, τὰ δὲ τελευταῖα τοῦ ξύλου περιστέλλουσι κροκωτῷ· βούλεται δὲ αὐτοῖς ἡ μὲν ἀνωτάτω σφαῖρα τὸν ἥλιον, ᾧ καὶ τὸν Ἀπόλλωνα ἀναφέρουσιν· ἡ δὲ ὑποκειμένη, τὴν σελήνην· τὰ δὲ προσηρτημένα τῶν σφαιρίων, ἄστρα τε καὶ ἀστέρας· τὰ δὲ γε στέμματα τὸν ἐνιαύσιον δρόμον· καὶ γὰρ καὶ τῆς. (365) ποιοῦσιν αὐτά· ἄρχει δὲ τῆς δαφνηφορίας παῖς ἀμφιθαλής· καὶ ὁ μάλιστα αὐτῷ οἰκεῖος βαστάζει τὸ κατεστεμμένον ξύλον, ὃ κωπὴ καλοῦσιν· αὐτός δὲ ὁ δαφνηφόρος ἐπόμενος τῆς δάφνης ἐφάπτεται . . . ᾧ χορὸς παρθένων ἐπακολουθεῖ, προτείνων κλῶνας πρὸς ἱκετηρίαν τῶν ὕμνων». Σχολιαστῆς Ἀριστοφάνους (Ὀρνιθ. 919) «παρθενεῖα δ' ἐστὶν ἀντὶ τοῦ, ἃ αἱ παρθένοι ἡῶν». Διονύσιος Ἀλικαρνασεὺς (Περὶ τῆς Δημοσθ. δεινότη. T. B. 187, 3. Εκδ. Sylb.) «Καὶ παραδείγματα δὲ αὐτῆς (τῆς ἀρχαίας καὶ αὐστηρᾶς ἀρμονίας) ποιητῶν μὲν καὶ μελοποιῶν ἥ τε Αἰσχύλου λέξις ὀλίγου δεῖν πᾶσα, καὶ ἡ Πινδάρου, χωρὶς ὅτι μὴ τὰ Παρθένεια, καὶ εἴ τινα τού-

τοῖς ὅμοιαι· καὶ τούτοις εὐγένεια καὶ σεμνότης ἀρμονίας τὸν ἀρχαῖον φυλάττουσα πῖνον». Πλούταρχος (Περὶ Μουσικῆς ΙΖ΄.) «ἐπεὶ, ὡς προείπομεν, πολὺ τὸ σεμνὸν ἐστὶν ἐν τῇ Δωριστί, ταύτην προὔτιμῃσεν (ὁ Πλάτων)· οὐκ ἡγνόμεν δὲ ὅτι πολλὰ Δώρια Παρθένεια ἄλλα Ἀλκμᾶνι καὶ Πινδάρῳ καὶ Σιμωνίδῃ καὶ Βακχυλίδῃ πεποιήται».

1.

Σχολιαστῆς Ἀριστοφ. (Ἀχαρν. 719) «Ἀγοράζειν, ἐν ἀγορᾷ διατρίβειν, Ἀττικῶς· ὅθεν καὶ ἡ Κόρινθά ἐστὶ τοῦ Πινδάρου Ἀττικιστί· ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Παρθενίων ἐχρήσατο τῇ λέξει». Τὸ «ἐστὶ τοῦ Πινδάρου Ἀττικιστί» διορθοῦσιν «ἐτι δὲ ὁ Πίνδαρος ἀττικίζει».

2.

Παλ. Σχ. Πινδ. (εἰς Πυθ. Γ΄. 137) «Ἀριστόδημος φησιν Ὀλύμπιον ἀθλητὴν διδασκόμενον ὑπὸ Πινδάρου γενέσθαι κατὰ τὸ ὄρος, ὅπου τὴν μελέτην συνετίθει, καὶ ψόφον ἱκανὸν καὶ φλόγα ἰδεῖν καταφερομένην· τὸν δὲ Πίνδαρον ἐπαισθόμενον συνιδεῖν Μητρὸς θεῶν ἄγαλμα λίθινον ταῖς ποσὶν ἐπερχόμενον· ὅθεν αὐτὸν συνιδρύσασθαι πρὸς τῇ οἰκίᾳ Μητρὸς θεῶν καὶ Πανὸς ἄγαλμα. Τοὺς δὲ πολίτας πέμψαντας ἐς θεοῦ πυρθάνεσθαι περὶ τῶν ἐκβησομένων· τὸν δὲ ἀνειπεῖν, ἱερὸν Μητρὸς θεῶν ἰδρύσασθαι· τοὺς δὲ ἐκπλαγέντας τὸν Πίνδαρον διὰ τὸ προειληφέναι τὸν χρησμόν, ὁμοίως τῷ Πινδάρῳ ἐκεῖσε τιμᾶν τὴν θεῶν τελεταῖς». Ἄλλος Σχ. «Λέγεται δὲ Ῥέας ἱερὸν πλησίον τῶν Πινδάρου οἴκων εἶναι». Ἄλλως «πρὸς τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πινδάρου Μητρὸς θεῶν ἱδρυτο ἱερὸν καὶ Πανὸς ὅπερ αὐτός ἰδρύσατο». Πausanias (Θ, 25, 3) «διαβᾶσιν οὖν τὴν Δίρκην οἰκίας τε ἐρείπια τῆς Πινδάρου καὶ μητρὸς Δινδυμήνης ἱερὸν· Πινδάρου μὲν ἀνάθημα, τέχνη δὲ τὸ ἄγαλμα Ἀριστομήδους τε καὶ Σωκράτους, Θηβαίων· μιᾷ δὲ ἐφ' ἐκάστων ἐτῶν ἡμέρα, καὶ οὐ πέρα, τὸ ἱερὸν

ἀνοίγειν νομίζουσιν· ἐμοὶ δὲ ἀφικέσθαι τε ἐξεγεγόνει τὴν ἡμέραν ταύτην, καὶ τὸ ἄγαλμα εἶδον λίθου ὃν τοῦ Πεντέλῃσι καὶ αὐτὸ καὶ τὸν θρόνον». Ἐν τούτῳ λοιπὸν τῷ ἱερῷ αἱ κοῦραι ἐμέλποντο θαμὰ. Μαιτέραι σεμνὰν θεὸν ἐννύχιαι (ὥς λέγει τὸ μνημονευθὲν χωρίον τοῦ Πινδάρου)· τὸ δὲ ἄσμα, ᾧ ἐμέλποντο, ὅπ' αὐτοῦ τοῦ Πινδάρου ἀναμφιβόλως ἦν πεποιημένον· ἀδόμενον δὲ ὑπὸ παρθένων ἦν Παρθένιον, κατὰ τὸν ὅρισμόν τῶν Παρθενίων· καὶ τοῦτο τὸ ἄσμα φαίνεται ὅτι ἐννοεῖ καὶ ὁ παλαιὸς βιογράφος τοῦ Πινδάρου λέγων, ὅτι «ὁ Πᾶν ὁ θεὸς ὤφθη μεταξὺ τοῦ Κιθαιρῶνος καὶ τοῦ Ἐλικῶνος ἄδων παιᾶνα Πινδάρου». Περὶ τοῦ αὐτοῦ παιᾶνος λέγει καὶ ὁ ἕτερος Π. βιογράφος (διορθωθείς παρὰ τοῦ Θωμᾶ Μαγίστρου) «λόγος καὶ τὸν Πᾶνα ὀρχήσασθαι ποτε τὸν αὐτοῦ παιᾶνα καὶ χαίρειν ἄδοντα τοῦτον ἀεὶ ἐν ταῖς ὕρεσιν».

3.

Ἐκτὸς τοῦ ἄσματος, ὁ παρθένοι ἐννύχιαι ἦδον εἰς τὴν μητέρα τῶν θεῶν καὶ τὸν Πᾶνα, ἐποίησεν ὁ Πίνδαρος ἕτερον ἰδίως εἰς τὸν Πᾶνα· «διὸ (ἐπεὶ ὤφθη μεταξὺ τοῦ Κιθαιρῶνος καὶ τοῦ Ἐλικῶνος ἄδων παιᾶνα Πινδάρου· ὃν δηλονότι ἦδον ἐν τῷ παρὰ τὴν οἰκίαν τοῦ Πινδάρου ἱερῷ) καὶ ἄσμα ἐποίησεν εἰς τὸν θεόν, ἐν ᾧ χάριν ἐμολογεῖ τῆς τιμῆς αὐτῷ, οὗ ἡ ἀρχή.

Πᾶν, Πᾶν Ἀρκαδίας μεδέων, καὶ σεμνῶν
ἀδύτων φύλαξ».

Παλαιὸς βιογράφος Πινδάρου. Τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο ἀναφέρει καὶ ὁ Π. Σ. (ἐνθα ἀνωτέρω) καὶ θεωρεῖ ὡς παρθένιον, λέγων οὕτω· «πάρεδρος γὰρ ὁ Πᾶν τῇ Ῥέᾳ, ὡς αὐτὸς ὁ Πίνδαρος ἐν ταῖς κεχωρισμένοις τῶν Παρθενίων φησίν.

ὦ Πᾶν, Ἀρκαδίας μεδέων, . . .

ἕως τοῦ

Ματρὸς μεγάλας ὀπαδὲ, σεμνῶν Χαρίτων
μέλημα τερπνόν».

Ἴσως τὸ παρὰ Ἀθηναίῳ (βιβλ. ΙΕ'. σελ. 694)
ἐξῆς ἀπόσπασμα ἀνήκει τῷ παιᾶνι, ᾧ ἀνήκουσι καὶ τὰ
ἀνωτέρω παρὰ τῶν Π. Σ. ἀναφερόμενα ἀποσπάσματα.

ᾠ Πᾶν Ἀρκαδίας μεδέων κλεινᾶς,
ὀρχηστὰ, βρομίαις ὀπαδὲ Νύμφαις,
γελάσειας, Ἰὼ Πᾶν, ἐπ' ἑμαῖς
εὐφροσύναις αἰδοῖς κεχαρημένος.

4.

Τῷ αὐτῷ εἰς Πᾶνα παιᾶνι ἀνήκει βεβαίως καὶ
τὸ παρὰ τῷ Σχ. Θεοκρίτου Α. 1. «μελίσσεται] μέλη γὰρ
τὰς ᾠδὰς ἔλεγον· ὡς καὶ Πίνδαρος τὸν Πᾶνα φάσκων

τὸ σαυτοῦ μέλος γλάζει
τουτέστιν σεαυτῷ ᾠδὴν ἄδεις». Ἡσύχιος «γλάζει, κέκραγεν».

5.

Ὁ αὐτὸς Σχ. εἰς Εἰδυλλ. Ε'. 14. «Πᾶν ἄκτι-
ος] τινὲς δὲ τὸν Ἀπόλλωνα φασὶ τὸν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς
ἰδρυμένον· φησὶ δὲ καὶ Πίνδαρος τῶν ἀλιέων αὐτὸν (τὸν
Πᾶνα) φροντίζειν». Φαίνεται λοιπὸν, ὅτι ὁ Σχ. ἐννοεῖ,
ὅτι ὁ Πίνδαρός φησιν ἐν τῷ εἰς Πᾶνα παιᾶνι «φροντίζειν
τὸν Πᾶνα τῶν ἀλιέων».

6.

Καὶ τὸ παρ' Ἀριστοτέλει (Ῥητορ. Β. 24) φαίνεται
ὅτι ἀνήκει τῷ αὐτῷ εἰς Πᾶνα παιᾶνι

«ᾠ μάκαρ, ὄντε μεγάλας θεοῦ κύνα παντο-
δαπὸν καλέουσιν Ὀλύμπιοι».

Σημ. μεγάλας θεοῦ] τῆς Μητρὸς τῶν θεῶν. —
κύνα] «πάρεδρος γὰρ τῇ Ῥέᾳ ὁ Πᾶν». Π. Σ. (ἐνθα

άνωτέρω). Ἴσως ὁ Π. Σ. τὸ «κύνα» ἐρμηνεύει διὰ τοῦ «πάρεδρος».

7.

Τὸ ἐξῆς ὁ μὲν Schneiderus συγκαταλέγει τοῖς ἀδῆλοις, Boeckhius δὲ τοῖς Παρθενίοις.

Servius ad Virgil. Ge. I. 16. «Pindarus Pana ex Penelope filium dicit». ἢ «Pana Pindarus ex Apolline et Penelope in Lyco monte editum scribit, qui a Lycone rege Arcadiae Locus mons dictus». — Τὴν λέξιν Lycone διορθοῦσιν εἰς Lycaone· τὴν δὲ Locus εἰς Lycæus. Ὅθεν ἡ μετάφρασις «Τὸν Πᾶνα Πίνδαρος ἐξ Ἀπόλλωνος καὶ Πηνελόπης γεννηθῆναι ἐν τῷ Λυκαίῳ ὄρει, ὃ ἀπὸ Λυκάονος βασιλέως τῆς Ἀρκადίας Λύκαιον ὄρος ἐκλήθη».

8.

Σχολιαστῆς Θεοκρ. Β. 10. «Πίνδαρός φησιν ἐν τοῖς κεχωρισμένοις τῶν Παρθενίων, ὅτι τῶν ἐραστῶν οἱ μὲν ἄνδρες εὖχονται τὸν Ἥλιον, αἱ δὲ γυναῖκες Σελήνην».

9.

Στράβων (Θ. σελ. 183. §. 33. Ἐκδ. Κοραῆ) «Οἱ δὲ ποιηταὶ κοσμοῦσιν, ἄλσιν καλοῦντες τὰ ἱερὰ πάντα, καὶ ἡ ψιλὰ τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ τοῦ Πινδάρου περὶ τοῦ Ἀπόλλωνος λεγόμενον

Κινηθεὶς ἐπήγει γᾶν τε καὶ θάλασσαν,
Καὶ σκοπιαῖσι μεγάλαις ὁρέων ὕπερ ἔστα,
Καὶ μυχοῦς δινάσσατο βαλλόμενος κρηπιδας ἄλ-
σεων».

Μετάφρ. «Ἀπελθὼν ἐπήρχετο γῆν τε καὶ θάλασσαν καὶ ἐπὶ ὁρέων ἐν μεγάλαις σκοπιαῖς ἔστη καὶ σπήλαια ἐξερεύνησεν, ἵνα θεμέλια ἱερῶν θῇ». — ἐπήγει γᾶν τε καὶ θάλασσαν] «καθ' ὃν χρόνον (φησὶν

Ἐφορος) τὸν Ἀπόλλωνα τὴν γῆν ἐπιόντα ἡμεροῦν τοὺς ἀνθρώπους, ἀποτρέποντα τῶν ἀνημέρων καρπῶν καὶ βίων» Στραβ. αὐτόθι σελ. 197. §. 12. Τὸ ἀπόσπασμα τοῦτό τινες συγκαταλέγουσιν ἐν τοῖς ἀδήλοις. Ὡς ἐκ τοῦ ἐπομένου (§. 34.) τοῦ αὐτοῦ Στράβωνος εἰκάζεται, τὸ ἀπόσπασμα ἀνήκει τινὶ τῶν δαφνηφορικῶν, πεποιημένῳ εἰς τὸν Πτώον Ἀπόλλωνα. Ὡσαύτως καὶ ὁ ἐν τῇ αὐτῇ §. ἀναφερόμενος στίχος τῷ αὐτῷ ποιήματι ἀνήκει.

Καί ποτε τὸν τρικάρανον Πτώου κευθμῶνα κατέσχεθε.

Ἐν τῷ αὐτῷ ποιήματι ὑπῆρχε καὶ τὸ (ἐν τῇ αὐτῇ §) «Ναοπόλον μάντιν δαπέδοισιν ὁμοκλέα (καλεῖ τὸν Τήνερρον, τὸν ἐκ Μελίας υἱὸν τοῦ Ἀπόλλωνος)».

Z'.

ΥΠΟΡΧΗΜΑΤΑ.

«Υπόρχημα δὲ τὸ μετ' ὀρχήσεως ἀδόμενον μέλος ἐλέγετο· καὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ τὴν ὑπὸ ἀντὶ τῆς μετὰ πολ-
λάκις ἐλάμβανον. Εὐρετὰς δὲ τούτων φασὶν οἱ μὲν Κου-
ρήτας, οἱ δὲ Πύρρον τὸν Ἀχιλλέως· ὅθεν καὶ Πυρρίχην
τι εἶδος ὀρχήσεως λέγουσιν», (Πρόκλου χρηστομαθ. παρὰ
Φωτίῳ Μυριόβιβλ. ἐκδ. Rothomagi σελ. 990). «Ἐν
Δήλῳ δέ γε οὐδὲ αἱ θυσίαι ἄνευ ὀρχήσεως, ἀλλὰ σὺν
ταύτῃ καὶ μετὰ μουσικῆς ἐγίνοντο· παίδων χοροὶ συνελ-
θόντες ὑπ' αὐλῷ καὶ κιθάρᾳ οἱ μὲν ἐχόρευον, ὑπωρχοῦντο
δὲ οἱ ἄριστοι προκριθέντες ἐξ αὐτῶν· τὰ γοῦν τοῖς χοροῖς
γραφόμενα τούτοις ᾄσματα ὑπορχήματα ἐκαλεῖτο καὶ
ἐμπέπληστο τῶν τοιούτων ἡ λύρα» (Λουκιανὸς περὶ Ὀρ-
χήσεως 16). — «Υπόρχησιν (ἐπενόησεν) Πίνδαρος Θη-
βαῖος» (Κλήμης ὁ Ἀλεξ. Στρωματ. Α'. Σελ. 365. στ.

5. Ἐκδ. Venet) — «Καὶ ἐν τῇ ὀπλοποιίᾳ δὲ παιδὸς
κιθαρίζοντος, ἄλλοι δ' ὁμαρτῇ μολπῇ τε ὀρχηθμῷ τε
ἔσκαιρον· ὑποσημαίνεται δὲ ἐν τούτοις ὁ ἐπορχηματικὸς
τρόπος, ὃς ἦνθησεν ἐπὶ Ξενοδήμου καὶ Πινδάρου· καὶ
ἔστιν ἡ τοιαύτη ὀρχησις μίμησις τῶν ὑπὸ τῆς λέξεως
ἐρμηνευομένων πραγμάτων, ἣν παρίστησι γινομένην Ξενο-
φῶν ὁ καλὸς ἐν τῇ ἀναβάσει, ἐν τῷ παρὰ Σεύθῃ τῷ
Θρακί συμποσίῳ» (Ἀθην. Δείπν. 1. σελ. 15. Ἐκδ.
Casaub). — «Τοὺς μὲν εἰς Ἀπόλλωνα (ὕμνους) Παι-
ᾶνας καὶ Ὑπορχήματα νομίζομεν, τοὺς δὲ εἰς Διόνυσον
Διθυράμβους καὶ Ἰοβάκχους κ. ἐξῆς» Μένανδρος ῥήτωρ
(σελ. 27. Ἐκδ. Heeren). — Κατὰ τοὺς παλαιοὺς
βιογράφους ὁ Πίνδαρος γέγραφε Ὑπορχημάτων βιβλία δύο.

1.

Παλαιὸς Σχ. (εἰς Πυθ. Β'. κοινῶς στ. 127) «Τὸν
ἐπίνικον ἐπὶ μισθῷ συντάξας ὁ Πίνδαρος ἐκ περιττοῦ
συνέγραψεν αὐτῷ (τῷ Ἰέρωνι) ὑπόρχημα, οὗ ἡ ἀρχή.

Σύνες ὃ τοι λέγω, ζαθέων ἱερῶν ἐπώνυμε.

Τὸ αὐτὸ ἀπόσπασμα ἀναφέρεται ἐντελέστερον παρὰ
τοῖς Π. Σ. εἰς Νεμ. Ζ'. Ι.

Σύνες ὃ τοι λέγω, ζαθέων ἱερῶν ὁμώνυμε πάτερ,
κτίστορ Αἴτνας.

Μετάφρ. «Ἐννόησον, ὃ σοι λέγω, πάτερ ὁμώνυ-
νυμε θειοτάτων ἱερῶν, κτίστορ τῆς Αἴτνης».

Σημ. ἱερῶν ὁμώνυμε] ἐπειδὴ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰέρωνος,
ὃ ὁ Πίνδαρος ἔγραψε τὸ ὑπόρχημα, παράγεται ἐκ
τοῦ ἱερός.

Τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο ἀναφέρεται καὶ παρὰ Στρά-
βωνι (βιβλ. ΣΤ. Σελ. 361. Ἐκδ. Κοραῆ). Ὡσαύτως
ἀναφέρει αὐτὸ καὶ ὁ Σχολιαστὴς Ἀριστοφάνους (εἰς
Ὀρνιθ. στ. 926) οὕτως «Σὺ δ', ὦ πάτερ κτίστορ] ἐκ
τῶν Πινδάρου ὑπορχημάτων· ξύ ν ε ς . . . κ τ ί σ τ ο ρ
Α ἴ τ ν α ς· ἐπειδὴ ὁ Ἰέρων ἔκτισεν αὐτήν».

2.

Ὁ Ἀριστοφάνης παρφδῆσας τὸ ἡγούμενον ἀπόσπασμα (ἐν Ὀρνισι στ. 924-927), ἐν οἷς ὁ Π. Σ. Πινδ. ποιεῖ τὴν ἀνωτέρω ἀναφερομένην σημείωσιν, ἐπιφέρει (ἐν στ. 938. κ. ἐξῆς)

«τὸ δὲ τεῶν φρενὶ μάθε
Πινδάρειον ἔπος·
Νομάδεσσι γὰρ ἐν Σκύθαις
ἀλᾶται Στράτων,
ὃς ὑφαντοδόνητον ἔσθος οὐ πέπαται,
ἀκλεῆς δ' ἔβα σπολάς ἄνευ χιτῶνος.
σύνες, ὅ τοι λέγω».

Ὁ δὲ Σχολ. Ἀριστοφ. ἀναφέρει αὐτὸ τὸ παρφδούμενον τοῦ Πινδάρου σημειῶν οὕτω «Νομάδεσσι γὰρ ἐν Σκύθαις] καὶ ταῦτα παρὰ τὰ ἐκ Πινδάρου· ἔχει δὲ οὕτως

Νομάδεσσι γὰρ ἐν Σκύθαις
ἀλᾶται Στράτων,
ὃς ἀμαξηφόρητον οἶκον οὐ πέπαται·
ἀκλεῆς ἔβα τῶν δε,

λαβὼν ἡμιόνους παρ' Ἰέρωνος, καὶ ἤτει αὐτὸν καὶ Ἀρμάδιον». Ἐκ τε τῶν ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ Ἀριστοφάνους λέξεων σύνες ὅ τοι λέγω, καὶ ἐκ τῶν ἐν τῷ σχολίῳ παρ' Ἰέρωνος ὀρθῶς δύναται νὰ εἰκάσῃ τις, ὅτι τὸ παρὰ τῷ Σχ. ἀπόσπασμα ἀνήκει τῷ αὐτῷ ὑπορχήματι, ὃ καὶ τὸ πρῶτον. Ἡ μετάφρασις «διότι ἐν Σκύθαις νομάσιν πλανᾶται Στράτων, ὃς ἀμαξηφόρητον οἶκον οὐ κέκτηται· ἀνεχώρησε δὲ ἀκλεῆς καὶ ἐστερημένος τούτων».

3.

Ἀθήναιος (δειπνοσοφ. Α. Σελ. 28. Α. Ἐκδ. Casaub.) «Πίνδαρος δὲ ἐν τῇ εἰς Ἰέρωνα Πυθικῇ ᾠδῇ,

Ἐπὶ Ταῦγέτου μὲν Λάκαιναν
 ἐπὶ θηροῖ κύνα τρέχειν πυκινώτατον ἔρπετόν·
 Σκύριαι δ' εἰς ἄμελξιν γάλακτος
 αἶγες ἐξοχώταται·
 ὄπλα δ' ἀπ' Ἄργεος, ἄρμα
 Θηβαίων ἀπὸ γᾶς ἀγλαοκάρπου,
 Σικελίας δ' ὄχημα δαιδάλεον ματεύειν».

Τὸ Ὑπόρχημα, ὃ μετὰ τῶν δύο ἡγουμένων ἀποσπασμάτων ἀνήκει καὶ τὸ παρὸν, φαίνεται, ὅτι ὁ Ἀθηναῖος καλεῖ «εἰς Ἱέρωνα Πυθικὴν ᾠδὴν». Ἴσως διότι ἐποιήθη, ἵνα ἐν ὀρχήσει ἀσθῇ ἐν ἐορτῇ τινι τῆς Πυθικῆς νίκης τοῦ Ἱέρωνος, ἣν ὁ ποιητὴς ὕμνει ἐν Πυθ. Β'.

Μετάφρ. «Ἐπὶ Ταῦγέτου μὲν ζήτει διὰ θηρία κύνα, ἔρπετόν συνετώτατον εἰς τὸ τρέχειν· εἰς δὲ ἄμελξιν γάλακτος αἱ Σκύριαι αἶγες εἰσιν ἐξοχώταται· ὄπλα δὲ ζήτει ἀπὸ Ἄργους, ἄρμα δὲ ἀπὸ τῆς ἀγλαοκάρπου γῆς τῶν Θηβαίων, ὄχημα δὲ ποικίλως κεκοσμημένον ζήτει ἀπὸ Σικελίας».

Τὴν ἀρετὴν τῶν Σκυρίων αἰγῶν ἀναφέρει ὁ Ἀθηναῖος καὶ ἐν βιβλ. IB'. σελ. 540 Δ. τῆς αὐτῆς Ἐκδ. Ζηνόβιος δὲ (B. 18. ἐν ΑΪΞ ΣΚΥΡΙΑ) «ἄλλοι δὲ φασιν ἐπὶ τῶν ὀνησιφόρων λέγεσθαι διὰ τὸ πολὺ γάλα φέρειν τὰς Σκυρίας αἶγας· μέμνηται Πίνδαρος καὶ Ἀλκαῖος». — Εὐστάθιος (Παρεκβολ. εἰς ρ. Ὀδυσσ. Σελ. 1822. 5-10) «Σημείωσαι δὲ, ὥς εἰ καὶ ἐπίσημα κυνῶν παραδέδονται γένη . . . πρὸς δὲ ἄλλαις καὶ Λακωνικοῖ, ὥς ὁ Πίνδαρος οἶδεν εἰπὼν

· . . Λάκαιναν
 ἐπὶ θηροῖ κύνα τρέφειν πυκινώτατον ἔρπετόν».

4.

ΥΠΟΡΧΗΜΑ ΕΙΣ ΗΛΙΟΝ ΕΚΛΕΙΨΑΝΤΑ.

(Διονυσ. Ἀλικαρνασ. περὶ τῆς Δημοσθ. Δεινότητος
σελ. 167. 20. ἐκδ. Sylburgii) «Ταῦτα καὶ τὰ ὅμοια
τούτοις, ἃ πολλὰ ἐστίν, εἰ λάβοι μέλη καὶ ῥυθμοὺς, ὥς-
περ οἱ Διθύραμβοι καὶ τὰ Ὑπορχήματα, τοῖς Πινδάρου
ποιήμασιν εἰκέναι δόξειεν ἂν, τοῖς εἰς τὸν ἥλιον εἰρημένοις,
ὥς γ' ἐμοὶ φαίνεται

Ἄκτις ἀελίου, τί, πολύσκοπ',
ἐμῆς θεῶμ' ἄτερ ὀμμάτων;
ἄστρον ὑπέρτανον, ἐν ἀμέρᾳ
κλεπτόμενον ἔθηκας ἀμάχανον
ισχὺν πτανὸν ἀνδράσι

5

καὶ σοφίας ὁδὸν,
ἐπίσκοτον ἀτραπὸν ἐσσυμένα
ἐλαύνειν τι νεώτερον ἢ πάρος.

Ἀλλὰ σε πρὸς Διὸς,

ἵππος θοᾶς, ἱκετεύω

10

ἀπήμονα ἐς ὄλβον

τράποιο Θήβαις.

ὦ πότνια, πάγκοινον τέρας

πολέμου δ' εἰ σᾶμα φέρεις τινὸς, ἢ καρποῦ φθίσιν,

ἢ νιφετοῦ σθένος ὑπέρφατον,

15

ἢ στάσιν οὖλομέναν,

ἢ πόντου κενέωσιν ἄμ πέδον,

ἢ παγετὸν χθονὸς, ἢ

νότιον θέρος ὕδατι ζακότῳ διερὸν, ἢ γαῖ-

αν κατακλύσαισα θήσεις

20

ἀνδρῶν νέον ἐξ ἀρχῆς

γένος, ὀλοφυρομένων

πάντων μέτα πείσομαι».

Σημ. Στ. 2. ἐμῆς . . . ὀμμάτων] ἡ σύνταξις «ἄτερ ἐμῆς (ἀκτῖνος) ὀμμάτων θεῶμαι· ἦτοι «κυτάζω, ἀλλὰ ἡ ἀκτὶς τῶν ἐμῶν ὀμμάτων, τὰ ἐμὰ ὄμματα οὐδὲν ὀρώσιν». — ἔθηκας ἀμάχανον . . . ὁδόν] «κατέστησας τοῖς ἀνθρώποις εἰς ἀμηχανίαν τὴν ταχεῖαν ἰσχὺν τῶν ὀμμάτων καὶ τὴν ὁδὸν τῆς σοφίας». — ἰσχὺν πτανόν] καλεῖ οὕτω τὰ ὄμματα, ὧν τὴν ἐνέργειαν παραβάλλει πρὸς τὴν πτῆσιν τῶν πτηγῶν· διότι ἡ ὄρασις τάχιστα πανταχοῦ διῖκνεῖται. — σοφίας ὁδόν] κατέστησε τὴν ὁδὸν τῆς σοφίας εἰς ἀμηχανίαν· διότι οἱ σοφοὶ οὐ δύνανται νὰ εὖρωσι καὶ νὰ μαντεύσωσι, τί σημαίνει ἡ ἔκλειψις αὕτη τοῦ ἡλίου. — ἐπίσκοτον] ἐκ διορθώσεως τοῦ Ἑρμάννου ἀντὶ τοῦ ἐν Διονυσ. Ἀλικαρν. ἐπισκόπτειν. — ἀτραπὸν] ἐκ διορθώσεως Scaligeri καὶ τῶν λοιπῶν ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ Διονυσίου ἀτ ρ ο π ο ν. — ἐλαύνειν] τελικὸν ἀπαρέμφατον «ἵνα ἐλαύνῃς» δηλονότι τοὺς ἵππους. — τράποιο] ἐκ διορθώσεως ἀντὶ τοῦ ἐν Διονυσ. τ ρ ό π ο ι ο. — πάγκοινον τέρας πολέμου] ἀντὶ πα γ κ ο ί ν ο υ π ο λ έ μ ο υ τ έ ρ α ς· τὸ δὲ π ά γ κ ο ι ν ο ν κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἐς ὄ λ β ο ν Θ ή β α ι ς. — δ' εἰ σάμα] ἐκ διορθώσεως ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ παρὰ Διονυσ. κειμένῳ δ ι ς ἄ μ α. — κενέωσιν] ἐκ διορθώσεως ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ παρὰ Διονυσ. κειμ. κ ε ν ε ῶ σ ι ν. — ἀνὰ πέδον] ἐκ διορθώσεως ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ παρὰ Διονυσ. κειμένῳ ἀ λ λ ἂ π έ δ ο ν. — διερὸν] ἐκ διορθώσεως ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ παρὰ Διονυσ. διεφθαρμένῳ κειμένῳ ὀ λ ό φ υ . . . Τὴν ἀτελῇ λέξιν ταύτην ὀλόφου . . . Σκαλίγερος διορθοῖ εἰς ὀ λ ο φ υ δ ν ό ν.

Μετάφρ. «Ἀκτὶς ἡλίου πολύσκοπε, διὰ τί θεῶμαι ἄνευ τῆς ἐμῆς ἀκτῖνος τῶν ὀμμάτων; ἄστρον ὑπέρτατον, ἐν ἡμέρᾳ κρυπτόμενον κατέστησας τοῖς ἀνθρώποις εἰς ἀμηχανίαν τὴν ταχεῖαν

ἰσχύον (τῶν ὀμμάτων) καὶ τὴν ὁδὸν τῆς σοφίας, πορευομένη ἀτραπὸν σκοτεινὴν, ἵνα εἰς νεώτερόν τι ἢ πρότερον ἐλαύνῃς (τὰς ἵππους). ἀλλ' ἱκετεύω σε πρὸς Διὸς, εἴθε τρέψῃς τὰς ταχείας ἵππους εἰς ὄλβον τῶν Θηβῶν ἀπήμαντον· ὦ πότνια, ἐὰν δὲ φέρῃς κοινὸν τεράστιον σημεῖον πολέμου τινὸς, ἢ ἀπώλειαν καρποῦ, ἢ ἀμύθητον σθένος νιφετοῦ, ἢ ὀλεθρίαν στάσιν, ἢ πόντου ἐκκένωσιν εἰς τὴν χέρσον, ἢ παγετὸν χθονὸς, ἢ νότιον θέρος ἐξ ὕδατος ἀγρίου ὑγρόν· ἢ ἐὰν τὴν γῆν κατακλύσασα, καταστήσῃς ἐξ ἀρχῆς νέον γένος ἀνθρώπων, μετὰ πάντων ὀλοφυρομένων θὰ πάθω».

Εἰς τὸ ἄσμα, οὗ ἀπόσπασμά ἐστι τὸ παρὸν, ἀναφέρεται τὸ τοῦ Πλουτάρχου (de Facie in Luna κεφ. 18) «οὗτος Μίμνερμον ἐπάξει καὶ Κυδίαν καὶ τὸν Ἀρχίλοχον, πρὸς δὲ τούτοις Στησίχορον καὶ τὸν Πίνδαρον ἐν ταῖς ἐκλείψεσιν ὀλοφυρομένους τὸν φανερώτατον κλεπτόμενον, καὶ μέσφ' ἅμα νύκτα γινόμενον καὶ τὴν ἀκτῖνα τοῦ ἡλίου σκότους ἀτραπὸν . . . φάσκοντας». Ὡσαύτως καὶ τοῦ Φίλωνος (in Fragment. ἐξ Εὐσεβίου Τ. β'. σελ. 643. ἐκδ. Mang.) «αἱ δὲ (ἐκλείψεις ἡλίου) μηνύματά ἐστιν ἢ βασιλέων τελευτῆς, ἢ πόλεων φθορᾶς, ὃ καὶ Πίνδαρος ἠνίξατο, γενομένης ἐκλείψεως, διὰ τῶν πρόσθεν εἰρημένων». Πρόσθετε καὶ τὸ χωρίον τοῦ Πλινίου Π. 12. sect. 9 «misera hominum mente in defectibus scelera aut mortem aliquam siderum pavente, quo in metu fuisse Stesichori et Pindari vatium sublimia ora palam est deliquio solis». Ὡσαύτως καὶ τὸ (Φιλοστρατ. Ἐπιστ. 72. σελ. 949) «Ἐκ τῆς περὶ τὸ πρόσωπον γαλήνης, ἣν εἰ μὴ θολώσεις, ἄστρον ὑπέρτατον ἐν ἡμέρᾳ βλεπόμενον δόξεις· εἰ δὲ ἐκ Πινδάρου ταῦτα, κακχείνός ποῦ κατὰ Πίνδαρον,

τὰ τὴν ἀκτῖνα τὴν ἀπὸ σοῦ πηδῶσαν εἶναι τῶν ἐμῶν
ὀφθαλμῶν μέτρα».

5.

(Epist. Socrat. p. 5.) «καὶ τὸν Πίνδαρον ἡγού-
μενον εἰς τοῦτο σοφὸν εἶναι, ὅς φησιν,

Θεοῦ δὲ δείξαντος ἀρχὰν

ἕκαστον ἐν πρᾶγος,

εὐθεΐα δὴ κέλευθος ἀρετὰν ἐλεῖν,

τελευταί τε καλλίονες.

Σχεδὸν γὰρ οὕτω ποὺ αὐτῷ ἔχει τὸ Ὑπόρχημα».

Σημ. ἐν πρᾶγος] ἐκ διορθώσεως ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ
κειμένῳ ἐν πρᾶγος· ἡ δὲ ἐν ἀντὶ τῆς εἰς.

Μετάφρ. Ὅταν ὁ θεὸς δείξῃ τὴν ἀρχήν, εἰς
ἕκαστον πρᾶγμα ἡ ὁδὸς ἐστὶν εὐθεΐα νὰ εὔρῃ τις
τὴν ἀρετήν, καὶ τὸ τέλος ἐστὶ κάλλιον.

(Aristides in Panegyri. Cyzic. T. I. p. 236)
«Ἄλλ' ὥσπερ ἔφη Πίνδαρος, θεοῦ δειξάντος ἀρ-
χὰν, οὐδὲν δὴ τὸ κωλύον». Ὁ αὐτὸς (criminantes T.
II. p. 416) «θεοῦ δὲ, φησὶ Πίνδαρος, δειξάντος
ἀρχὰν, εὐθεΐα δὴ κέλευθος εὔρειν τὸ
προκείμενον».

6.

Στοβαῖος (λόγος ΜΗ'. περὶ πολέμου 50. ἐκ τῶν
Πινδάρου Ὑπορχημάτων)

«Γλυκὺ δὲ πόλεμος ἀπείροισιν· ἐμπείρων δέ τις
ταρβεῖ προσιόντα νιν καρδίᾳ περισσῶς».

Ἐκ τούτων Εὐστάθιος (εἰς Ὅμ. σελ. 841. 32)
«γλυκὺς ἀπείρῳ πόλεμος, πεπειραμένων δέ τις ταρβεῖ
προσιόντα». Καὶ (Σχόλ. Ven. A. B. εἰς Ἰλιάδ. α.
227) «φιλοπόλεμοι γὰρ οἱ νέοι, ὡς καὶ Πίνδαρος· γλυ-
κὺς ἀπείρῳ πόλεμος· ἐμπείρων δέ τις
ταρβεῖ προσιόντα μιν».

7.

Ἑρωτιανὸς (Συλλογ. λέξεων Ἰπποκράτ. ἐν λέξει αἰὼν ὁ νωτιαῖος μυελὸς) «καὶ Πίνδαρος ἐν Ὑπορχήμασι λέγων.

Ἐξέπτυσσε κεκραμένα ἐν αἵματι
πολλὰ δ' ἔλκεα πλευρὰς ἔμβαλε
νωμῶν τραχὺ ρόπαλον· τέλος δ' αἰείρας
πρὸς στιβαρὰς σπάραξε πλευράς·
αἰὼν δὲ δι' ὀστέων ἐρράισθη».

Σημ. — αἰὼν δὲ δι' ὀστέων ἐρράισθη] «ὁ δὲ νωτιαῖος μυελὸς διὰ τῶν ὀστέων συνετρίβη». — ἐρράισθη] ὁ τύπος ραίω.

8.

Ἀθήναιος (ΙΔ'. 631. C) «ἡ δὲ ὑπορχηματική ἐστιν, ἐν ἣ ἄδων ὁ χορὸς ὀρχεῖται. Πίνδαρος δὲ φησιν·

Λάκαινα μὲν παρθένων ἀγέλα.

ὀρχοῦνται δὲ ταύτην παρὰ τῷ Πινδάρῳ οἱ Λάκωνες».

9.

Σχολιαστὴς Θεοκρίτου (Ζ'. 103) «Ὁμολος δὲ Θεοταλίας ὕρος, ὡς Ἐφορος καὶ Ἀριστόδημος ὁ Θηβαῖος, ἐν οἷς ἱστορεῖ περὶ τῆς ἐορτῆς τῶν Ὁμολίων καὶ Πίνδαρος ἐν τοῖς Ὑπορχήμασιν».

10.

Σχολιαστὴς Πινδάρου (Ἰσθμ. Α'. 21) «Ἰόλαος δὲ ἦν Ἡρακλέους ἡνίοχος· ἀλλ' εὐρήματα Πινδάρου ἐν Ὑπορχήμασιν, ὡς καὶ εὖρημα Κάστορος, ὡς αὐτὸς λέγει».

11.

Σχολιαστὴς Πινδάρου (Ὀλυμπ. ΙΓ'. 25) «ὁ Πίνδαρος δὲ ἐν μὲν τοῖς Ὑπορχήμασιν ἐν Νάξῳ φησὶν εὐρεθῆναι πρῶτον διθύραμβον».

12.

Ἴσως καὶ οἱ παρ' Ἡφαιστίωνι (σελ. 87. ἐκδ. Λειψ. 1832) ὡς δεῖγμα Πινδαρικοῦ μέτρου δύο στίχοι ἀπόσπασμά εἰσιν ὑπορχήματος Πινδάρου.

Ὁ Μουσηγέτας με καλεῖ χορεῦσαι,
ἄγοις, ὦ κλυτὰ, θεράποντα, Λατοῖ.

Η'.

ΕΓΚΩΜΙΑ.

1.

Σχολιαστῆς Πινδάρου (εἰς Ὀλύμπ. Β'. 16) «Τούτους γὰρ (τοὺς προγόνους τοῦ Θήρωνος) Θηβαίους ἀνέκαθεν ἀπὸ Κάδμου εἶναι. Κάδμου γὰρ Πολύδωρος· τοῦ δὲ Λάβδακος· τοῦ δὲ Λαῖος· τοῦ δὲ Οἰδίπους· εἶτα Ἐτεοκλῆς· τοῦ δὲ Αἴμων· τοῦτον δὲ . . . Ἀθήναζε μεταστῆναι· τοὺς δὲ ἀπὸ τούτου πάλιν ἐξ Ἀθηνῶν μεταστάντας σὺν τοῖς Ἀργείοις Ῥόδον κατοικῆσαι μέχρι τινῶν γενεῶν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐλθεῖν εἰς Ἀκράγαντα, καὶ μέχρι Θήρωνος τὰς ἀπάσας γενεὰς ἑπτὰ πρὸς ταῖς ὀκτὼ συναριθμεῖσθαι· ταῦτα ἱστορεῖ ἐν Ἐγκωμίῳ, οὗ ἡ ἀρχή.

Βούλομαι παίδεσσιν Ἑλλάνων».

2.

Σχολιαστῆς Πινδάρου (αὐτόθι) «ἐνιοι δέ φασιν, ὅτι οἱ τοῦ Θήρωνος πρόγονοι οὐδόλως εἰς τὴν Γέλλαν κατῆραν, ἀλλ' εὐθὺς ἀπὸ Ῥόδου εἰς τὴν Ἀκράγαντα, ὡς καὶ Πινδαρος λέγει.

Ἐν δὲ Ῥόδον κατῴκισθεν,
ἐνθα ἀφορμαθέντες ὑψηλὰν
πόλιν ἀμφινέμονται
πλεῖστα μὲν δῶρ' ἀθανάτοις ἀνέχοντες,

ἔσπετο δ' αἰννάου πλούτου νέφος».

Ἐκ τῆς ὑποθέσεως φαίνεται, ὅτι καὶ τὸ δεύτερον τοῦτο ἀπόσπασμα ἀνήκει τῷ αὐτῷ Ἐγκωμίῳ, ὥς τὸ πρῶτον.

3.

Ἀλεξάνδρῳ Ἀμύντα.

Σχολιαστῆς Πινδάρου (εἰς Νέμ. Ζ') «τότε γὰρ καταφέρεται εἰς τοῦτο ὁ Πίνδαρος, ὅταν ὑπῇ τις ὁμωνυμία, οἷον

Ὀλβίων ὁμώνυμε Δαρδανιδᾶν,

παῖ θρασύμηδες Ἀμύντα».

Δίων (περὶ βασιλείας λόγος Β'. σελ. 45. ἐκδ. Δούκα)
«τοῦ δὲ Πινδάρου (ἐπεμνήσθη ὁ μέγας Ἀλέξανδρος πρὸς τὸν πατέρα) διὰ τε τὴν λαμπρότητα τῆς φύσεως καὶ ὅτι τὸν πρόγονον αὐτοῦ καὶ ὁμώνυμον ἐπήνεσεν Ἀλέξανδρον, τὸν Φιλέλληνα ἐπικληθέντα, ποιήσας εἰς αὐτὸν

Ὀλβίων ἐπώνυμε Δαρδανιδᾶν».

Καλεῖ δὲ ὁ ποιητῆς Ἀλέξανδρον τὸν Ἀμύντα ἐπώνυμον τῶν Δαρδανιδῶν· διότι ὕπεστι ἡ ὁμωνυμία αὕτη, ὅτι καὶ ὁ τοῦ Πριάμου Ἀλέξανδρος ἐκαλεῖτο, Δαρδανίδης ὢν.

4.

Ἴσως καὶ τὸ ἐπόμενον ἀπόσπασμα ἀνήκει τῷ αὐτῷ ἐγκωμίῳ, ὥς καὶ τὸ ἡγούμενον 3.

Διονύσιος Ἀλικαρνασσεὺς (Τόμ. Β. σελ. 179. ἐκδ. Sylburgii)

«Πρέπει δ' ἐσθλοῖσιν ὕμνεϊσθαι

καλλίσταις ἀοιδαῖς·

τοῦτο γὰρ ἀθανάτοις

τιμαῖσιν ποτιψαύει

μόνον ῥηθέν·

θνάσκει δ' ἐπιλασθὲν καλὸν ἔργον.

Πίνδαρος τοῦτο πεποίηκεν εἰς Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα».

Σημ. ἐσθλοῖσιν] ἐκ διορθώσεως Sylburg. ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ κειμένῳ ὅλοισιν. — ἐπιλασθέν] καὶ τοῦτο ἐκ διορθώσεως τοῦ αὐτοῦ ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ κειμένῳ ἐπιταθέν.

Θ'.

Σ Κ Ο Λ Ι Α.

«Τὸ δὲ σκολιὸν μέλος ἤδετο περὶ τοὺς πότους· διὸ καὶ παροίνιον αὐτὸ ἐσθ' ὅτε καλοῦσιν· ἀνειμένον δὲ ἐστὶ τῇ κατασκευῇ, καὶ ἀπλούστατον μάλιστα· σκολιὸν δὲ εἴρηται, οὐχ ὥς ἐνίοις ἤρεσε, κατ' ἀντίφρασιν· τὰ γὰρ κατ' ἀντίφρασιν, ὥς ἐπίπαν, τοῦ εὐφημισμού στοχάζεται, οὐκ εἰς κακοφημίαν μεταλαμβάνει τὸ εὐφημον· ἀλλὰ διὰ τὸ, προκατειλημμένων ἤδη τῶν αἰσθητηρίων, καὶ παρειμένων οἴνῳ τῶν ἀκροατῶν τηνικαῦτα εἰσφέρεισθαι τὸ βάρβιτον εἰς τὰ συμπόσια, καὶ διονυσιάζοντα ἕκαστον ἀκροσφαλῶς συγκόπτεσθαι περὶ τὴν προσφορὰν τῆς ᾠδῆς. Ὅπερ οὖν ἔπασχον αὐτοὶ διὰ τὴν μέθην, τοῦτο τρέψαντες εἰς τὸ μέλος, σκολιὸν ἐκάλουν τὸ ἀπλούστατον». (Πρόκλ. χρηστομθ. ἐκλογ. παρὰ Φωτίῳ Μυριοβλ. σελ. 988. Ἐκδ. Andr. Schotti).

1.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΙ ΚΟΡΙΝΘΙΩ.

Ἀθήναιος (βιβλ. ΙΓ'. ἐκδ. Casaub) «Νόμιμόν ἐστιν ἀρχαῖον ἐν Κορίνθῳ, ὥς καὶ Χαμαιλέων ἱστορεῖ ἐν τῷ περὶ Πινδάρου, ὅταν ἡ πόλις εὐχῆται περὶ μεγάλων τῇ Ἀφροδίτῃ, συμπεριλαμβάνεσθαι πρὸς τὴν ἱκετίαν τὰς ἐταίρας ὥς πλείστας, καὶ ταύτας προσεύχεσθαι τῇ θεῷ, καὶ ὕστερον ἐπὶ τοῖς ἱεροῖς παρεῖναι· καὶ ὅτε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τὴν στρατείαν ἤγεν ὁ Πέρσης, ὥς Θεόπομπος (ὅρα καὶ Π. Σχολιαστὴν Πινδάρου εἰς Ὀλυμπ. ΙΓ'. 32)

ἱστορεῖ καὶ Τίμαιος ἐν τῇ ἐβδόμῃ, αἱ Κορίνθιαι ἑταῖραι
 ἠΰξαντο ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας, εἰς τὸν τῆς
 Ἀφροδίτης ἐλθοῦσαι νεῶν . . . Καὶ οἱ ἰδιῶται δὲ κα-
 τεύχονται τῇ θεῷ, τελεσθέντων περὶ ὧν ἂν ποιῶνται τὴν
 δέησιν, ἀπάξειν αὐτῇ τακτὰς ἑταίρας· ὑπάρχοντος οὖν
 τοῦ τοιούτου νομίμου περὶ τὴν θεὸν, Ξενοφῶν ὁ Κορίν-
 θιος ἐξιὼν εἰς Ὀλυμπίαν ἐπὶ τὸν ἀγῶνα καὶ αὐτὸς
 ἀπάξειν ἑταίρας ἠΰξαστο τῇ θεῷ νικήσας. Πίνδαρος δὲ
 τὸ μὲν πρῶτον ἔγραψεν εἰς αὐτὸν ἐγκώμιον, οὗ ἡ ἀρχή.
 Τρισολυμπιονίκαν ἐπαινέων οἶκον (Ὀλυμπ.
 Π'), ὕστερον δὲ καὶ σκολιὸν τὸ παρὰ τὴν θυσίαν ἄσθην,
 ἐν ᾧ τὴν ἀρχὴν εὐθέως πεποιήται πρὸς τὰς ἑταίρας, αἱ
 παραγενομένου τοῦ Ξενοφώντος καὶ θύοντος τῇ Ἀφρο-
 δίτῃ συνέθυσαν· διόπερ ἔφη

ὦ Κύπρου δέσποινα,

τεὸν δεῦτε ἐς ἄλσος·

φορβάδων κορᾶν ἀγέλαν ἑκατόγγυιον

Ξενοφῶν τελείαις ἐπήγαγεν εὐχολαῖς ἰανθεῖς.

Ἦρξαστο δὲ οὕτως τοῦ τέλους,

Πολύξειναι νεάνιδες, ἀμφίπολοι

5

πείθουσ' ἐν ἀφνειῷ Κορίνθῳ

διὰ τε τὰς χεῖρας λιβάνου ξανθὰ δάκρυά τε

ἡμῖν πολλάκις ματέρα ἐρώτων

οὐρανίαν ἱπτάμεναι νοήματι

ποττὰν Ἀφροδίταν. Ὑμῖν ἄνωθεν ἀπαγορίας 10

ἔπορεν, ὦ παῖδες, ἐρατειναῖς εὐναῖς μαλθα-

κώρας

ἀπὸ καρπὸν δρέπεσθαι·

σὺν δὲ ἀνάγκῃ πάγκαλον.

Ἀρξάμενος δὲ οὕτως ἐξῆς φησιν,

ἀλλὰ θαυμάζω, τί με λέξοντι

Ἴσθμοῦ δεσπότη, τοιάνδε

15

μελίφρονα ἀρχὰν εὐρόμενον σκολιοῦ

ξυνάορον ξυναῖς γυναιξίν.

δῆλον γάρ, ὅτι πρὸς τὰς ἑταίρας διαλεγόμενος, ἡγωνία, ποῖόν τι φανήσεται τοῖς Κορινθίοις τὸ πρᾶγμα, πιστεύων δέ, ὡς ἔοικεν, αὐτὸς αὐτῷ πεποίηκεν εὐθέως

Ἐδιδάξαμεν χρυσὸν κιθάρα βασάνῳ».

Μετάφρ. «ὦ δέσποινα Κύπρου, δεῦτε παραγενοῦ εἰς τὸ σὸν ἄλσος· φορβάδων κορῶν ἀγέλην πολυμελῇ Ξενοφῶν εἰσήγαγεν ἐπὶ ἐκτελέσει εὐχῆς εὐφρανθεῖς . . . Πολύξενοι νεάνιδες ἰέρειαι ἐν τῇ πλουσίᾳ Κορίνθῳ πείθουσι πολλάκις εἰς βοήθειαν ἡμῶν τὴν μητέρα τῶν ἐρώτων καὶ διὰ ἀνατάσεως τῶν χειρῶν καὶ διὰ θυμιάσεως ξανθῶν δακρύων λιβάνου ἱπτάμεναι διὰ τοῦ νοῦς πρὸς τὴν οὐρανίαν Ἀφροδίτην. Ὑμῖν, ὦ κόραι, παρέσχεν ἄνωθεν (ἢ Ἀφροδίτῃ) δικαιολογίας νὰ ἀποδρέπησθε ἐν ἐρατειναῖς εὐναῖς καρπὸν ἀνθηρᾶς ἡλικίας· τὸ δὲ ἀποδρέπεσθαι σὺν ἐκπληρώσει ἀνάγκης ἐστὶ καὶ πάγκαλον πρᾶγμα . . . Ἀλλὰ θαυμάζω, τί θὰ εἴπωσι περὶ ἐμοῦ οἱ δεσπότη τοῦ Ἴσθμοῦ, ὅστις τοιαύτην μελίφρονα ἀρχὴν σκολιοῦ συνέταξα ἀρμόζουσαν ταῖς κοιναῖς γυναιξίν . . . Ἐδιδάξαμεν χρυσὸν διὰ τῆς κιθάρας βεβασανισμένον».

Σημ. Στ. 3. ἐκατόγγυιον] ἢ ἐξ ἑκατὸν γυναικῶν καὶ συνεκδοχικῶς «πολυπληθῇ», ἢ ἐξ ἑκατὸν γυίων, μελῶν τοῦ σώματος, ὅπερ ἐστὶν «ἐκ πέντε καὶ εἴκοσι γυναικῶν. — στ. 5. ἀμφίπολοι] τῆς Ἀφροδίτης. — στ. 6. πείθουσι] τὴν Ἀφροδίτην. — στ. 7. διὰ τε τὰς χεῖρας

. . . δάκρυά τε] «ἀνατείνουσαι τὰς χεῖρας πρὸς τὴν Ἀφροδίτην καὶ θυμιῶσαι λίβανον». — στ. 8. ἡμῖν] τοῖς τε Κορινθίοις καὶ τοῖς λοιποῖς Ἑλλησιν. Ἐξαρτᾶται δὲ ἡ δοτικὴ ἐκ τοῦ πείθουσιν· ὅθεν «πείθουσι τὴν Ἀφροδίτην ἡμῖν· πείθουσι τὴν Ἀφροδίτην εἰς βοήθειαν καὶ ὑπεράσπισιν ἡμῶν». — στ. 9-10. ἱπτάμεναι νοήματι ποττὰν Ἀφροδίταν] «δεόμεναι καὶ ἱκετεύουσαι (ἡμῖν, ὑπὲρ ἡμῶν) διὰ τοῦ νοὸς τὴν Ἀφροδίτην». — στ. 10-12. Ὑμῖν . . . δρέπεσθαι] «Ὑμῖν, ὦ παῖδες (ὦ νεάνιδες) ἀμφίπολοι τῆς Ἀφροδίτης, ἐπόρισεν (αὕτη ἡ Ἀφροδίτη) νὰ δρέπησθε». — στ. 13. σὺν . . . πάγκαλον] «τοῦτο δὲ (τὸ δρέπεσθαι) ἔστι πάγκαλον σὺν ἀνάγκῃ, σὺν τῷ ἐκπληροῦν καὶ ἀνάγκῃ». — στ. 15. Ἰσθμοῦ δεσπόται] οἱ Κορίνθιοι. — στ. 18. χρυσὸν . . . βασάνῳ] «μέλος βεβασανισμένον, δεδοκιμασμένον τῇ κιθάρᾳ, ὡς δοκιμάζεται ὁ χρυσοῦς τῇ Λυδίᾳ λίθῳ».

2.

ΘΕΟΞΕΝΩ ΤΕΝΕΔΙΩ.

Ἀθήναιος (βιβλ. ΙΓ'. 601. ἐκδ. Casaub.) «καὶ Πίνδαρος δὲ οὐ μετρίως ὦν ἐρωτικὸς . . . μνησθεὶς τοῦ Τενεδίου Θεοξένου, ὃς ἦν αὐτοῦ ἐρώμενος, τί φησι;

Χρῆν μὲν κατὰ καιρὸν ἐρώτων δρέπεσθαι,

θυμὲ, σὺν ἡλικίᾳ,

τὰς δὲ Θεοξένου ἀκτῖνας προσώπου

μαρμαριζοίσας δρακεῖς ὃς μὴ πόθῳ κυ-

μαίνεται, ἐξ ἀδάμαντος ἢ σιδά-

5

ρου κεχάλκευται μέλαιναν καρδίαν

ψυχρᾷ φλογί, πρὸς τ' Ἀφροδί-

τας ἀτιμασθεὶς ἐλικοβλεφάρου

ἢ περὶ χρήμασι μοχθίζει βιαίως,

ἢ γυναικείῳ θράσει ψυχὰν φορεῖται

10

πᾶσαν ὁδὸν θεραπεύων·

ἀλλ' ἐγὼ δ' ἔκατι τᾶς κηρὸς ὥς

δαχθεὶς ἀλεκτρᾶν μελισσᾶν

τήκομαι, εὖτ' ἂν ἴδω παίδων

νεόγυιον ἐς ἥβαν.

15

Ἐν δ' ἄρα καὶ Τενέδῳ

Πειθὼ τ' ἔναιε καὶ Χάρις υἱὸν Ἀγησιλάου».

Μετάφρ. «Ἐπρεπε μὲν, ὦ θυμὲ, ὅτε καιρὸς ἦν, ἔχων τὴν ἡλικίαν νὰ ἐρῶ. Ὅστις ὁμῶς ἰδὼν τὰς μαρμαρίζουσας ἀκτῖνας τοῦ προσώπου τοῦ Θεοξένου μὴ ἔρωτι φλέγῃται, οὗτος μέλαιναν τὴν ψυχὴν ψυχρᾷ φλογὶ ἢ ἐξ ἀδάμαντος ἢ ἐκ σιδήρου κατεσκεύαται καὶ ὑπὸ τῆς ἐλικοβλεφάρου Ἀφροδίτης ἀτιμασθεὶς ἢ περὶ ἀπόκτησιν πλούτου σφοδρῶς μοχθεῖ, ἢ ὑπὸ θράσους γυναικὸς κατέχεται κατὰ τὴν ψυχὴν παντὶ τρόπῳ θεραπεύων αὐτήν· ἀλλ' ἐγὼ ἔνεκα ταύτης (τῆς Ἀφροδίτης) δηχθεὶς (ἔρωτι), ὥς κηρὸς ἡλεκτροχρόων μελισσῶν τήκομαι, ὅταν βλέψω εἰς νεομελῇ ἥβην παίδων. Καὶ ἐν Τενέδῳ ἄρα ἢ τε Πειθὼ καὶ Χάρις ἔχει οἶκημα τὸν υἱὸν τοῦ Ἀγησιλάου».

Σημ. ψυχᾶν] ἐκ διορθώσεως ἀντὶ τοῦ παρ' Ἀθηναίῳ ψυχράν. — ἀλεκτρᾶν] ἐξ ἐμῆς διορθώσεως ἀντὶ τοῦ παρ' Ἀθηναίῳ ἑλεκτρᾶν. — ἔναιεν υἱὸν Ἀγησιλάου] ὁ υἱὸς τοῦ Ἀγησιλάου ἐν Τενέδῳ ἐστὶν οἶκημα καὶ δῶμα τῆς Πειθοῦς καὶ Χάριτος.

3.

ΘΡΑΣΥΒΟΪΛΩ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΩ.

Ἀθήναιος (ΙΑ'. 480) «ταῦτα δὲ (αἱ κύλικες) ἐστὶ κεράμεια ποτήρια· ἐγένοντο δὲ ἐπίσημοι κύλικες αἱ τε

Ἄργεϊαι καὶ αἱ Ἀττικάι· καὶ τῶν μὲν Ἀττικῶν μνημονεύει Πίνδαρος ἐν τοῖςδε,

ὦ Θρασύβουλ', ἐρατᾶν ὄχημ' αἰοιδᾶν
τοῦτο πέμπω μεταδόρπιον· ἐν ξυνῷ κεν εἴη
συμπόταισιν τε γλυκερὸν
καὶ Διονύσοιο καρπῷ
καὶ κυλίκεσσιν Ἀθηναίαισι κέντρον».

Μετάφρ. «ὦ Θρασύβουλε, πέμπω σοι τοῦτο τὸ ὄχημα ἐραστῶν ᾧδων ἐπίδειπνον· εἴθε εἴη κοινῶς τοῖς τε συμπόταις καὶ τῷ καρπῷ τοῦ Διονύσου καὶ ταῖς Ἀθηναίαις κύλιξι γλυκερὸν ἐρέθισμα».

στ. 1. Θρασύβουλε] Θρασύβουλος ὁ Ξενοκράτους Ἀκραγαντῖνος γνωστὸς ἐκ τῶν Πυθ. ΣΤ'. καὶ Ἰσθμ. Β'. — ὄχημ'] παράβαλε πρὸς Πυθ. Γ'. 102. — στ. 2. μεταδόρπιον] ἵνα ἀσθῇ ἐν τῇ δευτέρᾳ τραπέζῃ. — στ. 4-5. Διονύσοιο καρπῷ καὶ κυλίκεσσιν κέντρον] ἐπειδὴ ὁ οἶνος ἐν τῇ δευτέρᾳ τραπέζῃ καὶ αἱ κύλικες τίθενται εἰς μεγάλην κίνησιν· διὰ τοῦτο ἀπὸ τῶν συμποτῶν, οἵτινες κυρίως κεντοῦνται ὑπὸ τοῦ ἄσματος εἰς πόσιν, ἔφη μεταφορικῶς, ὅτι κεντεῖται καὶ ὁ οἶνος καὶ αἱ κύλικες. — Ἐὰν ὁ Σουῆδας ἐν λέξει «Ἀθηναίας» ἀναφέρων «Πίνδαρον ἐν σχολῇ» εἰς τοῦτο τὸ χωρίον τοῦ σχολιοῦ, ὡς εἰκάζουσιν, ἀφορᾷ, ὁρθῶς ἔχει ἢ διόρθωσις τῶν λέξεων «ἐν σχολῇ» εἰς «ἐν σκολίῳ» ἢ «ἐν σκολίοις».

4.

Ἀθήναιος (βιβλ. Γ'. 427) «διὸ καὶ τὰ σκολιὰ καλούμενα μέλη τῶν ἀρχαίων ποιητῶν πλήρη ἐστὶ (τῶν λέξεων κότταβος καὶ κοτταβίζειν)· λέγω δ' οἶον καὶ Πίνδαρος πεποίηκε,

χάριτάς τε Ἀφροδισίων ἐρώτων,
ὄφρα σὺν χειμάρρῳ μεθύω,

Ἐγάρθωνι δὲ καλῶ κότταβον».

Σημ. χάριτάς τε] ἀντικείμενον ῥήματος προηγουμένου.
— Ἐγάρθωνι δὲ κότταβον] «Ἐγάρθωνι δὲ ἀποδίδωμι
κότταβον».

5.

ΙΕΡΩΝΙ ΣΥΡΑΚΟΣΙΩ.

Ἀθήναιος (βιβλ. ΙΕ'. 635. Β. καὶ D.) «Ἀριστό-
ξενος δὲ τὴν μάγαδιν καὶ τὴν πηκτίδα χωρὶς πλήκτρου
διὰ ψαλμοῦ παρέχεσθαι τὴν χρεῖαν· διόπερ καὶ Πίνδαρον
εἰρηκέναι ἐν τῷ πρὸς Ἰέρωνα σχολιῷ, τὴν μάγαδιν ὀνο-
μάσαντα ψαλμὸν ἀντίφθογγον διὰ τὸ δύο γενῶν ἅμα καὶ
διὰ πασῶν ἔχειν τὴν συμφδίαν ἀνδρῶν τε καὶ παίδων
. . . ἀγνοεῖ δὲ ὁ Ποσειδώνιος, ὅτι ἀρχαῖόν ἐστιν ὄργανον
ἢ μάγαδις, σαφῶς Πινδάρου λέγοντος τὸν Τέρπανδρον
ἀντίφθογγον εὑρεῖν τῇ παρὰ Λυδοῖς πηκτίδι τὸν βάρβιτον·

Τὸν ῥα Τέρπανδρός ποθ' ὁ Λέσβιος εὔρεν
πρῶτος ἐν δείπνοισι Λύδιον ψαλμὸν
ἀντίφθογγον ὑψηλᾶς ἀκούων πηκτίδος».

Σημ. ἐν δείπνοισι] ἐν τοῖς ποτηρίοις, ἐν τῷ πίνειν.

6.

ΙΕΡΩΝΙ ΣΥΡΑΚΟΣΙΩ.

Ἀθήναιος (βιβλ. ΙΒ'. 512. D) «Πίνδαρος παραινῶν
Ἰέρωνι τῷ Συρακοσίῳ ἀρχοντί φησι,

Μηδὲ ἀμαύρου τέρψιν ἐν βίῳ, πολὺ τοι
φέρτιστον ἀνδρὶ τερπνὸς αἰών».

— μὴ ἀμαύρου] μὴ καταφρόνει.

7.

Τὸ ἐπόμενον παρὰ Στράβωνι (βιβλ. ΙΓ'. σ. 505.
ἐκδ. Κοραῆ)

«Κείνῳ μὲν Αἴτνα δεσμὸς ὑπερφίαλος

Ἀμφίκειται

Καὶ πάλιν,

Ἄλλ' οἷος ἄπλατον κεραΐζεις θεῶν
 Τυφῶνα πεντηκοντακέφαλον ἀνάγκη,
 Ζεῦ πάτερ,

Ἐν Ἀρίμοις ποτέ».

Τοῦτο τὸ ἀπόσπασμα Schneiderus καὶ ἄλλοι κατατάττουσιν ἐν τοῖς Ἐπινικίοις ὁρμώμενοι ἐκ τοῦ Ἰουλιανοῦ (Ἐπιστολ. 24) «καὶ μὴν καὶ Πίνδαρος ὁ Θηβαῖος τὴν ἀναίρεσιν τοῦ Τυφώος ἐν ἐπινικίοις κηρύττων καὶ τοῦ μεγίστου τούτου γίγαντος κράτος τῷ μεγίστῳ βασιλεῖ τῶν θεῶν περιτιθεὶς οὐχ ἐτέρωθεν αὐτῷ τῆς εὐφημίας κρατύνει τὴν ὑπερβολήν, ἥ ὅτι τὸν γίγαντα τὸν ἑκατοντακέφαλον ἐνὶ βλήματι καθελεῖν ἤρκεσεν· ὥς οὐδέ τις ἄλλου εἰς χεῖρας τοῦ Διὸς ἐλθεῖν ἀντιμάχου γίγαντος νομισθέντος, ἥ ὃν ἡ μήτηρ μόνον τῶν ἄλλων ἑκατὸν κεφαλαῖς ὥπλισεν, οὐδέ ἐτέρου τινὸς θεῶν ἢ μόνου Διὸς ἀξιονικότερου πρὸς ταύτην τοσοῦτου γίγαντος καθαίρεσιν ὄντος».

8.

Ἀθήναιος (βιβλ. ΙΔ'. σελ. 641. C) «Πίνδαρος δ' ἐστὶν ὁ εἰπὼν,

Δείπνου δὲ λήγοντος γλυκὺ τρωγάλιον
 καίπερ πέδ' ἄφθονον βοράν».

Ἵσως οἱ στίχοι οὗτοι ἀνήκουσι τῷ αὐτῷ σκολιῷ, ᾧ ἀνήκει καὶ τὸ τρίτον. Τὸν πρῶτον στ. ἀναφέρει καὶ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς (Στρωματ. Α'. σελ. 377) οὕτως «Δείπνου λήγοντος, γλυκὺ τρωγάλιον, κατὰ τὸν Θηβαῖον Πίνδαρον».

Ι'.

ΘΡΗΝΟΙ.

«Διαφέρει δὲ τοῦ ἐπικηδείου ὁ θρῆνος, ὅτι τὸ μὲν ἐπικήδειον παρ' αὐτὸ τὸ κῆδος, ἔτι τοῦ σώματος κει-

μένου, λέγεται ὁ δὲ θρῆνος οὐ περιγράφεται χρόνῳ» (Πρόκλου χρηστ. παρὰ Φωτίῳ. 988). «Σιμωνίδου παρατήρει τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων . . . πρὸς δὲ τούτοις, καθ' ὃ βελτίων εὐρίσκεται καὶ Πινδάρου, τὸ οἰκτιρίζεσθαι μὴ μεγαλοπρεπῶς, ἀλλ' ὡς ἐκεῖνος, παθητικῶς» (Διονύσιος Ἀλικαρ. τόμ. Β'. σελ. 69. ἐκδ. Sylburg) Εἰς τίνας ἔγραψε θρῆνους ὁ Πίνδαρος ἄγνωστον· μόνον ἓνα ἐκ τοῦ Π. Σ. (εἰς Πυθ. Ζ'. 17) γινώσκουμεν, Ἰπποκράτην τὸν Ἀθηναῖον, «εἰς ὃν καὶ θρῆνον γράφει ὁ Πίνδαρος».

1.

Πλούταρχος (Παραμυθ. πρὸς Ἀπολλών. §. 35)
«Λέγεται δὲ ὑπὸ μὲν τοῦ μελικοῦ Πινδάρου ταυτὶ περὶ
τῶν εὐσεβέων ἐν Ἄδου,

Τοῖσι λάμπει μὲν μένος ἀελίου

τὰν ἐνθάδε νύκτα κάτω,

φοινικορόδιαί τε λειμῶνές

εἰσι προάστειον αὐτῶν,

καὶ λιβάνῳ σκιερὸν

5

καὶ χρυσοκάρποισι βέβριθε.

καὶ τοῖ μὲν ἵππείοις γυμνασίῳις

τοῖ δὲ πεσσοῖς, τοῖ δὲ φορμίγγεσι τέρπονται

παρὰ δὲ σφισιν εὐανθῆς

ἅπας τέθηλεν ὄλβος

10

ὁδμὰ δ' ἐρατὸν

κατὰ χῶρον κίδναται αἰεὶ,

θύματα μιγνύντων πυρὶ τηλεφανεῖ

παντοῖα θεῶν ἐπὶ βωμοῖς».

Σημ. Στ. 1-2. λάμπει κάτω τὰν ἐνθάδε νύκτα]
«λάμπει κάτω, ὅτε ἐνταῦθα ἐστὶ νύξ». — στ. 3. φοι-
νικορόδιαι λειμῶνες] εἰ ἡ γραφή ἐστὶ γνησία, ὁ Πίνδα-
ρος ἐκφέρει τὸ ὄνομα λειμῶν θηλυκῶς, ὡς καὶ ἡ αἰθὴρ

καὶ ἄλλα πολλά· λειμῶνες φοινικορόδιαι
«λειμῶνες πλήρεις φοινικῶν ῥόδων». — στ. 5-6. λι-
βάνω . . . βέβριθε] «πλήθει σκιᾶς λιβάνου καὶ ἐτέρων
δένδρων χρυσοκάρπων»· τὸ δὲ σκιερὸν βέβριθε
ἴσον «σκιερῶς (μετὰ σκιᾶς) βέβριθε (τὸ προάστειον)».
— στ. 6. τοὶ μὲν] οἱ μὲν τῶν εὐσεβῶν. — στ. 7. τοὶ
δὲ] οἱ δέ. — στ. 9-10. εὐανθῆς . . . ὄλβος] «ἅπασα
ἡ εὐδαιμονία θάλλει εὐανθῆς».

Ὁ αὐτὸς Πλούταρχος τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀνωτέρω
ἀποσπάσματος ἐκφέρει μετὰ τινων προσθηκῶν ἐκ τῆς
ῥήσεως λάθε βιωσας (σελ. 1130. C) οὕτως «εὐ-
σεβῶν χωρὸν, τοῖσι λάμπει μένος ἀελίου τὰν ἐν-
θάδε νύκτα κάτω φοινικορόδοις ἐν λειμῶνεσσι, καὶ τοῖσιν
ἀκάρπων μὲν ἀνθηρῶν καὶ σκυθίων δένδρων ἄνθεσι τε-
θηλὸς ἀναπέπταται πεδίον, καὶ ποταμοὶ τινες ἄκλυστοι
καὶ λεῖτοι διαρρέουσι, καὶ διατριβάς ἔχουσιν (οἱ εὐσεβεῖς)
ἐν μνήμασι καὶ λόγοις τῶν γεγονότων καὶ ὄντων παρα-
πέμποντες αὐτοὺς καὶ συνόντες· ἡ δὲ τρίτη τῶν ἀνοσίως
βεβιωκότων καὶ παρανόμως ὁδὸς ἐστὶν εἰς ἔρεβός τι καὶ
βάραθρον ὠθοῦσα τὰς ψυχὰς, ἐνθεν τὸν ἄπειρον ἐρεύ-
γονταῖ σκότον βληχροὶ ὀνοφερᾶς νυκτὸς ποταμοὶ, δεχόμενοι
καὶ ἀποκρύπτοντες ἀγνοίᾳ καὶ λήθῃ τοὺς κολαζομένους».
Ἀριστείδης (λόγος in fun Alex. T. I. σελ. 88) «Εἰ
δ' ἀληθεῖς οἱ Πινδάρου καὶ Πλάτωνος καὶ παντὸς τοῦ
περὶ Πυθαγόραν φροντιστηρίου, καὶ διατριβαὶ ποῖαί εἰσι
τῶν ἐν Ἄδου κ. τ. λ.»

2.

Πλούταρχος (αὐτόθι) «καὶ μικρὸν προελθὼν (ὁ
Πίνδαρος) ἐν ἄλλῳ θρήνῳ περὶ ψυχῆς λέγων φησὶν,

Ὀλβία ἅπαντες αἴσα
λυσίπονον τελευτάν, καὶ
σῶμα μὲν πάντων ἔπεται

θανάτῳ περισθενεῖ, ζῶν
 δὲ λείπεται αἰῶνος εἶδωλον· 5
 τὸ γὰρ μόνον ἐστὶν ἐκ θεῶν·
 εὖδαι δὲ πρασσόντων μελέων·
 ἀτὰρ εὐδόντεσσιν ἐν πολλοῖς ὀνείροις
 δείκνυσι τερπνῶν ἐφέρπουσαν
 χαλεπῶν τε κρίσιν». 10

Σημ. στ. 1-2. ὀλβία . . . τελευτάν] ἐκ τῶν παραλειφθέντων φαίνεται, ὅτι παραλαμβάνεται ῥῆμά τι τοιοῦτον μετανίσσονται, λαμβάνουσιν. — στ. 4. ζῶν] παρὰ Πλουτάρχῳ ἐστὶ «ζῶν» ὅπερ ἐστὶ ταυτόν. — στ. 5. ζῶν δὲ . . . εἶδωλον] «ἢ δὲ ψυχὴ (διότι τὴν ψυχὴν καλεῖ ζῶν εἶδωλον) οὐχ ἔπεται θανάτῳ, οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλὰ μένει ζῶσα». — αἰῶνος εἶδωλον] καθ' Ὁμηρον, ὃς καλεῖ τὰς ἐν Ἄδου ψυχὰς εἶδωλα· ἐχρήσατο δὲ ἐνταῦθα ὁ Πίνδαρος σχήματι, ἐν διὰ δυοῖν, ἀντὶ «αἰώνιον (ἀθάνατον) εἶδωλον» εἰπὼν, αἰῶνος εἶδωλον. — στ. 7. εὖδαι] τὸ σῶμα· ἢ ὁ Πλούταρχος παρέλιπε στίχους τινὰς ἀναφερομένους εἰς τὸ σῶμα, ἐξ ὧν ἐννοεῖται καὶ ἐνταῦθα τὸ ὑποκείμενον «τὸ σῶμα»· ἢ ἐκ τῆς ἐννοίας ἀναγκαζόμεθα νὰ ἐννοήσωμεν τοιοῦτον ὑποκείμενον, ὡς συμβαίνει πολλάκις παρὰ Πινδάρῳ. Πείθομαι ὅμως μᾶλλον, ὅτι παρέλιπεν, ἐκ τῆς (ἐν Βίῳ Ῥωμύλου κεφ. 18) ἐπαναλήψεως τοῦ αὐτοῦ ἀποσπάσματος· οὕτως δὲ ἐκεῖ ἐπαναλαμβάνει «Λεκτέον οὖν ἐχομένους τῆς ἀσφαλείας κατὰ Πίνδαρον, ὡς σῶμα μὲν πάντων ἔπεται θανάτῳ περισθενεῖ, ζῶν δ' ἔτι λείπεται αἰῶνος εἶδωλον· τὸ γὰρ μόνον ἐστὶν ἐκ θεῶν· ἥκει γὰρ ἐκεῖθεν, ἐκεῖ δ' ἄνειςιν· οὐ μετὰ σώματος». Διακόπτεται λοιπὸν ἡ ἐπαναλήψις εἰς τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις, ἐξ ὧν συμπεραίνεται, ὅτι πρὸ τοῦ ἡμετέρου «εὖδαι» ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ σώματος. — στ. 9. δείκνυσι] τὸ εἶδωλον. — στ. 10. ἐφέρπουσαν]

Ὑπαλλαγή ἀντὶ «τερπνῶν χαλεπῶν τ' ἐφερπόντων» ἦτο·
«δείκνυσιν ἐν τοῖς ὀνείροις τὰ μέλλοντα νὰ συμβῶσιν ἢ
τερπνὰ, ἢ χαλεπά».

3.

Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς (Στρωματ. Δ'. σελ. 640
23. ἐκδ. Venetiis) «Ἄγαμαι καὶ τὸν μελοποιὸν (τὸν
Πίνδαρον κατὰ Θεοδώρητον βιβ. 8. καὶ H. Stephanum
καὶ Erasmus) ᾄδοντα,

Ψυχὰ δ' ἀσεβῶν ὑπουράνιοι γαῖα

πωτῶνται ἐν ἄλγεσι φονίοις ὑπὸ

ζεύγλαις ἀφύκτοις κακῶν·

εὐσεβῶν δὲ ἐπουράνιοι νάουσαι

μολπαῖς μάκαρα μέγαν ἀοίδουσ' ἐν ὕμνοις» 5

Σημ. στ. 1. ὑπουράνιοι γαῖα] ὑπὸ τὸν οὐρανὸν ἐν
τῇ γῇ. — στ. 2. πωτῶνται] πέτονται. — ἐν ἄλγεσι
φονίοις] πάσχουσαι σκληρὰ ἄλγη. — στ. 3. ὑπὸ ζεύ-
γλαις ἀφύκτοις] ὑπὸ ζυγόν, ὃν οὐ δύνανται νὰ ἀποφύ-
γωσιν. — στ. 5. μάκαρα μέγαν] τὸν μέγαν θεόν, τὸν Δία.

4.

Πλάτων (Μενων. T. 2. σελ. 81. B.) «λέγει δὲ
καὶ Πίνδαρος καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ποιητῶν, ὅσοι θεῖοί
εἰσιν, . . . τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀθάνατον,
καὶ τοτὲ μὲν τελευτᾶν (ὃ δὴ ἀποθνήσκειν καλοῦσι)· τοτὲ
δὲ πάλιν γίγνεσθαι, ἀπόλλυσθαι δ' οὐδέποτε· δεῖν δὴ διὰ
ταῦτα ὡς ὀσιώτατα διαβιῶναι τὸν βίον.

Οἷσι γὰρ ἂν Φερσεφόνα ποινὰν

παλαιοῦ πένθεος δέξηται,

εἰς τὸν ὕπερθεν ἄλιον κείνων

ἐνάτῳ ἔτει ἀναδιδοῖ ψυχὰν πάλιν·

ἐκ τᾶν βασιλῆες ἀγαυοὶ καὶ σθένει κραιπνοὶ, 5

σοφία τε μέγιστοι ἄνδρες αὖξονται·

εἰς δὲ τὸν λοιπὸν χρόνον ἥρωες
 ἄγνοί πρὸς ἀνθρώπων καλεῦνται».

Τὰ αὐτὰ ἐπαναλαμβάνονται καὶ παρὰ Στοβαίῳ (λόγος ΜΑ'. σελ. 260. 51), ὅπου ἀντὶ τοῦ (στ. 5) ἐκ τῶν ἐστὶν ἐκ τῶν.

Σημ. στ. 1-2. οἷσι . . . δέξεται] ὁ νοῦς «ὅσοι τίσαντες τῇ Περσεφόνῃ (ἦτοι ἐν Ἄδου) τὴν ποινὴν ἀμαρτήματος, ὃ ἐποίησαν, ὅτε ἔζων ἐν τῇ γῇ, συνεχωρήθησαν παρ' αὐτῆς». — οἷσι] δοτικ. χαριστική. — παλαιοῦ] ὅπερ ἐποίησαν πρὶν ἢ καταβῶσιν εἰς τὸν Ἄδην. — πένθους] ὅπερ παρέσχον ἑτέρῳ τινί. — στ. 5. ἐκ τῶν] Εἰ ἡ γραφὴ αὕτη ἐστὶ γνησία, ἀναπλήρου «ἐκ τούτων τῶν ψυχῶν τῶν ἀποτισσασῶν ποινὴν».

5.

«Εὐδαίμων δραπέτας οὐκ ἔστιν ὄλβιος».

(Στοβαίου περὶ εὐδαιμονίας λόγος ΡΑ') Gesnerus μεταφράζων «beatorum felicitas non est fugitiva» κατατάττει καὶ τοῦτο τὸ ἀπόσπασμα ἐν τοῖς Θρήνοις.

6.

Π. Σ. εἰς Πινδ. Ὀλυμ. 1. 127. «καὶ ἐν θρήνοις τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν τίθησι τῶν ὑπὸ τοῦ Οἰνομάου ἀναίρεθέντων μνηστήρων

Πέφνε δὲ τρεῖς καὶ δέκ' ἄνδρας,
 τετάρτῳ δ' αὐτὸς πεδάθη».

7.

Ἀριστείδης (Τ. 1. σ. 78. εἰς τὸν θάνατον τοῦ Ἐτεονέως) «ἐπέρχεται μοι τὸ τοῦ Πινδάρου προσθεῖναι

ἄστρο τε καὶ ποταμοὶ καὶ

κύματα πόντου

τὴν ἁωρίαν τὴν σὴν ἀνακαλεῖ».

8.

Κλήμης Ἀλεξανδρεὺς (Στρωματ. Γ'. σελ. 518.

ἐκδ. Pott.) «ἀλλὰ καὶ Πίνδαρος περὶ τῶν ἐν Ἐλευσίνι μυστηρίων λέγων ἐπιφέρει

ὄλβιος, ὅστις ἰδὼν ἐκεῖνα κοῖλαν

εἴσιν ὑπὸ χθόνα· οἶδε μὲν βίου τελευτάν,

οἶδεν δὲ Διόσδοτον ἀρχάν»

Ὁ Boeckhius οὐκ ἀτόπως νομίζει, ὅτι τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο ἀνήκει θρήνῳ εἰς μεμνημένον τὰ Ἐλευσίνια μυστήρια. — στ. 1. κοῖλαν] «ἐκ διορθώσεως ἀντὶ τοῦ παρὰ Κλήμεντι κοινά. — στ. 2. εἴσιν] ἀντὶ τοῦ παρὰ Κλήμεντι εἰς.

9.

Thom. M. ἐν λέξει ἦ τ ο ι. «Σημείωσαι δὲ, ὡς κατ' ἀρχὰς μὲν τὸ ἦ τ ο ι τίθεται ἀεὶ, ὕστερον δὲ τὸ ἦ· οὕτω γὰρ φαμέν· ἦτοι τόδε ἢ τόδε· ἐτέρως δὲ οὐκ ἂν ποτε εὔροις, πλὴν ἐν Πινδάρῳ ἅπαξ διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου». Antiatticista Bekkeri σ. 99. «Ἦ τ ο ι οὐκ ἄρχον ἀλλ' ὑποτασσόμενον. Πίνδαρος Θρήνοις».

ΙΑ'.

ΕΞ ΑΔΗΛΩΝ ΕΙΔΩΝ.

1.

Κλήμης Ἀλεξανδρ. (Στρωμ. Ε'. σελ. 726) καὶ Εὐσέβιος (Προπαρασκευῆς Εὐαγγελ. βιβλ. ΙΓ'. σελ. 688. ἐκδ. Vig.) «Πίνδαρος δὲ ὁ μελοποιὸς οἶον ἐκβακχεύεται ἀντικρὺς εἰπών.

Τί θεός; ὅ, τι τὸ πᾶν».

2.

(Αὐτόθι καὶ Δίδυμος Ἀλεξανδρεὺς περὶ Τριάδος Γ'. Ι. σελ. 320. Ἐκδ. Bonon.) «καὶ πάλιν

Θεὸς ὁ τὰ πάντα τεύχων βροτοῖς καὶ χάριν

ἀοιδᾶ φυτεύει».

3.

Κλήμης Ἀλεξανδρ. (Στρωμ. Ε'. 708. 25. Ἐκδ. Pott.), Εὐσέβιος (Προπαρασκ. Εὐαγγελ. ΙΓ'. ἐκδ. Vig.)
«ὁ μελοποιὸς δὲ

Θεῶ δὲ δυνατὸν ἐκ μελαίνας
νυκτὸς ἀμείαντον ὄρσαι φάος,
κελαινεφεΐ δὲ σκότει
καλύψαι καθαρὸν ἀμέρας σέλας».

Θεοδώρητος δὲ (Cr. Aff. Cur. VI. p. 855. Ἐκδ. Schulz) ἀναφέρων τὸ αὐτὸ ἀπόσπασμα λέγει καὶ τὸ ὄνομα τοῦ μελοποιοῦ, τὸν Πίνδαρον.

4.

Πλούταρχος (περὶ Δεισιδαιμ. §. 6.)

«Κεῖνοι γὰρ τ' ἄνοσοι καὶ ἀγήραοι
πόνων τ' ἄπειροι, βαρυβόαν
πορθμὸν πεφευγότες Ἀχέροντος,
ὁ Πίνδαρος θεοὺς φησιν». Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνει ὁ
Πλούταρχος καὶ ἐν τῷ περὶ τῶν κοινῶν ἐννοιῶν πρὸς
τοὺς Στωϊκοὺς §. 31. καὶ ἐν τῷ Ἐρωτικῷ §. 18

5.

Σουΐδας (ἐν λέξει ἐλασίβροντα) «Ἀριστοφάνης ἐκ
τῆς ἀρχῆς Πινδάρου

Ἐλασίβροντε παῖ Ῥέας».
Σχολιαστῆς Ἀριστοφάνους (ἱππ. στ. 623. εἰς λέξιν
ἐ λ α σ ί β ρ ο ν τ') «Τὸ δὲ ἐ λ α σ ί β ρ ο ν τ α παρὰ τὰ
ἐκ τῆς ἀρχῆς Πινδάρου».

6.

Ἀριστείδης (Τ. Ι. σελ. 8)

«Θεῶν ἅτε πλέον τι λαχών.
τοῦτο γὰρ οὖν Πινδάρῳ κάλλιον ἢ ἄλλ' ὅτιοῦν εἴρηται
περὶ Διός».

7.

Φιλόστρατος (εἰς τὸν Ἀπολλ. Τυαν. βιβ. στ'. κ. 26. σελ. 267) «πολλὰ γὰρ καὶ περὶ δαιμόνων ἄδουσιν, οἷα καὶ Πινδάρῳ κατὰ σοφίαν ὕμνηται περὶ τοῦ δαίμονος, ὃν ταῖς πηγαῖς ταύταις (τοῦ Νείλου) ἐφίστησιν ὑπὲρ τῆς ξυμμετρίας τοῦ Νείλου». Βεβαίως ἐκ τοῦ Πινδάρου ἐλήφθη καὶ τὸ (αὐτόθι Εἰκον. βιβ. α'. κ. 5.) «Ἐν Αἰθιοπία δὲ, ὅθεν ἔρχεται, ταμίας αὐτῷ δαίμων ἐφέστηκεν, ὅφ' οὗ πέμπεται ταῖς ὥραις σύμμετρος». Σουΐδας (ἐν λέξει Π ο ρ φ ὕ ρ ι ο ς) «περὶ τῶν κατὰ Πίνδαρον τοῦ Νείλου πηγῶν» Σχολιαστῆς Ἀράτου (εἰς Φαινομ. 282) «Ὁ δὲ ὑδροχόος οὗτος δοκεῖ κεκλήσθαι ἀπὸ τῆς πράξεως· ἔχων γὰρ ἕστηκεν οἰνοχόην, καὶ ἔκχυσιν πολλὴν ποιεῖται ὕγρου, ἣτις εἰκάζεται τῷ νέκταρι τοῦ Γανυμήδους· τὸν Γανυμήδην γὰρ αὐτὸν ἔφασαν οἱ περὶ Πίνδαρον ἑκατοντόργιον ἀνδριάντα, ἀφ' οὗ τῆς κινήσεως τῶν ποδῶν τὸν Νεῖλον πλημμυρεῖν».

8.

Σουΐδας «Ἦρας δὲ δεσμοὺς ὑπὸ υἱέος. Πλάτων. Πολιτείας β'. οὕτω γραπτέον· παρὰ Πινδάρῳ γὰρ ὑπὸ Ἠφαίστου δεσμεύεται ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ κατασκευασθέντι θρόνῳ· ὃ τινες ἀγνοήσαντες γράφουσιν ὑπὸ Διός».

9.

Ἀριστείδης (Τ. Ι. σελ. 10. περὶ Ἀθηνᾶς παρὰ τῷ Διὶ καθημένης) «Πίνδαρος δ' αὖ φησι δεξιὰν κατὰ χεῖρα τοῦ πατρὸς αὐτὴν καθεζομένην τὰς ἐντολὰς τοῖς θεοῖς ἀποδέχεσθαι». Πλούταρχος (Συμποσιακῶν προβλήμάτων βιβ. Α'. προβλ. δ'.) «Διαρρήδην δὲ Πίνδαρος λέγει, πῦρ πνέοντος ἅτε κεραυνοῦ ἄγχιστα ἡμένη».

10.

Λουκιανὸς (Εἰκόνες κεφ. 8. Τ. 11. 466) «συνεπιλήφεται δὲ τοῦ ἔργου αὐτῷ καὶ ὁ Θηβαῖος ποιητής,

ὡς ἰοβλέφαρον ἐξεργάσασθαι»· παράβαλλε πρὸς τὸ (αὐτόθι ὑπὲρ τῶν εἰκόνων· κεφ. 26) «ἕτερος δέ τις ἰοβλέφαρον τὴν Ἀφροδίτην εἶπεν».

11.

Κλήμης Ἀλεξ. (Στρωμ. Α'. σελ. 383. 15. Ἐκδ. Pott.) καὶ Εὐσέβιος (Προπαρ. Εὐαγγ. Ι'. σελ. 499) «εἰκότως ἄρα καὶ Βοιωτίος Πίνδαρος γράφει

Ἐν χρόνῳ δὲ γένετ' Ἀπόλλων».

12.

Ἀθήναιος (βιβ. Ι. σελ. 22. B. Casaub.) «οὕτως δὲ ἦν ἔνδοξον καὶ σοφὸν ἡ ὕρχησις, ὥστε Πίνδαρος τὸν Ἀπόλλω ὀρχηστὴν καλεῖ,

Ὀρχηστὰ ἀγλαΐας ἀνάσσων εὐρυφάρετρ' Ἀπολλων».

Ὅρα καὶ Εὐστάθιον (Παρεκβ. εἰς θ'. Ὀδυσσ. σελ. 1602. 20).

13.

Πλούταρχος (περὶ τοῦ Εἰ. παρὰ Δελφοῖς κεφ. 21) «Πρὸς ὃν (τὸν Ἀπόλλωνα) ὁ Πίνδαρος εἶρηκεν οὐκ ἀηδῶς

Κατεκρίθη δὲ θνατοῖς ἀγανώτατος ἔμμεν».

Ἐπαναλαμβάνεται δὲ τὸ ἀπόσπασμα καὶ ἐν (de Def. or. κεφ. 7) πρὸς ὃ παράβαλε. Ὡσαύτως ἐπαναλαμβάνεται καὶ Πρὸς Ἐπίκουρον (κεφ. 23).

14.

Σχολιαστὴς Αἰσχύλου (εἰς Εὐμεν. 11) περὶ Ἀπόλλωνος «χαριζόμενος Ἀθηναίοις καταχθῆναί φησιν (Αἰσχύλος) αὐτὸν ἐκεῖσε Ἀπόλλωνα, κἀκεῖθεν τὴν παραπομπὴν αὐτῷ εἶναι· ὁ δὲ Πίνδαρος, ἐκ Τανάγρας τῆς Βοιωτίας».

15.

Εὐστάθιος (εἰς Ἰλιάδ. α. σελ. 23. ἐκδ. Politi) «Τῷ δὲ Ὀμηρικῷ τούτῳ σχήματι πολλοὶ καὶ ἄλλοι ἐνηγλαΐσαντο . . . καὶ Πίνδαρος δὲ ὁ κατὰ τὸ ἐπ' αὐτῷ πρόγραμμα Μουσοποιὸς λέγει

Μαντεύεο, Μοῦσα· προφατεύσω δ' ἐγώ».

16.

Ὁ αὐτὸς (αὐτόθι) «Ταύτῃ τῇ θεᾷ, τῇ Μούσῃ, τῇ οἰκείᾳ ἐπιστήμῃ, ἐγκελεύεται ὁ ποιητὴς τὴν Ἀχιλλέως μῆνιν αἰεῖν, ἀνεγείρων οἷον τὴν οἰκουροῦσαν τέχνην . . . οὗ ἀνάπαλιν Πίνδαρος ἐν τῷ,

Μοῦσα ἀνέηκέ με,

ἥρουν ἀνέπεισεν· οὐ γὰρ αὐτὸς Μοῦσαν, ἐκείνη δὲ αὐτὸν ἀνέπεισεν».

17.

Ἰουλιανὸς (Ἐπιστολ. ΙΘ'. σελ. 386) «Πινδάρῳ μὲν ἀργυρέας εἶναι δοκεῖ τὰς Μούσας, οἷονεὶ τὸ ἔκδηλον αὐτῶν καὶ περιφανὲς τῆς τέχνης εἰς τὸ τῆς ὕλης λαμπρότερον ἀπεικάζοντι».

18.

Λιβάνιος (ἐπιστολ. 34) «Ὁ μὲν Πίνδαρός που φησὶ μῆλων τε χρυσῶν εἶναι φύλαξ, τὰ δὲ εἶναι Μουσῶν, καὶ τούτων ἄλλοτε ἄλλοις νέμειν».

19.

Ἰμέριος (λόγος ΙΓ'. 7. σελ. 594. Wernsd.) «Τὰ δὲ σὰ νῦν δέον καὶ αὐτῷ τῷ Μουσηγέτῃ εἰκάζεσθαι· οἷον αὐτὸν καὶ Σαπφῶ καὶ Πίνδαρος ἐν ῥῳδῇ κόμῃ τε χρυσῇ κοσμήσαντες κύκνοις ἔποχον εἰς Ἑλικῶνα πέμπουσι Μούσαις Χάρισι τε ὁμοῦ συγχορεύσαντα, ἢ οἷον τὸν Βακχειώτην, οὕτω γὰρ αὐτὸν ἢ λύρα καλεῖ, τὸν Διόνυσον λέγουσα, ἥρος ἄρτι τὸ πρῶτον ἐκλάμψαντος, ἄνθεσί τε ἑαρινοῖσι καὶ κισσοῦ κορύμβοις Μούσαις κάτοχοι ποιηταὶ στέφαντες νῦν μὲν ἐπ' ἄκρας κορυφὰς Καυκάσου καὶ Λυδίας τέμπη, νῦν δὲ ἐπὶ Παρνασοῦ σκοπέλους καὶ Δελφίδα πέτραν ἄγουσι, πηδῶντά τε αὐτὸν καὶ ταῖς Βάκχαις ἐνδιδόντα τὸν Εὐῖον· ὅτε καὶ τὴν γῆν λόγος οἷον αἰσθανομένην τῆς ἐπιδημίας αὐτοῦ ρεῖν μὲν

μέλι καὶ γάλα καὶ ποταμούς τινας αὐτοῦ τοῦ νέκταρος
Σατύροις τε καὶ Βάκχαις ἀρύεσθαι, καὶ μειδιᾶν μὲν ὁμοῦ
ἡδύ τι καὶ χρυσαυγές, πορφύρειν δὲ ὅλην τοῖς ἄνθεσιν,
ὅπως ἂν ἔχοι σκιρτᾶν τε καὶ ἀθύρειν ἐπ' αὐτῶν ὁ θεός».

20.

Μέγα Ἑτυμολογικόν (σελ. 277. 40) ἐν λέξει Διό-
νυσος «οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Νύσης τοῦ ὄρους
ὠνομάσθαι, ἐπεὶ ἐν τούτῳ ἐγεννήθη, ὡς Πίνδαρος, καὶ
ἀνετράφη».

21.

Πλούταρχος (Πῶς ἂν τις διακρίνειε τὸν κόλακα τοῦ
φίλου §. 27.) «Εὐδία μὲν γὰρ ἐπάγει νέφος ὁ κινῶν
ἐν παιδιᾷ καὶ φιλοφροσύνη λόγον ὀφρὺν ἀνασπῶντα καὶ
συνιστάντα τὸ πρόσωπον, ὥσπερ ἀντιταπτόμενον

τῷ Λυδίῳ θεῷ καὶ λύοντι τὸ τῶν δυσφόρων
σχοινίον καὶ μεριμνῶν,
κατὰ Πίνδαρον». — Λυδίῳ] διορθοῦσιν εἰς Λυσίῳ ἢ
Λυαίῳ.

22.

Πλούταρχος (περὶ Ἰσιδος καὶ Ὀσίριδος κεφ. 35.)
«Ὅτι οὐ μόνον τοῦ οἴνου Διόνυσον, ἀλλὰ καὶ πάσης
ὕγρας φύσεως Ἕλληνες ἡγοῦνται κύριον καὶ ἀρχηγόν,
ἀρκεῖ Πίνδαρος μάρτυς εἶναι λέγων

Δενδρέων δὲ νομὸν Διόνυσος πολυγαθῆς
αὐξάνει, ἄγνὸν φέγγος ὀπώρας».

Σημ. Δενδρέων νομὸν αὐξάνει] «Διονύσῳ δενδρίτῃ
Ἕλληνες θύουσιν» (ὁ αὐτὸς ἐν Συμπ. προβλημ. βιβ. Ε'.
προβλ. 3. §. 1). — νομὸν] «νομὴν, τροφήν». — Τὸ
ἀπόσπασμα τοῦτο ἀναφέρει ὁ Πλούταρχος καὶ ἐν Συμπ.
βιβ. Θ'. Πρόβλ. 14. §. 4. οὕτω «καὶ γὰρ ὑμῖν
ἐστὶν Δημήτηρ ἀνησιδώρα καὶ Διόνυσος
Δενδρέων νομὸν κ. τ. λ.». ὡς ἀνωτέρω.

Ἐν δὲ τῷ Ἑρωτικῷ (§. 15) ὅπου ἐπαναλαμβάνει τὸ ἀπόσπασμα ἀντὶ τοῦ νομοῦ ἔχει τ ρ ό π ο ν.

23.

Πλούταρχος (Περὶ φυγῆς §. 9) «ὧ δ' ἔξεστιν εἰς μικρὰν ἀποβάντι νῆσον οὐ μικρῶν ἀπηλλάχθαι κακῶν, οὗτος ἄθλιός ἐστι, μὴ προσλαλῶν ἑαυτῷ τὰ Πινδαρικά μηδ' ἐπάδων πολλάκις·

Ἐλαφρὰν κυπάρισσον φιλέειν,
ἔαν δὲ νομὸν Κρήτας περιδαῖον.
ἐμοὶ δ' ὀλίγον μὲν γᾶς δέδοται,
ὄθεν ἄδρυς, πενθέων δὲ οὐκ ἔλαχον οὐδὲ
στάσεων».

Μετάφ. «Πενιχρὰν κυπάρισσον φίλει, ἕα τὸ διαιτᾶσθαι ἐν ταῖς περὶ τὴν ἰδὴν τῆς Κρήτης χώραις· ἐμοὶ δὲ ὀλίγη δέδοται γῆ, ὄθεν τὰ ἀκρόδρυα (ἔχω)· πένθη δὲ δὲν ἔχω οὐδὲ στάσεις». — φιλέειν, ἔαν] ὅτι τὰ ἀπαρέμφата τίθενται ἀντὶ προστακτικῆς γνωστόν. — ἄδρυς] φαίνεται, ὅτι ἐστὶν ἴσον τῷ ἄ δ ρ υ α.

24.

Ἀθήναιος (βιβ. Δ'. σελ. 191. F) «καθήμενοι μὲν (οἱ Αἰγύπτιοι) ἐδείπνουσαν . . . χρώμενοι οἴνῳ τοσοῦτῳ, ὅσος ἱκανὸς ἂν γένοιτο πρὸς εὐθυμίαν, ἣν ὁ Πίνδαρος αἰτεῖται παρὰ τοῦ Διὸς

Τί δ' ἔρδων φίλος
σοί τε, καρτεροβρόντα Κρονίδα,
φίλος τε Μοίσαις,
Εὐθυμία τε μέλων
εἶην, τοῦτ' αἵτημί σε».

Σημ. στ. 4. μέλων] ἐκ διορθώσεως ἀντὶ τοῦ παρ' Ἀθηναίῳ μ ε λ ω ν· τὸ δὲ «μέλω τῇ εὐθυμίᾳ» ἴσον

«φροντίζει περὶ ἐμοῦ ἢ εὐθυμία, φιλοῦμαι ὑπὸ τῆς εὐθυμίας». — αἵτημι] παρ' Ἀθηναίῳ κεῖται αἵ τ ο ὕ μ α ι· αἵ τ η μ ι δὲ ἐκ διορθώσεως ἐκ τοῦ (Εὐσταθ. παρεκβολ. εἰς τὸ δ τῆς Ὀδυσσ. σελ. 1490. 38) «γῆράντεσσιν, οὗ θέμα τὸ γήρημι κατὰ τὸ αἵ τ η μ ι, οὗ χρήσις παρὰ Πινδάρῳ ἐν τῷ, τί ἔρδων . . . εἶην, τ ο ὕ τ' αἵ τ η μ ι σ ε».

25.

Σχολιαστῆς Ἀριστοφάνους (Νεφελῶν στ. 223) «ἐλέγετο δὲ ὁ Σωκράτης τὴν ὕψιν Σειληνῶ παρεμφαίνειν· σιμός τε γὰρ καὶ φαλακρὸς ἦν· παρέθηκεν οὖν αὐτῷ οἶον τοῦ παρὰ Πινδάρῳ Σειληνοῦ φωνήν· ὁ γάρ τοι Πίνδαρος διαλεγόμενον παραγαγὼν τὸν Σειληνὸν τῷ Ὀλύμπῳ τοιούτους αὐτῷ περιέθηκε λόγους

ᾠ τάλας ἐφάμερε, νήπια

βάζεις χρήματά μοι διακομπέων»

26.

Σχολιαστῆς Πινδάρου (εἰς Πύθ. Δ'. 104) «ὅτι τὰς περὶ τὰ θεῖα μύστιδας καὶ μελίσσας φασὶν, ἐτέρωθι ὁ αὐτός φησι·

Ταῖς ἱεραῖς μελίσσαις τέρπεται»

Ἄπαν τὸ σχόλιόν ἐστι μετενηνεγμένον εἰς τὴν ἐμὴν ἔκδοσιν.

27.

(Schol. Ven. A. B. Lips. ad Iliad. d, 368. περὶ τοῦ κυνὸς Κερβέρου) «Πίνδαρος γοῦν ἑκατὸν, Ἡσίοδος δὲ πεντήκοντα ἔχειν αὐτὸν κεφαλὰς φησιν».

28.

Tertullianus de corona militis c. 7. «Hercules nunc populum capite praefert, nunc oleastrum, nunc apium. Habes tragoediam Cerberi, habes Pindarum atque Callimachum, qui et Apollinem

memorat interfecto Delphico dracone lauream induisse qua supplicem».

29.

Διονύσιος Ἀλικαρνασσεὺς (περὶ τῶν ἀρχ. ῥητόρων· σελ. 81. 3. ἐκδ. Sylb.) «ἀλλὰ γὰρ οὐ μόνον ἀνδρῶν δικαίων χρόνος σ ω τ ῆ ρ ἄ ρ ι σ τ ο ς, κατὰ Πίνδαρον, ἀλλὰ καὶ τεχνῶν νῆ Δία καὶ ἐπιτηδευμάτων γε, καὶ παντὸς ἄλλου σπουδαίου χρήματος».

30.

Πλούταρχος (Quest Platonic. 8, 4) περὶ τοῦ χρόνου πραγματευόμενος ἀναφέρει τὸ Πινδαρικόν

Ἄνακτα τῶν πάντων ὑπερβάλλοντα χρόνον
μακάρων.

31.

Σουΐδας (ἐν λέξει κ α τ ω κ ά ρ α) «οἱ Ἀττικοὶ ὅφ' ἐν ἀναγκνῶσκουσιν Πίνδαρος

. . . . οἱ μὲν

κατωκάρᾳ δεσμοῖς δέδενται».

— κατωκάρᾳ] ἴσον κάτω κάρᾳ, κάτω τὴν κεφαλὴν. Τὸ αὐτὸ ἀπόσπασμα ὑπάρχει καὶ παρὰ Γρηγορίῳ (περὶ διαλέκτων, σελ. 124. ἐκδ. Schaef.)

32.

Ὁ Πausanías (E. 14) λέγων «Μετὰ δὲ τοὺς κατελεγμένους Ἀλφειῷ καὶ Ἀρτέμιδι θύουσιν (Ἡλεῖοι) ἐπὶ ἐνὸς βωμοῦ· τὸ δὲ αἷτιον τούτου παρεδήλωσε μὲν πού καὶ Πίνδαρος ἐν ᾠδῇ, γράφομεν δὲ καὶ ἡμεῖς ἐν τοῖς λόγοις τοῖς Λετριναίοις» (ΣΤ'. 22). Ὁ Πausanías λοιπὸν λέγων ταῦτα ἀναφέρεται εἰς Νέμ. 1. ὅπου ὅρα τὴν Σημ. τοῦ Π. Σ. εἰς στ. 1-7. τῆς ἐμῆς ἐκδόσεως. Παράβαλε καὶ πρὸς τὸ σχόλιον τοῦ Π. Σ. εἰς Πυθ. Α' Β'. στ. 13. τῆς ἐμῆς ἐκδ.

33.

Ἐτυμ. Μ. (513. 20) «Κιδαλία· οἶον, Κιδαλίας κρηνίδος ἐπλανήθην· ἐκ Πινδάρου, χ ε ῖ ρ α Κ ι δ α λ ί α ς· εἰς τὴν χ ε ῖ ρ α αἰτιατικὴν μὴ ποιήσης ἔκθλιψιν. Κιδαλία γάρ ἐστιν». — Κιδαλία γάρ ἐστιν] δηλονότι οὐκ ἐστιν Ἀ κ ι δ α λ ί α, ὥστε νὰ ποιήσης τοιαύτην ἔκθλιψιν «χειρὶ Ἀκιδαλίας».

34.

Ἀπολλώνιος ὁ Δύσκολος περὶ συντάξεως (βιβλ. Β'. σελ. 180. 12. Sylb.) «Τὸ γὰρ, ἀλλήλους τρώσητε, οὐ ταῦτόν ἐστι τῷ ἑαυτοῦς τρώσητε· ὥσπερ καὶ τὸ Πινδαρικὸν οἱ περὶ Τρύφωνα ἐσημειοῦντο ἐπὶ τε τοῦ Ὠτου καὶ Ἐφιάλτου, συγκατατιθέμενοι μὲν τῷ,

Ἀλλαλοφόνους ἐπάξαντο λόγχας

οὐ μὴν τῷ

Ἐνὶ σφίσιν αὐτοῖς τὰ δόρατα ἐνῆκαν.

οὐ γὰρ ἑαυτοῖς τὰ δόρατα ἐνῆκαν, ἀλλ' ἀλλήλοις».

35.

Μέγας Ἐτυμολόγος (σελ. 60. 37) «Ἀλέρα καὶ Ἐλάρα. Ἐ λ ά ρ α ς γ ε ν ε ά· οὕτω παρὰ Σιμωνίδῃ· Ἀλέρα δὲ παρὰ Πινδάρῳ, οἶον Ἀ λ έ ρ α ς ὥ σ ό ν». — ὥσόν] διορθοῦσιν εἰς «υῖόν».

36.

Servius (ad Virg. Ge. 114. περὶ τοῦ Ἀρισταίου), «Hic ut etiam Sallustius docet, post laniatum a canibus Actaeonem filium matris instinctu Thebas reliquit, et Ceam insulam tenuit primo adhuc hominibus vacuam; post ea relictā cum Daedalo ad Sardiniam transitum fecit. Huic opinioni Pindarus refragatur, qui eum ait de Cea insula in Arcadiam migrasse, ibique vitam (Hein. legit villam) coluisse. Nam apud Arcades pro Iove colitur, quod primus ostenderit, qualiter apes debeant reparari.

Μετάφρ. «Οὗτος, ὥς καὶ Σαλλούστιος διδάσκει, μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν κυνῶν σπάραξιν τοῦ υἱοῦ Ἀκταίονος κατὰ παρόρμησιν τῆς μητρὸς κατέλιπε τὰς Θήβας καὶ κατέλαβε τὴν νῆσον Κέων τέως κενὴν ἀνθρώπων· εἶτα δὲ καταλιπὼν αὐτὴν μετέβη σὺν Δαιδάλῳ εἰς Σαρδηνίαν. Ταύτῃ τῇ γνώμῃ Πίνδαρος ἐναντιοῦται λέγων αὐτὸν ἐκ τῆς Κέω νήσου εἰς Ἀρκαδίαν μετοικῆσαι καὶ ἐκεῖ τὸν βίον διατελέσαι. Παρὰ γὰρ Ἀρκάσι λατρεύεται ὡς Ζεὺς· ὅτι πρῶτος ἔδειξε τίνι τρόπῳ δεῖ τὰς μελίσσας ἀνασώζεσθαι».

37.

Ἀρποκρατίων (ἐν λέξει Αὐτόχθονες) «ὁ δὲ Πίνδαρος καὶ ὁ τὴν Δαναΐδα πεποιηκώς φασιν Ἐριχθόνιον ἐκ Γῆς καὶ Ἡφαίστου φανῆναι».

38.

Σχολιαστῆς Ὁμήρου (εἰς Ἰλ. ξ. 319) «Δανάη Ἀκρισίου θυγάτηρ, ἣ Διὶ συγκοιμηθεῖσα Περσέα ἐγέννησε· χρησαμένῳ γὰρ τῷ Ἀκρισίῳ περὶ γενέσεως ἀρρένων παίδων ὁ θεὸς ἔφη τὸν γενόμενον παῖδα ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ αὐτὸν κτενεῖν· δείσας δὲ ὁ Ἀκρίσιος κατὰ γῆς θάλαμον χαλκοῦν κατασκευάσας τὴν Δανάην ἐφρούρει· αὕτη δὲ, ὥς φησι Πίνδαρος καὶ ἕτεροί τινες, ἐφθάρη ὑπὸ τοῦ πατραδέλφου αὐτῆς Προίτου· ὅθεν αὐτοῖς καὶ στάσις ἐκινήθη».

39.

Ἀθήναιος (Δ'. σελ. 154. F)

«Φιλόμαχον γένος ἐκ Περσέων,
κατὰ Πίνδαρον.

40.

Εὐστάθιος (εἰς Ἰλ. φ. σελ. 1221. 33) «Ἕτεροι

δὲ τὸ ἄλλοι νοοῦσι κατὰ διαφορὰν εἶδους, ὥς τῷ γένει
μὲν ἰχθύων ὄντων καὶ τῶν δελφίνων, τῷ δὲ εἶδει διαφε-
ρόντων· διὸ, φασί, καὶ Πίνδαρος ἰχθὺν παιδοφά-
γον τὸ κῆτός φησιν».

41.

Ἀπολλόδωρος (βιβλ. Β. στ. 5. ἐκδ. Βιέννης)
«Πίνδαρος δὲ, καὶ Ἡσίοδος ἐν ἀσπίδι, ἐπὶ τοῦ Περσέως

Πᾶν δὲ μετάφρενον εἶχε κᾶρα δεινοῖο
πελώρου

Γοργοῦς, ἄμφι δέ μιν κίβισις θέε.

Εἴρηται δὲ παρὰ τὸ κεῖσθαι ἐκεῖ ἐσθῆτα καὶ τὴν τροφήν».

42.

Σχολιαστή- Ἀπολλωνίου Ἀργοναυτ. (εἰς Β. 479),
καὶ Μέγας Ἐτυμολόγος (p. 75. 25) «Χάρων δὲ ὁ Λαμ-
φακηνὸς ἱστορεῖ, ὥς ἄρα Ῥοῖκος θεασάμενος δρυὶν ὅσον
οὐπὼ μέλλουσιν ἐπὶ γῆς καταφέρεισθαι, προστάξαι τοῖς
παισὶν ὑποστηρίξαι ταύτην· ἡ δὲ μέλλουσα συμφθείρεσθαι
τῇ δρυϊ Νύμφη ἐπιστᾶσα τῷ Ῥοίκῳ χάριν μὲν ἔφα-
σκεν εἰδέναι ὑπὲρ τῆς σωτηρίας, ἐπέτρεπε δὲ αἰτήσασθαι
ὅ, τι βούλοιτο· ὥς δὲ ἐκεῖνος ἡξίου συγγενέσθαι αὐτῇ,
ὑπέσχετο δοῦναι τοῦτο, φυλάξασθαι μέντοι γε ἑτέρας γυ-
ναικὸς ὁμιλίαν παρήγγειλεν· ἔσσεσθαι δὲ μετὰ αὐτῶν
ἄγγελον μέλισσαν· καὶ ποτε πεσσεύοντος αὐτοῦ παρίστατο
ἡ μέλισσα· πικρότερον δὲ ἀποφθεγξάμενος εἰς ὀργὴν
ἔτρεψε τὴν Νύμφην, ὥστε πηρωθῆναι αὐτόν». Παράβαλε
Σχολιαστὴν Θεοκρίτου Γ'. 13. Πρὸς ταῦτα ἀναφέρονται
αἱ λέξεις τοῦ Πινδάρου, ὃς Πλούταρχος περὶ τοῦ, διὰ
τί αἱ μέλισσαι τοῖς ἀσελγέσι μάλιστα ἐπιφέρονται, πραγ-
ματευόμενος (Quaest. Natural c. 36) τέθηκεν ἐξ Gisb.
Longolii Λατινικῆς μεταφράσεως. «*Tu molitrix favo-
rum parva, perfidum quae puniens Rhoecum stimulo
rupugisti eum*».

43.

Ὁ αὐτὸς Σχολιαστὴς αὐτόθι «Καὶ Πίνδαρος δέ φησι περὶ νυμφῶν ποιούμενος τὸν λόγον

Ἰσοδένδρου τέκμαρ αἰῶνος λαχοῦσα»

Σημ. ἰσοδένδρου αἰῶνος τέκμαρ] «τέλος βίου ἴσου τῷ βίῳ τῶν δένδρων». Ἐπειδὴ αἱ νύμφαι αὗται συμφθεύονται τοῖς δένδρεσι, διὰ τοῦτο καλοῦνται ἀμαδρυάδες. Τὸ αὐτὸ ἀπόσπασμα ἀναφέρει καὶ Πλούταρχος (ἐν Ἑρωτικῷ §. 14) οὕτως «οὐ γὰρ νύμφαι τινὲς αὐτοῖς δρυάδες εἰσὶν

ἴσον δένδρου τέκμαρ αἰῶνος λαχοῦσαι».

44.

Ἀθήναιος (βιβλ. ΙΑ'. σελ. 476. Β.) «καὶ τῶν ποιητῶν πολλοὶ παράγουσι πίνοντας τοὺς ἀρχαίους κέρασι, Πίνδαρος μὲν ἐπὶ τῶν Κενταύρων λέγων

Ἀνδροδάμαν δ' ἐπεὶ Φῆ-

ρες δάεν ριπὰν μελιηδέος οἴνου,

ἐσσυμένως ἀπὸ μὲν λευ-

κὸν γάλα χερσὶ τραπεζᾶν

ῥῥεον· αὐτόματοι δ' ἐξ

5

ἀργυρέων κεράτων πί-

νοντες ἐπλάζοντο».

στ. 1-2. ἀνδροδάμαν ριπὰν] «τὴν δαμάζουσαν τοὺς ἄνδρας ριπὴν, πνοήν, ὁσμὴν. — Φῆρες δάεν] οἱ Κένταυροι ἐδάησαν (ἀορ. β'. παθ. ἐκ τοῦ θέματος δάω) ἔμαθον, ἤτοι ἡσθάνθησαν. — ἐσσυμένως] ταχέως καὶ ὀρμητικῶς. — 3-5. ἀπὸ μὲν τραπεζᾶν ῥῥεον] ἀπὸ μὲν τῶν τραπεζῶν ῥῥεον ἔρριπτον. — ἐπλάζοντο] παρεξέτρεποντο, ἔξω φρενῶν ἐγίγνοντο. Παράβαλε πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀποσπάσματος τὸ σχόλιον τοῦ Π. Σ. (εἰς Πινδ. Πυθ. Α/Β'. 83-84. τῆς ἐμῆς ἐκδόσεως). Ἐκ τοῦ Ἀθηναίου

τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο μετήνεγκεν ὁ Εὐστάθιος εἰς Ἰλ. ν. σελ. 916. 39. καὶ σελ. 917. 63.

45.

Σχολιαστῆς Ἀπολλων. Ἀργοναυτ. (εἰς τὸ α. 61)
«ὁ δὲ Ἀπολλώνιος παρὰ Πινδάρου εἵληφε λέγοντος
Ὅ δὲ χλωραῖς ἐλάταισι τυπεῖς ὥχετο
Καινεὺς σχίσαις ὀρθῶ ποδὶ γᾶν».

Πλούταρχος (Comp. Stoic. et Poet. σελ. 1057. D)
«ὁ Πινδάρου Καινεὺς εὐθυναν ὑπεῖχεν ἀπιθάνως ἄρρηκτος
σιδήρῳ καὶ ἀπαθὲς σῶμα πλασσόμενος· εἶτα καταδὺς
ἄτρωτος ὑπὸ γῆν,

σχίσας ὀρθῶ ποδὶ γᾶν».

καὶ πάλιν (αὐτόθι) «καὶ ὁ μὲν Πινδάρου Καινεὺς βαλ-
λόμενος οὐ τιτρώσκεται».

46.

Παλ. Σχ. Πινδάρου (εἰς Νεμ. Ζ'. 103) «ὥς
Σκοπάδας καὶ Ἀλευάδας εἶωθε (Πίνδαρος) καλεῖν τοὺς
Θεσσαλούς».

47.

Ἀθήναιος (βιβλ. Ι'. 411. ἐκδ. Casaub.) «ὅτι ἦν
καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἀδδηφάγος, ἀποφαίνονται σχεδὸν πάντες
ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς . . . Ἴων δὲ ἐν Ὀμφάλῃ ἐμ-
φανίσας αὐτοῦ τὴν ἀδδηφαγίαν ἐπιφέρει· ὑπὸ δὲ τῆς εὐ-
φαγίας (ἐκ διορθώσεως ἀντὶ τοῦ παρ' Ἀθηναίῳ «εὐφη-
μίας»· κρεῖσσον δέ μοι δοκεῖ, εἰ διορθοῦτο «βουφαγίας»)
κατέπινε καὶ τὰ κῶλα καὶ τοὺς ἄνθρακας· παρὰ Πινδάρου
δὲ τοῦτ' εἵληφεν εἰπόντος, διὰ βοῶν θερμὰ εἰς
ἀνθρακίαν στέψαν πυριπνόωντα σώ-
ματα, καὶ τότε ἐγὼ σαρκῶν τ' ἐνοπᾶν ἡδ'
ὀστέων στεναγμὸν βαρὺν ἦν ἰδόντα δια-
κρίναι πολλὸς ἐν καιρῷ χρόνος». Τοῦ
διεφθαρμένου τούτου ἀποσπάσματος τὴν πιθανωτέραν διόρ-
θωσιν ἐποίησεν ὁ Boeckhius οὕτω

Δοιά βοῶν

θέρμ' ἔδει ἀνθρακιὰν στέφαντα πυρίπνοά τε
σώματα· καὶ τότε ἔγὼ σαρκῶν τ' ἐνοπὰν
εἶδον ἡδ' ὀστέων στεναγμὸν βαρύν.

ἦν δὲ ἰδόντα διακρίναι πολλὸς ἐν καιρῷ

χρόνος 5

στ. 1-2. δοιά βοῶν θερμὰ σώματα] «δύο βοῶν θερμὰ σώματα». Τὸ ἐν τῷ κειμένῳ διὰ καλῶς διωρθώθη εἰς δοιά (δύο)· τὸ μὲν ἐν, ἦτοι ὁ μὲν εἰς βοῦς ἦν τοῦ Θειοδάμαντος (Ἀπολλοδ. βιβλ. Β'. κη'. I. καὶ Φιλοστρατ. Εἰκόν. Β. σελ 849)· ὁ δὲ ἕτερος βοῦς ἦν τοῦ Κορωνοῦ Λαπίθου τοῦ υἱοῦ τοῦ Κυνέως (Φιλόστρατος αὐτόθι «Ἡρακλεῖ γάρ που παρὰ Πινδάρῳ ἐνέτυχες, ὁπότε εἰς τὴν τοῦ Κορωνοῦ στέγην ἀφικόμενος σιτεῖται βοῦν ὅλον, ὥς μηδὲ τὰ ὀστέα περιττὰ ἡγεῖσθαι»). — ἔδει] πιθανῶς διωρθώθη τὸ ἐν τῷ κειμένῳ «εἰς» εἰς τὸ ἔδει, τρώγει. — ἀνθρακιὰν στέφαντα] Διὰ τί ἔλεξε τὰ σώματα θερμὰ πυρίπνοά τε; διότι ἔστεψαν, περιεκύκλωσαν, ἐκάλυψαν τὴν ἀνθρακιὰν, καὶ ἐξαχθέντα τῆς ἀνθρακιᾶς ἦσαν θερμὰ πυρίπνοά τε.

48.

Παλ. Σχ. Πινδάρου (εἰς Νεμ. Θ'. 35) «ὁ δὲ ἰσχυρὸς ἀνὴρ τὸ προὔπαρχον δίκαιον καταπαύει ἐν ἄλλοις Πίνδαρος

Νόμος ὁ πάντων βασιλεὺς

θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων ἄγει

δικαιῶν τὸ βιαιότατον ὑπερτάτα

χειρί».

Παρὰ Πλάτωνι δὲ (Γοργ. σελ. 484. Β) τὸ ἀπόσπασμα φέρεται οὕτω «Καλλικλ. Δοκεῖ δέ μοι καὶ Πίνδαρος, ἅπερ ἐγὼ λέγω, ἐνδείκνυσθαι ἐν τῷ ᾄσματι, ἐν ᾧ λέγει, ὅτι

ὁ νόμος ὁ πάντων βασιλεὺς θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων, οὗτος δὲ δὴ φησιν, ἄγει βιαίως τὸ δικαιότατον ὑπερτάτα χειρὶ τεκμαίρομαι ἔργοισιν Ἡρακλέος· ἐπεὶ ἀπριάτας· λέγει δέ· τὸ γὰρ ἄσμα οὐκ ἐπίσταμαι· οὕτω πως, ὅτι οὔτε πριάμενος οὔτε δόντος τοῦ Γηρυόνου ἤλάσατο τὰς βοῦς». Ἀριστείδης δὲ (Orat. Platonic. T. 11. σελ. 52) συμπληροῖ ἔτι μᾶλλον τὸ ἀπόσπασμα οὕτω «οὐ τὸν Πίνδαρον μόνον τιμῶσα (ἢ ῥητορικῇ)

Νόμος ὁ πάντων βασιλεὺς
θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων ἄγει
δικαιῶν τὸ βιαίότατον ὑπερτάτα
χειρὶ τεκμαίρομαι
ἔργοισιν Ἡρακλέος 5
ἐπεὶ ἀπριάτας» 6

Ὁ δὲ Σχολιαστ. τοῦ Ἀριστείδου διετήρησε καὶ τὰ πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς τελευταίας τοῦ ἀποσπάσματος προτάσεως, ἐπεὶ ἀπριάτας, λέγων οὕτως «Τὰ λοιπὰ τῆς χρήσεως ἦν οὕτω·

ἐπεὶ Γηρυόνου βόας 6
Κυκλωπίων ἐπὶ προθύρων Εὐρυσθέως 7
ἀναιρεῖται καὶ ἀπριάτας ἤλασεν. 8

ὁ δὲ νοῦς τοιοῦτος· ἐπειδὴ τὰς τοῦ Γηρυόνου βόας οὔτε αἰτήσας, οὔτε πριάμενος ἤλασεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Εὐρυσθέως· τὸ γὰρ Κυκλωπίων ἐπεὶ προθύρων Εὐρυσθέως σημαίνει τὸ Ἄργος, ἐπειδὴ περ οἱ Κύκλωπες ἐξ ἀρχῆς ἐτείχισαν τὸ Ἄργος, οἱ καλούμενοι χειρογάστορες παρὰ τὸ ἐκ τῶν χειρῶν ζῆν».

49.

Ἀρτεμίδωρος (Ὀνειροκριτ. Δ'. κεφ. 2. σελ. 202)
«ἄλλα δ' ἄλλοις νόμιμα δέδεικται ἐκά-

στοις, φησὶν ὁ Πίνδαρος». — δέδεικται] διορθοῦσιν εἰς «δὲ κεῖται».

50.

Σχολιαστὴς τῶν βραχέων σχολίων (εἰς Ἴλ. φ. 194. καὶ Σχολ. Ven. σελ. 470) «Ἡρακλῆς εἰς Ἄιδου κατελθὼν ἐπὶ τὸν Κέρβερον συνέτυχε Μελεάγρῳ τῷ Οἰνέως, οὗ καὶ δεηθέντος γῆμαι τὴν ἀδελφὴν Δηϊάνειραν, ἐπανελθὼν εἰς φῶς ἔσπευσεν εἰς Αἰτωλίαν πρὸς Οἰνέα, καταλαβὼν δὲ μνηστευόμενον τὴν κόρην Ἀχελῶον τὸν πλησίον ποταμὸν, διεπάλασεν αὐτῷ τούρου μορφὴν ἔχοντι, οὗ καὶ ἀποσπάσας τὸ ἕτερον τῶν κεράτων ἔλαβε τὴν παρθένον· φασὶ δὲ αὐτὸν τὸν Ἀχελῶον παρ' Ἀμαλθείας τῆς Ὠκεανοῦ κέρας λαβόντα δοῦναι τῷ Ἡρακλεῖ καὶ τὸ ἴδιον ἀπολαβεῖν· δοκεῖ δὲ τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι ποταμῶν μέγιστος εἶναι ὁ Ἀχελῶος, διὸ καὶ πᾶν ὕδωρ τῇ τούτου προσηγορίᾳ καλεῖται· ἡ ἱστορία παρὰ Πινδάρῳ».

51.

Στράβων (Γ'. σελ. 201. ἐκδ. Κοραῆ) «ποιοῦσι δὲ (οἱ ὄρειοι Λυσιτανοί) καὶ ἐκατόμβας ἐκάστου γένους Ἑλληνικῶς, ὡς καὶ Πίνδαρός φησι,

Πάντα θύειν»

Παράβαλε πρὸς τὴν ἔννοιαν καὶ Εὐσταθίου παρεκβ. εἰς Ἴλ. α. σελ. 49. ὅπου μεταφέρονται τὰ αὐτά.

52.

Ὁ αὐτὸς (αὐτόθι σελ. 222) «Καὶ τὰς Πλαγκτὰς καὶ Συμπληγάδας ἐνθάδε μεταφέρουσί τινες, ταύτας εἶναι νομίζοντες στήλας, ἃς Πίνδαρος καλεῖ πύλας Γαδειρίδας, εἰς ταύτας ὑστάτας ἀφῆχθαι φάσκων τὸν Ἡρακλέα». Καὶ παρακατιῶν (σελ. 224) «Καὶ ὁ Πίνδαρος οὕτως ἂν ὀρθῶς λέγοι πύλας Γαδειρίδας, εἰ ἐπὶ τοῦ στόματος νοοῖντο αἱ στήλαι· πύλαις γὰρ ἔοικε τὰ στόματα».

53.

Μεγασθένης παρὰ Στράβωνι (βιβλ. ΙΕ'. σελ. 118)

«Περὶ δὲ τῶν χιλιετῶν ὑπερβορέων τὰ αὐτὰ λέγει Σιμωνίδης καὶ Πινδάρῳ καὶ ἄλλοις μυθολόγοις».

54.

Πορφύριος (εἰς Ἰλ. κ. 252. παρὰ Σχολ. Ven)

«κατὰ μὲν φίλα τέκνα ἔπεφνε θάλλοντα ἦβᾳ
δυώδεκα αὐτόν τε τρίτον· καὶ τετράτῳ αὐτὸς
πεδάθη

φησὶν ὁ Πίνδαρος, ἀντὶ τοῦ τετάρτῳ καὶ δεκάτῳ».

55.

Σχόλιον Εὐριπίδου Ἀνδρομαχ. 798. ἐκ τῆς βίβλου Guelpherbyitano ἐκδοθὲν ὑπὸ Bothii ἐν τῇ ἐγχωρίᾳ (vernacula) Εὐριπίδου ἐκδόσει T. V. σελ. 80. καὶ ἐν τῇ Πινδάρου μεταφράσει T. 11. σελ. 333. καὶ ἐξῆς· ὡσαύτως ἐκ codd. Guelph. καὶ Taur. παρὰ Matth. Εὐριπ. T. E'. σελ. 582. «Οἱ μὲν πλεῖστοι Τελαμῶνάφασι συστρατεῦσαι τῷ Ἡρακλεῖ εἰς τὴν Ἰλιον, ὁ δὲ Πίνδαρος καὶ Πηλέα, παρ' οὗ ἔοικε τὴν ἱστορίαν ὁ Εὐριπίδης λαβεῖν· λέγει γὰρ ὁ Πίνδαρος·

Οὐ Πηλέως ἀντιθέου μόχθοις νεότατ' ἐπιλάμψαι
μυρίοις;

πρῶτον μὲν Ἀλκμήνας σὺν υἱῷ Τρώϊον ἄμ πεδίον,
καὶ μετὰ ζωστῆρας Ἀμαζόνος ἦλθεν, καὶ τὸν

Ἰάσονος εὐδοξον πλόον
ἐκτελευτάσαις ἔλεν Μήδειαν ἐκ Κόλχων δόμων».

Σημ. στ. 1. μόχθοις] ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ κειμένῳ μόχθοιν. — νεότατ'] νεότητα· ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ κειμ. νεώτατον. — στ. 2. ἄμ πεδίον] ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ κειμ. ἄμ πέδιλα ὀρθῶς ὁ Boeckhius διώρθωσεν. — στ. 3. Ἀμαζόνος] ὁ αὐτὸς διώρθωσεν ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ κειμ. Ἀμαζόνας.

56.

Παυσανίας (βιβλ. Ζ'. κεφ. 2. 4) «Πολλῶ δὲ πρεσβύτερα ἔτι ἢ κατὰ Ἰωνας τὰ ἐς τὴν Ἀρτεμιν τὴν Ἐφεσίαν ἐστίν· οὐ μὴν πάντα τὰ εἰς τὴν θεὸν ἐπύθετο, ἔμοι δοκεῖν, Πίνδαρος, ὃς Ἀμαζόνας τὸ ἱερὸν ἔφη τοῦτο ἰδρύσασθαι στρατευομένας ἐπὶ Ἀθήνας τε καὶ Θησέα». Παράβ. πρὸς Μέγ. Ἑτυμ. ἐν λέξει Ἐφ ε σ ο ς.

57.

Στράβων (βιβλ. ΙΒ'. σελ. 381. ἐκδ. Κορ.) «Καὶ Πίνδαρός φησιν, ὅτι αἱ Ἀμαζόνες

Σύριον εὐρυαίχμαν διεῖπον στρατὸν,
τὴν ἐν τῇ Θεμισκύρᾳ κατοικίαν οὕτω δηλῶν».

58.

Παυσανίας (βιβλ. Α. κεφ. 2) «Εἰσελθόντων δὲ εἰς τὴν πόλιν ἐστὶν Ἀντιόπης μνῆμα Ἀμαζόνος· ταύτην τὴν Ἀντιόπην Πίνδαρος μὲν φησιν ὑπὸ Πειρίθου καὶ Θησέως ἀρπαχθῆναι».

59.

Πλούταρχος (βίος Θησέως §. 28) «Τῆς δὲ Ἀντιόπης ἀποθανούσης (Θησεὺς) ἔγημε Φαῖδραν, ἔχων υἱὸν Ἰππόλυτον ἐξ Ἀντιόπης, ὥς δὲ Πίνδαρός φησι, Δημοφῶντα».

60.

Παυσανίας (βιβλ. Α'. κεφ. 41, 5) «Μεγαρέως δὲ Τίμαλκον παῖδα τίς μὲν ἐς Ἀφιδναν ἐλθεῖν μετὰ τῶν Διοσκούρων ἔγραψε; πῶς δ' ἂν ἀφικόμενος ἀναιρεθῆναι νομίζοιτο ὑπὸ Θησέως, ὅπου καὶ Ἀλκμὰν ποιήσας ἄσμα ἐς τοὺς Διοσκούρους, ὥς Ἀθήνας ἔλοιεν καὶ τὴν Θησέως ἀγάγοιεν μητέρα αἰχμάλωτον, ὅμως Θησέα φησὶν αὐτὸν ἀπείναι. Πίνδαρος δὲ ταύτοις τε κατὰ ταῦτά ἐποίησε καὶ γαμβρὸν τοῖς Διοσκούροις εἶναι βουλόμενον, ἐς δ' ἀπελθεῖν αὐτὸν Πειρίθῳ τὸν λεγόμενον γάμον συμπράξοντα».

61.

Παρά Prisciano συλλέγονται ἐξ ἀποσπάσματα, ἃ πειράται νὰ ἀναγάγῃ εἰς τὰ τρίμετρα κωμικὰ ἱαμβεῖα.

«Priscianus (de metris comicis p. 13. 1. 27. καὶ ἐξῆς), Πίνδαρος καθ' Ἡλιόδωρον ἀνέστρεψε τὸν ἱαμβικὸν ῥυθμὸν τόνδε τὸν τρόπον,

Πεπρωμέναν ἔθηκε μοῖραν μετατραπεῖν 61
ἀνδροφθόρον· οὐδὲ σιγᾷ κατεῤῥύη·

ἐν τῷ δευτέρῳ ἱάμβῳ πυρρίχιον δεύτερον ἔθηκε, καὶ τρίτον τροχαῖον, καὶ τέταρτον σπονδεῖον.

Τροχὸν μέλος· ταὶ δὲ Χείρωνος ἐντολὰς 62
Τὸ ἱαμβεῖον τοῦτο ἐν τῇ τρίτῃ θέσει τροχαῖον ἔχει καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ σπονδεῖον. Ὁ αὐτὸς (Priscianus),

Αἶνιγμα παρθένου ἐξ ἀγρίων γνάθων 63
Τοῦτο ἐν τῇ τετάρτῃ θέσει σπονδεῖον ἔχει. Ὁ αὐτὸς

Ἐν δ' ἀσκίοισιν πατὴρ· νηλεεῖ νόῳ δ' 64
Καὶ ἐν τούτῳ τῷ ἱαμβεῖῳ τροχαῖον ἐν τῇ τρίτῃ θέσει ἔθηκε, καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ σπονδεῖον. Ὁ αὐτός.

Δ' οὐδὲν προσαιτέων ἐφθεγξάμαν ἐπί 65
Καὶ τοῦτο ὡσαύτως ἐν τῇ τετάρτῃ θέσει σπονδεῖον ἔχει. Αὐτὸς Ἡλιόδωρος βεβαιοῖ, ὅτι Πίνδαρος καὶ τρισυλλάβους πόδας ἐν τέλει τοῦ στίχου τέθεικεν.

Νόμων ἀκούοντες θεόδμητον κέλαδον. 66
Ἴδου ἐν τούτῳ τῷ ἱαμβεῖῳ τρίβραχυν ἐν τέλει ἔθηκεν, δ' οὐδὲ συνδεδεμένον τῷ ἐπομένῳ δύναται νὰ ᾗ, ὥς εἰς σύμφωνον λῆγον» Schneiderus. — Τὸ 61. καὶ 63. ὀρθῶς δύναται τις νὰ εἰκάσῃ μετὰ τοῦ Boeckhii, ὅτι ἀναφέρεται εἰς Οἰδίποδα, ὃς ἔλυσε τὸ αἶνιγμα τῆς Σφιγγὸς, ἥ ἔνεκα τούτου κατακρημνισθεῖσα ἀπωλέσθη. — ἔθηκε μοῖραν μετατραπεῖν] «κατώρθωσεν (ὁ Οἰδίπους) νὰ μετατρέψῃ τὴν μοῖραν». — οὐδὲ σιγᾷ καταῤῥύη] «οὔτε εἰς σιγὴν κατέῤῥευσεν, ἀλλὰ ὑμνήθη καὶ ἐδοξάσθη».

— παρθένου] τῆς Σφυγγός. — 62. ταὶ δὲ] ὀρθῶς διωρθώθη ἀντὶ τοῦ αἰ. δέ. Ἡ δὲ σύνταξις τοῦ ὅλου ἀποσπάσματος δύναται νὰ ἀναπληρωθῇ ἐκ τῶν ἡγουμένων οὕτω πως «ὁ μὲν (ἦ, οἱ μὲν) ἦδον τροχὸν (γοργόν, ταχὺ) μέλος, ταὶ δὲ (αὗται δὲ ἦδον) ἐντολὰς τοῦ Χείρωνος (ἃς ἐδίδασκε τῷ Ἰάσονι καὶ τῷ Ἀχιλλεῖ). — 64. νηλεεῖ νόφ δ'] ἐκ διορθώσεως ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ κειμένῳ «ἦν ἐεινοώας». — 65. ἐφθεγξάμαν] ἐκ διορθώσεως ἀντὶ τοῦ «ἐφ' ἱτξάμεν».

67.

Π. Σχολιαστῆς Πινδάρου (εἰς Νεμ. Ζ. 116) «Ἐπεὶ τὸ ποίημα ὑφάσματι ἔοικεν, ὥς καὶ αὐτὸς ἐν ἄλλοις.

Ὑφαίνω δ' Ἀμυθαονίδαις

ποικίλον ἄνδημα»

68.

Στοβαῖος (λόγος ρή. ὅτι δεῖ τὰς μὲν ἀτυχίας κρύπτειν καὶ ὀρθῶς κεχρῆσθαι τοῖς παροῦσιν)

«Ἀλλοτρίοισιν μὴ προφαίνειν,

τίς φέρεται μόχθος ἅμμιν·

τοῦτό γέ τοι ἐρέω· καλῶν μὲν ὦν

μοῖράν τε τερπνῶν ἐς μέσον χρῆ

παντὶ λαῷ δεικνύναι·

5

εἰ δέ τις ἀνθρώποις θεόσδοτος ἀτλάτη

κακότας

προστύχῃ, ταύτην σκότει

κρύπτειν ἔοικε».

Σήμ. στ. 1-2] «δὲν πρέπει νὰ φανερόνωμεν τοῖς ἄλλοις τὰς ἡμῖν συμβαινούσας δυστυχίας». — 3-4. καλῶν . . . τερπνῶν] συμβάντων ἡμῖν. — 6. ἀτλάτη κακότας] διόρθωσις Boeckhii ἐξ εἰκασίας· ὁ δὲ Hermannus διορθοῖ ἀνταία κακότας. Τὸ παρὰ Στοβ. κείμενον ἔχει ἀτληκηκότα.

69.

Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς (Στρωματ. Α. σελ. 345. 10) ἀφ' οὗ εἶπεν, ὅτι οὐ πρέπει ὁ λέγων τὴν ἀλήθειαν, κενοδοξίαν ζηλῶν, νὰ χρηται ὀνόμασι καὶ ῥήμασι περιττοῖς, λέγει «ἀρκεῖ δὲ τῷ γνωστικῷ, καὶ εἷς μόνος ἀκροατῆς εὗρεθῇ· ἔστι γοὺν ἀκοῦσαι καὶ Πινδάρου τοῦ Βοιωτοῦ γράφοντος

Μὴ πρὸς ἅπαντας ἀναρρή-
ξαι τὸν ἀρχαῖον λόγον,
ἔσθ' ὅτι πιστοτάταις σιγᾶς ὁδοῖς κέν-
τρον δὲ μάχας ὁ κρατιστεύων λόγος».

Μετάφρ. «Μὴ φανερώσης πρὸς ἅπαντας τὸν ἀληθῆ λόγον, εἰ μὴ διὰ πιστοτάτης ὁδοῦ σιγῆς· διότι διεγείρει μάχην ὁ λόγος ὁ σπουδάζων τοῖς ὀνόμασι νὰ φανῇ κράτιστος».

στ. 2. ἔσθ' ὅτι] = τοῦτό ἐστιν, ὅτι = αἷτιον τούτου (τοῦ μὴ δεῖν ἀναρρῆξαι κ. τ. λ.) ἐστίν, ὅτι. — στ. 3. ὅτι πιστοτάταις . . . ὁδοῖς] ἀναπληρωτέα ἢ βραχυλογία οὕτω «ὅτι δεῖ πιστοτάταις ὁδοῖς σιγῆς ἀναρρήγνυναι» ἦτοι «ὅτι πρέπει νὰ φανερόνης τὴν ἀλήθειαν μὲ τρόπους σιγῆς, οἱ παρέχουσιν αὐτὴν πιστοτάτην»· οἱ δὲ πιστότατοι τρόποι σιγῆς εἰσιν τὸ μὴ χρησθαι ῥήμασι καὶ ὀνόμασι περιττοῖς. Μέρος τοῦ ἀποσπάσματος ἀναφέρει καὶ Θεοδώρητος Graec. affect. Cur. 1. σελ. 722. ἐν ἀρχῇ ἐκδ. Schulz. «Ἡ οὐδὲ Πινδάρῳ τῷ λυρικῷ πείθεσθε, σαφῶς ἀπαγορεύοντι μὴ πρὸς πάντας ἀναρρῆξαι τὸν ἀρχαῖον λόγον;»

70.

Ἀθήναιος (βιβλ. ΙΒ'. 513. C) «τοιούτός ἐστι καὶ ὁ παραινῶν Ἀμφιλόχῳ τῷ παιδί,

ὦ τέκνον,
ποντίου θηρὸς πετραίου

χρωτὶ μάλιστα νόον
 προσφέρων πάσαις πολίεσσιν ὁμίλει
 τῷ παρεόντι δ' ἐπαινῆσαις ἐκὼν
 ἄλλοτ' ἄλλοῖα φρόνει».

(ὄρα καὶ Z'. 317. A.) Ἀθήναιος οὐκ ἀναφέρει τὸν ποιητήν· ἀλλ' ἀναφέρεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ παρὰ Πλουτάρχῳ (de solertia animal. κεφ. 27) «τῶν πολυπόδων τῆς χρώας τὴν ἄμειψιν ὁ Πίνδαρος περιβόητον πεποίηκεν εἰπών·

Ποντίου θηρὸς χρωτὶ
 μάλιστα νόον προσφέρων
 πάσαις πολίεσσιν ὁμίλει».

71.

Σχολιαστῆς Πινδάρου (Nem. Z'. 89) «Οὐδεὶς μὲ φέγει, ὅτι ἐπαινῶ τοὺς Αἰγινήτας· οὐ γὰρ πολίτας ὄντας ἐμαυτοῦ, διὰ τοῦτο ἐπαινῶ· προσχαρίζεσθαι γὰρ ἂν ἐδόκουν διὰ τὴν οἰκειότητα ἐγκωμιάζων

Ὅ γὰρ ἐξ οἷ-

κου ποτὶ μῶμον ἔπαινος κίρναται».

Οὗ φησι ῥητῶς ὁ Σχ. ὅτι ἔστιν ἐκ τοῦ Πινδάρου· εἰ ὅμως ἦν ἐξ ἄλλου τινὸς ποιητοῦ, ὥφειλε νὰ εἴπῃ τὸ ὄνομα. Ὁ νοῦς τοῦ ἀποσπάσματος «ὁ ἀπὸ οἰκείου εἰς οἰκεῖον ἔπαινος παρέχει μῶμον τῷ ἐπαινοῦντι».

72.

Ἀριστείδης (Τομ. Β'. σελ. 402. ἐν τέλει) «καὶ πάλιν (ὁ Πίνδαρος) ὁρμηθεὶς ἐκ τῶν περὶ τῆς Ἐριφύλης λόγων φησὶν

ὦ πόποι, οἳ ἀπατᾶται

φροντὶς ἐφημερίων οὐκ εἰδυῖα»

73.

Σχολ. Vict. παρὰ Heyn. Ὅμηρ. Τ. V. σελ. 784. εἰς Ἰλ. π, 170. «Πεντήκοντα ἔσαν ἄνδρες] καὶ

Πίνδαρος πεντήκοντα ἑρετμούς φησι τὰς ναῦς Ἀχαιῶν εἶναι».

74.

Στράβων (βιβλ. Θ'. σελ. 210. ἐκδ. Κορ.) «Ὁ μὲν οὖν ποιητὴς οὐδαμοῦ μέμνηται Δολοπικῆς στρατιᾶς κατὰ τοὺς περὶ Ἴλιον ἀγῶνας· οὐδὲ γὰρ αὐτῶν τὸν ἡγεμόνα Φοίνικα πεποίηκεν εἰς τοὺς κινδύνους ἐξιόντα, καθάπερ τὸν Νέστορα· ἄλλοι δ' εἰρήκασι, καθάπερ Πίνδαρος μνησθεὶς τοῦ Φοίνικος·

ὃς Δολόπων ἄγαγε θρασὺν ὄμιλον σφενδονᾶσαι,
ἵπποδάμων Δαναῶν βέλεσι πρόσφορον»

Εὐστάθιος εἰς (Ἰλ. π, 311) «Πίνδαρος δὲ τοὺς ὑπὸ Φοίνικι Δόλοπας φησι θ ρ α σ ὺ ν ὄ μ ι λ ο ν σ φ ε ν δ ο ν ἦ σ α ι, ὡς καὶ Δολόπων δεξιῶν ὄντων σφενδονητῶν».

75.

Ἀριστείδης (Τ. Β'. σελ. 260) «Καὶ τίς οὐκ ἂν φήσειεν οὕτωςι πολλήν εἶναι ἀλογίαν, ὄντα μὲν αὐτὸν (τὸν Παλαμήδην) κυριώτερον τοῦ Ὀδυσσέως εἰς σοφίας λόγον, ὡς ἔφη Πίνδαρος, εἴθ' ἡττηθῆναι ὑπὸ τοῦ χείρονος;»

76.

Χοιροβοσκὸς ὑπὸ Bekkerο χειρογραφεῖς ἐν φυλλ. 74. «ἀκαμαντόχαρμαν. Ὡ Εὐρυδάμαν παρὰ Ἀλκαίῳ, καὶ παρὰ Πινδάρῳ

Ὑπερμενὲς ἀκαμαντόχαρμαν Αἴαν·

περὶ οὗ (περὶ τῆς παραδόξου κλητικῆς ἀκαμαντόχαρμαν) ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἢ κατὰ συνεκδρομὴν τοῦ Αἴαν ἐγένετο ἢ διὰ τὴν ὑπαλληλίαν τῶν φωνηέντων».

77.

Σχολ. Σοφοκλ. Αἴαντος ὑποθέσεως ἐν τέλει. «Περὶ δὲ τῆς πλευρᾶς, ὅτι μόνην αὐτὴν τρωτὴν εἶχεν (ὁ Αἴας), ἱστορεῖ καὶ Πίνδαρος, ὅτι τὸ μὲν σῶμα, ὅπερ ἐκάλυπτεν ἢ τοῦ Ἡρακλέους λεοντῇ, ἄτρωτον ἦν, τὸ δὲ μὴ καλυ-

φθὲν, ὅπερ ἦν ἡ πλευρά, τρωτὸν ἔμεινεν»· οὕτω ταῦτα Boeckhius ἀναγινώσκει.

78.

Scholia brevia καὶ Veneta εἰς Ἰλιάδ. κ. 435. καὶ Εὐστ. σελ. 817. 28. «Ῥῆσος μὲν ἦν Θρᾷξ, υἱὸς δὲ Στρυμόνος τοῦ αὐτόθι ποταμοῦ καὶ Εὐτέρπης μιᾶς τῶν Μουσῶν· διάφορος δὲ τῶν καθ' ἑαυτὸν γενόμενος ἐν πολεμικοῖς ἔργοις, ἐπῆλθε τοῖς ἄλλοις (Ἀχαιοῖς, παρ' Εὐσταθ'), ὅπως Τρωσὶ συμμαχήσῃ· καὶ μίαν ἡμέραν συμβαλὼν πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀπέκτεινε· δείσασα δ' Ἥρα περὶ τῶν Ἑλλήνων Ἀθηγᾶν ἐπὶ τὴν τούτου διαφθορὰν πέμπει· κατελθοῦσα δὲ ἡ θεὸς Ὀδυσσεῶα καὶ Διομήδην ἐπὶ τὴν κατασκοπὴν ἐποίησε προελθεῖν· ἐπιστάντες δὲ ἐκεῖνοι κοιμωμένῳ τῷ Ῥήσῳ, αὐτόν τε καὶ τοὺς ἐταίρους αὐτοῦ κτείνουσιν, ὥς ἱστορεῖ Πίνδαρος».

79.

Ἀριστοφάνης Βυζάντιος παρ' Εὐστάθ. εἰς Ἰλ. λ. σελ. 877, 55. (ὅρ. αὐτόθι εἰς Ὀδυσ. α. σελ. 1649. 5) «Εἰτά φησιν, ὅτι καὶ Πίνδαρός που τὰς Διομήδους ἵππους πρόβατα καλεῖ, τὴν φάτνην αὐτῶν λέγων προβάτων τράπεζαν».

80.

Αὐτόθι. «Οὕτω δέ που, φησὶ, καὶ ἐπὶ τοῦ Πηγάσου ποιεῖ».

81.

Ἑτυμολογικὸν Γουδιανοῦ (σελ. 321. 54) «κίκυς ἡ δύναμις, Ἀπολλόδωρος ἱκμάς . . . ἀπὸ τοῦ ἀνακικύειν· πολλοὺς δ' ἀνεκίκυεν ἰδρώς (Ἰλ. ψ. 507) . . . καὶ παρὰ Πινδάρῳ.

ἔτι δὲ τειχέων ἀνακικύει καπνός».

Σημ. ἔτι δὲ τειχέων] διόρθωσις πιθανὴ ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ κειμένῳ «ἔστι δέ τοι χέκων». — ἀνακικύει] διόρθω-

σις ἀσφαλῆς ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ κειμένῳ «ἀκύνει». Τὴν διόρθωσιν ταύτην ἐποίησεν ὁ κλυτὸς Schneiderus.

82.

Ἀπολλώνιος περὶ συντάξεως (B'. 18. σελ. 142. Sylb)

«Αὐτόν με πρώτιστα συνοικιστῆρα γαίας
ἔσδεξαι τεμενοῦχον».

Ὑπάρχει ἐν τῷ περιθωρείῳ χειρογράφου τινὸς σημείωσις εἰς τοῦτο τὸ ἀπόσπασμα «Πινδάρου ἡ χρῆσις».

83.

Πλούταρχος (Συμπос. προβλ. βιβλ. B'. 10) «τὰ μὲν οὖν Ὀμήρου δεῖπνα χαίρειν ἐῷμεν . . . τὰ δὲ Πινδαρικὰ βελτίῳ δῆπουθεν, ἐν οἷς

ἥρωες αἰδοίαν ἐμίγνυντ'

ἀμφὶ τράπεζαν θαμὰ,

τῷ κοινωνεῖν ἀπάντων ἀλλήλοις».

84.

(Scholia Venet. εἰς Ἰλ. ο, 256. coll. Schol. Vict. ap. Heyn. Hom. T. V. p. 712) «Χρυσάορον· ἦτοι χρυσοφάσγανον ἢ χρυσοῦν τὸν ἀορτῆρα τῆς φάρετρας ἔχοντα ἢ τῆς κιθάρας, οὐκέτι δὲ τοῦ ξίφους· ἀγνὸς γὰρ ὁ θεὸς (Ἀπόλλων)· καὶ Πίνδαρος χρυσάορα Ὀρφέα φησὶν».

85.

Π. Σχ. Πινδάρου (εἰς Πυθ. Δ'. 313) »Ἀπόλλωνος τὸν Ὀρφέα φησὶν (ὁ Πίνδαρος) εἶναι, ὃν καὶ αὐτὸς καὶ ἄλλοι Οἰάγρου λέγουσιν».

86.

(Βίος Ὀμήρου B'. σελ. 2. ἐκδ. Wassenbergh. ἐν παραφρ. Ἰλ) «Ὅμηρος ὁ ποιητῆς πατὴρ μὲν ἦν Μέλητος, μητρὸς δὲ Κριθίδος, τὸ γένος κατὰ μὲν Πίνδαρον Σμυρναῖος, κατὰ Σιμωνίδην δὲ Χῖος». (Vita Ho-

meri in Galei opusc. mythol. σελ. 283) «Ὅμηρον τοίνυν Πίνδαρος μὲν ἔφη Χῖον τε καὶ Σμυρναῖον γενέσθαι, Σιμωνίδης δὲ Χῖον». Αἰλιανὸς (ποικίλ. Ἱστορ. Θ'. 15) «Ὅτι ποιητικῆς ἀπάσης Ἀργεῖοι τὰ πρῶτα ἔδωκαν . . . λέγεται δὲ καὶ ἐκεῖνο πρὸς τούτοις, ὅτι ἄρα ἀπορῶν ἐκδοῦναι τὴν θυγατέρα ἔδωκεν αὐτῇ προῖκα ἔχειν τὰ ἔπη τὰ Κύπρια, καὶ ὁμολογεῖ τοῦτο Πίνδαρος».

87.

Στράβων (ΙΔ'. σελ. 17. ἐκδ. Κορ) «λέγει δὲ Πίνδαρος καὶ Πολύμναστόν τινα τῶν περὶ τὴν μουσικὴν ἐλλογίμων·

Φθέγμα μὲν πάγκοινον ἔγνω-
κας Πολυμνάστου Κολοφωνίου ἀνδρός».

Πλούταρχος (περὶ μουσικῆς κεφ. 5) «Τοῦ δὲ Πολυμνήστου καὶ Πίνδαρος καὶ Ἀλκμάν οἱ τῶν μελῶν ποιηταὶ ἐμνημόνευσαν».

88.

Στράβων (βιβλ. Θ'. κεφ. 30, 2) «ὁ δὲ Σακάδα τοῦ Ἀργείου τὸν ἀνδριάντα πλάσας, οὗ συνιείς Πινδάρου τὸ ἐς αὐτὸν προσίμιον, ἐποίησεν οὐδὲν εἰς τὸ μῆκος τοῦ σώματος εἶναι τῶν αὐλῶν μείζονα τὸν αὐλητὴν». Πλούταρχος (περὶ μουσικῆς κεφ. 8) «Γέγονε δὲ καὶ Σακάδας Ἀργεῖος ποιητὴς μελῶν τε καὶ ἐλεγείων· ὁ δ' αὐτὸς καὶ ποιητὴς (διόρθου, αὐλητῆς) ἀγαθὸς καὶ τὰ Πύθια τρεῖς νενικηκὼς ἀναγέγραπται· τούτου καὶ Πίνδαρος μνημονεύει».

89.

Τζέτζης (Χιλιάδ. Α'. 8) περὶ Κροίσου

«Ὡς γὰρ ὁ Πίνδαρός φησιν υἱὸς τοῦ Δαΐ-
φάντου,

ἐλθόντα πρὶν ὥς πρὸς αὐτὸν Ἀλκμαίονα τὸν
πάνυ,

ὅπόσον δύναιτο, λαβεῖν ἐκέλευσε χρυσίον·
 ὁ δὲ χιτῶνα περιδύς εὐρύκολπον εἰς ἄγαν,
 κοθόρνους τε τῶν τραγικῶν καὶ τῶν εὐρυπε-
 δίλων
 τοὺς θησαυροὺς εἰσδεδυκῶς πάντα πληροῖ
 χρυσοῦ,
 ὥς καὶ τὴν κόμην τὴν αὐτοῦ κατέχων τοῖς
 ὁδοῦσι·
 τῷ τοῦ χρυσοῦ βάρει δὲ βαδίζειν οὐκ ἰσχύων
 Κροῖσον κινεῖ πρὸς γέλωτα βαδίζει καὶ τῇ
 θεᾷ·
 ἐφ' οἷς αὐτὸν ἐκέλευσε δις τόσα λαβεῖν ἄλλα.
 καὶ ταῦτα μὲν ὁ Πίνδαρος ὁ λυρικός που γράφει».

90.

Ἄρποκρατίων (ἐν λέξει Ἄβρις) «λοιμοῦ φασὶ
 κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην γεγονότος, ἀνείλεν ὁ Ἀπόλ-
 λων μαντευομένοις Ἑλλησι καὶ βαρβάροις τὸν τῶν Ἀθη-
 ναίων δῆμον ὑπὲρ πάντας εὐχὰς ποιήσασθαι· πρεσβευο-
 μένων δὲ πολλῶν ἔθνων πρὸς αὐτοὺς, καὶ Ἄβαριν ἐξ
 Ὑπερβορέων πρεσβευτὴν ἀφικέσθαι λέγουσιν· ὁ δὲ χρόνος,
 ἐν ᾧ παραγέγονε, διαφωνεῖται. Ἰππόστρατος μὲν γὰρ
 κατὰ τὴν τρίτην αὐτὸν Ὀλυμπιάδα λέγει παραγενέσθαι·
 ὁ δὲ Πίνδαρος κατὰ Κροῖσον τῶν Λυδῶν βασιλέα».

91.

Ὡριγένης (c. Cels. Γ'. σελ. 129. ἐκδ. Hoeschel)
 «Ἴδωμεν δὲ καὶ ἃ μετὰ ταῦτα λέγει ὁ Κέλσος παρα-
 τιθέμενος ἀπὸ ἱστοριῶν παράδοξα καὶ καθ' αὐτὰ μὲν
 ἀπίστοις ἐοικότα, ὑπ' αὐτοῦ δὲ οὐκ ἀπιστούμενα, ὅσον γε
 ἐπὶ τῇ λέξει αὐτοῦ· καὶ πρῶτόν γε τὰ περὶ τὸν Προκον-
 νήσιον Ἀριστέαν, περὶ οὗ ταῦτά φησιν. Εἴτ' Ἀριστέαν
 μὲν τὸν Προκοννήσιον ἀφανισθέντα τε οὕτω δαιμονίως

ἐξ ἀνθρώπων καὶ αἰθερίων ἐναργῶς φανέντα καὶ πολλοῖς ὕστερον χρόνοις πολλαχοῦ τῆς οἰκουμένης ἐπιδημήσαντα καὶ θαύματα ἀναγγείλαντα, καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐπισκήφαντος Μεταποντίνοις ἐν θεῶν μοίρᾳ μένειν τὸν Ἀριστεάν, τοῦτον οὐδεὶς ἔτι νομίζει θεόν· ἔοικε δὲ εἰληφέναι τὴν ἱστορίαν ἀπὸ Πινδάρου καὶ Ἡροδότου». Ἐντεῦθεν Αἰνείας Γαζαῖος ἐν διαλέκτῳ Θεοφράστου σελ. 77.

92.

Βίος Πινδάρου κατὰ τὸν Π. Σ. (ὅπου ὅρα ἐν ἀρχῇ τοῦ Α΄ Τομ. σελ. κβ΄.) «Ἐπέβαλε δὲ τοῖς χρόνοις Σιμωνίδου, ἥ νεώτερος πρεσβυτέρῳ τῶν γούν αὐτῶν μέμνηνται ἀμφότεροι πράξεων· καὶ γὰρ Σιμωνίδης τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν γέγραφε· καὶ Πίνδαρος μέμνηται τῆς Κόδρου βασιλείας». — Κόδρου] Schneiderus διορθοῖ Δαρείου· ὀρθότερον ὅμως Boeckhius Καμβύσου.

93.

Πλούταρχος (βίος Θεμιστοκλέους §. 8) περὶ τῆς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχίας

«Ὅθι παῖδες Ἀθηναίων ἐβάλλοντο
φαεννὰν κρηπὶδ' ἐλευθερίας».

Ὅρα καὶ Πλούταρχ. περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ θείου βραδ. τιμωρ. §. 6. καὶ περὶ δοξ. Ἀθην. §. 7. καὶ περὶ Ἡροδ. κακοηθ. §. 34.

94.

Σχολιαστῆς Ἀριστοφάνους (εἰς Σφηκ. στ. 302-307. Ἄγε νῦν ὦ πάτερ . . . Ἑλλάς πόρον) «νῦν πόρον τὸν πορισμὸν φησιν· ἐπήνεγκε δὲ τοῦτο (ὁ Ἀριστοφάνης) παρὰ τὸ Πινδαρικὸν

πανδείματι μὲν ὑπερπόντιον Ἑλλάς πόρον ἱερὸν». Οἷα δὴποτε ἐξήγησις καὶ ἂν δοθῇ τῷ ἀποσπάσματι, οὐκ ἔχεται βεβαιότητος.

95.

Παλ. Σχ. Πινδάρου εἰς Πυθ. Η'. 53. (ὃν ὄρα αὐτόθι ἐμῆς ἐκδ) «Φατρία ἐν Αἰγίνῃ Μιδυλιδῶν ἀπὸ Μιδύλου προγόνου ἐπιδόξου γεγονότος· αὐτὸς δ' ἐν ἄλλοις,

Ἄ Μιδύλου δ' αὐτῷ γενεά».

Ἴσως τὸ ἀπόσπασμα ἀνήκει ἐπινίκῳ εἰς Κλειτόμαχον Μιδυλίδην Ἴσθμοῖ νικήσαντα ἀπολεσθέντι.

96.

Παλ. Σχ. Πινδάρου (εἰς Ἴσθμ. Ε'. ἐν εἰσαγ.) «Λέγει δὲ ἤδη τετελευτηκότα τὸν Πυθέαν

Κεῖ μοί τιν' ἄνδρα τῶν θανόντων»

Καὶ τοῦτο τὸ ἀπόσπασμα ἀνήκει ἐπινίκῳ εἰς Ἴσθμιονίκην τινὰ Πυθέαν, ἢ θρήνῳ.

97.

Σχολιαστῆς Σοφοκλ. (εἰς Οἶδ. τύραν. στ. 894) «εἰς τὸν Ἄβαισι ναὸν] Ἄβαι τόπος Λυκίας, ἔνθα ἱερόν ἐστιν Ἀπόλλωνος, ἣ διὰ τῶν Σαμίων, ὅτι καὶ ἐκεῖ μαντεύονται, ὡς καὶ Πίνδαρος». — λίαν διεφθαρμένον τὸ σχόλιον.

98.

Παλ. Σχολ. Πινδάρου (εἰς Πυθ. Β'. 128) «Ἐν Αἰολίδεσσι χορδαῖς] ἤγουν Βοιωταῖς· ἐκεῖθεν γὰρ ὁ Πίνδαρος· ἐπεὶ οἱ Αἰολεῖς κιθαρωδοί· τὸ δὲ μέλος Αἰολικῷ ῥυθμῷ συνέταξε· τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ ἐτέρωθι λεγόμενον (ὑπὸ τοῦ Πινδάρου),

Αἰολεὺς ἔβαινε

Δωρίαν κέλευθον ὕμνων».

99.

Σχολιαστῆς Ἀπολλωνίου (εἰς Ἀργοναυτ. Α. 411) «Αἰσωνίδα] Αἰσωνίς πόλις τῆς Μαγνησίας, ἀπὸ τοῦ πατρὸς Ἰάσονος, ὡς καὶ Πίνδαρος φησι καὶ Φερεκύδης».

100.

Στέφανος Βυζάντιος «Ἀπέσας (Ἀπέσαντος) ὄρος τῆς Νεμέας, ὡς Πίνδαρος καὶ Καλλίμαχος ἐν τρίτῃ».

101.

Σχολιαστῆς Πινδάρου (εἰς Πυθ. Δ'. 4.) «Δύναται δὲ καὶ τοὺς Δελφοὺς λέγειν (Λατοΐδας)· ἐτέρωθι γὰρ Ἀπολλωνίδας αὐτοὺς προσηγόρευσεν.

Δελφοὶ θεμιστῶν ὕμνων μάντιες Ἀπολλωνίδαι».

102.

Βίος Πινδάρου κατὰ τοὺς Π. Σ. (ὅπου ὄρα ἐν ἀρχῇ τοῦ Α. Τ. τῆς παρούσης ἐκδ. σελ. κβ'.) «καὶ γὰρ ἐν τῇ τῶν Πυθίων ἐορτῇ ἐγεννήθη, ὡς αὐτός φησι·

. . . πενταετηρὶς ἐορτὰ
βουπομπὸς, ἐν ᾧ πρῶτον εὐνάσθην ἀγαπατὸς
ὑπὸ σπαργάνοις».

Σημ. πενταετηρὶς ἐορτῇ] καλεῖ οὕτω τὴν ἐορτὴν τῶν Πυθίων, ἣ ἐτελεῖτο ἐν ἀρχῇ ἐκάστου πέμπτου ἔτους. — βουπομπὸς] ἐν ἣ ἐορτῇ ἐγίνοντο πομπαὶ βοῶν θυομένων. — Περὶ τῆς ἐν τῇ τῶν Πυθίων ἐορτῇ γεννήσεως τοῦ Πινδάρου ἀναφέρει καὶ Πλούταρχος (Συμποσιακ. προβλ. βιβλ. Η'. Ι.) «ἦκε δὲ καὶ Πίνδαρος ἐπὶ μνήμην, ἐν Πυθίοις γενόμενος, πολλῶν καὶ καλῶν ὕμνων τῷ θεῷ χορηγός».

103.

Ἀριστείδης (Τ. Β. σελ. 378) «Ἄκουε δὲ καὶ ἐτέρων (ἐκ τῆς σεμνολογίας Πινδάρου)

Κεκρότῃται χρυσέα κρηπὶς ἱερῇσιν αἰοιδῆς,
οἷα τειχίζομεν ἤδη ποικίλον
κόσμον αὐδάεντα λόγων.

Ἡράκλεις, ταυτὶ δὲ παντάπασιν ἀναίτια τοῖς ῥήμασιν· ἀλλ' ὅμως καὶ ἐπὶ τούτοις σεμνύνεται (ὁ Πίνδαρος), ὡς

οὐδὲν ἀτιμωτέροις τοῦ νέκταρος, καί φησιν, ὅτι οὗτος μέντοι ὁ τῶν λόγων κόσμος καὶ

. . . πολύκλει-

τόν περ ἐοῦσαν ὅμως Θή-

βαν ἔτι μᾶλλον ἐπασκῆσει θεῶν

καὶ κατ' ἀνθρώπων ἀγυιάς.

ὥσπερ οὐκ ἀρκοῦν, εἰ κατ' ἀνθρώπων μόνον, ἀλλὰ καὶ τοὺς θεοὺς ἔτι μειζόνως τιμήσοντας δ' ἐκεῖνον τὴν τῶν Θηβαίων πόλιν εἰς τὸ λοιπόν». Τὰ δύο ταῦτα ἀποσπάσματα εἰς ἓν συνάπτει ὁ Boeckhius. Πλούταρχος (περὶ προκοπ. εἰς ἀρετὴν ἐν τέλει) «ἀλλ' οἷ γε προκόπτοντες, οἷς ἤδη καθάπερ ἱεροῦ τινος οἰκοδομήματος καὶ βασιλικοῦ, τοῦ βίου κεκρότητα χρυσέα κρηπίς». Ὅρα καὶ αὐτόθι (περὶ μοναρχίας, δημοκρ. καὶ ὀλιγαρχ. ἐν ἀρχῇ). Λουκιανὸς (Δημοσθ. ἐγκώμ. Τ. Γ. κεφ. 2. σελ. 499) «παρέντι δὴ τὰς Ἀθήνας ἐκδέχεται τὸν λόγον πατήρ τριήραρχος χρυσέα κρηπίς κατὰ Πίνδαρον».

104.

Π. Σχολ. Πινδάρου (εἰς Πυθ. Δ'. 25) «Εἰώθασι δὲ οὗτοι συμπλέκειν τὰ τῶν χωρῶν ἢ τῶν πόλεων καὶ τὰ τῶν ἡρωϊδῶν ὀνόματα διακοινοποιοῦντες, οἷον

εὐάρματε χρυσοχίτων,

ἱερώτατον ἄγαλμα, Θήβα.

τὸ μὲν γὰρ εὐάρματε τῆς πόλεως, τὸ δὲ χρυσοχίτων τῆς ἡρωϊδος». ὅρα αὐτόθι Πυθ. Β'. ἐν ἀρχῇ, ὅπου Διονύσιος ὁ Φασηλίτης «καταφέρεσθαι γὰρ, φησί, πως τὸν Πίνδαρον εἰς τὸ τὰς μὲν Ἀθήνας λιπαρὰς προσγορεύειν, τὰς δὲ Θήβας χρυσαρμάτους καὶ εὐαρμάτους καὶ λευκίππους καὶ κυανάμπυγας».

105.

Παυσανίας (βιβλ. Ε'. κεφ. 23,5) «λέγεται δὲ εἰς

μὲν Κόρκυραν, ὡς ἐμίχθη Ποσειδῶν αὐτῇ· τοιαῦτα δὴ ἕτερα ἦσε Πίνδαρος ἐς Θήβην τε καὶ ἐς Δία».

106.

Παλ. Σχ. Πινδάρου (εἰς Πυθ. Β'. ἐν τῇ ἐπιγραφῇ)
Λιπαρᾶν τε Θηβαῖαν μέγαν σκόπελον.

107.

Παλ. Σ. Πινδάρου (βίος παρὰ Θωμᾶ τοῦ Μαγίσ-
τρου) «ἐχθρῶς δὲ διακειμένων τῶν Ἀθηναίων πρὸς τοὺς
Θηβαίους, ἐπεὶ εἶπεν ἐν τοῖς ποιήμασιν,

ὦ ταλαίπωροι Θῆβαι.

καὶ Μεγαλοπόλεις Ἀθᾶναι,
ἐξημίωσαν αὐτὸν χρήμασιν οἱ Θηβαῖοι».

108.

Ἀθήναιος (βιβλ. Β'. σελ. 41. Ε.)

«Μελιγαθὲς ἄμβρόσιον ὕδωρ

Τιλφώσσας ἀπὸ καλλικρήνου

κρήνη δὲ ἐν Βοιωτίᾳ ἡ Τιλφῶσσα, ἀφ' ἧς Ἀριστοφάνης
φησὶ Τειρεσίαν πίνοντα, διὰ γῆρας οὐχ ὑπομείναντα τὴν
ψυχρότητα ἀποθανεῖν». Καὶ τὸ τοῦ Στράβωνος (Θ. σελ.
180. ἐκδ. Κοραῆ) «Πίνδαρος δὲ καὶ Κηφησιίδα καλεῖ
ταύτην (τὴν Κωπαΐδα)· ταρατίθῃσι γοῦν τὴν Τιλφῶσσαν
κρήνην . . . ἐφ' ἣ τὸ τοῦ Τειρεσίου μνῆμα»· τοῦτο εἰς
τὸ ᾄσμα, ᾧ ἀνήκει τὸ παρὸν ἀπόσπασμα, ἀναφέρεται·
παράβαλε καὶ Στεφ. Βυζ. ἐν λέξει Τέλφουσσα.

109.

Στέφανος Βυζ. (ἐν λέξει Κρήστων) «Κρήστων,
πόλις Θράκης· ἔοικε δὲ εἶναι ἡ Κρηστῶνη παρ' Ἡρο-
δότῳ . . . ὁ πολίτης Κρηστωναῖος παρὰ Πινδάρῳ».

110.

Πλούταρχος (ἐν βίῳ Λυκουργ. §. 21) λέγει περὶ
Λακεδαιμόνος «Πίνδαρος δέ φησιν.

. . . Ἐνθα βου-
 λαὶ γερόντων καὶ νέων ἀν-
 δρῶν ἀριστεύοντι αἶχμαὶ
 καὶ χοροὶ καὶ Μοῦσα καὶ Ἀγλαΐα».
 Ὅρα καὶ αὐτόθι §. 10.

111.

Σχολ. II. Πινδάρου (εἰς Ὅλ. ΙΑ'. 17) «τραχεῖα
 δὲ εἰκότως ἂν λέγοιτο (ἢ πόλις τῶν Ἐπιζεφυρίων Λο-
 κρῶν), λοφώδης οὖσα καὶ ἐπιθαλασσίδιος· αὐτὸς γάρ φησιν

. . . οὔτ' ἀργίλοφον
 παρ Ζεφύροιο κολώναν».

— ἀργίλοφον] ἐν τοῖς χειρογρ. ἀ ρ γ ε ἰ λ ο φ ο ν.

112.

Στράβων (βιβλ. ΙΖ'. σελ. 252. ἐκδ. Κοραῆ) «Ἔστι
 δὲ καὶ Ἑρμοῦ πόλις, καὶ Λύκου πόλις, καὶ Μένδης,
 ὅπου τὸν Πᾶνα τιμῶσι, καὶ τῶν ζώων τράγον, ὡς δὲ
 Πίνδαρός φησιν, οἱ τράγοι ἐνταῦθα γυναιξὶ μίγνυνται»

Μένδητα παρὰ κρημνὸν θαλάσσης,
 ἔσχατον Νείλου κέρας, αἰγιβάται
 ὅθι τράγοι γυναιξὶ μίσγονται».

Ἀριστείδης (Τ. Β'. σελ. 360) μέμφεται τῷ Πινδάρῳ
 ὡς μὴ ἀληθῶς περιγράψαντι τὴν θέσιν τῆς πόλεως Μέν-
 δητος, λέγων «φησὶ γὰρ Αἰγυπτίαν

Μένδητα παρὰ κρημνὸν θαλάσσης·
 καίτοι οὔτε κρημνὸς ἐστὶν οὔδεις ἐκεῖ κ. τ. λ.» Priscia-
 nus (βιβλ. VI. p. 705. ἐκδ. Putschii) «Μένδης Μέν-
 δητος nomen urbis est Aegyptiacae, cujus mentio-
 nem Pindarus facit» Αἰλιανὸς (ποιικιλ. Ἱστορ. βιβλ.
 Ζ'. 19) «Ἀκόλαστα δὲ κυνοκέφαλοί τε καὶ τράγοι, καὶ
 μέντοι καὶ ὁμιλεῖν γυναιξὶ φασιν αὐτούς, καὶ ἔοικεν αὐτὸ
 θαυμάζειν Πίνδαρος».

113.

Π. Σχ. Πινδάρου (εἰς Πυθ. Δ'. 206) «Εὐεπιφώ-
 ρως δὲ Πίνδαρος λευκίππους καλεῖ αὐτοὺς (τοὺς εὐγενεῖς)
 Λευκίππων Μυκηναίων προφᾶται».

114.

Ζηνόβιος (παροιμ. ἑκατοντ. Ε'. 59) «ὁ Σκύθης
 τὸν ἵππον ἐπὶ τῶν κρύφα τινὸς ἐφιεμένων, φανερώς
 δὲ ἀπωθουμένων καὶ διαπτύόντων αὐτό, εἴρηται ἡ πα-
 ροιμία· μαρτυρεῖ δὲ καὶ Πίνδαρος λέγων, Ἄνδρες
 τινὲς ἀγασζόμενοι Σκύθαι, νεκρὸν ἵππον
 στυγέουσι λόγῳ κτάμενον ἐν φασί· κρύ-
 φα δὲ σκολιοὺς γένουσιν ἀναδέρουσι πό-
 δας ἡδὲ κεφαλὰς». Διογενιανὸς (παροιμ. ἑκατ. Ζ'.
 12) «ὁ Σκύθης ἵππον ἐπὶ τῶν κρύφα τινὸς ἐφιεμέ-
 νων, φανερώς δὲ ἀποπτύόντων αὐτό· διὸ καὶ Πίνδαρος.
 Ἀτιζόμενοι Σκύθαι νεκρὸν ἵππον λόγῳ,
 κρύφα δὲ σκολιοῖς γένουσιν ἀναδέρουσι
 πόδας. Ἐκ παραβολῆς ἀμφοτέρων τῶν μαρτυριῶν ὁ
 Ἑρμάννος ἐξήγαγεν ὡς τὸ ἀληθὲς Πινδαρικὸν τὸ ἐξῆς

ἄνδρες τινὲς ἀτι-

ζόμενοι Σκύθαι νεκρὸν ἵππον

στυγέουσι λόγῳ κτάμενον ἐν φάει,

κρύφα δὲ σκολιοῖς

γένουσιν ἀναδέρουσι πόδας ἡδὲ κεφαλὰς.

— κτάμενον ἐν φάει] καὶ Boeckhius οὕτω διορθοῖ·
 ἀλλὰ κάλλιον τὸ ἐν τῷ κειμένῳ ἐν φασὶ νὰ θεωρηθῇ
 ὡς γλώσσημα.

115.

Σχολιαστῆς Π. Πινδάρου (εἰς Πυθ. Β'. ἐν τῇ ἐπι-
 γραφῇ)

Καὶ λιπαρῷ Σμυρναίῳ ἄσται.

116.

Εὐστάθιος (εἰς Διονυσ. περιήγ. στ. 467) «Τρινακρίαν (Διονύσιος) φησὶ τὴν Σικελίαν, ἣτις ἐκτέταται . . . οἷα δηλονότι τρίγωνος οὖσα· καὶ ἔστι οἷον ἐτυμολογία τοῦτο τῆς Τρινακρίας οἰονεῖ Τρινακρίας, ὃ ἔστι, τρία ἐχούσης ἄκρα· διὸ καὶ ὁ Λυκόφρων (στ. 986) τρίδειρον νῆσον λέγει αὐτὴν, καὶ ὁ Πίνδαρος τριγλώχινα».

117.

Γαληνὸς (περὶ σφυγμ. διαφορ. Τ. Γ'. σ. 39. ἐν τέλει ἐκδ. Basil.) «καίτοιγ' οὐδ' ἀπὸ τῶν κυρίων, ὥς ἔτυχε, μεταφέρειν ἔξεστιν οὐδὲ τοῖς ποιηταῖς, ἀλλὰ καὶ Πίνδαρός τις εἴη Ὡκεανοῦ τὰ πέταλα τὰς κρήνας λέγων, οὐκ ἐπαινεῖται».

118.

Στοβαῖος ἐκ τοῦ Πινδάρου (περὶ ἀληθείας λογ. ΙΑ'. Ἐκδ. Schneid.)

«Ἀρχὰ μεγάλας ἀρετᾶς, ὦνασς Ἀλάθεια,
μὴ πταίσης ἐμὰν σύνθεσιν τραχεῖ ποτὶ ψεύδει».

Ἰωαν. Φιλόπονος περὶ δημ. τοῦ κόσμου (εἰς Γενεσ. Δ'. 20. σελ. 184) ἀλλὰ καὶ Πίνδαρος τῆς ἀρετῆς ἀρχὴν εἶναί φησι τὴν ἀλήθειαν, οὕτω λέγων. Ἀρχὰς μεγάλας . . . μὴ πταίσης τραχεῖ ποτε ψεύδει». Κλήμης Ἀλεξ. (Στρωμ. ΣΤ'. 681. Potter.) «Ἀρχὰς μεγάλας ἀρετᾶς ὦνασς ἀλήθεια». Πλούταρχος (ἐν βίῳ Μαρίου κεφ. 29) «τὸν δὲ Μέτελλον εἰδὼς βέβαιον ἄνδρα καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀρχὴν μεγάλης ἀρετῆς κατὰ Πίνδαρον ἡγούμενον».

119.

Πλούταρχος (βίος Νικία. κεφ. 1) «ἐκ Πινδάρου·

. . . παρὰ Λύδιον ἄρμα

πεζὸς οἰχνεύων».

Τὸ αὐτὸ ἀναφέρει καὶ ἐν τῷ, πῶς ἄν τις διακρ.
τὸν κόλακα τοῦ φιλ. (σελ. 65. B.) Παράβ.
πρὸς τὴν παροιμ. (Ζηνοβ. ΣΤ'. 28).

120.

Πλούταρχος (παραμυθητικ. πρὸς Ἀπολλώνιον T.
I. σελ. 321. ἐκδ. Tub.) «Ἀνθρώπων γὰρ ὄντως θνητὰ
μὲν καὶ ἐφήμερα τὰ σώματα, θνηταὶ δὲ τύχαι καὶ πάθη
καὶ πάνθ' ἀπλῶς τὰ κατὰ τὸν βίον· ἅπερ οὐκ ἔστι φυ-
γεῖν βροτὸν οὐδ' ὑπαλύξαι τὸ παράπαν, ἀλλὰ Ταρτά-
ρου πυθμὴν πιέζει σ' ἀφανοῦς σφυρη-
λάτοις ἀνάγκαις, ὥς φησι Πίνδαρος».

121.

Πλούταρχος (de def. orac. κεφ. 13) «έορτάς δὲ
καὶ θυσίας ὥσπερ ἡμέρας ἀποφράδας καὶ σκυθρωπάς,
ἐν αἷς ὠμοφαγίαι τε καὶ διασπασμοὶ, νηστεῖαι τε καὶ κο-
πετοὶ, πολλαχοῦ δὲ πάλιν αἰσχρολογίαι πρὸς ἱεροῖς·

μανῖαι τε ἄλλαι ὀρινόμεναι ῥιψαύχενι σὺν κλόνῳ».

Ὅτι δὲ ταῦτά εἰσιν ἐκ τοῦ Πινδάρου, καταφαίνεται ἐκ
τοῦ αὐτοῦ Πλουτάρχου Συμποσ. προβλ. βιβλ. Α'. προβλ.
έ. §. 2. ὅπου ἐπαναλαμβάνεται οὕτω

«μανῖαι τ' ἀλαλαὶ τ' ὀρινομένων

ῥιψαύχενι σὺν κλόνῳ

κατὰ Πίνδαρον». — μανῖαι τ'] ἐν τῷ κειμένῳ ἐστὶ μανί-
αι τε· ἀλλὰ διωρθώθη ἐκ τοῦ αὐτοῦ (Συμπ. πρ. βιβλ. Ζ.
προβ. έ. 4) ὅπου φέρεται μανῖαις τ' ἀλαλαῖς
τ' ὀρινόμενοι. — ἀλαλαί τ'] καὶ τοῦτο διωρθώθη
ἐκ τοῦ αὐτοῦ· διότι ἐν τῷ κειμένῳ ἐστὶ ἀλαλαί τε.

122.

Πλουτάρχος (de gloria Atheniensium. c. 7)

«Κλυθ', Ἀλαλὰ Πολέμου θύγατερ,

ἐγχείων προοίμιον

ἀμφύετ', ἄνδρες, τὸν ἱερόθυτον θάνατον,

ὥς ὁ Θηβαῖος Ἐπαμινώνδας εἶπεν». Ταῦτα ἀποδίδουσι τῷ Πινδάρῳ Xylander καὶ Wyttenbachius ἄνευ μαρτυρίας τινός. — Κλῦθ' Ἀλαλὰ] κοινῶς Κ λ ὕ θ ι Ἐ ν υ ῶ δι-
ωρθώθη δὲ ἐξ αὐτοῦ τοῦ Πλουτάρχου (de frat. amor.
c. 11) ὅπου ἀναφέρεται οὕτω. Κ λ ὕ θ', Ἀ λ α λ ἄ Π ο-
λ έ μ ο υ θ ύ γ α τ ε ρ, ἐ γ χ έ ω ν π ρ ο ο ί μ ι ο ν. Ὡ σ-
αύτως ἀναφέρεται καὶ παρ' Ἀθηναίῳ (Α'. σελ. 19. Α)
καὶ παρ' Εὐσταθίῳ (εἰς Ἰλ. ζ. σελ. 994).

Μετάφρ. «Ἄκουε, Ἀλαλὰ, θύγατερ Πολέ-
μου, ἀρχὴ (τῆς ἐν τῇ μάχῃ χρήσεως) τῶν δορά-
των· δέχεσθε ἄσμενοι, ἄνδρες, τὸν ἱερὸν (ὑπὲρ
πατρίδος) θάνατον».

Ἴσως ταῦτα εἶπέ ποτε ὁ Ἐπαμινώνδας πρὸς τοὺς στρα-
τιώτας, ὅτε παρέταπτεν αὐτοὺς εἰς μάχην τινά. — «Πιν-
δάρῳ ἀποδίδωσι Guil. Xylander τὰ παρὰ Πλουτάρχῳ
(in praeept. reip. ger. p. 798) πολλοὶ δὲ ἀπὸ
τῆς τύχης ἀψάμενοι τῶν κοινῶν, καὶ
ἀναπλησθέντες, οὐκ ἔτι ῥαδίως ἀπελ-
θεῖν δύνανται, ταῦτό τοῖς ἐμβᾶσιν εἰς
πλοῖον αἰώρας χάριν, εἶτα ἀποσπα-
σθεῖσιν εἰς πέλαγος πεπονθότες ἔξω
βλέπουσι ναυτιῶντες καὶ ταραττόμε-
νοι, μένειν δὲ καὶ χρῆσθαι τοῖς παροῦ-
σιν ἀνάγκην ἔχοντες.

λευκᾶς καθύπερθε γαλάνας εὐπρόσωποι
σφᾶς παρήϊσαν ἔρωτες ναΐας
κληΐδος, χαράξει πόντου
δαιμονίαν ἐς ὕβριν».

Schneiderus. — χαράξει . . . ἐς ὕβριν] οὕτως ἐννοῶ
«ἵνα χαράξει πόντου, διὰ τῆς χαράξεως τοῦ πόντου (τῆς
κωπηλασίας, κωπηλατοῦντες) ὕβρισθῶσι δαιμονίως, ναυτι-
ῶντες καὶ ταραττόμενοι».

123.

Πλάτων (Θεαίτητος σελ. 173) «Ἀλλὰ τῷ ὄντι τὸ σῶμα μόνον ἐν τῇ πόλει κεῖται αὐτοῦ (τοῦ σπουδαίου τῆς φιλοσοφίας) καὶ ἐπιδημεῖ· ἡ δὲ διάνοια ταῦτα πάντα ἡγήσαμένη σμικρὰ καὶ ἀτιμάσασα πανταχῇ φέρεται κατὰ Πίνδαρον τὰ τε γᾶς ὑπερθε καὶ τὰ ἐπίπερθεν γεωμετροῦσα οὐρανοῦ τε ὑπερᾶστρονομοῦσα καὶ πᾶσαν πάντη φύσιν ἐρευνώμενη τῶν ὄντων ἐκάστου ὅλου, εἷς τι τῶν ἐγγύς οὐδὲν αὐτὴν συγκαθιεῖσα». Ὅρα καὶ Εὐσέβιον (Πρ. Εὐαγ. IB' σελ. 602), καὶ Ἰάμβλιχον (Προτρεπτ. σελ. 85) καὶ Θεόδωρητον (Λογ. IB'. περὶ ἀρετ. σελ. 667. B. ἐκδ. Παρ. τομ. δ') καὶ Κλήμεντ. Ἀλεξ. (Ε'. σελ. 707. ἐκδ. Pott.) καὶ Ἀντωνῖνον τὸν φιλόσοφον (β'. 13). ἐν οἷς τὰ αὐτὰ σχεδὸν ἐπαναλαμβάνονται. — Γαληνὸς (ἐν τῷ Παρασκευαστικῷ κεφ. 1) «ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς γῆς νέρθεν καὶ τὰ ὑπερθε τοῦ οὐρανοῦ κατὰ Πίνδαρον σκοπεῖν».

124.

Στοβαῖος (Λόγος 88. ἐκδ. Gesneri) «Τοὺς φυσιολογοῦντας ἔφη Πίνδαρος

Ἀτελῇ σοφίας καρπὸν δρέπειν».

125.

Στοβαῖος (Λόγος νστ'. σελ. 373. ἐκδ. Gesneri).
 «Τὸ κοινόν τις ἀστῶν ἐν εὐδία καταθεῖς,
 ἐρευνήσάτω μεγαλάνορος Ἀσυχίας
 ἱερὸν φάος, στάσιν ἀπὸ πρᾶπίδος
 ἐπίκοτον ἀνέμων, πενίας δότειραν,
 ἐχθρὰν κουροτρόφον».

5

Ὅτι δὲ ταῦτά εἰσι τοῦ Πινδάρου, γινώσκομεν ἐκ τοῦ Πολυβίου (ἱστορ. Δ'. 31, 6), ὅστις ἀναφέρει τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο μέχρι τῆς λέξεως φάος, προειπὼν «οὐδὲ

γὰρ Θηβαίους ἐπαινοῦμεν κατὰ τὰ Μηδικὰ, διότι τῶν
ὕπὲρ Ἑλλάδος ἀποστάντες κινδύνων τὰ Περσῶν εἶλοντο
διὰ τὸν φόβον· οὐδὲ Πίνδαρον τὸν συναποφηνάμενον αὐ-
τοῖς ἄγειν τὴν ἡσυχίαν διὰ τῶνδε τῶν ποιημάτων

Τὸ κοινὸν

.

τὸ φαιδρὸν φάος».

Σημ. στ. 1. καταθείς] ἀντὶ τούτου ἐν Πολυβίῳ
κεῖται τ ι θ ε ί ς. — στ. 3. ἱερὸν] ἀντὶ τούτου Πολύβιος
ἔχει τὸ φαιδρόν. — στ. 4. ἀνέμων] πιθανώτατα διώρ-
θωσαν ἀνελώων.

126.

Πλούταρχος (κρατεῖν τοῦ θυμοῦ· κεφ. 8) «χαλε-
πώτατοι δὲ ἄγαν φιλοτιμίαν μνώμενοι ἐν πόλεσιν ἄνδρες,
ἢ στάσιν, ἀλγος ἐμφανὲς κατὰ Πίνδαρον».

127.

Πλούταρχος (Περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Θ. βρ. τιμωρ. §.
19) «Ἄρ' οὖν σῶμα μὲν ἔκγονον φαύλου σώματος ἄ-
ξιόν ἐστι θεραπεύειν καὶ φυλάττειν, κακίας δὲ ὁμοιότητα
συγγενικὴν ἐν νέῳ βλαστάνουσαν ἤθει καὶ ἀναφυομένην
ἐὰν δεῖ, καὶ περιμένειν καὶ μέλλειν, ἄχρις ἂν ἐκχυθεῖσα
τοῖς πάθεσιν ἐμφανὲς γένηται,

κακόφρονα τ' ἀμφάνη πραπίδων καρπὸν;

ὥς φησι Πίνδαρος».

128.

Ὁ αὐτὸς (Πῶς ἂν τις ὑπ' ἐχθ. ὠφελ. §. 10)
«καὶ πᾶσα φύσις ἀνθρώπου φέρει φιλονεικίαν καὶ ζη-
λοτυπίαν καὶ

φθόνον κενεοφρόνων ἐταῖρον ἀνδρῶν,

ὥς φησι Πίνδαρος».

129.

Πλάτων (περὶ πολιτ. Β'. σελ. 365. Α. Β.) «Ταῦτα
πάντα, ἔφη, τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα λεγόμενα ἀρετῆς πέρι

καὶ κακίας, ὡς ἄνθρωποι καὶ θεοὶ περὶ αὐτὰ ἔχουσι τιμῆς, τί οἰόμεθα ἀκούοντας νέων ψυχὰς ποιεῖν, ὅσοι εὐφυεῖς καὶ ἱκανοὶ ἐπὶ πάντα τὰ λεγόμενα ὥσπερ ἐπιπτάμενοι ξυλλογίσασθαι ἐξ αὐτῶν, ποῖός τις ἂν ὦν καὶ πῇ πορευθεὶς τὸν βίον ὡς ἄριστα διέλθοι; λέγοι γὰρ ἂν ἐκ τῶν εἰκότων πρὸς αὐτὸν κατὰ Πίνδαρον ἐκεῖνο τὸ πότερον δίκας τεῖχος ὕψιον ἢ σκολιᾶς ἀπάτας ἀναβάς καὶ ἐμαυτὸν οὕτω περιφραξας διαβιῶ; τὰ μὲν γὰρ λεγόμενα δικαίῳ μὲν ὄντι μοι, ἐὰν καὶ μὴ δοκῶ, ὕψελος φασὶν οὐδὲν εἶναι, πόνους δὲ καὶ ζημίας φανεράς· ἀδίκῳ δὲ δόξαν δικαιοσύνης παρεσκευασμένῳ θεσπέσιος βίος λέγεται». — Κικέρων (ad Att. XIII. 38) «nunc me iuva, mi Attice, consilio, πότερον δίκας τεῖχος ὕψιον, id est, utrum aperte hominem asperner et respuam, ἢ σκολιᾶς ἀπάτας· ut enim Pindaro, sic δίχα μοι νόος ἀτρέκειαν εἰπεῖν». — Διον. Ἀλικαρνασσεὺς (περὶ συνθέσεως ὀνομάτων Γ. β. σελ. 40. 1. 4.) καὶ Μάξιμος Τόριος (Dissert IH'. σελ. 208) «πότερον δίκας τεῖχος ὕψιον ἢ σκολιαῖς ἀπάταις ἀναβαίνει ἐπιχθόνιον γένος ἀνθρώπων, δίχα μοι νόος ἀτρέκειαν εἰπεῖν». — Ὁ Ἑρμάννος διέταξεν εἰς στίχους οὕτως:

— πότερον δίκας

τεῖχος ὕψιον ἢ σκολιᾶς ἀπάτας

ἀναβαίνει ἐπιχθονίων γένος ἀνθρώ-

πων, δίχα μοι νόος ἀτρέκειαν εἰπεῖν.

Σημ. στ. 2. ὕψιον] ὀρθῶς ὁ Ἑρμάννος παρατηρεῖ, ὅτι ἡ λέξις ὕψιον οὐ σημαίνει ὑψηλόν, ἀλλ' ὑψηλότερον· διότι ἐκ τοῦ ὀνόματος ὕψος σχηματίζεται τὸ συγκριτικὸν ὁ καὶ ἡ ὑψίων, τὸ ὕψιον, τὸ ὑπερθετικόν, ὁ ὕψιστος, ὡς αἴσχος, αἰσχίων, αἰσχιστος· ἔχθος, ἐχθίων, ἔχθιστος· κάλλος καλλίων, κάλλιστος.

130.

Πλάτων (περὶ Πολιτ. Α'. σελ. 330. Ε. 331. Α)
 «Τῷ δὲ μηδὲν ἑαυτῷ ἄδικον ξυνειδότε ἡδεῖα ἐλπίς ἀεὶ
 πάρεστι καὶ ἀγαθὴ γηροτρόφος, ὥς καὶ Πίνδαρος λέγει·
 χαριέντως γάρ που τοῦτ' ἐκεῖνος εἶπεν, ὅτι ὥς ἂν δι-
 καίως καὶ ὀσίως τὸν βίον διαγάγῃ,

Γλυκεῖά οἱ καρδίαν ἀτάλλουσα γηροτρόφος
 συναορεῖ
 ἐλπίς, ἃ μάλιστα θνατῶν πολύστροφον γνῶ-
 μαν κυβερνᾷ».

Σημ. ἀτάλλουσα] καὶ ἑτέρα γραφὴ ἀτιτάλλου-
 σαι· «τρέφουσα. — συναορεῖ] κατὰ ἀναγραμματι-
 σμὸν ἀντὶ τοῦ ἀχρήστου σ υ ν ο α ρ ε ῖ, ἐκ τοῦ ὅαρος. —
 Τοῦτο τὸ χωρίον προσαινίττεται Πλούταρχος (Ἠθικά.
 σελ. 477. Β. de animi tranquil. §. 19) «αἱ καλαὶ
 πράξεις ἔχουσι . . . τὴν μνήμην ἡδίονα καὶ βεβαιωτέραν
 τῆς Πινδαρικῆς γηροτρόφου ἐλπίδος». — Θεόδωρος Με-
 τοχίτης (ἐν Ὑπομνημ. καὶ Σημειώσ. γνωμ. σελ. 695.
 ἐκδ. Theod.) «πρόδηλος ἡδεΐαις αὔραις ἀτάλλουσα κατὰ
 Πίνδαρον ἡ τύχη τὰς ψυχὰς». Ἀριστοτέλης (ἐν τῷ ἀ.
 τῶν οἰκον. εἰσφ. ἐν τέλει) «ὥς γάρ φησι Πίνδαρος, γλυ-
 κεῖά οἱ καρδίαν ἀτάλλουσα ἢ γηροτρόφος συναορεῖ ἐλ-
 πὶς»· ὅρα καὶ Θεμίστιον (λόγος Η'. σελ. 101) καὶ Νι-
 κηφόρον Γρηγοράν (ἐν Annal Η'. 8. Τ. 1. σελ. 207).
 Διέταξε δὲ εἰς στίχους ὁ Hermannus οὕτως

γλυκεῖά οἱ καρδίαν ἀτιτάλλουσα γη-
 ροτρόφος συναορεῖ
 ἐλπίς, ἃ μάλιστα θνατῶν
 πολύστροφον γνῶμαν κυβερνᾷ.

131.

Ἀνώνυμος (παρὰ Στοβαίῳ, λόγος 262. σελ. 855.

Wech.) «Πίνδαρος εἶπε τὰς ἐλπίδας εἶναι ἐγρηγο-
ρότων ἐνύπνια».

132.

Πλούταρχος (Παραμυθ. πρὸς Ἀπολλώνιον Τ. Α'.
σελ. 355. ἐκδ. Tub.) καὶ Ἡφαιστίων (σελ. 52. περὶ
μέτρων)

«σοφοὶ δὲ καὶ τὸ μηδὲν ἄγαν ἔπος αἶνησαν
περισσῶς».

Σχολιαστῆς Εὐριπίδου (Ἰππολυτ. 265) «ὅπερ (δηλ. τὸ
μηδὲν ἄγαν) Χείλωνι ἀνατιθέασιν, ὡς Κριτίας καὶ
Πίνδαρος».

133.

Ἀθήναιος (ΙΓ'. σελ. 561. Β.) «Καὶ κατὰ τὸν
Πίνδαρον δὲ ἄλλος τις ἔφη

Εἴη καὶ ἐρᾶν καὶ ἔρωτι χαρίζεσθαι
κατὰ καιρόν».

Ὁ αὐτὸς (αὐτόθ. σελ. 601. C.) «Καὶ Πίνδαρος δὲ οὐ
μετρίως ἐρωτικός φησιν

Εἴη καὶ ἐρᾶν καὶ ἔρωτι χαρίζεσθαι,
καὶ κατὰ καιρόν· μὴ πρεσβυτέραν
ἀριθμοῦ δίωκε, θυμὲ, πρᾶξιν».

Σημ. μὴ πρεσβυτέραν . . . πρᾶξιν] ἡ λατινικὴ
μετάφρασις «nec sane tardius, (τῆς προσηκούσης ἡλι-
κίας) anime mi, huic rei (τῷ ἔρωτι) incubito».

134.

Κλήμης Ἀλεξανδρεὺς (Παιδαγωγός Γ'. σελ. 295.
24. ἐκδ. Pott.) «ὁ Βοιωτὸς Πίνδαρός φησι

Γλυκύ τι κλεπτόμενον μέλημα Κύπριδος».

135.

Ὁ Boeckhius νομίζει, ὅτι ἔννοιαὶ Πινδάρου ἐμπέ-
ριέχονται καὶ ἐν ταῖς (Πλουτάρχ. κατὰ Ἐπικουρ. §. 13)

«Ποῖος γὰρ ἂν αὐλὸς ἢ κιθάρα διηρμωσμένη πρὸς ᾠδὴν,
ἢ τίς χορὸς εὐρυόπια κέλαδον ἀκροσόφων
ἀγνύμενον διὰ στομάτων φθεγγόμενος
οὕτως ἠΰφρανεν Ἐπίκουρον;»

136.

(in Excerpto libri XI. Ἀθηναίου apud Casaub.
Animadv. XI. c. IV. p. 782. 1. 37) «αὔξει γὰρ καὶ
τρέφει, μεγαλύνει τε τὴν ψυχὴν ἢ ἐν τοῖς πότοις διατριβὴ
ἀναζωπυροῦσα νοῦν. ὥς φησι Πίνδαρος.

Ἄνικ' ἀνθρώπων καματώδεις
οἷχονται μέριμναι στηθέων ἔξωθεν,
πελάγει δ' ἐν πολυχρόνου πλούτου
πάντες ἴσα νέομεν ψευδῇ πρὸς ἀκτάν·
ὅς μὲν ἀχρήμων, ἀφνειὸς τότε,
τοὶ δ' αὖ πλουτέοντες, ἀέξονται,
φρένας ἀμπελίνοις τόξοις δαμέντες».

137.

Ἐτυμολόγος Μέγας ἐν λέξει ἄφενος· «παρὰ
τὸ ἄφενος γίνεται ἄφνος, ᾧ κέχρηται Πίνδαρος.

Οἱ δ' ἄφνει πεποίθασιν».

138.

Πλούταρχος (Συμπ. προβλ. βιβλ. Ζ'. προβ. 5. κ.
3) «τῶνδε οὔτε τι μεμπτόν, οὔτε μεταλλὰ-
κτόν, ὥς Πίνδαρος ἔφη, τῶν ἐπὶ ταῖς τραπέζαις,
ὅς' ἀγλαὰ χθὼν πόντου τε ῥιπαὶ φέρουσιν,
ἄρτι παρακειμένων».

139.

Σέξτος ὁ Ἐμπειρικός (Ἑποτυπώσεων βιβλ. I. σελ.
18) «ὁ μὲν γὰρ Πίνδαρός φησιν

Ἀελλοπόδων μέν τιν' εὐφραίνουσιν ἵππων
τιμαὶ καὶ στέφανοι·

τοὺς δ' ἐν πολυχρύσοις θαλάμοις βιωτά·
τέρπεται δὲ καί τις ἐπ' οἶδμα ἄλιον ναῖ ἰοῦ
σῶς διαστείβων».

140.

Σχολιαστής Πινδάρου (Πυθ. Δ'. 407) «Καὶ ἡ
Σαπφὼ . . . ὅτι

Διὸς παῖς ὁ χρυσὸς

Κεῖνον οὐ σῆς οὐδὲ κίς δάπτει,

δάμναται δὲ βροτέαν φρένα κάρτιστον

κτεάνων»

Ὁ Σχολιαστής ἀποδίδωσι τοῦτο τῇ Σαπφοῖ· ἀλλ' ὁ Boeckh
ἐκ τοῦ χάσματος μεταξὺ Σαπφῶ . . . ὅτι,
εἰκάζει, ὅτι λείπουσιν ἄλλαι τε λέξεις καὶ «καὶ αὐτὸς ὁ
Πίνδαρός φησιν». Κατέταξα δὲ καὶ ἐγὼ τὸ ἀπόσπασμα
τοῦτο ἐν τοῖς τοῦ Πινδάρου, οὐχί, ὅτι πεπεισμένος εἰμὶ,
ἀλλ' ὅτι ἐν τῇ ἀριθμήσει τῶν ἀποσπασμάτων ἀκολουθῶ
τῷ Boeckhio.

141.

Θεόδωρος Μετοχίτης (ἐν ὑπομνηματισμοῖς καὶ ση-
μειώσεσι γνωμικαῖς κεφ. 86).

«Καὶ φέρονταί πως ὑπὸ δούλειον τύχαν

αἰχμάλωτοι, καὶ χρυσέων βελέων

ἐντὶ τραυματίαι . . .

Πίνδαρός φησιν».

142.

Ὁ αὐτὸς (αὐτόθι. κεφ. 48) «Τίνα δὲ τῶν ἐν μα-
κραῖς συμβιούντων οὐσίαις οὐ κατατρέχουσι καὶ σπαράτ-
τουσι δὴ τινες Κ ἡ ρ ε ς ὁ λ β ο θ ρ έ μ μ ο ν ε ς, φησὶ
Πίνδαρος, μερ ι μ ν α μ ά τ ω ν α λ γ ε ι ν ῶ ν;

143.

Σχόλια Venet. εἰς Ἰλιαδ. ρ. 98. «ὁ γὰρ φωτὶ

μαχόμενος τῷ ὑπὸ θεῶν τιμωμένῳ, ἢ ὑπὸ θεῶν ἀγαπω-
μένῳ, αὐτῷ τῷ θεῷ μάχεται τῷ ἐκείνῳ στέργοντι· ὁ Πίν-
δαρος ἴσον μὲν θεὸν ἄνδρα τε φίλον θεῷ
ὑποτρέσσαι ἐκέλευσεν».

144.

Σχολιαστῆς Πινδάρου (εἰς Ὀλ. Β'. 41-44) «ἐὰν
δὲ χωρὶς τοῦ $\bar{\epsilon}$ γράφηται, ἔσται τὸ νόημα τοιοῦτον· πρὸ
τῶν ἀγαθῶν τοῖς ἀνθρώποις γὰρ τὰ κακὰ, ὅπερ καὶ ἐν
ἐτέρῳ φησὶν. Ὅποτε θεὸς ἀνδρὶ χάρμα πέμ-
ψῃ, πρὸς μέλαιναν καρδίαν ἐστυφέλι-
ξεν». Τὸ σχόλιον τοῦτο κατ' ἐμὲ οὕτω πως διορθωτέον
«ἐὰν δὲ χωρὶς τοῦ $\bar{\epsilon}$ γράφηται πρὸ τῶν ἀγαθῶν,
ἔσται τὸ νόημα τοιοῦτον· τοῖς ἀνθρώποις γὰρ τὰ κακὰ
ἢ ὅπερ καὶ ἐν ἐτέρῳ φησὶν· ὅποτε θεὸς ἀνδρὶ
χάρμα πέμψῃ πρὸς μέλαιναν καρδίαν
ἐστυφέλιξεν».

Μετάφρ. τοῦ ὅλου σχολίου «ἐὰν δὲ χωρὶς
τοῦ η γράφηται, ἦτοι πρὸ (καὶ οὐχὶ πρὸς) τῶν
ἀγαθῶν, ἢ ἔννοια ἔσεται τοιαύτη· διότι εἰς τοὺς
ἀνθρώπους τὰ κακὰ ἢ ὥς καὶ ἐτέρωθι λέγει (ὁ
Πίνδαρος)· ὅποτε θεὸς πέμψῃ πρὸς μέ-
λαιναν καρδίαν ἀνδρὸς χαρὰν, ἐκτι-
νάσσει τὰ κακὰ».

145.

Ἀριστείδης (Τ. Β. σελ. 402) λέγει, ὅτι ὁ Πίνδα-
ρος σύμφωνα τῷ Πλάτῳ εἶπεν,

Οὗτις ἐκὼν κακὸν εὔρατο

146.

Λιβάνιος (Orat. Τ. II. p. 215. ἔκδ. Morell.)
λέγει «ἀνὴρ τιμὴν
. πρὸς γὰρ τῷ τὰ δεύ-

τερα τῶν προτέρων πεφυκέναι κρατεῖν, ὥς ἔφη Πίνδαρος, τὸ τὸν τετιμηκότα τοῦ περιωβρικότος εἶναι βελτίω μεγάλην ἰσχὺν εἰς τὸ λήθην ἐπιθεῖναι τοῖς φαυλοτέροις ἔχει».

147.

Κλήμης Ἀλεξανδρεὺς (Στρωματ. Δ'. σελ. 586)
«Καὶ ὁ Πίνδαρος

. . . Νέων δὲ μέριμναι σὺν πόνοις
ἐλίσσόμεναι δόξαν εὐρίσκοντι
λάμπει δὲ χρόνῳ ἔργα μετ'
αἰθέρα λαμπευθέντα . . . »

— λαμπευθέντα] Τὴν λέξιν ταύτην ἐθεώρησαν οἱ κριτικοὶ ὡς νόθον· διότι ἐστὶν ὀλίγας λέξεις ὕστερον τοῦ λαμπει, καὶ διότι τὸ θέμα λαμπεύω ἐστὶν ἄγνωστον.

148.

Θεόδωρος Μετοχίτης (ἐν Ὑπομνηματισμοῖς καὶ σημειώσεσι γνωμικαῖς κεφ. 75) περὶ τῶν ὑπὸ ἑτέρους ὄντων· «καὶ φέρειν ἀνάγκην ἔχοντες κατὰ Πίνδαρον ἀλλότρια μεριμνάματα καὶ κέαρ ἀλλοτριίας φύσεως».

149.

Πλούταρχος (εἰ τῷ γέροντι πολιτευτέον· ἐν ἀρχῇ καὶ περὶ solert. anim. κεφ. 23)

«Τιθεμένων ἀγώνων πρόφασις ἀρετὰν ἐς
αἰπὺν ἔβαλε σκότον».

Ἡ δὲ παροιμία ἐστὶν ἀγὼν οὐ δέχεται σκῆψιν (Ζηνόβιος β'. 45).

150.

Σχολιαστὴς Πινδάρου (Ὀλυμπ. Η'. 92) «Καὶ ἀλαχοῦ·

Νικώμενοι γὰρ ἄνδρες ἀγρυξία δέδενται

οὐ φίλων ἐναντίον ἐλθεῖν»

Καὶ (Πυθ. Θ'. 160) «Καὶ ἑτερώθι πού φησι· Νικώ-
μενοι δὲ ἀγρυξία δέδενται» Πλούταρχος
(Πῶς ἄν τις ὑπ' ἐχθρ. ὠφελοῖτο §. Δ') «Νικώμενοι,
φησὶ Πίνδαρος, ἄνδρες ἀγρυξία δέδενται».
Ήσύχιος «ἀγρυξία, σιωπή».

151.

Λιβάνιος (Ἐπιστολ. ρμδ'. σελ. 491. ἐκδ. Wolf)
«Μηδ' οὕτως οἴου τὰ ἡμέτερα κατὰ Πίνδαρον ἐπὶ λε-
πτῷ δένδρῳ βαίνειν, ἀλλὰ καὶ ἀδάμαντος με-
τέχειν».

152.

Παλ. Σχολιαστῆς Πινδάρου (εἰς Νεμ, Ζ'. 87) «ὅ-
λως ἀποδέχεται ὁ Πίνδαρος τὴν μετὰ συνέσεως τόλμαν·

Τόλμα τέ μιν ζαμενῆς καὶ σύνεσις πρόσκοπος
ἐσάωσεν,

ἡ μὲν σύνεσις προσκοποῦσα, πῶς ἐκβήσεται, ἡ δὲ τόλμα
ἐγχείρησις οὖσα».

153.

Πλούταρχος (Μάρκελλος §. 29) «Ἀλλὰ γὰρ τὸ
πεπρωμένον οὐ πῦρ, οὐ σιδεροῦν σχή-
σει τεῖχος κατὰ Πίνδαρον».

154.

Κλήμης Ἀλεξανδρεὺς (Παιδαγ. σελ. 307. 7. ἐκδ.
Pott.)

«Πιστὸν δ' ἀπίστοις οὐδὲν,
κατὰ Πίνδαρον».

155.

Πλούταρχος (de tranquil. anim. §. 13)

«Ὑφ' ἄρμασιν ἵππος,
ἐν δ' ἀρότρῳ βοῦς· παρὰ ναῦν
δ' ἰθύει τάχιστα δελφίς· κάπρῳ δὲ

βουλεύοντι φόνον κύνα χρή
τλάθυμον ἐξευρεῖν».

ὅρα αὐτόθι ἐν virtute morali §. 12. ὅπου ἐπαναλαμβάνει τὰ αὐτὰ οὕτως «ὅ φ' ἄρ μ α σ ι γὰρ ἵππ ο ς, ὥς φησι Πίνδαρος κ. τ. λ».

156.

Πλούταρχος (Συμποσ. πρόβλ. βιβλ. Ζ. 5, 2) «ὁ δὲ Πίνδαρός φησι κεκινῆσθαι πρὸς ᾠδὴν
ἀλίου δελφῖνος ὑπόκρισιν,
τὸν μὲν ἀκύμονος ἐν πόντου πελάγει
αὐλῶν ἐκίνησ' ἐρατὸν μέλος»

Μετάφρ. «Ὁ Πίνδαρος λέγει, ὅτι (αὐτὸς) συνεκινήθη ἐκ τῆς ᾠδῆς ὥς θαλάσσιος δελφίν, ὃν ἐν πελάγει γαληνιαίου πόντου συνεκίνησεν ἐρατὸν μέλος αὐλῶν».

— ὑπόκρισιν δελφῖνος] δίκην δελφῖνος. — ὁ αὐτὸς (de sollert. animal. §. 36) «ὧ (δελφῖνι) καὶ Πίνδαρος ἀπεικάζων ἑαυτὸν ἐρεθίζεσθαι φησιν

οὐ (διόρθου ἀλίου) δελφῖνος ὑπόκρισιν
τὸν μὲν κ. τ. λ». ὡς ἄνωτέρω.

157.

Εὐστάθιος (εἰς Ὅδυσσ. κ. σελ. 1657. 13) «ὥσπερ καὶ οἱ δελφῖνες ἐξ ἀνθρώπων γενόμενοι φιλάνορα οὐκ ἔλιπον βιοτὰν κατὰ Πίνδαρον».

158.

Ἀριστείδης (Τ. II. σελ. 378) «Πάλιν τοίνυν πρὸς τινὰ τῶν ἀκροατῶν, ἐπειδὴ νυστάζοντα ἑώρα (ὁ Πίνδαρος) καὶ οὐκ εἰδότα, ὅτῳ σύνεστιν, οὕτως ἐπεποίηκε.

Ὅπισθε δὲ κεῖμαι θραυεῖαν
ἄλωπέκων ξανθὸς λέων».

159.

Παλ. Σχολιαστής (Πύθ. Α/Β'. στ. 31. τῆς ἐμῆς ἐκδ.) «Καὶ αὐτὸς γὰρ ὁ Πίνδαρος τὸ τιθασσεύεσθαι καὶ κτιλεύεσθαι λέγει· Ἐνθα ποῖμναι κτιλεύονται κάπρων λέοντων τε».

160.

Εὐστάθιος (εἰς Ὅδυσσ. 1. σελ. 1636. 7) «Τὸ δὲ σφαραγεῦντο ἀντὶ τοῦ ἐτείνοντο κατὰ τοὺς παλαιούς, ἢ κατεπονοῦντο ἢ ἐσπαράττοντο· νοεῖται δὲ κατὰ τινὰ ἦχον· ὅθεν καὶ Πίνδαρός που ἐπὶ πολυήχου τὸ ἐρῖσφάραγον τίθησιν».

161.

Πλούταρχος (S. N. V. ἐν τέλει σελ. 107. ἐκδ. Wyttenb.) λέγει, ὅτι οἱ ἐν Ἄδου κατασκευάζοντες τὰ σώματα τῶν αὐτόσε πορευομένων ψυχῶν ἔμελλον νὰ κατασκευάσωσι τῇ ψυχῇ τοῦ Νέρωνος Πινδαρικῆς ἐχίδνης εἶδος, ἐν ᾧ κυηθεῖσα καὶ διαφαγοῦσα τὴν μητέρα ἔμελλε νὰ ἀναζήσῃ· «ἐν ταύταις (ψυχαῖς) φανῆναι τὴν Νέρωνος ψυχὴν τά τε ἄλλα κακῶς ἔχουσιν καὶ δὴ καὶ διαπεπαρμένην ἥλοις διαπύροις· προκεχειρισμένων δὲ καὶ ταύτην τῶν δημιουργῶν Πινδαρικῆς ἐχίδνης εἶδος, ἐν ᾧ κυηθεῖσα καὶ διαφαγοῦσα τὴν μητέρα βιώσεσθαι».

162.

Ἡρωδιανὸς (παρὰ Villos. Anecd. T. II. σελ. 95) περὶ Πινδαρικοῦ σχήματος. «Πινδαρικὸν δὲ τὰ τοῖς πληθυντικοῖς ὀνόμασιν ἐνικῶν ῥημάτων ἔχοντα ἐπιφορὰν, οἷον Ἄνδρες ὑπὲρ πολέων καὶ, Ἰάχει βαρυφθεγκτᾶν ἀγέλαι λεόντων». Καὶ τὰ δύο ταῦτα ἀποσπάσματα νομίζονται Πινδαρικά. Ἐν μὲν τῷ πρώτῳ ἴσως κατὰ διαφθοράν τοῦ κειμένου παρελείφθη τὸ ῥῆμα πολεμεῖ. Τὸ δὲ δευτέρον ἐστὶν ἐν τοῖς χει-

ρογράφους Ἰάχει βαρύφθεγκτ' ἄν ἀγέλαν, ὅ-
περ διωρθώθη ὑπὸ Fiorillo, ὡς ἀνωτέρω.

163.

Etymologicum Askewianum a Schneidero apud
Kulenkampium inspectum «Πίνδαρος. Μελισσο-
τεύκτων κηρίων ἐμὰ γλυκερώτερος ὁ μ-
φά». Ὅρα Ἑτυμ. Μεγ. σελ. 577. 19. ὅπου τὸ χω-
ρίον ἀναφέρεται διεφθαρμένως, καὶ Etymolog. Gud.
σελ. 386. 18.

164.

Παλ. Σχολιαστ. Πινδάρου (Πυθ. Α'/Β'. στ. 24-
38) «ἡ δὲ τοῦ ὀνόματος (κτίλος) ἐτυμολογία ἐστὶ παρὰ
τὸ κτίσαι, ὃ ἐστὶ θρέψαι· καθάπερ φησὶ καὶ ἐν ἄλλοις
Πίνδαρος, Ὀρικτίτου συὸς τοῦ ἐν ὄρεσι τεθραμ-
μένου». Σχολιαστ. Εὐριπ. (Ὀρεστ. 1621. εἰς τὰ Ἰπ-
πίου τ' Ἀργούς κτίται) «Οἰκήτορες· τοιοῦτόν
ἐστὶν καὶ τὸ Συὸς ὀρικτίτου παρὰ Πινδάρῳ, ἀντὶ
τοῦ ὀρειοίκου». Ὁ αὐτὸς (εἰς Φοινισσ. 689) «Ἐκτί-
σαντο ἀντὶ τοῦ ὄκησαν, ὡς τὸ Ὀρεικτίτου συὸς
παρὰ Πινδάρῳ, ἀντὶ τοῦ ὀρειοίκου».

165.

Σουΐδας «Ἀράχνη θηλυκῶς τὸ ὕφασμα, ἀράχνης
δὲ ἀρσενικῶς τὸ ζῶντιον. Εἴρηται δὲ ἀράχνης καὶ
παρ' Ἡσιόδῳ καὶ παρὰ Πινδάρῳ καὶ παρὰ Καλλίᾳ».

166.

Παλ. Σχολιαστῆς Πινδάρου (Ὀλ. ΙΑ'. 58) «Τὸ
βρέχετο ἀντὶ τοῦ κατεσιωπάτο φησι· συνήθως γὰρ τὸ
βρέχεσθαι ἐπὶ τοῦ σιωπᾶσθαι τίθησι καὶ ἀλλαχοῦ κεῖται·
Μησὶ γὰρ βρεχέσθω».

167.

Εὐστάθιος (εἰς Ἰλ. α, σελ. 128. ἐν τέλει) «Ἡγε-
μονεὺς καὶ ἡνιοχεὺς καὶ ὁ ἐκ τοῦ Ἀλκαῖος Ἀλκεὺς,

ἔθεν καὶ Ἀλκείδης Ἡρακλῆς καὶ ὁ ἐκ τοῦ παρὰ Πινδάρῳ διὰ βολος κοινῶς διαβολουός». Ὁ αὐτός (εἰς Ὀδυσσ. α, σελ. 1406. 14) «καὶ ὁ παρὰ Πινδάρῳ διὰ βολος ἄνθρωπος».

168.

Ἑτυμολογικὸν Gudianum (σελ. 193. 9) «Ἐξεστηκὼς διχῶς λέγεται παρὰ Θουκυδίδῃ καὶ Πινδάρῳ· ὅτε μὲν τὸ μαίνεσθαι καὶ ἔκφρονα εἶναι, ὅτε δὲ τὸ ὑπαναχωρεῖν καὶ ὑπεξέρχεσθαι ἢ ἀφίστασθαι».

169.

Ἑτυμολόγος Μέγας (σελ. 355. ἐν ἀρχῇ) «Ἐπέτειον ἐπὶ τοῦ νῦν ἔτους· ἔπετος γὰρ δεῖ λέγεσθαι τὸν ἐνεστῶτα καιρὸν, οὐχὶ διὰ τοῦ φ, ἀλλὰ διὰ τοῦ π, ὥς φησι Πίνδαρος καὶ Δημοσθένης» Σουΐδας «ἐπέτειον, ὥς φησι Πίνδαρος».

170.

Ἑτυμ. Μέγας (σελ. 404. 21) «Ἐχέτης ὁ πλούσιος, ὥς Πίνδαρος· ἀπὸ τοῦ ἔχω ἐχέτης, σθένω σθενέτης, καὶ ἐρισθενέτης».

171.

Εὐστάθιος (εἰς Ἰλ. ξ, σελ. 975. 46) «Ἔστι δὲ καὶ γυμναστικὴ λέξις τὸ ἀλείφειν, ἐπεὶ καὶ οἱ γυμνικοὶ ἀγῶνες εἶχον ἔλαιον, ἐξ οὗ τινος ἡ λαιοῦντο, εἰπεῖν κατὰ Πίνδαρον».

172.

Μέγας Ἑτυμολόγος καὶ Ἑτυμ. Γουδιαν. (ἐν λέξει κλέος) «Πίνδαρος οὐκ οἶδα ποῦ φησι κλέος κλέεος καὶ συγκοπῇ κλεός» Παράβαλε πρὸς τὸν Παλ. Σχ. Πινδάρου (Νεμ. Β'. 77) «Ὀρειᾶν ἔνιοι διὰ τὸ ἐπὶ τῆς οὐράς τοῦ Ταύρου κεῖσθαι, καθ' ὕφεσιν τοῦ ὕ, ὥς καὶ τὸ κλεός ἔκατι».

173.

Σχόλια Venet. B. εἰς Ἰλιάδ. ο, 137. «Μάρφει κυρίως χερσὶ συλλήφεται· μάρη γάρ ἡ χεὶρ κατὰ Πίνδαρον, ὅθεν καὶ εὐμαρές· δηλοῖ ἀπλῶς καὶ τὸ καταλαμβάνειν· καὶ μάρνασθαι δὲ, τὸ διὰ χειρῶν μάχεσθαι». Σχολ. Lips. εἰς Ἰλιάδ. γ, 307. «οἱ δὲ (μάρνασθαι) ἀπὸ τοῦ μάρη ἡ χεὶρ, ἤγουν τὸ διὰ χειρῶν μάχεσθαι κατὰ Πίνδαρον, ὅθεν καὶ εὐμαρές».

174.

Μέγας Ἑτυμ. σελ. 579. 3. ἐν τῇ λέξει μεμνέ-
φτο «Πίνδαρος δὲ Δωρικώτερον διὰ τοῦ αἰ μεμναί-
ατο».

175.

Ἀπολλώνιος (Λεξ. Ὅμ. λέξει ξεινοδόκος)
«ξενοδόχος, ὁ τοὺς ξένους ὑποδεχόμενος· ὁ δὲ Πίνδαρος,
Ξεινοδόκησέ τε δαίμων,
ἀντὶ τοῦ ἐμαρτύρησε· καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσεΐα (σ, 63) Ξει-
νοδόκος μὲν ἐγώ». Τὸν δὲ στ. Ξεινοδόκων
δ' ἄριστος ὁ χρυσοῦς ἐν αἰθέρι λαμπρὸς,
δν Ἀπολλώνιος ἀποδίδωσι τῷ Σιμωνίδῃ, ὁ Μ. Ἑτυμ.
καὶ Ἑτυμ. Γουδ. (ἐν λέξει ξενοδόχος) ἀποδιδούσι Πινδάρῳ.

176.

Σχολ Ven. B. εἰς Ἰλ. χ. 51. εἰς τὴν λέξιν ὀνο-
μάκλυτος. «Κατὰ σύνθεσιν οὖν ἐστίν, ὡς τοξόκλυ-
τος παρὰ Πινδάρῳ καὶ περὶ κλυτος».

177.

Ἀθήναιος (Α'. σελ. 24. Β. καὶ ΣΤ'. σελ. 248. Δ.)
«Ποτίκολλον ἄτε ξύλον ξύλῳ,
φησὶν ὁ Θηβαῖος μελοποιός».
Μετάφρ. «ὥσπερ ξύλον ξύλῳ προσκεκολλη-
μένον».

Σημ. Ἔστι καὶ γραφή ποτικολλῶν ἀντὶ τοῦ ποτίκολλον.

178.

Χοιροβοσκὸς (χειρογραφηθεὶς ὑπὸ Bekkero φυλ. 248) «Σημειούμεθα παρὰ τῷ ποιητῇ τὸ Τάμοι ῥερυπωμένα κεῖται, καὶ τὸ ῥερίφθαι ἔπος παρὰ τῷ Πινδάρῳ, καὶ τὸ ῥεραπισμένα νῶ παρὰ τῷ Ἀνακρέοντι».

179.

Σχολ. Venet. B. καὶ Lips. εἰς Ἰλ. ζ. 24. «Σκότιον, ὥς λόγιον· τὸ γὰρ κύριον πρὸ τέλους ἔχει τὴν ὀξεῖαν»· καὶ «σκότιον δὲ, ὥς λόγιον· τὸ γὰρ κύριον παροξύνεται παρὰ Πινδάρῳ»· καὶ «τὸν ἐκ λαθραίας μίξεως γεννηθέντα· τὸ δὲ κύριον ὄνομα Σκοτίος».

180.

Μέγας Ἑτυμ. (σελ. 172. 8) ἐν λέξει Αὐτίκα «Σημαίνει δὲ παραχρῆμα, εὐθέως· ὥσπερ παρὰ τὸ πολλὰ γίνεται πολλάκι, καὶ ὀλίγα ὀλιγάκι, καὶ δέκα δεκάκι, καὶ παρὰ τούτων Δωρικῶς τουτάκι, ὥς παρὰ Πινδάρῳ, Τοῦτάκι πεξαμένης· οὕτω καὶ παρὰ τὸ αὐτὰ αὐτάκι καὶ κατ' ἀντίθεσιν αὐτίκα».

181.

Μέγας Ἑτυμ. σελ. 249. 50. καὶ Ζωναράς σελ. 466. «Δαυλὸς, ὁ δασύς· παρὰ τὸ δάσος γίνεται δασὼ ῥῆμα, ὥς τεῖχος τειχῶ, ἀφ' οὗ Πίνδαρος τετεείχηται».

182.

Ἑτυμολόγος M. σελ. 504. 3. «Κέρατα γὰρ καλοῦσι πάντα τὰ ἄκρα, ὥς φησι Πίνδαρος· Ὑψικέρατα πέτρων, ἀντὶ τοῦ ὑψηλὰ ἀκρωτήρια».

183.

Λεσβώναξ (περὶ σχημάτων σελ. 184. Valek) «Ἔστι δὲ καὶ ἄλλο σχῆμα ἀπὸ Βοιωτίας, ὃ δὴ καὶ Πινδαρικόν

λέγεται, ὅτι πολλάκις αὐτῷ κέχρηται· γίνεται δὲ οὕτω· Λακεδαιμόνιοι πολεμῇ Ἀθηναίοις. Μελιρρόθων δ' ἔπεται πλόκαμοι, ἀντὶ τοῦ ἔπονται· διήγετο σάρκες, ἀντὶ τοῦ διήγοντο».

184.

Servius ad Aen. V. 830. «Fecere pedem] Podium, hoc est funem, quo tenditur velum· quod Graece πόδα vocant, ut est apud Pindarum et Aristophanem».

185.

Quintilianus X. 1, 109. de Cicerone «Non enim pluvias, ut ait Pindarus, aquas colligit, sed vivo gurgite exundat». Ἀλλὰ ἴσως ὁ Quintilianus ἀναφέρεται εἰς τὸ Ὅλ. 13-15) Νῦν, ψαφον κ. τ. λ. ὥς καί τισι δοκεῖ.

186.

Πλούταρχος (de Pythiae oraculis §. 18) «Πίνδαρος δὲ καὶ περὶ τρόπου μελωδίας ἀμελουμένου καθ' αὐτὸν ἀπορεῖν ὁμολογεῖ, ὅτι . . . οὐδὲν γάρ ἐστι δεινὸν οὐδὲ ἄτοπον αἰτίας ζητεῖν τῶν τοιούτων μεταβολῶν· ἀναιρεῖν δὲ τὰς τέχνας καὶ τὰς δυνάμεις, ἅν τι κινηθῇ καὶ παραλλάξῃ τῶν κατὰ ταύτας, οὐ δίκαιον».

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and the angle of the page.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and the angle of the page.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and the angle of the page.

Pindarus,

[Nichtlateinische Schriftzeichen] [Kleanthes]

Bd.: 4

1887

A.gr.b. 3607 k-3/5

urn:nbn:de:bvb:12-bsb11537970-7